གསང་བ་འདུས་པའི་ཊཱིཀྐ་ཆེན་མོ།

མཛད་པ་པོ། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པའི་འཆད་པ་ལས་ལེའུ་དང་པོ་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།
SJRB-0362

སྨད་རྒྱུད་པའི་ཉམས་བཞེས་པོད་ཕྲེང་ལྔ་པ་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༢༢ ལོའི་ཟླ་དགུ་པར་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།
www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཔེ་སྒྲིག་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པ།

དཔེ་བསྡུར་དང་ཞུ་དག་པ། བདེན་དོན་རྒྱ་མཚོ། བློ་བཟང་བརྩོན་འགྲུས།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆགངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།.. iii ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད། vii

རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་འཆད་པ་ལས་ལེའུ་དང་པོ།..1

རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་འཆད་པ་ལས་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར།....................178

རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་འཆད་པ་ལས་ལེའུ་དྲུག་པ་ནས་དགུ་པའི་བར།.....................266

རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་འཆད་པ་ལས་ལེའུ་བཅུ་པ་ནས་བཅུ་གསུམ་པའི་བར།

............372

རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་འཆད་པ་ལས་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ནས་བཅུ་བདུན་པའི་བར།.......534 པར་བྱང་སྨོན་ཚིག..802

ii

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།
རྗེ་ཤེས་རབ་སེངྒེ་མཆོག་ནི། གཙང་སྟོད་ཀྱི་སའི་ཆར་སྤྱད་ཀྱི་གུར་མེ་ཞེས་པར་ཡབ་དམ་པ་དམར་པོ་དང་ཡུམ་ཆོས་སྐུ་བཀྲ་ཤིས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ཕག་ [༡༣༨༣] ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་བཟང་པོས་ཁྱིམ་གྱི་འདུ་འཛི་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དགྱེས་པར་དམ་པའི་ཆོས་འཚོལ་བ་ལྷུར་ལེན་པ་ཞིག་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་སྣར་ཐང་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་པས། མཚན་ཤེས་རབ་སེངྒེར་གསོལ། ས་སྐྱའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གཡག་ཕྲུག་སངས་རྒྱས་དཔལ་དང་། ཤངས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་། རོང་སྟོན་ཚོས་རྗེ་སོགས་བསྟེན་ནས་གཞུང་ལུགས་སྦྱངས་པ་མཛད།
དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མདུན་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། སྣར་ཐང་དུ་བཞུགས་རིང་མཁན་སློབ་རྣམས་ལས་དབང་དང་རྗེས་གནང་གསན་ཞིང་། གཙོ་བོ་མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་སྟག་ [༡༤༡༠] ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་མཇལ། འདུལ་བ་དང་མངོན་པ་གཉིས་ལ་གསན་བསམ་མཛད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་དུ་འོན་བཀྲ་ཤིས་དོ་ཁར་ལ་ཕེབས་ནས་ཚད་མ། དབུ་མ་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། རྩ་ལྟུང་རྣམ་གཞག་སོགས་གསན་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྔ་མ་དོར་ཞིང་ཕྱི་མ་བཟུང་། གསང་ཕུར་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས་དང་མཇལ་ནས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་འདུས་དཀྱིལ་གྱི་ཆོ་ག་དང་། བདག་འཇུག་གི་ཆོ་ག་སོགས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཐོག་མར་བསྩལ། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ལས་

iii

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསདཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་ལྔ་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་མདོ་བསྲེ་གཉིས་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་དང་རིམ་ལྔ་སོགས་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་འདུས་པའི་གདམས་པ་རྣམས་དང་། རྗེ་མར་པ་དང་འགོས་ལོ་ལ་སོགས་པ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མན་ངག་དང་གཞུང་བཤད། འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་དང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་སྐོར་དང་། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་དང་། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་དག་གི་མན་ངག་རྣམས་གསན་ནས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་སྦྱངས་པས་སྤྱིར་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ག་དང་། ཁྱད་པར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེའི་དོན་ལ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཕག་ [༡༤༡༩] ལོར་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་གནང་སྐབས་སུ། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེས་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་འཛུགས་པའི་གཞི་རྟེན་ཕུལ་བ་ན། ཆོས་གྲྭའི་མཁས་མང་གི་དབུས་སུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འདུས་པའི་རྒྱུད་སོགས་ངེད་རང་གི་བཤད་སྲོལ་འདི་འཛིན་ཞིང་དར་རྒྱས་བྱེད་ནུས་པ་སུ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་ལན་གཅིག་གཉིས་ཕེབས་པ་ལ་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་གསུང་ལན་འབུལ་མ་སྤོབས་པའི་ཚེ། རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེས་ཚོགས་དབུས་ནས་བཞེངས་ཏེ་སྐུ་ཕྱག་དང་བཅས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་བདག་གིས་བགྱིའོ་ཞེས་ཞུས་པས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཤིང་བྱིན་རླབས་མཛད། ནང་མཆོད་ཀ་པཱ་ལ་གང་བ་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་གསེར་གྱི་བྱིན་རླབས་ཅན། འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གཉིས། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་དང་། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་འབག་གཏེར་མ། འཆམ་གོས། དབྱུག་ཏོ་ཞགས་པ་བཅས་གནང་ནས་གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་པའི་སྟོན་པར་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་སྣེ་གདོང་མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སར་རྗེའི་བཀའ་འབུམ་བཞེངས་པའི་ཕྱག་ལས་མཛད།
དེ་ནས་གསང་ཕུ་གླིང་སྟོད་མཐོང་སྨོན་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་དཔོན་གནང་སྟེ་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་གནང་། དེ་ནས་རྗེས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་ལྷན་དུ་གཙང་ལ་ཕེབས། བྱང་ཆེན་སྣར་ཐང་རྟ་ནག་སོགས་སུ་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་མཛད་པས་སློབ་མ་མང་དུ་འདུས། དེ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་

iv

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

ཆེའི་བཀའ་ལུང་ལྟར་ལྷུན་པོ་རྩེར་ཕེབས། སི་ཏུ་བསོད་ནམས་དཔལ་དང་བདག་མོ་ཤཱཀྱ་དཔལ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་བགྱིས་ནས་སྲད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་སྒྲུབ་དཀྱིལ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཚུགས། དེ་སྐབས་སྒྲོན་གསལ་རྣམ་ངེས་མཛད་ནས་པར་ཡང་བསྒྲུབས། དེ་ནས་སེང་གེ་རྩེར་སྟོད་རྒྱུད་པར་གྲགས་པའམ་སྲད་རྒྱུད་པར་གྲགས་པའི་སྔགས་གྲྭ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཕྱག་བཏབ།
རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་གླང་ [༡༤༣ ༣] ལོར་དབུས་ཀྱི་རྒྱུད་སྨད་པ་དང་དེ་རྗེས་བཞད་སྟེང་ཁ་དགོན་སོགས་ཕྱག་བཏབ། ལྕགས་སྤྲེལ་ [༡༤༤༠] ལོར་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་ལྷན་དུ་སླར་ཡང་གཙང་དུ་བྱོན་ནས་སྣར་ཐང་དང་། བྱང་ཆེན། ལྷུན་པོ་རྩེ་སོགས་སུ་སྔགས་ཀྱི་ཚོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། ཤིང་བྱི་ [༡༤༤༤] ལོར་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་རྒྱུད་འགྲེལ་བཤད་དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ། འདུས་པ་བདེ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་བཤད་པ་རིམ་པར་གནང་། རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་ལོ་བཅུ་གསུམ་བསྐྱངས་ཏེ་དབྱར་སོས་འདུས་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ། སྟོན་དུས་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས། སྦྱོར་དྲུག །ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག །ལཱུ་དྲིལ། རྫོགས་རིམ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ། ལམ་རིམ་ཁྲིད་དང་ལྟ་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་མཛད། འདུལ་ཁྲིམས་གཅེས་སུ་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱང་གནང་། གྲྭ་ཚང་གི་ནང་རྟེན་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གནང་བའི་གསང་བ་འདུས་པའི་གསེར་སྐུ་དང་། ནང་ཆོས་ཀ་པཱ་ལ། མགོན་ཆོས་ཀྱི་ཞལ་ཐང་བསྩལ། དེ་ལྟར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་དམ་བཅའ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ། རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་སྦྱིན་པ་དཔལ་བ་ལ་བཏུད་དེ་དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་ཤིང་གླང་ [༡༤༤༥] ལོའི་བོད་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ལ་དགའ་ལྡན་རྒྱུད་ཁང་དུ་བདེ་བར་གཤེགས། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཞུགས་སུ་ཕུལ་བས་དབུ་ཐོད་མ་ཉམས་པ་དང་། རིང་བསྲེལ་ངོ་མཚར་བ་རང་བྱོན་དུ་ཕེབས་པ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་བཞེས་ཏེ་ད་ལྟའི་ཐུབ་དབང་བདུད་འདུལ་མའི་གཟུངས་སུ་བཞུགས།

གསུང་རྩོམ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲོན་

v

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསམེ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པ། ཞེས་པ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མཛད། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་འཛིན་པའི་སློབ་མ་འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་དང་། པཎ་ཆེན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས། རྒྱུད་ཆེན་སྦྱིན་པ་དཔལ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་བའི་ཁྲོད་ན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཏོག་ལྟར་མངོན་པར་མཐོ་བ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ཡིན། རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེས་དབུས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་བཏབ་རྗེས་རིམ་བཞིན་དབུས་གཙང་མདོ་ཁམས་སོགས་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་རྣམས་སུ་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དགོན་སྡེ་མང་དུ་འཕེལ། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོའི་བཞེས་སྲོལ་དཔལ་གསང་འདུས་སོགས་གསང་སྔགས་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་བ་བཅས་སོ། །

vi

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་ལས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་མྱོང་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་། ལྷག་འཕྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་རྩ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།
དེང་རབས་ཀྱི་འཕྲུལ་ལས་སྟབས་བདེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྟུན་ནས་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་དང་འཕྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྲུན་དང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་ཤོར་ནའང་ཚབས་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་པས་བསྲེས་ལྷད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་འཇོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱུ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་ཕྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུ་རྩ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ནུས་ཤིག་སྡུར་བཞིན་ཡོད།

vii

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤམ་ཕྱིར་ཡིག་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཅོས་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་པར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།
རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་ཀློག་སྐབས་ངེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ངོ་སྤྲོད་ཅུང་ཙམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དཀྱུས་སུ་རྟགས་[ ]འདིའི་ནང་དུ་བཅུག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆན་དང་དཀྱུས་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཀྱུས་སུ་རྟགས་ ” འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་སའི་ཡི་གེའམ་ཚིག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་ཨང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དང་ཕྲད་སྦྱོར་སྟངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་ “ འདི་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་མཆན་བྲིས་མེད།
མཐའ་མཆན་ཀློག་སྐབས་དེབ་དེ་དཔེ་བསྡུར་བྱས་ཡོད་ཚེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་པར་གཞི་ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། པར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་པར་མ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། ཞོལ། སྐུ་འབུམ། བླ་བྲང་པར་མ་རྣམས། སྡེ། བཀྲ། ཞོལ། སྐུ། བླ། སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆན་གྱི་ཁྲོད་དུ་རྟགས་ཅན་ *བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ནོར་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྒྲུབས་སུ་བསྒྱུར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདིས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཚིག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ -བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ཚེ་བསྒྲུབས་ཆད་པ་དང་། +བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྒྲུབས་ལྷག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།
དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༩༨ན༥ན། བསྒབ *བསྒྲུབས སྐུ། ༡༠༣ན༦ན། བླ། ༡༡༠བ༣ན། བསྒྲུབས ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཚེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་༩༨མདུན་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༥པ་ན། བསྒབ་ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང་། *བསྒྲུབས ནི་མ་ཕྱིའི་

viii

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

ཡིག་ནོར་བསྒབ་དེ་ཉིད་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྒྲུབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐུ་འབུམ་པར་མའི་ལྡེབ་གྲངས་༡༠༣མདུན་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༦པ་ན། བླ་བྲང་པར་མའི་ལྡེབ་གྲངས་༡༡༠རྒྱབ་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༣པ་ན། བསྒྲུབས་ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་སོགས་གཟིགས་ཚེ་ཀུན་ཕན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ནས་འདི་གའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་ངོ་སྤྲོད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྱོགས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤུས་ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།
ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ཟླ་༠༧ཚེས་༡༥ལ།

1

༄༅། །རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པའི་འཆད་པ་ལས་ལེའུ་དང་པོ་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྒྱལ་བ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདིར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་
གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག གཞུང་གི་དོན།
མཇུག་གི་དོན་ནོ། །
དང་པོ་ལ། མཚན་བསྒྱུར་བ་དང་། མཚན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
རྒྱ་གར་སྐད་དུ་པྲ་དཱི་པོ་ཏྱོ་ཏ་ན་ནཱ་མ་ཊཱི་ཀཱ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྒྱ་གར་ན་ཨ་ཝ་བྷྲཾ་
ཤ་ཟུར་ཆག་གི་སྐད། པི་ཤ་ཙ་ཤ་ཟའི་སྐད། པྲ་ཀྲ

་ཏ་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པ་སོ་སོའི་
སྐད། སཾ་ཀྲ་ཏ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དང་བཞི་ལས། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་འགྲེལ་པ་འདིའི་མཚན་ལ་པྲ་དཱི་པོ་ཏྱོ་ཏ་ན་ནཱ་མ་ཊཱི་ཀཱ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།
པྲ་དཱི་པ་ནི་སྒྲོན་མ་དང་པ་ཡི་ན་རོར་འགྲོ་རྒྱུའི་ཨུ་དང་། ཏོ་དང་ཏ་ན་བཞི་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ནཱ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཁྲི་ཀཱ་ནི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཞེས་པའོ། །

2

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གཉིས་པ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲོན་མ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཞེས་
བྱ་ཞེ་ན། འགྲེལ་པ་འདིས་མུན་ཁུང་དུ་སྒྲོན་མེ་སྦར་བ་ལྟར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦས་དོན་
རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན། སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་།རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་པས་ན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའོ། །
གཉིས་པ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གསུང་གི་མངའ་བདག་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རང་དོན་ཆོས་སྐུ་ལ་སེམས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་ལ་ཆེད་དུ་སེམས་པས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་བརྙེས་པས་ན་གསུང་གི་མངའ་བདག ཉོན་མོངས་པས་རྩུབ་རེག་གི་དྲི་མ་སྤངས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པས་ཁྱབ་པས་ན་འཇམ་དཔལ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སེམས་པས་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་སྟེ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྩ་རྒྱུད་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དངོས། རྒྱུད་
ཀྱི་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་འགྲེལ་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་།རྒྱུད་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། ལེའུ་སོ་སོའི་བསྡུས་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་གཉིས་བསྡོམས་ཏེ་

3

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འཆད་པ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་རྒྱལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྣམ་ཕྱེ་
ལེགས་བཤད་པ། །མཐའ་དྲུག་གིས་ནི་འཆིང་བས་བཅིངས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཡུལ་གྱུར་རྒྱལ་བའི་འདུས་གང་ཡིན། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་རིམ་གཉིས་གནས་ཀྱི་རྒྱས་

བཏབ་དེ་ནི་ཀླུ་སྒྲུབ་ལས་རྙེད་པ། །ཁྱབ་བདག་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བཏུད་དེ་ཟླ་བ་གྲགས་པས་རིམ་བཞིན་བཤད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་བཏུད་ཅེས་བཤད་པའི་གཞིར་དྲང་ངོ་། །གང་ལ་ན་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྔ་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་བདག་པོ་ལའོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔལ་རང་གི་ངོ་བོར་ལྡན་པས་ན་དཔལ་ལྡན། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་ལས། རྡོ་རྗེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད། །སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་ཙམ་ཉིད་དེ། །དེ་དག་བདག་ཉིད་གྲུབ་པ་ནི། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྡོ་རྗེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སེམས་དཔའ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ཟག་གང་གིས་ན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ན་སྒོ་གསུམ་གུས་པ་ཆེན་པོས་སོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན་

རང་ཉིད་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པ་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །
རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་ནི། དེ་ཞེས་པ་ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་ཚིག་ཡིན་པས། བཏུད་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། བཤད་ཅེས་དྲང་ངོ་། །གང་བཤད་ན། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་དཔལ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་ལྡན་པས་ན་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་

4

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ནི་འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས། རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས། །རྒྱུན་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་འགྱུར་ཏེ། །གཞི་དང་དེ་བཞིན་རང་བཞིན་དང་། །མི་འཕྲོགས་པ་ཡིས་རབ་ཕྱེ་བ། །རྣམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་མི་འཕྲོགས་འབྲས་བུ་འོ། །གཞི་ནི་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
འདིའི་རྒྱུད་དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་དང་། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ།
རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནི། རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱུའི་རྒྱུད། གཞིའམ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད། མི་འཕྲོགས་པའམ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་ནམ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི།
མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་རྒྱུད་ནི། དེ་གསུམ་གང་རུང་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་ནི། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་བཟུང་བར་བྱའོ། །རྒྱུད་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་རྒྱལ་པོ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །འོ་ན། དེ་ཁྱད་པར་དུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། འཆད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། བཤད་བྱའི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཁྱད་པར།
བཤད་བྱའི་དོན་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ནོ། །ཁྱད་པར་དང་པོ་ནི། འདིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ནི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཟླས་དྲངས་པའི་ཐབས་རྒྱུད་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལྷའི་དབང་པོས་ཞུས་པའི་རྒྱུད།

5

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
རྒྱུད་ཕྱི་མ་སྟེ་བཤད་རྒྱུད་ཆེན་པོ་དྲུག་གིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པ་སྟེ། འཆད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལ་འཆིང་བྱེད་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་འཆིང་བས་བཅིངས་པ་སྟེ་རྒྱས་བཏབ་པའི་ཁྱད་པར་དང་།རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་
རྣམས་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་སྲས་ས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གང་གིས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བའོ། །
ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ནི། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་གནས་པ་ཀུན།
རིམ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལས་མི་འདའ་བར་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་བདག་

པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་རྒྱས་བཏབ་པ་དེ་འཆད་དོ། །གང་ཟག་གང་གིས་བཤད་ན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་བཤད་ན་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་གང་། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་
གཞུང་གང་གིས་འཆད་པའི་རྩ་བཤད་སྦྱོར་ཚུལ་དང་།རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་གང་དང་

གང་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞི་གང་གིས་བཤད་པའི་རྒྱ་འགྲོལ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བཤད་པས་ཐོན་པར་གྱུར་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་ལས་

རྙེད་པའི་རིམ་པ་སྟེ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་རྒྱུད་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཀུན་བསྡུས་
ཏེ་སྟོན་པ་དང་། རྒྱུད་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་བཤད་པ་དང་གཉིས།
དང་པོ་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཀུན་བསྡུས་ན་དུ་ཞིག་ཏུ་འདུ་བ་དང་། རྒྱུད་དོན་
ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ཚད། སྔོན་དུ་རིམ་པ་ལྔ་ལ་བསླབས་ནས་ཕྱིས་རྒྱུད་ལ་འཇུག་

6

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་ཚུལ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ། རིམ་པ་ལྔ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཀུན་འདུས་པར་
བསྟན་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྔགས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ། སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ། གཉིས་མེད་
ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། གསང་སྔགས་སྐུ་ནི་རབ་སྒྲུབ་བྱེད། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་པོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷའི་སྐུ་ལ་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷའི་སྐུ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་
བའི་ནང་ནས་སྔགས་ཀྱི་ལྷའི་སྐུ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རིམ་པ་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་ཞིག་ནི། །རིམ་པ་གཉིས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་བའི་རྗེས་སུ་
ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ནི་རིམ་པ་གཉིས་པ་
སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སྨོས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱིས་ལུས་

དབེན་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ངག་དབེན་ཀྱང་། སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པའི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་གསུམ་དང་། མཆེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་དང་། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་ཚན་
པ་གསུམ་པོ་དེས། སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྟོངས་པས། ཙམ་གྱི་སྒྲས། ཡེ་ཤེས་དེ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་རྣམས་ཡོད་

7

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ་འགོག་པ་སྟེ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི། །ཡིད་འོང་རིམ་པ་གསུམ་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་བསྐྱེད་པའི་མིང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བསྟན་པས། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་སྐུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་པ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་པ་ནི། །རིམ་པ་བཞི་པ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཅུག་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ཟུང་འཇུག་གི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ནི། རིམ་པ་བཞི་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་

རིམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སྨོས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་
བྱེད་པའི་རྗེས་གཞིག་དང་རིལ་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
ལྔ་པ་ནི། བདེན་གཉིས་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ། །ཟུང་འཇུག་ཅེས་བྱ་ལྔ་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདོན་པ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དག་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི། རིམ་པ་ལྔ་པ་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མཆོག རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་དོན་བསྡུས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྔར་བཤད་མ་ཐག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་

8

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ཀུན་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའོ། །
གཉིས་པ་རྒྱུད་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ཚད་ནི། རིམ་པ་འདི་ཡི་དབྱེ་བ་ཡང་། །སྤྲོས་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པ་མང་། །དེ་རྣམས་ཡང་དག་བསྡུས་པ་ནི། །གང་གིས་ཤེས་པ་རྒྱུད་རིག་དེ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་འདི་ཡི་དབྱེ་བ་ཡང་།བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སོ་སོར་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོས་པ་སྟེ་
བཤད་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་འདིའི་རིམ་པ་ལྟར་འདུ་བར་སྒྲུབ་པ་པོ་གང་གིས་ཤེས་པ་དེས་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། བླ་
མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་ཀུན་གྱི་དོན་རྣམས་འདིའི་རིམ་པ་ལྟར་འདུ་བར་ཤེས་པའི་ཚུལ་
ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་ཀུན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་

མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཡོད་པས། དེའི་རྒྱུར་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དེ་འགྲོ་དགོས། དེའི་རྒྱུར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགྲོ་དགོས། དེའི་རྒྱུར་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་འགྲོ་
དགོས། དེའི་རྒྱུར་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པ་དེ་འགྲོ་དགོས། དེའི་སྔོན་དུ་སྙིང་ཁའི་རྩ་
མདུད་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་དེ་འགྲོ་དགོས། དེའི་སྔོན་དུ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ། སྐུ་གསུམ་དུ་འཁྱེར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཁྱེར་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་འགྲོ་དགོས་
པ་རྣམས་འདིར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། སྔགས་དང་སེམས་དང་ལུས་དང་ནི། །རྣམ་དག་དང་ནི་ཟུང་འཇུག་པ། །རིམ་པ་ལྔ་ཡི་བསྡུས་པའི་དོན། །ཤེས་ནས་མཐའ་དྲུག་ལ་འཇུག་གོ །ཞེས་

9

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསུངས། དོན་ནི། རྒྱུད་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ཚད་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འདུས་པའི་རྒྱུད་བཤད་ཉན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་
གཞུང་ཕྲན་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི། སྔགས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། སེམས་
དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། རྣམ་དག་འོད་གསལ་
གྱི་རིམ་པ་དང་། དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་ལྔས་བསྡུས་པའི་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མཐའ་དྲུག་པ་ཅན་གྱི་འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་བཤད་
ཉན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་རྒྱུད་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་བཤད་པ་ལ། གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱན་བདུན་གྱིས་མ་བཤད་ན་དེའི་དོན་མི་
ཤེས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་རྒྱན་བདུན་གྱིས་བཤད་དགོས་པར་བསྟན་པ། རྒྱན་བདུན་གྱི་བཤད་པ་དངོས་དང་བཞི།
དང་པོ་ལ། འདུས་པ་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་

ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་སྲིད་ཡ་ར་ལ་ཧའི་བར། །ཀ་ཁ་གྷ་མཐའ་ཎ་ཛའི་མཐའ། །ད་དྷའི་མཐའ་དང་མ་མཐར་བཅས། །དེ་དེའི་རྩ་བ་ཡི་གེ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཡ་ར་ལ་ཝ་ཞེས་པ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྡེ་དང་། ཤ་
ཥ་ས་ཧ་ཞེས་པ་དྲོ་བའི་སྡེ་དང་། ཀ་ཁ་ག་གྷ་ང་ཞེས་པ་ཀ་སྡེ་དང་། ཙ་ཚ་ཛ་ཛྷ་ཉ་ཞེས་པ་ཙ་སྡེ་དང་། ཊ་ཋ་ཌ་ཌྷ་ན་ཞེས་པ་ཊ་སྡེ་དང་། ཏ་ཐ་ད་དྷ་ན་ཞེས་པ་ཏ་སྡེ་དང་། པ་ཕ་བ་བྷ་མ་ཞེས་པ་པ་སྡེ་སྟེ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་དང་། དེར་མ་ཟད་དབྱངས་ཀྱི་

ཡི་གེ་རྣམས་མཚན་གྱི་མཐར་ཡོད་པའི་རྒྱུད་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་

10

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རྒྱུད་སྡེ་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེའི་རྩ་བ་ནི་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་འདུས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་མཚན་གྱི་
མཐར་ཡོད་པའི་རྒྱུད་ནི། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་མཚན་ལ་ས་མུད་ཙ་ཡ་ཞེས་
པ་ཡ་མཚན་གྱི་མཐའ་ན་ཡོད་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་མཚན་ལ་བཛྲམཱ་ལ་ཞེས་པ་
ལ་མཚན་གྱི་མཐའ་ན་ཡོད་པ་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་མཚན་ལ་བྱ་ཀ་ར་ཎ་
ཞེས་པ་ཎ་མཚན་གྱི་མཐའ་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདུས་པ་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་
ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྔ་པོ་
འདིར་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་གི་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་རྣམས་མཐར་གང་དུ་འདུ་བའི་གཞིའི་ཤིང་གི་སྡོང་པོ་ལ་རྩ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་འདུ་རྒྱུའི་ཡི་གེ་ནི་འབྲུ་གསུམ་དང་། འདུས་པའི་ཡི་གེ་ནི་ས་མཱ་ཛའི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་བྱེད་དོ། །རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྔ་པོ་འདིར་
བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ཀུན་གྱི་ལམ་གྱི་བྱེད་ལས་ནི།
མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྔར་འདུ་ཞིང་།ཁྱད་པར་དུ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཆོས་སྐུའི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་ཙམ་དུ་མ་
ཟད། གཟུགས་སྐུའི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ཡང་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདིར་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཕུང་པོ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་
པ་ཡི། །དཔལ་ལྡན་འདུས་འདི་སྣོད་ཡིན་ཏེ། །དེ་བས་དེ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེ། །ཞེས་

11

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསུངས། དོན་ནི། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པའི་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་འཇུག་པའི་ཟ་མ་ཏོག་ལྟ་
བུ་ནི་གསང་བ་འདུས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ལམ་གྱི་གནད་

ཐམས་ཅད་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྔར་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཡང་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ལམ་གྱི་བྱེད་ལས་ནི་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདུས་པ་འདིར་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་གནད་མ་ལུས་པ་ཚང་ཞིང་།ཁྱད་པར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་སྐུའི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་རྩལ་དུ་ཡ་བཏོན་ནས་འཆད་
པར་མ་ཟད། གཟུགས་སྐུའི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡང་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདུས་པ་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་རྩ་

བ་དང་མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཡིན་པས། རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་ན་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་རྩེ་

མོ་སྟེ་མཐོ་ཤོས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། གཞུང་ཉུང་བ་ལ་དོན་མང་བ། །འདུས་པའི་རྒྱུད་ནི་རྙེད་དཀའ་ཞིང་། །རྒྱན་བདུན་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ན། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྣམ་པར་འཁོར། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཆེ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་འདུས་པའི་རྒྱུད་དོན་འཆད་ཚུལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་འཆད་སྙམ་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཉུང་

ཞིང་བརྗོད་བྱའི་དོན་མང་བ། བློས་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་འདུས་པའི་རྒྱུད་རྒྱན་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་དགོས་ཏེ། རྒྱན་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་མ་བཤད་ན་ཉན་
པ་པོ་རྣམས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

12

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འདུས་པའི་རྒྱུད་དོན་རྟོགས་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དོན་རྒྱན་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་
དགོས་པ་གང་ཞིག རྒྱན་བདུན་གྱི་བཤད་པ་དེ་ཡང་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་བས་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས། །འབད་དེ་རྣམ་པར་
ཤེས་ནས་ནི། །སེམས་ཅན་རྗེས་བཟུང་འདོད་པ་ཡིས། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རྒྱན་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་མ་བཤད་ན་རྒྱུད་
དོན་རྫོགས་པར་མི་རྟོགས་པ་དེ་བས་ན། བླ་མ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་པའི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱན་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་ཚུལ་རྣམ་པར་ཤེས་ནས་ནི་
གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་འདོད་པ་ཡིས་འབད་དེ་རྒྱན་བདུན་པོ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྟེ་བཤད་པར་བྱའོ། །
བཞི་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གླེང་བསླང་བ་ཡི་གྲངས་ནི་ལྔ། །ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ལ། །རྒྱས་བཤད་མཐའ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག །བཤད་པ་ཡང་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ལྔ་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས། །དྲུག་པའི་དབྱེ་བ་ལྔ་དང་ལྡན། །བདུན་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །རྒྱན་རྣམས་མདོ་རུ་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གླེང་བསླང་བའི་རྒྱན། འཚང་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་རྒྱན། མཐའ་དྲུག་གི་རྒྱན། ཚུལ་བཞིའི་རྒྱན། འཆད་ཚུལ་གྱི་རྒྱན། རྒྱུད་

ལ་འཇུག་པ་གང་ཟག་ཉན་པ་པོའི་རྒྱན། དགོས་པའི་རྒྱན་ཏེ་བསྡུ་ན་རྒྱན་བདུན་དུ་འདུ་ལ། དེ་ཡང་གླེང་བསླང་བའི་རྒྱན་ལ་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་ཁྱད་པར། མཛད་པ་པོའི་ཁྱད་པར། ཚིག་དོན་གྱི་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར། དགོས་པའི་ཁྱད་
པར་ཏེ་ལྔ་དང་། འཚང་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་རྒྱན་ལ། རྒྱུད། གླེང་གཞི། ངེས་ཚིག རྒྱུ་དང་

13

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཞི།མཐའ་དྲུག་གི་རྒྱན་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས། དགོངས་དགོངས་མིན་གཉིས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཏེ་དྲུག་དང་། ཚུལ་བཞིའི་རྒྱན་ལ་ཡིག་སྤྱི་གཉིས། །སྦས་མཐའ་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། འཆད་ཚུལ་གྱི་རྒྱན་ལ་ཚོགས་བཤད་སློབ་བཤད་གཉིས། ཉན་པ་པོའི་རྒྱན་ལ། ཨུཏྤལ། པད་དཀར། པདྨ། ཙན་དན། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སྟེ་ལྔ་དང་། དགོས་པའི་རྒྱན་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ངེས་པའི་རྒྱན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ངེས་པའི་རྒྱན་ཏེ་ཕྱེ་ན་ཉེར་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་བཟང་པོ་ལ་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་མཐའ་དྲུག་དང་

ཚུལ་བཞི་ལ་སོགས་པས་སྤྲས་པ། གསལ་བྱེད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་
བས་ཡིད་ས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་རྒྱན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་སྐྱེས་བུའི་
གཟུགས་བཟང་པོ་ལ་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གདུ་བུ་ལ་སོགས་པས་སྤྲས་པ། གསལ་
བྱེད་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཤར་བ་ན་སྲེད་ལྡན་རྣམས་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཉེར་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གིས་གང་ལ་བརྒྱན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱན་ཚུལ་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ། རྒྱན་བདུན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། རྒྱན་བདུན་གྱི་དོན་སོ་
སོར་བཤད་པ། བཤད་ཚུལ་དེ་རྙེད་དཀའ་ཞིང་འདོར་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ། བཤད་རྒྱུད་ལ་མཁས་པ་བསྟེན་ནས་རྒྱུད་བཟུང་བར་གདམས་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ནས། །རྒྱན་ནི་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །རིམ་བཞིན་དུ་
ནི་རེ་རེ་ཡི། །བསྟན་པ་དག་ནི་བདག་གིས་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བཤད་པའི་

14

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་རྒྱན་དེ་ལ་བསྡུ་ན་བདུན་དང་།
ཕྱེ་ན་ཉེར་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པ་སྟེ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་མདོར་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
བསྟན་པ་དག་ནི་ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ། གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི་གླེང་བསླང་བའི་རྒྱན། བཤད་དོན་
ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྡུས་པ་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་རྒྱན། གཞུང་དོན་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་པ་
མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱན། ཉན་པ་པོ་གང་ལ་དོན་གང་བཤད་པ་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྒྱན། རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ཉན་པ་པོའི་རྒྱན། བཤད་དོན་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་བདེན་གཉིས་ངེས་པའི་རྒྱན་དང་དྲུག་ལས།
དང་པོ་ནི། དྲི་བ་དྲིས་ལན་གཉིས་བསྡོམས་ནས་འཆད་པ་ལ། རྒྱུད་འདིའི་མིང་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན། །གང་གི་དོན་དུ་འདི་ཉིད་མཛད། །སུ་ཞིག་བྱེད་པོ་འདིའི་ཚད་གང་། །འདི་ཡི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན། །རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ནི་མིང་ཡིན་ལ། །སྐྱེ་བོ་འདོད་
ཆགས་ཅན་དོན་དུ། །འདི་ཡི་བྱེད་པོ་རྡོ་རྗེ་སེམས། །ཚད་དག་ཀྱང་ནི་བཤད་བྱ་སྟེ། །ལེ་འུ་དེ་བཞིན་ཆོ་ག་དང་། །དུམ་བུ་དེ་བཞིན་རིམ་པར་ཕྱེ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། །གཞུང་ཉིད་ཀྱི་ནི་གྲངས་ཀྱང་ངོ་། །དགོས་པ་ཡང་ནི་བཤད་བྱ་སྟེ། །ཞི་སོགས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་། །དེ་བཞིན་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྒྱུད་འདིའི་མིང་ཅི་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན་རྒྱུད་འདིའི་མཚན་ནི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་དྲིས་པའི་ལན་དུ། རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ནི་མིང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་དང་མིང་གཉིས་ལ་ངེས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་

15

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
ལས། རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ནི་མིང་ཡིན་ལ། །ཞེས་པའི་དོན། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་དེ་
བླ་མེད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་མང་པོ་ཞིག་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་འཆད་བྱེད་ཡིན་པས་བླ་
མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱེ་བྲག་གི་མིང་སྨོས་མ་མཛད་ལ། སྒྲོན་གསལ་
ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ཀྱང་
སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བར་གོ་
བར་བྱའོ། །གདུལ་བྱ་གང་གི་དོན་དུ་མཛད་སྙམ་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སྐྱེ་བོ་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་གང་ཟག་གི་དོན་དུ་མཛད་
པ་ཡིན་ནོ། །སུ་ཞིག་རྒྱུད་འདིའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་སྙམ་ན། རྒྱུད་འདིའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་བཙུན་མོ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་ཆ་ལུགས་ཅན་གྱི་རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་འདིའི་ཚིག་དོན་གྱི་ཚད་གང་ཡིན་སྙམ་ན། རྒྱུད་འདིའི་
ཚིག་དོན་གྱི་ཚད་དག་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་འདིའི་དོན་གྱི་ཚད་ལ་ལེའུ་དང་
ཆོ་གའི་སྐད་དོད་ཀལྤ་ཞེས་པ་རྟོག་པ་ལའང་འཇུག་པས་རྟོག་པ་དང་། དུམ་བུ་དང་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིའི་ནང་ནས་ལེའུ་བཅུ་བདུན་དུ་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་དོན་དེ་དག་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ཉིད་ཀྱི་གྲངས་ཚད་ཀྱང་ལེའུ་བཅུ་བདུན་དུ་ཡོད་དོ། །རྒྱུད་འདིའི་དོན་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱུད་འདིའི་དོན་རྟོགས་པའི་དགོས་པའང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞི་སོགས་ཀྱི་ཆོ་གས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
པའི་ནད་ཞི་བ་དང་། ཚེ་དང་ཤེས་རབ་དང་འབྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་།ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དབང་དུ་བསྡུས་པ་དང་།གདུག་པ་ཅན་བསད་པ་དང་། བསྐྲད་པ་དང་། རེངས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དངོས་གྲུབ་ཆུང་

16

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
ངུ་དང་། འབྲིང་ནི་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ལས། རྫས་བརྒྱད་ཡན་ལག་སྒྲུབ་པ་བཤད། །རི་
ལུ་མིག་སྨན་དངོས་གྲུབ་དང་། །ས་འོག་རལ་གྲིའི་དངོས་གྲུབ་དང་། །ནམ་མཁར་
འཕུར་དང་མི་སྣང་དང་། ཤི་བ་མེད་དང་ནད་འཇོམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་། མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་ནི་རྒྱུད་འདིའི་ཉིང་དགོས་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་པ་མཚན་
གྱི་ཁྱད་པར་དང་། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་གདུལ་
བྱའི་ཁྱད་པར་དང་། བཙུན་མོ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་ཆ་
ལུགས་ཅན་གྱི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་མཛད་པས་མཛད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་དང་། ལེའུ་
བཅུ་བདུན་ལྟ་བུའི་ཚིག་དོན་གྱི་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དངོས་གྲུབ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་

གསུམ་ཚེ་དེ་ལ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ། ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་རྫོགས་པར་འཇུག་པའི་གཞིར་བཟུང་བར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་། དབྱེ་བ་དངོས་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གླེང་བསླང་བ་ནི་འདས་ཟིན་ཏེ། །གཉིས་པ་ཡང་ནི་བཤད་པར་བྱ། །རྒྱུད་དག་དང་ནི་གླེང་གཞི་དང་། །ངེས་པའི་ཚིག་དང་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གླེང་བསླང་བའི་རྒྱན་ནི་འདས་ཟིན་པ་སྟེ་བཤད་ཟིན་ལ། དེར་མ་ཟད་རྒྱན་གཉིས་པ་ཡང་ནི་བཤད་པར་བྱའོ། །སྔར་བཤད་པའི་རྒྱན་གཉིས་པ་དེ་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བ་དེ་དག་གང་ཡིན་སྙམ་ན། རྒྱུད་དག་དང་ནི་གླེང་གཞི་དང་ངེས་པའི་ཚིག་དང་རྒྱུ་དང་བཞི་པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །

17

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གཉིས་པ་ལ། ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་དཔེར་འགོད་པ། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་ངེས་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། མི་ཡི་སྐྱེ་བར་འཁྲུངས་པ་ནི། །རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད། །བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་ནི། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་གླེང་གཞི་
ཡིན། །འདུལ་ལས་སྡོམ་པ་བསྟན་པ་ནི། །ངེས་པའི་ཚིག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། །འབྲས་བུ་འདོད་པས་ཆོས་སྤྱོད་པ། །དེ་ནི་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་སྟེ། །འདི་ནི་འདོད་ཆགས་བྲལ་
ཆོས་ཀྱི། །ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། མི་ཁོམ་པ་
བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིར་སྐྱེས་པ་ནི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིར་སྐྱེས་པ་དེ་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་ངེས་
པར་འབྱུང་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་དང་པོའི་བཅའ་གཞི་ཡིན་པས་གླེང་གཞི་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེས་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་སྡོམ་པའི་བསྲུང་ཐབས་བསྟན་པ་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས་པའི་གནས་ཡིན་པས་ངེས་པའི་ཚིག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་གནས་པ་དེས་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དཀའ་བའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིར་སྐྱེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། འདུལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་གནས་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་བཞི་པོ་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ནི་རྣམ་
པ་བཞིའོ། །ཁོ་ན་རེ། འདིར་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པ་མི་

18

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རིགས་ཏེ། འདིར་དེ་སྟོན་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཆགས་ཅན་གྱི་ལམ་

གྱིས་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ལན་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། ཆགས་ཅན་གྱི་ལམ་གྱི་གོལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་

དུ་འདིར་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་
རིགས་ཏེ། ཆགས་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིར་སྐྱེས་པ་
ངེས་པར་དགོས་ཤིང་།ཁྱད་པར་དུ་དགེ་སློང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྔགས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་ལམ་སྲིད་ཚད་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་བརྒལ་བ་ཉིད་ལན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། ཉན་ས། མཛོད་ལ་སོགས་པར། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དེས་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་
བའི་ཚུལ་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིར་སྐྱེས་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ། འདུལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་གནས་པ། མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་བཞི་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་དཔེར་མཛད་ནས། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཆགས་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་
ཡང་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་དང་། དེ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་བཞི་དགོས་
སོ་ཞེས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །དོན་གསལ་རྟོགས་ཕྱིར་

19

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཤད་པར་བྱ། །རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ནི། །རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད། །སླར་ཡང་རིགས་གཅིག་གྱུར་པ་ནི། །གླེང་གཞི་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྟན། །རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་བཟུང་བ་ཉིད། །ངེས་པའི་ཚིག་ནི་ཡིན་པར་བཤད། །སྒེག་པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་པ་ནི། །རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། འདོད་ཆགས་
ཀྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ནི་དོན་གསལ་པོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པར་
བྱའོ། །ཐེག་པ་གཞན་དུ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་
འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིར་སྐྱེས་པ་དགོས་པ་དེ་འདིར་ཡང་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་།རིགས་ལྔ་དང་འབྲེལ་བའི་སངས་རྒྱས་སུ་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དང་འདྲ་བས་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཐེག་པ་གཞན་དུ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིར་སྐྱེས་པ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་རིགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྫོགས་རིམ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་སྤྲུལ་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་གླེང་གཞི་ཡིན་ནོ། །རྫོགས་རིམ་དེ་ལ་སྣང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་དང་། སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། དབེན་པ་གསུམ་དང་རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་
འཆང་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། དབེན་པ་གསུམ་དང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་
དང་། རིམ་པ་བཞི་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །ཐེག་པ་གཞན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེས་འདུལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་གནས་དགོས་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་རྡོ་རྗེ་ལ་

20

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སོགས་པ་བསྟེན་པའི་དམ་ཚིག་དང་། བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་དང་། བསྲུང་བའི་དམ་ཚིག་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས་པའི་གནས་ཡིན་པས་ན་ངེས་པའི་ཚིག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་གཞན་དུ་འདུལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་གནས་པ་དེས་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དཀའ་བའི་ཆོས་སྤྱོད་པ། མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་སྒེག་པ་ལ་སོགས་པའི་གར་གྱི་ཉམས་དགུ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་སློབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་དེས་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིར་
སྐྱེས་པ་སོགས་བཞི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་འདོད་པར་ཆགས་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་
འཚང་རྒྱ་བ་ལ་རྒྱུད་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབང་དང་དམ་ཚིག་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱས་ནས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། སྨིན་ནས་གྲོལ་བར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་
པ་དང་བཅས་པ་བཞི་དགོས་སོ། །ཞེས་རང་ལམ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་གཞུང་དོན་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་པ་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱན་བཤད་པ་ལ། གཞུང་གི་ཚིག་དང་དོན་སོ་སོར་སྟོན་པ་མཐའ་དྲུག་གི་རྒྱན་བཤད་པ། གཞུང་གཅིག་གིས་དོན་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཤད་པའི་མཚམས་སྦྱར་བ། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ།

21

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ལ། རྒྱན་ནི་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ནི། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཚུལ་ལས་བཤད་པའི། །མཐའ་དྲུག་ཚིག་གིས་ངེས་བྱས་པ། །རྒྱས་བཏབ་དོན་ནི་རབ་རྟོགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་རྒྱན་ནི་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་

ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ལས་བཤད་པའི་རྩ་རྒྱུད་བཤད་ཚུལ་མཐའ་དྲུག་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པས་རྩ་རྒྱུད་ལ་མཐའ་དྲུག་གིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་དོན་ནི། རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྟེ་བཤད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དྲང་བ་དང་ནི་ངེས་དོན་བཅས། །དགོངས་པས་བཤད་དང་དགོངས་མིན་དང་། །ཇི་བཞིན་སྒྲ་དང་མ་ཡིན་ཏེ། །མཐའ་ནི་དྲུག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། དོན་ནི། དོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དྲང་ངེས་གཉིས། སྒྲ་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དགོངས་དགོངས་མིན་གཉིས། སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཏེ། བཤད་པའི་མཐའ་འམ་སྒོ་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དྲང་ངེས་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་དོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྗོད་བྱེད་
ཀྱི་གཞུང་གཅིག་གིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་མི་མཐུན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དགོངས་དགོངས་མིན་གྱིས་བཤད་པ་དེ་སྒྲ་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་ཉིད་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་
བཞག་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་བཤད་པ་དེ་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀའི་
མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་མི་མཐུན་པ་གཉིས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་

མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

22

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གསུམ་པ་ལ། དྲང་ངེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། དགོངས་དགོངས་མིན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། སྐལ་ངན་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བ་ཡིས། །སྦས་ཏེ་བཤད་པ་དྲང་བའི་དོན། །ཡང་དག་དོན་ནི་རབ་སྟོན་ཕྱིར། །ངེས་པའི་དོན་ཡང་གསུངས་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེ་ལ་དོན་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེས་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་བསྟན་པའི་བཤད་པ་དེ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་
དེས་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དཔེར་ན་སྐལ་ངན་རྣམས་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་ངེས་དོན་གཞུང་དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་སུ་མི་མཐུན་པར་རྒྱལ་བས་སྦས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེས། རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་རང་ལྷར་གསལ་བའི་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དྲང་དོན་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་དང་མི་མཐུན་པར་དོན་གཉིས་པ་ཞིག་དྲང་དུ་ཡོད་
པའི་དོན་གྱིས་ན་དྲང་དོན་ཞེས་བྱའོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེ་ལ་དོན་མི་མཐུན་པ་གཉིས་
ཡོད་པའི་ནང་ནས་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་དོན་གཉིས་པ་སྟོན་པའི་རྡོ་
རྗེའི་ཚིག་དེའི་བཤད་པ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་རྫོགས་རིམ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ན། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེས་ཟུང་འཇུག་བསྟན་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ངེས་དོན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་དང་མི་མཐུན་པར་དོན་གཉིས་པ་དེར་ངེས་པའི་དོན་གྱིས་ན་

ངེས་དོན་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་གཞུང་གཅིག་གི་དོན་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་གཅིག་ཉིད་དྲང་ངེས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །སྐལ་ངན་རྣམས་

23

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་ངེས་དོན་རྒྱལ་བས་སྦས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡང་གསང་བར་བྱ་བའི་ངེས་དོན་སྐལ་ངན་རྣམས་ལ་སྦས་པ་ཡིན་གྱི། སྐལ་ངན་ཁོ་ནར་སྦས་པ་མིན་ཏེ།
གསང་བར་བྱ་བའི་ངེས་དོན་སྐལ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་ཡང་སྦས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་ན། རྩ་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། རྩ་རྒྱུད་དུ་ཡང་གསང་བར་བྱ་བའི་ངེས་དོན་མ་སྦས་པར་གསལ་བར་སྟོན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྩ་རྒྱུད་དུ་གསང་བར་བྱ་བའི་ངེས་དོན་སྦས་ནས་མི་གསལ་བར་བསྟན་པ་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་མེད་དགོས་པ་ལ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་རྒྱུད་དུ་གསང་བར་བྱ་བའི་ངེས་དོན་སྦས་པ་རྣམས་བཤད་རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དེའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་རྩ་བཤད་སྦྱར་ནས་འཆད་ཤེས་པའི་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེར་གསལ་བར་མ་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི། ལམ་འདི་ལ་བསྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་བླ་མ་ཡུན་རིང་པོར་སྒོ་དུ་མའི་སྒོ་
ནས་མཉེས་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གསང་བར་བྱ་བའི་ངེས་དོན་སྐལ་ངན་རྣམས་ལ་སྦས་པ་ཡིན་གྱི། གསང་བར་བྱ་བའི་ངེས་དོན་ཡིན་
ན་སྐལ་ངན་རྣམས་ལ་སྦས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ལས། ག་བུར་དང་ཁྲག་གི་ངེས་དོན་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨའི་ངེས་དོན་ཕོ་མོའི་གསང་གནས་སུ་བཤད་པ་གཉིས། གང་ཟག་དམན་པ་བཞི་ལའང་གསལ་བར་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། མཆོག་འདོད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར། །ཆོས་ཀྱི་དེ་

24

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཉིད་རབ་སྟོན་པ། །འགལ་བའི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ཡི། །གསུངས་པ་གང་ཡིན་དགོངས་བཤད་དེ། །དབང་པོ་དམན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །རྟོགས་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་གསལ་
བ་ཡིས། །དེ་ཉིད་ངེས་པར་སྟོན་པ་ནི། །དགོངས་པ་མིན་པས་བཤད་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་ལ་
སོགས་པ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲ་འགལ་བ་གཞན་གྱིས་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེས་བཤད་པ་རྡོ་རྗེའི་
ཚིག་དེས་དགོངས་པའི་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལེའུ་བརྒྱད་པར། ན་ཆུང་གཞོན་ནུ་མིག་ཡངས་པ། །གཟུགས་བཟང་གཞོན་པས་བརྒྱན་པ་ནི། །ལོ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ལྔ་ལོན་རྙེད། །ཅེས་པའི་ཚིག་གིས་ཟུང་འཇུག་བསྟན་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དགོངས་པས་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་
སྒྲ་འགལ་བ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་དགོངས་པས་
བཤད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསང་ཆེན་གྱི་སྣོད་དུ་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་དམན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་དོན་གསལ་པོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ།
ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་པ་མིན་པར་དོན་དེ་སྒྲ་དྲང་ཐད་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེས་བཤད་པ་དེ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེས་དགོངས་པ་མིན་པས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལེའུ་གཉིས་པར། བདག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །ཞེས་

25

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པའི་ཚིག་གིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྟན་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དགོངས་
པ་མིན་པས་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲ་འགལ་བ་གཞན་
གྱིས་བསྟན་པ་མིན་པར་དོན་དེ་གསལ་པོར་སྟོན་པའི་བཤད་པ་ཡིན་པས་ན། དགོངས་པ་མིན་པས་བཤད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགོངས་དགོངས་མིན་གྱིས་བཤད་པའི་དོན་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་ལ་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
གྱི། དགོངས་དགོངས་མིན་གྱིས་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་ན། འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལེའུ་དང་པོར། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དང་།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་པད་དཀར་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་དམན་པ་བཞིར་བཤད་པ་ནི། དགོངས་པས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ལེའུ་བདུན་པར། ཡི་གེ་ཧཱུཾ་དང་ༀ་དག་དང་། །ཨཱཿ དང་ཕཊ་ཀྱང་རབ་བརྟག་བྱ། །འོད་ཟེར་སྣ་ལྔས་ཁྱབ་པ་ཡིས། །རྡོ་རྗེ་པདྨོ་རྣམ་པར་བསྒོམ། །ཞེས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་གསང་བ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་ག་བསྟན་པར་བཤད་པ་ནི། དགོངས་པ་མིན་པས་བཤད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་སྐལ་ངན་ལ་སྦས་པར་གསུངས་པ་དང་། འདིར་གང་ཟག་དབང་པོ་དམན་པ་བཞི་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་གང་ཟག་དང་གཞུང་གཉིས་ཀའི་ངོས་ནས་མི་འགལ་ཏེ། གོང་གི་སྐལ་ངན་གྱི་གང་ཟག་དམན་པ་བཞི་ནི་དབང་པོ་མ་སྦྱངས་པ་དང་།
འདིར་གང་ཟག་དམན་པ་བཞི་དབང་པོ་སྦྱངས་པ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གང་ཟག་

26

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དམན་པ་བཞི་པོ་དབང་པོ་སྦྱངས་མ་སྦྱངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་ཟག་
དམན་པ་བཞི་དབང་པོ་མ་སྦྱངས་པ་ནི། ཚེ་དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་མཐར་
ཕྱིན་ནས་ངག་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ནུས་ཀྱང་། ངག་དབེན་ཚེ་དེ་ལ་མཐར་ཕྱིན་མི་
ནུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། དབང་པོ་སྦྱངས་པ་ནི་ཚེ་དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། ལུས་དབེན་དང་། ངག་དབེན་མཐར་ཕྱིན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ནུས་ཀྱང་།
སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་མི་ནུས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་སྐལ་
ངན་ལ་སྦས་པར་གསུངས་པ་དང་། འདིར་གང་ཟག་དབང་པོ་དམན་པ་བཞི་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་གཉིས་གཞུང་གི་ངོས་ནས་མི་འགལ་ཏེ། དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེས་དོན་མི་མཐུན་པ་གཉིས་བསྟན་པས་དོན་གཉིས་པ་དེ་སྦས་ནས་བསྟན་དགོས་ལ། དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེས་དོན་གཅིག་ལས་མི་སྟོན་པས་དོན་གཅིག་པོ་དེ་གསལ་བར་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་དང་ཆོག་ཞི་བ། །སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟ་ཇི་
ལྟར་གསུངས། །དོན་རྒྱས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཇི་བཞིན་སྒྲར་གསུངས་པའོ། །ཀོ་ཊ་ཁྱ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ། །འཇིག་རྟེན་བསྟན་བཅོས་ལ་མེད་ཅིང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བརྡར་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཇི་བཞིན་མིན་པར་བསྒྲགས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་ཚོན་གྱིས་བྲི་བ་དང་ལྷ་ལ་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོད་པས་མཆོད་
པ་དང་། གཏོར་མའི་ཆོ་ག་དང་།སྨན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་བསྒྲུབ་
ཚུལ་དང་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་སོགས་གང་རུང་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེས་

27

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཤད་པ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བླ་མེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པར་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་ཚོན་
གྱིས་བྲི་བ་དང་། ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་
བཤད་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་ཟིན་དང་མི་མཐུན་པའི་དོན་གཉིས་པ་མེད་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པ་དང་། དེ་ཡོད་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རྟོག་པར་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་ཚོན་གྱིས་

བྲི་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ལེའུ་ལྔ་བར། སེམས་ཅན་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པའི། །སྡིག་

པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡང་། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །ཐེག་པ་མཆོག་ནི་འདི་ལ་འགྲུབ། །ཅེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དེ་ལ་མིང་དེ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་།སྒྲ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྡ་ལ་མེད་ཅིང་། དོན་
དེ་ལ་མིང་དེ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བརྡ་མཛད་པར་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེས་བཤད་པ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཀོ་ཊཱ་ཁྱ། ཀོ་ཊ་ཝ། ཀོ་ཊཱ། ཀོ་ཊཱ་ཝཉྩ། ཀོ་ཊཱ་ར་ག ཀོ་ལ་ཁྱ། ཀོ་ལ་ཝ། ཀོ་ལ། ཀོ་ལཉྩ། ཀོ་ལ་ཏ་ཐ། ཞེས་པའི་སྒྲ་བཅུ་པོ་དེ་སྤྱོད་རྒྱུད་ལས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་
བཏུས་ལས། དབང་པོ་ལྔ་དང་ཡུལ་ལྔ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དང་། མཉམ་སྦྱོར་ལས། རླུང་བཅུ་ལ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་གཞུང་གཅིག་གིས་དོན་རྫོགས་པར་འཆད་པ་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱན་

28

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་ནས་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། སོ་སོའི་མིང་དང་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། མཐའ་དྲུག་དབྱེ་བ་བསྟན་ནས་ནི། །བཤད་པའི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། མཐའ་དྲུག་གི་བཤད་པའི་དབྱེ་བའི་ངོས་འཛིན་བསྟན་ནས། ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པའི་དབྱེ་བའི་ངོས་འཛིན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཚིག་གི་དོན་དང་སྤྱི་ཡི་དོན། །སྦས་དང་དེ་བཞིན་མཐར་
ཐུག་པའོ། །དང་པོ་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་ཉིད། །སྤྱི་ཡི་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། །སྦས་པ་རྣམ་
པ་གསུམ་དུ་བཤད། །མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཚིག་གི་དོན་ནམ་ཡི་གེའི་དོན་དང་། སྤྱིའི་དོན་དང་། སྦས་
དོན་དང་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་ཏེ་བཞི་ཡོད་དོ། །དང་པོ་ཡི་གེའི་དོན་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་གཅིག་པོ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་
གཉིས། སྦས་པའི་དོན་ལ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཡི་གེའི་དོན་བཤད་པ། སྤྱིའི་དོན་བཤད་པ། སྦས་དོན་བཤད་པ། མཐར་ཐུག་གི་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། སྒྲ་ཙམ་ལ་ནི་རབ་གཞོལ་བའི། །ཕྱི་རོལ་བསྟན་བཅོས་
མཁས་པ་ཡིས། །དེ་ཡི་བཀོད་པས་རབ་བསྟན་པ། །ཡི་གེའི་དོན་ནི་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། ནང་རིག་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲའི་བསྟན་

29

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཅོས་ལ་མཁས་པ་ཡིས། སྒྲའི་གཞུང་ཙམ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་གཞོལ་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་དེ་ཡི་བཀོད་པས་ཏེ། དོན་དེ་ལ་མིང་དེ་དངོས་སུ་འཇུག་པར་སྒྲ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲའི་གཞུང་
ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོན་པར་ནུས་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེའི་བཤད་པ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེས་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒོམ་པ་མེད། །ཅེས་པས་སྣོད་བཅུད་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་པ་རྣམས་
ཀྱི་སྒྲའི་གཞུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོན་པར་ནུས་པས་ཡིག་དོན་དང་། དངོས་ཟིན་ལྟར་བཟུང་དུ་རུང་བའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། ཉམས་སུ་བླང་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་དོན་
གསུམ་མི་འགལ་ལོ། །ཡི་གེའི་དོན་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ནི་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཡི་གེ་མིན་གྱི། མིང་ཚིག་དུ་མ་འདུས་པའི་ཡི་གེའི་ཚོགས་ལ་བྱེད་དོ། །
གཉིས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། མདོ་སོགས་ལ་ནི་རབ་ཞུགས་པའི། །འགྱོད་པ་བཟློག་པར་བྱེད་པ་དང་། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་དང་ལྡན་པ་དག །སྤྱི་ཡི་དོན་ནི་ཡིན་
པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པ་མན་ཆད་གང་རུང་དང་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་དོན་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེའི་བཤད་པ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེས་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལམ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་གཉིས་ཀའི་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་
གསུམ་མན་ཆད་དང་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་དོན་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་ལྷའི་
རྣལ་འབྱོར་ལྟ་བུ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་དོན་
དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དང་ལ་སོགས་པ། འདུལ་བའི་

30

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྡེ་སྣོད་དང་། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་ནི་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་ག་ལ་བཞུགས་སོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཐོས་པ་ན། དེ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། དེ་དག་ལ་འགྱོད་པ་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་དང་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་དོན་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །
གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ཆོས་ནི་རབ་སྟོན་དང་། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་རྣམ་བརྟགས་པའི། །སྙིང་པོ་ཡོད་པས་སྦས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེ་ལ་དོན་མི་མཐུན་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྦས་དོན་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དོན་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེའི་བཤད་པ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེས་སྦས་དོན་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒོམ་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་དབེན་དང་སྒྱུ་ལུས་བསྟན་པ་ལྟ་
བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྦས་དོན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཕྱི་ན་མི་མངོན་ཞིང་ནང་ན་སྙིང་པོ་ཡོད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་ན་སྦས་དོན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་ཆགས་
ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྦས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་རྣམ་བརྟགས་པ་སྟེ། སྣང་བ་སེམས་སྦས་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ། དབྱེ་ན་གཞི་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་གྱི་སྦྱང་གཞིར་
གྱུར་པའི་གཞི་ཕོ་མོ་གཉིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦས་དང་། རྫོགས་རིམ་

31

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པའི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦས་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལས་དང་།ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་པའི་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྦས་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཞི་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དང་། བར་དོའི་རླུང་གི་ལུས་
རྣམས་ཡིན།
གཉིས་པ་ནི། དབེན་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་དང་།
རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་དངོས་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་
སེམས་ཀྱི་སྦས་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཞི་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཉིད་དང་འཆི་བའི་
སྐབས་ཀྱི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལྟ་བུ་དང་།
གཉིས་པ་ནི། དབེན་པ་གསུམ་དང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ལུགས་འབྱུང་

ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་གང་སྦས་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་ལ་སྦས་དོན་གསུམ་ཀ་སྦས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་མ་གཏོགས་གཞོན་རྣམས་སྦས་སོ། །སྦས་
ཚུལ་ནི་སྒྱུ་ལུས་ལྟ་བུ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་ལ་མ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་

སྦས་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་ལམ་མིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦས་པ་དང་།རྩ་རྒྱུད་དུ་
བསྟན་ཀྱང་ཕྱི་ནས་མི་མངོན་པར་ནང་ན་སྙིང་པོ་ཡོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦས་པ་དང་

གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་བཟུང་ངོ་། །
བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། འོད་གསལ་བ་ནི་རབ་སྟོན་དང་། །ཟུང་དུ་འཇུག་པ་རྟོགས་

32

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་སྟེ། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཐའ་བཤད་དེ། །མཐའ་ནི་མུར་ཐུག་པ་ཡི་ཚིག །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེ་ལ་དོན་མི་མཐུན་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མཐར་ཐུག་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་དོན་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེའི་བཤད་པ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེས་མཐར་ཐུག་གི་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒོམ་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཅིའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། རགས་པ་ཉེར་ལྔ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའི་མཐའ་ནི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའི་མཐའ་ནི་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པས་ན་མཐར་ཐུག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། འོད་གསལ་བ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་སྟེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། ཟུང་དུ་འཇུག་པ་རྟོགས་པ་
སྟེ། ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །གང་གང་དུ་མཐར་ཐུག་ན། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སེམས་དང་རླུང་གཉིས་པོ་དེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་
སྐུར་མཐར་ཐུག་གོ །མཐར་ཐུག་པའི་ཚུལ་ནི། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སེམས་དེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་
པའི་ཚུལ་གྱིས་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་ཐུག་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་དེ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་
ཆད་པའི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་

ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱུད་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་

མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྒྱུད་གང་ལ་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་རྫོགས་པར་འཇུག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་དུ་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། མཐའ་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་

33

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མེད་དེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་ཀྱི་ལམ་ལ་

རིམ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་
ཀྱིས་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་མཐའ་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་དུ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། མྱུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་
པར་སྟོན་པའི་མདོ། ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཤད་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་འགལ་ལ།
འདིར་གཞུང་གཅིག་གི་དོན་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དྲང་དོན་གྱི་

མདོ་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མི་བསྐྱོད་པ་ཞེས་
པའི་དྲང་དོན་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་། ངེས་དོན་གྱི་

སྲོག་རྩོལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །
རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་དུ་དགོངས་དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། མཐའ་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་དགོངས་དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མེད་དེ། མཐའ་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་དགོངས་དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་དོན་ཡིན་ན། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་མཐའ་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མེད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་
ཚོན་གྱིས་བྲི་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དུ་མཐའ་དྲུག་གི་
ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་

34

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཚོན་གྱིས་བྲི་བ་དང་། ལྷ་ལ་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དྲུག་གི་ཡ་
གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། མཐའ་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མེད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་དོན་དེ་ལ་མིང་དེ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་སྒྲ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྡ་ལ་

མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བརྡ་མཛད་པར་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་མཐའ་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་
པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། ཀོ་ཊཱ་ཁྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་དེ་མཐའ་
དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་བཤད་པ་ཡིན་པར་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་དུ་བསྟན་
པའི་དོན་ཡང་ཡིན། ཡིག་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
པ་ཡོད་དེ། སྣོད་བཅུད་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་

བོ་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་
མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དོན་ཡང་ཡིན། ཡིག་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དོན་ཡང་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་དུ་སྦས་དོན་
དང་། མཐར་ཐུག་གི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མེད་དེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དུ་སྦས་དོན་གསུམ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་གང་ཡང་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐའ་དྲུག་

35

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དང་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་རྫོགས་པར་འཇུག་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་དགོས་སོ། །
འོ་ན་མཐའ་དྲུག་གི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དང་། ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་གཉིས་འགལ་ལམ་མི་འགལ་སྙམ་ན། ལག་རྨི་དང་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་
ཐ་དད་ཅེས་འགལ་བར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གཞུང་གཅིག་ལ་བཤད་པ་གཅིག་གམ་གཉིས་ལས་མི་འཇུག་ན་མཐའ་དྲུག་གི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དང་། གཞུང་གཅིག་ལ་བཤད་པ་གསུམ་ཡན་ཆད་འཇུག་ན་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། མཐའ་དྲུག་གི་བཤད་པ་དང་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འགལ་བར་འདོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ། ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དང་། དགོངས་པའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་རྣམས་མི་འགལ་ཏེ། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལྔ། །ཞེས་པའི་གཞུང་ལ་སྒྲོན་གསལ་དུ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་སུ། དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དང་། རིམ་ལྔར་དགོངས་པས་བཤད་པ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དང་། དགོངས་མིན་
གྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ལེའུ་དང་པོའི་སྒྲོན་གསལ་དུ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དང་། ལེའུ་གཉིས་པའི་སྒྲོན་གསལ་དུ་དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མི་འགལ་ཏེ། གླེང་གཞིའི་སྦས་བཤད་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་བཤད་པ་དེ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དོན་ཚང་བའི་ཕྱིར། མཐའ་དྲུག་གི་བཤད་པའི་ནང་ཚན་གྱི་དགོངས་པའི་བཤད་པ་

36

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འཇུག་པ་དང་། དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་གཉིས་པོ་འགལ་ཏེ། གཞུང་གཅིག་ལ་དགོངས་དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་འཇུག་པ་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། གཞུང་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་ཀའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་ན་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་ན་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པས་ཁྱབ་བམ་སྙམ་ན། ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་ན་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་ཏུ་རུང་བས་ཁྱབ་སྟེ། ཡིག་སྤྱི་གཉིས་ལ་དྲང་དོན་གྱི་དོན་ཚང་དུ་རུང་ཞིང་། སྦས་མཐའ་གཉིས་ལ་ངེས་དོན་གྱི་དོན་ཚང་དུ་རུང་
བའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་ན་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དྲང་དོན་ལ་ཡིག་སྤྱི་གཉིས་གང་རུང་མེད་པ་དང་། ངེས་དོན་ལ་སྦས་མཐའ་གཉིས་གང་རུང་མེད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞུང་གཅིག་ལ་བཤད་པ་ཅི་ཙམ་
འཇུག་པ་ཡོད་ཅེ་ན། རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་ལས། གཞུང་གཅིག་ལ་བཤད་པ་མང་བ་ལ་བཅུ་བཞི་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། མཐའ་དྲུག་དང་ཡིག་དོན་གྱི་གཅིགསྤྱི་དོན་གྱི་གཉིས། སྦས་དོན་གྱི་གསུམ། མཐར་ཐུག་གི་གཉིས་ཏེ་བཅུ་བཞི་འཇུག་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གཞུང་གཅིག་ལ་དགོངས་དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་འཇུག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་གཅིག་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་
པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། གཞུང་གཅིག་ལ་བཤད་པ་མང་བ་ལ་བདུན་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལྔ། ཞེས་པའི་གཞུང་ལ་སྒྲོན་གསལ་དུ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་

37

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སུ་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དང་། རིམ་ལྔར་དགོངས་པས་བཤད་པ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཉན་པ་པོ་གང་ལ་དོན་གང་བཤད་པ་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ་ལ།
འཆད་ཚུལ་གྱི་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བསྟན་པ། དོན་བསྡུ་བ་
དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། འཆད་པས་ཉན་པར་འདོད་པ་ལ། །དབྱེ་བ་ཡང་ནི་གཉིས་ཡོད་དེ། །ཚོགས་ལ་བཤད་པར་བསྟན་པ་དང་། །གཉིས་པ་སློབ་མ་ལ་བཤད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྒྱུད་འཆད་པ་པོས་རྒྱུད་ཉན་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གང་ལ་དོན་གང་འཆད་པ་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡང་ནི་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།
དང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བཤད་པར་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་པ་སློབ་མ་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཇི་བཞིན་སྒྲ་དང་དགོངས་མིན་དང་། །དྲང་བའི་དོན་དུའང་གང་གྱུར་དང་། །ཡི་གེའི་དོན་དང་སྤྱི་ཡི་དོན། །ཚོགས་པ་ལ་བཤད་ཡིན་པར་
བརྗོད། །ཇི་བཞིན་མིན་སྒྲ་ངེས་དོན་དང་། །དེ་བཞིན་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། །སྦས་དང་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ནི། །སློབ་མ་ལ་ནི་བཤད་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། དགོངས་པ་མིན་པ་དང་། དྲང་དོན་དང་གསུམ། ཚུལ་བཞིའི་ནང་ནས་ཡིག་སྤྱི་གཉིས་ཏེ་ལྔ་པོ་དེ་ནི་ཚོགས་བཤད་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་བཤད་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པ་དང་། ངེས་དོན་དང་། དགོངས་པས་བཤད་པ་དང་གསུམ། ཚུལ་བཞིའི་ནང་ནས་སྦས་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་གཉིས་ཏེ་ལྔ་པོ་དེ་ནི་སློབ་བཤད་ཀྱི་གང་ཟག་

38

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ནས། །བདེ་གཤེགས་
རྣམས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ། །རིམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །བཤད་པའི་དབྱེ་བ་
གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་གིས་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འབྲང་ནས་རིམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་ཚན་དང་པོ་དེ་ཚོགས་བཤད་ཀྱི་གང་ཟག་དམན་པ་བཞི་ཁོ་ན་ལ་བཤད་བྱ་དང་། ལྔ་ཚན་གཉིས་པ་དེ་སློབ་བཤད་ཀྱི་གང་ཟག་ཁོ་ན་ལ་བཤད་བྱ་
ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་དུ་དབྱེ་བ་མིན་ཏེ། ལྔ་ཚན་དང་པོ་དེ་གང་ཟག་དམན་པ་བཞི་ཁོ་ན་ལ་བཤད་བྱ་ཡིན་ན། དེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་བཤད་བྱ་མིན་དགོས། དེ་མིན་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་བཤད་བྱ་མིན་དགོས། དེ་མ་ཡིན་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་མ་ཚང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྔ་ཚན་
གཉིས་པ་དེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཁོ་ན་ལ་བཤད་བྱ་ཡིན་ན། དེ་གང་ཟག་དམན་པ་བཞི་ལ་བཤད་བྱ་མ་ཡིན་དགོས། དེ་མིན་ན་གང་ཟག་དམན་པ་བཞི་པོ་དེས་རྒྱུད་
ཀྱི་གཞུང་མ་ལུས་པ་ཐོས་སུ་མི་རུང་དགོས་པ་ལས་གང་ཟག་དམན་པ་བཞིས་རྒྱུད་
ཀྱི་གཞུང་མ་ལུས་པར་ཐོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། གསང་བ་འདུས་པ་འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་

བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་ཐོས་ཤིང་། རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་མ་

39

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལུས་པ་ཐོས་ཀྱང་མཐའ་དྲུག་གི་ཚིག་གི་དབྱེ་བས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་རྨོངས་པ་དང་མ་
བྲལ་བའི་ཙན་དན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་ཉན་པ་པོ་རྣམས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་ལྟར་གཞུང་འཆད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་མིན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཉན་པ་

པོའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཉན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་མི་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་དང་།སྐྱེ་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །
དང་པོ་ནི། སྤྱིར་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན། རིམ་གཉིས་རགས་པ་ཀུན་ཉན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བས་ཁྱབ་ཅིང་།གང་ཟག་དམན་པ་བཞི་པོ་རིམ་གཉིས་རགས་པ་ཀུན་ཉན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་ཡང་།གང་ཟག་དམན་པ་བཞི་ལ་དབང་པོ་སྦྱངས་པ་དང་མ་སྦྱངས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དབང་པོ་མ་སྦྱངས་པ་ནི་རིམ་གཉིས་རགས་པ་ཀུན་ཉན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་ཡང་རྫོགས་རིམ་རྫོགས་པར་ཉན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཉན་པའི་ཚོགས་བཤད་ཀྱི་གང་ཟག་

དང་དབང་པོ་སྦྱངས་པ་ནི། རིམ་གཉིས་རགས་པ་ཀུན་ཉན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་མ་ཟད། རྫོགས་རིམ་རྫོགས་པར་ཉན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བས། ཉན་པའི་སློབ་བཤད་ཀྱི་གང་ཟག་ཏུ་འཇོག་པ་ནི་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་དུ་འཇོག་ཚུལ་ཕལ་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་ལ་གང་ཟག་དམན་པ་བཞི་པོ་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱེ་སླ་ཞིང་། ཚེ་དེ་ལ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་ཡང་རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་དཀའ་ཞིང་། ཚེ་དེ་ལ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཚོགས་བཤད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཚེ་དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱེ་སླ་བར་

40

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

མ་ཟད། རྫོགས་རིམ་ཀྱང་སྐྱེ་སླ་ཞིང་ཚེ་དེ་ལ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པས་ན་སློབ་བཤད་ཀྱི་གང་ཟག་ཏུ་འཇོག་པ་དེ་ནི་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་དུ་
འཇོག་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །
ལྔ་པ་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ཉན་པ་པོའི་རྒྱན་བཤད་པ་ལ། གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་སྣོད་ཀྱི་ཁྱད་པར།
བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ། སྣོད་བརྟགས་ནས་བཤད་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་ལྔ་ལས།

དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཉན་འདོད་པའི། །འཇིག་རྟེན་ངེས་པར་གྱུར་པ་ནི། །བློ་ཡི་རྣམ་པ་དཔག་མེད་ལས། །གང་ཟག་རྣམ་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །ཨུཏྤ་ལ་དང་པད་དཀར་དང་། །པདྨ་ཙན་དན་རིན་པོ་ཆེ། །རང་བཞིན་ཐ་དད་མིང་གིས་ཏེ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཉན་པར་འདོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་བློ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། བསྡུ་ན། ཨུཏྤལ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག པད་དཀར། པདྨ། ཙན་དན། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དང་ལྔ་ཡོད་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཨུཏྤལ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག པད་དཀར། པདྨ། ཙན་དན། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་བསྟན་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་མ་ལུས་ཐོས་གྱུར་ལ། །འཛིན་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་མཁས། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་བརྗེད་འགྱུར་བ། །ཨུཏྤལ་ཞེས་བྱའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་མ་ལུས་པ་བླ་མ་

41

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལས་ཐོས་ནས་འཛིན་པ་ལ་རྣམ་པར་མཁས་ཀྱང་།བླ་མ་དང་བྲལ་ན་སྐད་ཅིག་སྟེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བརྗེད་པར་འགྱུར་བའི་འདུས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེ། འདུས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཨུཏྤལ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཨུཏྤལ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཨུཏྤལ་དེ་ཆུ་ནང་ན་གནས་པའི་ཚེ་དྲི་ཞིམ་པོ་མང་པོ་འཛིན་ཅིང་རྙེད་པ་མེད་ལ། ཆུ་ནང་ནས་བཏོན་མ་ཐག་ཏུ་རྙིད་ཅིང་དྲི་ཡལ་ནས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་
ན་ཨུཏྤལ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱའོ། །
གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། གཟུང་བྱ་མང་དུ་ཐོས་གྱུར་ཀྱང་། །སྟོན་པ་ཡི་ནི་ནུས་མེད་པ། །བུམ་པའི་རས་བལ་ས་བོན་འདྲ། །པད་དཀར་ཞེས་བྱའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཟུང་བྱའི་ཚིག་དོན་གྲོགས་ལས་ལྷག་པར་མང་དུ་ཐོས་ནས་འཛིན་པར་ནུས་ཀྱང་། གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་འདུས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེ། འདུས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་པད་དཀར་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་པད་དཀར་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། བུམ་པའི་ནང་དུ་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་སྦངས་པ་ན་འཕེལ་ནས་
ཕྱིར་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་པདྨ་དཀར་པོ་དེ་རང་གི་དྲི་ལྟེ་བའི་སྦུབས་སུ་འཁོར་
ནས་ཕྱིར་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ན་པད་དཀར་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱའོ། །
གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། དད་དང་ལྡན་ཞིང་སྙིང་རྗེ་ཤེས། །ཐོས་ན་བློ་ཡི་ཁ་འབྱེད་ལ། །ཚིགས་མེད་འོད་མ་བཞིན་འཛག་པ། །པདྨ་ཞེས་བྱའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་

42

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གསུངས། དོན་ནི། དཀར་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་དད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ། ཤེས་རབ་
དང་ལྡན་པ། ཆོས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་འཕེལ་ཞིང་ཚིགས་མེད་པའི་འོད་མའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཆུ་བླུགས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་འཛག་པ་བཞིན་དུ། ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བརྗེད་པར་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་འདུས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་དེ། དེའི་གདུལ་བྱ་པདྨ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་པདྨ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། པདྨ་དེ་དྲི་ཞིམ་པ་མཐོང་ན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉི་མས་ཁ་འབྱེད་པ། ཉི་མ་ཤར་མ་ཐག་ལྟེ་བར་ཆགས་པའི་ཟིལ་པ་ཡལ་ནས་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ན་པདྨ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱའོ། །
བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། ཐོས་པ་ཉུང་ཞིང་ང་རྒྱལ་ལྡན། །རྩ་བ་མེད་པར་མང་དུ་སྨྲ། །རྗེས་སུ་བཟུང་བར་མི་ནུས་པ། །ཙན་དན་ཞེས་བྱའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐོས་པ་ཉུང་བ་སྟེ་ཐོས་པ་ཆུང་ཞིང་ཐོས་པ་ལ་བསྐུལ་བ་ན་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ། ལུང་རིགས་ཀྱི་རྩ་བ་མེད་པར་རྩོད་པ་ན་མང་དུ་སྨྲ་བ། སྐྱོན་དེ་བསལ་ནས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་རྗེས་སུ་བཟུང་དཀའ་བའི་གང་ཟག་འདུས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་དེ། དེའི་གདུལ་བྱ་ཙན་དན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཙན་དན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཙན་དན་དེ་དྲི་ཆུང་བ། ཚེར་མ་མང་བ། འབྲས་བུ་མེད་པ། སྦྲུལ་གདུག་པས་དཀྲིས་པས་དྲུང་དུ་ཉེར་མི་རུང་བ་དང་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ན་ཙན་དན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱའོ། །
ལྔ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་མཁས་ལ་སྒྲིན། །ཤེས་རབ་ལྡན་ཞིང་

43

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རྒྱུད་གཅིག་པ། །ཐོས་ནས་ལེགས་པར་སྟོན་པ་ནི། །རིན་ཆེན་ཞེས་བྱའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་ཐོས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པས་ན་མཁས་ལ། དགེ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་སྤྲོ་བས་སྒྲིན་པ་དང་། མགོ་སྨོས་པ་
ཙམ་གྱིས་དོན་གོ་བའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཞིང་བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པར་རིགས་ངེས་པས་ན་རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་། རང་གིས་ཐོས་པའི་དོན་གཞན་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་སྟོན་ནུས་པ་དང་། ཚེ་དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་འདུས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་དེ། དེའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་རྙེད་དཀའ་ཞིང་རྙེད་ན་
དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་ལྔ་ག་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཉན་པ་པོར་རུང་སྟེ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉན་འདོད་པའི། །འཇིག་རྟེན་ངེས་པར་གྱུར་པ་ནི། །ཞེས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཉན་པར་འདོད་པའི་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལ་ལྔར་ཕྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་སེམས་ལ་བཞག་ནས་ཕྱིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་

ལྔ་ག་ཉན་པ་པོར་རུང་བར་མ་ཟད། འཆད་པ་པོ་དང་སྒྲུབ་པ་པོར་ཡང་རུང་སྟེ། ཨུཏྤལ་དང་པདྨ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་གང་ཐོས་
མི་བརྗེད་པར་འཛིན་མི་ནུས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་འགའ་ཞིག་
འཛིན་ནུས་པས་དེ་རང་གིས་བསྒོམ་པ་དང་གཞན་ལ་སྟོན་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། རང་

44

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གིས་ཐོས་པའི་དོན་གཞན་ལ་སྨྲ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བླ་མ་གཞན་དག་གིས་གང་ཟག་དམན་པ་བཞི་པོ་ཉན་པ་པོར་རུང་ཡང་། ཨུཏྤལ་དང་པདྨ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ནི་འཆད་པ་པོ་དང་སྒྲུབ་པ་པོར་མི་རུང་སྟེ། ཐོས་པའི་དོན་དེ་མ་ཐག་བརྗེད་པས་རང་གིས་བསྒོམ་རྒྱུ་དང་། གཞན་ལ་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། པད་དཀར་དང་ཙན་དན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གཉིས་སྒྲུབ་པ་པོར་རུང་ཡང་། འཆད་པ་པོར་མི་རུང་སྟེ། པད་དཀར་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་ཚིག་གི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། ཙན་དན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་ཚིག་དོན་རྣམས་འཛིན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་
གང་ཟག་ནི་ཉན་པ་པོར་རུང་བར་མ་ཟད། འཆད་པ་པོ་དང་སྒྲུབ་པ་པོར་ཡང་རུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། ཨུཏྤལ་དེ་བཞིན་པད་དཀར་དང་། །པདྨ་ཙན་དན་ཉིད་དག་སྟེ། །གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། །ཚོགས་པ་ལ་བཤད་གང་ཟག་གོ །རྫོགས་པའི་རིམ་གྱི་སྐལ་ལྡན་ཞིང་། །རྟག་ཏུ་སྤྱོད་པས་རྣམ་བརྒྱན་པ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་གང་ཟག་སྟེ། །སློབ་མ་ལ་བཤད་སྣོད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཨུཏྤལ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དང་། པད་དཀར། པདྨ། ཙན་དན་ཉིད་དག་སྟེ་གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་ཚོགས་པ་ལ་སྟེ། ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱེ་སླ་ཞིང་། ཚེ་དེ་ལ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྣོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་
སྤྱོད་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་འདི་ནི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ལ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ལམ་རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་སླ་ཞིང་། ཚེ་དེ་ལ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྣོད་
ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ། །

45

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལྔ་པ་སྟོན་པ་ལ། གང་ཟག་ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །སྣོད་དང་སྣོད་མིན་ཡོངས་བརྟགས་ནས། །རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཁས་པས་ནི། །བཤད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་བྱ་འོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གང་ཟག་གི་བློ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་
དཔོན་མཁས་པ་ཡིས། རྫོགས་རིམ་རྫོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྣོད་དང་སྣོད་མིན་པ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་བྱའོ། །
དྲུག་པ་བཤད་དོན་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་བདེན་གཉིས་ངེས་པའི་རྒྱན་བཤད་པ་དེ་
ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱན་ནི་དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས། །བདེན་གཉིས་རྣམ་པར་
ངེས་བྱས་པ། །དེ་ནི་རྒྱན་གྱུར་བདུན་པ་སྟེ། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྒྲུབ་པ་པོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གླེང་བསླང་བའི་རྒྱན། འཚང་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་རྒྱན། མཐའ་དྲུག་གི་རྒྱན། ཚུལ་བཞིའི་རྒྱན། འཆད་ཚུལ་གྱི་རྒྱན། ཉན་པ་པོའི་རྒྱན་ཏེ་རྒྱན་དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་ནས་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི། གླེང་བསླང་བའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིས་བཀྲལ་བའི་ཐོན་པའི་ལམ་རྒྱུད་དང་། གླེང་གཞི་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། རྒྱུ་དང་བཞི་པོ་དེ་འཆད་ཚུལ། ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོ་གང་ཟག་ལྔ་ལ་བཤད་པས། གང་ཟག་ལྔ་པོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཟུང་འཇུག་ལ་གོ་
བ་ཆགས་པ་དེ་ནི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་བདུན་པ་སྟེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཟུང་འཇུག་བསྒྲུབ་པ་ལ་མེད་མི་རུང་ཡིན་ནོ། །ཟུང་འཇུག་ལ་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཚད་ཇི་ལྟར་ཡིན་
སྙམ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཡོད་ལ། དེའི་རྒྱུར་སློབ་པའི་

46

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཟུང་འཇུག་འགྲོ་དགོས། དེའི་རྒྱུར་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགྲོ་དགོས།
དེའི་རྒྱུར་སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་འགྲོ་དགོས། དེའི་རྒྱུར་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འགྲོ་དགོས། དེའི་རྒྱུར་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་བ་འགྲོ་དགོས། དེ་ཚེགས་ཆུང་ངུས་གྲོལ་བ་ལ་སྔོན་དུ་རྫོགས་རིམ་པས་ལུས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པ་

འགྲོ་དགོས། དེའི་སྔོན་དུ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐུ་གསུམ་དུ་འཁྱེར་བའི་ལམ་ཁྱེར་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རིགས་མཐར་ཕྱིན་པ་འགྲོ་དགོས། དེའི་སྔོན་དུ་
དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་འགྲོ་དགོས། དེའི་སྔོན་དུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞི་ལྷག་གི་བར་གྱི་ལམ་ཐུན་མོང་བའི་
རྒྱུད་སྦྱངས་པ་རྣམས་ལ་གོ་བ་འཁྲུལ་མེད་དུ་ཆགས་པ་རྣམས་འགྲོ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་བཤད་ཚུལ་དེ་རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་རྙེད་ནས་འདོར་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ། བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །བཤད་སྨྲ་ཤིན་
ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ། །འདི་ལྟར་དྲངས་ཏེ་བཤད་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལས་གཞན་ན་མིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བཤད་པའི་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་ནས། འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་སྨྲ་བ་དང་ཕྲད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའོ། །བཤད་པ་སྨྲ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་དྲངས་པའི་རྒྱན་བདུན་གྱིས་བཤད་པ་འདིའོ། །རྒྱན་བདུན་གྱི་བཤད་པ་འདི་ནི་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། གཞན་མ་རྒྱུད་ལ་སོགས་

47

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ་རྣམས་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་པས། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །
བཞི་པ་བཤད་རྒྱུད་ལ་མཁས་པ་བསྟེན་ནས་རྒྱུད་བཟུང་བར་གདམས་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ། དེ་བས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས། །གླེང་གཞི་རིམ་པའི་སྦྱོར་བར་
བཅས། །བཤད་པའི་རྒྱུད་ལ་མཁས་པ་ཡིས། །འབད་དེ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གླེང་གཞི་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྩ་
བཤད་སྦྱར་ནས་བཤད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གླེང་གཞི་
ནས་བརྩམས་ཏེ་རྩ་བཤད་སྦྱོར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབད་པ་ཆེན་པོས་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྣམས་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། རྒྱན་རྣམ་པ་བདུན་བཤད་པའི་རིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྔར་བཤད་པའི་རྒྱན་རྣམ་པ་བདུན་བཤད་པ་རིགས་པ་སྟེ་ཚུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་ལེའུ་སོ་སོའི་བསྡུས་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ད་ནི་ལེའུ་བཅུ་
བདུན་གྱི་བསྡུས་པའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལེའུ་དང་པོ་ལས་ནི་བརྗོད་པ་དང་།བརྗོད་པར་བྱ་བའི་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཉན་
པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རིག་པའི་དབང་བསྐུར་བ་བྱིན་ནས། དྲང་བ་དང་

ངེས་པའི་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བརྟགས་པ་དང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པའི་
ཐབས་གཉིས་སོ་སོར་སྟོན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སོ་སོར་སྟོན་ཞེས་བཤད་

48

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་གཞིར་དྲང་ངོ་། །
གང་ལས་ན། ལེའུ་བཅུ་བདུན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་ལེའུ་དང་པོ་ལས་ནི་སོ་སོར་བསྟན་ནོ། །གང་བསྟན་ན་དྲང་བའི་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བརྟགས་པ་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་མ་བཅོས་པའི་རྫོགས་པའི་
རིམ་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན་ནོ། །
གང་ལ་བསྟན་ན་ཉན་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ལའོ། །ཉན་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་ཐབས་གང་གིས་བྱེད་ན། བུམ་དབང་། གསང་དབང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། དབང་བཞི་པ་སྟེ་རིག་པའི་དབང་བསྐུར་བ་བྱིན་ནས་ཉན་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། །དབང་བཞི་ཀ་ལ་རིག་པའི་དབང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ། ཆུ། ཅོད་པན། རྡོ་རྗེ། དྲིལ་བུ། མིང་གི་དབང་རྣམས་ནི་རིག་པ་སྟེ། རིག་མ་ལྷ་མོ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཐོགས་ཏེ་དབང་བསྐུར་བ་ལས་
ཐོབ་པར་མོས་དགོས་པའི་དབང་ཡིན་པས་ན་རིག་པའི་དབང་དང་། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་
གྱི་དབང་ནི་རིག་མ་དང་འཁྱུད་པ་ཙམ་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་རིག་པའི་དབང་དང་། གསང་དབང་ནི་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་གསང་རྫས་མྱངས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་ན་རིག་པའི་དབང་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ནི་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བདེ་ཆེན་དྲངས་ཏེ། བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་ལས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་ན་རིག་པའི་དབང་དང་། དབང་བཞི་པ་ནི་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དཔེར་བྱས་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་ན་རིག་པའི་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དྲིལ་བུ་པས། དབང་བསྐར་

49

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་འགྲོ་བར། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་དབང་བསྐུར་བར་བྱ་སྙམ་ན། སྔོན་བྱུང་ལ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོའི་སྐུའི་ཆ་ཤས་ལས་སྤྲུལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེར་དང་རྗེས་འཇུག་ལ་
རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུལ་པའི་དཀྱིལ་

འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་བྱུང་ལ་བརྗོད་པ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་འཆང་
གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་དུ་རྗེས་འཇུག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་མོས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བརྟག་གཉིས་ལས། ཆོས་འཆད་པོ་ང་ཆོས་ཀྱང་ང་། །རང་གི་ཚོགས་ལྡན་ཉན་པོ་ང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོག་ནས་འཆད་པའི་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་བདུན་
པའི་བར་གྱི་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོར་བསྟན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་
རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །
འོ་ན་རིམ་གཉིས་དངོས་མིན་པའི་འོག་ནས་འཆད་པའི་ལས་ཚོགས་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རིམ་གཉིས་དངོས་མིན་པའི་དོན་གཞན་ལས་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྒྲུབ་པའི་ལས་ཚོགས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡན་ལག་

དང་། རྫོགས་རིམ་པས་བསྒྲུབ་པའི་ལས་ཚོགས་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་

བའི་རྒྱུད་དོན་ཀུན་རིམ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པར་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །རིམ་པ་
གཉིས་ལ་ཡང་དག་གནས། །བསྐྱེད་པ་ཡི་ནི་རིམ་པ་དང་། །རྫོགས་པ་ཡི་ནི་རིམ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་སྟོན་ལས་གསུངས་པའི་ལེའུ་སོ་སོའི་བསྡུས་དོན་

50

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ནི། དེ་ཚེ་ཕྱུང་བ་གསོལ་བ་ཡིས། །གསང་སྔགས་གསུངས་པ་དང་པོ་ཉིད། །ཐུབ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཚུལ་དུ། །མཛད་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བཤད། །རྣམ་ལྔ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི། །ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་པ་ཡིན། །དབང་བསྐུར་བ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །གཟུངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་བཞི་པ། །བསྲུང་བའི་བསླབ་གཞི་རྣམ་བཞི་
དང་། །སྤྱོད་པའང་འདིར་ནི་ལྔ་པ་སྟེ། །དྲུག་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི། །ཏིང་འཛིན་
ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །བདུན་པ་དེ་ཉིད་མཆོད་པར་བཤད། །སོ་སོའི་དབང་དུ་གཙོ་བོས་མཛད། །ཕྱག་རྒྱའི་དབང་བསྐུར་བརྒྱད་པར་བསྟན། །དམ་ཚིག་བཞི་པོ་དགུ་པ་ཡིན། །རྣམ་པ་བཅུར་ཕྱེ་ཡང་དག་རྟོག །བཟླས་པའི་སྔགས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན། །བཅུ་གཅིག་མིང་དུ་བྱུང་བ་ནི། །ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པར་བཤད་དཀྱིལ་

འཁོར། །བཅུ་གཉིས་པར་ནི་བདག་ཉིད་སྐུ། །ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པར་མཛད། །དེ་བཞིན་རིག་པ་སྤྱོད་གྲུབ་པ། །མངོན་ཤེས་ལྔ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ། །བཅུ་དང་བཞི་པར་བཞི་པོ་དང་། །ཕྲེང་སྔགས་བླ་མ་སྟོན་པར་མཛད། །ཕྱོགས་དང་སྐྱབས་སེང་ཉིད་གྱུར་པ། །དངོས་གྲུབ་དཀྱིལ་འཁོར་བླ་མེད་པའོ། །སྒྲ་སྒྲོགས་དུས་དང་ཡང་དག་
ལྡན། །དཀྱིལ་འཁོར་རྡུལ་ཚོན་ལྡན་པ་འོ། །སློབ་མ་དབང་བསྐུར་ཉི་ཟླ་དག །ཆགས་
བྲལ་སྣ་ཚོགས་ཉིད་གྱུར་པ། །སྣ་ཚོགས་ཚིག་གི་དོན་གྱི་བརྡའ། །སྣ་ཚོགས་མིང་ཅན་
མིང་གཅིག་པུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ།
རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པའི་བསྡུས་དོན་ནི། བདུན་པ་དང་ནི་གསུམ་པ་
དང་། །བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པ། །དངོས་གྲུབ་ཞིང་དང་ལྟས་དང་ནི། །བསྙེན་པ་བསྒྲུབ་པའི་སྡོམ་པ་འོ། །ཞེས་པའི་བསྙེན་པའི་ལེའུ་བཞིས་བརྗོད་བྱ་གང་བསྟན་པ་ནི།

51

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བསྐྱེད་པའི་རིམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། །བསྙེན་པ་རྡོ་རྗེ་གོ་ཆ་བཞི། ། ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུང་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དྲུག་པ་དང་ནི་གཉིས་པ་དང་། །བཅུ་པ་དང་ནི་བཅུ་བཞི་པ། །དྲག་སྤྱོད་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། །ཉེར་བསྒྲུབ་པ་ཡི་སྡོམ་པའོ། །ཞེས་པའི་ཉེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལེའུ་བཞིས་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་ལས། །ཚར་གཅོད་
ཕན་འདོགས་སྤྱོད་པ་དག །དུལ་དང་གདུལ་དཀའ་ཞི་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞུག་པ་འོ། །ཞེས་པ་དང་། བཞི་པ་དང་ནི་བཅུ་དྲུག་པ། །བརྒྱད་པ་དང་ནི་བཅུ་གཉིས་པ། །སློབ་དཔོན་སྤྱི་ཡི་ལས་དང་ནི། །དངོས་གྲུབ་བརྟུལ་ཞུགས་སྡོམ་པ་
འོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ལེའུ་བཞིས་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བརྟུལ་
ཞུགས་དང་འབྲེལ་བའི། །གཞུང་ནི་སློབ་དཔོན་ཕུན་ཚོགས་པ། །བླ་མའི་སྔགས་ཀྱི་

ལམ་གྱིས་ནི། །སློབ་མ་ཡོངས་སུ་སྨིན་བྱ་བ། །ཞེས་པ་དང་། ལྔ་པ་དང་ནི་དགུ་པ་
དང་། །བཅུ་བདུན་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་
ཀྱི། །བསྟན་པ་དག་ནི་སྒྲུབ་ཆེན་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་ལེའུ་བཞིས་བརྗོད་བྱ་གང་བསྟན་པ་ནི། བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་དང་དབང་བསྐུར་བ། །རང་གི་སློབ་མ་བདག་ཉིད་ཆེ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་ཀྱི། །བསྟན་པས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ལེའུ་དང་པོའི་བསྙེན་བསྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་མདོར་བསྟན་ནས། ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་ལ་རང་དོན་གྱི་བསྙེན་བསྒྲུབ་
ཡན་ལག་བཞི་དང་། གཞན་དོན་གྱི་བསྙེན་བསྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་དང་གཉིས་ལས།

52

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དང་པོ་ལ་རིམ་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་བསྙེན་པ། ཉེ་སྒྲུབ། སྒྲུབ་པ། སྒྲུབ་ཆེན་དང་བཞི། རིམ་གཉིས་ཐུན་མོང་བའི་བསྙེན་པ་ནི། ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་

དམིགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་པ་ངེས་པའི་བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་བསྙེན་པོ་དང་རྫོགས་རིམ་པའི་བསྙེན་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་དམིགས་
པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་པ་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུན་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་རྡོ་རྗེ་བཞི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་བསྙེན་པ་ཡིན་ལ།
གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་པའི་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷའི་
རྣལ་འབྱོར་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་པ་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་རྡོ་རྗེ་བཞི་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་བསྙེན་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ནས་བཤད་པའི་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་པ་དང་།ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ནས་བཤད་པའི་ལས་ཚོགས་བསྒྲུབ་པ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་བསྙེན་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། བདུན་པ་དང་ནི་གསུམ་པ་དང་། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་
བཞི་དང་། དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་པ་ནི། བསྐྱེད་པའི་རིམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་

དམིགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་

53

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རང་གི་ལྷའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་ནི། རིམ་གཉིས་ཐུན་མོང་བའི་ཉེ་སྒྲུབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་དེ་འདྲའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ལྷའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཉེ་སྒྲུབ་དང་རྫོགས་རིམ་པའི་དེ་འདྲའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ལྷའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་ཉེ་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །
ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ནས་བཤད་པའི་སྔགས་ལ་གཞོལ་བའི་ཕྲེང་སྔགས་བཅོ་ལྔའི་སྒོ་ནས་ལས་ཚོགས་བསྒྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་། ནང་ལ་གཞོལ་བའི་འགུགས་པའི་ལས་ཚོགས་བསྒྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་དེ་འདྲའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བསད་བསྐྲད་ལ་སོགས་པའི་དྲག་པོའི་ལས་བསྒྲུབ་པ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་ཉེ་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། དྲུག་

པ་དང་ནི་གཉིས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་པའི་རྐང་པ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་ལས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་
བཞིས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
དམིགས་པ་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ལྷའི་སྙིང་པོ་བསྐྱལ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ནི། རིམ་གཉིས་ཐུན་མོང་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་དེ་འདྲའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱས་ཏེ་
འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་དེ་འདྲའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་

54

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རྡོར་བཟླས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་
ཡིན་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་བྲིས་བསྒྲུབ་བྱས་ནས་སློབ་མ་འཇུག་ཅིང་དབང་
བསྐུར་བ་ནི། གཞན་དོན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། བཞི་པ་དང་ནི་བཅུ་དྲུག་
པ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་
བརྟུལ་ཞུགས་དང་འབྲེལ་བའི། །ཞེས་སོགས་རྐང་པོ་བཞིས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ལྷའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབས་ནས། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འབྲས་དུས་ཀྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྒྲུབ་པ་
ནི། རིམ་གཉིས་ཐུན་མོང་བའི་སྒྲུབ་ཆེན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཆ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་བཤད་པའི་ལས་ཚོགས་བསྒྲུབ་པ་ནི། གཞན་དོན་གྱི་སྒྲུབ་ཆེན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ལྔ་པ་དང་ནི་དགུ་པ་
དང་། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་པ་ནི། བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་དང་དབང་བསྐུར་བ། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་སྟོན་ནོ། །
གཉིས་པ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་

ཕྱག གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་དང་བཞི།
དང་པོ་ལ། མཚན་བསྒྱུར་བ་དང་། མཚན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཞེས་པ་ནས། གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དོན་ནི། རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སཾ་ཀྲི་ཏའི་སྐད་དུ་རྒྱུད་འདིའི་

55

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མཚན་ལ། ཤྲཱི་གུ་ཧྱ་ས་མ་ཛ་མ་ཧཱ་ཏནྟྲ་རཱ་ཛ་ནཱ་མ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། ཤྲཱི་ནི་དཔལ། གུ་རྒྱ་ནི་གསང་བ། ས་མ་ཛ་ནི་འདུས་པ། མཧཱ་ནི་ཆེན་པོ།
ཏནྟྲ་ནི་རྒྱུད། རཱ་ཛ་ནི་རྒྱལ་པོ། ན་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །
གཉིས་པ་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མའི་མཚན་དང་། ལེའུ་སོ་སོའི་གཅོད་མཚམས་
ཀྱི་མཚན་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་མཇུག་གི་མཚན་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་
རྣམས་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མའི་མཚན་ལ་འགྱུར་རྙིང་གི་དཔེ་རྣམས་
ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། པ་ཚབ་ལོ་ཙྪ་བའི་འགྱུར་ལས། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱུང་བ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་
ཕྱི་མ་རྩ་འགྲེལ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་ལ་ཚུལ་བཞི་ལས། ཤེས་རབ་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། ཐབས་ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཡིག་དོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཤེས་རབ་ངེས་ངོར་སྟོང་ཉིད་ངེས་པ་དང་།
ཐབས་སྣང་ངོར་ལྷ་སྐུའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གཉིས་བློ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་མངོན་གྱུར་དུ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ནི་སྤྱི་དོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཤེས་རབ་སྣང་བ་དང་ཐབས་
མཆེད་པ་གཉིས། ཐབས་ཤེས་འདྲེས་པ་ཉེར་ཐོབ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་སྦས་དོན་གྱི་

རྣལ་འབྱོར་དང་། ཤེས་རབ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཐབས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་
གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་

ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པ། །རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །གང་ཞིག་དངོས་མེད་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཐབས་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ན་རྣལ་

56

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཡིན་ན། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱོད་བསྡུས་སུ། དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ལའང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། རྩེ་མོ་རང་ཉིད་ལའང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་དང་། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་རྒྱུད་གཉིས་ལས། དང་པོའི་སྒྲ་དོན་ནི་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྔར་བཞིན་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་གོང་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་རྒྱུད་དོན་ཐམས་ཅད་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་འབྲེལ་བའི་
འབྲེལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ནི་དཔལ་གྱི་དོན་ནོ། །གསང་བ་འདུས་པ་ལ་ཚུལ་བཞི་
ལས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གཅིག་གི་སྐུར་
འདུས་པ་ནི་ཡིག་དོན་གྱི་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་ཡབ་
ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ནི་སྤྱི་དོན་གྱི་གསང་བ་འདུས་པ་

དང་། ཤེས་རབ་སྣང་བ་དང་ཐབས་མཆེད་པ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་འདྲེས་པ་ཉེར་ཐོབ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་རླུང་སེམས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྦས་དོན་གྱི་གསང་

བ་འདུས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཐབས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་
གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་གསང་བ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་
ཕྱི་མ་ལས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །གསང་བ་ཞེས་བྱར་བསྟན་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ། །ཚོགས་པ་འདུས་པ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་

57

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསུངས། དོན་ནི། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་ཞིང་། མཉམ་སྦྱོར་ལས། རྡོ་རྗེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རྡོ་རྗེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།སེམས་དཔའ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་མི་ཕྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་འདུད་པར་བྱེད་དོ། །
གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལེའུ་དང་པོའི་རྒྱུད་དོན་མདོར་བསྟན་པ། དོན་དེ་ཉིད་ལེའུ་ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གླེང་གཞི་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་ལམ་

རིམ་པ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱང་སྔོན་དུ་དབང་བསྐུར་ནས་བཤད་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། བཤད་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་ལ། གླེང་གཞི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཀུན་བསྟན་པ་དང་།
གཟུངས་དཀྱིལ་གྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལམ་འདིའི་གནད་དུ་བསྟན་པ་དང་། བསྡུས་
དཀྱིལ་གྱིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་བསྟན་
པ་དང་། དོན་དེ་རྣམས་ལ་ཆེད་བརྗོད་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། སྟོན་པ་དང་དུས་དང་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ་དང་། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དྲང་ངེས་སུ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། ཡིག་དོན། སྤྱི་དོན། སྦས་དོན། མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་བཞི།
དང་པོ་ལ། སྔོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་

58

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་པ་ནས།
བྷ་ག་ལ་བཞུགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དོན་ནི། ཐོས་ཞེས་བཤད་པའི་གཞིར་དྲང་ངོ་། །གང་ཐོས་ན་འོག་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དོན་མ་ལུས་པ་འདིའོ། །སྐད་ནི་ཚིག་གི་ཕྲད་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཐོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གང་གིས་ན། སྡུད་པ་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བདག་གིས་སོ། །བདག་གིས་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་སྟོན་པ་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་ཀྱི་གཞན་ལས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ལས་ཐོས་པ་མིན་པར་བསྟན།
ཐོས་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐོས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་
མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པས་རྒྱུ་
མཚན་ཡོད་དེ། སྐབས་འདིར་སྟོན་པ་དང་སྡུད་པ་པོ་གཉིས་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཚེ་ན་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་འདུས་པ་འདི་ཐོས་ལ། དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་གཞན་དག་ཀྱང་ཐོས་ཞེས་པ་ལ་སྦྱར་ན། སྡུད་པ་པོ་ཐོས་པ་མང་བར་བསྟན་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་འདུས་པ་འདི་ཐོས་ལ་གཞན་དུ་ནི་མ་ཐོས་ཞེས་པ་ལ་སྦྱར་ན་རྒྱུད་རྙེད་པར་དཀའ་བ་དེ་བསྟན། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རྫོགས་པར་ཐོས་ཞེས་པ་ལ་སྦྱར་ན། སྡུད་པ་པོ་ཤེས་
རབ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བསྟན་ནོ། །སྟོན་པ་གང་ལས་ཐོས་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱི་སྐད་དོད་བྷ་
ག་ཝན་ཞེས་པ་སྐལ་ལྡན་ལ་ཡང་འཇུག་པས་དབང་དུ་བྱས་ནས། སཾ་བྷུ་ཊ་ལས། དབང་ཕྱུག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། །དཔལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། །དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་སྐལ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་

59

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསུངས་པ་ལྟར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པས་ན་སྐལ་ལྡན་ཞེས་པ་དང་།སྒྲིབ་གཉིས་དང་།སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དང་། ཕུང་པོའི་བདུད། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད། ལྷའི་བུའི་བདུད་རྣམས་བཅོམ་པས་ན་བཅོམ་ལྡན་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ལས་ཐོས་སོ། །འདས་ཞེས་པ་རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚངས་པ་སོགས་ལྷ་ཆེན་པོ་ལའང་བཅོམ་ལྡན་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པས་ན་དེ་དག་ལས་འདས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྔོན་གྱི་ལོ་པཎ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྣན་པའོ། །གནས་གང་དུ་ན། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་
ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེར་གཤེགས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་དེས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་བྷ་ག་ཞེས་པས་སྒྲས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེས་སྔོན་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམ་
པས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་
མཚོན་པར་བྱེད་པའི་བྷ་གའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་ཆུད་
པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བཞུགས་པའི་གནས་དེར་རོ། །གཉིས་པ་རྗེས་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྦྱར་བ་ནི། མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཆུད་

60

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་ཟླ་བའི་གདན་ལ་བཞུགས་པར་བསྒོམ་པ་བསྟན་ཏེ། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་སྡུད་པའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གིས་ཐོས་པ་སྟེ། བསྒོམ་པའི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་
སྡུད་པའི་དུས་གཅིག་ན་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཟླ་ཉི་པད་གསུམ་འདྲེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། གསུང་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཐུགས་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་།སྙིང་པོ་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ལྔས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་
གའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
དབུས་ཀྱི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་བཞུགས་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ། འདི་སྐད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། བདག་ཐོས་
སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཨེ་ཝཾ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐོག་མར་བརྗོད་
དགོས་པར་བསྟན་པ། དོན་དེ་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། དྲི་བ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། གསུང་རབ་
ཀྱི་ཐོག་མར་ཨེ་ཝཾ་ཁོ་ན་བརྗོད་དགོས་པ་མི་རིགས་ཏེ། གསུང་རབ་ཀྱི་ཐོག་མར་ཨེ་
ཝཾ་ཁོ་ན་མི་བརྗོད་པར་ཨི་དམ་མ་ཡ། ཞེས་སོགས་བརྗོད་པས་ཀྱང་སྟོན་པ་ལས་ཆོས་འདི་བདག་གིས་ཐོས་ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་དྲིས་ལན་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་ཐོག་མར་ཨི་དམ་སོགས་མི་བརྗོད་
པར་ཨེ་ཝཾ་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་ཀྱི་ཐོག་མར་ཨེ་ཝཾ་བརྗོད་
པ་དེ་ཐབས་ཤེས་མཚོན་པའི་བརྡར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཤིང་། ཨེ་ཝཾ་

61

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
གྱི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་མཚོན་པ་དང་འདྲ་བར་ཨི་དཾ་མ་ཡ་སོགས་ཀྱི་མཚོན་མི་
ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གསུང་རབ་ཀྱི་ཐོག་མར་ཨེ་ཝཾ་དེ་ཐབས་ཤེས་མཚོན་པའི་
བརྡར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ན་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཨེ་ཝཾ་སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་མིན་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཨེ་ཝཾ་སྟོན་པ་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་མིན་པ་དེ་ནི་བདེན་ཏེ། འདིར་སྟོན་པ་དང་སྡུད་པ་པོ་གཉིས་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག དེ་ནི་བདེན་ཏེ། འདིར་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུད་པ་པོ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྡུད་པ་པོ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་ན་འཁོར་མཚན་ཉིད་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་ཨེ་ཝཾ་སྟོན་པའི་གསུང་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ལུགས་ནི་
གནས་ཨོ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་གནས། དུས་སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས། སྡུད་པ་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས། ཆོས་འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་ཕྱོགས་ལྟར་སྟོན་པ་
མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་བསྡུས་པ་མིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལ་སོགས་པར་སྡུད་པ་པོས་བསྡུས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་གླེང་གཞི་རྣམས་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་
དང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གཉིས་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་མེད་ན་སྟོན་པ་དང་སྡུད་པ་པོར་འགལ་ལོ་ཞེ་

62

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ན། དེ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྟོན་པ་དང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྡུད་པ་པོར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན། སྟོན་པ་དང་སྡུད་པ་པོ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། དེ་ལ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། བཙུན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཡིན་པས། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཀུན་དགའ་བོ་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་རང་ག་བ་དང་།ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བྱང་སེམས་སློབ་པ་རང་ག་བ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པས་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་དགའ་བོས་ལན་གཅིག་ལ་འཛིན་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་རང་ག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་སྟོན་པས་རྒྱུད་སྡེ་
བཞིའི་གསུང་རབ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལན་གཅིག་ལ་འཛིན་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་བྱང་སེམས་སློབ་པ་རང་ག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལུང་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་འཇམ་དཔལ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མར་གྱུར་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ནི་ལྷ་མོ་ཆེན་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་དུ་གྱུར་ཏོ། །དཔལ་ལྷ་མོ་ནི་གྲགས་འཛིན་ནོ། །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་

རྣམ་པར་སེལ་བ་ནི་ཤཱ་རིའི་བུའོ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ནོ། །བྱང་

63

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི་གནས་བརྟན་ཀུན་དགའ་བོར་གྱུར་ཏོ། །ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ནི་གནས་བརྟན་ལྷ་སྦྱིན་ནོ། །རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོ་ནི་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་དུ་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ལས་དང་པོའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་གུས་པས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཞིང་། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་མི་འདའ་ཞིང་། །ཆོས་ཀྱང་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གདུལ་བའི་ཕྱིར། །མྱ་

ངན་འདས་པ་ཉེ་བར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་དོན་དེ་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ལ། ཤེས་བྱེད་དྲིས་ཏེ་ཁུངས་འགོད་པ་དང་། ཁུངས་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཨེ་ཝཾ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐོག་མར་བརྗོད་དགོས་པ་དང་། དེ་ཐབས་ཤེས་མཚོན་བྱེད་
ཡིན་པ་དང་། དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཡིན་པར་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། ལྷའི་དབང་པོས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས་ཤེས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་ཞུ་བ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་
སྐད་ཅེས་བྱ་འདི། །གང་ཕྱིར་དང་པོར་རབ་ཏུ་སྦྱར། །འདི་ཅི་བདེ་གཤེགས་གསུང་
ཡིན་ནམ། །ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བཤད་ཡིན་ནམ་ཅི། །བདག་གི་སོམ་ཉི་འདི་དག་
ཀུན། །སྲིད་མཐར་ཕྱིན་པས་བསལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཨེ་ཝཾ་གྱིས་

64

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བརྗོད་བྱ་ཅི་འདྲ་ཞིག་མཚོན་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཨེ་ཝཾ་གསུང་རབ་ཀྱི་དང་པོར་སྦྱར་བ་དང་། ཨེ་ཝཾ་དེ་ཅི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་ཡིན་ཞེས་པའི་བདག་གི་སོམ་ཉི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཀུན། སྲིད་པ་ཟད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསལ་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། ཞུ་བ་པོ་ལ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་དེ་མཉན་པར་གདམས་པ། ཡི་གེ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ། ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གུས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། དམ་ཆོས་ཡོན་ཏན་སྨྲ་བ་ཡིས། །ལྷ་ཡི་དབང་པོའི་ཚིག་གསན་ནས། །དེ་ནས་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱིན་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་
གསུངས། །གང་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཡིས། །དང་པོར་འདི་སྐད་ཅེས་གསུང་
བ། །དེ་ནི་གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་དུ། །ལྷ་ཡི་དབང་པོ་མཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྨྲ་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷའི་དབང་
པོས་ཞུས་པའི་ཚིག་དེ་གསན་ནས་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ནས། འདི་སྐད་ཅེས་
གསུངས་སོ། །ཨེ་ཝཾ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ཡིན་པ་དང་། ཨེ་ཝཾ་དེས་བརྗོད་བྱ་ཅི་མཚོན་པ་དང་། དེ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐོག་མར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ལྷའི་དབང་པོ་མཉན་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ། ཨེ་ཝཾ་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་གཞིའི་ཐབས་ཤེས་ཡིན་ཚུལ། བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡིན་ཚུལ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཡིན་

65

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
ཚུལ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། །བཞི་སྟོང་གི་ནི་གྲངས་
སྙེད་ཀྱི། །ཀུན་གྱི་གཞི་དང་ཕ་མ་ནི། །ཡི་གེ་གཉིས་སུ་དེ་བཞིན་བསྟན། །ཡི་གེ་ཨེ་ནི་
མར་གྱུར་ལ། །ཝ་ནི་ཕ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས། ཐིག་ལེ་དེར་ནི་སྦྱོར་བ་སྟེ། །སྦྱོར་དེ་ཤིན་ཏུ་རྨད་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
གི་ནི་གྲངས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་གསུངས་པ་ཀུན་གྱི་གཞི་དང་རྩ་བ་ནི་ཡི་གེ་གཉིས་སུ་
བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཕ་མས་བུ་ཚ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡི་གེ་གཉིས་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་པ་ཕ་མས་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ཡི་གེ་ཨེ་ནི་མ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ལ། དེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡི་གེ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་དྲུག་མཚོན། ཝ་ནི་ཕ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་གྲགས་ལ། དེས་ཐབས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསལ་བྱེད་སོ་གསུམ་པོ་དེ་མཚོན། ཐིག་ལེས་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་ཕན་
ཚུན་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་དེ་མཚོན་ཞིང་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྨད་དུ་བྱུང་བའོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་མས་བུའི་ཐུན་མོང་བའི་རྐྱེན་བྱེད། ཕས་བུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད། ཕ་མ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་བུའི་ལུས་འགྲུབ་པར་
བྱེད་པ་བཞིན་དུ། དབྱངས་ཀྱིས་མིང་ཚིག་ཐུན་མོང་བའི་རྐྱེན་བྱེད། གསལ་བྱེད་
ཀྱིས་མིང་ཚིག་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད། དབྱངས་གསལ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་དང་པོར་མིང་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚིག དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡི་གེའི་ཚོགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤླཽཀ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
རྣམས་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །

66

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཨེ་ནི་པདྨ་ཞེས་བཤད་ལ། །ཝ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཐིག་ལེ་དེར་ནི་ས་བོན་ཏེ། །དེ་ལས་འགྲོ་བ་གསུམ་རྣམས་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཨེས་རང་དང་དབྱིབས་འདྲ་བའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་ཡུམ་གྱི་པདྨ་

དེ་མཚོན། ཝས་རང་དང་དབྱིབས་འདྲ་བའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་ཡབ་ཀྱི་རྡོ་
རྗེ་ནོར་བུ་དེ་མཚོན། ཐིག་ལེས་དེ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་མཚོན། དེའི་གཞི་ལ་སྦྱར་ན་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རབ་

འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལམ་ལ་སྦྱར་ན་གཤེགས་སེམས་ཁྲོ་བོ་གསུམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མཚོན་ནོ། །
གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཨེ་ནི་ཤེས་རབ་ཉིད་གྱུར་ལ། །ཝ་ནི་རབ་དགའི་བདག་པོ་འོ། །ཐིག་ལེ་མི་ཤིགས་དེ་ཉིད་དེ། །དེ་ལས་ཡི་གེ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཨེས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
མཚོན། ཝས་ནི་རབ་དགའི་བདག་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་མཚོན། ཐིག་ལེས་དེ་གཉིས་མི་ཤིགས་པ་སྟེ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་དེ་མཚོན། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡི་གེ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡི་གེ་གཉིས། །དེ་ཉིད་ཤེས་པ་གང་
གིས་ཤེས། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བྱེད་
འགྱུར། །འགྲོ་བ་གང་གིས་ཡི་གེ་གཉིས། །མི་ཤེས་རྟག་ཏུ་འདོན་པ་དག །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ལས། །ཕྱི་རོལ་སྦྱོར་སྤངས་ཐུབ་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་

67

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ནི། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ཚིག་དོན་ལ་རྒྱས་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་
ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི། དོན་དེ་ཉིད་གང་གིས་ཤེས་ནས་ཤེས་པ་ལྟར་
སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུབ་པ་པོ་གང་གིས་བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པར་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་རྟག་ཏུ་འདོན་པ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་
ཡིན་ཏེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་ཤེས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐུབ་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་བཞིན་ནོ། །
བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། ཨེ་ཝཾ་ཡིག་གཉིས་སྒྱུ་མ་ལ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདིར་བཞུགས་པས། །དམ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཐོག་མར་ནི། །ཨེ་ཝཾ་དེ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། དམ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཐོག་མར་ཨེ་ཝཾ་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་མཚོན་དོན། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་
གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པས་ཟུང་འཇུག་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འབྲས་
བུའི་སྐབས་འདིར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་ཞེས་པ་
ནས། དེ་ལས་ཡི་གེ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཨེ་ཝཾ་གྱིས་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་
དྲིས་པའི་ལན་དེ་བསྟན་ནས། ཨེ་ཝཾ་ཡིག་གཉིས་སྒྱུ་མ་ལ། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་ཨེ་ཝཾ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐོག་མར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པའི་ལན་དེ་བསྟན་ཏོ། །གོང་
དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་ཨེ་ཝཾ། བརྗོད་བྱ་དོན་
གྱི་ཨེ་ཝཾ། འདྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཝཾ། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་

68

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཝཾ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། ཨེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡི་གེ་དབྱངས་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་མཚོན།
ཝས་ཐབས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསལ་བྱེད་སོ་གསུམ་པོ་དེ་མཚོན། ཐིག་ལེས་དབྱངས་གསལ་
གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་དེ་མཚོན།
གཉིས་པ་ནི། ཨེས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚོན། ཝས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མཚོན། ཐིག་ལེས་དེ་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་པ་དེ་མཚོན།
གསུམ་པ་ལ། ཕྱིའི་འདྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་དང་། ནང་གི་འདྲེན་བྱེད་
རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཨེས་རང་དང་དབྱིབས་འདྲ་བའི་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་དེ་མཚོན། ཝས་རང་དང་དབྱིབས་འདྲ་བའི་ཡབ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་དེ་མཚོན། ཐིག་
ལེས་དེ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་དེ་མཚོན།
གཉིས་པ་ནི། ཨེས་རང་དང་དབྱིབས་འདྲ་བའི་སྤྱི་བོ་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྲུ་
གསུམ་གྱི་དབྱིབས་ཅན་དུ་གནས་པ་དེ་མཚོན། ཝས་རང་དང་དབྱིབས་འདྲ་བའི་
མགྲིན་པ་དང་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་ཟླུམ་པོའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་གནས་པ་དེ་མཚོན། ཐིག་ལེས་ལྟེ་བ་དང་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་ཐབས་ཤེས་སུ་ཕྱོགས་པ་དང་། སྤྱི་བོ་དང་མགྲིན་

པའི་རྩ་འཁོར་ཐབས་ཤེས་སུ་ཕྱོགས་པ་དེ་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། སཾ་བྷུ་ཊ་ལས། སྤྱི་བོ་

ལྟེ་བར་སོན་འཁོར་ལོ། །ཨེ་ཡིག་རྣམ་པར་ཡང་དག་གནས། །སྙིང་ཁ་མགྲིན་པར་ཡང་

དག་གནས། །ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་འདྲ་བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

ཨེས་རྩ་འཁོར་དྲུག་དང་དྷུ་ཏིའི་ཡར་སྣ་གཉིས་ཏེ་རྫོགས་རིམ་པའི་དམིགས་པ་བསྒོམ་པའི་གནས་རྣམས་མཚོན། ཝས་གནས་དེ་རྣམས་སུ་བསྒོམ་རྒྱུའི་ཐིག་ལེ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་རྟེན་རྣམས་མཚོན། ཐིག་ལེས་དམིགས་རྟེན་དེ་རྣམས་ལ་སེམས་བཟུང་

69

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བ་དེ་མཚོན་ནོ། །
བཞི་པ་ལ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། །ཨེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚོན། ཝས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཚོན། ཐིག་ལེས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་དེ་མཚོན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ། སྦས་དོན་གྱི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཨེ་ཝཾ་དང་། མཐར་
ཐུག་གི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་ཁ་པའི་ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཨེས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་དེ་མཚོན། ཝས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་མཚོན། ཐིག་ལེས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་མཚོན། གཉིས་པ་ནི། ཨེས་དོན་དམ་བདེན་པ་དག་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་མཚོན།
ཝས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་མཚོན། ཐིག་ལེས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་མཚོན་ནོ། །
ལྔ་པ་ནི། ཨེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཚོན། ཝས་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་
མཚོན། ཐིག་ལེས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་མཚོན་ནོ། །དེས་ན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཙལ་བར་བྱ་བའི་གཞི་གསུང་རབ་ཀུན་ཀྱང་ཨེ་ཝཾ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གོ་བར་བྱ་བ་ཡང་ཨེ་ཝཾ། དོན་དེ་གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་ལ་
བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ལམ་ཡང་ཨེ་ཝཾ། ལམ་དེ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་དུ་འདུ་བས་ན། ཨེ་ཝཾ་གྱིས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་
མཚོན་པ་དང་འདྲ་བར་ཨི་དཾ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་མི་ནུས་པས་ན་ཨེ་ཝཾ་ཁོ་ན་གསུང་

70

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
རབ་ཀྱི་ཐོག་མར་བརྗོད་དགོས་པ་དེས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
ལྔ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་བས་བརྒྱ་བྱིན་ལྷ་ཡི་བདག །གལ་ཏེ་རྟག་པའི་གནས་འདོད་ན། །ཡིག་གཉིས་སྒྱུ་མ་དྲན་བྱ་ཞིང་། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་བླ་མར་གྱིས། །ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི་ཨེ་ཝཾ་གྱིས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་མཚོན་པ་དེ་བས་ན། བརྒྱ་
བྱིན་ལྷའི་བདག་པོ་ཞེས་བོས་ནས། གལ་ཏེ་རྟག་པའི་གནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གནས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་ན། ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་མཚོན་དོན་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་།དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཟུང་འཇུག་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་བླ་མ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། ཉམས་

སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །
གཉིས་པ་བདག་ཐོས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཐིག་
ལེ་ཡིག་འབྲུར་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། འཁོར་ལོ་སྤྲུལ་པའི་ངོ་བོ་ལ། །བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ས་བོན་ངོ་བོས་གང་སྤྲུལ་བ། །ལྷ་རྣམས་
ཀྱི་ནི་འཁོར་ལོ་མཆོག །མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དུས་གང་ཡིན། །དུས་གཅིག་ན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། །དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་
ལ་བཞུགས། །འདི་ཡི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྒྱལ་བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་སྐུ་གསུང་ཐུགས། །སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་བདེ་ཆེན་འདི། །བཙུན་མོ་ལེགས་སྦྱངས་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། །ལེགས་སྦྱངས་པདྨ་བྷ་ག་ཡིན། །བཞུགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དེར། །ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འདི་ཡི་
ཕུང་པོ་ལྔ་རྒྱལ་བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

71

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་སྐུ་གསུང་ཐུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་
པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་། འཁོར་ལོ་སྤྲུལ་པའི་ངོ་བོ་ལ། །བདག་གིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གིས། སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་བདེ་ཆེན་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་སྙིང་པོ་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ། བཙུན་མོ་ལེགས་སྦྱངས་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་འདུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོ་ཡིས། ལེགས་སྦྱངས་པདྨ་བྷ་ག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྷ་ག་ཨ་ལས་བྱུང་བའི་པདྨར་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དུས་གང་ཡིན། །དུས་གཅིག་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེས་པའི་དུས་
གཅིག་ཏུ། ཐོས་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་བོན་ངོ་བོས་གང་སྤྲུལ་པ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཐོས་པ་སྟེ། འཛག་པའི་ཐིག་ལེ་དེ། དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ཀྱི་
བཅོམ་ལྡན་འདས། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འབྱུང་གནས་ཆོས་འབྱུང་དེར་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ། ཆ་གཅིག་བྷྲུཾ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་
དང་བཅས་པ་དང་། ཆ་གཅིག་གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་སུ་
གྱུར་ཏེ་ས་བོན་སོ་གཉིས་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་དང་སྤེལ་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱག་མཚན་སོ་གཉིས། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་

ནི་འཁོར་ལོ་མཆོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་སོ་

72

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གྱུར་ཏེ་བཞུགས་སོ། ། བཞུགས་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
བཞུགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟེ། །ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་པ་འོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་

བཞུགས་པའོ། །
གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཆ་གཉིས་པ་ནི་དགུ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད། །སུམ་ཅུ་བཅུ་པ་ལྔ་པའི་ས་བོན་ཉིད། །ཆ་གཉིས་ལྔ་པ་དྲུག་པས་ཕྱེ་བ་ལས། །བྱུང་བ་འདི་ནི་ཐིག་ལེ་ཡིན་ཞེས་བཤད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། ཆ་ནི་དབྱངས་ཡིན་ལ། དེའི་གཉིས་པ་ཨཱ་རིང་པོ་དང་ར



་ལ
་བཞི་དོར་ཏེ། ཨ་ནས་བགྲངས་པའི་དགུ་པ་ཨོ་ཐུང་ངུ་ཉིད་དུ་
བཤད་པ་དང་། ར



་ལ
་བཞི་དོར་བས་ཨ་ནས་བགྲངས་པའི་སུམ་ཅུ་པ་ནི་ད་དང་། དེའི་
འོག་མ་དྷ་ནས་བགྲངས་པའི་བཅུ་པ་ལ་དང་། དེའི་འོག་མའི་ཝ་ནས་བགྲངས་པའི་ལྔ་པའི་ས་བོན་ཧ་སྲོག་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཨཱ་རིང་པོ་དང་། ཨོ་ཐུང་ངུ་དང་། ཧ་སྲོག་མེད་གསུམ་བཏུ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཏུས་པའི་ཨཱ་རིང་པོ་དེ་ལ་ཆ་གཉིས་པ་རྣམ་བཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ཨཱཿ དང་། ཨོ་ཐུང་ངུ་ལ་པ་སྡེ་ལྔ་པ་མ་ཡིག་ཐིག་ལེར་བྱིན་

པའི་ༀ་དང་། ཧ་སྲོག་མེད་ལ་དབྱངས་དྲུག་པ་ཨཱུ་རིང་པོ་བཅུག་པའི་ཧཱུ་དང་། དེ་ལ་སླར་ཡང་པ་སྡེ་ལྔ་པ་མ་ཡིག་ཐིག་ལེར་བྱིན་པའི་ཧཱུཾ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། ཐིག་ལེ་ཡིག་འབྲུར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །
གསུམ་པ་སྦས་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ། འདི་སྐད་བདག་གིས་ནས། བཞུགས་སོའི་བར་སཾ་ཀྲི་ཏའི་སྐད་ལ། ཨེ་ཝཾ་མ་ཡཱ་ཤྲུ་ཏཾ་ཨེ་ཀ་སྨིན་ས་མ་ཡེ་བྷ་ག་ཝཱན་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡཱ་ཝ་ཀ་ཙིཏྟ་ཧྲི་ད་ཡ་བཛྲ་ཡོ་ཥིད་བྷ་གེ་ཥུ་བི་ཛ་ཧ་ར་ཞེས་འབྱང་ལ། ཨེ་

73

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཝཾ་ནས། བི་ཛ་ཧ་རའི་བར་ལ་ཡི་གེ་མང་བ་ལ་བཞི་བཅུར་བྱས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། ཉུང་བ་ལ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས། འདིར་སྔ་མ་ལྟར་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར། ཨེ་ཝཾ་ནས་བི་ཛ་ཧཱ་རའི་བར་ལ་ཡི་གེ་བཞི་བཅུར་བཅད་ནས་ཤླཽཀ་བཞི་བཅུས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཆད་ཚུལ་ནི། མངོན་ཤེས་

ཅན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་གཞུང་གོང་འོག་མི་དཀྲུགས་པར་འཆད་པའི་ཚུལ་དང་།བཙུན་མོ་ཅན་དང་བོད་ཀྱི་བཤད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོང་འོག་དཀྲུགས་ནས་
འཆད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་མངོན་ཤེས་ཅན་ལྟར་གཞུང་གོང་འོག་མི་དཀྲུགས་པར་དོན་ཚན་འཁྲུགས་པ་རྣམས་བསྡེབས་ནས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་འགོས་དང་པཎྜི་ཏ་ཀུ་ལན་དྷ་ར་གཉིས་ཀྱིས་ཡི་གེ་བསྣན་པའི་བཤད་
པ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་དང་།སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡི་གེ་མ་བསྣན་པའི་
བཤད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཡི་གེ་བསྣན་པའི་ཕྱོགས་བཟུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་དོན་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡི་གེ་རེ་རེའི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་དང་གཉིས།
དང་པོ་ལ། ཨེ་ཝཾ་སོགས་ཡི་གེ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། ག་ཝན་
སོགས་ཡི་གེ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཀཱ་ཡཱ་སོགས་ཡི་གེ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་
བཤད་པ་དང་། ཥིད་བྷ་སོགས་ཡི་གེ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི།
དང་པོ་ལ། གཞི་ལམ་ཐུན་མོང་བའི་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ་
བཤད་པ། སྣང་བ་དང་རླུང་གི་རང་བཞིན་དང་དེ་ལས་ཤེས་པ་གཞན་སྐྱེ་ཚུལ་དང་།ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་ཕུང་པོ་སོགས་འབྱུང་ཚུལ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་འཁོར་བར་

74

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འཁོར་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་བཞི།
དང་པོ་ལ་ཡང་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་། གོ་རིམ་བཤད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཨེ་ཨེ་ནི་ཤེས་རབ་དམ་པ་སྟེ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་སོགས་སྐད་ཅིག་བདག །སྲིད་པ་གསུམ་ན་ཡོངས་ཤེས་པའི། །འདི་ནི་རྩ་བར་རྣམ་པར་བསྟན། །ཝཾ་འོད་མ་འགྲེང་བ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་། །ཆགས་ལ་སོགས་པ་རབ་བསྐྱེད་ལྡན། །སྣང་བ་མཆེད་པ་རྣམ་པར་ཤེས། །མིང་ནི་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །མ་རིག་ཆེན་རང་ཉིད་རྩ་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩ་བར་རྣམ་པར་བསྟན་ཞེས་བཤད་པའི་གཞིར་དྲང་ངོ་། །གང་ལ་ན། འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་སོ། །གང་བསྟན་ན་ཤེས་རབ་དམ་པ་སྣང་བ་འདི་རྩ་བར་བསྟན་ནོ། །གང་གིས་ན། སྲིད་པ་གསུམ་ན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། སོགས་
སྒྲས་ཆགས་བྲལ་བར་མ་ནས། ཕྲག་དོག་གི་བར་གྱི་བདག་སྟེ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་
སོ་གསུམ་པོ་དེའི་རྩ་བར་རྣམ་པར་བསྟན་ནོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཙམ་དང་། མིག་འཛུམ་པའི་ཚད་ཙམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་

སོ། །ཝཾ་ལ་ཤ་སྟྭཾ་བསྣན་པའི་ཝཾ་ཤ་སྟྭཾ་ནི་འོད་མ་འགྲེང་བ་ལ་འཇུག་པས་ཐབས་ཞེས་བྱའི་སྣང་བ་མཆེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི། འོད་མ་འགྲེང་བ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པས་ན་ཆགས་པ་དང་། སོགས་སྒྲས་ཞེན་པ་ནས་གྱ་གྱུའི་བར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་
སྣང་བ་མཆེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་མིང་ནི་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མ་ལ་ཧཱ་བི་དྱཱ་བསྣན་པའི་མ་ཧཱ་བི་དྱཱ་ནི་རིག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་ལ། རིག་པ་ཆེན་པོ་འོད་

75

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། མ་རིག་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་བཟླས་དྲངས་

པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མིང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་འདྲེས་པ་ཞེས་པ་དང་། དེ་ལས་ཆགས་པ་
བར་མ་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ། སྐྱེ་བ་ལུགས་ལྡོག་གི་གོ་རིམ་དང་།
ཐིམ་པ་ལུགས་འབྱུང་གི་གོ་རིམ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ལུགས་ལས་ལྡོག་པའི་མ་རིག་པའོ། །མ་རིག་པ་ལས་ཀྱང་འདི་འབྱུང་། །དེ་ལས་སྣང་བ་འབྱུང་བ་འོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྐྱེ་བ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཚེ་འོད་གསལ་ལས་མ་རིག་པ་ཉེར་ཐོབ་འབྱུང་། ཉེར་ཐོབ་ལས། སྣང་བ་མཆེད་པ་འབྱུང་། མཆེད་པ་ལས་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་ཐིམ་པ་ལུགས་འབྱུང་ནི། ཡཱ་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་འཇུག་པ་ནི། །སྣང་བ་མཆེད་པའི་མིང་དུ་སྟེ། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཆེར་འཇུག་ལ། །དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་འགྲོ་འོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཡཱ་ལ་ཏི་བསྣན་པའི་ཡཱ་ཏི་ནི་འགྲོ་བ་ལ་འཇུག་ལ། ཐིམ་པ་ལུགས་འབྱུང་གི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་སྣང་བ་གང་དུ་འཇུག་པའམ། འགྲོ་བ་འདི་ནི་སྣང་བ་མཆེད་པའི་མིང་ཅན་དུ་ཐིམ་ནས་འགྲོ་ཞིང་། མཆེད་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་འཇུག་ལ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་ནས་འགྲོའ། །ོགཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཤྲི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། །གང་འདིར་རྣམ་
ཤེས་གསུམ་ཐོས་པ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་མ་ལུས་པའི། །རང་བཞིན་རྩ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཏཾ་དེ་ནི་རེ་རེའི་དོན་སྣང་བ། །རླུང་གིས་བླངས་ནི་འཛིན་བྱེད་ལ། །རླུང་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རྟག་ཏུ་འགྲོ་ལ་གནས་པར་འགྱུར། །ཨེ་འདི་ནི་རླུང་ཁམས་

76

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཆེན་པོ་སྟེ། །རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་བཞོན་པ་ཡིན། །དེ་ཡིས་རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་ནི། །ཇི་
ལྟ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཤྲུ་ལ་ཏཾ་བསྣན་པའི་ཤྲུ་ཏཾ་ནི་ཐོས་པ་ལ་འཇུག ཐོས་ཞེས་བཤད་པའི་གཞིར་དྲང་ངོ་། །གང་ན་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་

མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཐོས་སོ། །
གང་ཡིན་པར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་མ་ལུས་པའི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་རོ། །གང་དུ་ན་འདུས་པའི་སྐོར་འདིར་རོ། །སྣང་བ་གསུམ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། ཐིམ་པ་ལུགས་འབྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཐིམ་པ་ལུགས་འབྱུང་གི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཐིམ་པའི་རྗེས་སུ་
སྣང་བ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་བ་ལུགས་ལྡོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེའི་ཚེ་ཡང་སྣང་བ་གསུམ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྤེལ་ནས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། ཡེ་
ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ལས། སྣང་བའི་རྒྱུ་ལས་རང་བཞིན་རྣམས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སྣང་བའི་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན། སྣང་བའི་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་
གྱི་རྟོག་པ་བདུན་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། བཞི་བཅུ་མཆེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་སོ་
གསུམ་སྣང་བའི་འབྲས་བུར་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་རླུང་
གི་གཡོ་བ་ཞན། དེ་ལས་བཞི་བཅུ་རླུང་གི་གཡོ་བ་རགས། དེ་ལས་སོ་གསུམ་རླུང་གི་གཡོ་བ་ཆེས་རགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉེར་ཐོབ་རླུང་གི་གཡོ་བ་ཞན། དེ་ལས་མཆེད་པ་རླུང་གི་གཡོ་བ་རགས། དེ་ལས་སྣང་བ་རླུང་གི་གཡོ་བ་ཆེས་རགས་པའི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས། དེའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་པོ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་།

77

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་མཆེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། སོ་གསུམ་སྣང་བའི་
འབྲས་བུར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །
ཧཾ་ནི་དེ་ནི་ལ་འཇུག་ལ། དབང་ཤེས་སོ་སོ་ལ་དོན་ཏེ། ཡུལ་ལྔ་སོ་སོར་སྣང་བའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་རང་གི་བཞོན་པའི་རླུང་གྲོགས་སུ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་། རླུང་གི་བཞོན་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །གཞུང་འདིས་དབང་ཤེས་རྣམས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་མིན་ཞིང་། རླུང་རྒྱུར་ཡོད་པ་དང་། རླུང་གི་དབང་གིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པའང་མིན་གྱི། རང་གི་བཞོན་པའི་རླུང་གྲོགས་སུ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཞ་བོ་མིག་
ཅན་གྱིས་ལོང་བ་རྐང་ཅན་གྲོགས་སུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཨེ་ལ་ཥ་བསྣན་པའི་ཨེ་ཥནི་འདི་ལ་འཇུག་ལ། ལས་ཀྱི་རླུང་འདི་ནི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རླུང་ཁམས་ཆེན་པོ་སྟེ། ལུགས་ལྡོག་གི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་
བཞོན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རླུང་ཆེར་གཡོས་པ་ལས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་
རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་ལ། མངལ་དུ་ཁམས་བཞི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་།སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། གཞི་དུས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་ལྔ།
དང་པོ་ནི། ཀ་སྲ་བའི་ཁམས་དང་ཆུ་ཉིད་དང་། །དེ་བཞིན་མེ་དང་རླུང་དག་ནི། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་བླངས་ནས་སུ། །སྲིད་གསུམ་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

78

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཀ་ལ་ནྱ་ཊ་བསྣན་པའི་ཀ་ནྱ་ཊ་ནི་སྲ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྲ་བ་སའི་ཁམས་དང་། ཆུའི་ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེའི་ཁམས་དང་། རླུང་གི་ཁམས་དག་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རང་གི་རྟེན་དུ་བླངས་ནས་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྲིད་པ་སྟེ་
འགྲོ་བ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མངལ་དུ་ཉིང་
མཚམས་སྦྱར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་བཞི་གྲུབ་ན། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བཞོན་པ་རླུང་ངོ་། །རླུང་ལས་མེའོ། །དེ་ལས་ཆུའོ། །ཆུ་ལས་སའོ། །དེ་ལས་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཡུལ་ལྔ་དང་།སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རྣམས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགལ་ཏེ། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་བཞི་གྲུབ་ཀྱང་སྣང་བ་ལས་རང་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་
ནུས་པ་རགས་པའི་རླུང་གི་རླུང་སྐྱེ། དེ་ལས་རང་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་
པ་རགས་པའི་མེ་རླུང་སྐྱེ། དེ་ལས་རང་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་རགས་
པའི་ཆུ་རླུང་སྐྱེ། དེ་ལས་རང་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་རགས་པའི་ས་
རླུང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྨིན་འདི་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་སུ། །འབྱུང་བ་འདུས་བྱས་མཚན་
ཉིད་ནི། །གཟུགས་ཚོར་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་ཉིད་ནི་ལྔ་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྨིན་ལ་ཨ་བསྣན་པའི་ཨ་སྨིན་ནི་འདི་ནི་ཞེས་པར་འཇུག་ལ། མངལ་དུ་འདུས་བྱས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་འདི་ནི་ཕན་འདོགས་
བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་

ཕུང་པོ་ནི་སྔར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་

79

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །
གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ས་མཉམ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། །བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་དང་ནི། །མེ་ལོང་དང་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་ལྔ་པོ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། ས་ལ་མ་ཏཱ་བསྣན་པའི་ས་མ་ཏཱ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ། གཞི་དུས་ཀྱི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་།བྱ་བསྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་དང་།མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལྔ་པོ་འདི་ནི། གཞི་
དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་ལྔ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་བའི་བློ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ། ཚོར་བར་རིགས་གཅིག་པར་དྲན་པའི་བློ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དོན་སོ་སོར་དྲན་པའི་བློ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས།
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་དྲན་པའི་བློ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་
བསྒྲུབ་ཡེ་ཤེས། དྲི་མ་སྦྱངས་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་གནས་འགྱུར་རུང་གི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སོ། །
བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། མ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་དང་ནི། །མིག་དང་དེ་བཞིན་རྣ་བ་དང་། །སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་རྣམས་ཏེ། །འདི་ནི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། མ་ལ་ན་བསྣན་པའི་མཱ་ན་ནི་ཡིད་ལ་འཇུག་ལ། མངལ་དུ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ལྕེའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་གསར་དུ་དང་།
ལུས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །
ལྔ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཡེ་གང་ཡང་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་རྣམས། །སྲོག་དང་

80

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རྩོལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི། །གསང་སྔགས་རྒྱལ་པོ་བཟློས་བཞིན་དུ། །མི་ཤེས་བསམ་གཏན་ཀློག་པ་སྤངས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཡེ་ལ་ཝེ་བསྣན་པའི་ཡེ་ཝེ་ནི་གང་ཡང་ལ་འཇུག་ལ་གང་ཡང་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་གི་རྩོལ་བ་རླུང་ལྡང་འཇུག་གི་གདངས་ༀ་ལ་སོགས་པའི་གདངས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཟློས་པ་ལ་གནས་བཞིན་དུ། དེའི་
དོན་མི་ཤེས་པར་ངེས་དོན་གྱི་གསང་སྔགས་ལ་དམིགས་པའི་རྩེ་གཅིག་པའི་བསམ་
གཏན་དང་། ངེས་དོན་གྱི་གསང་སྔགས་ཀློག་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞི་ལ་
རླུང་ལྡང་འཇུག་གཉིས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་བླ་མའི་མན་ངག་གིས་གནས་པ་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ། རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་

སུ་ཤར་བ་ལ་དམིགས་པའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །
བཞི་པ་ནི། བྷ་འབྱུང་བ་འདི་ལས་རང་བཞིན་ཡང་། །ཆགས་དང་ཆགས་མེད་ལ་སོགས་པ། །དེ་ལས་དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས། །དེ་ལས་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བྷ་ལ་ཝན་ཏི་བསྣན་པའི་བྷ་ཝན་ཏི་ནི་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་ལ། འབྱུང་བ་ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་བ་གསུམ་པོ་འདི་ལས་ཆགས་དང་ཆགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་སྐྱེ་བ་
དང་། དེ་ལས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གསོག་པ་རྣམས་འབྱུང་ལ། དེའི་མཐར་འཆི་ཞིང་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་ཡི་གེ་
བཅུ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྒྲིགས་ནས་བསྟན་ན། ཡས་བར་དོ་བ་འཆི་བའི་ཚེ་

81

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པ་དེ་བསྟན། ཀས་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཞིག་མངལ་དུ་ཁུ་ཁྲག་
གི་དབུས་སུ་ཞུགས་ཏེ་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་བཞི་གྲུབ་པ་དེ་བསྟན། མས་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ། དེ་ལས་མཆེད་པ། དེ་ལས་སྣང་བ་འབྱུང་བ་དེ་བསྟན། ཤུས་སྣང་བ་གསུམ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་
རྣམས་སྐྱེ་བ་དེ་བསྟན། ཨེས་སྣང་བ་གསུམ་སྐྱེ་ཚུལ་གསལ་པོར་བསྟན། ཨེ་ཝཾ་མ་
གསུམ་གྱིས་སྣང་བ་གསུམ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་སོར་སྐྱེ་བ་དེ་བསྟན་ཏེ།
ཨེས་སྣང་བ་ལ་མིང་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་གསུམ་སྐྱེ་བ་
བསྟན། ཝཾ་གྱིས་མཆེད་པ་ལ་མིང་ཐབས་དང་། དེ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་
བཅུ་སྐྱེ་བ་བསྟན། མས་ཉེར་ཐོབ་ལ་མིང་ཐབས་ཤེས་འདྲེས་པ་དང་། དེ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་སྐྱེ་བ་བསྟན། སྨིན་གྱིས་མངལ་དུ་འབྱུང་བཞིའི་རྐྱེན་གྱིས་

ཕུང་པོ་ལྔ་འབྱུང་ཚུལ་དེ་བསྟན། མས་མངལ་དུ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་
མཆེད་དྲུག་འབྱུང་བར་བསྟན། ཡེས་མངལ་ནས་བཙས་མ་ཐག་ཏུ་སྟེང་གི་སྣ་བུག་ནས་རླུང་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་དེ་བསྟན། ཏཾ་གྱིས་བཙས་མ་ཐག་པའི་ཚེ་དབང་ཤེས་ལྔ་ལ་ཡུལ་ལྔ་སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་བསྟན། སས་བཙས་མ་ཐག་པའི་ཚེ་གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་འབྱུང་བ་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཚུལ་ནི། ཐ་མལ་པ་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ། ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ།
མེ་རླུང་ལ་ཐིམ། རླུང་སྣང་བ་ལ་ཐིམ། སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ། འོད་གསལ་གྱི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པས་ཉེར་ལེན་

82

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དང་། སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་

བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བར་དོ་རླུང་གི་ལུས་ཅན་གྲུབ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
ཉེར་ཐོབ་མཆེད་པ། སྣང་བ། མར་མེ་ལྟར་འབར་བ། མཁའ་སྣང་། དུ་བ། སྨིག་རྒྱུའི་
བར་འབྱུང་། དེ་འདྲའི་བར་དོ་བ་དེས་ཕ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ་ཕའི་ཁའམ་སྤྱི་བོ་

ནས་ཞུགས་ཏེ། ཐིག་ལེ་དང་འགྲོགས་ནས་འགྲོ་ཞིང་། ཕོར་སྐྱེ་ན་མ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཕ་ལ་སྡང་བ་དང་། མོར་སྐྱེ་ན་ཕ་ལ་ཆགས་ཤིང་མ་ལ་སྡང་བའི་ཆགས་སྡང་གི་རྐྱེན་
གྱིས་འཆི་བ་ན། སྨིག་རྒྱུ། དུ་བ། མཁའ་སྣང་། མར་མེ་ལྟར་འབར། སྣང་བ། མཆེད་
པ། ཉེར་ཐོབ། འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འོད་གསལ་གྱི་

རླུང་སེམས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་གཅིག་མའི་མངལ་དུ་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དང་། ཉེར་ཐོབ་སྐྱེ་བ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་། ཉེར་ཐོབ་ལས་མཆེད་པ། དེ་ལས་སྣང་བ། མར་མེ་ལྟར་འབར། མཁའ་སྣང་། དུ་བ། སྨིག་རྒྱུའི་བར་འབྱུང་། དེ་ལས་རང་
བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེ། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་སྐྱེ། དེ་ལས་ཟག་བཅས་
ཀྱི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གསོག་གོ །མངལ་དུ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་ནི། མེར་མེར་པོ་དང་། ལྟར་ལྟར་པོ་དང་། གོར་གོར་པོ་དང་། འཁྲང་གྱུར་དང་། རྐང་ལག་འགྱུས་པ་ལ་སོགས་པའི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔ་འབྱུང་། མངལ་དུ་ཟླ་ངོ་
བཅུ། རིལ་པོ་དགུ་ནས་བཙས་པའི་ཚེ་བྱིས་པ། གཞོན་ནུ། དར་བབས། དར་ཡོལ།
རྒན་པོའི་གནས་སྐབས་རྣམས་འབྱུང་ལ། དེའི་མཐར་འཆི་ཞིང་སླར་ཡང་སྐྱེ། དེ་ལྟར་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ག་ཝཱན་སོགས་ཡི་གེ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལུས་དབེན་

83

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བསྒོམ་ཚུལ་དངོས་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོང་པ་གསུམ་བསྒོམས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕུང་པོ་ལྔ་རིགས་ལྔར་བསྒོམ་པའི་ལུས་དབེན། ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞིར་བསྒོམ་པའི་ལུས་དབེན། མིག་སོགས་ས་སྙིང་སོགས་སུ་བསྒོམ་པའི་ལུས་དབེན། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པའི་ལུས་དབེན། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་དང་ལྔ།
དང་པོ་ནི། ག་འགྲོ་བར་འབྱུང་བའི་ཕུང་པོ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་ལྔ་ཡི་བདག་ཉིད་དེ། །མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་རྣམ་ལྔ་ཞེས། །མིང་གིས་རབ་ཏུ་བསྐྱལ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ག་ལ་ཏི་བསྣན་པའི་ག་ཏི་ནི་འགྲོ་བ་ལ་འཇུག་ལ། གོང་དུ་བཤད་པའི་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མན་ངག་དང་ལྡན་པས་ལམ་དུ་

སློང་བར་བྱེད་པ་ན། ལུས་དབེན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་ལྷའི་
འཁོར་ལོར་འཆར་བ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྔར་བསྒོམ་པ་དང་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་ནས་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཝཱན་རླུང་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་ས། །སྤྱན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་ཅན་གསུམ་དུ། །ཤེས་བྱ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྟེར། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཝཱན་ལ་ཡུ་བསྣན་པའི་ཝཱན་ཡུ་ནི་རླུང་ལ་འཇུག་ལ། འོག་སྒོར་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་ནས་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྐྱངས་པ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་ཤར་བའི་ཡུལ་སྣང་རྣམས་ལྷར་

84

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འཆར་བ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ། ས་སྤྱན་མ། ཆུ་མཱ་མ་ཀཱི། མེ་གོས་དཀར་མོ། རླུང་དམ་ཚིག་སྒྲོལ་མར་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྔ་ལྔར་འབྱེད་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྒོམས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ལ། ས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུས། །ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་
ནི་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་། །མིག་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དེར། །ས་སྙིང་ལ་སོགས་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ས་ལ་རྦ་བསྣན་པའི་སརྦ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་
རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཐུགས་དམ་
ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། འཕྲིན་ལས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པར་གྱུར་པའི་མིག་
ས་སྙིང་། རྣ་བ་ཕྱག་རྡོར། སྣ་ནམ་སྙིང་།ལྕེ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག ལུས་སྒྲིབ་སེལ།
ཡིད་འཇམ་དཔལ། ཚིགས་ཀུན་བཟང་།རྩ་རྒྱུས་རྣམས་བྱམས་པར་བསྒོམ་པ་དང་།དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འདིར་འཇམ་དཔལ་ཡིད་དབང་དག་བྱེད་དང་། ཀུན་བཟང་ཚིགས་དག་བྱེད། བྱམས་པ་རྩ་རྒྱུས་དག་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་། གླེང་གཞིའི་འཁོར་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇམ་དཔལ་
ནམ་མཁའི་ཁམས་དག་བྱེད། བྱམས་པ་ཡིད་དབང་དག་བྱེད། ཀུན་བཟང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་དག་བྱེད་དུ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དག་བྱ་གཅིག་ལ་དག་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། དག་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་གཅིག་ལ་ཡང་དག་བྱ་དུ་མ་ཡོད་
པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། རྦ་རོལ་བས་དགའ་བ་གང་ཡིན་པའི། །ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་

85

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཆེན་རྣམས། །དེ་ནི་ཕྱོགས་མཚམས་ངོ་བོ་རུ། །དཔུང་པ་ཡན་ལག་རྣམས་སུ་བརྟགས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྦ་ལ་ཨ་གོང་དང་། ནྟི་འོག་ཏུ་བསྣན་པའི་ཨ་རྦ་ནྟི་
ནི་རོལ་པ་ལ་འཇུག་ལ། རང་གི་དཔུང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་པོ་རྣམས་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་བསྲུང་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ། གདུག་པ་འདུལ་བ་ལ་རོལ་པའི་དགའ་བ་གང་ཡིན་པའི་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ཆེན་བཅུ་པོ་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་བའི་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་ལུས་དབེན་ཡན་ལག་གི་ལུས་དབེན་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
སྔ་མ་ཁ་ཅིག རོལ་པའི་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་རོལ་པ་ལ་བྱས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་ས་བོན་འགོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་
ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་ཁྲོ་མོ་བཅུའི་ས་བོན་བཀོད་ནས། ཡབ་ཡུམ་
མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦས་སུ་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འདིར་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་དབེན་དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་ལ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་ལུས་དབེན་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་ཅིང་། འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦས་འོག་ནས་སྟོན་པ་དང་། རོལ་པའི་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་རོལ་པ་ལ་ངེས་པར་བཤད་མི་དགོས་པར་གདུག་པ་འདུལ་བ་ལ་ཡང་རོལ་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདིར་བྱམས་པ། ཀུན་བཟང་། ཁྲོ་བོ་བཅུའི་ལུས་དབེན་བཤད་པ་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། བྱམས་པ། ཀུན་བཟང་། ཁྲོ་བོ་བཅུའི་ལུས་དབེན་མ་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་མེད་ནས་མ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ། ཀུན་བཟང་། ཁྲོ་བོ་བཅུའི་ལུས་
དབེན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདི་དང་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་སྐབས་དང་། གནས་

86

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྐབས་གཞན་དུའང་། ཚིགས་དང་རྩ་རྒྱུས། ཀུན་བཟང་དང་བྱམས་པར་བསྒོམས་པ་དང་། ཡན་ལག་བཅུ་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚིགས་
དང་རྩ་རྒྱུས་ཀུན་བཟང་དང་བྱམས་པར་བསྒོམ་པ་དང་། ཡན་ལག་བཅུ་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་མི་རུང་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་རིགས་ལྔར་བསྒོམས་པའི་ལུས་དབེན་རུང་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་རིགས་ལྔར་བསྒོམས་པ་རེ་རེ་
ལ་ཡང་ལྔ་ལྔར་འབྱེད་རུང་ལ། ཚིགས་དང་རྩ་རྒྱུས་ཀུན་བཟང་དང་།བྱམས་པར་བསྒོམས་པ་དང་ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམས་པ་རེ་རེ་ལ་ལྔ་ལྔར་འབྱེད་མི་རུང་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་དབེན་གྱི་ལྷ་དེ་ལ་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའམ། བརྒྱ་གོ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །
ལྔ་པ་ནི། ཏ་དེ་དང་དེ་ཡི་རིགས་བྱུང་བའི། །ལྷ་དང་ལྷ་མོ་ཐ་དད་པ། །དེ་ནི་ཡོད་མིན་དེ་མེད་ཀྱང་། །འགྲོ་བའི་དོན་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཏྟ་
ལ་ཏྟ་བསྣན་པའི་ཏྟ་ཏྟ་ནི། དེ་དང་དེ་ལ་འཇུག་ལ། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དང་དེའི་རིགས་སུ་འབྱུང་བའི་ལུས་དབེན་གྱི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་བརྒྱ་དྲུག་
ཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལུས་དབེན་གྱི་ལྷ་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་
མེད་ན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུས་དབེན་གྱི་ལྷ་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་དེར་མོས་པའི་འགྲོ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་

དུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོང་པ་གསུམ་བསྒོམས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་

87

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། ཐཱ་གཉིས་མེད་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་མཐོང་དེ་ལས་ནི། །དམན་དང་བར་མ་དམ་པ་ཡི། །ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་བཞག་པར་བྱ། །ག་དབང་པོ་རང་ཉིད་རང་ཡུལ་ལ། །འགྲོ་བར་གྱུར་པ་དེ་དང་དེ། །དབང་པོ་གང་དང་གང་སྤྱོད་ཡུལ། །དེ་དེ་སྣང་བ་ཙམ་ཉིད་དོ། །ཏ་དབང་པོ་དེ་དེའི་ལམ་ནས་ནི། །སྒྲུབ་པ་པོས་ནི་ཡུལ་ཐོབ་པ། །དེ་བཞིན་དེ་རྣམས་མ་ལུས་པར། །ཚིམ་པར་བྱ་
ཕྱིར་དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི། ཐཱ་ལ་ཏ་བྱཾ་བསྣན་པའི་སྠཱ་ཏ་བྱཾ་ནི་བཞག་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་ལ། སེམས་དབེན་གྱི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་སྟེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བསྐྱངས་པ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་དམན་པ་དང་། བར་མ་དང་། དམ་པའི་ཡུལ་རྣམས་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེའི་ངོ་བོར་བཞག་པ་སྟེ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ག་ལ་ཙྪ་ཏི་བསྣན་པའི་ག་ཙྪ་ཏི་ནི་འགྲོ་བ་ལ་འཇུག་ལ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རང་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དེ་དང་དེའི་ཚེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་གང་དང་གང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་སྣང་བ་གསུམ་
གྱི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་ཕྱིའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་བདེ་ཆེན་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཏྟ་ལ་ཏྟ་བསྣན་པའི་ཏྟ་ཏྟ་ནི་དེ་དང་དེ་ལ་འཇུག་ལ། ལུས་དབེན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་
རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་

88

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དང་དེའི་ལམ་ནས་ཐོབ་པ་སྟེ། མཐོང་བའི་ཡུལ་མཐའ་དག་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔར་བསྐྱེད་དེ། ས་སྙིང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མིག་ལ་
སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དབུལ་བ་སྟེ་ལོངས་
སྤྱོད་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདིས་ཡུལ་ལྔ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔར་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་ནས་བསྒོམ་པ་དེ་བསྟན་ནོ། །
གསུམ་པ་ཀཱ་ཡ་ལ་སོགས་པ་ཡི་གེ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྒྱུ་ལུས་དངོས་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
བཤད་པ། སྤྱོད་པ་བྱ་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པས་
ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བར་དོ་རླུང་གི་ལུས་ཅན་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལས་

གོ་ས་ལོགས་སུ་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་དབེན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པས་ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་
བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཀཱ་སྐུ་
གསུམ་དག་ནི་ཐ་དད་པར། །སྐྱོབ་པ་ཡིས་ནི་ཡང་དག་བསྟན། །རྫོགས་པའི་རིམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །གཅིག་ཏུ་ཡང་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཡཱ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རྫོགས་པའི་སྦྱོར་འགྱུར་

89

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བས། །འོད་གསལ་བར་ནི་རྣམ་པར་དག །ཝཱ་ཀ་ཚིག་གི་ལམ་གྱི་ཡུལ་འདི་ཉིད། །གཙོ་བོའི་ཡེ་ཤེས་སྐུ་རང་བཞིན། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །འཇའ་ཚོན་བཞིན་
དུ་སྣང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཀཱ་ལ་ཡ་བསྣན་པའི་ཀཱ་ཡ་ནི་སྐུ་ལ་འཇུག་ལ། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་ཆོས་སྐུ་དང་། མངོན་བྱང་ལྔས་རིམ་གྱིས་

བསྐྱེད་པའི་ལོངས་སྐུ་དང་། དེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྔོན་པོར་བསྒྱུར་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་སྐུ་གསུམ་པོ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་སྟེ་ངོ་བོ་གཅིག་མིན་པར་སྐྱོབ་པ་ཡིས་ནི་ཡང་དག་པར་བསྟན། ལམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ། དེ་སྐབས་གང་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་སྙམ་
ན། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ནས་ལམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཡིན་སྙམ་ན། ཡཱ་ལ་ད་བསྣན་པའི་ཡཱ་ད་ནི་གང་ཞིག་ལ་ཡང་འཇུག་ལ། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མིང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ཉིད་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པའི་
སྐབས་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །ཝཱཀ་ལ་པ་ཐ་བསྣན་པའི་ཝཱཀ་པ་ཐ་ནི་ཚིག་གི་ལམ་ལ་འཇུག་ལ། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་མའི་ལུས་དེ་བླ་མའི་ཚིག་གི་ལམ་སྟེ་ཞལ་ནས་འཇའ་ཚོན་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་ཀུན་གྱི་

གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ནོ། །

90

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གཉིས་པ་ནི། ཙིཏ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པ། །ཤེས་རབ་ཐབས་དང་
ཉེར་ཐོབ་དང་། །སྟོང་དང་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་། །སྟོང་ཆེན་ཞེས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། ཙིཏ་ལ་ཏ་བསྣན་པའི་ཙིཏྟ་ནི་སེམས་ལ་འཇུག་ལ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པ་དང་། སྣང་བ་ལ་ཤེས་རབ་དང་། མཆེད་པ་ལ་ཐབས་དང་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐབས་ཤེས་འདྲེས་མ་དང་། སྟོང་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་།སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཆགས་བྲལ་དང་། ཆགས་པ་དང་། ཆགས་པ་བར་མ་རྣམས་ནི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ལ། སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་དང་བྱ་ཚུལ། སྤྱོད་པ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན། སྤྱོད་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཏ་རང་བཞིན་སྣང་བའི་དབྱེ་ཤེས་ནས། །དེ་ནས་སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་
བྱ། །ལས་ཀྱི་ལུས་ནི་ཡོངས་སྤངས་ནས། །རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཧྲཱི་

ཐུགས་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི། །དོན་སྤྱོད་བཞག་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ནི་སྐུར་སྤྲུལ་ནས། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འདོད་ལ་སྤྱོད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། ཏ་ལ་ཏ་བསྣན་པའི་ཏ་ཏ་ནི་དེ་ནས་ལ་འཇུག་ལ། ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་སྣང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པའི་
དབྱེ་བ་རྣམས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱོད་པ་
རབ་ཏུ་བྱའོ། །སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སེམས་དབེན་པ་དང་སྒྱུ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱས་པ་ལ་བསྟེན་ནས། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་

པའི་སྒྲུབ་པ་པོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་ལས་གོ་ས་ལོགས་

91

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སུ་ཕྱེ་ནས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ཧྲཱི་ལ་ད་བསྣན་པོའི་ཧྲཱི་དཱ་ནི་ཐུགས་ལ་འཇུག་ལ། རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་རང་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་

སྐུར་སྤྲུལ་པ་སྟེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་
ཅོག་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྡོད་པ་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འདོད་
ཡོན་གང་དང་གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་བཀག་པ་མེད་པར་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་བཞིན་དུ། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱང་། །སྟོབས་ཀྱིས་བླངས་

ནས་སྤྱོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ད་ལ་ཏི་བསྣན་པའི་ད་ཏི་ནི་སྟེར་བ་ལ་འཇུག་ལ། སྤྱོད་པ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་མཆོག་བཞིན་དུ་
འཕྲལ་གྱི་འདོད་དོན་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བར་འགྱུར་ལ། དེར་
མ་ཟད་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་བླངས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཡ་རྣལ་འབྱོར་དབང་པོ་གང་གང་འདོད། །དེ་དེ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པར་
འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཡ་ལ་ང་ཡང་བསྣན་པའི་ཡང་ཡང་ནི་གང་གང་ལ་འཇུག་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་པོ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་

92

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་དེས་འདོད་ཡོན་གང་དང་གང་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟེ་བཀག་པ་མེད་པར་ལོངས་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་མ་ཟད། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
རྟག་ཏུ་སྟེ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པར་འགྱུར་རོ། །
བཞི་པ་ནི། བ་རྡོ་རྗེ་པདྨ་མཉམ་སྦྱོར་བས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཆ་རིག་པ། །བློ་ལ་གོས་དང་མི་གོས་པས། །དེར་ནི་བདེ་བས་རྟག་ཏུ་གནས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བ་ལ་ཛྲ་བསྣན་པའི་བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལ་འཇུག་ལ། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་
དང་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བས་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཆ་སྟེ་དབྱེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རིག་ཅིང་ལས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བས་ཆགས་སོགས་ཉེས་པས་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པ་

སོགས་ཀྱི་གོས་མི་གོས་བརྟགས་ནས། མི་གོས་པར་ཤེས་པའི་བློ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་
དེས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་
གྱི་སྣང་བ་གསུམ་དྲངས་ཏེ་དེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་དེར་ནི་རྟག་ཏུ་སྟེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །འདིས་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བས་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་འདྲེན་པ་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། ངག་དབེན་མཉམ་གཞག་
ལས་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་དངོས་སུ་འདྲེན་པ་དང་། ལུས་དབེན་གྱིས་

བརྒྱུད་ནས་འདྲེན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ལྔ་པ་ནི། ཛྲ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །དངོས་བདག་ཀུན་ལ་རྣམ་པར་
རོལ། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་བྱེད་བཞིན་དུ། །གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གཞི་ལ་གནས། །ཡོ་

93

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རྣལ་འབྱོར་ལྷག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་འགྱུར། །རྡོ་རྗེ་ཅན་དང་མཁའ་འགྲོ་དང་། །གང་ཡང་རྣལ་འབྱོར་དེ་རང་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། ཛྲ་ཛིམྦྷ་བསྣན་པའི་ཛྲ་ཛིམྦྷ་ནི་རོལ་པ་ལ་འཇུག་ལ། སྒྱུ་ལུས་པ་དེ་རང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀུན་རླུང་སེམས་ཙམ་
གྱི་རྣམ་རོལ་ཡིན་པ་དང་། རིམ་ལྔ་ལས། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གནས། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་ཡོད་པར་བལྟ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཛད་པ་ནི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ལ། སྒྱུ་
ལུས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་
ལ་གནས་བཞིན་དུ། མཐར་ཐུག་གི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གཞི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
གྱི་རྒྱུ་ལ་གནས་པར་མཛད་དོ། །ཡོ་ལ་ག་བསྣན་པའི་ཡོ་ག་ནི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་ལ། གང་ཡང་སྒྱུ་ལུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེས་མཚོན་པའི་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལྷག་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་བཞིས་བསྡུས་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ལྷ་གཙོ་འཁོར་དང་། རྡོ་རྗེ་ཅན་དང་མཁའ་འགྲོ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་གཙོ་འཁོར་རྣམས་སྤྲུལ་པ་པོར་རང་ཉིད་འགྱུར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་པོར་ཡང་
སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་པ་ཥིད་བྷ་སོགས་ཡི་གེ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྤྱོད་པ་ལ་རྩོད་པ་
སྤོང་བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུའི་གནས་གང་དུ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་

94

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། སྒྱུ་མའི་སྐུ་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་གཞི་བཤད་པ། སྤྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་རྣམས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པར་བསྟན་པ་
དང་། རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། ཥིད། བཀག་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་པས་ན། །བྱ་དང་བྱ་མིན་རྣམས་
སྤངས་ཏེ། །པདྨ་ལ་ནི་འདམ་གྱིས་བཞིན། །ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་གོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཥིས་ལ་ད་གོང་དང་ཧཱ་འོག་ཏུ་བསྣན་པའི་ཥི་དྷཱ་ནི་བཀག་པ་ལ་འཇུག་ལ། གོང་དུ་རྡོ་རྗེ་པདྨ་མཉམ་སྦྱོར་བས་ཞེས་ཐེག་པ་འདིར་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་འདོད་ཡོན་རྣམས་ནི་དུག་གི་ལོ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཀག་པ་གཉིས་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཐེག་པ་འདིར་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་གནང་བའི་གདུལ་བྱ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་པོ་ཆེ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱ་དེ་
གཉིས་འགལ་ཏེ། ཐེག་པ་འདིར་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་གནང་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་འདི་བྱ་རུང་ངམ་མི་རུང་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྟོག་པ་སྤངས་ཏེ། ཐེག་
པ་གཞན་དུ་བཀག་པའི་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་

ཉེས་པས་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པ་སོགས་ཀྱིས་གོས་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཐེག་པ་གཞན་དུ་
རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་གདུལ་བྱ་དེས་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱད་ན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པས་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པ་སོགས་ཀྱིས་

གོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་འདིར་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་

95

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གནང་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་
ཀྱི་ཉེས་པས་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲའི་གདུལ་བྱ་དེས་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་
བརྟན་པ་དང་།བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཕྱིར་མི་འཕོ་བར་འཛིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདམ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཐེག་པ་གཞན་དུ་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་གདུལ་བྱ་དེས་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱད་ན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པས་
ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པ་སོགས་ཀྱིས་གོས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་

མཁས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། བྷ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ཉེར་ལྡན་པས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིག་འགྱུར་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་མ་ལུས་པར། །བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལུས་
ཀྱིས་སྤྱོད། །གེ་གཙོ་བོ་གང་དུ་སྤྱོད་པ་ཡི། །དེ་ཡི་ཁྱིམ་ནི་ནམ་མཁའ་ཉིད། །བདེ་བཆེན་པོའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་དགྱེས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི།
བྷ་ལ་བ་ཏི་བསྣན་པའི་བྷ་བ་ཏི་ནི་འགྱུར་བ་ལ་འཇུག་ལ། སྤྱོད་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་ཕྲ་བ་དང་། རེག་པ་དང་ཡང་བ་སོགས་བརྒྱད་དང་ཉེ་བར་ལྡན་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་མ་ལུས་
པར་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་རྒྱུ་ཚུལ་རིག་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
ལ་སྤྱོད་པར་མཛད་དོ། །གེ་ལ་ཧ་བསྣན་པའི་གེ་ཧ་ནི་ཁྱིམ་ལ་འཇུག་ལ། སྤྱོད་པ་བྱས་

96

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་གཙོ་བོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གང་དུ་སྤྱོད་
པའི་གནས་ཁྱིམ་མམ་ཡུལ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་ཏུ་སྟེ་ཡུན་རིང་དུ་དགྱེས་
པ་སྟེ་མཉམ་པར་འཇོག་པར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཥུ་འདི་ལ་སྣང་བ་དབྱེ་བ་ལ། །ཐུན་མཚམས་ཉིན་མོ་མཚན་མོ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །བི་སྣ་
ཚོགས་པ་ཡི་ཐ་སྙད་དག །འཇིག་རྟེན་པས་ནི་ཡོངས་བརྟགས་པ། །ལམ་གསུམ་གྱི་

ནི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཥུ་ལ་ཨེ་གོང་དུ་བསྣན་པའི་ཨེ་ཥུ་ནི་འདི་ལ་འཇུག་ལ། ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འདི་ལ་ཐུན་མཚམས་དང་། ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཐུན་མཚམས་ཉིན་མོ་མཚན་མོ་རྣམས་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་མཐུན་རེ་རེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བི་ལ་ཙི་ཏྲ་བསྣན་པའི་བི་ཙིཏྲ་ནི་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་སྣ་ཚོགས་པའི་ཐ་སྙད། སྐྱེས་པ། བུད་མེད། མ་ནིང་གསུམ་དང་། གཡོན་གཡས་དབུས་མ་གསུམ་དང་འཇམ་རྩུབ་བར་མ་གསུམ་དང་། པདྨ་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་། རྡོ་རྗེ་པདྨ་འདུས་པ་སྟེ། ལམ་གསུམ་གྱི་

ནི་དབྱེ་བ་ཡིས། སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་འབྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཛ་སྐྱེས་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དང་། །སྲིད་པ་བར་མར་གནས་པ་སྟེ། །ཇི་སྙེད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བརྟགས་པ། །སེམས་ཀྱི་རླུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། ཛ་ལ་ན་མ་བསྣན་པའི་ཛ་ན་མ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་འཇུག་ལ། སེམས་ཅན་

97

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྐྱེ་བ་དང་།སྐྱེས་ནས་མ་ཤིའི་བར་དུ་གནས་པ་དང་། འཇིག་པ་སྟེ་འཆི་བ་དང་།སྲིད་པ་བར་མར་གནས་པ་སྟེ། ཇི་སྙེད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་བརྟགས་
པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སེམས་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ། །འདིས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་གཉིས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསྒྲུབ་
གཞིར་བསྟན་པས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞིར་ཡང་བསྟན་ནོ། །སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་
ལས་སྲིད་པ་བར་མ་ལོགས་སུ་སྨོས་པ་ནི་སྒྱུ་ལུས་བར་དོ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་གོ་བའི་
ཕྱིར་དུའོ། །
ལྔ་པ་ནི། ཧཱ་རྒོད་དང་རྩེད་མོ་བྱེད་པ་དང་། །གར་གྱི་རོལ་དགུར་ལྡན་པ་
དང་། །སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་རྟོག་པ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཧཱ་ལ་ས་བསྣན་པའི་ཧཱ་ས་ནི་རྒོད་པ་ལ་འཇུག་ལ། འདིར་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་གནང་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པས་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་སྤྱོད་པའི་
དུས་སུ་རྒོད་པ་དང་། གླུ་གར་སོགས་རྩེད་མོ་བྱེད་པ་དང་།སྒེག་པ་ལ་སོགས་པའི་
གར་གྱི་རོལ་པ་སྟེ་ཉམས་དགུ་དང་། ངག་ཏུ་སྔགས་སྨྲ་བ་དང་། ལག་པས་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། སྤྲོས་པ་ཀུན་རང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དྲུག་པ་ནི། ར་བདག་བྱིན་བརླབས་ཆེན་མ་གཏོགས་པར། །རིན་ཆེན་གཞན་དག་འདི་ན་མེད། །མེ་ཡིས་སྦྱངས་པའི་ནོར་བུ་བཞིན། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་རྣམ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ར་ལ་ཏ་ན་བསྣན་པའི་རཏྣ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་

98

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
ལ། བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཆེན་པོ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་མ་གཏོགས་པ་
དེ་དང་མཚུངས་པའམ་དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་དག་སྦས་དོན་
གྱི་སྐབས་འདིར་མེད་དེ། སྦས་དོན་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། མེས་དྲི་མ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་ནོར་བུ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རིམ་པ་ལྔ་པ་དང་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ཡོངས་གསལ་བའི། །བཞུགས་པའི་ཚིག་དོན་འདི་དག་ནི། །རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་རྗེས་འབྲང་ནས། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་
འདི་སྐད་ནས་བཞུགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིག་དང་སྦས་དོན་འདི་དག་ནི། ཡོངས་སུ་གསལ་བར་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ཏེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་འཇམ་ཞིང་སྙན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྣང་
བ་སེམས་སྦས་དང་། འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦས་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྦས་པ་དང་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ནི་སྦས་བཤད་ཀྱི་བཤད་པའོ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་པོ་དེ་དང་དེས་སྦས་དོན་གང་དང་གང་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཨེ་ཝཾ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་གསུམ་དང་ག་ཝན་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱད་དང་། ཙིད་ཥུ་བི་སྟེ་ཡི་གེ་ཉེར་བཞིས་སྣང་བ་སེམས་སྦས་བསྟན། ཏ་ཧྲི་ད་ཡ་བ་ཥོད་བྷ་གེ་ཧཱ་སྟེ་ཡི་གེ་དགུ་
པོས་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦས་བསྟན། ཀཱ་ཡ་ཝཱཀ ཛྲ་ཡོ་ཛ་ར་བདུན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་

99

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྒྱུ་མའི་སྦས་པ་བསྟན་ནོ། །ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་བཤད་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་
པར་བསྒྲིགས་ནས་བཤད་ན། ཨེ་ཝཾ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བསྟན། ག་ཝཱན་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ཉེར་བདུན་གྱིས་ལམ་

བགྲོད་པའི་རིམ་པ་ལུས་དབེན། ངག་དབེན། སེམས་དབེན། སྒྱུ་ལུས། དེ་དག་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་བསྟན་ཏེ། ག་ཝན་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་དྲུག་གིས་
ལུས་དབེན་བསྟན། ཡེས་ངག་དབེན། ཐཱ་ག་ཙི་ཥུ་བིས་སེམས་དབེན། ཀ་ཡ་ཝཀ་ཛྲ་ཡོ་ཛ་ར་བདུན་གྱིས་སྒྱུ་ལུས་རྣམས་བསྟན་ལ། ཏ་ཧྲི་ད་ཡ་བ་ཥིད་བྷ་གེ་ཧཱས་དེ་རྣམས་
ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་ནོ། །ག་ཝན་ལ་སོགས་པ་ཡི་གེ་འབྲུ་དྲུག་གིས་
ལུས་དབེན་བསྟན་ཚུལ་ནི། གས་ཕུང་པོ་ལྔ་རིགས་ལྔར་བསྒོམ་པར་བསྟན། ཝཱན་གྱིས་

ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞིར་བསྒོམ་པ་བསྟན། སས་མིག་སོགས་ས་སྙིང་སོགས་སུ་བསྒོམ་པ་བསྟན། ཏས་ཡུལ་ལྔ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔར་བསྒོམ་པ་བསྟན། བྷས་ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པ་བསྟན། ཏས་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་བསྟན་ནོ། །
ཡེས་ངག་དབེན་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། གཞིའི་རྡོར་བཟླས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེའི་ཤུགས་ལ་ལམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་བསྟན་ནོ། །ཐཱ་ག་སོགས་ལྔས་སེམས་དབེན་
བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། ཙིད་ཀྱིས་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་བསྟན། ཥུ་བི་གཉིས་ཀྱིས་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
བསྟན། ཐཱས་སེམས་དབེན་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་སྣང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་བལྟ་བ་བསྟན། གས་བལྟ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །ཀཱ་ཡ་ལ་སོགས་པ་བདུན་གྱིས་སྒྱུ་ལུས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། ཛས་སྒྱུ་ལུས་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་

100

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གཞི་བསྟན། ཝཱ་ཀས་སྒྱུ་ལུས་དངོས་བསྟན་ཛྲ་ཡོ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མཛད་པ་
བསྟན། ཀཱ་ཡ་ར་གསུམ་གྱིས་སྒྱུ་ལུས་ལས་འཕྲོས་པའི་འཕྲོས་དོན་དེ་བསྟན་ནོ། །ཏ་
ཧྲི་ད་ཡ་སོགས་ཀྱིས་ཡི་གེ་དགུས་སྤྱོད་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། བས་སྤྱོད་པ་བྱེད་
པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་བསྟན། ཏས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་དེ་བསྟན། ཧྲི་ཡ་གཉིས་
ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན། ད་བྷ་གེ་གསུམ་གྱིས་སྤྱོད་པ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་
བསྟན། ཥིད་ཧ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དེ་བསྟན་ནོ། །
བཞི་པ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་ཉིད་འདི་སྐད་བདག་གིས་
ཐོས། །གསལ་བ་འགའ་ཞིག་དུས་ཡིན་ཏེ། །རྡོ་རྗེ་གསང་དབང་བཅོམ་ལྡན་འདས། །རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་གསུམ་གྱི་མཆོག །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀུན་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཡོན་ཏན་ཕུན་
ཚོགས་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་པའི། །གནས་མེད་གནས་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་འདི་ལ་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམ། །འགྲོ་སྙིང་རྣམ་དག་ཅེས་བྱ་ལ། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་བཞུགས་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། འདི་སྐད་ཀྱི་སྐད་དོད་ཨེ་ཝཾ་གྱི་མཚོན་དོན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཨེ་ཝཾ་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་
དོན་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གིས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བའི་དུས་གཅིག་ན་མི་སློབ་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ཉིད་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས། །ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་
གི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མི་སློབ་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཁྱད་པར་དུ་དང་

101

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལྡན་སྙམ་ན། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་
གསུམ་འདུས་པས་ན་གསང་བ་དང་ལྷ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་དབང་པོ་དང་
རྒྱུ་མཚན་དེ་གསུམ་གྱིས་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་གསང་
དབང་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་

ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀུན་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་
འཆང་དེའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་མཆོག་སྟེ་དབྱེར་མེད་པས་ན་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་གསུམ་གྱི་མཆོག །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་འོད་གསལ་གྱི་ཨེ་ཝཾ་ནི། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་

སྙིང་སྟེ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
བས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་པའི་དོད་ཐུབ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་ནི་བདེ་བའི་དོན་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་བས་ན་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོ་དང་། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་ན་བྷ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐུབ་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཞུགས་པས་ན་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་ག་ལ་བཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་སྒྲོན་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས། འགྲོ་སྙིང་རྣམ་དག་ཅེས་བྱ་ལ། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་བཞུགས་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་། ལུང་སྟོན་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་གང་ཡིན། །ནམ་མཁར་ཡོངས་སུ་

102

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བརྟགས་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་དེ་རུ་ཀུན་གནས་པས། །བུད་མེད་ཆོས་གཅིག་པུ་ཡི་གཟུགས། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་གང་བསྟེན་པས། །སར་གྱུར་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་
པ། །དེ་ནི་བུད་མེད་ཅེས་བཤད་དེ། །དེ་བས་དམ་ཆོས་བྷ་ག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡུལ་ཅན་ཐུབ་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་ནི། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་མཐའ་བཞི་ལས་འདས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་མེད་པར་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་པའི། །གནས་མེད་གནས་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གཉིས་བཤད་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་བཤད་པའོ། །འདི་སྐད་ནས་བཞུགས་སོའི་བར་གྱི་ཚུལ་བཞིའི་དོན་ནི་ལྷའི་དབང་པོས་ཞུས་པ། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞིས་བཤད་པས་ན་གླེང་གཞི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཀུན་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་འཁོར་ཕུན་ཚོགས་དྲང་ངེས་སུ་བཤད་པ་ལ། སྔོན་བྱུང་ལ་སྦྱར་བ་དྲང་ངེས་སུ་བཤད་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་ལ་སྦྱར་བ་དྲང་ངེས་སུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྔོན་བྱུང་ལ་སྦྱར་བ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་སྦྱར་བ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ལྷའི་དབང་པོས་ཞུས་པ། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གླེང་གཞི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཀུན་བསྟན་ནས། འཁོར་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་པའི་

103

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
ཕྱིར་དུ། བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཞེས་པ་ནས། གང་
བར་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
དོན་ནི། སྡུད་པ་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ། སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལས་ཆོས་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་ཐོས་ན་འཁོར་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐོས་སྙམ་ན། འདིར་མིང་དངོས་སུ་སྨོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་བདུན་པོ་དེ་དག་དང་སོགས་ཀྱི་སྐད་དོད་དང་པོ་ལ་ཡང་འཇུག་པས། དང་པོར་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་སྙེད་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དང་པོར་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གང་བར་སྣང་བ་སྟེ་གནས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐོས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞལ་

ཡས་ཁང་གི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་གང་བའི་དཔེ་ནི། ཏིལ་གྱི་གང་བུའི་ཏིལ་རྣམས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བཅར་ཏེ་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །འདུས་པ་ཉན་པའི་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་
ལྷ་དུ་ཡོད་སྙམ་ན་འདུས་པ་ཉན་པའི་འཁོར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚད་མེད་པས་
ན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་དང་། འཁོར་དེའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པས་
ན་ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་འབྲེལ་
བའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ནང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པར་བྱ་
བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་དངོས་སུ་སྨོས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་

104

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྐུ་ལ་སེམས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་ལ་སེམས་པས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་སེལ་དང་། སྐུ་རྡོ་རྗེ་ནི་རྣམ་སྣང་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་ཀྱི་ས་

སྙིང་དང་། གསུང་རྡོ་རྗེ་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དང་། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་།ཏིང་ངེ་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ནི་རིན་འབྱུང་ཡིན་ལ་དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་ནམ་སྙིང་དང་། རྒྱལ་བ་
རྡོ་རྗེ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཅན་བྱམས་པ་ཡིན་ལ། ས་རྡོ་རྗེ་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱན་མ་དང་། ཆུ་རྡོ་རྗེ་ནི་མཱ་མ་ཀཱི་དང་། མེ་རྡོ་རྗེ་ནི་གོས་དཀར་མོ་དང་། རླུང་རྡོ་རྗེ་ནི་དམ་ཚིག་སྒྲོལ་མ་དང་། ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་ནི་འཇམ་དཔལ་དང་། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་དང་།སྒྲ་རྡོ་རྗེ་ནི་སྒྲ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མ་དང་།དྲི་རྡོ་རྗེ་ནི་དྲི་རྣམ་པར་དག་པའི་དྲི་རྡོ་རྗེ་མ་དང་། རོ་རྡོ་རྗེ་ནི་རོ་རྣམ་པར་དག་པའི་རོ་རྡོ་རྗེ་མ་དང་། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་ནི་རེག་བྱ་རྣམ་པར་དག་པའི་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
སྟེ་བཅུ་བདུན་དང་འདུས་པ་ཉན་པའི་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་དང་མཉམ་པའི་ནང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་མིང་སྨོས་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་དཔལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་གདོན་མི་ཟ་བ་སྟེ་ལྷ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དོ། །

105

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྤྱན་མ་ལ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ནམ་མཁའི་
སྤྱན་མ་ལས་ལོགས་སུ་བཀར་བ་སྟེ་དེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །སྒྲོལ་མ་ལ་དམ་ཚིག་
སྒྲོལ་མ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྨོས་པ་ནི། སྒྲོལ་མ་ལ་འཆི་བསླུའི་སྒྲོལ་མ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས། ཀུ་རུ་ཀུལླུའི་སྒྲོལ་མ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས། རྡོ་རྗེ་སྒྲོལ་མ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས། རལ་གཅིག་མ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས། དམ་ཚིག་སྒྲོལ་མ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་
ཏེ། རིགས་ལྔའི་ནང་ནས་དམ་ཚིག་སྒྲོལ་མ་དེ་རིགས་བཞི་པོ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་བཀར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་དམ་ཚིག་སྒྲོལ་མ་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འཇམ་དཔལ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་དག་བྱེད་དང་། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་ཡིད་དབང་དག་བྱེད་དུ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དག་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་གཅིག་ལ་དག་བྱ་དུ་
མ་ཡོད་པ་དང་། དག་བྱ་གཅིག་ལ་དག་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་དུ་མ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ལྷ་མོ་དགུ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་སྨོས་པ་མི་རིགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་ཕོ་ཁོ་ནའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འདུས་པ་ཕ་རྒྱུད་ཡིན་པས་ལྷ་མོ་རྣམས་ལའང་ལྷ་ཕོའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་མ་རྒྱུད་ཡིན་པས་དཔའ་བོ་རྣམས་ལའང་དཔའ་མོའི་མིང་གིས་བསྟན་དགོས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་ཕོ་ཁོ་ནའི་མིང་ཡིན་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལ་ལྷ་ཕོ་མོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་ལ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཕོ་དང་བུ་མོ་
གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག སློབ་དཔོན་པདྨ་རྡོ་རྗེའི་ལུགས་ལ་འདུས་

106

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་ལྷ་གྲངས་བཅུ་བདུན་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་བདུན་གྱི་གོ་རིམ་གྱིས་ངེས་པར་རྫོགས་པར་གྱུར་ནས། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། པདྨ་རྡོ་རྗེའི་ལུགས་ལ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་

གྲངས་བཅུ་བདུན་དུ་ངེས་པར་རྫོགས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲོན་གསལ་གྱི་

ལྷ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་དུ། གང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཙམ་ཉིད་ཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས། ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལའང་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་ཉེར་གཉིས་སུ་ངེས་
དགོས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། པདྨ་རྡོ་རྗེའི་ལུགས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་

གཤེགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། གསང་བ་གྲུབ་པའི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། གླེང་གཞིའི་སྐབས་འདིར་མིང་དངོས་སུ་སྨོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་བདུན་གྱིས་རྫོགས་ཞེས་པའི་དོན་
དང་། སྒྲོན་གསལ་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། གླེང་གཞིའི་སྐབས་འདིར་མིང་དངོས་སུ་སྨོས་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་ཉེར་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་
གཉིས་ཀྱིས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དོན་
དེ་རྣམས་སྔོན་བྱུང་ལ་སྟོན་པ་འཁོར་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའི་ཆ་ནས་དྲང་དོན་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། གླེང་གཞིའི་ཨེ་ཝི་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་པ་དང་
འཁོར་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། དེ་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་

107

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཞེས་པ་ནས། གང་བར་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེས་ཆོས་འདུས་པའི་རྒྱུད་གང་དུ་གསུངས་པའི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། གང་ལ་གསུངས་པའི་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་

ལང་བའི་ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་སྙེད་
རྣམས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་
ནས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྡོ་རྗེའི་བར་བཅུ་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའི་ནང་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་གདོན་མི་ཟ་བའི་བར་
གྱི་ཉེར་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། མདོར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་ལྔར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །ཞེས་དང་། ས་ནི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། རླུང་ནི་སྒྲོལ་མར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །ཞེས་དང་། གླེང་གཞིའི་འཁོར་ཕུན་ཚོགས་འཆད་བྱེད་
ཀྱི་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། གང་ཡང་དམ་ཚིག་སྔོན་འགྲོ་དང་། །སྐུ་རྡོ་རྗེ་སོགས་མིང་ཅན་གྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཆེན་དང་། །དོན་ཡོད་མཐའ་ཅན་དེ་
བཞིན་གཤེགས། །འདི་རྣམས་སྐུའི་ཡན་ལག་གྲགས། །ཞེས་གསུངས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡིན་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལ་
དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུད་ཐ་དད་ལ་མོས་པའི་

108

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་སྔོན་བྱུང་གི་སྟོན་པ་དང་འཁོར་རྣམས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའི་ཆ་ནས་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཁོར་ཕུན་ཚོགས་རྗེས་འཇུག་ལ་སྦྱར་ནས་དྲང་ངེས་སུ་བཤད་པ་ལ། འཁོར་ཕུན་ཚོགས་རྗེས་འཇུག་ལ་སྦྱར་ནས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གླེང་གཞིའི་སྤྱི་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་
པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་

རྣམས་སྤྲུལ་ཏེ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་གང་དང་གང་འགོད་པ་ཡིན་སྙམ་ན། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་བར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་
ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་གདོན་མི་ཟ་བའི་བར་གྱི་ལྷ་ཉེར་གཉིས་འགོད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། ཁྲོ་བོ་བཅུ་འགོད་པ་ཡང་དོན་གྱིས་ཐོབ་བོ། །དེ་རྣམས་ནི་
བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའི་ཆ་ནས་དྲང་དོན་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། གླེང་གཞིའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པས། རྟེན་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྤྲུལ་
ཏེ་འགོད་པ་ཡིན་ན། ལྷ་གང་དང་གང་འགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་སྙམ་ན། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ནས་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེའི་བར་དང་། རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་ནས། རྡོ་རྗེ་གདོན་མི་ཟ་བའི་
བར་གྱི་ལྷ་ཉེར་གཉིས་འགོད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་ཁྲོ་བོ་བཅུ་འགོད་པ་ཡང་དོན་གྱིས་

ཐོབ་བོ། །དེ་རྣམས་རྫོགས་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའི་ཆ་ནས་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུངས་དཀྱིལ་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལམ་གྱི་གནད་དུ་སྟོན་པ་ལ།
གཟུངས་དཀྱིལ་གྱི་མཚམས་སྦྱར་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། གཟུངས་དཀྱིལ་དྲང་དོན་

109

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་། གནས་དང་། དུས་དང་། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ནས། དེ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔའི་སྒོ་ནས་གྲོལ་བ་རབ་ཏུ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཟུངས་
དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་མོ་དགུ་སྤྲུལ་པར་གསུངས་སོ། །དོན་ནི། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་། གནས་
དང་། དུས་དང་། འཁོར་ཕུན་ཚོགས་ཏེ་ཆོས་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བཞི་ཡང་དག་པར་བསྟན་ནས། ཆོས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

གཟུངས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་མོ་དགུ་སྤྲུལ་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔགས་བླ་
མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་འགོ་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་ཚེ་དེ་ལ་སངས་
རྒྱ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་
པ་གཅིག་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྔགས་བླ་མེད་
ཀྱི་ལམ་གྱི་འགོ་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་ཚེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་རྟེན་གྱི་

གང་ཟག་ཡིན་ན། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འདོད་པའི་ཁམས་ན་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་
ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་ཡོན་ལྔའི་སྒོ་ནས་གྲོལ་བ་སྟེ། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ལམ་
དུ་ལོངས་པར་བྱེད་ནུས་ཤིང་།བྱས་ནས་ཚེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མོས་དགོས་པ་གང་ཞིག དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་

110

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་ནུས་ཤིང་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མོས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ལས་གཞན་པའི་
འགྲོ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འཛམ་བུ་གླིང་པ་

ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་པ་རྣམས་ལ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་མེད། གཟུགས་ཁམས་ན་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་མེད། འདོད་ལྷ་རྣམས་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་གཉིས་སྦྱོར་བ་མེད། འགའ་ཞིག་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡོད་ཀྱང་ཁམས་དཀར་དམར་མེད། གླིང་གཞན་གསུམ་
གྱི་མི་རྣམས་ལ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ཡོད་ཀྱང་། ཚེ་སྔོན་མར་བསགས་
པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཚེ་འདིར་ལོངས་སྤྱོད་པར་རིགས་གཅིག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་
ཀྱི་ས་པ་ཡིན་གྱི། ཚེ་འདིར་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚེ་འདིར་སྨིན་པའི་ལས་
ཀྱི་ས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ངན་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཙམ་དུ་ཡང་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གྱི་འགོ་ནས་ཉམས་སུ་
བླངས་ཏེ་ཚེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་ནུས་ཤིང་
བྱས་ནས་ཚེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མོས་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། གང་གི་དོན་དུ་འདི་ཉིད་མཛད། །སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆགས་ཅན་དོན་དུ། །ཞེས་པ་དང་། ལེའུ་བདུན་པར། འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ། །ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བསྟེན་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟ་བུ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་།ཆགས་ཅན་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་འདོད་ཡོན་ལྔ་རྣམས་བསྟེན། །ཞེས་དང་།

111

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ལས། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་

པའོ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་འོ་མ་དང་ཏིལ་པ་དག་གིས་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་མེད་པར་མར་དང་ཏིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཟུངས་
དཀྱིལ་གྱི་མཚམས་སྦྱར་གྱི་གཞུང་འདི་འཆད་པ་ནི། མདོ་བསྲེ་ལས། ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོ་ལས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་བསྟན་ནོ། །
དེས་ན་སཾ་བྷུ་ཊ་ལས། མདོར་བསྡུས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པས། །ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་གང་ཐོབ་པ། །གང་གི་དམ་པའི་བདེ་བས་ཁྱོད། །སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བརྩམས་ཀྱང་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་བླ་མེད་
ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་མྱུར་ཁྱད་ནི་བདེ་
སྟོང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པས་ལམ་འདིའི་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་
ཆེན་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བདེ་ཆེན་དྲངས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ལམ་གྱི་སྙིང་པོར་

112

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། སྔོན་བྱུང་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་རང་གི་སྐུ་ལ་ཞུགས་པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལྷ་མོ་དགུར་སྤྲུལ་ནས་དེ་དག་རེ་རེ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་བཀོད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་གཟུངས་དཀྱིལ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ། གཟུངས་དཀྱིལ་སྔོན་
བྱུང་ལ་སྦྱར་བ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་ལ་སྦྱར་བ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོ། ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དོན་ནི། ཞུགས་པར་མཛད་ཅེས་བཤད་པའི་གཞིར་དྲང་ངོ་། །དུས་ནམ་གྱི་

ཚེ་ན་འཁོར་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་བཀོད་པ་གྲུབ་པའི་དུས་དེ་ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ན་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེའོ། །གང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ན། དཔལ་མཆོག་ལས། སྐུ་ཡི་དབང་ཕྱུག་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དབང་

ཕྱུག་དང་། །རྫུ་འཕྲུལ་ཀུན་འགྲོ་གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དང་། །ཅི་འདོད་བསྐྱེད་དང་ཡོན་
ཏན་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་རྣམ་པར་སྣང་བར་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེས་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དོར་ཏེ། བཙུན་མོ་དང་མཉམ་
པར་སྦྱོར་བའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཆ་ལུགས་ཅན་དུ་མཛད་པ་དེའི་འོ། །གང་གི་ཕྱིར་དུ་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱས་ནས་འདོད་
ཆགས་རྩ་བ་ནས་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཐབས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །གང་ལ་ན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟེན་བྱར་གནང་བའི་འདོད་ཆགས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་

113

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །ཞུགས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཞུགས་པར་མཛད་དོ། །གང་ན། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
བཀོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞུགས་སོ། །གང་ལ་ན། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཞུགས་
སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་སྔོན་པོའི་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་དྲངས་ཏེ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྤྱི་
བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་སྐུའི་
རྣམ་པ་མ་དོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་པར་མཛད་དོ། །ཞུགས་པ་དེ་ནས་མངོན་པར་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །གང་ལས་བྱུང་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལས་མངོན་པར་བྱུང་ངོ་། །
གང་བྱུང་ན་སྔར་སྐུ་ལ་ཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱུང་ངོ་། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་བདེ་བས་མཉེས་ཤིང་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་སྣང་ལ་
སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལྷ་ཕོའི་རྣམ་པ་སྤངས་ནས་བུད་མེད་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆས་
སུ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ནས་བྱུང་ངོ་། །གང་གི་རྣམ་པར་བྱུང་ན་སའི་ཁམས་ཀྱི་རིགས་རྣམ་སྣང་ནི་སྤྱན་མའི་རྣམ་པ་དང་ཆུའི་ཁམས་ཀྱི་རིགས་རིན་འབྱུང་ནི་མཱ་མ་ཀཱིའི་རྣམ་པ། མེའི་ཁམས་ཀྱི་རིགས་འོད་དཔག་མེད་ནི་གོས་དཀར་མོའི་རྣམ་པ་དང་། རླུང་གི་
ཁམས་ཀྱི་རིགས་དོན་གྲུབ་ནི་སྒྲོལ་མའི་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་སྣང་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་

114

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་པ་དང་། རིན་འབྱུང་སྒྲའི་ངོ་བོ་ནི་སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་པ་དང་།འོད་དཔག་མེད་ནི་དྲིའི་ངོ་བོ་དྲི་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་པ་དང་། དོན་གྲུབ་རོའི་ངོ་བོ་རོ་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་རེག་བྱའི་ངོ་བོ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་པ་དེར་བྱུང་ནས་ཡང་དག་པར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །
གཉིས་པ་གཟུངས་དཀྱིལ་རྗེས་འཇུག་ལ་སྦྱར་བ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི།
སྔོན་བྱུང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པར་མཛད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་
པོས་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་། འཁོར་གྱི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀོད་པ་དེ་དག་སྐུ་ལ་ཞུགས་པར་མཛད་པའི་རྣམ་སྣང་དང་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀོད་པ་དེ་གང་གི་སྐུ་ལས་བྱུང་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་རྗེས་འཇུག་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་པ་པོ་དེས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་མཉེས་ཤིང་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞལ་ལུང་ལས། གསལ་

ཞིང་རབ་དགའ་མཁའ་མཉམ་པ། །གཞན་དུ་རིགས་པར་མི་འགྱུར་བས། །བུད་མེད་སྒྱུ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། །སྒྱུ་མ་ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །སྒྱུ་མ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདིར། །སྤྱན་ལ་སོགས་པར་རྣམ་དག་པར། །རིགས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། །མིང་དང་མཚན་ཉིད་བཤད་པར་བྱ། །ཀ་མ་ལི་དང་ཤང་ཀི་ནི། །ཙིཊ་ནི་དང་ཧ་སྟི་ནི། །ཞེས་

115

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསུངས་པ་ལྟར། པདྨ་ཅན་དང་། དུང་ཅན་མ་དང་། རི་དྭགས་ཅན་དང་།གླང་པོ་ཅན་ཏེ། རིགས་བཞི་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་བུད་མེད་དེ། སྤྱན་མ། མཱ་མ་ཀི། གོས་དཀར་མོ། སྒྲོལ་མ། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ། སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མ། དྲི་རྡོ་རྗེ་མ། རོ་རྡོ་རྗེ་མ། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་སྟེ་ལྷ་མོ་དགུ་པོ་གང་རུང་དུ་བསྐྱེད་དེ། དེའི་ལུས་ལ་རིགས་ལྔ་བཀོད། དེ་དང་རང་གི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ལུགས་
འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་བ་བཞི་རིམ་གྱིས་དྲངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་བྱར་གནང་བའི་འདོད་ཆགས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བས། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གི་
དགའ་བ་བཞིའི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲུབ་པ་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་སྣང་ལ་
སོགས་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱན་སོགས་ལྷ་མོ་དགུ་པོ་རེ་རེ་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་ཏུ་རུང་ངོ་། །དེ་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའི་ཆ་ནས་དྲང་དོན་ནོ། །
གསུམ་པ་ལ། ཕྱིའི་རྐྱེན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ། ནང་གི་རྐྱེན་རླུང་ལ་
སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་རང་གི་སྐུ་ལ་ཞུགས་པར་མཛད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེས་རང་གི་སྤྲུལ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྐུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་
བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་སྦྱོར་ལས། བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དེ། །རྒྱལ་སྲས་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་

116

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེས་རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་མཉེས་ཤིང་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

དུ། པདྨ་ཅན་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་གང་རུང་གི་བུད་མེད་དེ་སྤྱན་མ་ནས་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་བར་ལྷ་མོ་དགུ་པོ་གང་རུང་དུ་བསྐྱེད་དེ། དེའི་ལུས་ལ་རིགས་ལྔ་བཀོད། དེ་དང་རང་གི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས།
རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁར་བསྡུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་བཞི་རིམ་གྱིས།

ལུང་སྟོན་ལས། མ་སྐྱེས་གཅིག་པུ་གཟིགས་པ་ནི། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེར་གཤེགས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པས་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཚེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཆེན་པོ། འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ། ཐུར་སེལ་ནི་སྤྱན་མའི་ངེས་དོན། སྲོག་འཛིན་མཱ་མ་ཀཱིའི་ངེས་དོན་དང་། གྱེན་རྒྱུ་ནི་གོས་དཀར་མོའི་ངེས་དོན་དང་། མཉམ་གནས་སྒྲོལ་མའི་ངེས་དོན་དང་། མིག་གི་རླུང་ཀླུ་ནི་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མའི་ངེས་དོན་དང་། རྣ་བའི་རླུང་རུས་སྦལ་ནི་སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མའི་ངེས་དོན་དང་། སྣའི་རླུང་རྩངས་པ་ནི་དྲི་རྡོ་རྗེ་མའི་ངེས་དོན་དང་།ལྕེའི་རླུང་ལྷ་སྦྱིན་ནི་རོ་རྡོ་རྗེ་མའི་ངེས་དོན་དང་། ལུས་ཀྱི་རླུང་གཞུ་ལས་རྒྱལ་ནི་རེག་
བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ལུང་སྟོན་ལས། སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་

117

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གྱེན་རྒྱུ་དང་། །མཉམ་གནས་དེ་བཞིན་ཁྱབ་བྱེད་དང་། །ཀླུ་དང་རུས་སྦལ་རྩངས་པ་དང་། །ལྷ་སྦྱིན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྒྱུད་དུ་ལྷ་མོ་དགུ་
ལས་མེད་ཀྱང་། བཤད་རྒྱུད་དུ་རླུང་བཅུ་བཤད་པ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཁ་བཀང་ནས་

རླུང་བཅུ་ཚང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་དོན་དང་།སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་
དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ། །
རླུང་རྣམས་ༀ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་
འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལ་ཞུགས་པའི་ངེས་དོན་དང་། རླུང་རྣམས་ཨཱཿའི་གདངས་ཀྱིས་མི་ཤིགས་པ་ལ་གནས་པ་ནི། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྟོན་པའི་སྐུ་ལ་
ཞུགས་ཏེ་གནས་པའི་ངེས་དོན་དང་། རླུང་རྣམས་ཧཱུཾ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་མི་ཤིགས་པ་
ལས་ཕྱིར་ལྡང་བ་ནི། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་སྐུ་ལས་
ཕྱིར་འབྱུང་བའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ལྷ་མོ་དགུ་དང་ནམ་མཁའི་
ཁམས། །མེ་ཏོག་ཅེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །རིགས་
ཀྱི་རིམ་གྱིས་དགོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ནས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་ཀུན་དང་། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་བདག་མཉེས་བྱའི་ཕྱིར། །དེ་རྣམས་ཞུགས་ནས་བྱུང་གྱུར་པ། །འདི་དག་ཏུ་ནི་ཉིད་སྐུ་

118

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལྷ་མོ་དགུ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་རྣམས་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
གི་ལུས་ཀྱི་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་དྷུ་ཏིའི་ནང་དུ་བསྡུས་ཏེ་ཐིམ་པས་སྟོང་པ་བཞི་
རིམ་གྱིས་ཐིམ་པས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེར་གཤེགས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པས་ན་འདོད་ཆགས་ཚེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཆེན་པོའ། །ོསེམས་དབེན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་པ་བསྐྱེད་དེ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་རྣམས་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པའི་ཆ་ནས་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་བསྡུས་དཀྱིལ་གྱིས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལམ་རིམ་པ་

བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ཞེས་པ་ནས། ཐུགས་ལ་ཞུགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་སྤྲུལ་
པར་མཛད་དོ། །ཞེས་བཤད་པའི་གཞིར་དྲང་ངོ་། །ནམ་གྱི་ཚེ་ན། སྟོན་པས་གཟུངས་
དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་མོ་དགུ་སྤྲུལ་ནས་ལམ་འདིའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་ཕྱུག་
ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ནས་སྤྲུལ་པར་མཛད་དོ། །གང་ན། སྔོན་བྱུང་ལ་འདུས་པ་ཉན་པའི་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་བྱའི་ལྷ་སོ་གཉིས་
སུ་བསྡུས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་སྤྲུལ་ལོ། །གནས་

119

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གང་དུ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་
རྡོ་རྗེ་འཆང་དེའི་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་གའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་པ་
དེའི་ནང་དུའོ། །གང་གིས་ན། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པས་སོ། །འོ་
ན་སྟོན་པས་མི་སྤྲུལ་པར་འཁོར་གྱིས་སྤྲུལ་པ་དང་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་མི་བསྐྱོད་པས་
སྤྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་མཆོག པདྨའི་རིགས་འབྲིང་། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཐ་མར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མིན་
པར་འདིར་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལ་ལུས་ངག་གཉིས་སེམས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་གཙོ་བོ་དང་། ཕུང་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕུང་པོའི་གཙོ་བོ་དང་། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་མི་བསྐྱོད་པས་རིགས་གཞན་བཞི་ལ་རྒྱས་འདེབས་ཅིང་། རིགས་གཞན་བཞིས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རྒྱས་མི་འདེབས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཁྱད་པར་དུ་
དང་ལྡན་སྙམ་ན། ནག་ནོག་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་མེད་པ་དང་། དབྱིབས་གྲུ་བཞི་པ། ཕྱི་
བལྟས་ནང་གསལ་བ་ནང་བལྟས་ཕྱི་གསལ་བས་ན། གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཤར་
དཀར། ལྷོ་སེར། ནུབ་དམར། བྱང་ལྗང་། དབུས་སྔོ་བས་ན། སྣ་ཚོགས་གཟུགས་
ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས། ཕྱུང་བའི་ལྷ་ཞི་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་ན། སངས་རྒྱས་སྤྲིན་
གྱིས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། །ཕྱོགས་མཚམས་ན་བཞུགས་པའི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་མེ་འོད་འཕྲོ་བ་མང་པོ་འཁྲུག་པས་ན། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་མང་པོ་འཁྲུག །ཐུན་མོང་དུ་སྣ་ཚོགས་པདྨའི་གདན། གཙོ་བོ་དང་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལ་ཉི་མའི་གདན། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་ཟླ་བའི་གདན། མཱ་མ་ཀཱི་ལ་རྡོ་རྗེའི་གདན། དེ་མ་

120

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གཏོགས་པའི་ལྷོ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གདན། ནུབ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་པདྨ་དམར་པོའི་གདན། བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་གདན་དང་ལྡན་པས་ན། གསལ་བ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྡན། །རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་
གཉིས་བཞུགས་པའི་གནས་ཡིན་པས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། ། མདོ་བསྲེ་ལས། གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་རྐང་པ་དང་པོ་བཞི་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་
བྱེད་དུ་དྲངས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་རྐང་པ་དྲུག་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་སོ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་
དྲངས་པ་དང་། སྒྲོན་གསལ་ལས། གསལ་བ་དེ་ཡི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དྲུག་གིས་ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་གསུམ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
མི་འགལ་ཏེ། མདོ་བསྲེ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ལས། གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ལྷག་མོས་ཀྱི་བརྟེན་པ་ལྷ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་བྱེད་
དུ་དྲངས་པ་མིན་གྱིས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་
བྱེད་དྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། གསལ་བ་དེ་
ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ལ་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་བསྲེ་དང་། སྒྲོན་གསལ་དུ། གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་གཞག་
རིམ་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་ག ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་

121

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགལ་ཏེ། བྷ་གའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ནར་སྦྱར་མི་དགོས་པར། གསང་གནས་ཀྱི་པདྨ་དང་། ཆོས་འབྱུང་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་དུ་
ཡོད་པ་དང་། ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གཉིས་གྲུབ་ཟིན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ་དང་། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གཅིག་ལ་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་པའི་ཚད་ལྡན་གྱིས་དོན་མི་
འདྲ་བ་དུ་མ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་
ཁང་བསྐྱེད་པ་དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་གཙོ་བོར་བཞག་
པར་གྱུར་ཏོ། །གཙོ་བོ་བཞག་པ་དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེ་རིགས་ལྔས་བསྡུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀ་དང་། སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་
རྣམས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་རྣམས་ནི་ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟེན་གཞལ་
ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་

རྣམས་ལུས་ལ་སྡུད་པ་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་དྲང་དོན་ནོ། །
གཉིས་པ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། གཟུངས་དཀྱིལ་ངེས་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་
བཤད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་

122

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གསུམ་རང་གི་བཞོན་པའི་རླུང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་ངེས་དོན་དང་། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་

འཁོར་གྱི་ངེས་དོན་དང་། སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པས་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་

བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སྟེ་སྤྲུལ་པའི་ངེས་དོན་དང་། སྒྱུ་ལུས་པོའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངེས་དོན་དང་། ཕུང་པོ་ལྔའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྱུ་ལུས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ངེས་དོན་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ས་བཅུ་གསུམ་པའི་དོད་ཐུབ་དེ་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་གའི་
ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་གང་བསྟེན་པའི། །སར་
གྱུར་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ། །དེ་ནི་བཙུན་མོར་ཡང་དག་བཤད། །དམ་ཆོས་བྷ་ག་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པ་ནི། དམ་ཚིག་
ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་གའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་
གསུམ་པའི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངེས་དོན་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་གའི་
ངེས་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་གའི་
དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་ལ་ངེས་དོན་གཞན་ཟུར་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ཁྱད་པར་དུ་དང་། ལྡན་སྙམ་ན། ནག་ནོག་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པས་ན་རྡུལ་མེད་པ་དང་། སྐུ་ཆུ་ཞེང་གབ་པས་ན་གྲུ་བཞི་

123

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དང་ལྡན་པ་དང་། སྐུ་དྭངས་ཤིང་གསལ་བས་ན་གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་སྣ་ལྔ་འཕྲོ་བས་ན། སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས། །སྐུ་མཚན་
དཔེས་བརྒྱན་པས་ན། སངས་རྒྱས་སྤྲིན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། །མེ་འོད་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་
འཕྲོ་བ་མང་པོ་འཁྲུགས་པས་ན། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་མང་པོ་འཁྲུགས། །སེམས་དབེན་
གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རྒྱུར་ལྡན་པས་ན། གསལ་བ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་
ལྡན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་
པས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ནོ། །
མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་
བྱས་པ་དེ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་བདག་པོ་ཟུང་
འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྱུར་ཏེ།
སྒྱུ་མ་བདེ་མཆོག་ལས། ནམ་མཁའ་ཀུན་གྱི་སྐབས་ནས་དཔལ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་
རབ་ཏུ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་དེ་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ནས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་བར་ཏེ་རིགས་ལྔའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོའི་ལུས་སེམས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྔོན་པོར་བསྒོམ་པའི་ཐུགས་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་མཛད་དོ། །དེ་དག་གིས་སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་

124

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སེམས་ལས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་
གསལ་དུ་བཅུག་པའི་རླུང་སེམས་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས་པ་དང་། དེས་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་བ་རྣམས་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་དང་། དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་དོན་
དུ་བཤད་པ། སྦས་དོན་དུ་བཤད་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་དོན་ཁ་བསྐང་བ། མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་བཞི།
དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དོན་ནི། བསྡུས་དཀྱིལ་དུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལྷའི་སྐུ་མདོར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་བསྡུས་དཀྱིལ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་འདིས་ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེ་དང་། དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀ་བསྡུས་དཀྱིལ་གྱི་རྒྱས་བཤད་དུ་བསྟན་ཏེ། བསྡུས་
དཀྱིལ་མདོར་བསྟན་དུ་དག་མ་དག་གི་ལྷ་སྐུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མདོར་བསྟན་ནས། དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེས་དག་པའི་ལྷ་སྐུ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ན་ཡང་ཟིལ་གནོན་དུ་དག་པའི་ལྷ་སྐུ་བསྐྱེད་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྙོམས་པར་ཞུགས་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན།
རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོ་དེའོ། ། གང་ལ་ན། དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་

125

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
ཀྱི་བསྐྱེད་ཆོག་མངོན་བྱང་ལྔའི་སྒོ་ནས་ལྷ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་
རྒྱུ་དང་། ལྷ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་པོ་དང་།སྐད་ཅིག་གིས་
བསྐྱེད་པས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ནི་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་དོན་
དང་ལྷ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཐ་མལ་གྱི་རྟོག་པས་མི་ཕྱེད་
པས་ན་རྡོ་རྗེ། དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་
སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་ཡུལ་འཆད་པ་ན་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཏེ་མཐིལ་གྱི་དབུས་དང་།

ཤར་ལ་སོགས་པའི་གནས་འདི་ཐམས་ཅད་ད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་སོ་གཉིས་གནས་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་གྱུར་ཏོ། །འདིས་
བསྡུས་དཀྱིལ་མདོར་བསྟན་དུ་རིགས་ལྔ་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་
འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མདོར་བསྟན་དུ་རིགས་ལྔ་བསྡུས་པར་བསྟན་ནས་རྒྱས་བཤད་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་འགོད་པར་མ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་རྣམ་སྣང་གཙོ་བོར་སོང་
བའི་འཁོར་ན་མི་བསྐྱོད་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ལྷག་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ངེས་པས། དེའི་འཁོར་དུ་མི་
བསྐྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་རྣམ་སྣང་གཙོ་

126

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བོར་སོང་བའི་འཁོར་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་ཡོད་པར་འགོད་པ་ནི འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་བསྐྱོད་པ་ནི་བར་སྲིད་པ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་འདྲའོ། །
དང་པོའི་མགོན་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། བར་སྲིད་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་ཐིག་
ལེ་ལ་འཇུག་པ་དང་འདྲ་ལ། ཞུགས་ནས་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་ནི། བར་སྲིད་ཞུགས་ནས་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། སྔོན་བྱུང་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་འཁོར་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་དངོས་སུ་ཡོད་ཅིང་རྗེས་འཇུག་ལ་ལྷག་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་མི་
བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པས་བསྡུས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་དེས་མཛད་པ་ཅི་ཞིག་མཛད་ན་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་སྔོན་པོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཀུག་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཐོགས་པ་མེད་པར་
འཇུག་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་ཞུགས་པ་ལ་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པ་སྟེ། དབང་བསྐུར་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ཏོ། །ལྷ་སྐད་
ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་བསྐུར་བ་
རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས་སྤྱི་དོན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྙོམས་པར་ཞུགས་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ཞུགས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་
པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་

127

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཆེན་པོ་དེའོ། །གང་ལ་ན། གཞིའི་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྩ་ནང་སོ་སོ་ན་གནས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཉིས་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་རྒྱུ་དང་། གཞིའི་ཕོ་མོ་གཉིས་སྙོམས་པར་
ཞུགས་པ་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་པོ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་རྩ་ནང་སོ་སོ་ན་
གནས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གསང་གནས་ཀྱི་ལམ་དུ་བབས་པ་ནི། ཟིལ་གྱིས་

མནན་པའི་དོན་དང་། གཞི་ལ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གསང་གནས་སུ་བབས་པ་དེ་སྟེང་དུ་མི་བཟློག་པས་ན་རྡོ་རྗེ། དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྙོམས་པར་
ཞུགས་པ་བཤད་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་བཤད་པ་དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་ཡུལ་འཆད་པ་ནི། གཞི་ལ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་སྟོང་གི་ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཀུན་ཏུ་ལྟ་
བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གང་བ་སྟེ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ནི་
ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཞིའི་ཕོ་མོ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སྟེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྩ་ནང་སོ་སོ་ན་གནས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གསང་གནས་སུ་བབས་པས་གཞི་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །འདིས་བར་དོ་བ་

128

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གཞི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པས་ན་གཞིའི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦས་དེ་འདིར་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་རྣལ་འབྱོར་པས་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་རྩ་ནང་སོ་སོ་ནས་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བ་རིམ་གྱིས་གསང་གནས་སུ་འཕོ་མེད་དུ་བཟུང་བ་ལས་ལུས་ཀྱི་
བདེ་བ་དང་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་བསྟན་ཏེ་ལམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཟིལ་གནོན་གྱི་གཞུང་འདིས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་
བསྒྱུར་བ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་བཞག་རིམ་པར་དྲངས་པའི་ཟིལ་གནོན་གྱི་གཞུང་འདིས་
དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་མ་བསྟན་ན་རྣམ་བཞག་རིམ་པས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་མ་བསྟན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་དེའི་སྦྱང་གཞི་བསྟན་ནས་དེ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མ་བསྟན་དགོས། རྣམ་བཞག་རིམ་པར་དེའི་སྦྱང་གཞི་བསྟན་
ནས་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མ་བསྟན་ན། རྣམ་བཞག་རིམ་པས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་

བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་མ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟིལ་གནོན་གྱི་གཞུང་འདི་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་ཡིག་དོན་
གྱི་ཁ་བསྐང་ནས་བསྟན་དགོས་ཏེ། ཟིལ་གནོན་གྱི་གཞུང་འདིས་དང་པོའི་མགོན་པོ་
སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་བསྟན་པ་ནི་གང་ཞིག ཟིལ་གནོན་སྤྱི་དོན་གྱིས་ནི་ལྷག་མོས་ཀྱི་

ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལས་མ་བསྟན། སྦས་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱོད་
ཚུལ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིག་དོན་ཁ་བསྐང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ་ཞེས་པ་འདིས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་

129

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ་ཡབ་ཡུམ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་བསྟན་ཏེ། གཞི་ལ་
ཕོ་མོ་གཉིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་
པ་འདིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་མི་བསྐྱོད་པས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་

ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་བྱས་པ་དེ་བསྟན་ཏེ། གཞི་ལ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་ནང་རྣམས་ཐིག་ལེས་གང་བ་དང་ཆོས་མཐུན། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱི་ཞེས་པ་
འདིས་མི་བསྐོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཟག་པ་

མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་བསྟན་ཏེ། གཞི་ལ་ཕོ་མོ་གཉིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བས་བརྒྱལ་ཏེ་གནས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེས་ན་གཞི་ལ་མངལ་དུ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་བར་དོ་བ་ཤི་བའི་རླུང་སེམས་ཞུགས་ཏེ་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལའང་

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཐུགས་ཀར་རང་ཉིད་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཞུགས་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒྱུར་ཏེ་སྒོམ་པ་ལའང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་པ་ནི། སྙོམས་པར་ཞུགས་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་
དེའོ། །གང་ལ་ན། སྒྱུ་ལུས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་རྒྱུ་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཟིལ་གྱིས་

130

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གནོན་པ་པོ་དང་། སྒྱུ་ལུས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པ་ནི་
ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་དོན་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་གཉིས་སྣང་གིས་མི་ཕྱེད་པས་
ན་རྡོ་རྗེ། དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྙོམས་
པར་ཞུགས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་ཡུལ་འཆད་པ་ན། སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་

ཏེ་སྟོང་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་སྔ་མ་ཕྱི་མར་ཐིམ་པས་རིམ་གྱིས་ཡུལ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གཤེགས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་སྣང་གིས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་

བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །འདིས་བསྡུས་དཀྱིལ་མདོར་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་གྱི་

སྐབས་སུ་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མ་
བསྟན་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ནི། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་

པའི་སྒྱུ་ལུས་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་པ་སྟེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་དག་པར་བྱས་པའི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གཤེགས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་པ་
མེད་པའི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེས་ན་དང་པོའི་མགོན་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་མི་

131

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བསྐྱོད་པའི་བསྐྱེད་ཆོག་བཤད་སྙམ་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡིག་དོན་གྱི་ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལྷ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཟིལ་
གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་བཤད་སྙམ་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྤྱི་དོན་གྱི་ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་།
བར་དོ་བ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གཞི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྦས་དོན་གྱི་ཟིལ་གནོན་རྡོ་
རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་ལུས་དག་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་དེ་བཤད་སྙམ་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ། དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་ནས། ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། སྙོམས་པར་ཞུགས་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ཞུགས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེའོ། །གང་ལ་ན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་ༀ་དང་། གསུང་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་ཨཱཿདང་། ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་ཧཱུཾ་གསུམ་ལས་མངོན་བྱང་ལྔས་རིམ་གྱིས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་
ལ་དགོངས་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག དེ་འདྲའི་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། དེ་ལས་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་འབྱུང་བའི་

132

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་མཛད་དོ། །
གང་ན། རིག་པ་ཆེན་པོའི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་དེས་མཚོན་པའི་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒྱུར་བའི་ལུས་དེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་མཛད་དོ། །གང་གིས་ན་
རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ༀ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་སོ་གཉིས་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་ཏིང་ངེ་
འཛིན་སེམས་དཔའི་ཧཱུཾ་ཡིག་སྟེ་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

སོ། །བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་དོན་ནི། ༀ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་སོ་གཉིས་ལས་
ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སོ་གཉིས་བསྐྱེད་དེ་ལུས་ལ་འགོད་པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་བར་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་རྫོགས་
པར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་ནས་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་
པ་ཡིན་སྙམ་ན། བྱིན་གྱིས་བརླབས་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
དེ་དག་མ་དག་གི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་
གྱུར་ཏོ། །འདི་ལ་སྔོན་གྱི་ཁ་ཅིག་གིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་མངལ་
གྱི་གནས་སྐབས་དང་། སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བཙས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་གིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་།

133

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་གཉིས་ཀ་བཙས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཞག་རིམ་པར་ཟླ་བ་བཅུའི་མཐར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པས་རིམ་གྱིས་མའི་མངལ་ནས་འཐོན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་དྲི་ཟ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་སེམས་ཅན་ཤའི་
མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པ་དེ་མངལ་ནས་བཙས་མ་ཐག་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བས་དེའི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པའི་དོན་དེ་མངལ་དུ་གནས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་གྲུབ་ཅིང་། བྱིན་
གྱིས་བརླབས་པའི་དོན་ནི། ས་བོན་སོ་གཉིས་ལས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སོ་གཉིས་
བསྐྱེད་དེ་ལུས་ལ་འགོད་པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ཏིང་
ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་བར་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་སྒྲོན་གསལ་ལས། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་
གྱིས་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཇི་སྲིད་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གྱུར་
ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ངེས་དོན་ནི། སྙོམས་པར་ཞུགས་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ཞུགས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་རྡོ་

134

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ། །ོགང་ལ་ན། སྒྱུ་ལུས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་དང་དམ་ཚིག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་ཞེས་པ་ལ་ས་མ་ཏ་ཞེས་པ་མཉམ་ཉིད་ལ་འཇུག་པས། གང་དུ་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དེ་
ལས་བྱུང་བའི་ཟུང་འཇུག་དེ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལའོ། །འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ཚད་མེད་དང་། །མཁས་བརྩོན་སྤྲོ་བའི་ལས་བདག་ཉིད། །ཤིན་ཏུ་རྨད་བྱུང་བྱེད་པ་པོ། །ཆེན་པོ་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་བརྒྱད་ལ་འཇུག་པའི་ནང་ནས་འདིར་རིག་པ་མཆོག་ལ་རིག་པ་ཆེན་པོར་བྱས་པའི་རིག་པ་ཆེན་པོ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་།སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་
གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་བ་འདིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སྟེ། རང་གི་རང་བཞིན་དུ་
གྱུར་པའི་སྐུའི་ཆ་ཤས་ལས་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྔོན་པོར་སྤྲུལ་པར་མཛད་དོ། །
སྤྲུལ་པ་དེ་ནས་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་སྙམ་ན། སྤྲུལ་པ་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་
ཞལ་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་དག་མ་
དག་གི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་གནས་ལ་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཤའི་
མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་ལོངས་སྐུ་བ་དེ་དང་། བར་དོ་

135

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་རླུང་ལུས་སུ་དངོས་གནས་ལ་ཆོས་མཐུན། བར་དོ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཙས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་
དེས་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་ནས་ཐ་མལ་པའི་ཤའི་མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་དངོས་གནས་ལ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཆོས་མཐུན་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱར་དུ་ཡོད་ལ། བསྐྱེད་རིམ་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ཀྱི་དང་པོའི་མགོན་པོ་ལོངས་སྐུ་དང་དེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་
དཔའ་སྔོན་པོར་གྱུར་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་དངོས་གནས་ལ་མཐོང་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་ལོངས་སྐུ་བར་དོ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་བར་དོར་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུངས་དཀྱིལ་ནས་དམ་ཚིག་འབྱུང་
བའི་བར་འདི་ལ་སྟོན་པའི་ཚིག་གིས་རྣམ་པར་གསུངས་པ་འདི་ལ་མེད། སྟོན་པ་དང་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཞུ་བ་ཞུས་ལན་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་མེད་པས། སྡུད་པ་པོས་སྟོན་པ་ཨ་
ལས་ཐོས་པའི་ཐོས་པ་བསྡུས་པ་མིན་གྱི། སྟོན་པ་དང་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུའི་བཀོད་པ་
བསྟན་པ་མཐོང་བའི་མཐོང་བ་སྡུད་པ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་པ་དོན་དེ་རྣམས་ལ་ཆེད་བརྗོད་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། རབ་ཏུ་མི་རྟོག་གནས་མེད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཞལ་
གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གནས་པ་དེས། འཁོར་རྣམས་ལ་ཞུ་བའི་སྐབས་ཕྱེ་བ་དེ་ནས་སྔར་སྐུ་ལ་ཞུགས་པའི་འཁོར་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་རྣམ་པར་སྣང་བར་
མཛད་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་བྱུང་སྟེ། གཞན་གྱིས་བསྐུལ་བ་ལྟ་བུ་

136

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་སྤྲོ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་འདི་ཆེད་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་ཨེ་མའོ་ནི་ངོ་མཚར་བའོ། །གང་ལ་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུང་བའི་
རིམ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གདུལ་བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་ངོ་
མཚར་བའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཀུན་གྱི་མན་ངག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྣོད་མིན་ལ་སྦ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
པས་གསང་བ་དང་། རིམ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བླ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་དང་
བྲལ་བའི་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མི་ནུས་པས་ན་རབ་ཏུ་མི་རྟོགས་པ་དང་།རིམ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་

དབང་གིས་འཁོར་བར་སྡོད་པའི་གནས་མེད་པས་ན་གནས་མེད་པའོ། །རིམ་གཉིས་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བ་ཙམ་ལ་ངོ་མཚར་བ་མིན་གྱི།
གཟུངས་དཀྱིལ་ནས་དམ་ཚིག་འབྱུང་བའི་བར་གྱི་དོན་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གཉིས་
ཀྱིས་དྲངས་པ་ལས་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་བསྐྱེད་སེམས་དབེན་
གྱི་རླུང་སེམས་ལས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྐྱེད་དེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད། དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་
ཟུང་འཇུག་པ་དེས་རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་འཛིན་པའི་རིམ་པ་རྣམས་སྒྲོན་
གསལ་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཐོན་པ་ལ་ངོ་མཚར་བའོ། །
གཉིས་པ་ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱང་སྔོན་དུ་དབང་བསྐུར་ནས་བཤད་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། ཕྱག་མཆོད་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ། དེ་ལ་སྟོན་པས་རྒྱུད་དོན་རྟོགས་དཀའ་བས་སྤྲོ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་སླར་ཡང་

137

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བསྐྱར་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ། དེའི་ལན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཟབ་མོའི་སྒོ་
ནས་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མའི་འབྲེལ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ན་
ཆེད་བརྗོད་མཛད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སོ། །གང་གིས་ན། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྔར་ཆེད་བརྗོད་མཛད་པ་ལ་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་མ་ཟད། སླར་ཡང་འདུས་པ་བཤད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་སོ། །གང་ལ་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པ་སྤྲོས་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དམ་ཚིག་རིན་པོ་ཆེའི་
སྤྲིན་གྱིས་ཡང་དག་པར་མཆོད་དེ་ཕྱག་འཚལ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉེས་བྱེད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་
སོགས་པའི་མཆོད་པ་སྤྲོས་པ་སྟེ་མང་དུ་བཤམས་པ་རྣམས་ཕུལ་ནས་འདོད་དོན་ལ་མི་བསླུ་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། དབུལ་བ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག གསེར་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲིན་གྱིས་ཡང་དག་པར་མཆོད་དེ། ཕྱག་འཚལ་ནས་འདི་
སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །ཞེས་པ་ནི་དྲང་བའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉེས་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་
མཆོད་པ་སྤྲོས་པ་སྟེ་མང་པོ་དབུལ་བ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག་ཕུལ་བས་དེ་

138

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་བུད་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲིན་ཏེ་ཚོགས་
ཀྱིས་ཡང་དག་པར་མཆོད་དེ་ཕྱག་འཚལ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །ཞེས་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ནོ། །
ཇི་ལྟར་གསོལ་ན། བཤད་དུ་གསོལ། གང་བཤད་ན་འདུས་པ་གསང་བ་སྟེ་གསང་བ་འདུས་པ་འདིའོ། །འདི་ལ་ཚུལ་བཞི་ལས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་
བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་གི་སྐུ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ནི་ཡིག་དོན་གྱི་གསང་བ་འདུས་པ་དང་ལྷའི་རྣལ་
འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ནི་སྤྱི་དོན་གྱི་

གསང་བ་འདུས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྣང་བ་དང་ཐབས་མཆེད་པ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་འདྲེས་པ་ཉེར་ཐོབ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ནི་སྣང་བ་སེམས་སྦས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པ་

དང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མར་སྦྱོར་བ། །གང་ཚེ་གསང་བའི་རྩ་གཉིས་ནི། །ཡང་དག་སྦྱོར་བས་རེག་གྱུར་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དྷུ་ཏིའི་མར་སྣ་གཉིས་འཕྲད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པ་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་ནི། །གནས་ཀུན་ནས་ནི་ཞུ་གྱུར་ནས། །ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། །རྩ་ནི་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ནི། །རོ་གཅིག་ཏུ་ནི་གྱུར་པ་ལ། །འདུས་པ་ཞེས་ནི་དེ་ལ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྷུ་ཏིའི་མར་སྣ་གཉིས་སྤྲད་དེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་རྩ་ནང་སོ་སོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བ་
རིམ་གྱིས་གསང་གནས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦས་ཀྱི་

གསང་བ་འདུས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་། །ཡུལ་རྣམས་དང་ནི་སྦས་

139

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པའི་ནང་། །རྣམ་རྟོག་ཀུན་ནས་ཟད་པ་ལས། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་བདེ་ཆེན་སྐྱེ། །རོ་གཅིག་པ་ནི་ངལ་བསོ་གང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འདུས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྷུ་ཏིའི་མར་སྣར་བྱང་སེམས་མི་འཕོ་བར་བཟུང་བས་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ནི་སྣང་བ་སེམས་སྦས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པ་ཡིན། གསང་བ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་གསང་བ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་མན་ངག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྣོད་མིན་ལ་གསང་བར་བྱ་བ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་འདུས་པའི་གསང་བ་འདུས་པ་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བོས་ནས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་ནས། ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། འདུས་པ་འཆད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་ནས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་རྡོ་
རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་སོ། །གང་ལ་ན་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ལའོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་ནས་འདུས་པ་འཆད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པར་དགྱེས་པའི་བརྡར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་གཉིས་བྱིན་ནས་དོན་གྱིས་

140

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
འཆད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་བླ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་དང་བྲལ་ན་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་པད་དཀར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་དམན་པ་རྣམས་བླ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་དང་བྲལ་ན་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་རྒྱུད་དོན་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། འདུས་པའི་རྒྱུད་དབང་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བས་རེ་ཞིག་འདུས་པའི་རྒྱུད་དོན་རྟོགས་དཀའ་བས་བཤད་པར་མི་སྤྲོ་བས་བརྡར་བཀའ་མ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་སྣང་སོགས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་སྙིང་སོགས་ལ་བྱས་ནས་དེ་རྣམས་རྒྱུད་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པས་རྒྱུད་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདིས་རྗེས་འཇུག་ལ་གདུལ་བྱ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང་། འདུས་པ་འཆད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལེགས་ཏེ། འདུས་པའི་རྒྱུད་དོན་རྟོགས་དཀའ་བས་རེ་ཞིག་ཐེག་པའི་ཚུལ་གཞན་ལ་བསླབས་ནས་ཕྱིས་

འདི་ལ་ཞུགས་ན་མི་ལེགས་སམ། ཞེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པར་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་པ་དེ་བསྟན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པས་རྒྱུད་དོན་རྟོགས་དཀའ་བས་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་བརྡའ་བསྟན་པ་དེ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། འཁོར་གྱི་བཅོམ་ལྡན་
འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་

141

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བུའི་གང་ཟག་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་མཁས་ལ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་འདི་ལྟ་བུའི་
ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡང་བླ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་དང་བྲལ་ན། རྒྱུད་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཐོས་པས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། དེ་ལས་གཞན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པད་དཀར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་དམན་པ་བཞི། བླ་མའི་མན་ངག་དང་བྲལ་ན་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་ཐོས་པས་རྨད་དུ་གྱུར་ནས་འདི་སྐད་གསོལ་ཏོ། །
གང་ལ་ན། རྒྱུད་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་མཛད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་བ་གདབ་བོ། །གང་གསོལ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསྟན་པར་མི་སྤྲོ་བ་དེ་བསྟན་དུ་གསོལ། འདི་ལ་ཚུལ་
བཞི་ལས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་དང་།བླ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་དང་། བསྲུང་བའི་དམ་ཚིག་དང་། བསྟེན་པའི་དམ་ཚིག་པ་དང་། དེ་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགོག་པའི་སྡོམ་པ་ནི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་སྟེ་ཡིག་དོན་དང་། ༀ་ལས་སྐུ་
རྡོ་རྗེ་ཨཱཿ ལས་གསུང་རྡོ་རྗེ་ཧཱུཾ་ལས་ཐུགས་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམས་པ་ནི་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་སྟེ་སྤྱི་དོན་དང་། ཤེས་རབ་སྣང་བ་དང་། ཐབས་མཆེད་པ་གཉིས་
ཉེར་ཐོབ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འདུས་པ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་སྟེ་སྦས་དོན་
དང་། ཟུང་འཇུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་
དེ་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ནོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་

142

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ནས་བསྟན་དུ་གསོལ་ན། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གསང་བ་དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་བསྟན་པར་
མི་སྤྲོ་བ་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བའི་ཚིག་གིས་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པ་སྟེ། དབང་བསྐུར་བ་མཛད་ནས་བསྟན་དུ་གསོལ། འདི་ལ་ཚུལ་བཞི་ལས། ཡང་དག་པར་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སྟེ་
དབང་བསྐུར་བ་བསྟན་དུ་གསོལ།
གང་ལ་ན། སྔོན་བྱུང་ལ་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་།
རྗེས་འཇུག་ལ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པ་སྟེ་དབང་བསྐུར་བ་བསྟན་དུ་གསོལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ན་སློབ་མའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་གཞུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབང་བསྐུར་
དུ་གསོལ། འདིས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་མའི་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་དབབ་པ་དང་། དབང་བསྐུར་བའི་སྐབས་སུ་དབང་ལྷ་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་སློབ་མའི་ལུས་ལ་བསྟིམ་པ་དེ་བསྟན་ནོ། ། ཐབས་གང་གིས་དབང་བསྐུར་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་སྟེ་
དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་དབང་བསྐུར་བའི་ཚིག་གིས་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པ་སྟེ་དབང་བསྐུར་བ་ནི་ཡིག་དོན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་སྟེ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་
ཚིག་ནི་ཧཱུཾ་ༀ་སྭཱ་ཨཱཿ ཧཱཿ ཧཱུཾ་སྟེ་རིགས་དྲུག་གི་ས་བོན་ལས་རིགས་དྲུག་ཏུ་བསྐྱེད་
ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སྟེ་དབང་བསྐུར་བ་ནི་སྤྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདིས་བུམ་དབང་

143

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གི་སྐབས་སུ་སློབ་མ་དང་དབང་རྫས་རྣམས་རིགས་དྲུག་གི་ས་བོན་དྲུག་ལས་རིགས་དྲུག་གི་སྐུར་བསྐྱེད་པ་དེ་བསྟན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་ཞིང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་ཡབ་
ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་
གནས་སུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སློབ་མའི་ལྕེ་ཐོག་ཏུ་བྱིན་པའི་སྒོ་
ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སྟེ་གསང་བའི་དབང་བསྐུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་ཞིང་། གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་དང་
ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོའི་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་
ནོར་བུའི་རྩེའི་བར་དུ་ཕབ་ནས་མི་འཕོ་བར་བཟུང་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་སྟེ་འདོད་ཆགས་
ཆོས་ཀྱི་སྦས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་ནི་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་དང་། དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཟུང་འཇུག་བླ་མའི་ཚིག་གིས་བརྡ་སྤྲད་པའི་སྒོ་ནས་སྣོད་རུང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་དབང་བཞི་པ་ཚིག་དབང་བསྐུར་བ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ནོ། །རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་ལ་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ་འདི་དབང་བཞི་བསྐུར་བ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་དགོས་ཏེ། གཞུང་འདིས་སྦས་དོན་དུ་བཤད་པའི་གསང་དབང་བསྐུར་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་འདིས་དབང་བཞི་བསྐུར་བ་མ་བསྟན་ན་ལེའུ་དང་པོ་ལས་དབང་བཞི་བསྐུར་བ་བསྟན་པའི་གཞུང་མེད་དགོས། དེ་མེད་ན་ལེའུ་དང་པོའི་བསྡུས་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཉན་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རིག་པའི་དབང་

144

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བསྐུར་བ་བྱིན་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཅིའི་
ཕྱིར་དུ་གསོལ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་མྱོང་བར་བགྱི་བ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་མངོན་པར་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བགྱིས་པའི་བར་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དག་པར་བསྟན་དུ་

གསོལ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྒྲས་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་པ་དེའི་ལན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྷ་ལྷག་མ་
ཁ་བསྐང་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རིགས་ལྔ་སྤྲུལ་པ་དང་། ཡུམ་བཞི་སྤྲུལ་པ་དང་། ཁྲོ་བོ་བཞི་སྤྲུལ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་སླར་ཡང་བསྐྱར་ཏེ་དབང་
བསྐུར་ནས་འདུས་པ་བཤད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། ། ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་

145

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་

བསྐུར་ནས་འདུས་པ་བཤད་པ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་མཁྱེན་ནས་གང་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་གཞི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར་དུ། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །
འདི་ལ་ཚུལ་བཞི་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པས་ན་སྒྲོན་མ་དང་། དེ་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་དང་། རྩེ་གཅིག་པས་ན་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ཏེ་ཡི་གེའི་དོན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་བསྐྱོད་
པས། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པས་ན་སྒྲོན་མ་དང་།དེ་ཐ་མལ་གྱི་རྟོག་པས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་དང་། དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་པས་ན་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ཏེ་སྤྱིའི་དོན་ནོ། །སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་སྒྲོན་མ་
དང་། དེ་བསྐྱེད་རིམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རྟོག་པས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་པས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་སྦས་པའི་དོན་ནོ། །དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་སྒྲོན་
མ་དང་། གཉིས་སྣང་གིས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་པས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ནོ། །གང་ལས་གང་བྱུང་ན། སྔོན་བྱུང་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་བཞེངས་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་ལ་

146

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་དངོས་གནས་ལ་བཞེངས་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་པས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞེངས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྔས་ཁྱབ་པའི་སེམས་ཅན་
གྱི་ཁམས་ལ་གཟིགས་ནས། སེམས་ཅན་ཞེ་སྡང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྡང་སྦྱང་བར་བྱའོ་
སྙམ་དུ་དགོངས་ནས། ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་དག་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྔགས་སྙིང་པོའི་སྙིང་པོ་འོག་ནས་འཆད་པ་འདི་ཕྱུང་ངོ་། །
དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། བཛྲ་དྷྲིཀ་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས།
བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ། དྷྲིཀ་ནི་འཛིན་པའམ་འཆང་བ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་རྡོ་
རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་རང་ལྷར་གསལ་བའི་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་གྱི་དྲང་དོན་
དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཟུང་འཇུག་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟེ་ངེས་དོན་ནོ། །མི་བསྐྱོད་པ་འདི་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་ཞུགས་སོ། །གང་ལས་བསྐྱེད་དེ་གང་དུ་ཞུགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ལས་སྦྱོར་
བ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྩ་ཞལ་ནག་པོ་གཡས་ཞལ་དཀར་པོ་གཡོན་ཞལ་དམར་པོའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཕྱིར་སྤྲོས་སྤྱི་སྒོས་
ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་ནས་སླར་བྱོན་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་

ཞུགས་སོ། །འདི་སྔོན་བྱུང་དང་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་བཞིན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་
ལ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱིས། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་

147

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མངོན་བྱང་ལྔས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་འཇུག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་གཞན་རྣམས་ལ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཙོ་བོར་གང་སོང་བ་དེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྣང་འབྱིན་པའི་མཚམས་སྦྱར་དུ། སྒྲོན་གསལ་ལས། དང་པོའི་སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་
འབྱིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པས། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱུང་
ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་དྲག་པོར་བསྒྱུར་བ་དེ་མདོ་བསྲེ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
ཏུ་བཤད་པ་དང་། སྒྲོན་གསལ་ལས། དང་པོའི་སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་འབྱིན་པའི་དཀྱིལ་

འཁོར་སྟོན་པས། ཞེས་དང་པོ་སྦྱོར་བར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་ཁོ་ན་རེ་དེ་མི་འགལ་ཏེ། དང་པོ་སྦྱོར་བ་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་བྱེད་དང་།
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་བསྲེ་ལས། མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱུང་ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་དྲག་པོར་བསྒྱུར་བ་དེ།
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་བཤད་པ་དང་ལྷ་གཙོ་བོ་འབྱིན་པ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་།
འཁོར་འབྱིན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྒྲོན་གསལ་
ལས། མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱུང་ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བ་དེ་དང་པོ་སྦྱོར་བར་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། རྩོད་གཞི་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །
རང་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་འགལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་
བསྐྱོད་པ་ཕྱུང་ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་དྲག་པོར་བསྒྱུར་བ་དེ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཡང་ཡིན་ལ་
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ།

148

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཅིག་འབྱིན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར་
བྱས་ལས། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་ཏིང་འཛིན་གནས། །དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བར་
མཛད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བ་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་
ཡང་ཡིན་ཏེ། སྒོ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་ཆོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱུང་བ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །ཞེས་དྲང་ངོ་། །
གང་གིས་ཕྱུང་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་
དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེས་ཕྱུང་ངོ་། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེའོ། །འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་ལས་སྐུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དྲང་དོན་གྱི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཟུང་འཇུག་དེ་བཤད་སྙམ་
པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ངེས་དོན་གྱི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་
རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །གང་ཕྱུང་ན། གཏི་མུག་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

སྔགས་སྙིང་པོའི་སྙིང་པོ་འོག་ནས་འཆད་པ་འདི་ཕྱུང་ངོ་། །དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། ཛི་ན་ཛིཀ་ཅེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ཏེ། འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བར་མཚོན་པའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་རྩིབས་བཅུ་གཉིས་པ་རང་

149

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལྷར་གསལ་བའི་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་པ་ནི་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་གྱི་དྲང་དོན་དང་། བདུད་
བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་ཟུང་འཇུག་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ནི་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་གྱི་ངེས་དོན་ནོ། །རྣམ་སྣང་འདི་ཕྱུང་མ་ཐག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །གང་ལས་བསྐྱེད་ནས་གང་དུ་བཞུགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་
དང་ཐུགས་ཀྱི་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ལས་སྦྱོར་བ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་
ཐབས་ཀྱི་རྩ་ཞལ་དཀར་པོ་གཡས་ཞལ་ནག་པོ་གཡོན་ཞལ་དམར་པོའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཕྱིར་སྤྲོས་སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་

མཛད་པ་མཛད་ནས་སླར་བྱོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཏེ་མདུན་དུ་དེ་ལ་ཞལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་སོ། །རྣམ་སྣང་ཕྱུང་བ་དེ་ནས་
ཕྱུང་ཞེས་དྲང་ངོ་། །
གང་གིས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེའོ། །འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཀུན་ཏ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྡོ་རྗེའི་དཔལ་ཏེ་རིན་
ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་དེའི་དྲང་དོན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དོན་གྱི་

150

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འོད་གསལ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེའི་དཔལ་ཏེ། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ཟུང་

འཇུག་གི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་ངེས་དོན་ནོ། །གང་ཕྱུང་ན། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་མཛད་པས་ན་
ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་
དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྔགས་སྙིང་པོའི་སྙིང་པོ་འོག་ནས་འཆད་པ་འདི་བྱུང་ངོ་། །དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། རཏྣ་དྷྲིཀ་ཅེས་སོ། །
འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། རཏྣ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དྷྲིཀ་ནི་འཛིན་པའམ་འཆང་བ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་པ་རང་ལྷར་གསལ་བའི་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་འཆང་བ་སྟེ་དྲང་དོན་ནོ། །རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་
ཟུང་འཇུག་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ནི་རིན་ཆེན་འཆང་བ་སྟེ་ངེས་དོན་ནོ། །རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་འདི་ཕྱུང་མ་ཐག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །གང་ལས་བསྐྱེད་དེ་གང་དུ་བཞུགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་
དང་ཐུགས་ཀྱི་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ལས་སྦྱོར་བ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་
ཐབས་ཀྱི་རྩ་ཞལ་སེར་པོ་གཡས་ཞལ་ནག་པོ་གཡོན་ཞལ་དཀར་པོའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ལ་གནས་པ་དེ་ཕྱིར་སྤྲོས་མཛད་པ་མཛད་ནས་སླར་བྱོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེའི་ལྷོ་ཕྱོགས་
སུ་དེ་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་པས་བཞུགས་སོ། །རིན་འབྱུང་ཕྱུང་བ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་

151

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་དེས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཆེན་
པོའི་རྒྱུན་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་
ཆགས་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་ནི་ཀུནྟ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་
རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་
དྲང་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་ནི་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ངེས་དོན་ནོ། །
གང་ཕྱུང་ན། འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྔགས་སྙིང་པོའི་སྙིང་པོ་འོག་ནས་འཆད་པ་འདི་ཕྱུང་ངོ་། །དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། ཨཱཿ རོ་ལིཀ་སྟེ། འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། ཨཱཿ ནི་མ་ལུས་པ། རོ་ནི་འཁོར་བ་ལིཀ་ནི་འདས་པ་སྟེ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་འཁོར་བ་མ་ལུས་པ་ལས་འདས་པར་བྱེད་པས་
ན་ཨཱརོཿ་ལིཀ་སྟེ་དྲང་དོན་དང་། ཨཱཿ ནི་མ་ལུས་པ། རོ་ནི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ། ལིཀ་ནི་འདས་པ་སྟེ། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་འདས་པའི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ལ་གནས་པ་ནི། ཨཱཿ རོ་ལིཀ་སྟེ་ངེས་དོན་ནོ། །འོད་དཔག་མེད་འདི་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །གང་ལས་བསྐྱེད་དེ་གང་དུ་བཞུགས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་

152

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ལས་སྦྱོར་བ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྩ་ཞལ་དམར་པོ་གཡས་ཞལ་ནག་པོ་གཡོན་ཞལ་དཀར་པོའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རིག་པའི་བདག་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཕྱིར་སྤྲོས་མཛད་པ་མཛད་
ནས། སླར་བྱོན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་
རྗེའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེའི་རྒྱབ་སྟེ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཞལ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་བཞུགས་སོ། །འོད་དཔག་མེད་བྱུང་བ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་དེས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་པ་གདོན་མི་
ཟ་བའི་མཆོག་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེའོ། །འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་པ་གདོན་མི་ཟ་བའི་མཆོག་དམ་ཚིག་འབྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེས་བྱ་བསྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག་དང་། ཐ་མལ་གྱི་རྟོག་པས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་སྟེ་དེ་
ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དྲང་དོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་

པ་གདོན་མི་ཟ་བའི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། དེས་
མཚན་མ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པས་ན་མཆོག་དང་། གཉིས་སྣང་གི་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ། །
གང་བྱུང་ན། དམ་ཚིག་འགུགས་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་

153

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྔགས་སྙིང་པོའི་སྙིང་པོ་འོག་ནས་འཆད་པ་འདི་ཕྱུང་ངོ་། །
འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་བསྒོམ་བཟླས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་ཕྲག་དོག་གི་དབང་གིས་དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་འགུགས་པ་སྟེ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དམ་ཚིག་འགུག་པ་སྟེ་དྲང་དོན་དང་། དམ་ཚིག་ནི་ཁམས་ཕྲ་བ་རླུང་ཡིན་ལ། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་རྩེའི་
བར་དུ་བཀུག་སྟེ་མི་འཕོ་བར་བཟུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་པ་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་ནི་དམ་ཚིག་འགུག་པ་སྟེ་ངེས་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཡིན་སྙམ་ན། པྲཛྙཱ་དྷྲིཀ་ཅེས་སོ། །འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། པྲཛྙཱ་ནི་ཤེས་
རབ། དྷྲིཀ་ནི་འཛིན་པའམ་འཆང་བ་སྟེ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རང་གི་
བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་འཆང་བ་སྟེ་དྲང་དོན་དང་། ཤེས་རབ་ནི་ཀུནྟ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ནོར་བུའི་རྩེའི་བར་དུ་ཕབ་སྟེ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་

མི་འཕོ་བར་འཛིན་ནུས་པ་ནི་ཤེས་རབ་འཆང་སྟེ་ངེས་དོན་ནོ། །དོན་གྲུབ་འདི་ཕྱུང་མ་ཐག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །གང་ལས་བསྐྱེད་དེ་གང་དུ་བཞུགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་
རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ལས་སྦྱོར་བ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྩ་ཞལ་ལྗང་ཁུ་གཡས་ཞལ་ནག་པོ་གཡོན་ཞལ་དཀར་པོའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ཕྱིར་སྤྲོས་མཛད་པ་མཛད་ནས་སླར་བྱོན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེའི་བྱང་ཕྱོགས་

154

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སུ་དེ་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་ཏེ་བཞུགས་སོ། །
གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་འདོད་ཆགས་དང་། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་བྱུང་། དོན་ནི། ཞེ་སྡང་མི་བསྐྱོད་པ། གཏི་མུག་རྣམ་སྣང་། འདོད་ཆགས་འོད་དཔག་མེད། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན། དམ་ཚིག་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ་རིགས་ལྔ་དང་རིགས་ལྔར་གཏོགས་པའི་ལྷ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རང་སྒོམ་པ་པོའི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། འདོད་ཡུལ་གྱི་ཐར་པ་རབ་ཏུ་

སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དྲང་དོན་དང་། ཞེ་སྡང་མི་བསྐྱོད་པ། གཏི་མུག་རྣམ་སྣང་། འདོད་ཆགས་འོད་དཔག་མེད། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན། དམ་ཚིག་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ། རིགས་ལྔའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཕུང་པོ་ལྔའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བ་ནོར་བུའི་རྩེའི་བར་དུ་ཕབ་ནས་མི་འཕོ་བར་བཟུང་བ་ལས་
བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཕུང་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་འདོད་
ཡུལ་གྱི་ཐར་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཕུང་པོ་འདི་དག་སངས་རྒྱས་ཏེ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྐྱེན་དུ་འབྱུང་། །གཉིས་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་སྦྱོར་བ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡུམ་བཞི་སྤྲུལ་པ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲྭར་བཞུགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་
སོ། །དོན་ནི། རིགས་ལྔ་སྤྲུལ་པ་དེ་ནས་རིགས་ལྔ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་བཞི་སྤྲུལ་

155

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པའི་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱུང་ངོ་། །ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་
རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་དེས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་རྗེས་
སུ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་དམ་ཚིག མཱ་མ་ཀཱི་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཙུན་མོའི་
མཆོག་མཱ་མ་ཀཱི་འདི་ཕྱུང་ངོ་། །
དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དྭེ་ཥ་ར་ཏི་ཅེས་སོ། །འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། དྭེ་ཥ་ནི་ཞེ་སྡང་། ར་ཏི་ནི་དགའ་མ་སྟེ། ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་དག་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་དགའ་བས་ན་ཞེ་སྡང་དགའ་མ་སྟེ་དྲང་དོན་དང་། ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་དགའ་བས་ན་ཞེ་སྡང་དགའ་མ་སྟེ་ངེས་དོན་ནོ། །མཱ་མ་
ཀཱི་འདི་ཕྱུང་མ་ཐག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །གང་ལས་བསྐྱེད་དེ་གང་དུ་བཞུགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་
རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་བུད་མེད་མཱ་མ་ཀིའི་གཟུགས་འཛིན་པར་གྱུར་ཏེ། བདེན་བྲལ་གྱི་གྲྭར་བཞུགས་སོ། །མཱ་མ་ཀཱི་ཕྱུང་བ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །ཞེས་དྲང་
ངོ་། །གང་གིས་ཕྱུང་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེས་ཕྱུང་ངོ་། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ཕྱུང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་སྣང་ཐམས་ཅད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
བས་རྗེས་སུ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་སྤྱན་མ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་

156

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་ཕྱུང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཙུན་མོའི་མཆོག་སྤྱན་མ་འདི་ཕྱུང་ངོ་། །དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། མོ་ཧ་ར་ཏི་ཅེས་སོ། །འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། མོ་ཧ་ནི་གཏི་མུག ར་ཏི་ནི་དགའ་མ་སྟེ། གཏི་མུག་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་དགའ་བས་ན་གཏི་མུག་དགའ་མ་སྟེ་དྲང་དོན་དང་། གཏི་མུག་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་
དགའ་བས་ན་གཏི་མུག་དགའ་མ་སྟེ་ངེས་དོན་ནོ། །སྤྱན་མ་འདི་ཕྱུང་མ་ཐག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །གང་ལས་བསྐྱེད་དེ་གང་དུ་བཞུགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་བདག་པོ་རིག་པའི་
སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་བུད་མེད་སྤྱན་མའི་གཟུགས་འཛིན་པར་གྱུར་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲྭར་བཞུགས་སོ། །སྤྱན་མ་བྱུང་བ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །ཞེས་དྲང་ངོ་། །
གང་གིས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་དེས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་
ཆགས་རྣམ་པར་དག་པ་འཛིན་པ་འོད་དཔག་མེད་དེ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་རྗེས་
སུ་ཆགས་པ་སྟེ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་གོས་དཀར་མོ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེའོ། །གང་ཕྱུང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པ་འཛིན་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་བཙུན་མོའི་མཆོག་གོས་དཀར་མོ་འདིའོ། །དེ་གང་ཡིན་ན། རཱ་ག་ར་ཏི་སྟེ། འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། རཱ་ག་ནི་འདོད་ཆགས། ར་ཏི་ནི་དགའ་མ་སྟེ་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་དཔག་

157

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མེད་ལ་དགའ་བས་ན་འདོད་ཆགས་དགའ་མ་སྟེ་དྲང་དོན་དང་། འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་དགའ་བས་ན་འདོད་ཆགས་
དགའ་མ་སྟེ་ངེས་དོན་ནོ། །གོས་དཀར་མོ་འདི་ཕྱུང་མ་ཐག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །གང་ལས་བསྐྱེད་དེ་གང་དུ་བཞུགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་བུད་མེད་
གོས་དཀར་མོའི་གཟུགས་འཛིན་པར་གྱུར་ཏེ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲྭར་བཞུགས་

སོ། །གོས་དཀར་མོ་ཕྱུང་བ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །ཞེས་དྲང་ངོ་། །
གང་གིས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་
རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་བསླུ་བ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེའོ། །འདི་ལ་ཚུལ་བཞི་ལས། འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་དུ་གཤེགས་པའི་ཐ་མལ་པའི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་ཅིང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་ནི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་བསླུ་བ་སྟེ་ཡི་གེའི་དོན་དང་། ཐ་མལ་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཡང་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ནི། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་བསླུ་བ་སྟེ་སྤྱི་དོན་དང་། སྐུ་སྣང་བ། གསུང་མཆེད་པ། ཐུགས་
ཉེར་ཐོབ་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པ་དཔེའི་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་སྟེ་མི་སྣང་བར་གྱུར་པ་ནི། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་པ་བསླུ་བ་སྟེ་སྦས་པའི་དོན་དང་། སྒྱུ་ལུས་པའི་སྐུ་

158

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གསུང་ཐུགས་ཏེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་
ཐིམ་སྟེ་མི་སྣང་བར་གྱུར་པ་ནི་བསླུ་བ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ། གཉིས་སྣང་གིས་
མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་བསླུ་བ་སྟེ་མཐར་ཐུག་པའོ། །གང་ཕྱུང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་འཆང་བའི་བཙུན་མོའི་མཆོག་སྒྲོལ་མ་འདི་
ཕྱུང་ངོ་། །དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། བཛྲ་ར་ཏི་ཅེས་སོ། །འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ། ར་ཏི་ནི་དགའ་མ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལ་དགའ་བས་ན་རྡོ་རྗེ་དགའ་མ་སྟེ་དྲང་དོན་དང་། གཉིས་སྣང་གིས་མི་ཕྱེད་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་
དགའ་བས་ན་རྡོ་རྗེ་དགའ་མ་སྟེ་ངེས་དོན་ནོ། །སྒྲོལ་མ་འདི་ཕྱུང་མ་ཐག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །གང་ལས་བསྐྱེད་དེ་གང་དུ་བཞུགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་
བུད་མེད་སྒྲོལ་མའི་གཟུགས་འཛིན་པར་གྱུར་ཏེ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲྭར་བཞུགས་སོ། །
གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཙུན་མོའི་མཆོག་དམ་ཚིག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྤྱན་མ། མཱ་མ་ཀཱི། གོས་དཀར་མོ། སྒྲོལ་མ་དང་བཞི་པོ་དེ་རིགས་ལྔ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་རིགས་ལྔའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པར་མཛད་པས་ན་བཙུན་མོའི་མཆོག་འདོད་པའི་དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །འོ་ན། རིགས་ལྔ་ཡོད་པ་ལ་ཡུམ་བཞི་ལས་མ་བྱུང་བས་ཡུམ་གཅིག་ཆད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མཱ་མ་ཀཱི་དེའི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་གཉིས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།

159

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྐབས་གཞན་དུ་སྤྱན་མ་ཐོག་མར་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་། འདིར་མཱ་མ་ཀཱི་ཐོག་མར་འབྱུང་བར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རིགས་ལྔའི་ནང་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་པོར་འབྱུང་བས། དེའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཡུམ་བཞིའི་ནང་ནས་མཱ་མ་ཀཱི་དང་པོར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་སྐབས་དང་། རིམ་པ་གསུམ་
པ་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དངོས་ཀྱི་སྤྱན་སོགས་ཡུམ་བཞི་
དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པ་དང་དབེན་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱན་སོགས་ལྷ་མོ་བཞི་དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ཁྲོ་བོ་བཞི་སྤྲུལ་པ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཅེས་པ་ནས། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོར་བཞུགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། ཡུམ་བཞི་སྤྲུལ་
པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། འཁོར་ལོ་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རིགས་བདག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ཕྱུང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་

བ་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱིན་གྱིས་རློབས་པ་སྟེ། བགེགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་བཟློག་
པར་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་གང་ཡིན་ན། ཡ་མནྟ་ཀྲིཏ་ཅེས་སོ། །འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། ཡ་མན་ནི་གཤིན་རྗེ། ཏ་ཀྲིཏ་ནི་མཐར་བྱེད་

160

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དེ། གཤིན་རྗེས་མཚོན་པའི་ངན་སོང་གསུམ་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་ལས་སྒྲིབ་

རྣམས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་འཇིགས་པར་བྱེད་པས་ན་གཤིན་རྗེ་
མཐར་བྱེད་དེ་དྲང་དོན་དང་། གཤིན་རྗེ་ནི་མ་རིག་པ་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་པའི་སྣང་མཆེད་གཉིས་དང་བཅས་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་འཇིག་པར་བྱེད་པས་ན་
གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་དེ་ངེས་པའི་དོན་ནོ། །གཤིན་རྗེ་གཤེད་འདི་ཕྱུང་མ་ཐག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །གང་ལས་བསྐྱེད་དེ་གང་དུ་བཞུགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་དེ་ཉིད་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་ཞིང་འཆི་བ་འོད་གསལ་དུ་གཤེགས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ་བགེགས་ཐམས་ཅད་བསྙེངས་པར་ཏེ་སྐྲག་པར་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོར་བཞུགས་སོ། །གཤིན་
རྗེ་གཤེད་ཕྱུང་བ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །ཞེས་དྲང་ངོ་། །
གང་གིས་ཕྱུང་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཅི་
ཞིག་མཛད་ནས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་
རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་རིན་
ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ཡིན་ལ། དེ་རིགས་བདག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཁྲོ་བོ་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་དྲང་དོན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་

161

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དེ་གཉིས་སྣང་གིས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་ངེས་དོན་ནོ། །གང་ཕྱུང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་། དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

པ་སྟེ་བགེགས་ཀྱི་གནོད་པ་བཟློག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་འདིའོ། །དེ་
གང་ཡིན་ན། པྲཛྙཱནྟ་ཀྲིད་ཅེས་སོ། །འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། པྲཛྙཱ་ནི་ཤེས་རབ། ཏ་ཀྲིད་ནི་མཐར་བྱེད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
འཇིགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དེ་དྲང་དོན་དང་། ཤེས་རབ་ནི་ཕྱིའི་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་གཡེངས་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་རྟོག་ཡིན་ལ། དེ་དོན་གྱིས་འོད་
གསལ་གྱིས་འཇིགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དེ་ངེས་དོན་ནོ། །ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་འདི་ཕྱུང་མ་ཐག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །
གང་ལས་བསྐྱེད་དེ་གང་དུ་བཞུགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་སྟེ་ཤ་ཟའི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་
བསྙེངས་པ་སྟེ་སྐྲག་པར་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ལྷོ་
ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོར་བཞུགས་སོ། །ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་ཕྱུང་བ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །ཞེས་
དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ཕྱུང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་རྡོ་
རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་

162

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཡིན་ལ།
དེ་འབྱུང་གནས་སུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་རྟ་མགྲིན་གྱི་སྔགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་
པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དྲང་དོན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་རིན་པོ་
ཆེ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། དེ་འབྱུང་གནས་སུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་རྟ་མགྲིན་གྱི་ཟུང་

འཇུག་གི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ངེས་དོན་ནོ། །
གང་ཕྱུང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་
དག་པ་འཆང་བ་འོད་དཔག་མེད་དང་། དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་དང་
བསྒྲུབ་པ་ལ་བྱིན་གྱིས་རློབས་པ་སྟེ་བགེགས་ཀྱི་གནོད་པ་བཟློག་པར་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་
ཆེན་པོ་རྟ་མགྲིན་འདིའོ། །དེ་གང་ཡིན་ན། པདྨནྟ་ཀྲིད་ཅེས་སོ། །འདི་ལ་དྲང་ངེས་
གཉིས་ལས། པདྨ་མཐར་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། པདྨ་ཆུས་མ་གོས་པ་ལྟར། རྟ་མགྲིན་གྱི་

རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུབ་པ་པོ་ཉོན་མོངས་པས་མི་གོས་པས་ན་པདྨ་མཐར་བྱེད་དེ་དྲང་
དོན་དང་། པདྨ་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་ཡིན་ལ། མཐར་བྱེད་ནི། དེའི་ནང་དུ་ཡབ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་
བཅུག་པ་སྟེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་བདེ་བས་སྟོང་པ་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ནི་པདྨ་མཐར་བྱེད་དེ་ངེས་པའི་དོན་ནོ། །རྟ་མགྲིན་འདི་ཕྱུང་མ་ཐག་ཏུ་བཞུགས་པར་
གྱུར་ཏོ། །གང་ལས་བསྐྱེད་དེ་གང་དུ་བཞུགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་རྟ་མགྲིན་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོར་
བཞུགས་སོ། །རྟ་མགྲིན་ཕྱུང་བ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། རྒྱུད་

163

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་
པར་ཞུགས་ནས་སོ། །
འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་རིགས་བདག་ཏུ་བཞུགས་པའི་རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དྲང་
དོན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ནི་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སྣང་གི་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ངེས་དོན་ནོ། །གང་ཕྱུང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་
དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱིན་གྱིས་རློབས་པ་སྟེ་
བགེགས་ཀྱི་གནོད་པ་བཟློག་པ་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་འདི་ཕྱུང་
ངོ་། །དེ་གང་ཡིན་ན། བིགྷན་ཏ་ ྣཱ ཀྲིད་ཅེས་སོ། །འདི་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། བིགྷན་ྣཱནི་བགེགས། ཏ་ཀྲིད་ནི། མཐར་བྱེད་དེ། བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་

བགེགས་རྣམས་འཇིག་པར་བྱེད་པས་ན་བགེགས་མཐར་བྱེད་དེ་དྲང་དོན་དང་།བགེགས་ནི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འཕེལ་འགྲིབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གནོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱིས་འཇིགས་པར་བྱེད་
པས་ན་བགེགས་མཐར་བྱེད་དེ་ངེས་དོན་ནོ། །ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་འདི་

164

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཕྱུང་མ་ཐག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །གང་ལས་བསྐྱེད་དེ་གང་དུ་བཞུགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རིག་པའི་
སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་དེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་དོན་
ཡོད་གྲུབ་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོར་བཞུགས་སོ། །
གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་
ནི། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་པོ་
ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་དང་བསྒྲུབ་པ་ལ་
བསྙེངས་པ་སྟེ་བགེགས་ཀྱི་གནོད་པ་བཟློག་པར་བྱེད་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་
ཚིག་སྟེ་དེ་ལ་སེམས་དཔའི་ཁྲོ་བོ་བཞི་པོ་རྣམས་སོ། །
གཉིས་པ་ལྷ་ལྷག་མ་ཁ་བསྐང་བ་ནི། ཕྱུང་བའི་ལྷ་བཅུ་གསུམ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་དབུས་དང་རིམ་པ་གཉིས་པའི་གྲྭ་བཞིར་འགོད། སེམས་དཔའ་བརྒྱད་སྒོ་བཞིའི་གཡས་གཡོན་དུ་འགོད་ཁྲོ་བོ་དྲུག་ཕྱིའི་མཚམས་བཞི་དང་སྟེང་འོག་ཏུ་འགོད་
པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་གདན་དང་བཞུགས་ཚུལ་དང་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་ནི་མདོར་བྱས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །འདུས་པའི་ཕྱུང་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་འདིར་ལྷ་སོ་གཉིས་ཚང་བར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། དེའི་ལན་ལ། སྒྲོན་གསལ་འགོས་འགྱུར་ལས། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་དང་།
དཀྱིལ་འཁོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞན་དག་ཏུ་རྫོགས་པར་མ་གསུངས་པ་ནི་

165

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སློབ་དཔོན་མེད་པར་འཇུག་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཆག་འགྱུར་ལ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །
འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག སྒྲོན་གསལ་ལས་གཞན་འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་དུ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཚང་བར་མ་བསྟན་པར་སྦས་པ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། སྐབས་གཞན་དུ་སྦས་པ་དང་། རྟོག་པ་གཞན་དུ་སྦས་པ་དང་། རྒྱུད་གཞན་དུ་སྦས་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་དཔའ་བརྒྱད། རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཁྲོ་བོ་དྲུག་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པར་བསྟན་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལྟ་
བུའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། གཞུང་དེ་དང་དེར་ལྷ་དེ་དང་དེ་གསལ་བར་བསྟན་པ་གང་ཞིག གཞུང་དེ་དང་དེར་ལྷ་དེ་དང་དེ་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང་སྦས་ནས་བསྟན་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གཞན་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དུ་ལྷ་གྲངས་ཚང་བར་མ་བསྟན་པ་ལྟར་དུ། འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་དུའང་ལྷ་གྲངས་ཚང་བར་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དུ་ལྷ་གྲངས་རེ་གཉིས་ཚང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་།

འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་དུའང་གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་ལྷ་ཉེར་གཉིས་དང་། ལྷ་བཅུ་གསུམ་ཕྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ཁྲོ་བོ་བཞི་དང་། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པར་ཁྲོ་བོ་དྲུག་སྟེ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཚང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། སྒྲོན་གསལ་པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་

ལས། སློབ་དཔོན་མེད་པར་འཇུག་པ་མི་རུང་ངོ་སྙམ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

གཞན་དུ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་ཚང་བར་གསུང་བ་ཁོ་ན་ལྟར་

166

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འདིར་ཡང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། རྣམ་བཞག་རིམ་པར། ཇི་ལྟར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་

འཁོར་ལ་ལྷ་རྣམས་འགོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་ལྷ་རྣམས་
འགོད་པ་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པ་ནི། སློབ་དཔོན་མེད་པར་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། འདུས་པའི་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཚང་བར་མི་སྟོན་
པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་མེད་པར་རྒྱུད་ལ་རང་གར་འཇུག་པ་དེ་བཀག་ནས་འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་དོན་རྫོགས་པར་གོ་བ་ལ་རྩ་བཤད་སྦྱར་ནས་འཆད་ཤེས་པའི་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་རག་ལས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏིས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་བཅུ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང་།

སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་བཅུ་དགུར་བཤད་པ་དང་། པཎྜི་ཏ་
མགྲིན་པ་གསུམ་པས་འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་ཉེར་ལྔར་བཤད་པས། འོ་ན་འདིར་
འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་འདི་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཅི་
ཡོད་ཅེ་ན། འདི་ལ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ངོ་བོར་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲུབ་མི་
ནུས་པས་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་མེད་གཅིག་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། ཇི་ལྟར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་

167

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དགོད་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་

སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལའང་

ཞེས་པས་ཆོས་ཅན་དེ་བསྟན། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་སྟེ་ཞེས་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་
ཆོས་དེ་བསྟན། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དགོད་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་
དུ་ཞེས་པས་མཐུན་དཔེ་བསྟན་ཅིང་།རྟགས་ཟུར་ནས་ཁ་སྐོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་འདུས་པའི་ཕྱུང་བའི་རྟེན་གྱི་

དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་འདུས་པའི་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་དགོད་པའི་གཞི་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན། མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་
འདུས་པའི་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞི་ཡིན་ན། ལྷ་
སོ་གཉིས་དགོད་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་འདུས་པའི་བརྟེན་པའི་ལྷ་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ངེས་པར་ལྷ་
སོ་གཉིས་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདུས་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་
དགོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པའི་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། སེམས་ཀྱིས་གཞན་ནི་མི་བསམས་པར། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མཉན་པར་གྱིས། །རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལུས་
འདི་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས། །ཞེས་པས་མདོར་བསྟན་ནས། རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། དང་པོ་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ནི། །གཟུགས་ཕུང་ལ་ནི་ཡང་དག་བཞུགས། །རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི། །ཚོར་བ་ཡི་ནི་ཕུང་པོར་བཞུགས། །བཅོམ་

168

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལྡན་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་ནི། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོར་བཞུགས། །མཆོད་པ་ཀུན་གྱི་རྡོ་རྗེ་
ནི། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོར་བཞུགས། །བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནི། །རྣམ་ཤེས་
ཕུང་པོར་ཡང་དག་བཞུགས། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་འདིའི་ཤ་སོགས་ས་ཁམས་ལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྤྱན་བཞུགས་སོ། །ཁྲག་སོགས་ཆུ་ཡི་ཁམས་ལ་ནི། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་མཱ་མ་བཞུགས། །དྲོ་བ་ལ་སོགས་མེ་ཁམས་ལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་གོས་དཀར་བཞུགས། །བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་རླུང་ཁམས་ལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་བཞུགས། །དེའི་མིག་དབང་པོ་གཉིས་ལ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་སྙིང་པོ། །དེ་ཡི་རྣ་བའི་དབང་གཉིས་ལ། །བདེ་གཤེགས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འོ། །དེ་ཡི་སྣ་ཡི་དབང་པོ་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་སྙིང་པོ། །དེ་ཡི་ལྕེའི་དབང་ལ་བཞུགས་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་། །ཁམས་བཞིའི་རང་བཞིན་གོང་བུ་ནི། །ལུས་ཞེས་བྱ་བར་གདགས་པ་ལ། །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་
བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེར་བཞུགས་སོ། །དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞུགས། །ལུས་ཀྱི་ཚིགས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་། །ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
བྱམས་པ་འོ། །ལག་པ་གཡས་པའི་རྩ་བར་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཤིན་རྗེ་གཤེད། །ལག་པ་གཡོན་པའི་རྩ་བར་ནི། །བདེ་གཤེགས་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ། །ཁ་ཡི་པདྨར་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟ་མགྲིན་ནི། །གསང་བའི་གནས་
སུ་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ། །དཔུང་པ་གཡས་པར་

བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་གཡོ་བ། །དཔུང་པ་གཡོན་པར་བཞུགས་

169

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདོད་པའི་རྒྱལ། །པུས་མོ་གཡས་ལ་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱིག་པ་སྔོ། །པུས་མོ་གཡོན་པར་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ། །རང་གི་སྤྱི་བོར་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
འཁོར་ལོས་བསྒྱུར། །འོག་གི་རྐང་པར་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གནོད་མཛེས་ཏེ། །ཞེས་པས་རྒྱས་པར་འཆད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལས། ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀུན་ལ་འདིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བཞུགས། །སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་
པ། །རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ལུས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྫོགས་པ། །འདི་དག་མ་
ལུས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ཡིན་ནོ། །
འོ་ན། སྒྲོན་གསལ་དང་རྣམ་བཞག་རིམ་པར། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་རྫོགས་པར་འགོད་པ་གསུང་བར་བཤད་པ་དང་།
འདིར་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་འགོད་པར་མ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་གྲུབ་པས། དེའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལྔ་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ས་སྙིང་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དཔའ་ལྔ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་གོ་ནུས་པ་ལ་དགོངས་པའམ། ཡང་ན་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་ཡང་སྡུད་པར་བཤད་པས། འགོད་པའི་ཚེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ། འགོད་པ་ཤེས་ནུས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་པས་མཚོན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་དེ་
ཡང་སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཟུང་འཇུག་གི་རྒྱུད་སྨིན་

བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་ཚུལ་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་སྒོ་དུ་མ་

170

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ནས་མཉེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། རྡོ་རྗེར་ལེགས་བྱས་བསྟན་པ་ནི། །མྱ་ངན་འདས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མྱུར་ཐོབ་པ། །ཁྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་ཡོངས་སྨིན་པ། །དེ་བས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི། །ལུས་ལ་རྒྱལ་བ་

ཐམས་ཅད་བཞུགས། །མཐོང་ན་དོན་ནི་ཡོད་པ་ཀྱེ། །ཕྱི་མའི་དུས་ན་སེམས་དཔའ་
ཆེ། །དེ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་བླ་མ་བསྟེན། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་བཅས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲགས་པ་ཆེ། །དགའ་ཞིང་མགུ་ལ་རབ་དང་བས། །ཕྱག་འཚལ་ནས་ནི་མཆི་མ་བླགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱུང་བའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་
གཉིས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དེ། བསྒྲུབ་སླ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཚན་མ་འགོད་པའི་ཚེ་ལྷ་
སོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་མ་འགོད་པར་བཤད་པ་དེས་མི་བསྒྲུབ་པར་བསྒྲུབ་དཀའ་བ་སྐུའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷ་སོ་
གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་བཤད་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྒྲིགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པ་སྤྲོས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཕྱག་འཚལ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དྲང་ངེས་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དེས། རྡོ་རྗེའི་སློབ་མ་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་དེས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། དབང་བསྐུར་ནས་འདུས་པ་བཤད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དེ་བསྟན། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་

171

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བྱེད་པ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་པ་དགོངས་པས་བཤད་པ་དེས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་དེས། རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པ་ལེགས་ཏེ། འོན་ཀྱང་འདུས་པའི་རྒྱུད་དོན་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་རེ་ཞིག་ཐེག་པའི་ཚུལ་གཞན་ལ་སློབ་ནས་ཕྱིས་

འདི་ལ་ཞུགས་ན་མི་ལེགས་སམ། ཞེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་པ་དེ་བསྟན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད་པས། རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་དེས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སླར་ཡང་བསྐྱར་ཏེ་དབང་བསྐུར་ནས་འདུས་པ་བཤད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དེ་བསྟན། མཚན་སྔགས་བཅུ་གསུམ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། བཞུགས་སོ་བཅུ་གསུམ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཤན་སྦྱར་བས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་དེས། རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་གང་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་པ་དེ་བསྟན། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་མཛད། ཅེས་པ་ནས། རྡོ་
རྗེའི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བའི་ཚིག་གིས་ཞེས་པའི་བར་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་དབང་བཞི་རྫོགས་པོར་
བསྐུར་བ་དེ་བསྟན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
ཀྱི་གསང་བ་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པ་དེས། དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་དགོས་པ་དེ་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་གིས་རྒྱུད་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དང་དམ་ཚིག་གི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

172

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་
ག ཅེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །ཞེས་པའི་བར་དྲང་དོན་དུ་
བཤད་པས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དེ་བསྟན།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་དབུས་སུ་བཞག་པར་
གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པས་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་དེ་བསྟན། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་

འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་
ཏོ། །ཞེས་པ་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འགོད་པ་དེ་བསྟན།
ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་ཞེས་པ་ནས། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པས་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་དེ་བསྟན། དེ་
ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་
ཐུགས་ལ་ཞུགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པས་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བ་དེ་བསྟན། འདི་སྐད་ནས་བཞུགས་སོའི་བར་གྱི་གླེང་གཞིའི་ཡིག་དོན་རྗེས་འཇུག་
ལ་སྦྱར་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་མཚོན་པའི་མངོན་བྱང་ལྔས་བསྐྱེད་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་ཟླ་གདན་ལ་བཞུགས་པ་དེ་བསྟན། དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པས་ཀྱང་།ས་བོན། ཕྱག་མཚན། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དེ་བསྟན། ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེ་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་དེ་བསྟན། རིག་པ་

173

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཆེན་པོའི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་འདི། ཞེས་པ་ནས། བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །ཞེས་པའི་
བར་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པས་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་
པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་
བསྐྱེད་པའི་བར་བསྟན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ། ཞེས་པ་ནས།
གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པས། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་རལ་བའི་ཅོད་པཎ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་དབུ་བརྒྱན་པ་དེ་བསྟན།
གླེང་གཞི་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། གཟུངས་དཀྱིལ་དྲང་དོན་དུ་རྗེས་འཇུག་ལ་སྦྱར་
བས་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་དེ་བསྟན། རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་ག་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
སྐབས་སུ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་རྣམ་བཞག་རིམ་པར་
གསུངས་སོ། །གླེང་གཞི་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ལྷའི་འཁོར་
ལོ་འགོད་པར་བསྟན་ཀྱང་། ལྷ་གང་དང་གང་འགོད་པ་མི་གསལ་བས་གླེང་གཞིའི་འཁོར་ཕུན་ཚོགས་དྲང་དོན་རྗེས་འཇུག་ལ་སྦྱར་བས་ལྷ་དེ་དང་དེ་འགོད་པར་གསལ་བར་བསྟན། མཚན་སྔགས་བཅུ་གསུམ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་བཞུགས་སོ་བཅུ་གསུམ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཤན་སྦྱར་བས་ཡུམ་གྱི་པདྨའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ལྷ་རྣམས་ཕྱིར་སྤྲོས་སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད། སླར་བྱོན་ཏེ་བསྐྱེད་རིམ་
པའི་ཕྱི་ཡི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རང་རང་གི་གནས་སུ་འགོད་པ་དེ་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ནི། གླེང་གཞི་སྦས་དོན་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པས་ལུས་དབེན་ངག་པ་དབེན་སེམས་དབེན་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་ཟུང་

174

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འཇུག་དེ་རྣམས་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་བསྟན། དེ་དག་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་སྟོན་པ་ནི། གཟུངས་དཀྱིལ་ངེས་དོན་དང་། བསྡུས་དཀྱིལ་ངེས་དོན། དམ་ཚིག་འབྱུང་
བ་ངེས་དོན་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །གླེང་གཞི་མཐར་ཐུག་གིས་ཟུང་འཇུག་
པས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དང་། འཁོར་ཕུན་ཚོགས་རྗེས་འཇུག་
ལ་སྦྱོར་བའི་ངེས་དོན་གྱིས་ལྷ་དེ་དང་དེ་འགོད་པར་གསལ་བར་བསྟན། མཚན་
སྔགས་བཅུ་གསུམ་ངེས་དོན་གྱི་ལྷའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བཞུགས་སོ་བཅུ་གསུམ་སྒྲ་
ཇི་བཞིན་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཤན་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པས། ཟུང་འཇུག་པས་དཀྱིལ་

འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་ཕྱིར་སྤྲོས་མཛད་པ་མཛད། སླར་བྱོན་ཏེ་རང་གནས་
སུ་འགོད་པ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། ལེའུ་སྟེ་དང་པོའ། །ོཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་བརྗོད་
བྱར་སྟོན་པའི་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་བཅུ་
གསུམ་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལེའུ་
དང་། དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་ལ་ཡང་ལེའུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལེའུའི་སྐད་དོད་པ་ཊ་ལ་ཞེས་པ་གོས་ལ་ཡང་འཇུག་པས། གོས་ཀྱི་ལེ་ཚན་རེ་
རེས་ཀྱང་རང་གིས་གང་ལ་ཁེབ་པའི་གནས་དེ་ལ་སྦྲང་བུ་མཆུ་རིང་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་འཚེའི་གནོད་པ་བཟློག་པ་བཞིན་དུ། ལེའུ་དང་པོའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེའི་རང་གིས་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་ལ་

175

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སོགས་པའི་ཉེར་འཚེ་རྣམས་བཟློག་པར་བྱེད་པས་ན་ལེའུ་སྟེ། དེ་དག་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་ལ་ཡང་ལེའུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པ་སྟོན་པ་ལ། སྒྲོན་མ་གསལ་བར་བྱེད་པས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། ལེའུ་དང་པོ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འོ་ན་ལེའུ་དང་པོའི་གཞུང་གང་དང་གང་མཐའ་དྲུག་དང་། ཚུལ་བཞི་གང་དང་གང་གིས་བཤད་སྙམ་ན། མཚན་དོན་དང་། གླེང་གཞི་དང་། ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། འདུས་པ་གསང་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བའི་དམ་ཚིག་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་བསླུ་བ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། ལེའུ་དང་པོར་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་གཞུང་བརྒྱད། ལེའུ་གཉིས་པར། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒོམ་པ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། ལེའུ་གསུམ་པར། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལྔ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལེའུ་དྲུག་པར། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །ཞེས་སོགས་དང་། ལེའུ་བདུན་པར། གཟུགས་ལ་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱས་ནས། །ཞེས་སོགས་དང་། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པར། གསང་བའི་ཡི་གེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་འདིའི་དབུ་ཞབས་ཀུན་བསྒྲིལ་བ་ལས་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་གཞུང་བཅུ་གསུམ་དང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་གཞུང་ལ། འཁོར་ཕུན་ཚོགས། གཟུངས་དཀྱིལ། བསྡུས་དཀྱིལ་མདོར་བསྟན། དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པ་སྤྲོས་པ། དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་

176

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་རྒྱན་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། གྲུབ་པ་གདོན་མི་ཟ་བའི་མཆོག་དང་། དམ་ཚིག་འགུགས་པའི་རིགས་དང་། ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་འདོད་ཆགས་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྡོ་རྗེ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
དང་། དེའི་སྟེང་དུ་མཚན་སྔགས་བཅུ་གསུམ་བསྣན་པས་ལེའུ་དང་པོར་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་གཞུང་ཉེར་བདུན། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་འོན་ཀྱང་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས། ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དགོངས་པས་བཤད། ཨེ་མ་ཧོ། སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས། ཤླཽཀ་གཅིག་ལ་དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་འཇུག་
ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལེའུ་དང་པོར་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ།
ལེའུ་དང་པོར་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པའི་གཞུང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་དེ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་

ཅིག ལེའུ་དང་པོ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ལེའུ་དང་པོ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་གཞུང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱིར་མཐའ་དྲུག་གི་བཤད་པ་འཇུག་ན་དེའི་བཤད་པ་རྫོགས་པར་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གླེང་གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་པོ་རེ་རེའི་དོན་འདི་སྟོན་གྱི་བཤད་པ་དེ་
ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་བཤད་དོན་ལེགས་པར་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་

177

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལེའུ་དང་པོའི་གཞུང་རྣམས་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པས་ཐོན་པར་གྱུར་པའི་ལམ་ལ་རྒྱུད་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་དབང་དང་དམ་ཚིག སྣོད་དུ་རུང་ནས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་རིམ། སྨིན་ནས་གྲོལ་བར་
བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ། ལམ་དེ་རྣམས་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་འཆད་
ཚུལ་ཚོགས་སློབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྔ་ལ་བཤད་པས་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་རྣམས་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་ནི། ལེའུ་དང་པོ་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིས་བཤད་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། ལེའུ་དང་པོ་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའོ། ། ། །སྨྲས་པ།
སྐུ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་བླ་མ་ལས། །ཐོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་རིམ་གཉིས་ལྷ་ལམ་ནས། །འོང་བའི་ཕན་བདེ་རྩེ་བརྒྱར་རྒོད་བྱེད་པས། །འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་མཆོག་དེར་རྟག་ཏུ་རྒྱལ། །ཟབ་ལམ་འདུས་པའི་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་རྒྱལ་ལ། །མཐའ་དྲུག་འཆིང་བའི་བཅིངས་ལས་བཀྲོལ་བྱེད་པའི། །ཟླ་གྲགས་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བྱེད་དང་། །འཇམ་མགོན་གང་དེའི་དྲིན་གྱིས་ལེགས་བསྐྱངས་པའི། །སྐལ་བཟང་འབྱོར་
ལྡན་ཅན་དེར་མྱུར་འཇུག་ཤོག །རྒྱུད་སྡེ་སྙིང་པོའི་རྩེར་སོན་བླ་ན་མེད། །རིམ་གཉིས་ལམ་ནས་ཟུང་འཇུག་ལ་འཇུག་པས། །རིང་མོར་གསལ་བྱེད་སོམ་ཉིས་ཡོངས་དག་འདིས། །འགྲོ་རྣམས་སྐུ་གསུམ་གར་གྱི་རོལ་པར་ཤོག།

178

༄༅། །རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་འཆད་པ་ལས་ལེའུ་
གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར་གྱི་རྒྱ་ཆེར་

བཤད་པ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །གཉིས་པ་དོན་དེ་ཉིད་ལེའུ་ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པ་དང་། དྲུག་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་
གྱིས་བཤད་པ་དང་། བཅུ་པ་ནས་བཅུ་གསུམ་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་ནས་བཅུ་བདུན་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པ་དང་བཞི།
དང་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ། རྡོ་རྗེ་བཀོད་པའི་
ལེའུས་བཤད་ཚུལ། ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་
པ་མཆོག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་དང་བཞི།
དང་པོ་ལེའུ་གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ།
ལེའུ་སྔ་ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་
པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི།
དང་པོ་ནི། ལེའུ་དང་པོར་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྟན་ནས།

179

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལེའུ་དང་པོར་བསྟན་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་

དང་། ལེའུ་དང་པོར་མ་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་
ལེའུ་དང་པོར་བསྟན་པའི་སེམས་དབེན། སྒྱུ་ལུས། འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་རྣམས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེའུ་གཉིས་པ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལེའུ་འདི་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་ལ། ཕྱག་མཆོད་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དེའི་ལན་བཤད་པ། དེ་ལ་ཆེད་བརྗོད་བྱས་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ལ་གསོལ་ན། རྒྱུད་
ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལའོ། །གང་གིས་གསོལ་ན། འཁོར་གྱི་བཅོམ་

ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། ཕྱི་
ནང་གི་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་ནས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་གསོལ་ན་སྟོན་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བོས་ནས་བཤད་དུ་གསོལ་ཏོ། །གང་བཤད་དུ་གསོལ་ན། རིམ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདིའོ། །དེ་ཁྱད་པར་དུ་དང་ལྡན་སྙམ་ན། ངོ་བོའི་
ཁྱད་པར། ཟབ་པའི་ཁྱད་པར། བླ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་པར། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་
བཞི་དང་ལྡན་ནོ། །
དང་པོ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་མཆོག་སྟེ་
དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་
མི་ཕྱེད་པ་དེ་འདིའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དུ་མི་འཐད་དེ། འདིའི་

180

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་
དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་འབྲས་བུ་རྫོགས་རིམ་
གྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཟབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་མན་ངག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་
གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གསང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གསང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བསྐྱེད་
རྫོགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལམ་གཞན་མེད་པའོ། །
བཞི་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཚེ་དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་
པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ལན་བཤད་པ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་གདམས་ཤིང་
གདམས་པ་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པ། དོན་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག་གིས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་བཤད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་ནས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་བཀའ་སྩལ་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་

181

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གང་ལ་བཀའ་སྩལ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། ། གང་བཀའ་སྩལ་ན་རིམ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་
ནས་བཀའ་སྩལ་ན་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཤད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་མཁྱེན་ཅིང་།བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པས་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་
འཇུག་ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་སྐུར་བཞེངས་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་དེ་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་བསྟན་
ན་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཡང་ཐུགས་
ཀྱིས་མཁྱེན་ནས། ། འཁོར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྩལ་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འོག་ནས་འཆད་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསར་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེད་ལ། དེ་གསར་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ལ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་ཆེད་བརྗོད་མཛད་པ་དགོངས་མིན་དུ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་སྟེ་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་སྐྱེད་ཅིགལུས་སེམས་ལྟ་བུ་སྟེ་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་སྐྱེད་ཅིག སེམས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་གསུང་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་སྐྱེད་ཅིག ཅེས་པ་སོ་སོར་སྦྱར་བས་ནི་སྐུ་གསུང་

182

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཐུགས་སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དེ་བསྟན། གསུམ་ཀའི་མཇུག་ཏུ་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་
ཐུན་མོང་དུ་སྦྱར་བས་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དེ་བསྟན་
ནོ། །འོ་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་
དུ་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་མི་སྨོས་པར། སེམས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་། ལུས་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དང་།སེམས་གསུང་རྡོ་རྗེར་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་དུ་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་ངམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཤས་ཆུང་ཞིང་། གཞི་ལ་ལུས་ངག་གཉིས་སེམས་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུའང་སྐུ་གསུང་གཉིས་ཐུགས་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། སེམས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་། ལུས་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དང་། སེམས་གསུང་རྡོ་རྗེར་སྐྱེད་ཅིག ཅེས་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ངག་ཐུགས་རྡོ་རྗེར་སྐྱེད་
ཅིག་ཅེས་པ་ཡང་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་

དེ་ནས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལྟ་
བུའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ། །
གཉིས་པ་ངེས་དོན་ནི། རྫོགས་རིམ་པའི་སེམས་དབེན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་མཚན་དཔེས་
བརྒྱན་པའི་སྒྱུ་མའི་ལུས་སྐྱེད་ཅིག སྒྱུ་ལུས་དེ་ཡང་སེམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་

183

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། སྙིང་པོར་གྱུར་པ་རང་སྲོག་ལས། །ཁམས་གསུམ་ན་ནི་གཞན་མེད་དེ། །སྒྱུ་མ་རླུང་གིས་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་

བསླང་སྟེ་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་ཡོད་པར་བལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། རྨི་ལམ་

རྨི་བ་བཞིན་དུ་བལྟ། །ཞེས་པ་དང་། རིམ་ལྔ་ལས། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གནས། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ནས་སྒྱུ་ལུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་
སྦྱར་བ་སྟེ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། ཁམས་གསུམ་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད། །གཅིག་ཏུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱར་ནས་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་ཟུང་འཇུག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ཟུང་འཇུག་མ་བསྟན་ན་སྐབས་འདིར་ཟུང་འཇུག་མ་བསྟན་དགོས། དེ་མ་བསྟན་ན་སྐབས་འདིར་ཟུང་འཇུག་བསྟན་པ་ལ་འོག་ནས་ཆེད་བརྗོད་མཛད་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟུང་འཇུག་བསྟན་པའི་
ཁུངས་ནི། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། མྱུར་བར་མཐོང་བ་ནི། །བྱིན་གྱིས་བརླབས་གནས་དེ་
བཞིན་ཉིད། །དངོས་གྲུབ་མྱུར་བར་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཞན་གྱིས་མ་བསྐུལ་བར་རང་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཆེད་དུ་

184

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བརྗོད་པ་འདི་ཆེད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཨེ་མའོ་ནི་ངོ་མཚར་བའོ། །གང་ལ་ན། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཚུལ་ཏེ་རླུང་སེམས་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་སྐྱེ་བ་
འདི་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པ་དེ་ལའོ། །
གསུམ་པ། དོན་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག་གིས་གསུངས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཤད་པ་དང་།
རྣམ་སྣང་གིས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དགོངས་མིན་དུ་བཤད་པ་དང་། མི་
བསྐྱོད་པས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དགོངས་མིན་དུ་བཤད་པ་དང་། རིན་འབྱུང་གིས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དགོངས་མིན་དུ་བཤད་པ་དང་། སྣང་
བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དགོངས་མིན་དུ་བཤད་པ་
དང་། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དགོངས་མིན་དུ་བཤད་པ་
དང་དྲུགདང་པོ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དགོངས་མིན་དུ་
བཤད་པ་དང་། གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ་དང་གཉིས།
དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་
དེ་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་
པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མངོན་པར་ཏེ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། རྫོགས་པར་ཏེ་ཡང་དག་པ་དང་།བྱང་ཆུབ་

185

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ་སྟེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ་ཐབས་འོག་ནས་ཚུལ་བཞིའི་འཆད་པའི་དོན་རྣམས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་
པས་ན་རྡོ་རྗེ། དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེའོ། །གང་གསུངས་ན། སེམས་དབེན་སྒྱུ་ལུས། འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རྣམས་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
འདིའོ། །
གཉིས་པ་ལ་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པ། སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པ། སྦས་དོན་དུ་བཤད་
པ། མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་སྣོད་བཅུད་ལ་དཔྱད་པའི་ཚེ་སྣོད་བཅུད་མ་རྙེད་པ་དེ་སྣོད་བཅུད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས། སྣོད་བཅུད་མེད་པར་སྒོམ་པ་དེ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣོད་བཅུད་མེད་ན་གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། གང་གིས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་པ་པོ་གསུམ་ཡང་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྣོད་བཅུད་མེད་པར་སྒོམ་པ་དེ་དེའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྒོམ་པ་མིན་ཡང་།སྣོད་བཅུད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒོམ་པ་དེ་དེའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒོམ་པ་དེ་ཡང་དེའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་གང་བསྒོམ་བྱའི་སྣོད་
བཅུད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། གང་གིས་སྒོམ་པའི་སྒོམ་པ་པོ་གསུམ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། །བསྒོམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྣོད་བཅུད་རང་

186

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཏན་ནས་མེད་པའི་གཞི་མཐུན་བསྒོམ་པ་དེ་དེའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་བསྒོམ་པ་དེ་ཡང་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཏན་ནས་མེད་པའི་
གཞི་མཐུན་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། དེ་
གཏན་ནས་མེད་པའང་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྒོམ་པ་
དེ་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པར་སྒོམ་པ་དེ་ཡང་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དགག་བྱ་སྣོད་བཅུད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཏན་ནས་མེད་པའི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་
ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒོམ་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པ་འདིས་སྣོད་བཅུད་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་བསྟན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དང་པོས་སྣོད་བཅུད་མེད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་།བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པས་སྣོད་བཅུད་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་
ཀྱིས་སྣོད་བཅུད་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་།དེའི་ཤུགས་ལ་སྣོད་བཅུད་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་གང་དུ་ལྷུང་ན་
ལྷང་བ་པོ་ཕུང་བར་འགྱུར་བའི་བྲག་གི་གཡང་ཁ་ལ་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་གང་དུ་བཟུང་ན་འཛིན་པ་པོ་ཕུང་བར་འགྱུར་བའི་གནས་ལ་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་། ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། ཡོད་པའི་

187

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མཐར་འཛིན་པ་དང་། མེད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་དང་། མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། མེད་པའི་མཐར་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དང་།སྣོད་བཅུད་ཡོད་པ་ཡོད་མཐའ་དང་། དེར་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་མཐར་འཛིན་མིན་གྱི།

སྣོད་བཅུད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡོད་མཐའ་དང་། དེར་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་མཐར་
འཛིན་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། རི་བོང་རྭ་མེད་པ་མེད་པའི་
མཐའ་དང་། དེར་འཛིན་པ་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་མིན་གྱི། སྣོད་བཅུད་གཏན་ནས་
མེད་པ་མེད་པའི་མཐའ་དང་། དེར་འཛིན་པ་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུའང་མེད། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དུ་མར་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན།
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆ་
བཅས་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆ་བཅས་ཡིན་ན་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཐ་དད་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་རྟོག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་དགོས། དེར་སྣང་ན་དེ་གཉིས་བློ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་དགོས། དེར་སྣང་ན་དེ་གཉིས་གནས་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་གནས་ནས་སྣང་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་དགོས། གནས་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་གནས་ནས་སྣང་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ན། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་དགོས། དེ་མི་མཐུན་ན་རྫུན་པ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་བདེན་པ་མ་ཡིན་དགོས། བདེན་པ་མ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཡིན་ཏེ།

188

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གཞི་གྲུབ། ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ། འདུས་བྱས་
ལ་ཆ་མེད་དགག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་ཆ་མེད་དགག་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། གཟུགས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དགག་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་
དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་དགག་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པའི་དབུས་རྡུལ་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་དྲུག་
གི་རྡུལ་གྱིས་བསྐོར་བའི་ཚེ། དབུས་རྡུལ་གྱི་ཤར་རྡུལ་ལ་བསྟན་པའི་ངོས་དེ་ནུབ་
རྡུལ་ལ་བསྟན་ནམ་མ་བསྟན། བསྟན་ན་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རྡུལ་གཉིས་པོ་གོ་ས་འདྲེས་པར་ཐལ། དབུས་རྡུལ་གྱི་ཤར་རྡུལ་ལ་བསྟན་པའི་ངོས་དེ་ནུབ་རྡུལ་ལ་ཡང་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རྡུལ་ཕྲན་ཇི་ཙམ་བསགས་ཀྱང་བོངས་ཚོད་ཆེར་མི་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་རི་རབ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པ་རྩོམ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཤར་རྡུལ་དང་ནུབ་རྡུལ་གཉིས་གོ་ས་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། མ་བསྟན་ཟེར་ན། ཆ་མེད་དུ་འདོད་པའི་
དབུས་རྡུལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆ་བཅས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཤར་རྡུལ་ལ་བསྟན་པའི་ཆ་
གཅིག་ཡོད། དེས་ནུབ་རྡུལ་ལ་མ་བསྟན་པའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་གཞན་
རྣམས་ལ་ཡང་དེས་རིགས་འགྲེའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དྲུག་གིས་གཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །དྲུག་པོ་དག་ཀྱང་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུའང་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། དངོས་རྒྱུ་དངོས་འབྲས་སུ་འདོད་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་

གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་གཞན་གྱིས་ཆོད་དམ་མ་ཆོད། ཆོད་ན་དེ་གཉིས་དངོས་རྒྱུ་
དང་དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་

189

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
ཕྱིར། མ་ཆོད་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཆོད་དམ། ཆ་འགའ་
ཞིག་གིས་ཆོད་ལ། ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་མ་ཆོད་པ་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ན། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་པོ་དུས་འདྲེས་པས་དུས་
མཉམ་དུ་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་སུ་ཐལ། ཆ་འགའ་
ཞིག་གིས་ཆོད་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་མ་ཆོད་པའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འདུས་མ་བྱས་ལ་ཆ་མེད་དགག་པ་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཆ་མེད་
དགག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆ་མེད་དགག་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་ཁོང་སྟོང་
ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་དེས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་ཁོང་སྟོང་ལ་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་ན་
ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་ཁོང་སྟོང་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་ཁོང་སྟོང་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པ་ཆུས་བཀང་བ་ན་ནུབ་
ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའང་ཆུས་གང་བར་འགྱུར་རོ། །མ་ཁྱབ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་

མཁའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆ་བཅས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་ཁོང་
སྟོང་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་གཅིག་ཡོད། དེས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་ཁོང་སྟོང་ལ་མ་ཁྱབ་
པའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་དེས་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་ན། ཀ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །མ་ཁྱབ་ན། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆ་བཅས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀ་བའི་ཆོས་

190

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཉིད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་གཅིག་ཡོད། དེས་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དུ་མར་མེད་དེ། རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཤེས་བྱ་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གསོག་བྱེད་གཅིག་མེད་པས་དེ་བསགས་པའི་དུ་མ་མི་རུང་བ་དང་། ནས་རྡོག་གཅིག་མེད་པའི་
ནས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་།རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དུ་མ་གང་རུང་མེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གཏོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཟླ་བཅས་དང་ཟླ་མེད་རྣམས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། གཅིག་དང་དུ་མར་མ་གཏོགས་པའི། །ཡོད་པར་མི་རུང་འདི་གཉིས་ནི། །ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདུས་བྱས་དང་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒོམ་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྨན་བཏང་བ་དེ་ཡང་མ་ཞུ་བའི་ནད་དུ་སོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྩ་ཤེ་ལས། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་གྲུབ། །ཅེས་དང་།མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་

191

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
ཕྱིར། རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྒྱུས་རང་དུས་ན་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད། རྒྱུས་རང་དུས་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད། རྒྱུས་རང་དུས་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད། རྒྱུས་རང་དུས་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་གང་རུང་མིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་
སྐུ་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་མེད་དེ། གང་ལ་སྨོན་བྱའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་དང་། ཇི་ལྟར་སྨོན་པའི་སྨོན་ལམ་དང་། གང་གིས་སྨོན་པའི་སྨོན་པ་པོ་གསུམ་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཕྱི་རོལ་ན་དོན་གཞན་མེད་པར་སེམས་ཀྱིས་

བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒོམ་པ་མེད་ཅེས་སོགས་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་འདིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་
མེད་པས་སྒོམ་པ་མེད། །ཅེས་པ་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་
པས་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བསྟན། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བསྒོམ་པ་མིན། །ཞེས་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་
མ་མེད་པ་དེ་བསྟན། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་
ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་
པ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

192

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་
མོང་བ་དང་།སྔགས་ཀྱི་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་དང་།བླ་མེད་ཀྱི་ཡང་

བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་སྤྱིའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཕུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་སྣང་བ་མེད་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྔར་ཡིག་
སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
དེ་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྫོགས་སམ་ཞེ་ན། རྫོགས་
པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་དག་པར་བྱས་པ་མེད་པ་
དང་། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བརྟག་ཏུ་སྟེ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

འདིས་སེམས་དབེན་གྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་
བསྣན་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །
འོ་ན་སེམས་དབེན་གྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་
ལུས་བསྣན་པ་ཙམ་གྱིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྫོགས་སམ་ཞེ་ན། མི་
རྫོགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་
གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྣན་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །སེམས་
དབེན་གྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། རིམ་པ་
བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྣན་པ་ཙམ་གྱིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་
རྫོགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་

193

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཁྱད་གཞི་སེམས་དབེན་དང་སྒྱུ་ལུས་བསྟན་པ་ནི་སྣང་བ་སེམས་སྦས་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྦས་པའི་དོན་ནོ། །
བཞི་པ་ནི། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གཉིས་རེས་འཇོག་ཏུ་བསྒོམས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་གཙོ་
བོ་རྫོགས་སམ་ཞེ་ན། མི་རྫོགས་ཏེ། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་
ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་བསྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་རིམ་
པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནི་འགགས། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ནི་མ་སྐྱེས། རང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་སྣང་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་མེད་དེ། དེ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཡིན་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་ལས་གྲུབ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །
དེས་ན་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གཉིས་རེས་འཇོག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་

གྱི་གཙོ་བོ་རྫོགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་

འཇུག་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྫོགས་པ་ལ་སེམས་
དབེན་གྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། དེའི་སྟེང་
དུ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་
ཀྱི་ཟུང་འཇུག་བསྣན་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །འོ་ན་སེམས་དབེན་གྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རིམ་པ་

194

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་

འཇུག་བསྣན་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྫོགས་སམ་སྙམ་ན། དེ་འདྲ་བ་
དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དག་
པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་གཉིས་
གཅིག་ཡོད་པའི་ཚེ་ཅིག་ཤོས་མེད་པའི་རེས་འཇོག་མིན་པར། ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཐོབ་ནས་ཚེ་དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རིམ་ལྔ་ལས།
ཟུང་འཇུག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས། །སླར་ཞིང་གང་ལའང་མི་སློབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསར་པ་ལ་སློབ་མི་དགོས་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདིས་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པས་ན་
མཐར་ཐུག་གི་དོན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དམིགས་སུ་མེད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ་དེ་
ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྡོ་རྗེ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། དེ་བཤད་
སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེའོ། །གང་བཤད་ན་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་

195

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིའོ། །སྣོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

དང་བྲལ་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་གཟུང་བས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་།
གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འཛིན་པས་བསྡུས་
པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་མ་གཏོགས་པའི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་

དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་སེམས་
སེམས་བྱུང་གིས་བསྡུས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་
ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དང་། རང་གི་སེམས་གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་

སྐྱེས་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་ས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། རྣམ་སྣང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུངས་པ་དེ་ནས་
གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་གསུངས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་ཟད་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། དེ་བཤད་སྙམ་པའི་
དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་གསུངས་ན་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་
ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིའོ། །གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དང་མིག་སོགས་ནང་གི་དངོས་པོ་

196

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་པ་བརྫུན་པ་ལ་བརྟེན་
པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ལ་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་
བ་གྲུབ་དགོས་ལ། བདེན་གྲུབ་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དག་པའི་ལྷའི་སྐུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་
སྐུ་འདི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཟུང་འཇུག་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཏེ་ཐབས་སླར་མི་ལྡོག་པས་ན་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པས་གསུངས་སོ། །
བཞི་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དགོངས་མིན་དུ་གསུངས་
པའི་རྗེས་དེ་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་གསུངས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྡོ་རྗེ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ།
དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་གསུངས་ན་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྗོད་
བྱར་སྟོན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིའོ། །ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་

197

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མཚན་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མེད་པས་དེའི་བཞིན་དཀར་བ་དང་སྔོ་བ་སོགས་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དག་པའི་ལྷའི་སྐུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཀུན་ཏུ་སྟེ་འཕེན་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བའི་ཟུང་
འཇུག་གི་སྐུ་འདི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ་ཐབས་སླར་མི་ལྡོག་པས་ན་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་
དཔལ་གྱིས་གསུངས་སོ། །
ལྔ་པ་ནི། རིན་འབྱུང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུངས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་
གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་གསུངས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གཤེགས་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་དེས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་བར་སྣང་བར་

བྱེད་པས་ན་འོད་ཟེར་འབར་བ་སྒྲོན་མ་དང་། གཉིས་སྣང་གིས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་གསུངས་ན་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྗོད་
བྱར་སྟོན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིའོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་

རྣམས་ཆོས་ཅན། བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་
གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་པ་པོར་མ་ཟད་སྒོམ་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ།

198

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དག་པའི་ལྷའི་
སྐུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཚུལ་དུ་སྟེ་དག་པའི་སྒྱུ་
མའི་སྐུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི། །ཟུང་འཇུག་གི་དངོས་པོ་དག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་གསུངས་སོ། །
དྲུག་པ་ནི། སྣང་མཐས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུངས་པ་དེ་ནས་གསུངས་སོ་
ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་གསུངས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲུབ་པ་གདོན་མི་ཟ་བས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། སྒྱུ་ལུས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་རྒྱུ་དང་། དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་པོ་དང་། སྒྱུ་ལུས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་
དག་པར་བྱས་པ་ནི་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་དོན་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་གཉིས་
སྣང་གིས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེའོ། །གང་གསུངས་ན། འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིའོ། །རང་བཞིན་སྒྱུ་
མའི་སྐུ་དང་། རྫུན་སྣང་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་བདེན་པ་གཉིས་
ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་

དག་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡོད་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་ནམ་མཁའ་ཐོགས་པའི་རེག་བྱར་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དག་པའི་ལྷའི་སྐུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་

199

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དང་། མངོན་རྟོགས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་།ལྡོག་པ་གཅིག་ཏུ་མེད་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འདི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ་ཐབས། སླར་མི་ལྡོག་པས་ན་བརྟན་པའོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲུབ་པ་གདོན་མི་ཟ་བས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ཆེད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག་གིས་
འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་
ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པ་དེ་ནས་འདུས་པ་ཉན་པའི་འཁོར་གྱི་བྱམས་པ་ལ་
སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་
བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ཡི་གེའི་ཚོགས་དེ་ཐོས་པས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ཡི་གེའི་
ཚོགས་དེ་ཐོས་པས་རྨད་དུ་གྱུར་ཏེ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་འདི་ཆེད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཨེ་མའོ་སངས་རྒྱས་ནི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལ་ངོ་མཚར་བ་དང་། ཨེ་མའོ་ཆོས་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
ལ་ངོ་མཚར་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་ཆོས་བཤད་པ་དེ་ལའང་ངོ་མཚར་བའོ། །ཡང་དག་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་དྲི་མ་དག་
པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟུང་འཇུག་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་
སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཡུལ་གྱི་འོད་
གསལ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་

གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་པར་མཛད་པ། རྟོག་པ་

200

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་

དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་མངོན་ཞེན་སྤངས་པའི་
ཐུགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཁོར་འདས་ཀུན་ཏུ་བཟང་བས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤྲུལ་པར་མཛད་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་བསྐོར་
བ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་སྣང་བ་གསུམ་རང་
བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པས། རྡོ་རྗེ་ཆེ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཆོས་གསུངས་པའི་གསུང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གཤེགས་པས་ཐུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་དེ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་
རྣམ་སྣང་དང་། གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དང་། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་མཛད་པ་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
གསུམ་པ་ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་འདུས་
པའི་རྒྱུད་ལས། རིམ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལེའུ་དང་།
དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་ལའང་ལེའུ་ཞེས་བྱའོ། །
བཞི་པ་ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ལེའུ་གཉིས་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་

201

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཤད་པའོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལེའུ་གཉིས་པའི་གཞུང་གང་དང་གང་མཐའ་དྲུག་གང་དང་གང་གིས་བཤད་ན། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་དང་། དེ་ནས་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནས། སྦྱར་ནས་ཞེས་
པའི་བར་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒོམ་པ་མེད། །ཅེས་པ་ནས། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དགོངས་པ་མིན་པས་བཤད་པའོ། ། ། །
གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་བཀོད་པའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་ལ། ལེའུ་སྔ་ཕྱིའི་མཚམས་

སྦྱར་བ་དང་། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལེའུ་གཉིས་པས་ལེའུ་དང་པོའི་དོན་བཤད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ནས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལེའུ་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་བསྟན་པའི་རིགས་
དྲུག་གི་གཙོ་བོ་འཕོ་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་དང་། སྟེང་སྒོར་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། འོག་སྒོར་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་ལེའུ་དང་པོར་མ་བསྟན་པའི་མི་ཤིགས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་དང་། རྡོར་
བཟླས་ཀྱི་གཞི་བཏིང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་གསལ་བར་མ་བསྟན་པའི་རྡོར་བཟླས་དང་།ལེའུ་དང་པོར་བསྟན་པའི་སེམས་དབེན་དང་། སྒྱུ་ལུས། འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་རྣམས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

202

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་ལེའུ་གསུམ་པ་རྡོ་རྗེ་བཀོད་པའི་ལེའུ་འདི་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་ལ། ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་རྟེན་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་ནས་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་བསྒོམ་པའི་བསྐྱེད་ཆོག་གི་རིམ་པ་བསྟན་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ། དྲང་དོན་དང་། ངེས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་ལེའུ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྔགས་བསྟན་པ་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་ཚུལ། ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་
དང་པོ་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་དང་བཞི།
དང་པོ་ནི། གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་གསུངས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་
པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། རང་རང་གི་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་གནས་དེར་སྐུའི་བཀོད་པ་འཕྲོ་བར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་
ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པས་ན་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་བསྐྱེད་ཆོག་རྣམས་ཐ་མལ་གྱི་རྟོག་པས་མི་ཕྱེད་
པས་ན་རྡོ་རྗེ། དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེའོ། །གང་གསུངས་ན། རྡོ་རྗེ་ནི་རིགས་ལྔ་དང་བཀོད་པ་ནི་དེའི་ཚོགས་ཏེ། དེ་དག་གི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་དང་བསྐྱེད་ཆོག་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ལེའུ་འདིའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ༀ་ལ་ཨ་ཨུ་མ་གསུམ་ཡོད་པས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐུ་གསུང་

203

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཐུགས་གསུམ་མཚོན་ལ། ཨ་ལ་ཨུ་བཅུག་པས་ཨོ་དང་། དེ་ལ་མ་ཡིག་ཐིག་ལེར་བྱིན་

པས་ༀ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་
པ་དེ་མཚོན། མཚོན་དོན་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ༀ་ཞེས་བརྗོད་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་

ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལེན་པས་ན། སྦྲུལ་དང་མཐའ་མེད་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་ཐོག་མར་
ༀ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད། ཛྙཱ་ན་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས། བཛྲ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་མི་ཕྱེད་པ། སྭ་བྷཱ་ཝ་རང་བཞིན། ཨཱཏྨ་ཀ་བདག་ཉིད། ཨ་ཧཾ་ནི་ངའོ་སྟེ། དེ་ལ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གཉིས་སྣང་གིས་མི་ཕྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྐུ་ལ་ད་ལྟ་ནས་རྣམ་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ང་རྒྱལ་འཇོག་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་སྐུ་ལ་ཡང་ད་ལྟ་ནས་རྣམ་པ་བསྒོམ་པ་དང་ང་རྒྱལ་འཇོག་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་བསྒོམ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། གཙོ་
བོ་འཕོ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཏེ་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་པའི་དབུས་སུ་ཆུད་པའི་རྟེན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཁྱད་པར་དུ་
དང་ལྡན་སྙམ་ན། ཤར་དཀར། ལྷོ་སེར། ནུབ་དམར། བྱང་ལྗང་། དབུས་སྔོ་བས་ན། འོད་ཟེར་སྣ་ལྔས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། །ཕྱོགས་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་མཛེས་པས་ན། ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་ཟླུམ་པོ་སྟེ། །འདོད་སྣམ་རྣམས་ལ་མེ་ཏོག་མ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ལྔས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་དང་བཅས་པའི་མདོར་ན་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལྟར་
བསྒོམས་ནས་སུ། དེའི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གཙོ་བོར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་

204

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྣང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་ཕྱོགས་བཞིར་འགོད་པ་དང་། འོད་ཟེར་སྤྲིན་གྱི་བཀོད་པ་ཆེ་སྟེ་རིགས་ལྔ་དང་འབྲེལ་བའི་
སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ཡུམ་བཞི། སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དང་། ཁྲོ་བོ་བཅུ་རྣམས་རང་རང་གི་གནས་སུ་འགོད་པར་བྱ་ཞིང་། འདོད་ཡོན་ལྔའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་དབུས་དང་རིམ་པ་གཉིས་པའི་གྲྭ་བཞིར་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱན་མ་ནས་ཀུན་བཟང་གི་བར་གྱི་ལྷ་ཞི་བ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཏེ་རིགས་བདག་དང་།འབར་བའི་འོད་དང་མཉམ་པ་སྟེ་སྐུ་མདོག་འདྲ་ཞིང་། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་སྐུ་མདོག་ནག་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ། རིགས་སོ་སོའི་གཙོ་བོ་འཕོ་ཚུལ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་
དང་ཕྱག་མཚན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རྡོ་
རྗེ་འཆང་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་རིགས་པས་རྣམ་སྣང་སྐུ་རྡོ་རྗེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཡང་། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་
པའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་

གཙོ་བོར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷའི་སྐུ་གཞན་ཡང་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ས་

གཙོ་བོར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། ཚོགས་གཉིས་དང་ནི་ལྡན་པ་ཡིས། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་སོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་ངོ་བོ་
གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་ཡི་རྒྱ་མཆོག་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གཙོ་

205

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བོར་སྒོམ་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་སྔར་དང་འདྲ་བ་
ལ། དཀོན་མཆོག་དཔལ་གྱི་རྒྱ་ཆེན་ཏེ་རིན་འབྱུང་གི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གཙོ་བོར་བསྒོམ་
པར་བྱ་བ་དང་། ཡང་ཚོགས་གཉིས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྔར་དང་འདྲ་
བ་ལ། ཚེ་དཔག་མེད་པའི་འོད་བྱེད་དེ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སངས་
རྒྱས་རྣམ་སྣང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གཙོ་བོར་
བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་། རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ། ཐོག་མེད་གྲུབ་པའི་
རྒྱ་ཆེན་ཏེ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གཙོ་བོར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གཙོ་བོ་
འཕོ་བའི་རྣམ་བཞག་ལ། གཙོ་བོ་འཕོ་བ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟེན་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ལ་ལྷག་མོས་
ཀྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། དཀྱིལ་

འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམས་ལ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་པ་ལྷའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལྷག་མོས་
ཀྱི་གཙོ་བོ་འཕོ་བ་མེད་དེ། དེའི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཙོ་བོ་དང་། མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
གཙོ་བོ་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་རྣམས་མི་འཕོ་བར་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་དབུ་

ཞབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བྱེད་པའང་ཡོད་དེ། ལེའུ་བཅུ་པ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པར་བསྐྱེད་

206

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རིམ་པས་མངོན་ཤེས་ལྔ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་སྐབས་ལ་ཡང་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་འཕོ་བ་
དང་། དེའི་སྐབས་ནས་མི་འཕོ་བར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་ནས་འཕོ་བ་
གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པར་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལྔའི་དྲན་པ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ནི། མདོར་བྱས་ནས་བཤད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་
ཐབས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་མདོར་བྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་
བོ་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་སྣང་གཙོ་བོར་སོང་བའི་ཚེ་དེ་ལ་སྤྱན་མས་འཁྱུད་པ། རྣམ་སྣང་གི་གནས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་།སྤྱན་མའི་གནས་སུ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་བཞག་ལ། དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་གསུམ་ལའང་རིགས་འགྲེའོ། །སྤྱན་མ་གཙོ་བོར་སོང་བའི་ཚེ་དེ་ལ་རྣམ་སྣང་གིས་འཁྱུད་པ། སྤྱན་མའི་གནས་སུ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་དང་། རྣམ་སྣང་གི་གནས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་བཞག་གོ །དེས་ཡུམ་གཞན་གསུམ་ལའང་རིགས་འགྲེའོ། །རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་གཙོ་བོར་སོང་བའི་ཚེ་དེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་འཁྱུད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་སོང་བའི་སྐབས་དང་འདྲ། ས་སྙིང་གཙོ་བོར་སོང་བའི་ཚེ་དེ་ལ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མས་འཁྱུད། རྣམ་སྣང་ས་སྙིང་གི་རིགས་བདག་ལ་བསྟིམ། རྣམ་སྣང་གི་གནས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་བཞག་དགོས་ཏེ་དེའི་ཚེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི་ལས་མེད་པའི་
ཕྱིར། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མའི་གནས་སུ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་བཞག ས་སྙིང་གི་གནས་སུ་རང་འདྲ་གཉིས་པ་གཅིག་བཞག་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བཞག་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་

207

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེས་སེམས་དཔའ་གཞན་བདུན་ལའང་རིགས་འགྲེའོ། །གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་གཙོ་བོར་སོང་བའི་ཚེ་དེ་ལ་ས་སྙིང་གིས་འཁྱུད། རྣམ་སྣང་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མའི་རིགས་བདག་ལ་བསྟིམ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཚེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་བཞི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྣང་གི་གནས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མའི་གནས་སུ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་དང་། ས་སྙིང་གི་གནས་སུ་རང་འདྲ་གཉིས་པ་བཞག་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བཞག་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེས་རྡོ་རྗེ་
མ་གཞན་གསུམ་ལའང་རིགས་འགྲེའོ། །གཤིན་རྗེ་གཤེད་གཙོ་བོར་སོང་བའི་ཚེ་དེ་ལ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མས་འཁྱུད། རྣམ་སྣང་དེའི་རིགས་བདག་ལ་བསྟིམ། དེའི་ཚེ་རྣམ་སྣང་གི་གནས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་བཞག་དགོས་ཏེ། དེའི་ཚེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བཞི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མའི་གནས་སུ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་
བཞག གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་གནས་སུ་རང་འདྲ་གཉིས་པ་གཅིག་བཞག་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བཞག་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེས་ཁྲོ་བོ་གཞན་རྣམས་
ལའང་རིགས་འགྲེའོ། །གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་གཙོ་བོར་སོང་བའི་ཚེ། དེ་ལ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མས་འཁྱུད། མི་བསྐྱོད་པ་དེའི་རིགས་བདག་ལ་བསྟིམས་ཏེ། དེའི་གནས་སུ་རང་འདྲ་གཉིས་པ་གཅིག་བཞག་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བཞག་ན་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེས་གནོད་མཛེས་ལའང་རིགས་འགྲེའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྔོན་
པོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་པས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བའི་སྐུ་མདོག་ནི་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་ཁ་དོག་ལྟར་མཐིང་ནག དེའི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་འོད་ཟེར་ལྔ་འབར་བའི་རྡོ་རྗེ་ཆེན་

208

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པོ་རྩེ་དགུ་པ་བསྣམས་པ། མཆེ་བ་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་གཙིགས་པ་འཇིགས་འཇིགས་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྐུ་མདོག་ཤེལ་དང་ཟླ་བའི་འོད་དང་
འདྲ་བའི་དཀར་པོ་དང་། དེའི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་བའི་
འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་བསྣམས་པ། རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་ལ་ཅོད་པན་
ནི་རིན་པོ་ཆེའི་པྲོག་ཞུས་བརྒྱན་པ། རྣ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པའི་
རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པར་བརྒྱན་པ། སངས་རྒྱས་ལྔའི་མདོག་ཅན་གྱི་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་
ཀུན་ཏུ་འཁྲིགས་པའི་འོད་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དབུས་ན་ཞི་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བསྒོམ་
པར་བྱའོ། །རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་སྐུ་མདོག་ནི། འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་གྱི་འོད་
དང་འདྲ་བ་སེར་པོ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཟེར་འབར་བའི་
སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་འཕྲོ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་པ་བསྣམས་པ། རལ་པའི་
ཐོར་ཚུགས་ཞེས་པ་ནས། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
པའི་བར་སྔར་དང་འདྲ་སྟེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལའང་སྦྱར་རོ། །པདྨའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
འདོད་ཆགས་འབར་བ་རྣམ་པར་དག་པ་མངའ་བའི་འདོད་ཆགས་རྡོ་རྗེ་ཅན་འོད་དཔག་མེད་ནི། སྐུ་མདོག་པདྨ་རཱ་གའི་མདོག་དང་འདྲ་བའི་དམར་པོ། དེའི་ཕྱག་གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་བའི་པདྨ་དམར་པོ་བསྣམས་པ་བསྒོམ་
པར་བྱའོ། །གདོན་མི་ཟ་བ་རྡོ་རྗེ་ཅན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ནི་སྐུ་མདོག་མར་གད་ལྟ་བུའི་འོད་དང་འདྲ་བའི་ལྗང་ཁུ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་འོད་ཟེར་སྣ་ལྔ་མཉམ་པར་འཕྲོ་
བའི་རལ་གྲི་བསྣམས་པ། རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པའི་འོད་ཟེར་འབར་བས་རྣམ་པར་བརྒྱན་

209

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
བཞི་པ་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་པོ་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་ནི། རིགས་དྲུག་གི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། །བསྐྱེད་པའི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་དྲུག་གི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་བསྟན་པ་དེ་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་
སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། རིགས་དྲུག་གི་ཆོས་ཏེ་སྐུ་དབྱིངས་ཏེ་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རང་གི་སེམས་ཟླ་བའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་ལས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་གསུངས་ན། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། གསུང་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། ཐུགས་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་སྔགས་འདིའོ། །དེ་གང་ཡིན་ན། ༀ་ནི་བཤད་ཟིན། དྷརྨཱ་ནི་ཆོས། དྷཱ་ཏུ་ནི་དབྱིངས་སམ་རྩ་བ། སྭ་བྷཱ་ཝ་ནི་རང་བཞིན། ཨཱཏྨ་ཀ་ནི་བདག་
ཉིད། ཨ་ཧཾ་ནི་ངའོ་སྟེ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རླུང་སེམས་ཙམ་
ཟླ་བར་སྣང་བ་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་མཚོན་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་རྒྱས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་
གནས་ནས་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་ལེའུ་ལ་སྐབས་

210

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འགོད་པ། ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྔགས་ཀྱི་ངེས་དོན་རྡོར་བཟླས་སུ་བཤད་པ་དང་། རྡོར་བཟླས་
ཀྱིས་དྲངས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་སྐུར་བཞེངས་ཚུལ་དང་། ཟུང་
འཇུག་ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་སྐུ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་ལྔ།
དང་པོ་ནི། གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་གསུངས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་
པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། སྟེང་གི་སྣ་སྒོ་ནས་འཕྲོ་བ་སྟེ་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མགོན་པོ་ལྔའི་རླུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིན་ཏེ་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ནས། ཁྱབ་བྱེད་མ་གཏོགས་
པའི་རྩ་བའི་རླུང་བཞི་པོ་གང་རུང་གཅིག་གཙོ་བོར་རྒྱུ་བའི་ཚེ། གཞན་གསུམ་འཁོར་དུ་ཆུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཅིག་དང་དུ་མའི་བཀོད་པ་དང་ལྡན་པའི་རླུང་ལ་དམིགས་པ་ལས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེའོ། །གང་གསུངས་ན། རྡོ་རྗེ་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། བཀོད་པ་ནི་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཐམས་ཅད་གང་དུ་འདུ་བའི་གནས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་། རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་
གསུམ་གྱི་གདངས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ལེའུ་འདིའོ། །
གཉིས་པ་ནི། འདིས་རྡོར་བཟླས་བསྟན་ན་གང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། དེ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྔགས་འདི་ཚན་པ་དྲུག་ཏུ་བཅད་པས་གང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་སྣང་

211

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གི་རླུང་ཁྱབ་བྱེད་སྔོ་སངས་ༀ་གྱི་ངེས་དོན་དང་། རིན་འབྱུང་གི་རླུང་ཐུར་སེལ་སེར་པོ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་ངེས་དོན་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རླུང་གྱེན་རྒྱུ་དམར་པོ་ཛྙཱ་ནའི་ངེས་
དོན་དང་། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རླུང་མཉམ་གནས་ལྗང་སེར་བཛྲ་གྱི་ངེས་དོན་དང་། མི་བསྐྱོད་
པའི་རླུང་སྲོག་འཛིན་དཀར་པོ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀའི་ངེས་དོན་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྒྲས་བསྟན་པའི་མི་ཤིགས་པ་ནི་ཨ་ཧཾ་གི་ངེས་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག་གི་རླུང་དྲུག་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། ༀ་ནི་དང་པོ་གཅིག་དང་ལྡན། །ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། །ཛྙཱ་ན་ཞེས་པ་གསུམ་པ་ཉིད། །བཛྲ་ཞེས་བྱ་བཞི་པ་འོ། །སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀ་ལྔ་པ། །ཨ་ཧཾ་ཞེས་པ་དྲུག་པར་བརྗོད། །དེ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་དྲུག་པོ་ནི། །སྐྱེ་བོ་མཆོག་ལ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔགས་འདི་ཚན་པ་གསུམ་དུ་བཅད་
པས་གང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་ༀ་དང་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་གཉིས་
ཀྱིས་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་མཚོན་དོན་ༀ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་རླུང་རྣམས་ནང་དུ་འཇུག་པ་བསྟན།

ཛྷཱ་ན་དང་བཛྲ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རྡོ་རྗེའི་མཚོན་དོན་ཨཱའི་གདངས་ཀྱིས་རླུང་རྣམས་

ནང་དུ་གནས་པ་བསྟན། སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀ་དང་། ཨ་ཧཾ་གཉིས་ཀྱིས་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་
མཚོན་དོན་ཧཱུཾ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་རླུང་རྣམས་ཕྱིར་ལྡང་བ་བསྟན་ཏེ། ༀ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ཟུང་
དང་པོའ། །ོཛྷཱ་ན་བཛྲ་གཉིས་པ་ཡིན། །སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ་ཧཾ་གྱུར། །ཞེས་རྐང་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་
གྱི་གདངས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྡང་འཇུག་གཉིས་ཇེ་ཐུང་དང་། གནས་པ་ཇེ་རིང་ལ་སོང་སྟེ་མཐར་གནས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་

212

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དང་། དེ་ནས་ཐིམ་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་འབྱུང་ཞིང་། རླུང་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་པ་མིན་པ་ལ་མི་གསལ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གསལ་བར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་གསུམ་དུ་འདིར་བརྟགས་པའི། །དེ་ཉིད་གསུམ་ནི་གཅིག་གྱུར་པར། །གསལ་བའི་མིང་ཅན་ཞེས་བྱར་བརྗོད། །ཅེས་རྐང་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཏེ་སེམས་
དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་དབུས་གནས་པར་ཏེ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་ཏེ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ཁྱད་པར་དུ་དང་ལྡན་སྙམ་ན། རྒྱུའི་ཁྱད་པར། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་ཁྱད་པར། སྒྲུབ་གཞིའི་ཁྱད་པར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་ལྔ་དང་ལྡན་ནོ། །སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་སེམས་
དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རྒྱུར་ལྡན་པས་ན་འོད་ཟེར་སྤྲིན་གྱི་བཀོད་པ་ཆེ་སྟེ་
རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ནོ། །སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་ལྔ་འཕྲོ་བས་ན་སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་དང་མཉམ་པ་སྟེ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །སྐུ་དེ་སྒྲུབ་གཞི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་ལས་བསྒྲུབས་པས་ན་འོད་ཟེར་སྣ་ལྔས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ་སྟེ་སྒྲུབ་གཞིའི་ཁྱད་པར་རོ། །སྐུ་དེ་སྣོད་བཅུད་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་ན་ཀུན་ནས་
ཡོངས་སུ་ཟླུམ་པོ་སྟེ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་རོ། །སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔས་ཁྱབ་པ་སྟེ་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཆོད་པ་རྣམ་པ་ལྔས་བརྒྱན་པ་སྟེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ནོ། །
བཞི་པ་ནི། སྒྱུ་ལུས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཡང་དང་ཡང་
དུ་བཅུག་པ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་ནས་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་མདོར་ན་སྟེ་

213

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
མཛད་པས་ན་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
དེས་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ན་སྲིད་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་ནི། དབུས་སུ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་
བའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དུ་མ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་ནི་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །
ལྔ་པ་ནི། ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་

གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་གསུངས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྷན་
སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་གཉིས་
སྣང་གིས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེའོ། །གང་ན་ཟུང་འཇུག་པའི་སྐུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་སྟེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
མཚོན་པར་བྱེད་པའི་སྔགས་འདིའོ། །དེ་གང་ཡིན་ན། ༀ་གྱིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་གི་ཁ་དོག་སྔོ་སངས་དེ་མཚོན། དྷརྨཱས་སེར་པོ་མཚོན།

214

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དྷཱ་ཏུས་དམར་པོ་མཚོན། སྭ་བྷཱ་ཝས་ལྗང་གུ་མཚོན། ཨཱཏྨ་ཀས་དཀར་པོ་མཚོན། ཨ་ཧཾ་གིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཚོན་ཞིང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་
བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ༀ་ནི་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །དྷརྨཱ་ཞེས་བྱ་གཉིས་པའོ། །དྷཱ་ཏུ་ཞེས་བྱ་གསུམ་པར་བཤད། །སྭ་བྷཱ་ཝར་གྲགས་བཞི་པ་འོ། །ཨཱཏྨ་ཀ་ནི་ལྔ་པ་ཡིན། །ཨ་ཧཾ་དུ་གྱུར་དྲུག་པར་འདོད། །སྔགས་འདི་བརྗོད་ནས་དེ་འོག་ཏུ། །བསྒོམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་བསྒོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ལ། སྤྱི་དོན་གྱིས་སྟེང་གི་སྣ་
རྩེར་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་སོགས་བསྒོམ་པ་དང་སྤྲོ་བསྡུ་བྱེད་ཚུལ། སྦས་དོན་གྱིས་རྡོ་
རྗེའི་རྩེ་དང་པདྨའི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་དང་དེའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་

འཁོར་བསྒོམ་ཚུལ། མཐར་ཐུག་གིས་སྙིང་ཁའི་སྣ་རྩེར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་པ་དང་དེ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ཚུལ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ན། སྒྲུབ་ཐབས་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཡན་ཆད་དང་། རྒྱས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་གནས་
ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་བརྟན་པོ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །གང་སྒོམ་ན་རིན་ཐང་ཆེ་བས་རིན་པོ་ཆེ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྔ་དང་
ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཚད་ཇི་ཙམ་ན་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུའི་ཚད་དམ། ནས་ཀྱི་འབྲུའི་ཚད་ཙམ་ཞིག་གོ །གནས་གང་དུ་ན། རང་ལྷར་གསལ་བའི་རྩ་ཞལ་གྱི་གདོང་གི་སྣ་རྩེའི་ཉི་མའི་སྟེང་དུའོ། །རྣལ་འབྱོར་གང་གིས་ན། མི་

215

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། དུས་རྟག་ཏུ་སྟེ་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་
ནན་ཏན་དུ་འབད་དེའོ། །དུས་ཇི་ཙམ་དུ་ན་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་དེ་ལ་སེམས་གནས་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྙེད་རྙེད་ཀྱི་བར་དུའོ། །རྙེད་ནས་ཇི་ལྟར་བྱ་
སྙམ་ན། རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་དེ་ལ་སེམས་གནས་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྙེད་ནས་སྤྲོ་བར་བྱ་ཡི། མ་རྙེད་བར་དུ་སྤྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྩ་བའི་དམིགས་པ་མི་ཉམས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྲོ་བའི་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྩ་བའི་རྡོ་རྗེ་སྔོན་
པོ་དེའི་མཐར་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་སྔོན་པོ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནས་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་བར་དུ་སྤྲོ་ཞིང་། སྡུད་པའི་ཚེ་ཡང་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྡུད་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བསླབས་ནས་ཉི་མའི་སྟེང་གི་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་སྔོན་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་བསྒོམ་པ་དང་། དེའི་ཕྱི་མཐར་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནས་བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་དུ་སྤྲོ་ཞིང་། སྡུད་པའི་ཚེ་སླར་ཡང་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བའི་ཚུལ་
གྱིས་སྡུད་དོ། །
དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གོམས་པ་རང་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། པདྨ་དང་། རལ་
གྲི་མཚོན་ཆེན་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་པའི་སངས་རྒྱས་འབར་བ་འདྲ་བའི་འོད་ཅན་གྱི་

མཆོག་རབ་སྤྲིན་ཏེ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི་དང་། དེས་
མཚོན་པའི་གཤེགས་མ་དང་། ས་སྙིང་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲིན་

ཆེན་པོ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། དེས་མཚོན་པའི་སེམས་མ་དང་།

216

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་དང་། དེ་དག་གི་ལྷའི་སྐུ་
ཡང་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་སྤྲོ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གནས་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྙེད་པའི་གང་ཟག་དེས་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་རིགས་པས་གདོང་གི་སྣ་རྩེར་ཕྱག་མཚན་སོ་གཉིས་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་སྤྲོ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་སྤྱིའི་དོན་ནོ། །རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལྔ་ཞེས་སོགས་ལ། བསྡུས་དོན་དུ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དང་། འདིར་ཡིག་དོན་མ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱི་དོན་དུ་
བཤད་པ་དེ་ཉིད་སྒྲ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲའི་གཞུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོན་ཚོད་ཀྱི་ནུས་པའི་
ཡིག་དོན་དུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། །བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །རྟེན་གང་ལ་གནས་ནས་ན། སྒྲུབ་ཐབས་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཡན་ཆད་དང་། རྒྱས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་
གནས་ནས་སོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་བརྟན་པོ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །གང་བསྒོམ་པར་བྱ་ན། སྒོམ་པ་རིན་ཐང་ཆེ་བས་རིན་པོ་ཆེ་
འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ཐིག་ལེ་སྔོན་པོ་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་ཞིག་
གོ །གནས་གང་དུ་ན། རང་ལྷར་གསལ་བའི་གསང་གནས་ཀྱི་སྣའི་རྩེ་མོར་ཏེ་རྡོ་རྗེའི་བུ་གའི་ནང་དུའོ། །རྣལ་འབྱོར་གང་གིས་ན། མི་བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་

སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། དུས་རྟག་ཏུ་སྟེ་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ནན་ཏན་གྱིས་འབད་

217

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དེའོ། །དུས་ཇི་ཙམ་དུ་ན། རིན་ཆེན་ཐིག་ལེ་སྔོན་པོ་ལ་སེམས་གནས་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྙེད་རྙེད་ཀྱི་བར་དུའོ། །རྙེད་ནས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། རིན་ཆེན་ཐིག་ལེ་སྔོན་པོ་
ལ་སེམས་གནས་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྙེད་ནས་སྤྲོ་བར་བྱའི། མ་རྙེད་བར་དུ་སྤྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་སེམས་མི་ཉམས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྲོ་བའི་ཆོ་
ག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཐིག་ལེ་སྔོན་པོ་དེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱུང་སྟེ།
དེའི་ནང་དུ་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། དེའི་ནང་དུ་རྡོ་རྗེ་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རིགས་ལྔ་བུ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་ཕོ་རྣམས་ཚ་བོ་དང་མོ་རྣམས་ཚ་མོའི་ཚུལ་དུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་གོམས་པ་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །
དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། པདྨ་དང་། རལ་གྲི་མཚོན་ཆེན་
ཕྱག་མཚན་དུ་བསྣམས་པའི་སངས་རྒྱས་འབར་བ་འདྲ་བའི་འོད་ཅན་གྱི་མཆོག་རབ་
སྤྲིན་ཏེ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི་དང་། དེས་མཚོན་པའི་གཤེགས་མ་དང་། ས་སྙིང་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲིན་ཆེན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། དེས་མཚོན་པའི་སེམས་མ་དང་། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་

རང་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐིག་ལེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱུང་བ་དེའི་ནང་དུ་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བརྟེན་པ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་གཙོ་བོར་གང་སོང་བའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། ། དེས་ན་གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་རིགས་
པས་གསང་བའི་སྣ་རྩེར་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་པ་སོ་གཉིས་དང་། དེའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་སོ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་ནན་ཏན་དུ་

218

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཡོད།
དང་པོ་ནི། རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྤྲོ་ཞེས་པ་ནས། སྤྲོ་བའི་བདག་ཉིད་
ཅན་གྱིས་སྤྲོ་ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། ལེའུ་དྲུག་པར། ཨུཏྤལ་མཐིང་གའི་མདོག་འདྲ་བ། །རྩེ་མོ་ལྔ་པ་ཁྱད་པར་དུ། །ནས་ཀྱི་འབྲུ་ཙམ་ནན་ཏན་གྱིས། །ཞེས་
པས་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །རྟེན་གང་ལ་གནས་ནས་ན། ལུས་དབེན་གྱི་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་
ནས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན་གང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱ་བའི་གཞི་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །གང་
སྒོམ་ན་བསྒོམ་པ་རིན་ཐང་ཆེ་བས་ན་རིན་ཆེན་ཆེན་པོའ། །ོདེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ་དང་ལྡན་པའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐེང་དང་བཅས་པ་དེའོ། །ཚད་ཇི་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་ན། ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུའི་ཚད་
ཙམ་ཞིག་གོ །གནས་གང་དུ་ན། སྣའི་རྩེ་མོ་སྟེ་སྙིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ཀྱི་
དྷཱུ་ཏིའི་ནང་དུའོ། །དུས་ཇི་ཙམ་དུ་ན། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ལ་སེམས་གནས་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྙེད་རྙེད་ཀྱི་བར་དུའོ། །རྙེད་ནས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་
ན། རིན་ཆེན་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ལ་སེམས་གནས་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྙེད་ནས་རླུང་སྔགས་གཉིས་ནན་ཏན་དུ་སྟེ་དབྱེར་མེད་དུ་ཞེན་པས་ༀ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་

མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཨཱཿ ཡི་གདངས་ཀྱིས་དེ་ལ་གནས་པ་དང་།ཧཱུཾ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་དེ་ལས་ཕྱིར་ལྡང་བ་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རྟག་ཏུ་སྟེ་
ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བསྒོམ་པ་སྟེ་སྤྲོ་བར་བྱ་ཡི། མ་བརྟན་བར་དུ་སྤྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་

219

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལྟར་མ་སྤྲོས་པ་དེ་ལ་རྩ་བའི་དམིགས་པ་མི་ཉམས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་པ་དང་དེ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་གའི་དྷུ་ཏིའི་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ནུས་པའི་མཚམས་ནས། རྗེས་གཞིག་དང་། རིལ་འཛིན་དང་འདྲ་བའི་སྡུད་རིམ་བྱེད་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་གནད་ཅན་ཞིག་གོ །སྤྲོ་བའི་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཁོར་ལོ། རྡོ་རྗེ། རིན་པོ་ཆེ། པདྨ། རལ་གྲི་མཚོན་ཆེན་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་པའི་སངས་རྒྱས་འབར་བ་འདྲ་བའི་འོད་ཅན་གྱི་མཆོག་རབ་སྤྲིན་ཆེན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་ནང་ནས་མི་
བསྐྱོད་མགོན་པོའི་རླུང་སྲོག་འཛིན་ཁ་དོག་དཀར་པོ། འབྱུང་བ་ཆུའི་རླུང་། ཁམས་ཀྱི་

དབང་དུ་བྱས་ན་མཱ་མ་ཀཱི་དང་སྦྱོར་བ། གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྙིང་ག རྒྱུ་ཚུལ་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྲོག་འཛིན་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་རྒྱུ་བའི་ཚེ་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་དལ་བར་རྒྱུའོ། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་ནང་ནས་རིན་ཆེན་མགོན་པོའི་རླུང་ཐུར་སེལ་ཁ་དོག་སེར་པོ། འབྱུང་བ་སའི་རླུང་། ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱན་མ་དང་སྦྱོར།
གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསང་གནས། རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེས་གཙོ་བོ་
བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་རྒྱུ་བའི་ཚེ་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་དྲག་པོར་རྒྱུའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་ནང་ནས་པདྨ་མགོན་པོའི་རླུང་གྱེན་རྒྱུ་ཁ་དོག་དམར་པོ་འབྱུང་བ་མེའི་རླུང་། ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གོས་དཀར་མོ་དང་
སྦྱོར་བ། གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མགྲིན་པ། རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེས་
གཙོ་བོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་རྒྱུ་བའི་ཚེ་སྣ་བུག་གཡས་རྐྱང་

220

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་ནས་རྒྱུའོ། །དོན་གྲུབ་མགོན་པོའི་རླུང་མཉམ་གནས་ཁ་དོག་ལྗང་སེར་འབྱུང་བ་རླུང་གི་རླུང་། ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲོལ་མ་དང་སྦྱོར། གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་

ན་ལྟེ་བ། རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་
གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་རྒྱུ་བའི་ཚེ་སྣ་བུག་གཡོན་རྐྱང་པ་ནས་རྒྱུའོ། །རྩ་བའི་རླུང་བཞི་པོ་དེ་ནང་དུ་འཇུག་པ་ༀ་གྱི་གདངས་དང་། གནས་པ་ཨཱཿ ཡི་གདངས་དང་། ཕྱིར་ལྡང་བ་

ཧཱུཾ་གྱི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བསྒོམ་པ་སྟེ་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །འདིའི་ཐད་ཀྱི་སྒྲོན་གསལ་དུ། དེ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
འོད་ཟེར་བཞིའི་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྩ་བའི་རླུང་བཞིའི་རྡོར་བཟླས་བསྟན་ནས། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་མ་བསྟན་པ་ནི། ངག་དབེན་མན་ཆད་དུ་
ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །
སྤྲོ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྩ་བའི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་ལ་ནུས་པ་ཐོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་དགོས་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གང་སྣང་ཀུན་ནང་དུ་བདེ་ཆེན་འབར་བའི་
གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲིན་ཆེན་ཏེ་ཡན་ལག་གི་རླུང་
རྣམས་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་
བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དེ་ཡང་སྤྲོ་བར་བྱ་བ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྡོར་བཟླས་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། རྡོར་བཟླས་མཐར་ཐུག་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། ཟུང་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱིས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་
བ་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ངག་དབེན་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་དགོས་པའི་

221

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དྲང་དོན་
བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་པའི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་འདི་ངག་དབེན་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་ལ་སྦྱར་ནས་
བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཟུང་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱིས་རྡོར་
བཟླས་བྱེད་པ་དེ་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའམ།
ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྲོན་གསལ་དུ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་སྣང་

མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་བྱེད་
ལས་མཐར་ཐུག་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལྷ་རྣམས་བསྒོམ་པའི་བསྐྱེད་ཆོག་གི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ། དྲང་དོན་དང་། ངེས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས། ནམ་
མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་
བའི་ཉི་ཟླ་པད་གསུམ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་

འཁོར་བྲི་བ་སྟེ་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་གསལ་བ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་

སུ་གནས་པའི་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྣམ་སྣང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཟླ་བ་ལས་
བྱང་ཆུབ་པ་ཡན་ཆད་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ། པདྨ་སྒོམ་པ་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
པས་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་པདྨ་དམར་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དང་ཁ་དོག་འདྲ་བའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །རིན་

222

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཆེན་བརྩོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དེའི་
སྟེང་དུ་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཁ་དོག་འདྲ་བའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་
གྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཟླ་བ་
ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་སྦྱོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་

ཏེ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དེའི་སྟེང་དུ་
ནམ་མཁའ་སྔོ་སངས་དང་འདྲ་བའི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་དེ་གང་ལས་བྱུང་བར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྙམ་ན། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ལས་བྱུང་བར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རབ་
ཀྱི་མཆོག་རིགས་ལྔ་པོ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་འདི་དག་བསྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའོ། །རྡོ་རྗེ་ནི་རིགས་ལྔ་དང་། བཀོད་པ་ནི་དེ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་གཅིག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལེའུ་ཡིན་ལ། དེ་
བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་ལའང་ལེའུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རྡོས་བཟླས་བྱེད་ཚུལ། དེས་ཟུང་འཇུག་བསྐྱེད་ཚུལ། དོན་དེ་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གིས་བཤད་པ་དང་གསུམ།

223

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཏེ་སྙིང་གའི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་སུ་
གནས་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཡིད་ཀྱིས་བྲི་བ་སྟེ་བསྒོམ་
པར་བྱའོ། །གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ལས་དབུས་གནས་
པར་ཏེ་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་རྣམ་སྣང་དང་ཁ་དོག་འདྲ་བའི་
སྲོག་འཛིན་མི་བསྐྱོད་མགོན་པོའི་རླུང་། འབྱུང་བ་ཆུའི་རླུང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་རྒྱུ་བ་ན་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་དལ་བར་རྒྱུ་བ་དང་། པདྨའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་གྱེན་རྒྱུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རླུང་འབྱུང་བ་མེའི་རླུང་
གིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་རྒྱུ་བ་ན་སྣ་བུག་གཡས་རྐྱང་པ་ནས་རྒྱུ་བ་དང་། རིན་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་རིན་འབྱུང་མགོན་པོའི་རླུང་ཐུར་
སེལ། སའི་རླུང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་རྒྱུ་བ་ན། སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་དྲག་ཏུ་རྒྱུ་བ་དང་།སྦྱོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་དོན་གྲུབ་མགོན་
པོའི་རླུང་མཉམ་གནས། རླུང་གི་རླུང་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་རྒྱུ་བ་ན་སྣ་བུག་གཡོན་རྐྱང་པ་ནས་རྒྱུ་བའི་རྩ་བའི་རླུང་བཞི་པོ་དེ་འབྱུང་བའི་ཚེ་མི་ཤིགས་པ་ལས་འབྱུང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པས། འཇུག་པ་དང་གནས་པའི་ཚེ་ཡང་མི་ཤིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་གནས་པར་གྲུབ་ཅིང་།རྩ་བའི་རླུང་བཞིའི་ལྡང་
འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་
ཏེ་མི་ཤིགས་པ་ལ་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་
སྟོན་ལས། ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་བྱ། །དམར་དང་ནག་དང་དེ་བཞིན་
སེར། །དཀར་པོ་ཉིད་དེ་མདོར་བསྡུས་པའོ། །དེ་ཡི་དབུས་སུ་རང་གི་ལྷ། །བཞི་དང་

224

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྦྱོར་བ་ལས་གཞོལ་མཆོག །མེ་དང་རླུང་དང་དབང་ཆེན་དང་། །ཆུ་སྟེ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་

འཁོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། པདྨ་མགོན་པོའི་རླུང་གྱེན་རྒྱུས་གཙོ་བོ་བྱས་
ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་རྒྱུ་བ་ལ། ལྷ་མོ་བཞིར་བགོས་པའི་དང་པོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་གོས་དཀར་མོའི་རླུང་སྟེ་སྣ་བུག་གི་སྟེང་ངོས་ནས་རྒྱུ་བ་དང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་སྒྲོལ་མའི་རླུང་སྟེ་སྣ་བུག་གི་ལོགས་ལ་རྒྱུ་བ་དང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་སྤྱན་མའི་རླུང་སྟེ་སྣ་བུག་གི་དབུས་ཐད་དྲང་ལ་རྒྱུ་བ་དང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་མཱ་མ་ཀཱིའི་རླུང་སྟེ་སྣ་བུག་གི་འོག་ངོས་ལ་བརྡར་ནས་རྒྱུ་སྟེ། ལུང་སྟོན་ལས། བཞི་བཞི་ཡི་ནི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །གོས་དཀར་ལ་སོགས་ལེགས་པར་
བྲི། །གོས་དཀར་ལ་སོགས་ཇི་བཞིན་དུ། །སྟེང་དང་བསེགས་དང་ཐད་ཀ་འོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྲུབ་མགོན་པོའི་རླུང་མཉམ་གནས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་
དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་རྒྱུ་བ་ལ་ལྷ་མོ་བཞིར་བགོས་པའི་དང་པོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་སྒྲོལ་མའི་རླུང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་སྤྱན་མའི་རླུང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་མཱ་མ་ཀཱིའི་རླུང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་གོས་དཀར་མོའི་རླུང་དང་། རིན་འབྱུང་མགོན་པོའི་རླུང་ཐུར་སེལ་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་རྒྱུ་བ་ལ་ལྷ་མོ་བཞིར་བགོས་པའི་དང་པོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་སྤྱན་མའི་རླུང་དང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་མཱ་མ་ཀཱིའི་རླུང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་གོས་དཀར་མོའི་རླུང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་སྒྲོལ་མའི་རླུང་ངོ་། །མི་བསྐྱོད་མགོན་པོའི་རླུང་སྲོག་འཛིན་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་རྒྱུ་བའི་ཚེ། ལྷ་མོ་བཞིར་བགོས་པའི་དང་པོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་མཱ་མ་ཀཱིའི་རླུང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་

225

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཉེར་ལྔ་གོས་དཀར་མོའི་རླུང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་སྒྲོལ་མའི་རླུང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་སྤྱན་མའི་རླུང་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་ངེས་
དོན་ལ། ཁྱབ་བྱེད་བཤད་ནས་དེ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་འཆད་རིགས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ངག་དབེན་མན་ཆད་དུ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ལ་

རྡོར་བཟླས་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རབ་ཀྱི་མཆོག །མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་གིས་མི་
ཤིགས་པ་ལ་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་
རྡོ་རྗེ་ལྟར་གཉིས་སྣང་གིས་མི་ཕྱེད་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འབྱུང་ལ། དོན་གྱི་འོད་
གསལ་དེ་ལས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ནི་སྒོམ་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་དེ་གང་ཟག་གང་གིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་སྙམ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཟུང་འཇུག་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དང་། བར་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་དང་། མཐར་འཇིག་པ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་ཟུང་
འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས་ན་ཕྲ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། །ཕྲ་མོ་ཞེས་ནི་རབ་ཏུ་བརྟགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་དང་གང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་སྙམ་ན། མི་གསལ་བ་
ཐུགས་དང་གསལ་བ་སྐུ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་སྐུ་དེ་ཡང་

226

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དངོས་པོ་མེད་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་གསལ་
གསལ་བར་ཡང་དག་སྦྱོར། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་མི་གསལ་བ་ཐུགས་དང་གསལ་བ་སྐུ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་གཅིག་པོ་མི་གསལ་བའི་ཐུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་

བསྐྱེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དང་

པོ་གཅིག །གཅིག་དང་དུ་མ་རྣམ་སྤངས་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་སྐུ་
ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་སུ་གྲགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་

གནས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཉིད་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཆོས་སུ་གྲགས། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་

གཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བའི་དོན་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དག་
པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་ཉིད་འདི་ལྟར་བྱས་ནས་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ནས་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་རྟེན་གྱི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པ་
ནི་མིན་གྱི། འདི་དག་སངས་རྒྱས་རབ་ཀྱི་མཆོག །ཅེས་པའི་ངེས་དོན་བཤད་ནས་
དེའི་འོག་ཏུ། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། །ཞེས་པའི་ངེས་དོན་འཆད་
ཅེས་པའི་གོ་རིམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ལེའུའི་མཚན་དོན་ས་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་ནི་

227

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བདེན་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ལ། བཀོད་པ་སྟེ་དེའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལེའུ་ཡིན་ལ། དེ་བརྗོད་བྱར་
སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་ལའང་ལེའུ་ཞེས་བྱའོ། །
བཞི་པ་ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པ་བསྟན་པ་ནི། ལེའུ་གསུམ་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། །མཐའ་དྲུག་གང་དང་གང་གིས་བཤད་སྙམ་ན་ལེའུ་གསུམ་པའི་གཞུང་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་ངེས་ཀྱིས་བཤད་པའོ། ། ། །
གསུམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་ལ། ལེའུ་སྔ་ཕྱིའི་

མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ལེའུ་གསུམ་པས་ལེའུ་དང་པོའི་དོན་བཤད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ནས། ལེའུ་གསུམ་པར་བསྟན་པའི་རགས་པ་དང་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་ལ་ལེའུ་བཞི་པ་ནས་བསྟན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པ་གཅིག་དགོས་པས། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སློབ་མ་ལ་གང་དུ་
དབང་བསྐུར་བའི་གཞིའི་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་ལེའུ་བཞི་པ་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལེའུ་འདི་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་བསྟོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོན་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པར་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། སྟོན་པའི་གསུང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གསོལ་བ་བཏབ་བོ་
ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། འཁོར་གྱི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྔར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཤད་པར་གསོལ་བ་

228

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འདེབས་པ་ལ་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་མ་ཟད། སླར་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་
བཤད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། །གང་ལ་ན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལའོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་
ན། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་བསྟོད་པའི་རྒྱལ་པོ་འདིས་བསྟོད་ནས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་མི་
བསྐྱོད་པ་དང་། ཞི་བའི་ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བསྔགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་
དང་། གདུལ་བྱ་ཀུན་གྱི་འདོད་དོན་འབྱུང་བའི་གནས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་
དང་། །གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འོད་དཔག་མེད་དང་།
བདག་མེད་པའི་མཆོག་རང་བཞིན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ། རིགས་ལྔའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ནས། དམ་པ་མཆོག་རབ་ཀྱི་

དཀྱིལ་འཁོར་དེ་བཤད་དུ་གསོལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་ལ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྐུ་ཡི་མཆོག །ཅེས་བསྟོད་ནས། དམ་པ་མཆོག་རབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་བཤད་དུ་གསོལ།
དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཁྱད་པར་གང་དང་ལྡན་ན། གྲུ་བཞི་པ་སྒོ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་། ལྷག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་མིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ནོ། །གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཞི་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་ཞིང་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་དོན་གྱི་

འོད་གསལ་གྱིས། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་གསུམ་དང་སྤྱོད་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་

229

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྦྱོང་བར་མཛད་པ། སྐུའི་དབང་ཕྱུག་བརྙེས་པས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ངག་གི་དབང་ཕྱག་བརྙེས་པས་ན་གསུང་གི་མཆོག་ཅེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ནས། དམ་པ་མཆོག་རབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་བཤད་དུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཀྱི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། རྟོག་
པ་མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ན་ཐུགས་མཆོག གདུལ་བྱ་རྣམས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པས་ན་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བ་ཞེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ནས། དམ་པ་མཆོག་རབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་ནས་བཤད་དོ་
ཞེས་བཤད་པས་གཞིར་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་
དེས་སོ། །དེ་ཁྱད་པར་དུ་དང་ལྡན་ན། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པར་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་སྟོན་པ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་འཇིག་རྟེན་
གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་ན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པ། འདོད་ཁམས་
གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་མེད་ཁམས་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་
ན་ཁམས་གསུམ་པ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་འདས་པའི་མཆོག་ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མཆོག་ནི་ཚངས་པ། དབང་པོ། ཁྱབ་འཇུག་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཁྱད་
པར་དང་ལྡན་ནོ། །དེས་གང་བཤད་ན་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་

230

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཀུན་གྱི་བཞུགས་གནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྡོ་
རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་རབ་ཏུ་འདྲ་བ།
དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་ན་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དེ་བཤད་དོ། །
གསུམ་པ་ལ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། བཤད་པ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་།སྣོད་དུ་རུང་བ་ལ་བཤད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་བཤད་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། བདུད་བཞིས་གཡོ་བར་མི་ནུས་པར་འདྲ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་ཐིག་གདབ་པ། ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པ། མཇུག་བསྡུས་ཏེ་གཞན་དུ་ཁ་
འཕང་བ། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྗེས་འཇུག་ལ་དཀྱིལ་

འཁོར་བྲི་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་ནས། གདབ་ཅིང་བྲི་བར་བྱའོ། །གང་ཟག་གང་
གིས་ན། དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན། ལུས་ངག་
སེམས་ནི་བསྒོམས་པ་སྟེ་མ་ཡེངས་པ་དེས་སོ། །དངོས་པོ་གང་གིས་ན། ཆ་ཆེན་དང་།ཆ་ཆུང་གི་ཆ་བགོས་པའི་ཐིག་གིས་སོ། །ཐིག་སྐུད་དེ་ཁྱད་པར་དུ་དང་ལྡན་སྙམ་ན།
དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་དུ་ལོངས་མ་སྤྱོད་པའི་གསར་པ། བསྒྲིལ་གསུམ་བསྒྲིལ་འཇུར་

མདུད་མེད་པ། འཁལ་ལེགས་པས་ན་ལེགས་པར་བཀལ་བ། སྤྱིར་ཐིག་སྐུད་ཀྱི་སྲིད་
ཀྱི་ཚད་ལ་རིང་བ་ཆ་ཆུང་གོ་དྲུག་པ་དང་། ཐུང་བ་ཆ་ཆུང་རེ་བཞི་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་

231

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ནང་ནས་འདིར་ཀླུ་བྱང་གིས་རྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གསུམ་མ་ཡིན་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདའ་ཐིག་ནས་མདའ་ཐིག་གི་བར་གྱི་ཉིས་འགྱུར་ཆ་ཆུང་གོ་དྲུག་པ་དང་།སྦོམ་གྱི་ཚད་སྒོའི་ཉི་ཤུ་ཆ་དང་ལྡན་པས་ན་ཚད་མ། ཁ་དོག་ལྔ་དང་ལྡན་པས་ན་མཛེས་པས་གདབ་ཅིང་བྲི་བར་བྱའོ། །གང་གདབ་ཅིང་བྲི་ན། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའོ། །ཚད་ཇི་ཙམ་དུ་ན། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་ཁྲུ་

གསུམ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩ་ཐིག་གི་ངོས་རེ་རེ་ལ་ཁྲུ་
གསུམ་གསུམ་སྟེ། མཐའ་ཀུན་ནས་བསྐོར་ན་ཁྲུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་དུའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། རྩ་ཐིག་དང་མདའ་ཐིག་གི་བར་གྱི་ངོས་བཞི་དང་། ཟུར་ཐིག་གིས་བཅད་པའི་
གྲྭ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དང་།སྒོ་བཞི་པར་ནི་རབ་ཏུ་བརྟག་ཅིང་བྲི་བར་བྱའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་
གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དམ་སྙམ་ན། དེར་མ་ཟད་གྲུ་བཞི་པ་དེའི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བས་བསྐོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཕོ་བྲང་ནང་མ་ཟླུམ་པོ་དེ་བྲི་
བར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། སྙིང་པོར་ཡང་ནི་སྒོ་བཞི་པ། །རྩེ་གསུམ་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བས་བསྐོར། །ཞེས་པའི་འགྱུར་ནོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མ་ཡང་གྲུ་
བཞི་སྒོ་བཞིར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། སྒོ་བཞི་པ་ཡི་སྙིང་པོར་ཡང་། །རྩེ་གསུམ་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བས་བསྐོར། །ཞེས་པ་འགྱུར་དག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་པ་དེ་ནས། ཀླུ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་
ཉི་ཤུ་པ་ལས། དང་པོར་ས་ནི་སྦྱང་བ་དང་། །དེ་ནས་ས་ཡོངས་འཛིན་པ་དང་། །ཕྱི་

ནས་བགེགས་ནི་ཉེར་ཞི་དང་། །ཐོད་ལོ་སྐོར་གྱིས་ཐིག་གདབ་དང་། །དེ་ནས་ས་ལྷ་
སོགས་ལྷག་པར། །གནས་དང་དེ་ནས་གསོལ་གདབ་དང་། །ཕྱི་ནས་སློབ་མ་ལྷག་

232

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གནས་དང་། །ནམ་མཁར་ཐིག་ནི་གདབ་པ་དང་། །ཚོན་སྣ་ལྔ་ཡི་ཆོ་ག་དང་། །ཚོན་རྩི་རྣམས་ནི་བཀྱེ་བ་དང་། །ལྷ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཉིད་དང་ནི། །དེ་ནས་སློབ་མ་གཞུག་པ་
དང་། །ཁྲུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོ་ག་དང་། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་དབང་བསྐུར་དང་། །དེ་
ནས་ཕྱག་མཚན་དབང་བསྐུར་དང་། །བླ་མ་ལྷ་ལ་ཡོན་གཉིས་དང་། །རྗེས་སུ་གནང་བ་སྦྱིན་པ་དང་། །དེ་ནས་གཤེགས་གསོལ་ཆོ་ག་དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཆེད་ཕུར་
བ་དང་། །སྐུད་པ་བསྡུ་བ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། །རབ་བཤད་ཆོ་ག་ཉི་ཤུ་ཡིས། །ཞེས་པའི་ལས་
ཀྱི་ཆོ་ག་ཉི་ཤུ་མཐོང་བའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཁས་པས་སྐུའི་མཚན་མ་ལྷ་དགོད་པ་དང་། གསུང་གི་མཚན་མ་ཡིག་འབྲུ་དགོད་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་མཚན་མ་ཕྱག་མཚན་
དགོད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། འདིར་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མཚོན་པའི་ཕྱིར་

ཐུགས་ཀྱི་མཚན་མ་ཕྱག་མཚན་དགོད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་ཁ་དོག་དང་འདྲ་བའི་མཐིང་ནག་འཇིགས་པའི་བགེགས་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་འཇིགས་པར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་འབར་བའི་ཕྲེང་བས་བསྐོར་བ། རེ་མིག་དགུ་པ་དེའི་དབུས་སུ་བྲི་བར་བྱའོ། །ཤར་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་དཀར་པོ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་
ཕྱེད་པའི་འོད་ཟེར་འབར་བས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་བྲིའོ། །ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་
དགུ་པ་འོད་ཟེར་མང་པོས་རབ་ཏུ་འཁྲིགས་པ་སྟེ་འོད་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བྲི་བར་

བྱའོ། །ནུབ་ཕྱོགས་སུ་པདྨ་ཆེན་པོ་པདྨ་རཱ་གའི་མདོག་དང་འདྲ་བ་བྲི་བར་བྱའོ། །བྱང་
ཕྱོགས་སུ་རལ་གྲི་ལྗང་གུ་འོད་ཟེར་མང་པོས་རབ་ཏུ་འཁྲིགས་པ་སྟེ་འོད་ཀྱིས་བསྐོར་
བ་བྲིའོ། །ཤར་ལྷོའི་གྲྭར་དབུས་ནག་ལ་མཐའ་སྐྱ་བའི་སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་སྤྱན་བྲིའོ། །ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་གྲྭར་མཱ་མ་ཀཱིའི་རིགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་

233

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
བྲིའོ། །ནུབ་བྱང་གི་གྲྭར་པདྨ་ཁ་བྱེ་བ་སྡོང་བུ་དང་བཅས་པ་བྲིའོ། །བྱང་ཤར་གྱི་གྲྭར་

ཨུཏྤལ་མཐིང་ག་སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་དྭངས་པ་བྲིའོ། །ཤར་སྒོར་ཐོ་བ་འབར་བ་འོད་གསལ་
བ་བྲིའོ། །ལྷོ་སྒོར་རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་འོད་བཟང་བའི་དབྱུག་པ་བྲིའོ། །ནུབ་སྒོར་པདྨ་
འབར་བའི་པདྨ་བྲིའོ། །བྱང་སྒོར་རྡོ་རྗེ་འཁྱིལ་པ་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བྲིའོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་དེ་
ཡོངས་སུ་གསལ་བ་སྟེ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་སྒྲུབ་ཤེས་པས་བསྒྲུབས་ནས་
མཆོད་པས་མཆོད་དེ། འདིར་མ་བཤད་པའི་ཆོ་ག་ནི་ཀླུ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འགྲེལ་པས་ཁ་འཕངས་པའོ། །
བཞི་པ་ལ། སྤྱིའི་མཆོད་པ་དང་།ཁྱད་པར་བའི་མཆོད་པ་དང་། དེས་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཕྱག་དང་བསྐོར་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་། ངག་གི་མཆོད་པ་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མཆོད་པ་
མཆོད་པའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་ནན་ཏན་

དུ་སྟེ་འབད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བྱ་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་
ཚིམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ། ནང་གི་མཆོད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་མཆོད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཉེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པའི་གཞིར་དྲང་ངོ་། །དུས་ནམ་
གྱི་ཚེ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབས་པའི་འོག་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་མཉེས་པར་
བྱའོ། །གང་ཟག་གང་གིས་ན། འདོད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་རེ་བཞི་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་སོ། །གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཉེས་པར་

234

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བྱ་ན། རང་རིགས་ཀྱི་བུད་མེད་སྨེ་ཤ་ཅན་བཞིན་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ན་རབ་ཏུ་མདངས་བཟང་བ་དང་། ན་ཚོད་ལོ་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ། དྲི་དང་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་སྐ་རགས་
སུ་བྱས་པའི་མཱ་མ་ཀཱིར་བསྐྱེད། དེའི་ལུས་ལ་རིགས་ལྔ་བཀོད། དེ་དང་རང་གི་མཁའ་
གསང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཉེས་པར་བྱའོ། །གནས་གང་དུ་ན།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མཉེས་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་གང་
གིས་ན། སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་མཉེས་པར་བྱའོ། །གང་མཉེས་པར་བྱ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཇི་
ལྟར་དུ་ན། བདེ་བ་འབྱུང་བའི་ཞི་བ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རྡོ་རྗེའི་ལམ་
ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་སྤྲོས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་གྲུབ་པའི་
སངས་རྒྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནི་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་སྟེ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་མཆོད། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་
མྱོང་བར་བསྒོམས་ནས་མཆོད་པར་བྱའོ། །
ནི་ཞེས་པ་ངེས་བཟུང་གི་དོན་ཏེ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག བུད་མེད་ལོ་གྲངས་བཅུ་
དྲུག་ལས་གཞོན་པ་དང་། དེ་ལས་རྒན་པ་ལ་བདེ་བ་དམན་པས་ལོ་བཅུ་དྲུག་མ་ཁོ་ན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ན་ཆུང་གཞོན་ནུ་མིག་ཡངས་པ། །གཟུགས་བཟང་གཞོན་པས་བརྒྱན་པ་ནི། །ལོ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ལྔ་ལོན་རྙེད། །ཅེས་དང་། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས། སྨེ་ཤ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་

235

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཆེ། །བུ་མོ་ལོ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་མ། །ཞེས་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་དང་ལྷན་ཅིག་མཉེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐལ་ལྡན་གྲགས་པས་ཡང་གི་སྒྲ་ངེས་བཟུང་དུ་བྱས་
ནས་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཙམ་དང་། འཁྱུད་པ་དང་འོ་བྱེད་པ་ཙམ་བཀག་སྟེ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཁོ་ན་བྱེད་གསུང་ཡང་། རང་ལུགས་ལ་གསང་བ་སྙོམས་འཇུག་གིས་མཉེས་པ་ཁོ་ན་བྱ། ཞེས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་བཟུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་ནི། བཤང་གཅི་ཁུ་བ་ཁྲག་ལ་སོགས་པས་ཤ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་

རང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་དབུལ་ཞིང་མཆོད་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། སྤྱིའི་མཆོད་པ་དང་།ཁྱད་པར་བའི་མཆོད་པས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་མཆོད་ན་ཕུང་པོ་ལྔའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། མིག་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མཉེས་པར་འགྱུར་ཞིང་།
འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་དག་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངེས་དོན་གྱིས་ཟུང་འཇུག་བཤད་པ། མཆོད་
པའི་ངེས་དོན་གྱིས་ཟུང་འཇུག་འཐོབ་པའི་ཐབས་རིམ་པ་ལྔ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། ངེས་དོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། ཐིག་
གདབ་པའི་ངེས་དོན། ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པའི་ངེས་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ནི། མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཙམ་མིན་གྱི། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟུང་
འཇུག་ཡང་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ནས་ཐུགས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག །རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་རབ་གསལ་བ། །སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་

236

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
རྣམས་ཀྱི། །དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གསར་པའི་སྐད་དོད་ན་བ་ཞེས་པ་གྲངས་ཀྱི་དགུ་ལའང་འཇུག་

པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཟུང་འཇུག་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་བཞི་སྟེ་དགུ་པོ་དེ་ནི་གསར་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། འདི་ནི་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་མཆོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུང་འཇུག་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་བཞི་སྟེ་དགུ་པོ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དེ་ལེགས་པར་བཀལ་བའི་ངེས་
དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ལེགས་བསྒྲིལ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོད་ཟུང་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་ཚད་མའི་
ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། སྣ་ཚོགས་ལུང་གི་བརྡར་གྱུར་པ། །ཚད་མ་བཟང་པོར་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་མཛེས་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག །གཉིས་སུ་མེད་པ་མཛེས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཐིག་དང་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་བཏབ་
རྗེས་ཀྱི་ཐིག་གི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཤེས་རབ་འདི་ནི་ཐིག་ཡིན་ཏེ། །ཐབས་ནི་དེ་ཡི་རྗེས་འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་རབ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཐབས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་
གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཐིག་སྐུད་ཀྱིས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞག་པར་བྱས་པ་དེ་
ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་གདབ་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་
དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་མཆོག ། ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་ཐིག་གཅིག་གིས། །ཐུགས་

237

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་གདབ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྱལ་
གྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དག་པའི་ལྡོག་པའི་ཆ་བཅུ་
གཉིས་ཡོད་པ་དེ། ཁྲུ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཚད་དུ་བྱ་ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྱལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེས་འཕགས་པའི་བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་
མཉམ་པ་དེ་ནི། ངོས་བཞི་མཉམ་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་ངོས་བཞི་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྱལ་གྱི་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལ་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ། དགའ་བ། བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ནི། གྲྭ་བཞིའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚངས་པའི་གནས་བཞི་གྲྭ་བཞི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྱལ་གྱི་

དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། སྦྱིན་པ། སྙན་སྨྲ། དོན་སྤྱོད། དོན་མཐུན་པ་བཞི་ཡོད་པ་ནི་སྒོ་བཞིའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྡུ་བའི་དངོས་གྲགས་སྒོ་ཡིན་ཏེ། །རེ་རེའང་བཞི་ཡི་མིང་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པའི་གྲྭ་ཟུར་དང་བྲལ་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཕོ་བྲང་ནང་མ་ཟླུམ་པོའི་
ངེས་དོན་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་
ཟུང་འཇུག་དེ། ཕོ་བྲང་ནང་མ་ཟླུམ་པོ་གྲུ་བཞི་པའི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོན་གྱི་བརྡ། །འཁོར་ལོའི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྱལ་གྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་དབུས་སུ་

238

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བཀོད་པའི་རྡོ་རྗེའི་ངེས་དོན་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི།
མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས། ཆོས་
དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་རྡོ་རྗེའི་རྭ་ལྔའི་ངེས་དོན་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་
དེས་འཁོར་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མྱུར་དུ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ནི་དབུས་རྭ་རྣོ་བའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། མི་ཕྱེད་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་དེ། །རྡོ་རྗེ་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་རྒྱ། །རྣམ་པ་ལྔ་རུ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད། །རྩེ་མོ་འཁོར་བ་འཇིག་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་
ནི་ཤར་དུ་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་དུ། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ཤར་ཕྱོགས་སུ། །རྡོ་རྗེ་འབར་བས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི། ལུང་

སྟོན་ལས། ཤར་གནས་མེ་ལོང་གཟུགས་ཉིད་ནི། །འཁོར་ལོ་འབར་བའི་འོད་ཀྱིས་

བརྒྱན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི་ལྷོར་བཀོད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ། །འོད་ཟེར་མང་པོས་རབ་ཏུ་
འཁྲིགས། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ལུང་སྟོན་དུ། ལྷོ་རུ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྩེ་མོ་
དགུ་པའི་རིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། ནུབ་ཏུ་བཀོད་
པའི་པདྨའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་དུ། པདྨ་ཆེན་པོ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ། །པདྨ་རཱ་གའི་ཁ་དོག་འདྲ། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ལུང་སྟོན་ལས། ནུབ་ཏུ་སོ་སོར་རྟོག་
པདྨ། །པདྨ་རཱ་གའི་འོད་འདྲ་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་དུ་
བཀོད་པའི་རལ་གྲིའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་དུ། རལ་གྲི་ཆེན་པོ་བྱང་ཕྱོགས་

239

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སུ། །འོད་ཟེར་མང་པོས་རབ་ཏུ་འཁྲིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ལུང་

སྟོན་ལས། བྱང་དུ་མཆོག་གི་སེམས་གང་ཡིན། །འགྲོ་བའི་རྣམ་རྟོག་འཇོམས་བྱེད་པ། །བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་རལ་གྲིར་གྱུར། །འོད་ཟེར་འབར་བ་འདྲ་བའི་མདོག །ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་བྱམས་པ་ཚད་མེད་ནི་
ཤར་ལྷོར་བཀོད་པའི་སྤྱན་གྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། དབུས་ན་སྤྲིན་དང་འདྲ་

བའི་འོད། །སྤྱན་ནི་ཤར་གྱི་གྲྭ་རུ་བྲི། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ལུང་སྟོན་ལས། སྤྲིན་

སྔོན་དང་ནི་མཉམ་པའི་འོད། །ཤར་ལྷོར་བྱམས་པའང་སྤྱན་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་ནི་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་བཀོད་པའི་རྡོ་རྗེའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། མཱ་མ་ཀཱི་ཡི་རིགས་འབྱུང་བའི། །རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ། །ཞེས་དང་།དེའི་ཐད་ཀྱི་ལུང་སྟོན་ལས། ལྷོ་ནུབ་སྙིང་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ། །མཱ་མ་ཀཱི་ཡི་རིགས་རྡོ་
རྗེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགའ་བ་ཚད་མེད་ནི་ནུབ་བྱང་དུ་བཀོད་པའི་པདྨའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། པདྨ་ཁ་ཕྱེ་སྡོང་བུར་བཅས། །ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ནི་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ལུང་སྟོན་ལས། ནུབ་བྱང་སྡོང་བུ་དང་བཅས་
པའི། །པདྨ་དགའ་བས་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཏང་སྙོམས་
ཚད་མེད་ནི་བྱང་ཤར་དུ་བཀོད་པའི་ཨུཏྤལའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། ཨུཏྤལ་མཛེས་པ་བྱང་ཕྱོགས་སུ། །མཐིང་ག་སྤྲིན་དང་འདྲ་བར་བྲི། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
དེའི་ཐད་ཀྱི་ལུང་སྟོན་ལས། བྱང་ཤར་ཨུཏྤལ་འོད་ཟེར་ནི། །སྔོ་དང་བཅས་པ་བཏང་
སྙོམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་
བའི་སྦྱིན་པ་ནི། ཤར་སྒོར་བཀོད་པའི་ཐོ་བའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། ཐོ་བ་

240

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འབར་བ་འོད་གསལ་བ། །ཤར་ཕྱོགས་སྒོར་ནི་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་
ལུང་སྟོན་ལས། དེ་བཞིན་ཤར་སྒོར་སྦྱིན་པ་ནི། །ཐོ་བ་མདངས་ལྡན་འོད་དང་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྙན་སྨྲ་ནི་ལྷོ་སྒོར་བཀོད་པའི་དབྱུག་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། རྡོ་རྗེ་འབར་སོགས་འོད་བཟང་བ། །བེ་ཅོན་ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་
བྲི། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ལུང་སྟོན་ལས། དེ་བཞིན་སྙན་སྨྲ་ཞེས་གྲགས་པ། །དབྱིག་

པ་འོད་བཟང་རྡོ་རྗེ་འབར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་སྤྱོད་ནི་ནུབ་སྒོར་བཀོད་པའི་
པདྨའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། པདྨ་འབར་བ་འོད་བྱེད་པ། །ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་
བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ལུང་སྟོན་ལས། ནུབ་ཏུ་དོན་སྤྱོད་ཅེས་
བྱ་བ། །རྟ་མགྲིན་གྱི་ནི་པདྨའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་མཐུན་ནི་བྱང་སྒོར་
བཀོད་པའི་རྡོ་རྗེའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། རྡོ་རྗེ་འཁྱིལ་པ་རྡོ་རྗེ་ཅན། །བྱང་གི་
ཕྱོགས་སུ་རྡོ་རྗེ་བྲི། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ལུང་སྟོན་ལས། དོན་མཐུན་པ་
ནི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། །རྡོ་རྗེ་འཁྱིལ་པ་རྡོ་རྗེ་ཅན། །ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། །ལེགས་
པར་བཤད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཚད་མེད་བཞི་པོ་དེ་གྲྭ་བཞིའི་ངེས་དོན་དང་། གྲྭ་བཞིར་བཀོད་པའི་མཚན་མ་བཞིའི་ངེས་དོན་དུའང་བཤད་པ་དང་།སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་སྒོ་བཞིའི་ངེས་དོན་དང་།སྒོ་བཞིར་བཀོད་པའི་མཚན་མའི་ངེས་དོན་དུའང་བཤད་པ་རྣམས་ཟློས་སམ་སྙམ་ན། མི་ཟློས་ཤིང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཟུང་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཐབས་རིམ་པ་ལྔ་

241

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཤད་པ་ལ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་གྱིས་དབེན་པ་གསུམ་
དང་སྒྱུ་ལུས་བསྟན་པ། ནང་གི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་གྱིས་འོད་གསལ་བསྟན་པ།
ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་གྱིས་གཉིས་སྣང་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་
པ་ལས་ལྷ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ནི་ལུས་ཀྱི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན། ངག་དབེན་
གསུང་རྡོ་རྗེ་ནི་ངག་གི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན། སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ནི་སེམས་
ཀྱི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན། མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ངེས་དོན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་

རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་མཆོད་པ་འབུལ་མཁན་གྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཇི་བཞིན་ཡང་དག་
གནས་མཆོད་པ། །རྣམ་གསུམ་བསྒོམས་པས་འགྱུར་བ་ཡིན། །དང་པོར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡི། །ཕྱག་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་
དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དག་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེའི་ཡུལ་སྟོང་
པ་ཉིད་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། མ་སྐྱེས་པ་ཡི་ཞི་བ་གང་། །དེ་ནི་བུད་མེད་ཅེས་བྱར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་
གསལ་དེ་མངོན་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་རབ་ཏུ་མདངས་བཟང་བའི་ངེས་དོན་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཞི་བའི་ཆོས་དང་རྗེས་ལྡན་པ། །མདངས་བཟང་འོད་ནི་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་
ལ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་

242

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་ནི་ན་ཚོད་ལོ་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ནང་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་ན་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་ནི་དྲིའི་
ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྟེན་འབྲེལ་བག་ཆགས་དྲི་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་བྱེ་བ་ནི་མེ་
ཏོག་ཁ་ཕྱེ་བའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་ཁ་བྱེ་མེ་ཏོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་རྒྱན་གྱི་
ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་མེད་རྒྱན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐའ་བཞི་ལས་འདས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་པར། གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཡོན་ཏན་ཉིད་སྐ་རགས་སུ་བྱས་པའི་མཱ་མ་ཀཱིའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ནང་ན་མ་ཡིན་ཕྱི་ན་མིན། །གཉིས་ཀར་མ་ཡིན་གཞན་གནས་མིན། །གནས་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱུར། །དེ་བས་མཱ་མ་ཀཱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་
གཅིག་པ། །བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅེས་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་

མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ན་གནས་པ་ནི་དབུས་གནས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིས་ལས། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དབུས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་

243

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འོད་གསལ་དེས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་མཉེས་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་དབྱིངས་ཉིད་ཀྱི་བུད་མེད་ནི། །ཤེས་རབ་འདི་འདྲས་
མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་

བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ནི། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནི་རབ་ཏུ་བརྒྱན། །ཅེས་པའི་ངེས་དོན་དང་། དེ་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཞི་བའི་འོད་གསལ་ཡིན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཞི་བའི་གནས་སྤྲོས་པས། །ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ནམ་མཁའ་དང་ནི་གཅིག་ཏུ་གནས། །སངས་རྒྱས་ཞི་བའི་གནས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་
གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས། བུད་མེད་ན། རབ་ཏུ་མདངས་བཟང་བ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡི་དབུས་སུ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐྱེ་བ་སྟོན་ཏེ། དེ་
དག་ནི་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའི་ཆ་ནས་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་
དྲུག་དག་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བཤང་བའི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ་ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ལ་ཡུལ་དུ་རྣམ་བརྟགས་པ། །སྡུད་པ་དག་ནི་བཤང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་
དང་། དབང་པོ་དྲུག་དག་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཅི་བའི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་སྟོང་པ་གཅིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་

244

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དག་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ཁུ་བའི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། རྣམ་དག་ཆོས་ཉིད་ཁུ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་གིས་མི་
ཕྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ནི། ཁྲག་གི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྲག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་ལུས་པའི་ཕུང་སོགས་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་དོན་དང་། སྒྱུ་ལུས་པའི་ཕུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ནི་ལྷ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དབུལ་བའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། གང་ཞིག་ཆོས་སུ་ཡོངས་བརྟགས་པ། །དེ་ཉིད་ལྷ་རྣམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དངོས་མེད་པ་ནི་དབུལ་བ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་ལུས་ཕུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་
པའི་མཆོད་པ་ཕུལ་བས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མཉེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་བྱས་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་མཉེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབེན་པ་གསུམ། སྒྱུ་ལུས། འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་སྟེ་རིམ་པ་དྲུག་པོ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མས་བརྟགས་པས་གྲུབ་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་ཚོན་གྱིས་བྲི་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ།
ལུང་སྟོན་ལས། གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་པས་བརྟགས་པ། །དེ་རྣམས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་ལུས། འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་རྣམས་ཡང་ནས་
ཡང་དུ་ལྡབས་ནས་བསྟན་པ་ནི། ལུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ལ་ངེས་པ་བླ་ན་མེད་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །

245

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསུམ་པ་ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་
ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་དྲང་
དོན་དང་། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་དཀྱིལ་ཏེ་སྙིང་པོ་དང་འཁོར་ཏེ་དེ་ལེན་
ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། བཤད་པའི་
རྒྱུད་ལས། ཡན་ལག་ཀུན་བསྒོམ་ལས་འདས་ཤིང་། །རྟོག་དང་རྟོག་མེད་རྣམ་པར་སྤངས། །གུག་བསྐྱེད་ཐིག་ལེ་ལས་འདས་པ། །འདི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་

ལེའུ་ཡིན་ལ། དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་ལའང་ལེའུ་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ལེའུ་བཞི་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། །གཞུང་གང་དང་གང་མཐའ་དྲུག་གང་དང་གང་གིས་བཤད་ན། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་
བར་དགོངས་མིན་དང་། དེ་ནས་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །ཞེས་པ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་
རབ་ཏུ་ཉམས་དགའ་བཤད། །ཅེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། དེ་ནས་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག །ཅེས་པ་ནས། ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལེའུ་སྟེ་ཞེས་པའི་
བར་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པའོ། །དེས་ན་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལེའུ་བཞི་པ་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས་དྲང་ངེས་གཉིས། དགོངས་པ་མིན་པ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བས་ཐོན་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལྷ་བཅུ་
གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་ཚོན་གྱིས་བྲི་ཞིང་བསྒྲུབས་ནས་མཆོད་པ་དང་། རྫོགས་

246

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རིམ་ལ་དབེན་པ་གསུམ། སྒྱུ་ལུས། འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་རྣམས་འཆད་ཚུལ་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྔ་ལ་བཤད་པས། གང་ཟག་ལྔ་པོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་ལེའུ་བཞི་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། ། ། །བཞི་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཆོག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ལེའུ་སྔ་ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་
པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ལེའུ་བཞི་པས་ལེའུ་དང་པོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ནས། ལེའུ་བཞི་པར་བསྟན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ཅིང་། ལེའུ་གསུམ་པར་བསྟན་པའི་རིམ་པ་གཉིས་རྟོགས་ཀྱང་།ལེའུ་ལྔ་པ་འདིར་བསྟན་པའི་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བསླབ་པ་དང་བྲལ་ན་ཚེ་འདིར་མཆོག་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེའུ་ལྔ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཆོག་གིས་ལེའུ་འདི་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ། ཐེག་པ་དེས་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་འགལ་བའི་ཚིག་གིས་བསྟན་པ། སྤྱོད་པ་བྱེད་ཚུལ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། མ་འོངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་དང་
དྲུག །དང་པོ་ནི། བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་བཀའ་སྩལ་
ཏོ། །དེ་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་

247

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རྒྱལ་པོ། ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པས་
ན་གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག འཇིག་རྟེན་པའི་ལྔ་འཕྲལ་ཆེ་བ་ཚངས་པ། དབང་པོ། ཁྱབ་
འཇུག་གི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་མཛད་པས་ན་ཀུན་མཆོག་གི་ཁྱད་
པར་དང་ལྡན་ནོ། །དོན་གང་བཀའ་སྩལ་ན། སྤྲོས་བཅས་སྤྲོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་སྤྲོས་མེད་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་
བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བཀའ་སྩལ་ན། མཆོག་གི་ཆོས་རྡོ་རྗེ་འཆང་
གི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །
གཉིས་པ་ལ། རྒྱུད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དཀྲུགས་པས་ཀྱང་བསྒྲུབས་ན་
འགྲུབ་པའི་ཐེག་པའི་ཆེ་བ། རིགས་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྨད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་

བསྒྲུབས་ན་འགྲུབ་པའི་ཐེག་པའི་ཆེ་བ། མཚམས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་ཀྱང་བསྒྲུབས་ན་འགྲུབ་པའི་ཐེག་པའི་ཆེ་བ། བླ་མའི་མཆོག་ཐེག་པ་འདིའི་བླ་མ་ལ་སྨོད་པས་བསྒྲུབས་ཀྱང་འགྲུབ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་རིགས་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་པོས་རྒྱུད་འཁྲུགས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེས་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་
རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པ་འདུས་པའི་ལམ་འདིར་ཞུགས་ནས་རིམ་གཉིས་སྒོམ་པ་ལ་འབད་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཏུ་གྱུར་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དོན་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་
དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་དངོས་གྲུབ་རབ་དང་

248

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ནི་དགོངས་པ་མིན་པས་བཤད་པའོ། །འོ་ན། ལུང་སྟོན་ལས། འདོད་ཆགས་ལྡང་བའི་མིང་ཅན་ཏེ། །ཞེ་སྡང་ལ་འཇུག་མཚན་ཉིད་དང་། །དངོས་མེད་ལ་གནས་གཏི་མུག་གོ །ཞེས་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གསུམ་པོ་དེ་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རྡོ་
རྗེའི་བཟླས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གཅིག་ལ་དགོངས་མིན་དང་། དྲང་ངེས་ཀྱིས་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་འཇུག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དཀྲུགས་པས་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཡོད་
མོད། རིགས་དང་བྱ་བས་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་དེ།
ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལ་རྒྱལ་རིགས་དང་།བྲམ་ཟེའི་རིགས་གང་རུང་དགོས་པར་མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ངེས་ཏེ། སྐྱེ་
གནས་ཀྱིས་སྨད་པའི་རིགས་ངན་དང་།བྱ་བས་སྨད་པའི་སྨིག་མ་མཁན་དང་།

སོགས་པས་རྒྱ་དང་རླུབས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་རང་དོན་དུ་གསད་པ་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་སེམས་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་བླ་ན་མེད་
པའི་ཐེག་པའི་མཆོག་འདུས་པའི་ལམ་འདིར་ཞུགས་ནས་རིམ་གཉིས་སྒོམ་པ་ལ་འབད་ན། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་རིགས་བཟང་བའི་སྒོ་ནས་མིན་གྱི།

འདུས་པའི་ལམ་གྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་དེ་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རིགས་དང་བྱ་བས་སྨད་པས་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཡོད་མོད།

249

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མཚམས་མེད་སོགས་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པ་མེད་དེ།
མཚམས་མེད་སོགས་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་རྣམས་ཚེ་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་ངན་འགྲོར་
སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཕ་བསད་པ། མ་བསད་པ། དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པ། དམ་པའི་ཆོས་སྤོངས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་བཤིག་པ་
སྟེ་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་དང་སོགས་པས་མཛོད་ལས། མ་དགྲ་བཅོམ་མ་སུན་བྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་དང་། །སློབ་པ་གསོད་དང་དགེ་འདུན་
གྱི། །འདུ་བའི་སྒོ་ནི་འཕྲོག་པ་དག །མཚམས་མེད་པ་དང་ཆ་འདྲ་སྟེ། །ལྔ་པ་མཆོད་རྟེན་འཇིག་པ་ཡིན། །ཞེས་ཉེ་བ་ལྔ་དང་། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བླངས་ནས་རྩ་ལྟུང་ལ་སྤྱོད་པའི་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་སྟེ་ཐེག་པའི་མཆོག་འདུས་པའི་ལམ་འདིར་ཞུགས་ནས་རིམ་གཉིས་བསྒོམས་ན་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པ་ཡོད་དེ། འདུས་པའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ལམ་དེས། བདེན་འཛིན་དང་བདེན་སྣང་མྱུར་དུ་ཟད་པར་བྱེད་ནུས་ཤིང་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་འཇོམས་པ་ལ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །
འོ་ན་མཛོད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་
འབྱིན་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལ་མཚམས་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་། སྒྲོན་གསལ་
འདིར་ཆོས་སྤོང་དང་སྐུ་གཟུགས་བཤིག་པ་མཚམས་མེད་དུ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མཚམས་མེད་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡོད་པའམ། སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་མཚམས་མེད་ལྔ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཚེ་འདིར་མཆོག་འགྲུབ་པའི་

250

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

མཚན་གཞི་ཡོད་པ་གང་རུང་ལ་དགོངས་པའོ། །ཚེ་འདིར་སངས་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལ་འཕགས་པ་ངེས་པར་མི་དགོས་ཏེ། མཚམས་མེད་ལྔ་བྱས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཚེ་
འདིར་མཆོག་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་འཕགས་པ་ལ་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་

རྩ་ལྟུང་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པའོ། །འོ་ན། ལུང་སྟོན་ལས། རིགས་ངན་མྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱ། །སྨིག་མ་མཁན་ནི་དལ་བ་
སྟེ། །མཚམས་མེད་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །ཞེས་རིགས་ངན་ཕྱིར་ལྡང་བ་དང་། སྨིག་

མ་མཁན་ནང་དུ་གནས་པ་དང་། མཚམས་མེད་ནང་དུ་འཇུག་པའི་རླུང་ལྡང་འཇུག་
གནས་གསུམ་གྱི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་
ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པ་དེ་ལ་དངོས་ཟིན་དང་མི་མཐུན་པའི་དོན་གཉིས་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས། མེད་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པ་དེ་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དང་འགལ་ཡང་། དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་
དོན་གཉིས་པ་ཡོད་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པ་དེ་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་ན་གཞུང་དེ་ལ་དྲང་ངེས་
ཀྱི་བཤད་པའོ་ཞེས་མི་སྨོས་པར། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པའོ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རིགས་ངན་སྨིག་མ་མཁན་ལ་

སོགས། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པའི། །ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་བསྟན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེས་ཚེ་འདིར་མཆོག་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་དེ་དངོས་
ཟིན་ལྟར་བཟུང་དུ་མི་རུང་ངམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བཀག་ནས། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དངོས་ཟིན་ལྟར་བཟུང་དུ་རུང་བར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

251

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཞི་པ་ནི། མཚམས་མེད་སོགས་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་འདུས་པའི་ལམ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་འདིར་མཆོག་འགྲུབ་པ་ཡོད་ན། ཐེག་པ་འདིའི་བླ་མ་ལ་སྨོད་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་འདི་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པ་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། བླ་མའི་མཆོག་ཐེག་པ་འདིའི་བཀའ་དྲིན་མནོས་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་སྙིང་ནས་བསྙེན་བཀུར་བའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཁུར་བོར་ཏེ་སྨོད་ཚིག་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་ནི་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབས་ཀྱང་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་དེ་དང་ཟས་གོས་ཀྱི་འགྲོགས་འདྲིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་སྙིང་ནས་སློབ་དཔོན་སྨོད་པའི་གང་ཟག་དེ་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མཐོང་བར་མི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱུད་
ལས། སློབ་དཔོན་སྨོད་པར་བྱེད་པ་དག །རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མཐོང་མི་བྱ། །སློབ་དཔོན་
སྨོད་པ་གང་ཡིན་དེ། །བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་། །ངན་པ་གཏུམ་

པོའི་ལས་བྱེད་པ། །མཁས་པས་རྟག་ཏུ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་རིགས། །ཞེས་པ་ནས། བསྒྲུབས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་ཡོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པའི་ཆེ་བ་བསྟན་ནས། རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པ་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་མེད་པར་རང་དགར་འཇུག་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲ་འགལ་བ་གཞན་གྱིས་བསྟན་

པའི་ཚིག་གིས། སྲོག་གཅོད་པ་ཡི་སེམས་ཅན་གང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་སྣོད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དོན་གཞན་གང་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲ་འགལ་བ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་

252

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ཚེ་
འདིར་མཆོག་སྒྲུབ་པའི་སྣོད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས། སྲོག་གཅོད་པ་ཡི་སེམས་ཅན་གང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། གང་གིས་ཕུང་སོགས་དངོས་མེད་པར། །ཞི་གནས་ལས་བྱུང་སེམས་ཀྱིས་བྱས། །དེ་
ནི་སྲོག་གཅོད་བྱེད་པ་སྟེ། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་དེར་སྣང་བའི་བདེན་སྟོང་རྫུན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་རང་གིས་རྟོགས་ཤིང་གཞན་ལ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་ཚེ་འདིར་མཆོག་སྒྲུབ་པའི་སྣོད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས། རྫུན་དུ་སྨྲ་ལ་དགའ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་སྣོད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ནང་དང་དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་དག །རྟེན་འབྱུང་གཉིས་སུ་སྟོན་པ་ནི། །དེ་ནི་
རྫུན་སྨྲ་དགའ་བ་སྟེ། །གནས་མེད་ལ་གནས་རྣལ་འབྱོར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བླང་བྱའི་རྫས་
དང་། དེ་རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གིས་མ་བྱིན་པར་རང་གིས་ལམ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཚེ་འདིར་
མཆོག་སྒྲུབ་པའི་སྣོད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས། གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་པ་
དང་། །དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་སྣོད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་། །དེ་ནི་རྫས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དེ་འཕྲོག་ངང་ཚུལ་
གང་ཡིན་པ། །གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་

253

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་རྒྱུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ཚེ་འདིར་མཆོག་འགྲུབ་པའི་སྣོད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས། རྟག་ཏུ་འདོད་པ་སྤྱོད་གང་དང་། །དེ་དག་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། གང་ཞིག་དེ་ཉིད་དངོས་གཅིག་པ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྟག་སྦྱོར་བ། །སེམས་ཅན་དེ་དེ་འདོད་ལ་དགའ། །མཆོག་སྒྲུབ་པ་ལ་དམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཤང་བ་ཡུལ་ལྔ་དང་གཅི་བ་དབང་པོ་ལྔ་ཟས་སུ་ཟ་བ་སྟེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་

ཡང་དང་ཡང་དུ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་གོམས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ཚེ་འདིར་མཆོག་འགྲུབ་པའི་སྣོད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས། བཤང་གཅི་ཟས་སུ་ཟ་བ་སྟེ། །དེ་དག་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྲག་

གཏི་མུག་གི །ཡུལ་ནི་བཤང་བ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། །དབང་པོ་གཅི་བ་ཞེས་བྱ་ལ། །དེ་དག་ཞི་བ་ཟ་བ་ཡིན། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཆོག་འདིར། །དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་སྣོད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྤྲོས་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་
ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་རིགས། །ཞེས་པ་དང་། རིགས་ངན་སྨིག་མ་མཁན་ལ་

སོགས། །ཞེས་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཚེ་འདིར་མཆོག་འགྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་
མྱུར་ཁྱད་ནི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདྲེན་པའི་ཐབས་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལས། ནང་གི་ཐབས་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོ་

254

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རྗེའི་བཟླས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་རིགས། །ཞེས་སོགས་དང་།རིགས་ངན་སྨིག་མ་ཞེས་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་མཚམས་མེད་ཅེས་སོགས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པས་བསྟན་ནས། ཕྱིའི་ཐབས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་

དང་སྲིང་མོ་བུ་མོ་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་སྨེ་ཤ་ཅན་གྱི་བུ་མོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྣང་
གི་རིགས་ཀྱིས་བཙོ་བླག་མཁན་གྱི་བུ་མོ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་གར་
མཁན་གྱི་བུ་མོ་དང་། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱིས་ཕྲེང་བརྒྱུད་མཁན་གྱི་བུ་མོ་དང་།
དོན་འགྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་བཟོ་མཁན་གྱི་བུ་མོ་མ་ལྟར་བྱམས་ཤིང་།སྲིང་མོ་ལྟར་
བརྩེ་བ། བུ་མོ་ལྟར་གདུང་སེམས་ཆེ་བ། ལེགས་པར་བསླབས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཆོ་ག་བཞིན་དུ་འདོད་པ་བསྟེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་དེས་མཉེས་པར་བྱས་ན། ཐེག་ཆེན་མཆོག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་
ཆེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་རང་དང་ཡིད་
མཐུན་པ་ཅིག་དགོས་ཀྱི། ཡིད་མི་མཐུན་པ་དེ་ལམ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་
བྱེད་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཁྲོ་གཏུམ་ཅན། །རྣམ་པར་གཡེང་བས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ལས་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་རྙེད་ན་ཇི་ལྟར་
བྱ་སྙམ་ན། སངས་རྒྱས་གཙོ་བོའི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འོད་གསལ་
འཆར་བའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་སྙིང་ག་ཡིན་པས་དེ་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་མ་ཕྱུང་། དེ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མར་བསྐྱེད་དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྙོམས་པར་

255

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། སྙིང་ལ་གནས་པའི་ལྷ་མོ་ཆེ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུམ་གྱུར་བ། །རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་མོར་
བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐེག་པ་གཞན་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ནི་དུག་གི་
ལོ་མ་ལྟར་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཐེག་པ་འདིར་བློ་སྟེ་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་གནང་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་
པས་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པ་སོགས་ཀྱིས་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་མྱུར་
དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་།བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་འཕོ་བར་འཛིན་ནུས་པའི་
ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་སྒྱུ་
ལུས་པས་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི། མ་ལ་འདོད་པ་སྤྱོད་པའི་ངེས་དོན་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་བས་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི།
སྲིང་མོ་ལ་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་ཟུང་འཇུག་སྤྲུལ་སྐུ་བས་
མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི་བུ་མོ་ལ་འདོད་པ་སྤྱོད་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཆོས་སྐུར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཡི། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཡུམ་མ། །གཉིས་

256

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་སྦྱོར་བས། །དངོས་མེད་ཅེས་བྱ་འདོད་སྤྱོད་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་དང་མཉམ་གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་སྲིང་མོ་ཡིན་པར་འདོད། །རང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་ཡི། །གསང་སྔགས་ལུས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱ། །སྤྲུལ་སྐུའི་གཟུགས་ཅན་བུ་མོ་
དེ། །སྒྲུབ་པ་པོས་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ། །མ་དང་སྲིང་མོ་བུ་མོ་ནི། །འདི་འདྲ་རྣལ་འབྱོར་པས་མཉེས་བྱས། །ཐེག་ཆེན་མཆོག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ། །དངོས་གྲུབ་རྒྱ་ཆེན་དེས་འཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ལྔ་པ་ལ། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པ། སྟོན་པས་དེའི་ལན་མཛད་པ། ལན་གྱི་
དོན་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ནས། འདུས་པ་ཉན་པའི་འཁོར་ན་བཞུགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། སྲོག་
གཅོད་པ་ཡི་སེམས་ཅན་གང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་སྣོད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་གསུངས་པའི་དོན་རྟོགས་ཀྱང་། རྗེས་འཇུག་གི་གང་ཟག་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ། དེའི་དོན་མ་རྟོགས་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཞེན་པ་ལྟར་
བཅོས་ནས། རིགས་ངན་སྨིག་མ་མཁན་ལ་སོགས། །ཞེས་པས་བསྟན་པའི་རྟེན་གྱི་

གང་ཟག་གིས་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐོས་པས་ངོ་མཚར་དུ་འགྱུར། སེམས་ཅན་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པའི། །ཞེས་པས་བསྟན་པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་ཡོད་པར་ཐོས་པས་རྨད་དུ་གྱུར་ནས། སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། མ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་བྱས་པས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་ཅེས་པའི་ཚིག་ངན་

257

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ་འདི་ཅིའི་སླད་དུ་གསུང་སྟེ་གསུང་མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས། འཁོར་གྱི་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་ཚིག་ངན་པ་དེ་གསུང་
བའི་འོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསོལ་ཏོ། །
གཉིས་པ་ནི། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་རྗེས་དེ་ནས། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་

སེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་

ཞུས་པའི་ཚིག་གསན་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རྡོ་རྗེ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཞེས་བོས་ནས། སྲོག་གཅོད་པ་ཡི་སེམས་ཅན་གང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་སྣོད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་དགོངས་
གསུངས་ཀྱི་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཞེན་ནས་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཚིག་ངན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཐོང་
ལ། དེ་འདྲ་བའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ལ་ཚིག་ངན་པ་ཞེས་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཅིག སྲོག་གཅོད་པ་ཡི་སེམས་ཅན་གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེ་ཚིག་ངན་པར་འཛིན་པ་མི་
རིགས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཚིག་དེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་དང་རོ་
གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྙིང་པོའི་ཆོས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དོན་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་
སྐུ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་
པའི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ཀྱང་།བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་
གནས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པ་ནི་

258

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གང་ཞིག སྙིང་པོ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། དགོངས་བཤད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་ནུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཅན། སངས་རྒྱས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གང་ཟག་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

གསུངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ལ། ལན་གྱི་དོན་རྟོགས་ནས་བརྒྱལ་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་ལས་བསླང་
བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དྲང་དོན་དང་། ངེས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོན་པས་ལན་མཛད་པ་དེ་ནས། བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཞིང་རི་རབ་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་སྙེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྲོག་
གཅོད་སོགས་བྱས་ན་དེའི་རྣམ་སྨིན་ཚ་བས་འཇིགས་ཤིང་མ་བྱས་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་དེ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བཀའ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པས་སྐྲག་ནས། དེ་གཉིས་གང་བྱ་རུང་སྙམ་དུ་རྨོངས་པར་གྱུར་པ་ལ། ཕྱིས་ནས་སྲོག་གཅོད་པ་ཡི་
སེམས་ཅན་གང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གསུངས་ཀྱི་དོན་འོད་གསལ་དང་ཟུང་
འཇུག་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་པས་ཡིད་དགའ་བ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས། དབང་པོའི་སྒོ་སོ་སོ་ནས་རླུང་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་འགགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱལ་

བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་དེ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །
གཉིས་པ་ངེས་དོན་ནི། བརྒྱལ་བའམ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོངས་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དགོངས་གཞི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པ་མན་ཆད་ལ་གསང་བར་བྱ་བ་དང་། གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཞི་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། བདེ་བའི་མཆོག་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཡིན་པ་དང་། ཚེ་དེ་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་

259

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་དགོངས་ནས་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། མི་གཡོ་བ་འདི་གསང་བ་སྟེ། །ཞི་བ་གཅིག་པུ་བདེ་བའི་མཆོག །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་བྱེད་པ། །འདི་ནི་དགོངས་པས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་གང་ལས་བྱུང་ན་
ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཏེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེར་རྗེས་གཞིག་དང་རིལ་འཛིན་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསྡུས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ནམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་རྒྱུ་དང་
བསྡུ་རྒྱུ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། གཤེགས་མའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཁམས་བཞི་དང་། སེམས་དཔའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་དབང་པོ་དང་། རྡོ་རྗེ་མའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཡུལ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྡུ་ན་སྒྱུ་ལུས་པ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་

དེ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་འདི་ལྟ་བུ། །དཀྱིལ་

འཁོར་རང་ལུས་གང་ཡིན་པ། །འདི་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལུས་རྟོགས་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་ལུས་པས་ཕུང་པོ་སོགས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་ནི་བརྒྱལ་བའི་དོན་དང་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས་པ་དེ་བརྒྱལ་བ་ལས་བསླང་བའི་དོན་ཡིན་པར་བློ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དྲང་དོན་དུ་གསུངས་
པ་ལྟར་གྱི་བརྒྱལ་བ་དེ་བརྒྱལ་བའི་དོན་དང་དེ་ལས་བསླང་བ། དེ་བརྒྱལ་བ་ལས་

260

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བསླང་བའི་དོན་དུ་བློ་དམན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱལ་བར་གྱུར། །དེ་ལྟའི་བདེ་འདི་མི་ཤེས་པས། །བརྒྱལ་ལ་བསྐུལ་བར་མཛད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །བརྒྱལ་བ་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བསླང་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བསླང་བ་དངོས་གཉིས།
དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་དག་བསླང་བར་གསོལ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ། དྲང་ངེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསླང་བར་གསོལ་བ་དེ་ནས།
སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ་ཞེས་བཤད་པའི་གཞིར་དྲང་ངོ་། །གང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་
དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །གང་ལ་ཞུགས་ན། ནམ་མཁའ་ཐོགས་པའི་རེག་པ་བཀག་པ་དང་མཉམ་པ་སྟེ་འདྲ་བར་བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་བཀག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་གཉིས་སྣང་གིས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། དེ་བཤད་སྙམ་
པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་སྟེ་བཤད་པ་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེའི་
སྐུ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཀྱིས་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་ཏེ་རེག་པ་དེ་ནས་སྔར་བརྒྱལ་ཏེ་

261

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་བརྒྱལ་བ་སངས་ཏེ་དྲན་པ་སོར་ཆུད་ནས་རང་རང་གི་སྟན་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ཞུགས་ན་རྒྱུད་ཀྱི་

སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེའོ། །གང་ལ་ན། ནམ་མཁའ་སྟེ་སྟོང་པ་གསུམ་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པ་གང་དུ་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་བདེན་པ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་
ལྟར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཟུང་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་བཤད་
སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་སྟེ་བཤད་པ་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་
པོ་དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་དེ་འོད་ཀྱི་

རེག་པ་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཕན་ཚུན་ཟུང་
འཇུག་བསྐྱེད་པ་ལ་ནུས་པ་མཐུ་ཆེན་དུ་སོང་བའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་རླུང་སེམས་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས་པ་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་བ་དེ་དག་གིས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་ཕྲ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་སྟེ། རང་གི་གདུལ་བྱ་གང་དུ་ཡོད་པ་དེར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །
དྲུག་པ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་ལ། ཆོས་བསྟན་པའི་སྒོ་
ནས་བསྟོད་པ་དང་། རིགས་ལྔའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། མ་འོངས་

262

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀླན་ཀ་སྤང་བ་དེ་ནས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཟབ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ་དེ་མཐོང་བས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། སྔོན་མ་བྱུང་བའི་དོན་གསར་དུ་བྱུང་བ་མང་པོ་མཐོང་བས་རྨད་དུ་གྱུར། འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གདུལ་བྱས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་མཐོང་ནས་དགྱེས་པས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ནས་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱངས་འདི་སྐད་
ཅེས་གསུངས་སོ། །ཨེ་མའོ་ཆོས་དང་པོ་ནི། འདུས་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། ཨེ་
མའོ་ཆོས་གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལམ་རིམ་པ་ལྔ་ལ་ངོ་མཚར་བའོ། །ཨེ་མའོ་ཆོས་ཀྱི་དོན་འབྱུང་བ་ནི་དེ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་དམིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དེ་ལ་ངོ་མཚར་བའོ། །དེ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་དམིགས་པ་ལས་དོན་གང་བྱུང་ན་དང་པོར་ཆོས་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ལས་དོན་དག་པ་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ། དེ་ལས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ནི་རིགས་ལྔ་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་
པོ་དེའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཐུགས་ལ་འདུད་དོ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་
དབྱེར་མི་ཕྱེད་པས་ན་རབ་ཏུ་དག་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ཐོགས་པའི་རེག་པ་བཀག་པ་དང་མཉམ་པ་སྟེ་འདྲ་བ་བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་བཀག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། ལས་
ཉོན་གྱི་དབང་གིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ན་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་

ཀྱིས་བསླད་པའི་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པ་དང་། རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྡོ་

263

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རྗེའི་སྐུ་བརྙེས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཐུགས་ལ་འདུད་དོ། །ཐུགས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཙིཏྟ་བསགས་པ་ལའང་འཇུག་པས། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་
བསགས་པས་ན་ཐུགས་དང་། སྤྱིར་འཁོར་བའི་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་མེད་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔའི་དང་པོར་གྱུར་པས་ན་གཙོ་བོ། དུས་གསུམ་དག་གི་ལམ་དུ་བྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དུས་
གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་ན་དུས་གསུམ་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ཆེན་
པོའི་དབྱིངས་གྱུར་པ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
པས་ན་ཁམས་གསུམ་པ་དང་། ནམ་མཁའི་ལམ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱོན་གཤེགས་
མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཐུགས་ལ་འདུད་དོ། །ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཁྱེན་པས་ཁྱབ་པའི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་སྟེ་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་། ནམ་མཁའི་ལམ་སྟེ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་གནས་པ་པོའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟར་ཟབ་པའི་ཐུགས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་དཔག་མེད་དང་།བྱ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་རྫོགས་པར་སྤྱོད་པའི་གནས་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ། རིགས་ལྔའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ནས་དེའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཐུགས་ལ་འདུད་དོ། །
གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་

264

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
ཀྱི་གསང་བ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་
མཆོག་ནི། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལེའུ་དང་། དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་
ལའང་ལེའུ་ཞེས་བྱའོ། །
བཞི་པ་ནི། ལེའུ་ལྔ་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། །འོ་ན་ལེའུ་ལྔ་པའི་གཞུང་གང་དང་གང་མཐའ་དྲུག་གང་དང་གང་གིས་བཤད་ན། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །ཞེས་པ་ནས་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་དོན་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པ་ནས། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད། རིགས་ངན་སྨིག་

མ་མཁན་ལ་སོགས། །ཞེས་པ་ནས། བསྒྲུབས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་ཡོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད། སྲོག་གཅོད་པ་ཡི་སེམས་ཅན་གང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་སྣོད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་འདི་དགོངས་པས་བཤད། མ་དང་སྲིང་མོ་བུ་མོ་ལ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་དྲང་ངེས་ཀྱིས་བཤད། དེ་ནས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་གནས་འདི་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པ་དང་།དེ་ནས་ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཞེས་པ་ནས། བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཞེས་པའི་བར་
དྲང་ངེས་ཀྱིས་བཤད། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས་བསླང་བར་གསོལ་ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས་སྟན་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་དྲང་ངེས་ཀྱིས་བཤད། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཞེས་པ་ནས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཆོག་གི་

265

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལེའུ་ཞེས་པའི་བར་དགོངས་མིན་གྱིས་བཤད་པའོ། །དེས་ན་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལེའུ་ལྔ་པ་དེས་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས་དགོངས་དགོངས་མིན། དྲང་ངེས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བས་ཐོན་པའི་ལམ་ལ།
རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པའི་ཆེ་བ་དང་། །སྲོག་གཅོད་པ་ཡི་སེམས་ཅན་གང་། །ཞེས་སོགས་དགོངས་གསུངས་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་ལྔ་དང་། སྤྲོས་མེད་ཀྱི་བསྡུས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་།
ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ལ་ལྟོས་
པའི་ཀླན་ཀ་སྤང་བ་དང་། སྟོན་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། རིགས་ལྔའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་རྣམས་འཆད་ཚུལ་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྔ་ལ་བཤད་པས། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་འོད་ཟུང་གི་གོ་བ་ཆགས་པ་ནི་ལེའུ་ལྔ་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

266

༄༅། །རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་འཆད་པ་ལས་ལེའུ་དྲུག་པ་
ནས་དགུ་པའི་བར་གྱི་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །གཉིས་པ་ལེའུ་དྲུག་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པ་ལ། སྐུ་གསུང་
ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ། སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཆོག་གི་
ལེའུས་བཤད་ཚུལ། བཤང་གཅིའི་དམ་ཚིག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་དོན་གྱི་དམ་ཚིག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་དང་བཞི།
དང་པོ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་ལ། ལེའུ་
སྔ་ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ལེའུ་ལྔ་པས་ལེའུ་དང་པོའི་དོན་འཆད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ལེའུ་ལྔ་པར་བཤད་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་བྱེད་པ་ལ། ལེའུ་དྲུག་པར་བཤད་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པས་

མཚོན་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་

267

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལེའུ་འདི་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ། མཆོད་པའི་ཆོ་ག རྫོགས་
རིམ་དང་བྲལ་ན་ཚེ་འདིར་མཆོག་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ། ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ། སྤྱོད་པའི་ཆོ་ག་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ། དྲང་ངེས་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། སྔོན་བྱུང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པས་གསུངས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ན། སྒྲུབ་པ་པོའི་སེམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཐུགས་རྡོ་རྗེར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་
པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་གསུངས་སོ། །གང་གསུངས་ན་སྒྲུབ་པ་པོའི་སེམས་ཐུགས་རྡོ་རྗེར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ལ་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱེད་
པའི་སྔགས་འདི་གསུངས་སོ། །དེ་གང་ཡིན་ན། ༀ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། སརྦ་ནི་ཐམས་ཅད། ཏ་ཐཱ་ག་ཏཱ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཙིཏྟ་ནི་ཐུགས། བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ། སྭ་བྷཱ་ཝ་ནི་རང་བཞིན། ཨཱཏྨ་ཀོ་ནི་བདག་ཉིད། ཨ་ཧཾ་ནི་ངའོ་སྟེ། མདོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་འཇོག་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མི་བསྐྱོད་པས་ཐུགས་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་སྔགས་གསུངས་པ་དེ་
ནས། གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་གསུངས་ན།
ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོའི་ལུས་

268

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རྡུལ་དང་བྲལ་བའི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་

པ་དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེའོ། །གང་གསུངས་ན། སྒྲུབ་པ་པོའི་ལུས་སྐུ་རྡོ་རྗེར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་འདི་
གསུངས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཀཱ་ཡ་ནི་སྐུ། གཞན་རྣམས་སྔར་ལྟར་རོ། །རྣམ་སྣང་གིས་སྐུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་སྔགས་གསུངས་པ་དེ་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། ། གང་
གིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱིས་གསུངས་

སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་གསུངས་ན། སྒྲུབ་པ་པོའི་ངག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པས་མི་གཉིས་པ་སྟེ་གཉིས་སྣང་གིས་མི་ཕྱེད་པའི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རྡོ་རྗེར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དེ་བཤད་སྙམ་པའི་
དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་གསུངས་སོ། །གང་ན། སྒྲུབ་པ་པོའི་ངག་གསུང་རྡོ་རྗེར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་བྱེད་པའི་སྔགས་
འདི་གསུངས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཝཱ་ཀ་ནི་གསུང་། གཞན་སྔར་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། བསྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེས་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བྱའོ། །གང་ན། རང་གིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ལྷའི་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བྱའོ། །ཐབས་གང་གིས་
ན། རབ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐབས་འདི་ཡིས་སོ། །དེ་གང་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གང་དུ་
འགོད་པའི་གནས་སྤྱི་བོ་མགྲིན་པ་སྙིང་ཁ་རྣམས་སུ་སྔགས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡི་གེ་

269

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
གསུམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་མཚན་པར་བྱས་པ་ལས། རང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་གནས་
སྤྱན་མ། གོས་དཀར་མོ། མཱ་མ་ཀཱིའི་ཚོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྲོས་ནས་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས། གནས་གསུམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་སྟིམ་པས་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པ་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ། བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་ངེས་དོན་དུ་
བཤད་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཆོ་ག་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ། སྐུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་
སྔགས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ། གསུང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་
པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། ཐུགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་རྗེས་གཞིག་དང་རིལ་འཛིན་གྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་སྒྱུ་ལུས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ནས་དཔའ་ཆེན་མི་བསྐྱོད་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་སུམ་
བརྩེགས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་

གསང་བ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་པོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་
ཞུགས་ནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་
ཟུང་འཇུག་པའི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་

270

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གསུངས་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐུགས་བྱིན་རློབ་ཅེས་བྱ་བ་
ཡི། །གསང་སྔགས་དེ་ནི་བཀའ་སྩལ་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་
འོད་གསལ་དུ་དག་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ༀ་གྱི་ངེས་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིན་འབྱུང་གི་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏའི་ངེས་དོན། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཙིཏྟའི་ངེས་དོན། དོན་འགྲུབ་ཀྱི་བཛྲ་གྱི་ངེས་དོན། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་འོད་
གསལ་དུ་གཞུག་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀའི་ངེས་དོན་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཨ་ཧཾ་གི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ༀ་ཞེས་
བྱ་བ་དང་པོ་ཡིན། །སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་གཉིས། །ཙིཏྟ་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བརྟག །བཛྲ་གཉིས་གཉིས་དང་ལྡན་པ། །སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨཀ་ལྔ་པ། །ཨ་ཧཾ་ཞེས་པ་དྲུག་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔགས་དེ་ཚན་པ་དྲུག་ཏུ་བཅད་པས་ངེས་དོན་གྱི་རིགས་དྲུག་
དང་། ཚན་པ་གསུམ་དུ་བཅད་པའི་ༀ་དང་། སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་དོན་ནི། ངེས་དོན་གྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ། ཙིཏྟ་དང་བཛྲ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་དོན་ནི། ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རྡོ་རྗེ།
སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀ་དང་། ཨ་ཧཾ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་དོན་ནི། ངེས་དོན་གྱི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཡིན་
ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། སྐུ་དྲུག་གསུམ་པའི་མིང་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐུའི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་

སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་སྒྱུ་ལུས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ངེས་དོན་དང་། སྐུའི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བསམ་གཏན་གཉིས་
ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི། རྡུལ་དང་བྲལ་

271

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བའི་གནས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ངེས་དོན་དང་།རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྐུ་
བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་རྣམ་སྣང་མཛད། །རྡུལ་བྲལ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་ཞུགས་ནས། །སྐུ་ནི་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་

འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནི་ༀ་གྱི་
ངེས་དོན་དང་། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏའི་ངེས་དོན་དང་། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀཱ་ཡའི། བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ནི་བཛྲ་གྱི། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་
ཀའི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ནི་ཨ་ཧཾ་གི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ༀ་ཞེས་
བྱ་བ་ཚངས་པར་བཤད། །སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་གཉིས། །ཀཱ་ཡ་ཆགས་གཏོགས་དབང་ཕྱུག་སྟེ། །བཛྲ་རིག་བྱེད་ཡིན་པར་བསྒྲགས། །སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀ་འདོད་པ། །ཨ་ཧཾ་སྐེམ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་དེ། །དགོངས་པ་ཡིས་ནི་ཡང་དག་བརྟགས། །ཤེས་རབ་དབྱེ་བས་དབྱེ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གསུང་གི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བསམ་གཏན་གཉིས་
ཀྱིས་སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་སྒྱུ་ལུས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ངེས་དོན་དང་། གསུང་གི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལས་བྱུང་པའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི།
མཉམ་པ་ཉིད་མི་གཉིས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ངེས་དོན་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་པའི་

272

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གསུང་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་པ་ནི་གསུང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་
ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ནས་ཚེ་དཔག་མེད་ཅེས་པ། །ཀུན་ཏུ་མི་གཉིས་རྡོ་རྗེ་ཅན། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་ཞུགས་ནས། །གསུང་ནི་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་
སྔོ་བསངས་ནི་ༀ་གྱི་ངེས་དོན། སེར་པོ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏའི་ངེས་དོན། དམར་པོ་ཝཱ་ཀ་གི། ལྗང་གུ་བཛྲ་གྱི། དཀར་པོ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱད་མ་ཀའི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཨ་ཧཾ་གི་
ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ༀ་ནི་དང་པོར་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་གཉིས། །ཝཱ་ཀ་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དུ་གྱུར། །བཛྲ་དུས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཡིན། །སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀ་འདོད་པ། །ཨ་ཧཾ་ཞེས་པ་དུས་སུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔགས་

དེ་ཚན་པ་དྲུག་ཏུ་བཅད་པས་ངེས་དོན་གྱི་རིགས་དྲུག་དང་། ཚན་པ་གསུམ་དུ་བཅད་
པས་ངེས་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་དག་
བཤད་གསུམ་ཅན། །རེ་རེ་ཞིང་དྲུག་གསུམ་དུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་
རྒྱུད་དུ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་རིམ་པ་མིན་པར་དཀྲུགས་
ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཐུགས་དང་སྐུ་དང་དེ་བཞིན་གསུང་། །རིམ་ནི་རིམ་པ་མིན་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངེས་དོན་གྱི་རིགས་དྲུག་
དང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ལས། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་གཅིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། རྡོ་རྗེ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། །བདག་པོའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་ཏུ་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། རྫོགས་རིམ་

273

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེས་སོ། །གང་ན་སྔགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་
འཆད་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དེའོ། །ཐབས་གང་གིས་ན། སྟོང་པ་བཞི་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་

རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྟོང་པ་
སྔ་མ་གསུམ་ལས་མཆོག་དང་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐབས་འདིས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་གང་ལས་བྱུང་ན། སྒྱུ་ལུས་ཐིམ་པ་དང་འབྱུང་བའི་
གནས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྣམ་པར་
བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སྒྱུ་ལུས་དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པ་མན་ཆད་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་སྟེ་དེ་དག་གི་བཞོན་པའི་རླུང་དང་
བཅས་པ་ལས་བྱུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་ལ། རྗེས་ཆགས་ཀྱི་མཆོད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཆོད་པ།
རྫོགས་རིམ་པའི་མཆོད་པ་གཞིན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔོན་བྱུང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱིས་གསུང་
བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་གསུངས་པ་དེ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་ཏེ་རིན་འབྱུང་གིས་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་བཞེངས་ཏེ་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་སྔགས་འདི་གསུངས་སོ། །རྗེས་འཇུག་ལ་ཏིང་ངེ་
འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་རང་རིགས་
ཀྱི་རིག་མ་འདུ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཀོན་

274

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

མཆོག་དཔལ་ཏེ་རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། རྗེས་ཆགས་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་ལུས་
ཀྱིས་འཁྱུད་པ་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ལས་ལ་གནས་པའི་བར་དང་། ངག་ཏུ། ༀ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨ་ནུ་ར་ག་ཎ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ ཉ ཧཾ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་སེམས་
ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་
བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་རྗེས་ཆགས་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་ཏེ་རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་གྱིས། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། རྗེས་ཆགས་བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པས་འདུ་བྱས་པའི་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
དེ། གོང་གི་སྔགས་དེ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་
ལ་ལྡོག་པས་ཕྱེ་བའི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ༀ་གྱི་ངེས་དོན། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏའི་ངེས་དོན། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཨ་ནུ་ར་ག་ཎའི་ངེས་དོན། བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་བཛྲ་གྱི། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སྭ་བྷ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀའི་ངེས་དོན་དང་། ཟུང་འཇུག་
ལོངས་སྐུ་དེ་ཨ་ཧཾ་གི་ངེས་དོན་ཡིན་ལ། ཟུང་འཇུག་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་ནི་སྔགས་འདི་ཚན་པ་གསུམ་དུ་བཅད་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་པར་ལུང་སྟོན་ལས་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔོན་བྱུང་ལ་རིན་འབྱུང་གིས་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་སྔགས་གསུངས་པ་དེ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲུབ་

275

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ་རྡོ་རྗེ་གདོན་མི་ཟ་བ་སྟེ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པས་ལེའུ་དང་པོ་ནས་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་གདོན་མི་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་བཞེངས་ནས་མཆོད་པའི་སྔགས་འདི་གསུངས་སོ། །རྗེས་འཇུག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལས་ལ་གནས་པའི་འོག་ཏུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་གདོན་མི་ཟ་བ་སྟེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་གདོན་མི་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པས་ངག་ཏུ་ཕཊ། ཅེས་བརྗོད་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ནོར་བུའི་རྩེ་བར་དུ་ཕབ་པས་ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན། ༀ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་པཱུ་ཛཱ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་དེ། ཡིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་
བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་ཞིང་། མཆོད་པའི་དུས་རྟག་ཏུ་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལྔ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རེག་བྱའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་
བའི་བདེ་བས། རང་གི་ལུས་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཆོད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལ་གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ། ཆོས།
དྲུག་དག་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དྲུག་ནི། སྔགས་འདི་ཚན་པ་དྲུག་ཏུ་བཅད་པའི་ངེས་དོན་དང་། ངེས་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ནི་ཚན་པ་གསུམ་དུ་བཅད་པའི་
ངེས་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། སྒྱུ་ལུས་པའི་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྔ་འོད་གསལ་དུ་དག་

276

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་མཆོད་པ་ལྔ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་
ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མིག་ལ་སོགས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྔའི་མཆོད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་མཆོད་ན་ཚེ་དེ་ལ་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ། །རེག་བྱ་དང་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས། །དེ་དག་
དངོས་པོ་མེད་བྱས་པ། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བླ་ན་མེད། །མིག་སོགས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ། །མངོན་ཤེས་ལྔས་ནི་མཛེས་བྱས་པའི། །མཆོད་པ་བཟང་པོར་བཤད་པ་འདིས། །བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བས་
གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་དངོས་བཤད་པ་དང་གཉིས།
དང་པོ་ནི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་པ་བཤད་པ་དེ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་
གྱིས་རྫོགས་རིམ་དང་བྲལ་ན་བསྐྱེད་རིམ་རྐྱང་པའི་ལམ་གྱིས་ཚེ་འདིར་མཆོག་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔགས་སྐུ་དང་།དེས་མཚོན་པའི་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་འོག་ནས་འཆད་
པའི་ལུས་དབེན་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་དྲུག་པོ་འདི་གསུངས་སོ། །མཚམས་སྦྱོར་གྱི་

གཞུང་འདིས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་མན་ཆད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཚེ་འདིར་མཆོག་མི་འགྲུབ་པར་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིས་བསྐྱེད་རིམ་རྐྱང་པའི་ལམ་གྱིས་དེ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་མན་ཆད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་འཁོར་བཅས་ལས་ལྷག་

277

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། རྩ་རྒྱུད་པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས། སྔགས་ལ་ངེས་རྟོག་ལུས་ཀྱིས་

ནི། །ངག་གིས་ཡིད་ལ་བསྐུལ་གྱུར་པས། །བསྒྲུབ་བྱ་རབ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང་། །ཡིད་ནི་དགའ་དང་མགུ་བ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ལུས་དབེན་ལས་བསྒྲུབས་ཤིང་། དབྱངས་གསལ་ལས་བཏུས་པའི་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་རྣམས་གང་དུ་འདུ་བའི་གནས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་། རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་
གསུམ་གྱི་གདངས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་སྟེ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་ངག་དབེན་རྡོ་རྗེའི་
བཟླས་པས། ཡིད་དེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྲགས་པའི་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་བསྐུལ་བ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །གང་ན་ངག་དབེན་ལས་རབ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དབེན་དང་། ཚེ་དེ་ལ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྱུ་མའི་ལུས་དང་། ཡིད་དགའ་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། མགུ་བ་ཟུང་འཇུག་
རྣམས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདིས་ལུས་དབེན་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་དྲུག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱིས་ཞེས་པས་ལུས་དབེན་དང་།སྔགས་ལ་ངེས་རྟོག ངག་གིས་ཡིད་ལ་བསྐུལ་གྱུར་པས། །ཞེས་པས་ངག་དབེན། རབ་མཆོག་ཅེས་པས་སེམས་དབེན། དངོས་གྲུབ་ཅེས་པས་སྒྱུ་ལུས་དང་། ཡིད་ནི་དགའ་དང་ཞེས་པས་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་དང་། མགུ་བ་ཞེས་པས་ཟུང་འཇུག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ། སེམས་དབེན་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་བཤད་པ་དང་།ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཚེ་འདིར་མཆོག་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ཟུང་

278

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འཇུག་གི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། སེམས་བདག་མེད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ངག་དང་ལུས་ཀྱང་བདག་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གིས་སྐབས་སུ་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་དང་།གླན་ལ་སོགས་པས་སེམས་དབེན་
གྱིས་ཆོས་ཅན་སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཞེས་སྨྲ་བའང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་གྲུབ་སྒྱུ་མའི་ལུས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཐིམ་པའི་རླུང་སེམས་ལས་བསྒྲུབ་
པར་བྱ་བའི་སྒྱུ་ལུས་ནི། ནམ་མཁའ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རེག་པ་བཀག་པ་བཞིན་དུ།
བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་བཀག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་གྱི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དགའ་བ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་དེ་གང་ཞེ་ན། ལུས་མཆེད་པ་དང་། ངག་སྣང་བ་དང་། ཡིད་ཉེར་ཐོབ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་གང་དུ་

དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་དག་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་མངོན་
པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མངོན་པར་བྱང་
ཆུབ་པ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་
རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་དང་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན།

279

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྔགས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་མངོན་བྱང་ལྔའི་རིམ་གྱིས་ལྷའི་ལུས་སུ་སྦྱོར་བ་སྟེ་བསྐྱེད་པས་མཚོན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བསྙེན་བསྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་མཐར་ཕྱིན་
པ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་
གྱི་བསྙེན་བསྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཙམ་ལ། ཇི་སྲིད་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལྷ་སྐུའི་རྣམ་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་

སློང་གི་རྟོག་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ན་ལྷ་སྐུའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་

གི་ལུས་ལྷར་གསལ་བར་སྒོམ་བཞིན་པའི་དུས་ནའང་། རང་གི་ལུས་ལྷའི་སྐུར་དངོས་གནས་ལ་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་དང་ཆོས་
སྐུའི་དངོས་རྒྱུ་མི་བྱེད་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་དེ་གང་ཞེ་ན། སེམས་དབེན་གྱི་སྐུ་
གསུང་ཐུགས་ཏེ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ནི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་སྟེ་
ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་མདོར་ན་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བསྐྱེད། དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་དག་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་

བཞོན་པར་གྱུར་པའི་སྔགས་ཏེ་རླུང་དང་། འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་

བརྟགས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་
བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དང་ཐུགས་གཉིས་ཀྱིས་

280

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་དང་ཆོས་སྐུའི་དངོས་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་པ་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། རྟེན་གང་ལ་གནས་ནས་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ། རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་བཟླས་པ། རྣལ་
འབྱོར་པ་གཉིས་ཀའི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གཞན་བསྟན་པ་དང་བཞི།
དང་པོ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རིམ་པ་དྲུག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ལེའུ་གསུམ་པར་བསྟན་པའི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲོས་ཏེ་རླུང་གི་དེ་ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཞེས་པ་ལ་ཚུལ་བཞི་ལས། ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པས་ན་དཔལ་ལྡན། ཡེ་ཤེས་ལྔ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་རང་ལྷར་གསལ་བའི་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟེ་ཡི་གེའི་དོན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟེ་སྤྱིའི་དོན་
ནོ། །རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟེ་སྦས་དོན་ནོ། །བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ནོ། །ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གཤེགས་པའི་བདག་ཉིད་སྤྱན་སོགས་ཡུམ་བཞི་པོ་
ཀུན་གྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་མཆོད་པའི་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔ་པོ་ཀུན་གྱི་

མཆོག་དྲུག་པ་ཀུན་མཁྱེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་འོག་ནས་འཆད་པའི་བསྒོམ་པའི་མཆོག་ནི་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

281

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གཉིས་པ་ལ། ཕྲ་མོབསྒོམ་པའི་རྟེན་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་དང་། ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་བཤད་པ་དང་གཉིས།
དང་པོ་ལ། དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། དྲང་དོན་ནི། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་

གནས་པར་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་
སྟེ་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། དེས་མཚོན་པའི་ས་བོན་དང་།ཕྱག་མཚན་དང་། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ལྔས་རིམ་གྱིས་བྱུང་བའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེའི་གཟུགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒྱུར་བའི་རྟེན་དེ་ལ་གནས་ནས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་
འབྱོར་བསྒོམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྩམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར་ཏེ། རིམ་པ་བཞི་པའི་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱིས་མཚོན་པའི་
སྣང་བའི་ཚོགས་དང་། འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་ཉེར་ཐོབ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
ཟུང་འཇུག་པའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་དེ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་བ་དེས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེའི་གཟུགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་
སྔོན་པོར་བསྒོམས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོའི་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་ཞུགས་ནས། རགས་པའི་སྤྲུལ་
སྐུ་བཟུང་བའི་རྟེན་གྱི་རྫོགས་རིམ་པའི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྩམ་
པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས། སེམས་ཅན་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་ཉིད། བསྐྱེད་རིམ་

282

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་ལྷའི་དེ་ཉིད། རླུང་གི་དེ་ཉིད། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཉིད། ཡོངས་སུ་
དག་པའི་ལྷའི་དེ་ཉིད་དང་དྲུག་བསྟན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞིའི་ཕོ་མོ་གཉིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་གཏུམ་མོ་སྦར་ཏེ་སྟེང་དུ་སོང་བས་ལུས་ཀྱི་རྩ་ནང་སོ་སོ་ན་གནས་པའི་
བྱང་སེམས་རིམ་གྱིས་ཞུ་བ་གསང་གནས་ཀྱི་རྩེར་བབ་པ་མའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འདྲེས་
པའི་དབུས་སུ་བར་དོ་ཤི་བའི་རླུང་སེམས་ཞུགས་ནས་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་ནི། སྣ་ཡི་རྩེ་མོ་ཡུངས་ཀར་བསམ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། སེམས་ཅན་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩིའི་རྒྱུད་ལས། བདུད་རྩི་ས་བོན་ཞེས་བཤད་དེ། །དེ་ལས་
འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་ནས་བསྒོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་སེམས་རིམ་གྱིས་ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་དབུགས། །འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །གོང་བུའི་གཟུགས་
ཀྱིས་ཕྱུང་ནས་ནི། །སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་རབ་ཏུ་བརྟག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསང་
གནས་ཀྱི་རྩེར་ཕབ་པ་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་ཞིང་། དེ་བརྟན་པ་ན་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཡིད་
ཀྱིས་ཕྱུང་བ་དེའི་ནང་དུ། མི་འགྲོ་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འགྲོ་བ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡུངས་
ཀར་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཉམས་
དགའ་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་གང་ནས་བྱུང་ན། ཡབ་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་གཉིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་
པས་བརྟགས་པ་སྟེ་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི། འགྲོ་དང་མི་འགྲོ་ཡུངས་ཀར་

283

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷའི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། གསང་གནས་ན་གནས་པའི་ཐུར་སེལ་སེར་པོས་གཙོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་བྱེད་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ན་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་དྲག་ཏུ་རྒྱུ། ལྟེ་བ་ན་གནས་པའི་མཉམ་གནས་ལྗང་སེར་གྱིས་གཙོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་རྒྱུ་བའི་ཚེ་སྣ་བུག་གཡོན་ནས་རྒྱུ། དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་ཁར་གནས་པའི་སྲོག་འཛིན་དཀར་པོ་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་དལ་བར་རྒྱུ། མགྲིན་པ་ན་

གནས་པའི་གྱེན་རྒྱུ་དམར་པོ་སྣ་བུག་གཡས་ནས་རྒྱུ་བ་དང་། ཚིགས་རྣམས་ལ་ཁྱབ་སྟེ་གནས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་སྔོ་བསངས་ནི། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རླུང་ལ་དབང་ཐོབ་
པའམ། གཞི་ལ་འཆི་བའི་ཚེ་མ་གཏོགས་སྣ་བུག་ནས་མི་རྒྱུ་ལ། དེ་ནི་སྣ་རྩེར་ཡུངས་ཀར་བསམ་པའི་དོན་དང་། རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། སྣ་རྩེར་ཡུངས་ཀར་ཞེས་བྱ་བ། །སྲོག་དང་རྩོལ་བའི་བརྟག་པ་འོ། །སྲོག་དང་རྩོལ་ལ་གནས་པ་ནི། །འོད་ཟེར་ལྔ་པོ་སངས་རྒྱས་དངོས། །སྟེང་གི་སྣ་ལས་ངེས་འབྱུང་བ། །གཡོན་དང་གཡས་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །དལ་བ་ཞེས་བྱ་རྣམ་བཞིར་འགྱུར། །ནང་གི་དུས་ནི་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་རླུང་བཞི་གང་རུང་གིས་གཙོ་
བྱས་ནས་རྒྱུ་བའི་ཐུན་ཕྱེད་དམ། དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་བྱེད་རྒྱུ་བའི་རླུང་ལྡང་
འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་
སྦྱོར་བ་ལ་དམིགས་པ་ནི། སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་ཡུངས་ཀར་བསམ་པའི་ངེས་དོན་དང་།
སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། རང་སྔགས་བཞི་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཉིན་མཚན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཐུན་ཕྱེད་དུས་སུ་གནས་བྱེད་དེ། །རིམ་ནི་གོ་རིམ་ཇི་

284

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བཞིན་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་བཞོན་པའི་རླུང་དང་། མི་འགྲོ་བ་དེ་ལ་
ཞོན་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཡུངས་ཀར་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གནས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྐུ་ལ་འོད་ཟེར་ལྔ་འཕྲོ་བས་ན་ཉམས་དགའ་བ།
བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་

ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་བསྒོམ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷའི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཟུང་འཇུག་དགོངས་གཞིར་བྱས་ནས་རྡུལ་གཅིག་གི་སྟེང་ན་རྡུལ་ཕྲན་ཇི་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བཞུགས་པར་སྟོན་
པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ཡོད་དེ། ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། སྐྲ་ཙམ་ཁྱོན་གཅིག་ལ་ཡང་
སངས་རྒྱས་ནི། །རྣམ་མང་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་སྙེད་བཞུགས། །ཞེས་དང་། བཟང་སྤྱོད་ལས། རྡུལ་གཅིག་སྟེང་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ལ། གྱེན་རྒྱུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྡོར་བཟླས། སྲོག་འཛིན་མི་བསྐྱོད་
པའི། ཐུར་སེལ་རིན་འབྱུང་གི མཉམ་གནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྡོར་བཟླས། རླུང་གི་གཙོ་
བོ་རེ་རེ་རྒྱུ་བ་ན་འཁོར་གྱི་རྒྱུ་ཚུལ་བཟླས་པའི་གྲངས་དང་བཅས་པ་ལྔ།
དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར་ཏེ། སྙིང་ཁའི་མི་
ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཁ་དོག་འདྲ་བའི་གྱེན་རྒྱུ་མེ་རླུང་
གིས་གཙོ་བྱས་ནས་སྣ་བུག་གཡས་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ། ནང་དུ་འཇུག་པ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གི་སྐུའི་གནས་ༀ་གདངས་དང་། ནང་དུ་གནས་པ་གསུང་འོད་དཔག་མེད་
ཀྱི་གནས་ཨཱ་ཡི་གདངས་དང་། ཕྱིར་ལྡང་བ་ཧཱུཾ་གྱི་གདངས་དང་། དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་

285

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར་ཏེ་སྙིང་ཁའི་མི་
ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྲོག་འཛིན་ཆུའི་རླུང་སྤྱན་གྱི་ཚུལ་དུ་དཀར་ཞིང་སྣ་བུག་
གཉིས་ནས་དལ་བར་རྒྱུ་བ་ལ། ནང་དུ་འཇུག་པ་ༀ་དང་། གནས་པ་ཨཱཿ དང་། ཕྱིར་ལྡང་

བ་ཧཱུཾ་གྱི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཁ་དོག་འདྲ་བའི་ཐུར་སེལ་སེར་པོ་སའི་རླུང་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་དྲག་པོར་རྒྱུ་བ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་། མཆོག་ཡི་
གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དེ་ནན་ཏན་དུ་བསྒོམ་
པར་བྱའོ། །
བཞི་པ་ནི། སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་
མཉམ་གནས་རླུང་གི་རླུང་ཁ་དོག་ལྗང་སེར་གྱིས་གཙོ་བྱས་ནས་སྣ་བུག་གཡོན་ནས་རྒྱུ་བ་ལ། རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པ་ༀ། གནས་པ་ཨཱཿ ཕྱིར་ལྡང་བ་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཚུལ་ཏེ་ས་བོན་ཞི་བ་ཧཱུཾ་ཐུང་ངུའི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དེ་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །
ལྔ་པ་ནི། གྱེན་རྒྱུ་གཡས། མཉམ་གནས་གཡོན། སྲོག་ཐུར་གཉིས། གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུ་བ། དེ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། རྩ་བའི་རླུང་བཞི་པོ་གང་རུང་གཅིག་གཙོ་བོར་རྒྱུ་བའི་ཚེ་གཞན་གསུམ་ཡང་དེའི་འཁོར་རམ་ཁྱད་པར་དག་ཏུ་ཆུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། གྱེན་རྒྱུས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ་དེའི་

286

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཁ་དོག་དམར་པོ་ཡིན་པའི་དབང་གིས། དེའི་འཁོར་རྣམས་རང་རང་གི་ཁ་དོག་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་འཇའ་ཚོན་གཅིག་བཞིན་དུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིས་གྱེན་རྒྱུ་གཡས་ཁོ་ན། མཉམ་གནས་གཡོན་ཁོ་ན། སྲོག་ཐུར་གཉིས། གཉིས་ཀ་ཁོ་ན་ནས་རྒྱུ་བ་བཀག་ཅིང་།རྩ་བའི་རླུང་བཞིའམ་མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་དང་། ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་རྒྱུ་ཞིང་། མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་དུས་མཉམ་ཁོ་ནར་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་རླུང་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཞིག་རྒྱུ་ཞེ་ན། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་བཅུ་གཉིས་སམ། ཐུན་ཕྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་རླུང་རྒྱུ་བའི་ཐུན་ཕྱེད་པ་རེ་ལ་མགོན་པོ་རེ་རེའི་རླུང་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་རེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལྷ་མོ་བཞིས་བགོས་པའི་ལྷ་མོ་རེ་རེའི་ཐོབ་སྐལ་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་རེ་རྒྱུ་ཞིང་བསྡོམས་པས་རླུང་འབྱུང་འཇུག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་རྩིས་པའི་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་སྟེ། ལུང་སྟོན་ལས། གོས་དཀར་ལ་སོགས་བཟླས་བཤད་པ། །བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་དང་ཉི་ཤུ་ལྔ། །བཞི་པོ་ལེགས་པར་བསྒྲེས་པ་ནི། །བཞི་བསྡུས་བརྒྱ་ཕྲག་དགུ་ཉིད་དོ། །དགུ་བརྒྱ་དག་ཏུ་གང་བསྟན་པ། །ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་ནི། །དེ་ནི་སོ་སོར་འབྱུང་བ་ལས། །ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དེ་ལ་ཤེས་བྱ་རླུང་གི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་གཉིས། སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་
དང་། ཧཱུཾ་ཧོའི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་རྡོར་བཟླས་སུ་ཡོད་ཅིང་། རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་སྐབས་
དེ་ལ་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ། རྩ་བའི་རླུང་དང་མིག་གི་མངོན་

287

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཤེས་སོགས་མངོན་ཤེས་ལྔ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་དང་། ལུས་དབེན་ཐོབ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་

དང་པོར་རྩ་བའི་རླུང་དང་། དེ་ལ་ནུས་པ་རྙེད་པ་ནི་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་སྐབས་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་གསུངས་པ་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་པའི་རྡོར་བཟླས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག རྩ་བའི་
རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་ཚེ། རླུང་བཞི་པོ་རང་རང་གི་གནས་ནས་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་གནད་མ་རྟོགས་པ་
ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིའི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བའི་ཆེད་
ཡིན་ལ། དེ་གྲོལ་བ་ལ་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ལེའུ་གསུམ་པ་དང་དྲུག་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། རྫོགས་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀའི་གསང་བའི་སྣ་རྩེར་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་ཚུལ་དང་། དེ་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྫོགས་རིམ་པས། ཨུཏྤལ་མཐིང་གའི་
མདོག་དང་འདྲ་བའི་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ནས་ཀྱི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་པ་གཅིག་སྣའི་རྩེ་
མོར་ཏེ་རྡོ་རྗེའི་བུག་པའི་ཁའི་དྷཱ་ཏིའི་མར་སྣར་ཁྱད་པར་དུ་སྟེ། ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་

རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྫོགས་རིམ་པས་ཙ་ན་ཀ་སྟེ་
མོན་སྲན་རྡེའུ་ཡི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་ཞིག་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་གེ་སར་དང་བཅས་པ་སྣའི་རྩེ་མོར་ཏེ། ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་ཀྱི་དྷུ་ཏིའི་མར་སྣར་བསྒོམ་པ་འདི་

288

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཤེས་ཏེ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་གཞོལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ལྷག་མའི་སྒྲུབ་པ་པོས་གསང་གནས་ཀྱི་སྣའི་རྩེ་
མོར་ཏེ་དྷཱུ་ཏིའི་མར་སྣར་འཁོར་ལོ་དང་སོགས་པས་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། འོག་སྒོར་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པ་ལས་ཕན་ཡོན་གང་འཐོབ་སྙམ་ན།
འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་གང་ལ་

ཡོད་པའི་མི་སློབ་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བའི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་

དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པས་ཉམས་དགའ་བ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་
འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་དེ་གང་ལས་བྱུང་ན་འོག་སྒོར་ཕྲ་མོ་མན་ངག་བཞིན་དུ་བསྒོམས་པས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དྲངས་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱངས་པའི་མཐར་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འབྱུང་ཞིང་། སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་མདོར་ན་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྐྱེད། དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་སྤྲོ་བ་སྟེ་གཞུག་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་ནོ། །མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྟེ་གཞིའི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་གྲགས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་གནས་སོ། །འོ་ན་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འབྱུང་བའི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཚིག་གི་སྐད་དོད་པ་ཏ་གནས་ལའང་འཇུག་པས། ཟུང་འཇུག་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་འབྱུང་བའི་གནས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་

289

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །
ལྔ་པ་ལ། དྲང་ངེས་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། སྤྱོད་པ་དངོས་བསྟན་པ། ཁ་ཟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
བསྟན་པ། དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་བཞི།
དང་པོ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པ་དེ་ནས། དཔལ་ལྡན་
རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཀུན་སྟོན་པ་པོས་
སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ལེགས་པར་དག་པ་ཉན་ཐོས་སོགས་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་དམ་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། སྤྲོས་བཅས་སོགས་སྤྱོད་
པ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་ཕྱིའི་གཡེང་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ནང་དུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་
སྦྱར་བའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་བྷུ་སུ་ཀུའི་སྤྱོད་པ་དེ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་སྒྱུ་རྩལ་རེ་བཞི་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་རོ་དང་དེས་མཚོན་པའི་དྲི་
དང་རེག་བྱ་སྟེ་འདོད་ཡོན་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་རིག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཟླ་བ་དྲུག་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ལེགས་པར་
མཆོད་པ་སྟེ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་
ཀྱི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ཡིས། ཟས་སུ་བཤང་གཅིས་མཚོན་པའི་བདུད་རྩི་ལྔ་ཟོས་ན་ནི།
གནས་སྐབས་སུ་ལུས་རྒྱས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྐྱོན་མེད་

290

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་ཡང་དག་པ་བླ་ན་མེད་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་དྲག་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་ཤ་རྣམས་ཟ་བ་དང་།
རང་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་དང་འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བའི་ཤ་ཆེན་དག་ནི་རབ་ཏུ་
བརྟགས་པ་སྟེ་ལོངས་སྤྱད་ན། གསང་བ་བསད་ལས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་དང་། སྐུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་དང་།
དེར་མ་ཟད་རི་ལུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་ཁ་ཟས་དག་བསྟེན་ན་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་གླང་པོ་ཆེའི་ཤ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་རིན་འབྱུང་གི་རྟའི་ཤ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་པ་བ་གླང་གི་ཤ་དང་།
དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱིའི་ཤ་རྣམས་རང་གི་ཟས་དང་གཏོར་མར་འབུལ་བའི་བཟའ་བ་དང་
ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །དྲག་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཙམ་པ་རྐྱང་པའི་ཟས་དག་ནི་མི་
དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐབས་སུ་དེ་རྐྱང་པའི་ཟས་ལྷ་ལ་བཤོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཟླ་བ་དྲུག་དང་། ཁ་ཟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་འདི་
ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། ས་སྙིང་ལ་སོགས་པའི་བློ་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་རང་རྒྱུད་ལ་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་འདོད་ཁམས་ན་གནས་པའི་རིག་མ་ཐམས་ཅད་ལ། ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་ཕྱག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་།འཇིག་རྟེན་ཏེ་ལས་ཀྱི་ས་པ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བའི་

291

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལས་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་གཙོ་བོ། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ཟིལ་
གྱིས་གནོན་པས་ན་གཟི་བརྗིད་ཅན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྫི་བར་མི་

ནུས་པས་ན་སྟོབས་དང་ལྡན་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཚེ་དང་ལང་ཚོ་དང་ལྡན་པས་ན་མདངས་བཟང་བ། རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་པས་ན་མཐོང་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ།
ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྔགས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གང་མཐོང་
བའི་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་རང་གི་དབང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་རྫོགས་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་སྣོད་མིན་ལ་གསང་བར་བྱ་བ་དང་།བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་སྔགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་
ནས། ལུས་ངག་སེམས་ལས་འདའ་བ་སྟེ་ཐ་མལ་པའི་ལུས་སྤངས་ནས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་འདྲ་བའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་དུས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་སོགས་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་གོ་འཕང་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་
ལས། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་སྔགས་པ་ནི། །འདི་ལྟའི་ཏིང་འཛིན་ལྡན་པ་དག །ངེས་པའི་དུས་ནི་ཡོངས་སྤངས་ནས། །བླ་མེད་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདི་དག་གིས་ནི་སྤྱོད་པ་བྱེད་ཚུལ་དང་། བཤང་གཅི་སོགས་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་རྣམས་ངེས་དོན་དུ་མ་བཤད་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་དྲང་

292

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དོན་དུ་བཤད་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། སྤྱོད་པ་ཟླ་བ་དྲུག་གི་ངེས་དོན་དང་། ཁ་ཟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ངེས་དོན་དང་།
དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་བཞི།
དང་པོ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པ་དེ་ནས། རྫོགས་རིམ་
པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་ངེས་དོན་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ནས་བདེ་གཤེགས་གཙོ་བོས་ཀྱང་། །གསང་བའི་དམ་པ་གསུངས་པ་ནི། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྤྱོད་མཆོག་དམ་པ་ཀུན་
གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་ནི་གཟུགས་སྒྲ་རོ་གསུམ་གྱི་

ངེས་དོན་དང་། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་རླུང་སེམས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དྲུག་ནི་ཟླ་བ་དྲུག་གི་ངེས་དོན་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་མཛོད་ལས། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་
ལ། །དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དེ་དག་ཀྱང་། །དྲུག་ཅུ་ལ་ནི་ཐང་ཅིག་གོ །ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་ཟླ་གསུམ་ནི། །གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཟླ་ཕྱེད་ཟླ་བ་ལོ་སྟེ་དྲུག་བསགས་པ་ལས་བསྐལ་པ་གཅིག་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་དང་དེ་རེ་རེ་ལ་རླུང་སེམས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དྲུག་ལས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ལྡན་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དང་། །ཟླ་ཕྱེད་ཟླ་བ་ལོ་ཡི་དུས། །གྲངས་གསུམ་བསྐལ་པ་གཅིག་ཅེས་པ། །སྐད་

293

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཅིག་མ་ནི་གཅིག་ལ་བརྗོད། །ཟླ་བ་དྲུག་བཤད་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྱུ་ལུས་ལོངས་སྐུ་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་དོན་གྱི་

འོད་གསལ་ནི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལས་འདས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་

བསྔགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དངོས་མེད་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་བསྔགས་པ་སྟེ། །དུས་གསུམ་ལས་འདས་ཡིན་པར་དགོངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྤྱོད་པ་ཟླ་བ་དྲུག་བྱས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སུ། དེ་ལས་
གསང་བའི་དེ་ཉིད་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཟླ་

དྲུག་བསྒོམ། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་མཆོད་ཆེན་གྱིས། །ལེགས་པར་མཆོད་ནས་བསྒོམ་
པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་རོར་ལྡན་པ། །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་ཟླ་དྲུག་བསྒོམ། །མཆོད་ཆེན་དེ་ནི་བྱས་ནས་སུ། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བཤང་བ་ཡུལ་ལྔ་དང་། གཅི་བ་དབང་པོ་ལྔ་ཟས་སུ་ཟ་བ་སྟེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ནི། དངོས་གྲུབ་འབྲས་བུ་འདོད་པ་
ཡིས། །ཟས་སུ་བཤང་གཅི་ཟོས་ན་ནི། །ཞེས་པའི་ངེས་དོན་དང་། དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་བྱས་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་། བདེན་འཛིན་གྱི་
རྟོག་པ་མེད་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྐྱོན་མེད་པ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཡུལ་དང་དབང་པོ་སྦྱོར་བ་ནི། །བཤང་གཅི་ཟས་སུ་བྱེད་པ་འོ། །བྱས་ན་དེ་འདྲའི་དངོས་

294

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གྲུབ་ནི། །བཟའ་བ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་འོ། །དེ་ཉིད་འདི་ནི་བླ་མེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གཅིག་ལས་བྱུང་བའོ། །རྟོག་མེད་འདུས་ནི་མ་བྱས་ཤིང་། །མི་རྟོག་དོན་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤའི་སྐད་དོད་ལ་མཾ་ས་ཞེས་པའི་མའི་ཐིག་ལེ་ས་
ལ་བྱིན། མཱ་ལ་མ་ཀཱི་བསྣན་པའི་མཱ་མ་ཀཱི་ནི་བདག་ཉིད་མ་ཞེས་པ་ལ་འཇུག་པས།
བདག་བྱིན་བརླབས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་། སཾ་ལ་བོ་དྷི་བསྣན་པའི་སཾ་བོ་དྷི་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་འཇུག་པས། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཟུང་འཇུག་ནི། ཤ་རྣམ་པར་ཟ་བའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། མཱཾ་ནི་མཱ་མ་ཀཱིར་བཤད་དེ། །ས་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །བསམ་གཏན་དེ་ནི་དགའ་སྤྱོད་པ། །ཤ་ཞེས་བྱ་བར་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དག་
པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་གནས་པ་ནི། ཤ་ཆེན་དག་ནི་རབ་བརྟགས་ན། །ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་རྣལ་འབྱོར་ནི། །ཤ་ཆེན་དེ་ནི་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་
གསུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། སྐུ་དང་གསུང་ཐུགས་གསང་བ་
ཡི། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། གསང་བ་ཡི་ནི་གོ་འཕང་མཆོག །རྡོ་རྗེ་གསུམ་ནི་མྱུར་དུ་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རིགས་ལྔའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི། གླང་པོ་ཆེའི་ཤ རྟའི་ཤ བ་གླང་གི་ཤ ཁྱིའི་ཤ་

295

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དང་ཤ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་གླང་ཆེན་རྟ། །དེ་བཞིན་ཁྱི་ལ་སོགས་པའི་ཤ །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་རིགས་དབྱེ་བས། །ཇི་སྐད་
བཤད་དང་གྲངས་མཉམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་དགའ་བས་གནས་པ་ནི་ཤ་རྣམས་ཟས་སུ་ཟ་བའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། རྣལ་འབྱོར་གང་ཞིག་གཉིས་མེད་པ། །བསམ་གཏན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་ཟས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་རིམ་མཐོན་པོ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས། འཇིག་
རྟེན་པ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ལམ་དང་། དེ་ལས་འདས་པ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་ནི། དྲག་ལས་ཀྱི་ཚེ་ཙམ་པ་རྐྱང་པའི་
ཟས་མི་གསོལ་བའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཁམ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་པ། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ངོ་བོར་འགྱུར། །གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མཆོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུང་འཇུག་དེ་གང་ལ་གནས་ན། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བས་ཞི་མཐའ་སྤོང་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་སྲིད་མཐའ་སྤོང་བ་དང་། མཐའ་དེ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་གནས་པ་ཡིན་
ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། མཁས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པ། །དེ་ནི་འཁོར་དང་གཅིག་ཤོས་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཟླ་བ་དྲུག་དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྟེན་པའི་ཕན་
ཡོན་ནི། ལུང་སྟོན་ལས། རྣལ་འབྱོར་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་འདིས། །ཞེས་པ་ནས། གཙོ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀུན་གྱི། །དམ་ཚིག་ཡིན་ཏེ་དམ་ཚིག་མཆོག །ཅེས་པའི་
བར་གྱིས་བསྟན་ནོ། །

296

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གསུམ་པ་ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས། སྐུ་དང་གསུང་
དང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལེའུ་ཡིན་ལ། དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་
པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་ལའང་ལེའུ་ཞེས་བྱའོ། །
བཞི་པ་ནི། ལེའུ་དྲུག་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། །འོ་ན་གཞུང་གང་དང་གང་མཐའ་དྲུག་གང་དང་གང་གིས་བཤད་ན། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་ཞེས་པ་ནས། མཆོག་རབ་འདི་ཡི་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བྱ། ཞེས་པའི་བར་དྲང་ངེས་ཀྱིས་བཤད། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །ཞེས་པ་ནས། བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་ཚུལ་བཞིས་བཤད། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ནས། གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

བརྟགས་བསྒོམ། །ཞེས་པའི་བར་དྲང་ངེས་ཀྱིས་བཤད། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཞེས་
པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ནི་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ཅེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད། དེ་
ནས་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཞེས་པ་ནས། ལུས་ངག་སེམས་ལས་འདའ་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་དྲང་ངེས་ཀྱིས་བཤད་པའོ། །དེས་ན་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལེའུ་དྲུག་པ་མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས་དྲང་ངེས་གཉིས། དགོངས་བཤད་དང་ཚུལ་བཞིས་བཀྲལ་བས་ཐོན་པའི་ལམ་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། མཆོད་པའི་ཆོ་གརྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རིམ་པ་དྲུག རྫོགས་རིམ་པའི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་དང་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ག་རྣམས། འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས། ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྔ་ལ་

297

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཤད་པས། ལྔ་པོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་འོད་ཟུང་གི་གོ་བ་སྐྱེས་པ་ནི། ལེའུ་དྲུག་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། ། ། །
གཉིས་པ་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཆོག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་ལ། ལེའུ་སྔ་ཕྱིའི་

མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ལེའུ་དྲུག་པས་ལེའུ་དང་པོའི་དོན་འཆད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ལེའུ་ལྔ་པར་བསྟན་པའི་སྤྱོད་པ། དྲུག་པར་བསྟན་པ་དེ་སླར་ཡང་སྤྲོས་ཏེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལེའུ་འདི་གསུངས་སོ། །
གཉིས་ཏེ་པ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། སྤྱོད་པ་གསུམ་བསྟན་པ། རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་གིས་དག་པའི་ལྷ་སྐུ་བསྐྱེད་པ། རྣལ་འབྱོར་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གི་ཆོ་ག་བསྟན་པ། རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས། དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་
ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྗེས་དྲན་དྲུག་གི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དང་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་མཆོག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་
ཆུབ་པའི་གོ་འཕང་གསུམ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ལེའུ་འདི་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པས་བྱང་ཆུབ་
བསྒྲུབ་དགོས་པར་བསྟན་པ། ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་བྱོན་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་འདིས་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་པར་བསྟན་པ། འདོད་ཡོན་ལ་
ལོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་བསྒོམ་བསམ་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་

298

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱོད་པའི་རྣམ་གྲངས་དང་དབྱེ་བ། སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་དང་བྱ་ཚུལ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ལེའུ་ལྔ་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཆོག་དང་། བདུན་པ་ནས་འབྱུང་བའི་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཆོག་དང་། དགུ་པ་ནས་འབྱུང་བའི་སྔགས་ཀྱི་

སྤྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་འབྱུང་བའི་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པའི་འདོད་
ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བ་ལ། འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།
བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལའང་སྤྲོས་བཅས་སྤྲོས་མེད་ཤིན་
ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད། ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རིག་
མའི་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པས་ན་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ལ་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་དེ་ལ། དངོས་དང་བསྒོམས་པའི་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་
པར་བཞག བསྒོམས་པའི་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་ལ་ཡང་ལམ་བསྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་།སྣོད་དུ་རུང་ནས་ལམ་བསྒོམ་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་སྐབས་སོ། །གཉིས་པ་ལ།

299

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལམ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་།སྐྱེས་པའི་ལམ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་
པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཐོག་མར་སློབ་པ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་
ཐོབ་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་

འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དང་། སེམས་དབེན་པས་
སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དང་། སྒྱུ་ལུས་པས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་

དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བོགས་
འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་སྐབས་བཞི་ཡོད་དོ། །བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ནི་
སེམས་དབེན་པ་ལ་མཚོན་ན། ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་

སྡུད་ནུས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ལས་བདེ་ཆེན་དྲངས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་། ད་དུང་རླུང་སྡུད་པ་དང་བྱང་སེམས་ཞུ་སྟེ་བདེ་ཆེན་
འདྲེན་པ་མ་རྫོགས་པ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་
ཞུགས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་བྱ་ཚུལ་ནི།
བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་མཚོན་ན། རྒྱུ་སོ་ཕག་ལས་བྱས་པའི་ཁང་པ་སུམ་ཐོག གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་རྟ་བབས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་འོག་ཏུ་གཡོས་ཁང་དང་། བར་ཁང་དུ་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་རྣམས་དང་། སྟེང་ཁང་གི་མཐིལ་ལ་ཆུ་ཚོན་གྱིས་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་
དུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་རས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་སོ་གཅིག སྟེང་དུ་བླ་རེ། ལོགས་ལ་རྒྱལ་
མཚན་དང་། བ་དན་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་
བརྒྱན་པ། རང་དང་སྒྲུབ་གྲོགས་ཉེར་གཉིས། རིགས་ལྔ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་ཁྲོ་བོ་

300

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བཅུ། པྲོག་ཞུ་དང་། དབུ་རྒྱན། འདྲ་འབག གདུ་བུ། ཕྱག་མཚན། ན་བཟའ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་རང་རང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཆས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ལེགས་པར་བསླབས་པའི་
རིག་མ་དགུ་ལྷ་མོ་དགུའི་ཆས་སུ་འཇུག་པ་བྱས་ནས་རང་རང་གི་གནས་སུ་འཁོད་དེ་རང་རང་གི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་བསྐྱེད། རང་ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་ཀྱི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། རིག་མ་དགུ་པོ་གང་རུང་གཅིག་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་
མར་བསྐྱེད་དེ་དེའི་ལུས་ལ་ལྷ་ཉེར་དགུ་འགོད། དེ་དང་རང་གི་མཁའ་གསང་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། ཡུམ་གྱི་པདྨར་ལྷ་སོ་གཉིས་བསྐྱེད་དེ་
རྣམས་ཕྱིར་སྤྲོས་མཛད་པ་མཛད། སླར་བྱོན་ནས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་རང་ཡབ་ཡུམ་
དང་། ལྷ་གཞན་རྣམས་འཁོར་གྱི་དམ་ཚིག་པ་རྣམས་ལ་སྟིམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་མིག་གིས་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་། རྣ་བས་གླུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་སྙན་པ་ཉན་པ་དང་། སྣས་ལུས་ལ་བྱུགས་པའི་དྲི་ཞིམ་པོ་སྣོམ་པ་དང་།ལྕེས་མ་མཆུའི་རོ་འཇིབ་པ་དང་། ཁ་ཟས་བདུད་རྩིར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་
དང་། རེག་བྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཆོ་ག་བཞིན་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་གི་དགའ་བཞི་དྲངས་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱི་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་ནས་བསྒོམ། དེ་ལས་ལངས་པའི་ཚེའང་ཡིད་བདེ་ཆེན་ལས་མི་གཡེང་བའི་ཕྱིར། གཙོ་བོས་བརྡ་དང་ཕྱག་དང་གླུ་དང་གར་དང་འཁོར་གྱིས་དེའི་ལན་
བྱེད་པ་ནི་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། ། སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱས་
འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལས།

301

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དང་པོ་ནི། བརྡ་དང་དེའི་ལན་བྱེད་པའི་སྤྲོས་པ་བཞག་པ་མ་གཏོགས་སྤྲོས་བཅས་དང་འདྲའོ། །འབྲིང་ནི་ཆུ་ཚོན་གྱིས་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་སྣ་
ཚོགས་པདྨ་རས་ཀྱིས་གཡོགས་པའི་གདན་ལྔའི་སྟེང་དུ། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་དང་།
ལེགས་པར་བསླབས་པའི་རིག་མ་ལྔ་ལྷ་མོ་ལྔའི་ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེ་རང་རང་གི་གནས་སུ་འཁོད། གཞན་རྣམས་སྤྲོས་མེད་རྒྱས་པ་དང་འདྲའོ། །
བསྡུས་པ་ནི། གདན་གཅིག་དང་དེའི་སྟེང་དུ་རང་དང་རིག་མ་གཙོ་བོ་ཡབ་
ཡུམ་གྱི་ཆས་སུ་ཞུགས་པ་མ་གཏོགས་སྤྲོས་མེད་འབྲིང་དང་འདྲའོ། །ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་
མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི། བཟའ་བཏུང་དང་། བཤང་བར་འགྲོ་བ་དང་གཉིད་ཀྱི་དུས་མ་

གཏོགས་བསྒོམས་པའི་ལྷ་མོ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ལ་ཆིག་
སྒྲིལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་དུས་ཟླ་བ་དྲུག་གི་བར་དུ་ཉིན་ཞག་རེ་རེ་ཞིང་ཐོ་རངས་སྔ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་སྲོད་དེ་ཐུན་བཞིར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ། སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པས་འདོད་ཡོན་མི་དགག་པར་ཇི་
ལྟར་འདོད་པ་བསྟེན་པ། སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པས་འདོད་ཡོན་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་
བསྟེན་ཅིང་ལུས་གདུང་བ་དགག་པ། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པས་འདོད་
ཡོན་བསྟེན་ནས་སྒོ་གསུམ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་དབང་པོ་རྟེན་
བཅས་རྒྱས་པ་དང་།བྱང་སེམས་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཅིང་ཆགས་པའི་ཡུལ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བསྟེན་ཅིང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་

302

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འདི་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་ཡིས་ཚེ་དེ་ལ་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་ཉིད་ལྷའི་
རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པ་ཡིས་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་རྒྱས་པ་དང་བྱང་སེམས་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པའི་ཡུལ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ་དེས་བདག་གཞན་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་

པ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་།
མུ་སྟེགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་མི་བཟད་པ་བསྟེན་ཀྱང་ཚེ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པར་མི་
འགྱུར་གྱི། འདོད་ཅིང་ཆགས་པའི་ཡུལ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་
ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་བསྟེན་ན་ཚེ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་ལ། དྲང་ངེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་
པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཁ་ཟས་ལ་ཧ་ཅང་སྲེད་པའི་བསམ་པས་སློངས་མོའི་ཟས་ཟ་ཞིང་སྔགས་མི་བཟླ་བ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་ཁ་ཟས་ལ་ཧ་ཅང་སྲེད་པའི་བསམ་པས་ཁ་ཟས་སློང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ་བ་དང་།སྲིད་པའི་དབང་གིས་ཚོང་དང་ཞིང་ལས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཟས་ཟ་ཞིང་སྔགས་བཟླ་བར་ཡང་མི་བྱའོ། །ཡན་ལག་མ་ཉམས་པ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་འདོད་ཅིང་ཆགས་པའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་སྔགས་ཡི་གེ་གསུམ་བཟླ་སྟེ། རང་གི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གསུམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ན་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་ཀྱི། དེ་ལས་

303

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གཞན་དུ་སྔགས་སྡོམ་བླངས་ཏེ་བསྲུང་སྡོམ་དོར་ནས་དཀའ་ཐུབ་དང་དཀའ་སྤྱད་བསྟེན་ན་ནི་དུས་མིན་པར་འཆི་བ་དང་། དམྱལ་བར་ངེས་པར་སྲེག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་ཐ་

དད་པར་ལྟ་བ་ནི་སློངས་མོའི་ཟས་ཟ་བའི་ངེས་དོན་དང་། དེ་ལ་དགའ་བ་ནི་སློང་མོའི་ཟས་ཟ་བ་ལ་དགའ་བའི་ངེས་དོན་དང་། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་
གསུམ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པར་ལྟ་བ་ནི་སློང་མོའི་ཟས་མི་
ཟ་བའི་ངེས་དོན་དང་། དེ་ལ་མི་དགའ་བ་ནི་སློང་མོའི་ཟས་ཟ་བ་ལ་མི་དགའ་བའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཐ་དད་ཡི་གེ་སློངས་མོ་ཡིན། །དེ་འདོན་པ་ནི་ཟ་བ་སྟེ། །སློངས་མོ་དེ་དག་ཟ་བར་འདོད། །གང་ཞིག་བཟློས་པར་དགའ་བ་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་པ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་
སྒྲུབ་པ་པོས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་ཤེས་རབ་ལྷ་མོའི་རླུང་དང་ཐབས་མགོན་པོའི་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་

དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ། །སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་དེ་ཉིད་ནི། །ཤེས་རབ་
ཐབས་ཀྱི་གཞིར་གནས་ནས། །སྔགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཟླས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་པོ་རྫོགས་རིམ་པས་རྡོར་བཟླས་བྱ་བའི་ཡུལ་རླུང་གི་
གྲངས་ནི། ཞག་གཅིག་ལ་འབྱུང་འཇུག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པའི་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། རྣལ་འབྱོར་དབང་པོ་ཉིན་མཚན་དུ། །བཟླས་བརྗོད་གྲངས་སུ་བྱས་པ་ནི། །ཁྲི་ཕྲག་གཉིས་དང་ཆིག་སྟོང་དང་། །དེ་

304

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བཞིན་དྲུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པད་དཀར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་གིས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་
སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྒྱུ་མའི་
སྐུ་དང་། མི་གཡོ་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། མཆོག་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
ཟུང་འཇུག་བརྙེས་པ་ཡང་འདོད་ཅིང་ཆགས་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བསྟེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ལ། འདོད་ཡོན་བསྟེན་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་ཆགས་པ་

ལམ་དུ་བྱེད་ནུས་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡིས། དུས་རྟག་ཏུ་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟེན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་མཉེས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉི་མ་ལྟར་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆགས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་པོ་རྟེན་བཅས་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ཏ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་ཏེ་དེ་མན་ངག་བཞིན་དུ་སྦྱར་བའི་གཏུམ་མོའི་མེས་
བཞུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་བདེན་འཛིན་དང་བདེན་སྣང་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་

305

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འཇུག་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དོན་གྱི་སྤྲོས་བཅས་པའི་དང་། སྦས་དོན་གྱི་སྤྲོས་མེད་པའི་
དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་བསྒོམ་བསམ་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་
པོ་ལ། གཟུགས་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ལྷར་སྒོམ་པ། གཟུགས་སོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷར་

སྒོམ་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་ལྟ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བཤད་པའི་དོན་བསྡུ་བ་དང་གཉིས།
དང་པོ་ནི། མཆོད་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་མཆོད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་རིམ་པས་མཆོད་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་གང་གིས་ན། གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་
ལ་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཉིད་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
པར་བྱས་ནས་དེས་མཆོད་པར་བྱའོ། །གང་ལ་ན། རང་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སྣ་ཚོགས་པ་སྤྲུལ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དུ་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་
ལའོ། །དབུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་དབུལ་བར་བྱའོ། །གང་ན། སྒྲ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་
ཉིད་རིན་འབྱུང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སོ། །གང་ལ་ན། རང་ཉིད་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་སྣ་ཚོགས་པ་སྤྲུལ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་
ལའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་གིས་དབུལ་བ་སོགས་འདྲ་བ་ལ། དྲི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ཆུང་
འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཉིད་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་

306

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ནས་སོ། །གང་ལ་ན། རང་ཉིད་ཆོས་སྐུའི་རིགས་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ལའོ། །རོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དེ་ལྟར་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་
དེ་ཉིད་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རང་ཉིད་ལས་ཀྱི་རིགས་སྣ་ཚོགས་
པ་སྤྲུལ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོགས་མེད་དོན་ཡོད་གྲུབ་པར་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་དབུལ་བ་དང་། རེག་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་
བ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རང་ཉིད་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སྣ་ཚོགས་པ་སྤྲུལ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སྒྲ་རོ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་ལྷར་ཤར་བ་ལ་དུས་རྟག་
ཏུ་རང་གི་སེམས་ནི་སྦྱར་བར་བྱ་བ་འདི་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་གསང་བའི་སྙིང་པོ་སྟེ་གཅེས་པའི་དོན་རྣམས་བསྡུས་པར་གྱུར་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ལྷར་བསྒོམ་པ་ལས་ཡང་ན།
གཟུགས་སོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷར་བསྒོམ་པ་དེ་ལ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་པའི་
སྔགས་པ་ཡིས་གཟུགས་སྤྱན་མ། སྒྲ་མཱ་མ་ཀཱི། དྲི་གོས་དཀར་མོ། སོགས་པས་རོ་སྒྲོལ་མ། མཱ་མ་ཀཱི་རིགས་གཉིས་འཛིན་པས་རེག་བྱའང་མཱ་མ་ཀཱིའི་ལྷ་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་མོ། །རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྟེ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས།
གཟུགས། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ། སྒྲ། སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མ། དྲི། དྲི་རྡོ་རྗེ་མ། སོགས་པས་རོ། རོ་རྡོ་

307

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རྗེ་མ། རེག རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་གང་དུ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་
ཀྱི་ལྟ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་བལྟ་
བ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་མ་བདེ་མཆོག་ལས། རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བལྟ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བསྐྱེད་རིམ་པས་གཟུགས་
སོགས་ཐབས་ཀྱི་ལྷ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷར་བསྒོམས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
པའི་བསམ་པ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་དོན་གྱིས་ན་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་

སྤྱོད་པའི་བསྒོམ་བསམ་ཞེས་བྱའོ། །བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་བསྒོམ་བསམ་གྱི་

སྒོ་ནས་སྤྲོས་མེད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་བཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་།བྱ་
བའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཀ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་སྤྱི་དོན་ནོ། །སྤྱི་དོན་དེ་ཉིད་སྒྲ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲའི་གཞུང་ཙམ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐོན་པར་ནུས་པས་ན་ཡིག་དོན་དུ་ཡང་འགྱུར་བས། གཞུང་འདི་ལ་ཚུལ་བཞིས་བཤད་པ་ལ་ཡིག་དོན་ཆད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་སྦས་དོན་གྱི་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་བསྒོམ་བསམ་བསྟན་པ་ལ།
རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་པ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། མཆོད་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། མཆོད་པར་བྱེད་པ་དབེན་གསུམ་སྒྱུ་ལུས་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་སོ། །དངོས་པོ་གང་གིས་ན། གཟུགས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་མཉམ་བཞག་གི་

308

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེས་མཆོད་པར་
བྱའོ། །གང་ལ་ན། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སྤྲུལ་པ་དང་། ཐིམ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེ་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ན། མཆོད་ཡུལ། མཆོད་མཁན། མཆོད་རྫས་ཏེ་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་དེ་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་བྱས་ནས་མཆོད་པ་སྟེ། དབུལ་བར་བྱའོ། །གང་གིས་ན། དབེན་གསུམ་སྒྱུ་ལུས་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་སོ། །སྒྲ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཉིད་མཉམ་བཞག་གི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་
གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་རྣམས་
ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སོ། །གང་ལ་ན། རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་གནས་པ་དེ་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་བྱས་ནས་དབུལ་བར་བྱའོ། །དེས་མཚོན་ནས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་གསུམ་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དབེན་གསུམ་སྒྱུ་ལུས་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཟུགས་སྒྲ་རོ་ལ་སོགས་པ་མཉམ་བཞག་གི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རང་

བཞིན་ཡིན་པ་ལ་རྟག་ཏུ་རང་གི་སེམས་སྦྱར་བར་བྱ་བ་འདི་ནི། སངས་རྒྱས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་དམན་པ་

བཞི་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྟེ་གཅེས་པའི་དོན་ཀུན་བསྡུས་པའོ། །ངག་

309

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དབེན་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དབེན་གསུམ་སྒྱུ་ལུས་ལ་གནས་པའི་སྔགས་
པས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་སོགས་དོན་དམ་པའི་ལྷ་མཉམ་བཞག་གི་སྣང་བའི་
ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པའི་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པ་མིན་ཏེ།
གཟུགས་ལྷར་བསྒོམ་པ་དང་ལྷ་མིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པ་དེ་
ལས་ཡང་ན་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྟེ་དབྱེ་བས་སྣང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་
གསུམ། མཆེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་
པ་བདུན་ཏེ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཉིན་མཚན་གྱིས་ཕྱེ་ན་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྣམས་ཀྱི་

ཡུལ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་མཉམ་བཞག་གི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དབེན་གསུམ་སྒྱུ་ལུས་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒོམ་བསམ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་
པ་ཤས་ཆུང་བའི་དོན་གྱིས་ན་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་བསྒོམ་བསམ་ཞེས་
བྱའོ། །སེམས་དབེན་པ་དང་སྒྱུ་ལུས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་བསྒོམ་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་
སྤྲོས་བཅས་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་
གསུམ་ག་ཡོད་དོ། །
གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་བསྒོམ་བསམ་བསྟན་

310

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་ལ། གཞུང་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཟུང་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་
མ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཉིད་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འོད་གསལ་གྱི་མཆོད་པ་དེ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལ་རྣམ་
སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྣ་ཚོགས་པ་སྤྲུལ་པ་དང་ཐིམ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྒྱུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དང་། མིག་སོགས་ནང་དང་དེ་གཉིས་ཀ་
སྟེ་དབང་རྟེན་ཁོག་པ་གང་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་རྒྱུ་གཟུགས་སོགས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་དབུལ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ནང་
དང་དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་དང་། །གཉིས་ཀ་རྗེས་སུ་མི་དམིགས་པ། །གཟུགས་སོགས་
རྣམས་གསུམ་དེ་ཡིན་ཏེ། །ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཟུང་འཇུག་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བསྒོམ་བསམ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་སྤངས་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་བསྒོམ་
བསམ་ཞེས་བྱའོ། །ཟུང་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་བསྒོམ་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྔ་མ་
གཉིས་བཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་།བྱ་བའི་སྒོ་ནས་གསུམ་ཀ་ཡོད་དོ། །
གསུམ་པ་རྗེས་དྲན་དྲུག་གིས་དག་པའི་ལྷ་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ནི། ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རིགས་བརྒྱ་རིགས་ལྔ་རིགས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་

311

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་དང་། ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རླུང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་རྗེས་སུ་
དྲན་པ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་ན་ཆོས་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། སེམས་
དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། སེམས་
དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ནི་རིགས་ཏེ། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་པའི་རྗེས་སུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དྲན་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་
རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་ན་རིགས་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་
ནི་ཁྲོ་བོ་སྟེ་ཐ་མལ་པའི་ལུས་སྤངས་པ་དེ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་ན་ཁྲོ་བོ་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་
དོན་དམ་པའི་ལྷ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་ན་ལྷ་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་ལྟར་རྗེས་དྲན་དྲུག་པོ་དེ་བསྒོམས་ན་བྱང་ཆུབ་བདེན་
གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྗེས་དྲན་དྲུག་གི་ནང་ཚན་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་གསུམ་པོ་དེ་ལུང་སྟོན་གྱིས་

ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉམས་དགའ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་

བསྟེན། །བྷ་ག་ཞི་བ་གཅིག་པུའི་མིང་། །རང་གི་དེ་ཉིད་གཉིས་མེད་བྱུང་། །རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་དུ་སྦྱར་བྱ། །སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་སྦྱོར་བ་སྟེ། །བྷ་ག་ལིང་ག་ཡིན་པར་བསྒྲགས། །གཞུག་པ་གཉིས་མེད་སྦྱོར་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་སུ་བསྒོམ་པ་

312

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་བ་དེས་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་
སོགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་དུ་མ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ལས་བློ་ལྡན་
གྱིས་སྤྲོ་བ། །བ་སྤུའི་བུ་གའི་རྩེ་མོར་གནས། །མཉམ་པ་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ། །སངས་རྒྱས་སྤྲིན་རྣམས་དེར་སྤྲོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གི་ཆོ་ག་བཤད་པ་ལ། རིམ་
གཉིས་ཐུན་མོང་བའི་སྙོམས་འཇུག་གི་ཆོ་ག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་ཆོ་ག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྐྱེ་བོའི་འདུ་འཛིས་དབེན་པའི་གནས་སུ། བུད་མེད་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་མ་ཉམས་པའི་གཟུགས་དང་ལྡན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པས་ན་མདངས་བཟང་བ། ན་ཚོད་ལོ་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་རྙེད་ནས་ལེགས་པར་བསླབས་པ་དེ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་ལུས་ལ་རིགས་ལྔ་བཀོད། དེ་དང་རང་གི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརླབས། དེའི་གནས་ཏེ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་
ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གསང་བ་སྙོམས་འཇུག་གི་མཆོད་
པ་རབ་ཏུ་བརྩམ་པར་བྱའོ། །རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་བཤད་མ་ཐག་
པའི་རིག་མ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཙུན་མོའི་མཆོག་སྤྱན་མར་བསྐྱེད་པ་དང་།སོགས་པས་རིན་འབྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར་པས་མཱ་མ་ཀཱིར་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱས་ནས་དེ་དང་རང་གི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརླབས། དེའི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་གསུམ་ལ་
ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

313

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་བཙོ་བླག་
མཁན་གྱི་བུ་མོ་ལེགས་པར་བསླབས་པ་དེ་འབར་བཅས་ཟླ་འོད་བཞིན་དུ་དཀར་བ་
ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤྱན་མར་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་རིགས་ལྔ་བཀོད། རང་གི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ༀ་ལས་བྱུང་བའི་ནོར་བུ་བུ་ག་ཡི་གེ་ཕཊ་སེར་པོས་བཀག་པ། ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་
ངང་ལས། ཨཱཿ ལས་བྱུང་བའི་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཟེ་འབྲུ་ལ་ཨཱཿ ས་མཚན་ཞིང་། བུ་ག་ཡི་གེ་ཕཊ་སེར་པོས་བཀག་པ། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨའི་ནང་འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྔས་ཁྱབ་པར་གང་བ། རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་གྱིས་རྗེས་ཆགས་དང་། གཙོ་
བོའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཧཱུཾ་གླུ་རུ་བླངས་ཤིང་།སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ལས་ལ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕཊ་ཅེས་བརྗོད་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ནོར་བུའི་རྩེའི་བར་
དུ་ཕབ་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་དང་། དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མཆོད་པ་
དང་། ཕཊ་ཅེས་བརྗོད་དེ་ཕཊ་ཀྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་བསལ་ནས། ཐིག་ལེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱུང་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྟེན་བརྟེན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། །དེས་རིགས་གཞན་བཞི་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ལྔ་པ་རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྔར་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་དྲན་དྲུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཟུང་འཇུག་དེ་ལ། རྣམ་སྣང་སོགས་རིགས་ལྔར་ཕྱེ་ནས་བསྒོམ་པ་དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་བཤད་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྔར་བཤད་

314

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་རྗེས་དྲན་དྲུག་དང་། འོག་ནས་འཆད་པའི་རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་མིང་མཐུན་པ་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་བཤད་སྦྱོར་བ་མིན་ཏེ། སྔར་བཤད་
པའི་རྗེས་དྲན་དྲུག་གིས་ལུས་དབེན་སོགས་སྟོན་ཞིང་། འོག་ནས་བསྟན་པའི་རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་གིས་ཟུང་འཇུག་སོགས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམས་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སོགས་ལྔས་ཟུང་འཇུག་པའི་དང་པོའི་སྦྱོར་བ་ལྔ་བསྟན་པ། དམ་ཚིག་རྗེས་དྲན་གྱིས་ལྕེ་ཆུང་བའི་བདུད་རྩི་འཐུང་བའི་
ཚུལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྗེས་དྲན་གྱིས་ཟུང་འཇུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྟན་
པ་དང་། སྐུ་རྗེས་དྲན་སོགས་ལྔས་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་

བརླབ་པ། དམ་ཚིག་རྗེས་དྲན་གྱིས་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་
པ། ལྡང་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་དང་དྲུགདང་པོ་ནི། རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཟུང་འཇུག་པའི་རྣམ་སྣང་གི་སྐུ་རྗེས་སུ་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། བྷ་ག་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ལིངྒ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་བཞག་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
གྱི་རླུང་སེམས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་། ལོངས་སྐུ་དེ་ལ་གནས་པའི་མཁས་པས་ཡུམ་གྱི་པདྨའི་ནང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་རྣམ་སྣང་གི་ལྷའི་སྤྲིན་ཏེ་ཚོགས་རྣམས་བསྐྱེད། བ་སྤུ་རྣམས་ཀྱི་བུ་ག་སྟེ་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་
ཕྱིར་སྤྲོས་མཛད་པ་མཛད་སླར་བྱོན་ནས་རང་ལ་ཞུགས་པས་རང་ཉིད་རྣམ་སྣང་དུ་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་སྣང་གི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་

315

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་ཟུང་འཇུག་པའི་ཆོས་ཏེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་རྗེས་སུ་དྲན་
པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། འབྲུ་སྔར་བཞིན་བྷ་ག་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ནི་ལིང་ག་མ་
དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བཞག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཆོས་
ཀྱི་སྐུ་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་དེ་ལ་གནས་པའི་མཁས་པས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་ཆོས་
ཀྱི་སྤྲིན་ཏེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་བསྐྱེད། བ་སྤུ་རྣམས་ཀྱི་བུ་ག་སྟེ་རྡོ་
རྗེ་དང་པདྨའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་ཕྱིར་སྤྲོས་མཛད་པ་མཛད་ནས་རང་ལ་ཞུགས་
པས། རང་ཉིད་འོད་དཔག་མེད་དུ་སྤྲུལ་པའི་དང་པོའི་སྦྱོར་བ་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟུང་འཇུག་པའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། བྷ་ག་ལ་ནི་ལིང་ག་བཞག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་ཟུང་
འཇུག་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒོམ་ཞིང་། མཁས་པས་ཡུམ་
གྱི་པདྨར་རྡོ་རྗེ་སྤྲིན་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པའི་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནས་
ཕྱིར་སྤྲོས་སླར་རང་ལ་བཅུག་པས། རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པར་སྤྲུལ་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཟུང་འཇུག་པའི་རིགས་ཏེ་རིན་འབྱུང་གི་སྐུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། བྷ་ག་ལ་ནི་ལིང་ག་བཞག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེའི་གཟུགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། མཁས་པས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཐིག་ལེ་ལས་རིགས་ཀྱི་སྤྲིན་ཏེ་རིན་
འབྱུང་གི་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་བསྐྱེད། བ་སྤུ་རྣམས་ཀྱི་བུ་ག་ནས་སྤྲོས་སླར་རང་ལ་
བཅུག་པས་རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་དུ་སྤྲུལ་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཟུང་

316

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འཇུག་པའི་ཁྲོ་བོ་སྟེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། བྷ་ག་ལ་ནི་
ལིང་ག་བཞག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་ཁྲོ་བོ་ནི་དོན་གྲུབ་ཡིན་ལ། དེའི་
དབང་པོ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདག་པོ་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
པའི་སྐུ་རབ་ཏུ་བསྒོམ་ཞིང་། དེ་ལ་གནས་པའི་མཁས་པས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐིག་ལེ་ལས། ཁྲོ་བོའི་སྤྲིན་ཏེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་
བསྐྱེད། བ་སྤུ་རྣམས་ཀྱི་བུ་ག་སྟེ་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་ཕྱིར་སྤྲོས་
མཛད་པ་མཛད། སླར་བྱོན་ནས་རང་ལ་བཅུག་པས་རང་ཉིད་དོན་གྲུབ་ཏུ་སྤྲུལ་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས། དམ་ཚིག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟེ། དེ་ལའང་ཕྲ་རགས་གཉིས་ལས་རགས་པ་གཞིའི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་གྲགས་པ་སྒྲུབ་པ་པོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་

ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཏེ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་ལྕེ་དང་། པདྨར་ལྡན་པ་སྟེ་ལྕེ་ཆུང་གི་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་ཏེ་ལྕེས་ལྕེ་ཆུང་བ་བསྐྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རང་གི་ཁུ་བའི་ཐིགས་པ་ཀླད་རྒྱ་ན་གནས་པ་ལྕེ་ཆུང་བ་ལས་བརྒྱུད་དེ་ལྕེ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་མྱངས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཚོགས་རྣམས་མཆོད་པ་སྟེ་ཚིམ་ནས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་ཟུང་འཇུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། ཟུང་འཇུག་ལ་

317

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྒྱུ་རྩལ་རེ་བཞི་ལ་མཁས་པས་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། རང་གི་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་རང་གི་ཁུ་བ་སྟེ། ཐིག་ལེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་རྟག་ཏུ་དབྱུང་བ་ལས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟེན་པ་
ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ལྔ་བུ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་ཕོ་རྣམས་ཚ་བོ་དང་མོ་རྣམས་ཚ་མོའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
བཞི་པ་ལ། སྐུ་རྗེས་དྲན་སོགས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། སེམས་ཅན་རྗེས་དྲན་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་
པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་གཉིས།
དང་པོ་ནི། རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས། སྒྲུབ་པ་པོའི་ལུས་སྐུ་རྡོ་རྗེར་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་

སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེ་ཟག་པ་མེད་པའི་
ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ། སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་རྣམ་སྣང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྐུའི་དབང་ཕྱུག་དང་
ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །སྒྲུབ་པ་པོའི་ངག་གསུང་རྡོ་རྗེར་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། རྡོ་རྗེ་ཆོས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གསུང་གང་ཡིན་པའི་གསུང་སྟེ། ཆོས་དང་དོན་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ། སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གི་ངག་ཀྱང་ཆོས་འཛིན་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གསུང་དང་འདྲ་བར་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག སྒྲུབ་པ་པོའི་སེམས་ཐུགས་རྡོ་རྗེར་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་

318

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ་གསང་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཀུན་སྟོན་པས་ན་
བདག་པོ་བློ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པ་འཁོར་འདས་ཀུན་ཏུ་བཟང་བས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གི་
སེམས་ཀྱང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་འདྲ་བར་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་
གྱུར་ཅིག་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་སྐྱེ་གནས་བཞིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཏེ་རྫོགས་རིམ་མཐོན་པོ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱིས་མཚན་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་
ལྡན་ཞིང་།སྐྱེ་གནས་བཞིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་གཉིས་སྣང་ནུབ་ཅིང་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་སྟེ་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྱུར་ཅིག རྗེས་དྲན་
བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་སྔགས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་ངག་གི་ཚོགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་པོའི་ལུས་
ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་། ངག་གི་ཚོགས་གསུང་རྡོ་རྗེ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་
ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། སྔགས་ནི་ངག་སྐུ་ནི་དེའི་ཚོགས་དང་། རྡོ་རྗེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་

སྟོང་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལས་མི་ཕྱེད་པའི་ངག་གི་ཚོགས་དང་། ངག་ཏུ་
སྐུའི་དོན་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་ཡིད་ལ་སྐུའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ནི་གསུང་གི་སྐུ་སྒོམ་པའི་དོན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ལུས་དང་སྐྱེ་གནས་བཞིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ངག་གི་ཚོགས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་དང་གསུང་རང་བཞིན་

319

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
གྱིས་སྟོང་པ་དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་བཞིན་དུ། སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གི་ལུས་དང་ངག་ཀྱང་སྔགས་འཛིན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་དང་གསུང་དང་རྟག་ཏུ་མཉམ་པ་སྟེ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་གྱུར་ཅིག ལྔ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་
དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རིམ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་དམ་ཚིག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་པོ་དེའི་ནང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག་འོད་གསལ་དེ་ལ་གཞིའི་དང་། ལམ་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་
སྒྱུ་མའི་སྐུ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཞེ་ན། བཏུང་བ་སྟེ་གཞུག་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། དམ་ཚིག་གཞིའི་ཕོ་མོ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཁུ་ཁྲག་ཕྱུང་བ་མངལ་དུ་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་བར་དོ་ཤི་བའི་རླུང་སེམས་ཞུགས་ནས་མེར་མེར་པོ་སོགས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཙས་ཏེ། བྱིས་པ་

གཞོན་ནུ། དར་ལ་བབ་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ཐོབ་པ་ན་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་ཤིང་། དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྟེང་དུ། བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་མཐར་ཕྱིན་ནས་སེམས་དབེན་
གྱི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་སྤྱོད་པ་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་སོ། །གང་ན། རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ། ཁམས་བཞི། དབང་པོ་དྲུག ཡུལ་ལྔ། ཡེ་ཤེས་ལྔ་སྟེ་རགས་པ་ཉེར་ལྔ་པོ་དེའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། གཟུགས་ཕུང་གཏོགས་དང་མེ་ལོང་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐིམ་རིམ་གྱི་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་
ཕྱིར་དུ་ན། འབྲས་བུ་ཟུང་འཇུག་འདོད་པས་དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཏུང་བ་སྟེ་གཞུག་པར་

320

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དམ་ཚིག་རྗེས་དྲན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དེ་ལས་ཚངས་
པའི་ཐིག་ལེ་དབྱུང་། །དངོས་མེད་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡིས། །མཁས་པས་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བཏུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ཐོབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ་དང་། སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་རང་གི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རླུང་རྣམས་བསད་པ་སྟེ་རོ་རྐྱང་དུ་རྒྱུ་བ་བཅད་ནས་དབུ་
མར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་། གཞིའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་གཉིས་བསྲེས་པ་ལས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཚོགས་ཆེ་བ་ནི། །དངོས་མེད་ཅེས་བྱ་བསད་པ་སྟེ། །བློ་དང་ལྡན་པས་འདི་བསད་ན། །དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྡོ་རྗེ་
གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། འཆི་བ་ཞེས་བྱའི་རྣམ་རྟོག་ནི། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་
ཕྱིན་ཚུལ་ཡིན། །སྐྱེ་བ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །དྲན་པ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །བྱང་

ཆུབ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཐིམ་པ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །གྲོལ་བ་ཤེས་རབ་ཕ་
རོལ་ཕྱིན། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན། སྐྱེ་བ་ཤེས་རབ་ཕ་
རོལ་ཕྱིན། །དྲན་པ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་པས་ཚེ་འདི་དང་བར་དོ་གཉིས་

321

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཀར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན། བྱང་ཆུབ་ཤེས་རབ་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་

ཕལ་ཆེར་ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་བསྟན། གྲོལ་བ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། ། ཞེས་
པས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་བསྟན། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱེད་པ། །ཞེས་
པས་ཟུང་འཇུག་གི་མཛད་པ་བསྟན་ནོ། །སྐབས་འདིའི། སྒྲོན་གསལ་དུ། དམ་ཚིག་ཁུ་ཕྱུང་ཆོ་ག་བཞིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་དེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། རྫོགས་པའི་གོ་རིམ་རྟོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་། གལ་ཏེ་བརྟུན་པ་ཅན་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་དུས་བྱས་ནས་དེ་ལས་ལངས་ཏེ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་དོན་ཡང་། བར་དོ་དངོས་གནས་པ་གྲུབ་ནས་དེའི་རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་མིན་གྱི། བར་དོའི་དོད་ལ་སྒྱུ་ལུས་སུ་བཞེངས་ནས་དེའི་རྟེན་ལ་འོད་
གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དམ་ཚིག་ཁུ་ཕྱུང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་ཚེ་འདིར་
འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད། མདོ་བསྲེ་ལས། འདིའི་རྐང་པ་བཞི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་ལ་སྦྱར། རྣམ་བཞག་རིམ་པར། འདི་དང་བཏུང་བར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་འཆི་རིམ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ནི་བཏུང་བ་སྟེ་གཞུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔ་རྫོགས་པའི་བར་ནི།
སྔར་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་འདྲ་ཞིང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཙས་
ནས་བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་དར་ལ་བབ་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་ཅིང་། བསྐྱེད་རིམ་དང་དབེན་པ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྒྱུ་ལུས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་

322

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གནས་པ་དེས་གཞུག་པར་བྱའོ། །གང་ན། རང་གི་ཕུང་སོགས་ཉེར་ལྔ་པོ་དེའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཐིམ་རིམ་གྱི་ཆོ་ག་བཞིན་དུའོ། །དགོས་
པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། འབྲས་བུ་ཟུང་འཇུག་འདོད་པ་སྟེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་
འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ཇི་ལྟར་འཐོབ་ན། སྒྱུ་ལུས་པ་རང་གི་གཤེགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕུང་ཁམས་དབང་པོ་ཡུལ་གྱི་ཚོགས་རྣམས་
བསད་པ་སྟེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་
གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
མདོ་བསྲེར་སྦྱར་ཚུལ་ནི། གནས་སྐབས་ལྔ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཞེས་པའི་བར་
སྔར་ལྟར་ལ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཙས་པའི་བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་དར་བབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་
ཅིང་། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་སྡུད་པའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་གཞུག་པར་བྱའོ། ། གང་ན། རང་གི་ཕུང་ཁམས་དབང་པོ་ཡུལ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཤེགས་པ་དང་། གཤེགས་མ། སེམས་དཔའ་སེམས་མ། ཁྲོ་བོ་དང་དེར་མ་ཟད་གཙོ་བོ་ཡང་ངོ་། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ན། ཐིམ་རིམ་གྱི་ཆོ་ག་བཞིན་
དུའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། འབྲས་བུ་ཟུང་འཇུག་འདོད་པས་དེའི་ཕྱིར་དུའོ། །དེ་
ལྟར་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ཐོབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཤེགས་པ་ནས་ཁྲོ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་བསད་
པ་སྟེ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས། དངོས་སུ་སྔགས་ཀྱི་

ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྔོན་

323

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པོ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་འགྲུབ་ཅིང་། མཐར་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
རྣམ་བཞག་རིམ་པར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ནི། བཏུང་བ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཅེས་པ་ཡན་ཆད་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་
བཙས་ནས་བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་དར་བབ་དར་ཡོལ་རྒན་པོའི་གནས་སྐབས་ལྔ་ཐོབ་པའི་
གང་ཟག་དེས་གཞུག་པར་བྱའོ། །གང་ན། རང་གི་ཕུང་པོ་སོགས་རགས་པ་ཉེར་ལྔ་པོ་དེའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་ཐིམ་རིམ་གྱི་ཆོ་ག་བཞིན་དུའོ། །བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། དམ་
ཚིག་ཁུ་ཕྱུང་ཆོ་ག་བཞིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་སྒྲོན་གསལ་དུ། བར་དོར་
འཚང་རྒྱ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་ནས་འཆད་པ་མི་རིགས་ཏེ། གཞུང་འདི་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད། མདོ་བསྲེར་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད། རྣམ་བཞག་རིམ་པར་གཞིའི་འཆི་རིམ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཆ་ཅན་དང་། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སྦྱར་བ་སོགས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་
བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོན་གསལ་སོགས་སུ་བཤད་པ་དེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་རེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་ལྡང་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་དང་མ་སྐྱེས་པ་རྗེས་དྲན་
གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་ལྡང་ཚུལ་བསྟན་པ། མཆོད་པ་རྗེས་དྲན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུར་ལྡང་བའི་གཞི་དགོད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས། ཤེས་རབ་སྣང་

324

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
བ་གསུམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ལས་དག་མ་དག་གི་
སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། སྣང་བ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་
བརྒྱད་ཅུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེ་བ་
ཆེན་པོས་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་པས་ན་
ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། འོད་གསལ་དེ་ལ་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
གཉིས་ལས། ཕྱི་མའི་དོན་གཉིས་སྣང་གི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་། མངོན་རྟོགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བདེན་
པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་ཅིང་འཛིན་པ་མེད་པས་ན་ཁམས་སྣོད་ཀྱང་མེད་ལ་འབྱུང་བ་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟེ་
དེའི་ནང་ནས་མ་སྐྱེས་པ་འཛིན་པོའི་ཡན་ལག་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་
གི་སྐུར་ལྡང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཟུང་འཇུག་དེ་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་
དང་། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་འཇའ་ཚོན་བཞིན་དུ་སྐུའི་རྣམ་པ་དྭངས་ཤིང་གསལ་བ་དང་། ངོ་བོ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་ལྡོག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་མིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ན་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཐོགས་པའི་རེག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ། རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་སྔོན་བྱུང་ལ་ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་དག་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེས་

325

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རང་གི་སྐུ་ལ་ཞུགས་པའི་རྣམ་སྣང་སོགས་སྤྱན་མ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་
དག་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་བཀོད་པ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྗེས་འཇུག་ལ་མེ་ཏོག་སོགས་བླ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་དང་། རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་
གནས་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། བུད་མེད་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་བརྟན་པ། ན་ཚོད་ལོ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་རྙེད་ནས་ལེགས་པར་བསླབས་པ་དེ་དང་རང་གཉིས་ལྷར་བསྐྱེད། དེའི་ལུས་ལ་རིགས་ལྔ་བཀོད་དེ་དང་རང་གི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརླབས། པདྨ་ཅན་དང་།གླང་པོ་ཅན་
མ། རི་དྭགས་ཅན་མ། དུང་ཅན་མ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་གང་རུང་རང་རང་གི་རིགས་དང་མཐུན་པར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཀྱི་ཁུ་བ་ནོར་བུའི་རྩེའི་བར་དུ་ཕབ་པ་མི་འཕོ་བར་གཟུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ། དངོས་གྲུབ་མཆོག་འགྲུབ་པ། དངོས་གྲུབ་དམན་པ་འགྲུབ་པ། ཐ་དད་དུ་ཞེན་ན་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་པོ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་
རྣམ་སྣང་གི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན། གདུལ་བྱ་ལ་སྐུའི་སྤྲུལ་པ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་སྟོན་པའི་སྐུའི་དབང་ཕྱུག་དང་། ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་
རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན། རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་མཁྱེན་པ་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དང་། ཆོས་ཀྱི་རིགས་འཛིན་པ་

326

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན། གདུལ་བྱ་
རྣམས་ལ་རང་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པར་ཆོས་ཅིག་ཆར་སྟོན་པའི་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་དག་ཀྱང་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟུང་འཇུག་པས་རང་གི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་ཁམས་གསུམ་གྱི་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
དུ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས། རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས། གང་དངོས་གྲུབ་
མཆོག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་གཞན་ཕྲ་མོ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བཤད་པ་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་
རྗེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་། བདག་མེད་པ་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་སྒྱུ་མ་བདེ་མཆོག་ལས། རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཁམས་གསུམ་པ་ནི་མ་ལུས་པ། །ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
ཀྱི་གསང་བ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས། རིམ་གཉིས་ཐུན་མོང་བའི་སྔགས་པ་སྒྲུབ་པ་

327

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་མཆོག་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལེའུ་
ཡིན་ལ། དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་ལའང་ལེའུ་ཞེས་བྱའོ། །
བཞི་པ་ནི། ལེའུ་བདུན་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། །གཞུང་གང་དང་གང་མཐའ་དྲུག་གང་དང་གང་གིས་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས། བསྟེན་ན་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད། སློང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟླ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། དམྱལ་བར་ངེས་པར་སྲེག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་དྲང་ངེས་ཀྱིས་བཤད། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་པས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་དགོངས་མིན་གྱིས་བཤད། ཆགས་ཅན་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པར་སྒོམ། །ཞེས་པའི་བར་ཚུལ་བཞིས་བཤད། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པར་སྦྱོར། །ཞེས་པ་ནས། བསྒོམས་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད། བུད་མེད་གཟུགས་ལྡན་མདངས་བཟང་བ། །ཞེས་པ་ནས། ཡིད་དུ་འོང་བར་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་དགོངས་མིན་གྱིས་བཤད། སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་སྦྱོར་ལ་སོགས། །ཞེས་པ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་དཀྱིལ་འཁོར་ཚུལ་དུ་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་
དགོངས་པས་བཤད། དེ་ལ་སྐུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། སྔགས་འཛིན་པ་དང་མཉམ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད། དེ་ལ་དམ་ཚིག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། དངོས་གྲུབ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པའི་དམ་ཚིག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་ནམ་

328

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

མཁའ་བཞིན། །ཞེས་པའི་བར་དགོངས་མིན་གྱིས་བཤད། དེ་ལ་ཞེ་སྡང་གི་རིགས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཆོག་གི་ལེའུ་
ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད་པའོ། །དེས་ན་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལེའུ་བདུན་པ་དེ་ཉིད་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་ནང་ནས་དགོངས་དགོངས་མིན། དྲང་ངེས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བས་ཐོན་པའི་
ལམ་ལ། འདོད་ཡོན་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བསྟེན་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་སྒོམ་བསམ་གསུམ་དང་། ལུས་དབེན་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་དྲན་དྲུག་དང་། རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གི་ཆོ་ག་དང་། རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲུག་དང་དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་རྣམས་འཆད་ཚུལ་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས། ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྔ་ལ་བཤད་པས་གང་ཟག་ལྔ་པོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་འོད་ཟུང་གི་གོ་བ་སྐྱེས་པ་ནི་ལེའུ་བདུན་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། ། ། །
གསུམ་པ་བཤང་གཅིའི་དམ་ཚིག་གི་ལེའུས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ། ལེའུ་སྔ་
ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ལེའུ་བདུན་པས་ལེའུ་དང་པོའི་དོན་འཆད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ནས། སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་མཆོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཤང་གཅིའི་དམ་ཚིག་གི་ལེའུ་འདི་གསུངས་སོ། །

329

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གཉིས་པ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་མཚམས་སྦྱར་བ། བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ་པ། གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། གསོལ་བ་བཏབ་བོ་ཞེས་བཤད་པའི་གཞིར་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན།
དཀོན་མཆོག་གི་སྐད་དོད་རད་ཎ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དཔལ་གྱི་སྐད་དོད་ཀེ་ཏུ་རྒྱལ་
མཚན་ལ་ཡང་འཇུག་པས་རིན་པོ་ཆེས་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དེས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་བདེ་བ་མཆོག་སྟེར་
བར་བྱེད་ལ། རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་པས་ཡིད་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དེས་ཀྱང་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས། དཀོན་མཆོག་དཔལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་
སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་དབང་བསྐུར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་གསོལ་བ་
བཏབ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐད་དོད་བྷ་གའི་མཚོན་དོན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་
ལྡན་པས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས། འཁོར་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ། དམ་པ་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ལ་དབང་བསྒྱུར་
བས་ན་དབང་ཕྱུག རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་བསྟོད་པའི་རྒྱལ་པོ་འདིས་བསྟོད་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། །དོན་གང་གསོལ་བ་བཏབ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་དེ་བཤད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། །

330

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། ལམ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། གཞན་གྱི་དོན་ལ་
སེམས་པས་ན་སེམས་དཔའ། གདུལ་བྱ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པས་ན་ཐེག་པ་ཆེ། ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་
རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་མཛད་པས་ན་ནམ་མཁའི་སྤྱོད་པ་རྣམ་སྦྱོང་བ།
འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་
སྤྱོད་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་ན་མཆོག ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ནས། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཆོད་པ་དེ་བཤད་དུ་གསོལ།
གཉིས་པ་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གི་ཚོགས་ཆེན་པོ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་མཚུངས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པའི་
མཆོག་རྒྱལ་བ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་པ་དང་ཐིམ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཞེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཆོད་པ་དེ་བཤད་དུ་གསོལ།
སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པའི་གོ་འཕང་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་ཐར་པ་ཡིན་ལ། དེར་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་གནས་པ་
སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྔའི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་སྐལ་མཆོག རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དག་པའི་བདག་དང་། མི་མཆོག་ཅེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཆོད་པ་དེ་བཤད་དུ་གསོལ། དེ་ཁོ་ན་

331

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱན་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ། བདེན་པ་བཞི་ལ་
ལན་གསུམ་དུ་བཟླས་ཏེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གདུལ་
བྱའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བས་དོན་ཤེས་པར་མཛད་པ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པས་ན་ཤིན་ཏུ་དག་པ། བདེན་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། འདིར་བགྲོད་པར་བྱེད་པས་ན་ཐེག་པ་ཞེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ནས་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཆོད་པ་དེ་བཤད་དུ་གསོལ།
གཉིས་པ་ངེས་དོན་ནི། འདོད་ཆགས་མཆེད་པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་
པ་བཞི་བཅུ། ཞེ་སྡང་སྣང་བ་དང་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་གསུམ། གཏི་མུག་ཉེར་
ཐོབ་དང་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་སྣང་གིས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། འདིས་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་པོ་དང་། ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་དེ་ཁོ་རང་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་ན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་མཚུངས་པ་དང་།རིགས་ལྔའི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་མཆོག ཅེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ནས། རྒྱལ་བ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་པ་དང་ཐིམ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་གྱི་

མཆོད་པ་དེ་བཤད་དུ་གསོལ། དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཐེག་པ་སྣང་བ་གསུམ་གྱིས་གང་

དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་གནས་པ་དང་། བདེ་བ་ཀུན་ལས་
བསྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་སྐལ་མཆོག བདེན་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པས་ན་དག་པའི་བདག རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མི་མཆོག་ཅེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་

332

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ནས་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་མཆོད་པ་དེ་བཤད་དུ་གསོལ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་སེམས་ཏེ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་
ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་རྒྱས་ཤིང་ཡངས་པའི་སྤྱན་ལྔ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྤྱན་ལྔ་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་མཐོང་བའི་ཤའི་སྤྱན་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ལྷའི་སྤྱན་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་དང་། གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཏེ། སྤྱན་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བས་དོན་ཤེས་པར་མཛད་པ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་དྲི་མ་རྣམས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་དག་པར་བྱས་པས་ན་ཤིན་ཏུ་དག་པ།
བདེན་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། འདིར་བགྲོད་པར་བྱ་བས་ན་ཐེག་པ་ཞེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ནས་འོད་གསལ་གྱིས་མཆོད་པ་དེ་བཤད་དུ་གསོལ།
གསུམ་པ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ་དང་།མཆོད་པའི་ཆོ་ག་དང་། གསང་དབང་གི་ཆོ་ག་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བཤད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་ནས། བཤད་དོ་ཞེས་བཤད་
པའི་གཞིར་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་བཤད་
དོ། །དེ་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ན། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་སྟེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ། སྐུའི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ན་

333

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མི་འགྱུར་བ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་འདི་ལ་བསྐུར་བ་དང་། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་ཀུན་གྱི་འདོད་དོན་རྫོགས་པར་
མཛད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་ཀུན་དབང་། རྡོ་རྗེ་དོན་གྱི་

འོད་གསལ་དང་། རིན་ཆེན་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཟུང་འཇུག་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ནོ། །དེས་གང་བཤད་ན། རྒྱལ་བ་གོང་མ་རྣམས་འབྱུང་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་གྱི་མཆོད་པ་དེ་བཤད་དོ། །དེ་
གང་ཞེ་ན། དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་བསྐྱེད་རིམ་པས་མཆོད་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལས་མི་ཕྱེད་པར་གནས་པ། རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེར་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འདུ་
བས་ན་སྐལ་མཆོག སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོས་
རྫོགས་པའི་འོད་གསལ་དེ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ། རྫོགས་རིམ་པའི་མཆོད་པ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་མཆོད་པ། རིམ་གཉིས་ཐུན་མོང་བའི་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་ན་ན་ཆུང་གཞོན་ནུ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཟིགས་རྒྱ་ཆེ་བས་ན་མིག་ཡངས་པ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པས་ན་གཟུགས་བཟང་བ། ལང་ཚོ་དང་ལྡན་པས་ན་གཞོན་པས་བརྒྱན་པ། ཕུང་པོ་ལྔ། ཁམས་ལྔ། དབང་པོ་ལྔ་། ཡུལ་ལྔ། ཡེ་ཤེས་ལྔ་སྟེ་ལོ་གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལོན་པ་སྟེ་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་

334

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དང་ལྡན་པའི་ཟུང་འཇུག་བླ་མའི་ཞལ་ལས་བྱུང་བའི་མན་ངག་ལས་རྙེད་པའི་ཟུང་འཇུག་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། བྱོལ་སོང་གི་སྐད་དོད་ཏིརྱ་ད་ཀ་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལའང་འཇུག་པས་འཁོར་རྣམས་གཙོ་བོ་ཟུང་འཇུག་པ་ལས་ལོགས་སུ་སྟེ་ཐ་དད་དུ་སྤྲུལ་ཡང་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནི་
རྒྱལ་བ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མཆོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ། གནས་སྦྱང་ཞིང་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་བསྒྲུབ་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་བརྟག་པ་དང་བསླང་བ་བྱས་པའི་ས་ཕྱོགས་སྦྱང་བ་གཟུང་བ་བསྲུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་གཙང་
ཞིང་སྐྱེ་བོའི་འདུ་འཛིས་རྣམ་པར་དབེན་པ་དང་། འམ་གྱི་སྒྲས་ནི་ས་བརྟག་བསླང་
སོགས་རྒྱས་པ་མི་དགོས་པའི་ས་ཕྱོགས་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་འདུས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་བཞུགས་པའི་གནས་དང་། ཞི་བ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡོན་ཏན་ཅན་བཞུགས་པའི་གནས་དང་། ཞི་བའི་གནས་ལྷ་ཁང་སྟེ་གནས་དེ་རྣམས་སུ་བའི་བཤང་གཅི་འོ་མ་ཞོ་མར་ཏེ་བ་བྱུང་ལྔ་དང་ཆུ་གཙང་དང་སོགས་པས་དྲི་བཟང་གིས་བྱུགས་པའི་སྟེགས་བུ་གྲུ་བཞི་པ་དེར་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་ཚོན་
གྱིས་བྲི་བར་བྱའོ། །འམ་གྱི་སྒྲས་ནི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་
སྟ་གོན་བྱེད་པ་སྟེ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ཞེ་ན། རྒྱལ་བ་
དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་མཆོད་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །དུས་ཇི་ཙམ་དུ་མཆོད་ན་གསང་
དབང་གི་ཆོ་གའི་འགོ་བརྩམས་ནས་མཇུག་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་རྟག་ཏུ་སྟེ་ཉིན་རེ་
བཞིན་དུ་མཆོད་པར་བྱའོ། །

335

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་སྦྱོར་བ་བྱེད་ཚུལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བྱེད་ཚུལ་
འགལ་སྤོང་དང་བཅས་པ། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
བསྒོམ་ཚུལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་དང་བཞི།
དང་པོ་ནི། དགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་

ག་ཤེས་པས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒྱུར་ནས་ལུས་རྟེན་གྱི་

གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པ་དེས་འགོད་པར་བྱའོ། །སྐབས་གང་དུ་གང་ལ་གང་འགོད་པར་བྱ་ན། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་སྐབས་
སུ་ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་ལྷ་ཉེར་དགུ་འགོད་པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་འགོད་ན། ཡབ་
ཡུམ་གྱི་སྤྱི་གཙུག་ནས་སྐྲ་མཚམས་ཀྱི་མཐའི་བར་ལ་ༀ་ལས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད།
བར་གྱི་སྒྲས་སྐྲ་མཚམས་ནས་མགྲིན་པའི་བར་ལ་ཨཱཿ ལས་འོད་དཔག་མེད། མགྲིན་

པ་ནས་ནུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་སྙིང་ཁའི་བར་ལ་ཧཱུཾ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ། ལྟེ་བ་དང་
རྐེད་པ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་བར་ལ་སྭ་ལས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་། གསང་
གནས་ཀྱི་བརླའི་རྩ་བ་ནས་རྐང་སོར་གྱི་བར་དུ་ཧཱ་ལས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་འགོད་ཅིང་།
དེས་མཚོན་ནས་རིགས་ལྔ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་ས་སྙིང་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དཔའ་དང་། སེམས་མ་དང་། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་གནས་རྣམས་སུ་སྐུའི་རྣམ་པ་མ་
དོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་པར་བྱའོ། །འདིས་ནི་ཁ་ཅིག་གིས། ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་
པའི་ཚེ་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་མི་བསྒོམ་པར་ས་བོན་རྣམས་འབའ་ཞིག་ལྷར་མོས་ནས་

336

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བསྒོམ་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་གསལ་འདིར་སྙིང་ཁ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགོད་པར་མ་བཤད་པ་དང་། མདོར་བྱས་སུ་བརླའི་རྩ་བ་ནས་རྐང་སོར་བར་དུ་འགོད་པར་མ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ལ་བྱང་ཞིང་མཁས་པ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་བྱས་པ་དེས། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱའི་ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་སུ་གནས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཐིག་ལེ་རྒྱ་མཚོ་ནི་མང་པོ་སྟེ་སོ་གཉིས་དང་། ཟླ་བ་སྟེ་ཐིག་ལེ་སོ་གཉིས། དབུས་གནས་པར་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བདག་ཉིད་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། ཡུམ་གྱི་

པདྨར་གནས་པའི་ལྷ་དེ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་རིམ་གྱིས་སྙིང་
ཁར་དྲངས་ཏེ། འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དཀྱིལ་

འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་རགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱིང་རྒོད་ཞི་བ་རྡོ་རྗེ་
འཛིན་པ་སྟེ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྒོམ་པ་དེ་
ཐུན་གྱི་མཐར་འཇོག་པར་འདོད་ན། ལྷ་དེ་རྣམས་རང་གི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་
རྣམས་སུ་བསྡུ་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། ནུ་མའི་དབུས་བར་སྤྱི་གཙུག་མཐའ་ཡི་བར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་འགོད་པར་བཤད་
ན། དེའི་སྔོན་དུ་གང་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ལུས་ལ་གནས་པའི་རིན་ཆེན་ཏེ་སྤྱན་སོགས་ཡུམ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ། སྣ་བཞི་སྟེ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་

337

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བ་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པའི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། མཆོད་རྟེན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས། །བཞུགས་གནས་ཕོ་བྲང་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་མཆོད་རྟེན་ཞེས་བྱ་བའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་བསྒོམ་
པར་བྱའོ། །དེ་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་སྙམ་ན། ཤར་དཀར། ལྷོ་སེར། ནུབ་དམར། བྱང་ལྗང་། དབུས་སྔོ་བས་ན་འོད་ཟེར་ཕྲེང་བས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ། དུས་གསུམ་གྱི་

བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྒྱ་མཚོ་ནི་
མང་པོ་སྟེ་སོ་གཉིས་བཞུགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །
བཞི་པ་ནི། གོང་དུ་མཁས་པས་སྙིང་ཁར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། བསྐྱེད་རིམ་ལ་བྱང་བའི་མཁས་པས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་གནས་པའི་མཆོད་པའི་སྤྲིན་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་བདག་གི་བ་སྤུའི་བུ་ག་སྟེ་
རྡོ་རྗེ་དང་པདྨའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་ཕྱིར་སྤྲོས་མཛད་པ་མཛད་ནས་ཕྱིའི་གཞལ་
ཡས་ཁང་གི་རང་རང་གི་གནས་སུ་འགོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དེ་སྤྲོ་བར་
བྱའོ། །ནུ་མའི་དབུས་བར་ཞེས་པ་ནས། མཁས་པས་མཆོད་པའི་སྤྲིན་རྣམས་

སྤྲོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདིས། གོང་དུ་བཤང་གཅི་ཆུ་ལ་སོགས་པས་བྱུག་པའམ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་ཚོན་གྱིས་བྲི་བར་གསུངས་

པའི་སྐབས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་སྔ་ལོགས་སུ་ཉེར་བསྡུ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བདག་སྐྱེད་རྫོགས་
པར་བསྒོམ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །
གསུམ་པ་རིམ་གཉིས་ཐུན་མོང་བའི་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ལ། དྲང་ངེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཁ་དོག་གི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་

338

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལ་མཁས་པས། ཨུཏྤལ་དཀར་སེར། དམར་ལྗང་། སྔོ་བ་ལྔ་དང་། པདྨ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྔོ་བ་ལྔར་ཕྱེ་བ་དེ་ཉིད་རང་རང་གི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བསྐྱེད། ཛཱ་ཏི་སྟེ་སྣ་མའི་མེ་ཏོག་ལ་དཀར་དམར་སྔོ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཉིད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་
རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ། །དེར་མ་ཟད། མེ་ཏོག་ཀརྞི་ཀཱ་ར་དང་། །མ་ལི་ཀཱ་དང་ཡུ་
ཐི་ཀ །མེ་ཏོག་ཀ་ར་བཱི་ར་རྣམས་དངོས་དང་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་
ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པར་རབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་སྟེ་བཅུ་པོ་དེ་ནི་མེ་ཏོག་ལ་བཅུར་ཕྱེ་བའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། གང་ཞིག་རླུང་ནི་བཅུར་བསྒྲགས་པ། །དེ་ནི་པདྨ་ཨུཏྤལ་མིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རླུང་ལྡང་
འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་བའི་རྡོ་རྗེའི་
བཟླས་པ་ནི། སྣ་མའི་མེ་ཏོག་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ཉིད་ཅེས་གྲགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ། །ཛཱ་ཏི་གཅིག་པུ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངག་དབེན་མན་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་གིས་གང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ། ཁྱབ་བྱེད་མ་གཏོགས་པའི་རྩ་བའི་རླུང་སྤྱན་མ་དང་སྦྱོར་བའི་ཐུར་སེལ་སའི་རླུང་དང་། མཱ་མ་ཀཱི་དང་སྦྱོར་བའི་སྲོག་འཛིན་ཆུའི་རླུང་དང་། གོས་དཀར་མོ་དང་སྦྱོར་བའི་གྱེན་རྒྱུ་མེའི་རླུང་དང་། སྒྲོལ་མ་དང་སྦྱོར་བའི་མཉམ་གནས་རླུང་གི་རླུང་བཞི་ནི། མེ་ཏོག་ཀརྞི་ཀཱ་ར་སོགས་མེ་ཏོག་བཞིའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཀརྞི་ཀཱ་

ར་མ་ལི་ཀཱ། །ཡུ་ཐི་ཀ་ར་བཱི་ར་ནི། །གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱན་སོགས་ཏེ། །དབང་ཆེན་

339

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སོགས་པར་འདིར་སྦྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་
གསུམ་གྱི་གདངས་དང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་རྡོ་རྗེའི་
བཟླས་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འབྱུང་བ་ནི་དབུལ་བ་དང་མཆོད་
པའི་ངེས་དོན་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་
བྱེད་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དངོས་མེད་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པས། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐུར་སྦྱོར་བ། །གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཉེས་
པའི། །མཆོད་པ་ཆེན་པོར་དེ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མེ་ཏོག་གི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མི་ཤེས་པར། ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་
མཆོད་པ་ཙམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལས་རིང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ཉིད་མེ་ཏོག་ཡིན་དགོངས་ན། །ཕྱི་དུས་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་
ཏེ། །མ་རྟོགས་པས་ན་དེ་རྣམས་ཀྱིས། །དངོས་གྲུབ་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞུམ་དྲགས་ནས་བདག་ཉིད་ལ་སྨོད་པ་ནི་སྡིག་ཆེ་བས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། འདི་ནི་བདག་གི་སྐལ་མིན་ཞེས། །ཟེར་ནས་བདག་ཉིད་སྨོད་པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་སྨད་པས་ན། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྨད་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྨད་གྱུར་པས། །མྱ་ངན་འདས་ལས་

གཞན་དུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གསང་དབང་གི་ཆོ་ག་ལ། བླ་མའི་བྱ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ།
སློབ་མའི་བྱ་བ་ལྷ་དང་བླ་མ་ལ་མཆོད་པ། བླ་མས་གསང་དབང་བསྐུར་བའི་ཆོ་ག གསང་དབང་བསྐུར་བའི་ཕན་ཡོན་དང་བཞི།

340

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དང་པོ་ནི། བཤང་གཅི་ཆུ་ལ་སོགས་པས་བྱུགས་པའམ་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་ཚོན་གྱིས་བྲི་བསྒྲུབ་བྱ་བའི་སྔོན་དུ། བདག་བསྐྱེད་ཇི་ཙམ་ཞིག་
བསྒོམ་པར་བྱ་སྙམ་ན། དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཉེར་བསྡུའི་
བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་རྣལ་འབྱོར་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་
ཚོན་གྱིས་བྲི་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ན་ངོས་རེ་ལ་དཔག་
ཚད་ཉེར་ལྔ་ལོ་རེ་སྟེ་དཔག་ཚད་བརྒྱའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅིང་འཁོར་ལོ་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་སྣང་གི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་བསྒོམ་པར་བྱས་ལ། རྣམ་སྣང་གི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམས་པའི་འོག་ཏུ་ལྷ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཚན་མ་རྣམ་
པར་དགོད་པ་ལ། མཁས་པའི་བག་ཡོད་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། རྣམ་སྣང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་སོང་བ་དེའི་ཚེ་རྟག་པར་ཏེ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་
མཆོག་མི་བསྐྱོད་པ་ཤར་དང་རིན་འབྱུང་སོགས་ལྷོ་ལ་སོགས་པར་འགོད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བྱང་བའི་མཁས་པས་པདྨ་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་པའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཏེ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རྡོ་རྗེ་ཕྱག་མཚན་
དུ་འཛིན་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རལ་གྲི་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་
པའི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཨུཏྤལ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་རྡོ་ཞིག་
སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་པ་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་པའི་རིན་འབྱུང་གི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འོ་ན་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་རྣམས་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་
དང་ལྡན་སྙམ་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚད་དཔག་ཚད་
བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དབྱིབས་གྲུ་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ། རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་

341

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྣ་བཞི་ལས་བྱས་པ། གསལ་བ་ཤེལ་ལྟར་དཀར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤར་དཀར་བ་དང་།དེས་མཚོན་ནས་ལྷོ་སེར་ནུབ་དམར་བྱང་ལྗང་དབུས་སྔོ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་

དག་ཅིང་ནག་ནོག་ལ་སོགས་པའི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ནོ། །དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་དབུས་ཀྱི་གནས་སུ་འོད་དཔག་མེད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་
གཞན་རྣམས་རེ་རེ་ནས་གཙོ་བོར་སོང་བ་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གང་གིས་བསྒོམ་ན། གསང་དབང་བསྐུར་བ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དགོས་
པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཆོད་པ་སློབ་མ་ལ་གསང་དབང་བསྐུར་
བའི་ཕྱིར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ། ལྷ་དང་བླ་མའི་ཐུན་མོང་གི་མཆོད་པ། བླ་མ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་

མཆོད་པ་བྱ་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། གསང་དབང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སློབ་མས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་དང་བླ་མ་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་རྒྱ་
མཚོ་སྟེ་མང་པོ་དབུལ་བ་དེ་བརྩམ་པར་བྱའོ། །གང་དབུལ་བར་བྱ་ན་པདྨ་རཱ་ག་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དར་དང་བལ་ལ་སོགས་པའི་ན་བཟའ་དང་། དེས་མཚོན་པའི་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དབུལ་བར་བྱའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་གསང་དབང་འདོད་པས་དབུལ་བར་བྱའོ། །དུས་ཇི་ཙམ་དུ་ན། གསང་
དབང་གི་འགོ་བརྩམས་ནས་མཇུག་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་རྟག་ཏུ་སྟེ་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་
དུ་དབུལ་བར་བྱའོ། །དེར་མ་ཟད་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་རྣམ་པ་ལྔ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་སྟེ་ཉིན་རེ་བཞིན་བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་མཆོད་
པས་མཉེས་པ་བྱའོ། །

342

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གཉིས་པ་ལ། རིག་མའི་མཆོད་པ་དང་།ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱི་མཆོད་པ་
དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། གསང་དབང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སློབ་མས་སོ། །གང་དབུལ་ན་རིན་ཆེན་ཏེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་ན་ན་ཆུང་བུད་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པས་ན་མཆོག་པདྨ་ཅན་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་
དང་གོས་དང་དྲི་སྣ་ཚོགས་པ་མཆོག་གིས་བརྒྱན་པ་དེ་དབུལ་བར་བྱའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། སྒྲུབ་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་དང་། རབ་ཏུ་འགྲུབ་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །གང་ལ་དབུལ་བར་བྱ་ན་
སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གསང་དབང་བསྐུར་བའི་བླ་མ་དེ་ལ་དབུལ་
བར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དབུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། གསང་དབང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་མཆོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་
གྱིས་སོ། །གང་དབུལ་བར་བྱ་ན། མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞིང་འདི་པདྨ་རཱ་ག ཨིནྡྲ་
ནཱི་ལ། བཻ་ཌཱུརྱ། རྡོ་རྗེ། མར་གད། མུ་ཏིག བྱུ་རུ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་། རྒྱལ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀང་སྟེའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་
ཕྱིར་དུ་ན། བླ་མས་གསང་དབང་བསྐུར་བ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །དུས་ཇི་ཙམ་དུ་ན།
གསང་དབང་བསྐུར་བའི་འགོ་བརྩམས་ནས་མཇུག་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཉིན་རེ་
བཞིན་དུའོ། །
གསུམ་པ་གསང་དབང་གི་ཆོ་ག་ལ། བླ་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱ་བ་

343

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དང་། གསང་དབང་བསྐུར་བ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། དབུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། གསང་དབང་བསྐུར་བའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེས་སོ། །གང་དབུལ་ན་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ། །ོགང་ལ་དབུལ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འདོད་
ཅིང་ཆགས་པའི་བློ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཞེད་པ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་
པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་དེ་ལའོ། །གང་དུ་དབུལ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་དག་ཏུའོ། །རྣལ་འབྱོར་གང་གིས་དབུལ་
ན། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་
གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོའི་བསྐྱེད་ཆོག་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན་
ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
ངང་ནས་ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དེ་ལ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་
བཀོད་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུས་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་བྱང་ལྔའི་རིམ་གྱིས་དང་

པོའི་མགོན་པོར་བསྐྱེད། དེ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྔོན་པོར་བསྒྱུར་བ་བདག་གི་ལུས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་བསྐྱེད་པས་མཚོན་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་བླ་མ་
དེས། སློབ་མས་རང་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་དུ་དབུལ་བའི་བཤང་བ་ཡུལ་ལྔ་དང་། གཅི་

344

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བ་དབང་པོ་ལྔ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ལྡན་ཞིང་། བཞིན་བཟང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡི། །ན་ཆུང་སྐལ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་བླངས་ཏེ། རང་དང་དེ་གཉིས་ཀ་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་ལུས་
ཀྱི་གནས་ལྔར་རིགས་ལྔ་བསམ། དེ་དང་རང་གི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་བླ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་

གནས་པ་རྣམས་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཁར་བསྡུས་པ། ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ་བས་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་མངོན་དུ་མཛད་དེ་ལྷ་རྣམས་ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་ནོར་བུའི་རྩེར་ཕབ་པ་མི་འཕོ་བར་བཟུང་སྟེ། རང་གི་ལུས་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ལ་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ། གསང་དབང་མཆོག་བསྐུར་བ་དང་། གསང་དབང་ཙམ་བསྐུར་བ་དང་། གསང་དབང་མཆོག་གི་མཆོག་བསྐུར་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མིག་ཡངས་ཏེ། བླ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པས་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ནོར་བུའི་རྩེའི་བར་དུ་ཕབ་པ་རང་གི་མཐེབ་
སྲིན་གྱིས་བླངས་ཏེ། སློབ་མའི་ལྕེ་དང་རྐན་གྱི་བར་དུ་བཞག་པ། སློབ་མས་རང་གི་
ལུས་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཚིམ་པར་བྱ་བ་དང་།བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་

མི་གཡོ་བའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་ཅན་གྱི་བློ་དང་ལྡན་པས་མྱངས་པས་བསྐྱེད་པའི་བདེ་
བས་སྟོང་པ་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་གྱིས་

ཀྱང་ལྷ་རྣམས་ཞུ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རང་གི་པདྨར་གནས་པ་སྔར་

345

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
ལྟར་བྱིན་པ་མྱངས་པས་བསྐྱེད་པའི་བདེ་བས་སྟོང་པ་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་ནི་གསང་དབང་མཆོག་བསྐུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རྡོ་རྗེ་པདྨའི་
སྦྱོར་བ་ཡིས། །རྡོ་རྗེ་ཅན་ཀུན་ཡང་དག་བསྡུ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཡིས། །དེ་
དག་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁར་བསྡུ། །རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཕྱུང་ནས་སུ། །སློབ་མའི་ཁར་ནི་དབབ་པར་བྱ། །འདི་ནི་གསང་སྔགས་དེ་ཀུན་གྱི། །དབང་བསྐུར་བ་ཡི་གོ་འཕང་
མཆོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཟླ་གསང་ཐིག་ལེ་དྲངས་
པ་ལས། རྡོ་རྗེ་པདྨོ་ལས་དྲངས་པ། །སྦོམ་པོ་དང་ནི་དབང་གིས་བླང་། །རྡོ་རྗེ་རྐན་དུ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་གསང་རྫས་དང་།དྲི་བཟང་གི་ཆུ་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་བསྲེས་པ་དུང་ཕོར་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་དུ་བཞག་སྟེ།
གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སློབ་མའི་སྤྱི་
བོར་གཏོར་ཞིང་ཁར་འཐུང་དུ་བཅུག་པ་མྱངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་པ་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་ནི། གསང་དབང་ཙམ་བསྐུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་གསང་ཐིག་ལེ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རིན་ཆེན་འབར་ཕྱུང་བས། །མ་ལུས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་ལུས་སྐམས་ལ། །རྣམ་དག་རྡོ་རྗེ་ལས་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཆུས། །དྲི་མེད་རིན་ཆེན་སྤྱིར་དབབ་དབང་བསྐུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། མིག་
ཡངས་སྔགས་ཀྱི་སྣོད་དུ་རུང་། །མེ་ཏོག་བཅས་ཤིང་ས་བོན་འབྱུང་། །བླངས་ནས་
གསང་བའི་དབང་བསྐུར་བ། །སྔགས་པས་སློབ་མ་དག་ལ་སྦྱིན། །ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། །དྲི་ཆུ་རྐང་དང་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པའི་

346

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
ཕྱིར། ཁ་ཅིག གདུལ་བྱ་དབང་པོ་དམན་པ་ལ་གསང་དབང་ཙམ་དང་དབང་པོ་མཆོག་ལ་གསང་དབང་མཆོག་བསྐུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གསང་བ་གྲུབ་པ་དང་། ཞལ་ལུང་ལས། གསང་དབང་མཆོག་བསྐུར་བ་དེ་ལ་གསང་དབང་ཙམ་ཡང་བསྐུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་ཐིག་ལེ་ནོར་བུའི་རྩེའི་བར་དུ་ཕབ་པའི་ནོར་བུ་ཡུམ་གྱི་པདྨ་ནས་བཏོན་ཏེ་སློབ་
མའི་ཁར་བཞག་པ་དེས་བྱང་སེམས་དྲངས་ཏེ་མྱངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་པ་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་ནི་གསང་དབང་མཆོག་གི་མཆོག་བསྐུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ཟླ་གསང་ཐིག་ལེ་ལས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེ། །རང་གི་ཁར་ནི་རྡོ་རྗེ་བཞག །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དྲངས་བྱས་ན། །སེམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བདེ་བ་འཐོབ། །འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གསང་དབང་གི་ཕན་ཡོན་ནི། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྣོད་མིན་ལ་
གསང་བར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཆོད་པ་གསང་བའི་དབང་བསྐུར་བ་
འདིས་ནི། དགྲ་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། བཏུང་བ་རིན་ཆེན་འདི་ཡིས་ནི། །རྡོ་རྗེའི་ལུས་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔགས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་འགྲུབ་པ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་སྔགས་བཟླས་
པས་ཞི་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་བྱེད་ནུས་པར་རྒྱུད་འདིར་
བཤད་དོ། །
གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་

347

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
ཀྱི་གསང་བ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་བཤང་གཅིའི་དམ་ཚིག་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ལེའུ་བརྒྱད་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། །འོ་ན་ལེའུ་བརྒྱད་པའི་གཞུང་གང་དང་གང་མཐའ་དྲུག་གང་དང་གང་གིས་བཤད་སྙམ་ན། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་མཆོག་མཆོད་པ་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་ཆེ། །ཞེས་པ་ནས། ཕྱག་འཚལ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལའོ། །ཞེས་པའི་བར་དྲང་ངེས་གཉིས་
ཀྱིས་བཤད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཞེས་པ་ནས། ཀུན་དབང་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་འཛིན། །ཞེས་པའི་བར་དགོངས་མིན་གྱིས་བཤད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་པའི་མཆོག །ཅེས་པ་ནས། བྱོལ་སོང་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བརྟག །ཅེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད། ས་ཕྱོགས་གཙང་ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་པའམ། །ཞེས་པ་ནས། མཁས་པས་མཆོད་པའི་སྤྲིན་རྣམས་སྤྲོ། །ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད།
མཁས་པས་ཨུཏྤ་ལ་དག་དང་། །ཞེས་པ་ནས། མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བརྟག །ཅེས་པའི་བར་དྲང་ངེས་ཀྱིས་བཤད། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཙམ་དུ། །ཞེས་པ་ནས། སྔགས་རྣམས་དངོས་གྲུབ་བྱེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད་པའོ། ། ། །
དེས་ན་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་དེ་ཉིད། དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས་དགོངས་དགོངས་མིན། དྲང་ངེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བས་ཐོན་པའི་ལམ་ལ། རིམ་གཉིས་སོ་སོའི་མཆོད་པ། ཐུན་མོང་
བའི་མཆོད་པ། བླ་མས་གསང་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་བསྐྱེད་པ།

348

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སློབ་མས་ལྷ་དང་བླ་མ་ལ་མཆོད་པ། གསང་དབང་བསྐུར་བ་དངོས་དང་ཕན་ཡོན་རྣམས་འཆད་ཚུལ་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྔ་ལ་བཤད་པས་དེའི་རྒྱུད་ལ་འོད་ཟུང་གི་གོ་བ་སྐྱེས་པ་ནི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། ། ། །
བཞི་པ་ལེའུ་དགུ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་ལེའུས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ། ལེའུ་སྔ་ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་
པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ལེའུ་བརྒྱད་པས་ལེའུ་དང་པོའི་དོན་བཤད་པ་དེ་ནས། ལེའུ་བརྒྱད་པར་བསྟན་པའི་གསང་དབང་གིས་མཚོན་པའི་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས། སྲོག་གཅོད་སོགས་སྤངས་པས་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པར་མ་ཟད། མི་སྲིད་པ་ལྟར་སྣང་བའི་སྲོག་གཅོད་སོགས་བྱས་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་ལེའུ་འདི་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀླན་ཀ་སྤངས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བཤད་དོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱལ་པོ་རྡོ་
རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དེས་སོ། །དེ་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་སྟེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ། སྐུ་ཡི་
རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ན་མི་འགྱུར་བ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་

349

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྤྱོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ཀུན་གྱི་འདོད་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་
པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། དམ་པ་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་གཙོ་བོ། སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་། གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་གསུམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ནོ། །དེས་གང་བཤད་ན། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྔའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་ལས་ཚོགས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཅན་ཏེ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་གསང་བར་བྱ་བ་དེའོ། །གང་ལ་བཤད་ན། ངེས་དོན་གྱི་དབང་

དུ་བྱས་ན་ཉམས་དགའ་བ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་བཤད་ལ། དྲང་དོན་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གང་ཟག་དམན་པོ་བཞི་ལ་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ། དྲང་ངེས་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམ་ཚིག་ལྔ་བཤད་པ། དེ་དག་ཉེ་བར་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཞེ་སྡང་གི་རིགས་ཀྱིས་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། གཏི་
མུག་གི་རིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ནོར་འཕྲོག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་

གཞན་གྱི་བུད་མེད་བསྟེན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་རྫུན་སྨྲ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་
རིགས་ཀྱིས་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བ་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ། ལས་སྦྱོར་དངོས་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་མཇུག་སྡུད་དང་བཅས་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ནང་ལ་གཞོལ་བའི་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་ནམ་
མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པས་མཚོན་
པའི་མངོན་བྱང་ལྔའི་རིམ་གྱིས། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྔོན་པོར་
བསྐྱེད་པ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་བར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་སྔོན་

350

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པོ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམས་ནས། དེའི་ལག་ཏུ་སྟེ་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོར་འོད་འཕྲོ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་། འོད་ཟེར་སྣ་ལྔས་
རབ་ཏུ་གང་བའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་བསྣམས་པར་བསྒོམ་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། འདུ་བྱས་པའི་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། དུས་གསུམ་པ་ཡི་སངས་རྒྱས་ཏེ་བསྒྲལ་བྱའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བའི་སྔོན་འགྲོ་དང་ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བ་བྱས་ཏེ་མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམས་ནས་རང་མི་བསྐྱོད་པར་གནས་པའི་རྡོ་རྗེས་ཕྱེ་མར་བརླག་པ་སྟེ་བསྣུན་ནས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། ལོངས་སྤྱོད་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་རྡོ་རྗེས་ཕྱེ་མར་བརླག་པ་སྟེ་མེད་པར་གྱུར་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་བསད་ལས་
ཀྱི་གསང་བ་འདི་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་མཆོག་དེ་བསྒོམས་ནས་ནི་བསྒྲལ་བྱའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསད་ན་ནི་སྒྲུབ་པ་པོས་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། བསྒྲུབ་བྱ་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་སྲས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་སྡང་གི་རིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྲོག་གཅོད་
པའི་ལས་སྦྱོར་འདི་ནི། ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་དག་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
པ་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདའ་བར་མི་བྱ་བས་ན་དམ་ཚིགའདོད་དོན་ལ་མི་སླུ་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་ལས་སྦྱོར་མཆོག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། གང་ཞིག་གཅིག་པུ་

351

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བསད་པ་ལ། །མང་པོ་མྱ་ངན་འདས་འགྱུར་ཏེ། །བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་ཆེར་འགྱུར་
གྱི། །གཞན་དུ་སྡིག་པའི་ཕུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། ལས་སྦྱོར་དངོས། ཕན་ཡོན་མཇུག་སྡུད་དང་བཅས་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཞེ་སྡང་གི་རིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་
འཛིན་པ་མི་ཤེས་པ་གཏི་མུག་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྣང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྒོ་ནས་
གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་ཅིང་གློ་བུར་
གྱི་དྲི་མས་གོས་པ་མེད་པའི་དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེར་སྣའི་དྲི་མ་སྦྱོང་བར་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དེས། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡང་དག་པའི་དམ་ཚིག་རྣམ་སྣང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་ནོར་འགུགས་པའི་ལས་སྦྱོར་དེ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་
ལས་བྱང་ཆུབ་པས་མཚོན་པའི་མངོན་བྱང་ལྔའི་རིམ་གྱིས་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་

ཏེ་རྣམ་སྣང་གི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྔོན་པོར་བསྐྱེད་པ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་སྔོན་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དུ་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པའི་དང་པོའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེས་འདུ་བྱས་པའི་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། ལས་
རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། རིན་པོ་ཆེ་སྔོན་པོ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་ཀུན་གྱི་སྦྱོར་བ་

352

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྟེ་འགུགས་པའི་ཕྱིར་དུ། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྔའི་
གཟུགས་སུ་རབ་ཏུ་བརྟག་པ་སྟེ་བསྒོམ་པར་བྱས་ནས། རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་པའི་གནས་སུ་དེ་རྣམས་གཏོང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་སྔོན་པོ་འགུགས་པ་ལ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་གཟུགས་གཏོང་བ་ནས་ལྗང་གུ་འགུགས་པ་ལ་དོན་གྲུབ་གཏོང་བའི་བར་བྱ་ཞིང་རིགས་ལྔ་པོ་དེས་རྫས་བདག་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཕྲོགས་ནས་སུ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐུ་བསྒོམ་པ་རང་གི་བ་སྤུའི་
བུ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་ཞགས་པ་ལྟ་བུ་སྤྲོས་ནས་ནོར་རྣམས་བཅིངས་ཏེ་གཞན་དུ་སྤོ་མི་ནུས་པར་བྱས། གསུང་བསྒོམ་པ་ལྕེ་ལ་བཀོད་པའི་ཧྲི་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུས་ནོར་ཐམས་ཅད་དྲངས་ཏེ། ཐུགས་བསྒོམ་པ་ནོར་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་གི་གནས་སུ་བྱུང་བར་ཡིད་ཀྱིས་བསྒོམ་
པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལས་སྦྱོར་འདིས་ནི་གནས་སྐབས་སུ་ནོར་གྱི་

རྒྱ་མཚོས་གང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་
སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྲས་རྣམས་དང་། ཐུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །ལས་སྦྱོར་འདི་ནི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་རིགས་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་གཏི་མུག་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་འདའ་བར་མི་བྱ་བས་ན་དམ་ཚིག་འདོད་དོན་ལ་མི་སླ་བས་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། འཇུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནོར་འཕྲོག་
ལ། །འཕོངས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

353

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསུམ་པ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། ལས་སྦྱོར་དངོས། ཕན་ཡོན་མཇུག་སྡུད་དང་བཅས་པ་གསུམ།
དང་པོ་ནི། གཏི་མུག་གི་རིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ནོར་འགུགས་པར་བསྟན་པ་
དེ་ནས། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་
དཔག་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་
བྱེད་པ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པས་ན་གསང་བ་དག་པ། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་གནས་པས་ན་དམིགས་པ་མེད་པ་དེས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་བུད་མེད་བསྟེན་པའི་ལས་སྦྱོར་དེ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
གཉིས་པ་ནི། ནང་ལ་གཞོལ་བའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པས་མཚོན་པའི་
མངོན་བྱང་ལྔ་དང་། དམ་ཚིག་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་པདྨའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་འོད་
དཔག་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྔོན་པོར་བསྐྱེད་པ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་
བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྒོམ་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་དེས་རང་གི་དབང་དུ་བྱ་རྒྱུའི་བུད་མེད་གོས་དཀར་མོར་བསྐྱེད། དེའི་ལུས་ལ་ལྷ་རྣམས་བཀོད། དེ་དང་རང་གི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་ཏེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་ནང་གི་རང་རང་གི་གནས་དེ་དང་དེར་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགང་བ་སྟེ་དགོད་པར་བྱའོ། །ལྷའི་རྣམ་པ་ཇི་

354

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལྟ་བུར་བསྒོམ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་འོད་དཔག་མེད་མ་གཏོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད། བུད་མེད་གོས་དཀར་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཁ་དོག་དམར་པོ། དེ་དག་གི་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་དང་ཕྱག་མཚན་རྣམས་ནི་མདོར་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་དགོད་པར་བྱའོ། །རང་ཉིད་གཙོ་བོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པ་དེས་འཁོར་གྱི་

ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་འདི་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཚུལ་ཏེ་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལས་སྦྱོར་འདི་ནི། གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གསུམ་
དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་བསྒོམ་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ། །ལས་སྦྱོར་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་འདའ་བར་མི་བྱ་བས་ན་དམ་ཚིག འདོད་དོན་ལ་མི་སླུ་བས་ན་ཡང་དག་པ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྔགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
བཞི་པ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། ལས་སྦྱོར་དངོས། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་མཇུག་སྡུད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་
ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་བུད་མེད་བསྟེན་པའི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་དེ་ནས། རྒྱུད་ཀྱི་
སྟོན་པ་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་སྒོ་ནས་
གདུལ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་དེས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གསུང་ནི་

355

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འདི་སྐད་དུ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལས་བྱང་ཆུབ་པས་མཚོན་པའི་མངོན་བྱང་ལྔའི་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་
ཏེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྔོན་པོར་བསྐྱེད་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་བར་
བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཐོགས་མེད་དེ་དོན་འགྲུབ་ཀྱི་སྐུ་
རབ་ཏུ་བསྒོམ་པའི་དང་པོའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེས་འདུ་བྱས་པའི་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། ལས་རྒྱལ་
མཆོག་གི་དུས་སུ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མདུན་ན་གནས་པའི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་བསྒོམས་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་རྫུན་པ་བསླུ་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་རང་གིས་རྟོགས་ཤིང་། དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ལྷའི་བུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྫུན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །ང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཏེ། དེས་ན་ང་ནི་རྫུན་དུ་སྨྲ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལས་སྦྱོར་འདི་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པའི་གསུང་ནི་དྲི་མ་མེད་
པ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་ཅན་གྱིས་སློབ་བཞིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཀུན་གྱིས་སྣོད་མིན་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་རྫུན་སྨྲ་

བའི་དམ་ཚིག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཞི་

356

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཐོབ་པར་རྒྱུད་འདིར་བཤད་དོ། །ལས་
ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་རྫུན་སྨྲ་བའི་ལས་སྦྱོར་འདི་ནི། དམ་ཚིག་འགུགས་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདའ་

བར་མི་བྱ་བས་ན་དམ་ཚིག་འདོད་དོན་ལ་མི་སླུ་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་བ་སྟེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །
ལྔ་པ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། ལས་སྦྱོར་དངོས། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་རྫུན་སྨྲ་བའི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་དེ་ནས། རྒྱུད་
ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་རྒྱལ་བ་ཀུན་འབྱུང་བའི་གནས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་དེས། འོག་ནས་འཆད་པའི་གསུང་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་
ལས་བྱང་ཆུབ་པས་མཚོན་པའི་མངོན་བྱང་ལྔའི་རིམ་གྱིས་དམ་ཚིག་གི་དཀྱིལ་

འཁོར་ཏེ་རིན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྔོན་པོར་བསྐྱེད་པ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དཀོན་མཆོག་དཔལ་ཏེ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དུ་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། དེས་འདུ་བྱས་པའི་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་
ཀུན་གྱིས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རང་རང་གི་གནས་འདི་དག་ཏུ་དགང་བ་སྟེ་བཀོད་པའི་

357

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་རྩུབ་པའི་ངག་དང་སོགས་པས་ཕྲ་མ་དང་། ངག་ཀྱལ་བ་སྨྲས་ནས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རྩུབ་པའི་ངག་ལ་སོགས་པ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལས་སྦྱོར་གྱིས་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་དང་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་ན་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་
རྗེ་བཀོད་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
གཉིས་པ་ངེས་དོན་ལ། དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ངེས་དོན་བཤད་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ། དེ་ལ་ལེགས་སོ་བྱིན་ནས་བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ། ངེས་དོན་
བཤད་པ་དངོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྡུད་པ་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་དམ་ཚིག་ལྔའི་ངེས་དོན་གསུང་བ་པོ་གཙོ་བོ་ཀུན་མཁྱེན་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་དམ་ཚིག་ལྔའི་ངེས་དོན་བཤད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ནས་དགོངས་པའི་ཆོས་གཅིག་པུ། །དམ་ཚིག་དེ་ཉིད་དོན་གསུངས་པ། །གཙོ་བོ་ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་རིག །མགོན་ལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསོལ་བ་བཏབ་
པའི་ཚུལ་ནི། སྡུད་པ་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་མ་འོངས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དམ་
ཚིག་ལྔ་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཞེན་པ་ལྟར་དུ་བཅོས་ནས། སྔགས་པ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒོམས་པའི་རྡོ་རྗེས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཕྱེ་
མར་བརླག་མི་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཆོས་
ཀྱི་སྐུ་གཅིག་པུ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོར་གནས་པ་

358

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དངོས་གཅིག་པའི། །དུས་གསུམ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་གང་། །ཆོས་སྐུ་གཅིག་པུ་ལས་འཁྲུངས་པ། །ཇི་ལྟར་རྡོ་རྗེས་ཕྱེ་མར་བརླག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔགས་པ་མི་བསྐྱོད་
པར་བསྒོམས་པའི་རྡོ་རྗེས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཕྱེ་མར་བརླག་ནུས་
སུ་ཆུག་མོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བ་མཚམས་མེད་དུ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ནི་ཕྱེ་བརླགས་གྱུར་པ་ལས། །ཇི་ལྟར་ཡང་དག་སེམས་འགྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔགས་པ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒོམས་
པའི་རྡོ་རྗེས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཕྱེ་མར་བརླག་པ་མི་རིགས་ཏེ་
སྔགས་པ་མི་བསྐྱོད་པར་སྒོམ་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དུས་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་དུས་གསུམ་གྱི་

སངས་རྒྱས་རྣམས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྩོལ་བ་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། འདས་པ་ཡི་ནི་སྟོན་པ་དང་། ། ད་ལྟར་རྗེས་སུ་སྟོན་མཛད་དང་། །མཉེས་བྱ་མ་བྱོན་སངས་རྒྱས་རྣམས། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྩོལ་བ་པོ། །མི་བསྐྱོད་གཟུགས་ཅན་རྡོ་རྗེ་ཡིས། །མགོན་པོ་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གཞོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡུད་པ་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་ཅན་
གྱི་དམ་ཚིག་ལྔ་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་མ་འོངས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། དམ་ཚིག་ལྔའི་ངེས་དོན་གསལ་བར་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ཉིད་སྣ་ཚོགས་དོན་ལྡན་ཚིག །དེ་

359

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཇི་ལྟར་རྟོགས། །གང་ཞིག་ཤེས་པས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས། །དགོངས་དོན་ལ་རྟོགས་མེད་འགྱུར་བ། །མ་འོངས་སྐྱེ་བོའི་དོན་དུ་ནི། །དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེས་སྡུད་པ་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་དམ་ཚིག་ལྔའི་ངེས་དོན་བཤད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཚིག་གསན་ནས། ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པའི་བརྡར་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་བྱིན་ནས། དམ་ཚིག་ལྔའི་ངེས་དོན་བཤད་
པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་སྨྲ་བའི། །འགྲོ་
ལ་ཕན་པའི་ཚིག་གསན་ནས། །དེ་འོག་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། །ཁྱབ་བདག་གིས་ནི་སླར་གསུངས་པ། །ལེགས་སོ་བུ་ཁྱོད་ཆེར་ལེགས་ཏེ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཁྱོད་ལེགས་སོ། །དགོངས་པས་བཤད་པའི་དོན་དུ་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་གང་དྲིས་པ། །གསུང་དོན་
ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་ནི་ང་ཡིས་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། མི་བསྐྱོད་པའི་དང་། རྣམ་སྣང་གི་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དང་།

དོན་གྲུབ་ཀྱི་དང་། རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཚིག་གི་ངེས་དོན་བཤད་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི།
སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་སྤྲུལ་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། མི་བསྐྱོད་འདི་ནི་སྤྲུལ་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། སྒྱུ་ལུས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ནི། རྡོ་རྗེའི་
ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། མི་ཕྱེད་པས་དེ་རྡོ་རྗེར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་ལུས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་དབང་པོ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཕུང་སོགས་གང་བཤད་སངས་རྒྱས་

360

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་ལུས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། རྡོ་རྗེ་གསུམ་སྐྱེས་དུས་གསུམ་ཞེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་
བ་ནི། སྔགས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྡོ་རྗེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཕྱེ་མར་བརླག་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེས་ཕྱེར་བརླག་པས། །ཐ་མལ་པ་ཡི་ཕུང་པོ་བཤིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེར་ཐོབ་ནི་ལག་པའི་ངེས་དོན་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡི་ལག་པ་མ་རིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ཐོབ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གསལ་ནི་ལག་ཏུ་གཟུང་བའི་རྡོ་རྗེའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེར་ནི་རྡོ་རྗེ་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ནི་འོད་འཕྲོ་བ་མང་པོ་འབར་བ་དང་། འོད་ཟེར་སྣ་ལྔས་རབ་ཏུ་གང་བའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་སྐུར་གྱུར་ཏེ། །འོད་ཟེར་སྣ་ལྔས་ཡང་དག་འབར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་བསྐྱོད་པར་བསྒོམས་པའི་རྫོགས་རིམ་པས་སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྐྱེད། དེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་བསྐྱེད་དེ་ལམ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཞེ་སྡང་གི་རིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྲོག་གཅོད་
པའི་དམ་ཚིག་གི་ངེས་དོན་དང་། དེ་ལྟར་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་སངས་རྒྱས་ཞིང་དག་ཏུ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་སུ་སྐྱེ་

361

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་ཞེ་སྡང་རིགས་
ཡིད་འོང་། །མི་བསྐྱོད་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སྐྱེས། །དེ་ཡི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་མཆོག །དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཞེ་སྡང་གི་རིགས་ཀྱིས་དམ་ཚིག་གི་ངེས་དོན་གསུངས་པ་དེ་ནས། དཔལ་ལྡན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་བློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་གོས་པ་མེད་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས། གསང་བའི་
བདག་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་གཏི་མུག་གི་རིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ནོར་འགུགས་པའི་དམ་
ཚིག་གི་ངེས་དོན་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་བདེ་ཆེན་པོ། །ཡེ་ཤེས་ཐར་པ་སྒྲུབ་པ་པོ། །རང་བཞིན་གྱིས་དག་གོས་མེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་
པ་རབ་བསྒྲུབ་པས། །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འོད་ཆེན་པོ། །གསང་བ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ལ། །བོས་
ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྒྲུབ་པའི་དམ་ཚིག་དེ་ཉིད་གསུངས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པའི་ངེས་དོན་དང་། སྒྱུ་ལུས་པའི་ཕུང་སོགས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངེས་དོན་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་རིན་ཆེན་ཀུན་གྱི་ངེས་དོན་དང་། སྒྱུ་ལུས་པའི་
ཕུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་སྦྱོར་བའི་ངེས་དོན་དང་། འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས་པ་ནི། རྡོ་རྗེའི་གཟུགས་ནི་རབ་ཏུ་བརྟག་པའི་ངེས་དོན་དང་། ཟུང་འཇུག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ནོར་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཕྲོགས་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རིན་ཆེན་ཆོས་ནི་རབ་

362

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འཇུག་པས། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྣམ་བསྒོམས་ཏེ། །ལུས་དེ་ཡིས་ནི་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཕྲོགས་པ་ནི། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རབ་སྒྲུབ་པ། །རྫས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ཕྲོགས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུང་འཇུག་པ་དེས་འཕྲལ་དུ་གདུལ་བྱའི་འདོད་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ། ནོར་གྱི་རྒྱ་མཚོས་གང་བའི་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ནི་ཡིད་བཞིན་
ནོར་མཉམ་པའི། །ནོར་གྱི་རྒྱ་མཚོས་རབ་ཏུ་འགེངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་སྣང་དུ་བསྒོམས་པའི་རྫོགས་རིམ་པས་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི། གཏི་མུག་གི་རིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ནོར་འཕྲོག་པའི་དམ་ཚིག་གི་ངེས་དོན་ཡིན་
ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། འདི་ནི་གཏི་མུག་རིགས་དག་གི །དམ་ཚིག་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྒྲགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ནི་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་ངེས་དོན་དང་།སྒྱུ་ལུས་པ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕུང་སོགས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་དོན་དང་། སྒྱུ་ལུས་པའི་ཕུང་སོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་
པ་ནི་དགང་བའི་ངེས་དོན་དང་། སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་པ་
བཞི་དང་རང་གི་སེམས་སྦྱོར་བ་ནི་དམ་ཚིག་བཞིའི་ངེས་དོན་དང་། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཐོབི་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན་པ་ནི། འདི་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཚུལ་མཆོག་གོ་ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དཔག་མེད་ཚེ་ནི་སྒྱུ་མའི་སྐུ། །དེར་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་དགང་། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལྡན་པའི། །ཕུང་པོ་ལ་

363

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སོགས་དེར་བྱ་འོ། །སྟོང་པ་བཞི་དང་མཉམ་སྦྱོར་བའི། །བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ནི་ཚུལ་
མཆོག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནི་
དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་དོན་དང་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཟུང་འཇུག་ནི་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་ངེས་དོན་དང་། ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་གནས་པ་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྤྱད་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག །འདི་ནི་དབང་པོ་གཉིས་ཡིན་ལ། །ཟུང་དུ་འཇུག་པར་གྲགས་པ་ཡི། །དེ་དག་གཉིས་མེད་དེའི་སྦྱོར་བ། །དེ་ལ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྤྱད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྒོམ་
པའི་རྫོགས་རིམ་པས་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས། ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་

རིགས་ཀྱིས་དམ་ཚིག་གིས་གཞན་གྱི་བུད་མེད་བསྟེན་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་མཆོག་
གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་སྣ་ཚོགས་པའི་རང་
བཞིན་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བདག་པོ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་
དངོས་གྲུབ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དེས་འོག་ནས་འཆད་པའི་གསུང་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་སྣ་ཚོགས་པ། །རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་རྒྱལ་བདག །རྡོ་རྗེ་དངོས་གྲུབ་རབ་སྟོན་པས། །གསུང་ནི་འདི་སྐད་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྲུབ་ཏུ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས། རིམ་ལྔ་

364

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལས། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གནས། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པར་བྱས་པས་རྣམ་རྟོག་གི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་ཕྱི་ནང་བདག་ཉིད་ཆེ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྫུན་པར་བརྗོད། །རྣམ་རྟོག་འཆིང་ལས་གྲོལ་བྱང་ཆུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྲུབ་ཏུ་བསྒོམ་པའི་རྫོགས་རིམ་པས་སྒྱུ་ལུས་
འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་རྫུན་སྨྲ་བའི་དམ་ཚིག་གི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་དོན་ཡོད་དམ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་རིན་ཆེན་དབང་སྟེ་རིན་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་མཉམ་
ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ། རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་
དངོས་གྲུབ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་དེས། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཐོབ་པའི་གནས་ནི་བཀའ་སྩལ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ནས་མགོན་པོ་རིན་ཆེན་དབང་། །མཉམ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་པ། །དངོས་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་རབ་ཐོབ་པས། །དམ་ཚིག་གནས་ནི་བཀའ་སྩལ་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིན་འབྱུང་དུ་བསྒོམ་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས། ཕུང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་ནི། ཕུང་སོགས་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གང་ཟག་གི་རྣ་བར་མི་སྙན་པས་ན་རྩུབ་ངག་དང་།དེས་བསྟན་པའི་དོན་ཕུང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོས་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་བསླབས་ན་མྱུར་དུ་རྫོགས་

365

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཚིག་གི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་མེད་སྟོན་ཚིག །སྙན་མིན་གང་ཡིན་རྩུབ་ངག་སོགས། །དེ་དོན་རྣལ་འབྱོར་པས་བསླབས་ན། །མྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམ་ཚིག་ལྔའི་ངེས་དོན་རྣམས་ལ་ཟློས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། དམ་ཚིག་ལྔའི་ངེས་དོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ལམ་སྒྱུ་
ལུས་འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་ལ་རིགས་ལྔར་ཕྱེ་བས་ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །
གསུམ་པ་ལ། འཁོར་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་ཞུས་པ་དང་།
སྟོན་པས་དེའི་ལན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོན་པས་དམ་ཚིག་ལྔ་བསྟན་པ་དེ་ནས། ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་དང་དམ་ཚིག་སྟེ་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྡོ་རྗེ་དཔལ་ཏེ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་པོར་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་འཇུག་གི་ཕྱིར་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་
པ་ལྟར་བཅོས་ནས། སྲོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལྔ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་ཐོས་
པས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང་རྨད་དུ་གྱུར་ནས། ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། མ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ། མེས་བསིལ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཡང་
དག་པ་མིན་པ་སྲོག་གཅོད་སོགས་བྱས་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་སྟོན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཡིན་པས་ན་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཚིག་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལམ་

366

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་འདི་ཅིའི་སླད་དུ་གསུང་སྟེ་གསུང་མི་
རིགས་ཏེ། སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ། ཁམས་
གསུམ་ལས་འདས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་

གསུམ་ལས་འདས་པས་ན་ཚིག་ངན་པ་དེ་གསུང་བའི་འོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྔགས་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་
ཀྱི་དབྱེ་བས་དེ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་
པ་ལ་སོགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་
ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རི་རབ་ཀྱི་
རྡུལ་ཕྲ་མོ་སྙེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་རྡོ་རྗེ་དཔལ་ལ་
སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །པད་དཀར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་ན་རིགས་ཀྱི་བུ་ཞེས་བོས་ནས། སྲོག་གཅོད་སོགས་བྱས་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཞེན་ནས། ངན་ཞིང་དམན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྨད་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་ལྟ་
བུ་མ་སྐྱེད་ཅིག་སྟེ་བསྐྱེད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་སྲོག་གཅོད་སོགས་བྱའོ་ཞེས་
འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དང་འགལ་ལམ། མི་བྱའོ་ཞེས་མི་འགལ་ཡང་རུང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་སྲོག་གཅོད་སོགས་སྤོང་བའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་

367

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པའི་ལུང་བླངས་ནས་དེ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་བྱེད་པའི་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་སྤངས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་བརྗེ་བའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དོན་དམ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་ཡང་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་
བྱེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པ་ཡང་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་བྱེད་པ་དང་།
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལ་ཆེད་བརྗོད་མཛད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རིགས་ཀྱི་བུ་ཞེས་བོས་ནས། འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་དོན་མི་གསལ་བ་སྤྱིར་བསྟན་ནས།
དཔེར་ན་ཞེས་དོན་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་འཆད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་སྟེ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེའི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་དགོས་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་མེད་དེ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་གནས། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ཡང་རང་བཞིན་

368

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
གྱིས་གྲུབ་པར་མི་གནས་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་གནས། སྣོད་བཅུད་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་ཡང་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་དང་གནས་པ་པོ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྱུང་བ་གཞན་གསུམ་ལས་
ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་འབྱུང་བ་གཞན་གསུམ་གྱི་གསེབ་ན་མེའི་བྱེད་ལས་དང་རྡུལ་
ཡོད་པས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་ཀྱི་བུ་ཕུང་

ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ལྟར་
རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་
དང་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་དབང་དེ་ལྟ་བུ་མཁྱེན་ཅིང་། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་མཁྱེན་ནས། བུམ་པ་བཟང་པོ་དང་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བཞིན་དུ་འབད་སྩོལ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཆོས་འཆད་པར་མཛད་
དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར། ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚིག་
ངེས་པར་བརྗོད་པས། སྔར་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དམ་ཚིག་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེའི་རྗེས་སུ་རིག་པར་
བྱའོ། །ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དོན་བདེ་བ་
ཆེན་པོས་རྟོགས་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ཡང་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
འགྲུབ་པས་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་འགྲུབ་

369

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ་མེད་པར་ཐལ། སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་།སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གཤེགས་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་དང་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་། དམ་ཚིག་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་། རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱ་བ་སྟོང་པ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་ལུགས་འབྱུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལུགས་ལྡོག་
ཏུ་འོང་བ་འབྱུང་ཞིང་། ལུགས་འབྱུང་གི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་

སེམས་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། དྲོད་དུ་མེ་གསུམ་པོ་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གཙུབ་ཤིང་ལ་
ཡང་མི་གནས། གཙུབ་སྟན་ལ་ཡང་མི་གནས། མིའི་ལག་པ་སྐྱོད་པ་ལའང་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་མི་གནས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་གཙུབ་ཤིང་སྟེང་གི་ཤིང་དང་། གཙུབ་སྟན་འོག་གི་ཤིང་དང་། མིའི་ལག་པ་བསྐྱོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས། དང་པོར་དྲོད། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་དུ་བ་དང་། དེ་ལས་མེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །སོགས་ཀྱི་སྒྲས་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མེད་པར་སྟོན་ཏེ། དེ་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པ་བཤད་པ། དེ་ནས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེས་པས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པས་རྨད་དུ་གྱུར་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་

ཤེས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྐྱེས་པས་ངམ་ཞིང་མིག་གདངས་ཏེ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཚིག་འདི་

370

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རྨད་བྱུང་ཆེན་པོ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་ཡུལ་
དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ནི་ནམ་མཁའ་གཟུགས་
ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་དང་མཚུངས་པར། ཆོས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་
སྒྱུ་ལུས་དག་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་
སླར་ཡང་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་ན་ཀུན་

རྫོབ་སྟེ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་ལ་ངོ་མཚར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
ཀྱི་གསང་བ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས། དོན་དམ་པ་དོན་གྱིས་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
དེས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དམ་ཚིག་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལེའུ་ཡིན་ལ། དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་
ལའང་ལེའུ་ཞེས་བྱའོ། །
བཞི་པ་ནི། ལེའུ་དགུ་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། །འོ་ན་གཞུང་གང་དང་གང་། མཐའ་དྲུག་གང་དང་གང་གིས་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཞེས་པ་ནས། ཉམས་དགའ་མཆོག་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་ཅེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར་ཞེས་པ་ནས། རྡོ་རྗེ་བཀོད་པས་དེ་སྐད་
ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་དྲང་ངེས་ཀྱིས་བཤད། དེ་ནས་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། དམ་ཚིག་གི་ལེའུ་ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །དེས་ན་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལེའུ་དགུ་པ་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་

371

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས་དྲང་ངེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དགོངས་བཤད་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་

བས་ཐོན་པའི་ལམ་ལ། དམ་ཚིག་ལྔའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་དང་། སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་དམ་ཚིག་ལྔའི་དོན་ལ་བསྔགས་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྔགས་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཆེད་བརྗོད་མཛད་པ་རྣམས་འཆད་ཚུལ་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྔ་ལ་བཤད་པས། གང་ཟག་ལྔ་པོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་འོད་ཟུང་གི་གོ་བ་སྐྱེས་པ་ནི་ལེའུ་དགུ་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

372

༄༅། །རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་འཆད་པ་ལས་ལེའུ་བཅུ་པ་
ནས་བཅུ་གསུམ་པའི་བར་གྱི་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །གསུམ་པ་ལེའུ་བཅུ་པ་ནས་བཅུ་གསུམ་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ། རྡོ་རྗེ་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ། རྡོ་རྗེ་སྦྱོར་བའི་དམ་ཚིག་བསྒྲུབ་པའི་མཆོག་བསྟན་པའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལེའུ་བཅུ་པ་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་ལེའུས་བཤད་པ་ལ། ལེའུ་སྔ་ཕྱིའི་

མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི།
དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པ་མཆོག་དང་ཐ་མལ་པ་ལ་གནས་ཤིང་། སྤྲོས་བཅས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་གོམས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་མ་གྱུར་ན། དེའི་ཚེ་རང་གི་ལྷའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་ལེའུ་འདི་

373

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་དང་གཉིས།
དང་པོ་ལ། འཁོར་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་
གསུང་ལ་འཇུག་པ། གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། འཁོར་གྱི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་
པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྔར་འདུས་པ་བཤད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་མ་ཟད། སླར་ཡང་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་བཤད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །གང་ལ་ན། དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུགསྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་

པའི་བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཤེགས་པ་སྟེ་མཁྱེན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལའོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་གསོལ་ན། མཆོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་ནས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ན། སྟོན་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བོས་ནས་སོ། ། གང་བཤད་དུ་གསོལ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ངེས་པར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ཏེ་ཐབས་མཆོག་ཡང་དག་པ། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱིས་གསང་བར་བསྒྲགས་པ། དབྱངས་གསལ་ལས་བཏུས་

པའི་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀུན་བསྡུས་པའི་སྙིང་པོ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་

374

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་བཤད་དུ་གསོལ།
གཉིས་པ་ནི། གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་ནས་སྟོང་པ་སྔ་མ་གསུམ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་ན་རྒྱལ་པོ། གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཟུང་འཇུག་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་མང་པོ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་
པས་ན་གཙོ་བོ། ཉོན་མོངས་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་རྣམས་སྲེག་པར་བྱེད་པས་ན་འབར་བ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དྲག་པོ། སྤྱན་ཡངས་པ་ནི་
མིག་ཐ་མལ་པ་སྟེ་ཞི་བ་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་དྲག་པོའི་སྤྱན་བགྲད་པ་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེས་འོག་ནས་འཆད་པའི་གསུང་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དེ་ཁོ་ནར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་
པ་དང་།སྙིང་པོ་བསྐུལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་།སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་ཐབས་དངོས་བཤད་པ་དང་།སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་ཡུན་ཚད་བཤད་པ་དང་།སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་དང་།སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་བསྒོམ་པའི་
ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་རྣམས་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འདི་ནི་ལུས་སོ། །འདི་ནི་ངག་གོ །འདི་ནི་སེམས་སོ་ཞེས་དབྱེ་བ་བྱར་མེད་པས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་དམིགས་སུ་མེད་པས་ན་མི་དམིགས་པ་དང་། གང་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་གནས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རོ་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས། དེ་འདྲ་བའི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་

375

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་བཀའ་སྩལ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྱན་མ་
ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་།སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མི་ཟད་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །དོན་གང་གང་ལ་ན། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཞེས་བོས་ནས། སྔགས་ལ་གཞོལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པ་སྙིང་པོ་བསྐུལ་དགོས་པ་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་
འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པ་ལ་སྤྱན་རས་ཀྱིས་མི་འཚོ་བ་སྟེ།
བྱིན་གྱིས་མི་སློབ་པའི་དོན་དེ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
འོ་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གྲངས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་ནས་སྤྱན་

རས་ཀྱིས་མི་འཚོ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་རིག་མ་དང་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའི་རིག་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་སྟེ་རིག་མ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་

བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང་ཐབས་ཅིག་སྟེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་རོལ་མོ་མཁན་
གཅིག་ཉིད་ཆས་གོས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་བཞིན་

376

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དུ། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ནས་སྐུའི་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་མཛད་དེ། ཕྱོགས་བཅུའི་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་ཁམས་ཏེ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

མཐས་ཀླས་པའི་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལྔ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རེག་བྱའི་འདོད་ཡོན་ལ་
རོལ་ཞིང་དགྱེས་པར་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤྱན་རས་ཀྱིས་

མི་འཚོ་བའི་དོན་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མིང་དོན་སྤེལ་བ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གིས་སྒྲ་སྤངས་པའི་སྔགས་ཀྱི་

བཟླས་པ་སྟེ་སྔགས་སྨྲ་བ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་

རབ་འབྱམས་སྒྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པའི་སྔགས་ལ་གཞོལ་བ་སྙིང་པོ་བསྐུལ་དགོས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པ་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་རས་

ཀྱིས་མི་འཚོ་བ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔགས་ལ་གཞོལ་བའི་སྙིང་
པོ་བསྐུལ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཀྱེ་མ་ཞེས་སྨད་ནས་སྔགས་ལ་གཞོལ་བའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་དགོས་པ་འདི་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་
པའི་ཚུལ། ཇི་སྐད་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་ཚོགས་དང་ཐབས་དང་ནི། །གཏོར་མ་འདུས་དང་
གོ་རིམ་དང་། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་དུ་གྲགས། །དེ་ནི་གསང་སྔགས་ཚུལ་ཞེས་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཆོས་བདུན་གྱི་ནང་ནས། ཆོས་བདུན་པ་དེ་ཉིད་ཅེས་
པས་བསྟན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་

377

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འགྲུབ་པའི་ཉེར་རྒྱུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པ་སྟེ་དེ་ལས་ཕྱི་
རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་སྔགས་དང་།སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །དགོས་པ་ཅིའི་
ཕྱིར་དུ་ན། སྔགས་ལ་གཞོལ་བའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་དགོས་པ་དེ་དག་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་རས་ཀྱིས་མི་འཚོ་བ་དེ་བས་ན། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་
སྔགས་ལ་གཞོལ་བའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་དགོས་པ་དེ་དག་ལ་སྤྱན་རས་ཀྱིས་བཙའ་བ་སྟེ།
འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་
པར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་སོ། །གང་གསུངས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་གསང་བ་སྣོད་མིན་ལ་རབ་ཏུ་
གསང་བར་བྱ་བའི་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྟེ། ཐུགས་རྒྱུད་ཀུན་ཏུ་སྐུལ་
བར་བྱེད་པ་དབྱངས་གསལ་ལས་བཏུས་པའི་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀུན་བསྡུས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གསུངས་སོ། །གནས་གང་ནས་གང་གིས་རྣམ་པར་ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་ན། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ༀ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱིས་སྐུའི་གནས་སྤྱི་བོ་ནས་
གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཕྱུང་ཞིང་། ཚིག་གི་ལམ་ཞལ་ནས་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་

གསུངས་སོ། །སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་
འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་སྐུ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན། ཨཱཿ

378

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གསུང་གིས་གནས་མགྲིན་པ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཕྱུང་ཞིང་
ཚིག་གི་ལམ་ཞལ་ནས་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །སྐུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་དམ་ཚིག་སྟེ་སྐུ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན། ཧཱུཾ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཐུགས་ཀྱི་གནས་སྙིང་ཁ་ནས་
གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཕྱུང་ཞིང་ཚིག་གི་ལམ་ཞལ་ནས་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་

གསུངས་སོ། །རིགས་ལྔའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་སྒྱུ་ལུས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པ་ནི་སྤྱན་རས་ཀྱིས་མི་འཚོ་བའི་ངེས་དོན་
དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས་པ་ནི་སྤྱན་རས་ཀྱིས་

འཚོ་བའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། མི་བསྐྱོད་ལ་སོགོས་པར་བརྟགས་རྣམས། །དངོས་མེད་གནས་ལ་གནས་པས་ན། །སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་གཟིགས་མི་
འགྱུར། །གསང་སྔགས་རྒྱན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །དེ་ནི་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་གཟིགས་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔགས་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་གསུངས་པ་
ཙམ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། ས་སྙིང་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཀུན་གྱིས་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བས་འདུལ་བར་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་མཛད་པའི་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ། ཡིད་དགའ་བ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་དབང་པོའི་སྒོ་སོ་སོ་ནས་རླུང་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་བཟློག་པའི་ཚུལ་
གྱིས་རབ་ཏུ་འདར་ཞིང་བརྒྱལ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །
རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་

379

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྦྱར་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ལྡང་འཇུག་
གནས་གསུམ་གྱི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲས་
བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྩ་བའི་རླུང་དང་།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་དབང་པོ་ལྔའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་གི་རླུང་རྣམས་རབ་ཏུ་འདར་བ་སྟེ་རང་རང་གི་གནས་ནས་འཕོ་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པས་བརྒྱལ་བ་སྟེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ལུང་སྟོན་ལས། དལ་དང་མྱུར་དང་གནས་པ་ཡི། །སྣ་ཚོགས་དེ་གཅིག་དག་ལ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་
རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་
ནི་རིན་པོ་ཆེའི་བཟླས་པ་དང་། དོན་ཡོད་པའི་བཟླས་པ་ཡིན་པས་ན་སཱཧཱའི་བཟླས་པར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཕྱིར་རང་ནི་བཟློས་གྱུར་པ། །ཡི་གེ་ཧཱུཾ་
གྱི་གསང་སྔགས་ལྔ། །དེ་ཚེ་སྙིང་ལས་འདར་སྐྱེས་ཤིང་། །དབང་པོ་ཐམས་ཅད་བརྒྱལ་བར་གྱུར། །གང་ཡང་ཕུང་སོགས་ཡན་ལག་ནི། །སྲས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གྲངས་མཉམ་པའི། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ལུས་ལ་འདར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་སྦྱོར་བ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག ལས་རྒྱལ་མཆོག་
དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་སྔགས་བསྟན་པ་དེ་ནས། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོས་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་
བྱེད་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་ལྷའི་ཏིང་ངེ་

380

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འཛིན་འདི་གསུངས་སོ། །ནམ་མཁའ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པས་མཚོན་པའི་མངོན་བྱང་ལྔའི་རིམ་གྱིས། དང་པོའི་མགོན་པོར་བསྐྱེད་ལ་དེ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔའ་སྔོན་པོར་བསྒྱུར་བ་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་

བརླབ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དབྱིངས་ཏེ་དམ་ཚིག་སེམས་
དཔའ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྔོན་པོའི་ཐུགས་ཀར། དབུས་གནས་པར་ཏེ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་བཀོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་འཆང་
དམར་པོ་ཡུམ་དང་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་སྙིང་ཁའི་དབུས་སུ་ཟླ་བའི་གདན་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཧཱུཾ་ཡིག་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་སེམས་དཔའ་གསུམ་པོ་དེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་གི་གཟུགས་སུ་སྟེ་ངོ་བོར་རབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པའི་རྡོ་རྗེ་རིགས་ལྔའི་མདོག་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་ཆེར་འབར་བ་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་བསམ་པར་བྱས་པ་དེ་ཡིས།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ནུས་

མཐུ་རྣམས་དྲངས་ནས་རང་ལ་བཅུག་པར་རྣམ་པར་བསྒོམས་ན། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ནུས་མཐུ་དང་མཉམ་པར་འགྱུར་བས། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྟེ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ནུས་མཐུ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་བརྟན་པ་བསྡུས་ཤིང་དྲངས་ནས་
རང་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །
འོ་ན་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་ཚེ་གང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་

381

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཕྱེད་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པས་ན་རྒྱལ་པོ། སྣོད་བཅུད་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཚངས་པ། དབང་པོ།
ཁྱབ་འཇུག་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་སྟེ་གཙོ་བོ་ཉན་རང་དང་བྱང་
སེམས་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམས་པའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་གི་རྡོ་རྗེས་ཏེ་སེམས་
ཀྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་དུ་གང་བསྒོམ་པར་བྱ་ན། དཀྱིལ་

འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་སྔགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་
རྗེ་འཆང་གི་གཟུགས་སུ་བསྒོམས་པ་དང་། ནང་གི་ཕྱོགས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རང་རང་གི་གནས་རྣམས་སུ། གཟུགས་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་གཅིག་པོ་སོ་སོའི་
སྐུར་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་དུ་བསྒོམ་ཞེ་ན། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མཚོན་པའི་ཞལ་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན། ཁ་དོག་གི་སྐད་དོད་ཝ་ཎ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་གིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
གསུམ་པ་ལ། ལྷ་ཐམས་ཅད་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་བ་དང་།ཐུགས་བསྐུལ་བའི་ཆོ་ག་དངོས། ཆོ་ག་དེ་རིགས་ཀུན་གྱི་ཟློས་པ་པོས་བྱ་བར་བསྟན་པ། དོན་བསྡུ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྙིང་པོ་སྐུལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ལྷ་ཐམས་ཅད་

382

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་བ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་ན། དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་གའི་དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་
བའི་གདན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་ན་ཕྲ་མོ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དམར་པོ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་བསམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཐུགས་ཀའི་དབུས་སུ་ཟླ་བའི་གདན་ལ་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ཁ་གྱེས་པའི་ལྟེ་བར་སྒྲུབ་པ་པོ་རྟག་ཏུ་ངེས་ལེགས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཡི་གེའི་སྐད་དོད་ཨ་ཀྵ་ར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་བ་ལའང་འཇུག་པས། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚིག་ཧཱུཾ་ཡིག་སྔོན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དམ་ཚིག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་རིགས་ལྔའི་མདོག་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཀྱོ་བ་གླང་པོ་ཆེ་
འགུགས་པ་ལ་ལྕགས་ཀྱུ་དང་འདྲ་བ་སྤྲོ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། ཡེ་ཤེས་པའི་ལྷ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱས་པ་རྣམས་གསལ་བར་བྱས་པ་དེ་ཡིས་སྙིང་གར་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་བཏབ་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནུས་མཐུ་ཐམས་ཅད་དྲངས་ཏེ་རང་ལ་བཅུག་པར་བསྒོམ་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ལྷ་གནོད་མཛེས་ཡང་བསྐུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གནོད་མཛེས་ལ་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་བསྐུལ་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྒོས་པས། གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ལྕགས་ཀྱུ་དེས་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་བཏབ་སྟེ་ནུས་མཐུ་རྣམས་དྲངས་ནས་རང་
ལ་བཅུག་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །

383

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསུམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་རྡོ་རྗེ་ཀྱོ་བ་བཏབ་སྟེ་ནུས་
མཐུ་རྣམས་དྲངས་ནས་རང་ལ་བཅུག་པར་བསྒོམ་པ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་ནུས་མཐུ་རྣམས་རབ་ཏུ་

བསྒྲུབ་པ་སྟེ་འགུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་རྡོ་རྗེ་དང་། པདྨ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་
དང་། ལས་ཀྱི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་བཟློས་པ་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གཙོ་
བོར་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་གར་འོད་ཟེར་གྱི་ཀྱོ་བ་དང་ཕྱག་མཚན་
གྱི་ལྕགས་ཀྱུ་བཏབ་སྟེ་ནུས་མཐུ་རྣམས་དྲངས་ནས་རང་ལ་བཅུག་པར་བསྒོམ་པ་འདི་ནི། རོལ་མོ་མཁན་གཅིག་ཉིད་ཆས་གོས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་
དུ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གཅིག་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། སྒྲུབ་པ་པོ་གསུམ་གྱི་ངོ་

བོར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་པ་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་ཡུན་ཚད་བསྟན་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་སྐུལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ་ཐབས་མཆོག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གཙོ་བོར་
བྱས་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལྷ་ཐམས་
ཅད་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱས་ཏེ། འོད་ཟེར་གྱི་ཀྱོ་བ་དང་གནོད་མཛེས་
གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་དང་། རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དེ་ཁོ་ནར་དབྱེར་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་། རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱེད་པ་སྟེ་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་ཆོ་ག་རྣམས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

384

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལྔ་པ་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཅན་སྙིང་པོ་བསྐུལ་དགོས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས། སྣོད་མིན་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་ཆོ་ག་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་དུ་འགྲུབ་ན། རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་
ཀྱིས་འདི་ལྟར་གྱིས་ལ་སྒྲུབས་ཤིག་དང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་དམ་ཚིག་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པས་ཡིད་ནི་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་སྟེ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་སྙིང་པོ་བསྐུལ་དགོས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དག་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་ས་མཆོག་སྟེ་འདོད་པའི་དོན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བར་མཛད་
དོ། །དངོས་གྲུབ་དེ་གང་ཞེ་ན། སྒྲུབ་པ་པོའི་ཡིད་ལ་མགུ་ཞིང་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཕྲལ་དུ་དང་། དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་བརྒྱུད་ནས་སྟེར་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གིས་ན་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་སྙིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་།སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་མཆོག་བསྒྲུབ་པའི་རིག་པ་འཛིན་
པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེར་བར་འགྱུར་རོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་
ན། སྤྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དངོས་གྲུབ་
ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ལས།
ཆུང་ངུ་ནི་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་བསྒྲུབ་པ་དང་། འབྲིང་ནི་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ལས། རྫས་བརྒྱད་ཡན་ལག་བསྒྲུབ་པ་བཤད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གྲུབ་པ་བརྒྱད་ཡིན་

385

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། རྫོགས་རིམ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་ཡིན་པས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་སྔགས་པ་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པ་དང་རྫོགས་རིམ་པའི་སྔགས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །
དེས་ན་སྙིང་པོ་བསྐུལ་དགོས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་གང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཆུང་ངུ་མིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་འབྲིང་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་
གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པ་ལའང་ནང་ལ་གཞོལ་བ་དང་།སྔགས་ལ་གཞོལ་བ་གཉིས་ལས། ནང་ལ་གཞོལ་བས་སྙིང་པོ་བསྐུལ་དགོས་པ་མིན་
གྱི། སྔགས་ལ་གཞོལ་བས་ཡིན་ནོ། །སྔགས་ལ་གཞོལ་བ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མིན་
གྱི། འགའ་ཞིག་གིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྙིང་པོ་བསྐུལ་དགོས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་
པ་ཟླ་བ་དྲུག་བྱེད། དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་མ་བྱུང་ན་ཡང་ཟླ་བ་དྲུག་བསྣན་ཏེ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལའང་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་མ་རྙེད་ན་སླར་ཡང་ཟླ་བ་དྲུག་བསྣན་ཏེ་ཟླ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་སྦོགས་ཆོག་བྱེད་དོ། །དེས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་མ་རྙེད་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལྷ་ཐམས་ཅད་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱས་ཏེ། འོད་ཟེར་གྱི་ཀྱོ་བ་དང་གནོད་མཛེས་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་
དང་། རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དེ་ཁོ་

386

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ནར་དབྱེར་མེད་པར་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་བཅུ་པ་འདིར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་
བསྐུལ་བ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་ཡུམ་མཱ་མ་ཀཱིར་བསྐྱེད་པ་དང་།སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་དེའི་ནང་དུ་ལྷ་སོ་གཉིས་བསྐྱེད་
དེ། རང་གི་ལིང་ག་སྟེང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ལ་འོག་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཕུར་
བུས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་ཕུག་པར་བསམས་ནས་སྙོམས་
འཇུག་གི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པའི་ལྷ་ལ་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཕུར་གདབ་བྱེད་པའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་
ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ནས་བཤད་པ་རྣམས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
དྲུག་པ་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་དང་བྲལ་བའི་ངེས་དམིགས་བསྟན་པ་ནི། སྙིང་པོ་བསྐུལ་དགོས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་ཐབས་ལ་རྨོངས་པས་ཏེ་ཆོ་ག་ལས་འདའ་བར་བྱས་ན་ནི། སྒྲུབ་པ་པོ་དེའི་སྲོག་ནི་དངོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་པའི་བར་དེར་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྙིང་པོ་བསྐལ་དགོས་པ་
ནི་གང་ཞིག སྙིང་པོ་བསྐལ་བའི་ཐབས་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་པས་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་ལ། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་དངོས་བཤད་པ། བསྐུལ་བས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་བསྟན་པ། མཐར་ཐུག་གི་
འབྲས་བུ་བསྟན་པ་དང་བཞི།
དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་བསྟན་པ་དེ་ནས། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་

387

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་
རྣམས་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གསུམ་མཆོག་ནི་ཚངས་པ་དབང་པོ་ཁྱབ་འཇུག་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་འོག་ནས་འཆད་པའི་གསུང་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
གཉིས་པ་ལ། གང་གི་དོན་དུ་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་ཟུང་འཇུག་བསྟན་པ། དེའི་ཐབས་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་བསྟན་པ། དགོས་པ་གྲུབ་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་བར་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས།
མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་རྫོགས་པའི་སྔགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཇི་
སྙེད་པ་དེ་ཡིས། རང་གི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་གཉིས་
ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བརྟག་པ་སྟེ་གཞུག་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་དབང་པོ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་
ནི་གང་གི་དོན་དུ་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གསུང་དང་འབྲེལ་བའི་
སྔགས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག་བསྒོམ་པ་སྟེ་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྒྱུ་ལུས་པ་སྙིང་པོ་བསྐུལ་དགོས་པ་དེས་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཕུང་སོགས་རྣམས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་རིག་མའི་དབང་ཕྱུག་ཤེས་རབ་

388

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འོད་གསལ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཞུག་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཟུང་འཇུག་དེ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་བ་དེས་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་ཞུགས་ནས་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་སྟེ། གདུལ་བྱ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་ཏེ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཆགས་པས་ཏེ་
གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བ་སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་འདིས་ནི་དམ་ཚིག་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་ཏེ་སྙིང་པོ་འཁོར་ཏེ་རང་རྒྱུད་ལ་ལེན་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །
གསུམ་པ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་གཉིས།
དང་པོ་ནི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་བསྟན་པ་དེ་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་
རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གཤེགས་པ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་སྐྱེས་པས་ན་སྲས། ལྷ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་འདི་ལ་བསྐུར་ཞིང་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔ་པོ་ཀུན་ལས་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་འོག་ནས་འཆད་པའི་གསུང་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

389

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གཉིས་པ་ནི། སྙིང་པོ་བསྐུལ་བས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་རང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་ཡིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་ཐམས་ཅད་ན་བུད་མེད་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཀུན་རྡོ་རྗེ་
མ་ལྔར་བལྟས་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་གནས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེར་ཏེ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་
པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
བཞི་པ་ནི། སྙིང་པོ་བསྐྱལ་བས་གྲུབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་འདི་ཡིས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་པོ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་འཇའ་ཚོན་དང་འདྲ་བའི་སྐུ་བརྙེས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བའི་ཡོན་
ཏན་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཚེ་དང་ལང་ཚོ་དང་གཟི་བརྗིད་དང་ལོངས་
སྤྱོད་རྣམས་འཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་པས་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་
པ་བྱེད་པའི་སྐབས་གསུམ་ཡོད་པའི་སེམས་དབེན་པས་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་
བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སྙིང་པོ་བསྐུལ་མི་དགོས་ཤིང་། སྒྱུ་ལུས་པས་
རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་
པ་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བོགས་
འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སྙིང་པོ་བསྐུལ་དགོས་པའང་ཡོད་པས། དེས་ན་ལེའུ་

390

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བཅུ་པ་འདིར་སྒྱུ་ལུས་པས་འོད་གསལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་
བྱེད་པའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་སྒྱུ་ལུས་པས་འོད་གསལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་བྱེད། དེ་ལྟར་བྱས་
པས་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་མཚན་མ་མ་བྱུང་ན་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པར་བསྒོམས་པའི་སྤྱོད་པ་སླར་ཡང་ཟླ་བ་དྲུག་བྱེད། དེས་ཀྱང་མ་འགྲུབ་ན། སླར་ཡང་ཟླ་བ་དྲུག་བསྣན་པའི་སྦོགས་ཆོག་དང་། དེས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་དེའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་

བསྐྱེད་པའི་དབུས་སུ་ལྷ་སོ་གཉིས་དངོས་གནས་ལ་སྤྲུལ་ནས་རང་གི་ལིང་ག་སྟེང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ལ་འོག་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་རྐང་
མཐིལ་གྱི་བར་དུ་ཕུག་པར་བསམས་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྦྱོར་བས་ལྷ་ལ་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཕུར་གདབ་བྱེད་པའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་རྣམས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
ཀྱི་གསང་བ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལེའུ་ཡིན་ལ། དེ་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་གཞུང་
གི་ཚོགས་ལའང་ལེའུ་ཞེས་བྱའོ། །
བཞི་པ་ནི། ལེའུ་བཅུ་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། །འོ་ན་ལེའུ་བཅུ་པའི་གཞུང་གང་དང་གང་མཐའ་དྲུག་གང་དང་གང་གིས་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་འདུས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེར་སྒོམ། །ཞེས་པའི་བར་དགོངས་མིན་གྱིས་བཤད། དེ་ནས་བཅོམ་

391

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡི་སྲོག་ནི་དེར་ཟད་འགྱུར། ། ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །ཞེས་པ་ནས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཚེ་དེས་འཐོབ། །ཅེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །དེས་ན་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལེའུ་བཅུ་པ་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས་དགོངས་དགོངས་མིན། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་གསུམ་གྱིས་བཀྲལ་བས་ཐོན་པའི་
ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལྷའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་དེ་འཆད་ཚུལ་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྔ་ལ་བཤད་པས་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་འོད་ཟུང་གི་གོ་བ་སྐྱེས་པ་ནི་ལེའུ་བཅུ་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། ། ། །
གཉིས་པ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་རྡོ་རྗེ་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་ལེའུས་བཤད་པ་ལ། ལེའུ་སྔ་ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་
མཚན་དོན་བཤད་པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་ནི། ལེའུ་བཅུ་པས་ལེའུ་དང་པོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ལེའུ་དང་པོར་བསྟན་པའི་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་
དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་རྡོ་རྗེ་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་ལེའུ་འདི་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་སྐུ་བསྐྱེད་ཚུལ། མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་ཚུལ། རྫོགས་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞན་བསྟན་པ། དབང་ཐོབ་ནས་རྒྱུད་ཀློག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། སྔགས་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་

392

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་ལེའུ་ལ་
སྐབས་དགོད་པ། སྟོན་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་ཆོག་ཐུན་མོང་དུ་མདོར་བསྟན་པ། རིགས་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རིགས་ལྔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་བཞི།
དང་པོ་ནི། གསུངས་སོ་ཞེས་བཤད་པའི་གཞིར་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་གསུངས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་གསུངས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྔགས་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་བུ་
མཆོག་སྟེ་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེའོ། །གང་གསུངས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྔགས་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་སྟེ། ལྷའི་སྐུ་
བསྐྱེད་ཚུལ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ལེའུ་འདི་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་བསྒོམ་ན། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དག་གིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གང་བསྒོམ་པར་བྱ་ན། སྔགས་ཀྱི་

ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གང་ལས་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱ་ན། སྦྲུལ། མཐའ་མེད། འགོ་མེད། བཏུས་པའི་སྔགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་གསུམ་ལས་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ཡི་གེ་
གསུམ་ལས་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ༀ་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་

393

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་ཐོབ་པ་སྟེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྙིང་པོ་སྟེ་ས་བོན་དང་། ཨཱཿ ནི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཐོབ་པ་སྟེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་དང་། ཧཱུཾ་ནི་སྐུ་གསུང་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
ཐུགས་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་ཐོབ་པ་སྟེ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྔགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྟེ་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་
བསྐྱེད་ཚུལ་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ༀ་གྱི་
གདངས་ཀྱིས་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཨཱཿ ཡི་གདངས་ཀྱིས་རླུང་ནང་དུ་གནས་

པ་དང་། ཧཱུཾ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་རླུང་ཕྱིར་ལྡང་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱས་པའི་མཐར།
རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་སྔགས་
ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་པར་ལུང་སྟོན་ལས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཚུལ་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པ་དང་། བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་པའི་དབུས་སུ་ཆུད་པར་གནས་པའི་
རླུང་མེ་ཆུ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར། རྡོ་རྗེ་སྟེ་སྤྱན་སོགས་བཞི་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་
དང་། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དེ་བསམ་པར་བྱའོ། །སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་དེ་རུ་ཡི་གེ་བྷྲུཾ་དཀར་པོ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་
བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བསམ་མོ། །རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཡི་གེ་བྷྲུཾ་འདི་ནི། མེ་

394

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྟེ་ས་བོན་ཡིན་ལ་དེ་ལས་ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དེ་ནས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་
དགོད་པ་དང་། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བ་དང་། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་རྣམས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་གི་དབུས་སུ་གནས་པར་ༀ་ལས་
བྱུང་བའི་གསལ་བ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་གི་དབུས་སུ་གནས་པར་ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། དེའི་དབུས་སུ་
གནས་པར་ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བརྩེགས་པར་བསྒོམ་པ་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གྱིས་གནས་

གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་ཟླ་
པད་གསུམ་གྱི་བརྟེན་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་
པར། །ཞེས་པ་ནས། ཡི་གེ་ཨཱཿ ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམ། །ཞེས་པའི་བར་སྒྲོན་གསལ་དུ། ཡི་གེ་གསུམ་ལས་ཉི་ཟླ་པད་གསུམ་བསྒོམ་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། མདོར་བྱས་སུ། ཡི་གེ་གསུམ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། ཡི་གེ་ཧཱུཾ་
གྱིས་གནས་བསྒོམས་ཏེ། །རྡོ་རྗེ་གསུམ་འབྱུང་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྒྲོན་གསལ་དུ། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་ཟླ་པད་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། མདོ་བསྲེ་དང་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་

395

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྦར་ཏེ་བཤད་པ་རྣམས་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཚིག་གཅིག་ལ་ཡང་སྣ་ཚོགས་དོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གཅིག་ལ་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་པའི་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དོན་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་
དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐུགས་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་ཧཱུཾ་ཡིག་འགོད་པའི་རྟེན། མདོར་བྱས་
སུ་ཉི་མ་ལ་བཤད་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་ལ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལམ་སྙམ་ན་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། གསུང་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་ཨཱཿཡིག་འགོད་
པའི་གནས་མདོར་བྱས་སུ་ལྕེ་དང་། མདོ་བསྲེར་ལྐོག་མར་འགོད་པར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་གང་ལ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་ཕྱིར།

༈ གཉིས་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དྲན་པ་གཅིག་པ་དང་། རྣམ་སྣང་གི་དྲན་པ་གཅིག་པ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དྲན་པ་གཅིག་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་དྲན་པ་གཅིག་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་
བ་དང་། གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཉི་ཟླ་པད་
གསུམ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་མཚན་མ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ནི་མཉེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་
ཡི་གེ་གསུམ་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ༀ་ནི་སངས་རྒྱས་སྐུའི་མཆོག་སྟེ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གི་ས་བོན་ༀ་དང་། ཨཱཿནི་སངས་རྒྱས་གསུང་གི་ལམ་སྟེ་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཨཱཿདང་། ཧཱུཾ་ནི་
ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་ཀྱི་འཇིང་སྟེ་ཐུགས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་ས་བོན་ཧཱུཾ་སྟེ་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་དུས་ཀྱི་

396

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ་ཐབས་མཆོག་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་བསྒོམ་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ས་བོན་ལས་དང་།ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྔགས་
ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ། །
གཞིའི་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་སྦྱོང་བ་དང་། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལོངས་སྐུ་དང་
དེས་སྤྲུལ་སྐུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་
ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། གཞིའི་བར་དོ་དང་དེས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལོངས་སྐུ་དང་དེས་སྤྲུལ་སྐུ་འཛིན་པ་རྣམས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་
ཅན་དུ་མཐུན་པའི་སྔགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔར་བསྒྱུར་བའི་བསྐྱེད་ཆོག་དེ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་མེད་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་
ཐབས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་སྒྲུབ་ཐོབས་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་རྣམས་ལ་
དགོངས་ནས། མདོར་བྱས། མདོ་བསྲེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་རྣམས་སུ་ལས་དང་པོ་པས་ཐུན་བཞིར་བསླབ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལ། མེ་ཏོག་གང་ཕོག་གི་ལྷའི་དབང་དུ་མ་མཛད་པར་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་དང་། དེ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྒྲུབ་ཐབས་

397

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གཙོ་བོར་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དྲན་པོ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་
སྤྲུལ་པ་སྟེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་བསྟན་ན་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། རྒྱུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་འབྲས་བུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །བསྒྲགས་སོ་ཞེས་བཤད་པའི་གཞིར་དྲང་
ངོ་། །གང་ལ་ན། སངས་རྒྱས་སྐྱེས་བུ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་འདི་དག་ལའོ། །གང་དུ་ན། སྔགས་ཀྱི་རིག་པ་སྟེ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སུ་བསྒྲགས་སོ། །གང་
གིས་ན། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་སོ། །གང་བསྒྲགས་ན་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་པའི་ཐུན་བཞིའི་བསྙེན་པ་ལྷ་སྒོམ་པ་དང་། བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་དང་། ལ་སོགས་པས་བསྲུང་བ་དང་། བསྟེན་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་བསྒྲགས་སོ། ། ༈ གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐུའི་ས་བོན་ༀ་དང་། གསུང་གི་ས་བོན་ཨཱཿདང་། ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་
བའི་དམ་ཚིག་སྟེ་ཉི་ཟླ་པད་གསུམ་དང་། པདྨའི་སྟེང་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བརྩེགས་པ་དང་། ཉི་ཟླ་པད་གསུམ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ལས་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་པ་སྟེ་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དཔལ་ཏེ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་བོའི་འདུ་འཛིས་དབེན་ཞིང་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་

398

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཉམས་དགའ་བར་གྱུར་པའི་གནས་སུ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་སྐད་དོད་པཀྵ་ཨེ་ཀ་ལ་ཡི་གེ་བྲི་
བསྣན་གྱིས་བཤད་ན། ཡུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལའང་འཇུག་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷ་དང་བླ་མའི་གདམས་ངག་གི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དྲན་པ་གཅིག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཐུན་བཞིར་བསྒོམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྩམ་པར་བྱས་ན་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་ནས་ཚེ་འདི་ཉིད་
ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ངེས་པར་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ། དེའི་ཕན་ཡོན་དང་། མཇུག་བསྡུ་བ་
དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་སུ་བསམ་པ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་

བསྒོམ་པ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་གཞུང་བཞིན་བསྐྱེད་དེ། ཉི་ཟླ་པད་གསུམ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། འདིར་
བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག མདོར་བྱས་ལས། སྔགས་དང་པདྨ་ཉི་མ་དག །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་

འཁོར་ལ་ཞུགས་པས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཡི་གེ་དང་པདྨ་ཡས་ནས་
མར་ཞུགས། ཉི་མ་མས་ནས་ཡར་ཞུགས་པའི་ཟླ་བ་དེ་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པར་བཞེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་དུ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོར་བྱས་མདོ་བསྲེ་གཉིས་
ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་པདྨ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཡས་ནས་མར་ཞུགས། ཉི་མ་མས་ནས་ཡར་ཞུགས་པའི་བར་གྱི་ཟླ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་བ་

399

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཟླ་བ་དེའི་སྟེང་དུ་རང་གི་
སྔགས་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་འཁོར་ལོ་དང་དེ་ལས་རང་རྣམ་སྣང་གི་སྐུ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་བསྐྱེད་པ་ནས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་བར་
རྫོགས་པར་བྱས་ལ་དེའི་ཐུགས་ཀར་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམ་སྣང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཡི་གེ་ༀ་བཞག་པ་སྟེ་བསྒོམ་མོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ༀ་ཡིག་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྔའི་སྣེ་ལས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྤྲིན་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་
བྱའོ། །གང་གིས་ན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མཆོག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། ། ༈ གཉིས་པ་ནི། ཟླ་བ་ཕྱེད་དེ་ལྷ་དང་བླ་མའི་གདམས་ངག་གི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རྣམ་སྣང་
གི་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཡིས། ཡེ་ཤེས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ལྔ་པོ་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་ན་ནི། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ནི་འདྲ་བའི་མདོག་སྟེ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ནས་བསྐལ་པ་
གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ནས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་གསང་བ་རྡོ་

400

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་
པ་དང་། རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་
འཁོར་ལོ་དང་། འོད་ཟེར་བཀོད་པ་སྟེ་རྣམ་སྣང་གི་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ གསུམ་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ། དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན། མཇུག་བསྡུ་བ་
དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་གནས་པར་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་

བསྒོམ་པ་ནས་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་གཞུང་བཞིན་བསྐྱེད། དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་སྟེ་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་
མ་བརྒྱད་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་སྔགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་ཚིག་
སེམས་དཔའ་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱེད། དེའི་ཐུགས་ཀར་ངག་གི་ལམ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་པདྨ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ། དེའི་ཐུགས་ཁར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཡི་གེ་ཨཱཿབཞག་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྔའི་སྣེ་ལས་པདྨ་ཆེ་སྟེ་འོད་དཔག་མེད་
ཀྱི་ཚོགས་འཕྲོ་བ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གང་གིས་ན། འཇིག་རྟེན་དབང་མཆོག་སྟེ་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་ཚིག་གི་དམ་ཚིག་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱས་པས་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཀྱི་

ཚུལ་དེ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་རིགས་ལྔ་ཀ་ལ་བྱ་སྟེ། དེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་སེམས་དཔའ་

401

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱེད་པ་མི་འགོག་གོ །
༈ གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་གི་ལམ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དྲན་པ་གཅིག་པའི་
རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྡོ་རྗེ་སྒྲ་མའི་སྐུ་དང་། ཆོས་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་གྱུར་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དྲན་པ་

གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས། ཡེ་ཤེས་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་བྱས་ན་ནི། གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ཏེ་བསྐལ་པ་
གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་ཡུན་དུ་གནས་ནས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་གསུང་གསང་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། གསུང་རྡོ་རྗེ་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་། དམ་ཚིག་ནི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་སྟེ། སེམས་དཔའ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་འབྱུང་བ་
ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ བཞི་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ། དེའི་ཕན་ཡོན་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི།
ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་སུ་བསམ་པ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་ཧཔ་ནས་ས་བོན་
ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་གཞུང་བཞིན་བསྐྱེད་དེ། དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་

402

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཉིད་སྔགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་མི་བསྐྱོད་པ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་བསྐྱེད་དེ། སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་
ལ་དེའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་མི་བསྐྱོད་པ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གནས་པར་བསྒོམ་མོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཧཱུཾ་ཡིག་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་རྣམ་པ་ལྔའི་སྣེ་ལས་དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་འཕྲོ་
བ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གང་གིས་ན། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀུན་བསྡུས་པ་
འབྲས་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་མི་བསྐྱོད་པ་འབྱུང་བའི་གནས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་

བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དག་གིས་སོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བརྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་བཞིར་བསླབ་པར་བྱས་ན་དེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་པར་རྟོགས་
ནས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་འདྲ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་བསྐྱོད་པའི་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་དེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་དང་མིའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་སྟོན་པ། རྡོ་རྗེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། ཐུགས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སློབ་པའི་
ཟུང་འཇུག་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱུག་

བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བའི་གནས། རྒྱ་མཚོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་འབྱུང་གནས་

403

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཡིན་པ་དང་འདྲ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལྡན་བསྟེན་ན་ནི། །རྡོ་རྗེ་བསྐལ་པ་གསུམ་དུ་གནས། །ཞེས་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ། ཐུགས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། གསང་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སྟེ་སེམས་དཔའ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ བཞི་པ། རིགས་ལྔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་བསྡུ་
བ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་ངེས་དོན་བཤད་
པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཕྱག་རྒྱ་
གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། སྐུ་རྣམ་སྣང་གི་དང་། གསུང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དང་།

ཐུགས་མི་བསྐྱོད་པའི།དང་། དམ་ཚིག་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དང་། རྡོ་རྗེ་རིན་འབྱུང་གི་ཕྱག་རྒྱ་
གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་ངེས་དོན་ལུང་སྟོན་
ལས་བཤད་པ་ནི། ཨ་ཀུ་ཧ་རྐ་མགྲིན་ལས་བྱུང་། །དེ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཨ་ཨཱ་གཉིས་དང་ཀ་སྡེ་དང་ཧ་དང་རྐ་སྟེ་ལྕེ་རྩ་ཅན་གྱི་

ཡི་གེ་རྣམས་ནི་མགྲིན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་དེ་རྣམས་
ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམ་སྣང་གི་རླུང་ཁྱབ་བྱེད་སྔོ་བསངས་དེ་མཚོན་ཞིང་དེ་ནི་རྣམ་སྣང་གི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ། །ཨི་ཙུ་ཡ་ཤ་རྐན་
ལས་འབྱུང་། །དེ་ནི་རླུང་གི་ཁམས་སུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཨི་ཨཱི་གཉིས་དང་ཙ་སྡེ་དང་ཡ་ཤ་རྣམས་ནི་རྐན་ལས་འབྱུང་ཞིང་རླུང་གི་ཁམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་

404

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
ཀྱིས་རླུང་ཁམས་དོན་གྲུབ་མགོན་པོའི་རླུང་མཉམ་གནས་ལྗང་སེར་དེ་མཚོན་ཞིང་།དེ་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ། །རི་
ཊུ་ར་ཥ་སྤྱི་བོ་སྐྱེས། །དེ་ནི་མེ་ཡི་ཁམས་སུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ར་རཱི་
གཉིས་དང་ཊའི་སྡེ་དང་ར་ཥ་རྣམས་ནི་སྤྱི་བོ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་མེའི་ཁམས་སུ་འདོད་ལ།
ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཁམས་པདྨ་མགོན་པོའི་རླུང་གྱེན་རྒྱུ་དམར་པོ་དེ་མཚོན་ཞིང་དེ་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ། །ཨུ་
པུ་ཝ་ཧྥ་མཆུ་ལས་འབྱུང་། །དེ་ནི་ཆུ་ཡི་ཁམས་སུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཨུ་ཨཱུ་གཉིས་དང་པ་སྡེ་དང་ཝ་ཧྤ་རྣམས་ནི་མཆུ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཆུའི་ཁམས་སུ་འདོད་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆུའི་ཁམས་མི་བསྐྱོད་མགོན་པོའི་རླུང་སྲོག་འཛིན་དཀར་པོ་དེ་མཚོན་ཞིང་དེ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ། །ལ

་

ཏུ་ལ་ས་སོ་ལས་འབྱུང་། །དེ་ནི་ས་ཡི་ཁམས་སུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལི་
ལཱི་གཉིས་དང་ཏ་སྡེ་དང་ལ་ས་རྣམས་ནི་སོ་ལས་འབྱུང་ཞིང་སའི་ཁམས་སུ་འདོད་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སའི་ཁམས་རིན་ཆེན་མགོན་པོའི་རླུང་ཐུར་སེལ་སེར་པོ་མཚོན་ཞིང་དེ་ནི་རིན་འབྱུང་གི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངེས་དོན་ནོ། །དེ་དག་གིས་
མཚོན་ནས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ལ། དེས་ན་འདི་དག་གིས་གང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱ་བའི་
ཡུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་བཤད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་
ཀྱི་དགྲ་གྲོགས་ནི། རླུང་དགྲ་ས། ས་དགྲ་མེ། མེ་དགྲ་ཆུ། ཆུ་དགྲ་རླུང་ངོ་། །མེ་རླུང་ཡ་གཉིས་དང་ས་ཆུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གྲོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ནམ་མཁའ་ཀུན་གྱི་གྲོགས་

405

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དང་ཀུན་ཀྱང་ནམ་མཁའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
༈ གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རྗེས་གཞིག་གི་
བསམ་གཏན་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ། འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བའི་དམ་ཚིག་
བསྟན་པ། འོད་ཟུང་གི་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྫོགས་རིམ་དེ། སྔར་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་
མི་གསལ་བར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད། ལེའུ་འདིར་རིགས་དྲུག་གི་དྲན་པ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་
ཐབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐུ་གསུམ་དུ་འཁྱེར་བའི་ལམ་ཁྱེར་བསྒོམས་པས་རྒྱུད་སྨིན་ཏེ། རྫོགས་རིམ་དངོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་སྒྱུ་ལུས་པས་
ཕུང་སོགས་རྣམས་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་ཆོས་སྐུ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། འོད་གསལ་ལས་བར་དོ་བཞིན་དུ་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་ལྡང་བའི་ལོངས་སྐུ་དང་། ལོངས་སྐུ་དེས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་འདྲ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་འཛིན་པ་རྣམས་འདིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་
ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་དོད་རྣམ་ཤེས་ལའང་འཇུག་པས་འདིར་ནི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་ལའང་འདིས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཤེས་པ་དང་། འདི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
དོན་གྱིས་ན་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ་རང་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་བྱ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དབུས་སུ་སྟེ་འོད་དུ་ཞུ་བར་མོས་
ནས་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་གནས་པ་ལ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་པ་དང་། སྒྱུ་ལུས་པའི་ཕུང་སོགས་རྣམས་ཀུན་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ། དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ། དེ་ཁཾ་གིས་མཚོན་པའི་འོད་གསལ་

406

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དུ་ཞུགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྟར་གཉིས་སྣང་གིས་མི་ཕྱེད་པའི་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དང་། སྒྱུ་མའི་སྐུའི་སེམས་དཔའ་
སུམ་བརྩེགས་གཉིས་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྱུ་ལུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དབང་པོ་རྣམས་རྗེས་གཞིག་གི་
བསམ་གཏན་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་མཆོད་པ་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས། སྐལ་པ་སྟེ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་
ལས་བྱུང་བའི་དམ་ཚིག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་ལ། ས་མ་ཏར་བྱས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པས་གང་དུ་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་གནས་པ་
དེའི་ཚེ་སྒྱུ་ལུས་དེ། སངས་རྒྱས་ཏེ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་གཟིགས་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། སྒྱུ་ལུས་པའི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་གང་དུ་མི་སྣང་བར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཀོད་པ་སྟེ་རླུང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེས་གཟུང་བའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་ཕྲེང་བ་སྟེ་ཚོགས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། ། ༈ གསུམ་པ་ནི། གཉིས་སྣང་གིས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། དཀྱིལ་ཏེ་སྙིང་པོ། འཁོར་ཏེ་ལེན་ཅིང་འཛིན་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་དེ་ལས་དབུས་སུ་སྟེ་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་རང་སྔགས་སྐྱེས་བུ་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་བ་དེ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསམས་པའི་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་ཞུགས་

ནས་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་བའི་རྟེན་དེ་ལ་གནས་ནས་སྙིང་གར་རྡོ་རྗེ་སྟེ་མི་

407

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཤིགས་པ་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་ཧཾ་བཞག་སྟེ། མི་ཤིགས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་ཏེ་རླུང་བཅུ་ནང་དུ་འཇུག་པ་ༀ་གྱི་གདངས་དང་། གནས་པ་ཨཱཿའི་གདངས་དང་། ཕྱིར་

ལྡང་བ་ཧཱུཾ་གྱི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དེ་རྣམ་པར་
བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུས་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་བའི་དགོས་པ་ནི། རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་།
གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །ཟུང་འཇུག་པའི་
སྤྲུལ་སྐུ་རགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་སྙམ་ན། མཚན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འཇམ་དཔལ་དམ་ཚིག་སྟེ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་བཟུང་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་ལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་། གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད།
ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཅན་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡང་ཡོད་དོ། །ས་
བཅུ་ནི་རླུང་བཅུ་སྟེ་དེ་དག་ནང་དུ་འཇུག་པ་ༀ་གྱི་གདངས་དང་། གནས་པ་ཨཱཿའི་
གདངས། ཕྱིར་ལྡང་བ་ཧཱུཾ་གྱི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་
བྱས་པའི་མཐར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་སེམས་དཔའ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྐུའི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་
ན་རྡོ་རྗེ། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཟླ་བ་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །

408

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

༈ གཉིས་པ་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བྱང་སེམས་ལྔའི་སྒོ་ནས་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་ལྔའི་སྒོ་ནས་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མིག་ས་སྙིང་གི་སྒོ་ནས་དང་། རྣ་བ་ཕྱག་རྡོར་
གྱི་སྒོ་ནས་དང་། སྣ་ནམ་སྙིང་གི་སྒོ་ནས་དང་།ལྕེ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་སྒོ་ནས་དང་། ལུས་སྒྲིབ་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། ནང་ལ་
གཞོལ་བའི་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དང་
པོ་སྦྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་
དུས་སུ་རང་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒོམས་པའི་རྩ་ཞལ་གྱི་མིག་གཉིས་ནམ་
མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེ་སྟོང་པར་སྦྱངས་པའི་གནས་སུ། བརྒྱ་བྱིན་ལ་

སོགས་པའི་བགེགས་རྣམས་འཇོམས་པའི་དོན་གྱིས་ན་མཚོན་ཆ་མཆོག འོད་ཟེར་
འབར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཡི་གེ་ཐླཱིཾ་བསམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ས་སྙིང་དང་
མིག་དབང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་མིག་གི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གསལ་པོར་མཐོང་བར་མོས་པའི་རྣམ་གནས་དེ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་སྟེ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀོད་པ་ནི་དེའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་དེ་འབྱུང་གནས་སུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སའི་སྙིང་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་དོད་བུད་དྷ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལའང་འཇུག་པས་

409

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་ས་པའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་པ་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་
མངོན་ཤེས་དམ་ཚིག་མཆོག་སྟེ་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྔ་ཐོབ་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །མངོན་ཤེས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འདི་ནི་
གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། ནང་ལ་གཞོལ་བའི་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པས་མཚོན་པའི་མངོན་བྱང་ལྔའི་རིམ་གྱིས་དང་པོའི་
མགོན་པོ་བསྐྱེད་དེ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྔོན་པོར་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བསམ་
པས་མཚོན་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་
ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་རང་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒོམས་པའི་རྣ་བ་གཉིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེ་སྟོང་པར་སྦྱངས་པའི་གནས་སུ་མཉམ་
ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱག་རྡོར་གྱི་ས་བོན་ༀ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ་
ཞིང་། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ༀ་ཡིག་ལ། ངོ་བོ་ཕྱག་རྡོར་དང་རྣ་བའི་དབང་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སྟེ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ཕྲ་རགས་དམ་ཚིག་སྟེ་མཉམ་པར་རྣ་བའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གསལ་པོར་ཐོས་པར་མོས་པའི་རྣམ་གནས་ཡིད་བྱེད་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམས་པས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་ཐོས་པའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པས་མི་བསྐྱོད་ཅིང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་

410

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་དང་འདྲ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་དང་ཐུགས་མཆོག་དང་འདྲ་བ་འཛིན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དྲན་པ་གཅིག་པ་ལ་གནས་པ་དེས་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབས་པས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པའི་སྒྲ་ཕྲ་རགས་ཐོས་པའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་དེ། མི་བསྐྱོད་པ་རིགས་བདག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་རྣ་བ་ལ་གནས་པ་དེས་མཆོད་པ་སྟེ་ཁད་ཀྱིས་སྩོལ་བར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་མི་བསྐྱོད་པོའི་སྐུ་དང་མཉམ་པའི་དམ་ཚིག་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལས་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཕྱག་རྡོར་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། ནང་ལ་གཞོལ་བའི་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་
ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པས་མཚོན་པའི་
མངོན་བྱང་ལྔའི་རིམ་གྱིས་དང་པོའི་མགོན་པོར་བསྐྱེད། དེ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་
དཔའ་སྔོན་པོར་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་བཟང་པོ་བསམ་པས་མཚོན་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་
བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་
རང་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒོམས་པའི་སྣའི་བུ་ག་གཉིས། ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སྟོང་པར་སྦྱངས་པའི་གནས་སུ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་ནམ་སྙིང་གི་ས་བོན་ༀ་ནི་
བསམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ༀ་ཡིག་ལ། ངོ་བོ་ནམ་སྙིང་དང་སྣའི་དབང་པོའི་

411

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སྟེ་དྲི་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་དམ་ཚིག་སྟེ་མཉམ་
པར་སྣའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གསལ་པོར་ཚོར་བར་མོས་པའི་རྣམ་གནས་ཡིད་བྱེད་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲི་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་

གསུམ་ཚོར་བའི་སྣའི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངའ་བའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་གྱི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་
ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རང་གི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་ཡིས། དཀོན་མཆོག་དཔལ་ཏེ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་འོད་དེ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་འདྲ་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །གང་
ཟག་གང་འགྱུར་ན། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཉན་ཐོས་སོགས་
ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣལ་འབྱོར་འདིར་གནས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ནི་འགྱུར་རོ། །རིན་པོ་ཆེའི་དམ་ཚིག་སྟེ་དྲི་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྡོ་
རྗེའི་ཚུལ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་
ཆུབ་པས་མཚོན་པའི་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོར་བསྐྱེད། དེ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྔོན་པོར་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བསམ་པས་མཚོན་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་
དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། རང་

412

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གནས་པའི་ལྕེ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སྟེ་སྟོང་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམས་པའི་གནས་སུ། ཆོས་ཀྱི་རིགས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་ས་བོན་ༀ་ནི་
བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ༀ་ཡིག་ལ་ངོ་བོ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དང་ལྕེའི་དབང་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་སྟེ་རོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་དམ་ཚིག་
སྟེ་མཉམ་པར་ལྕེའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གསལ་པོར་བྱུང་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མོས་པའི་རྣམ་གནས་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཀྱི་རོ་ཐམས་ཅད་ལྕེའི་སྟེང་གི་རོ་གཅིག་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ལྕེའི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངའ་བའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རང་གི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དྲན་པ་གཅིག་པ་ལ་གནས་པ་ཡིས། ལྕེའི་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི། རང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དང་གཟི་བརྗིད་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དང་དེར་མ་ཟད་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་འབྱུང་བར་མཛད་པ་པོར་འགྱུར་
རོ། །ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངའ་བའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྕེའི་སྟེང་གི་རོ་གཅིག་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་
མྱོང་བའི་འོད་ཀྱི་དཔལ་ནི་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ལ་དེའི་དམ་ཚིག་ལ་དམིགས་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ ལྔ་པ་ནི། མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་

413

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྔོན་པོར་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བསམ་པས་མཚོན་པའི་དང་པོ་
སྦྱོར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་
དུས་སུ་རང་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒོམས་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
གསང་གནས། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེ་སྟོང་པར་སྦྱངས་པའི་གནས་སུ།
རྡོ་རྗེ་པདྨ་སྟེ་ཨུཏྤལ་ཁ་ཟུམ་པའི་རྣམ་པར་བསྒོམས་ལ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དམ་ཚིག་གི་རིགས་ཅན་སྒྲིབ་སེལ་གྱི་ས་བོན་ༀ་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམ་ཞིང་། དེ་ཡང་རྣམ་པ་
ༀ་ཡིག་ལ་ངོ་བོ་སྒྲིབ་སེལ་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་
སྟེ་རེག་བྱ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དམ་ཚིག་སྟེ་མཉམ་པར་ལུས་ཀྱི་

ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གསལ་པོར་བྱུང་བར་མོས་པའི་རྣམ་གནས་ཡིད་བྱེད་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་
ཕྱག་རྒྱའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པདྨར་གཏོགས་པའི་རེག་བྱ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་
གཅིག་གི་པདྨའི་རེག་བྱ་གཅིག་བཞིན་དུ་འཇལ་བའི་ལུས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དེ་ཐོབ་པ་
ལ་རྡོ་རྗེ་གདོན་མི་ཟ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་གདོན་མི་ཟ་བའི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རང་གི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དྲན་པ་གཅིག་པ་ལ་གནས་པ་ཡིས་ལུས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐོགས་མེད་དོན་
ཡོད་གྲུབ་པ་དང་འདྲ་བའི་འོད་དེ་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་
ནོར་བུའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་སེལ་འབྱུང་བའི་གནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་

414

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་བདེ་བའི་དཔལ་དང་ལྡན་ཞིང་།བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཞི་སོགས་ཀྱི་དོན་འབྱུང་བའི་བྱེད་པ་
པོར་འགྱུར་རོ། །གདོན་མི་ཟ་བའི་དམ་ཚིག་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་སེལ་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོག་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་འོད་
ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། མིག་ལ་རྣམ་སྣང་བཀོད་ནས་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་པ་དང་།མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་པའི་གནས་བསྟན་པ་དང་། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི་བཀོད་ནས་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ནང་ལ་གཞོལ་བའི་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེ།
དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པས་མཚོན་པའི་མངོན་བྱང་ལྔའི་རིམ་གྱིས་དང་པོའི་
མགོན་པོར་བསྐྱེད་དེ། དེ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྔོན་པོར་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་
བསམ་པས་མཚོན་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་འགྲོ་
བས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། རང་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒོམས་པའི་མིག་གཉིས་སྟོང་པར་སྦྱངས་པའི་གནས་སུ་ༀ་ཡིག་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་
རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེ་རབ་ཏུ་བསྒོམ་ཞིང་། དེ་ཡང་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་རྣམ་པ་

ལ་ངོ་བོ་མིག་གི་དབང་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སྟེ་གཟུགས་རབ་འབྲིང་

ཐ་མ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དམ་ཚིག་སྟེ་མཉམ་པར་མིག་གི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་

415

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསལ་པོར་བྱུང་བར་མོས་པའི་རྣམ་གནས་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་རྣམས་མཐོང་བའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་མཉམ་པ་སྟེ་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དྲན་པ་གཅིག་པ་ལ་གནས་པ་ཡིས། མིག་གི་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་འོད་དང་འདྲ་བའི་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པ་དང་། མཐར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བླ་ན་
མེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རང་གི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་རྣམས་གསལ་བར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་
རྗེ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། དྲང་ངེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་ཚོགས་པའི་འདུ་
འཛིས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་རི་བོའི་རྩེ་དང་ཕུག་དང་སུལ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ཤིང་ལྗོན་པ་དང་། ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་འབབ་པ་དང་ཉེ་བའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་རྣམས་དང་ནི་དུར་གྱི་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཤིང་གཞན་གྱི་གྲིབ་མས་ཤིང་
དེ་མི་ནོན་ཅིང་། ཤིང་དེའི་གྲིབ་མས་ཤིང་གཞན་མི་ནོན་པའམ། ཡང་ན་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཤིང་གཞན་མེད་པའི་ཤིང་གཅིག་དང་ལྷའི་ཁང་པ་ལ་

416

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སོགས་པ། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ། མིག་ས་སྙིང་གི་སྒོ་ནས་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་བསྡུས་པ་འདི་དག་བསྒོམ་པར་བྱའོ། ། ༈ གཉིས་པ་ནི། རྐེད་པ་ཕྲ་བ་དང་། ནུ་མ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་རི་བོ་སྟེ་ལུས་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་འགྲོགས་པས་རྣམ་པར་དབེན་པ་དང་། ཆུ་ཀླུང་དང་འབབ་ཆུ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཀུན་གྱིས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་གྱུར་
པའི་སྨད་འཚོང་མ་དང་། དུར་གྱི་ཁྲོད་དེ་ཀུན་གྱིས་སྨད་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
དམངས་རིགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལེགས་པར་བསླབས་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་བསྡུས་པ་འདི་དག་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །༈ གསུམ་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་

འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། རང་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྔོན་པོར་གནས་པའི་རྣ་བ། སྣ། ལྕེ། གསང་གནས་རྣམས་རྡོ་རྗེ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ཏེ་སྟོང་པར་སྦྱངས་པའི་གནས་སུ་རིམ་པ་བཞིན། ཧཱུཾ་སྭཱ་ཨཱ༔ཧཱ་རྣམས་བཀོད་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་
པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། སོགས་པས་རིན་འབྱུང་འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་

རྣམ་པ་ཅན་རྣ་བ་སྣ་ལྕེ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་དྲི་རོ་
རེག་བྱ་རྣམས་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་གསལ་པོར་བྱུང་བར་མོས་པའི་རྣམ་གནས་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་འཇལ་བའི་མངོན་ཤེས་ལྔ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །མངོན་ཤེས་ལྔ་པོའི་སྦྱོར་བ་

417

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཡིས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྟེ་སྔར་བཤད་པའི་ས་སྙིང་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྔའི་གནས་མིག རྣ་བ། སྣ། ལྕེ། གསང་གནས་རྣམས་སྟོང་པར་སྦྱངས་པའི་གནས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ༀ་ཧཱུཾ་སྭཱ་ཨཱ་ཧཱ་རྣམས་བསྒོམ། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔར་བསྒོམ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་རྣམ་པ་ལ་ངོ་བོ་དབང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་དབང་ཤེས་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་གསལ་པོར་བྱུང་བའི་རྣམ་གནས་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མིག་ལ་སོགས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྔ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་མངོན་པར་
མཁྱེན་ནས་སྟོན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་པའི་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ། རྫོགས་རིམ་པའི་
སྐབས་གང་དུ་མངོན་ཤེས་གང་བསྒྲུབ་པ་ཉེར་བཞི་དང་། ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་རྡོར་
བཟླས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་པའི་
རྟེན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟེན་ཟུང་འཇུག་པས་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་རྣམས་མཐོང་བའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་གསར་དུ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་སོགས་

418

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

མཐོང་བའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟེན་སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་རེ་རེས་ཀྱང་ཡུལ་ལྔ་ག་འཇལ་བའི་མངོན་ཤེས་རྣམས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལས་མི་བཟློག་པས་རྡོ་རྗེ། ཡུལ་རྣམས་འབིགས་པར་བྱེད་པས་ན་རྩེ་མོ་སྟེ། དབང་ཤེས་ལྔའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་ལྔའི་འབར་བ་སྟེ་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་པོ་དེ་ཡིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ནི་ནང་དུ་འཇུག་པ་ༀ་གྱི་གདངས་དང་། གནས་པ་ཨཱཿའི་གདངས་དང་། ཕྱིར་ལྡང་བའི་ཚེ་
ཧཱུཾ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་ཡན་ལག་གི་རླུང་རེ་རེ་ཡང་གནས་ཏེ། ཡུལ་ལྔ་ག་དག་ཏུ་ཞུགས་
པར་བསྒོམས་པའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་སོགས་དབང་ཤེས་རེ་རེས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལྔ་ག་འཇལ་བའི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །རྡོ་རྗེ་ལྔ་སྟེ་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔའི་ཁ་དོག་ནི། རྒྱུ་བ་དམར། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་སྔོ། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ་སེར། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་དཀར། ངེས་པར་རྒྱུ་བ་ལྗང་ཁུ། རེ་རེ་ལའང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྔ་འཕྲོ་བའི་འོད་ཟེར་མེ་སྟག་མང་པོ་འཁྲུག་པ་ཡིས། རླུང་ལྔའི་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་སྔགས་ཡི་གེ་
གསུམ་གྱི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དེ་མགལ་མེའི་
འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་རེ་རེས་ཀྱང་ཡུལ་ལྔ་ག་འཇལ་བའི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །༈ གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། རྡོ་རྗེ་ནམ་མཁའ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་

419

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བས་བཟུང་བའི་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་གནས་པ་དེས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཉིད་
དུ་ཆུད་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་མིག་སོགས་དབང་པོའི་ཚོགས་ལྔའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་ལྔའི་འབར་བའི་འོད་དང་འདྲ་བའི་ཁ་དོག་ལྔའི་མདོག་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ནང་དུ་འཇུག་པ་ༀ། གནས་པ་ཨཱ༔ ཕྱིར་ལྡང་བ་ཧཱུཾ་གྱི་གདངས་དང་སྦྱར་བའི་ཚེ་ཡན་ལག་གི་རླུང་རེ་རེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཡུལ་ལྔ་ག་ལ་འཇུག་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམས་པའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དེ་བྱས་ན། དབང་ཤེས་རེ་རེས་ཀྱང་ཡུལ་ལྔ་ག་འཇལ་བའི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་མི་སློབ་པའི་ཕུང་པོ་ལ་གནས་པ་སྟེ་བརྟེན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་རྫོགས་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞན་བསྟན་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་
གྱི་རིལ་འཛིན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་།རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྗེས་གཞིག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་དོད་བུད་དྷ་ཞེས་པ་ཤེས་པ་ལའང་འཇུག་ཅིང་དེ་ཡང་འདིས་
ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདི་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་གཟུང་སྟེ། དེས་
ན་སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་ཤེས་བྱ་བཅུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་

དང་། སྒྱུ་ལུས་པ་རང་གི་ལུས་དབུས་གནས་པར་ཏེ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དུ་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ། དེ་སྐུའི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཡིན། དེའི་སྙིང་གར་ༀ་ཡིག་བསམ། དེ་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། སྔགས་ༀ་ཡིག་དེའི་འགོར་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་བསྒོམ། དེ་ནི་སྐུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །དེ་

420

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འདྲ་བའི་སྐུའི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ། དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡང་འགོག་པའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཉིད་
དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་གང་གི་ཚེ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ལངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔ་པོ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དྲུག་པ་རྡོ་
རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་
བཞེངས་ཏེ། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་འདོད་སྐོང་བ་ལ་ཡིད་བཞིན་
གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་དཔལ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཏེ་ཤེས་པ་སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་ཤེས་བྱ་བཅུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་། སྒྱུ་
ལུས་པ་རང་གི་སེམས་དབུས་གནས་པར་ཏེ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམ། དེ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ། དེའི་སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་སྒོམ་དེ་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡིན། ཧཱུཾ་དེའི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་བསྒོམ། དེ་ཐུགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཏེ་ཤེས་པ་སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་ཤེས་བྱ་བཅུད་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངག་དང་། སྒྱུ་ལུས་པ་རང་གི་ངག་དབུས་
གནས་པར་ཏེ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམ། དེ་གསུང་གི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཡིན། དེའི་སྙིང་ཁར་ཡི་གེ་ཨཱཿབསམ་དེ་གསུང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། ཨཱཿདེའི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་རིམ་པས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་བསྒོམ་
པར་བྱའོ། །

421

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

༈ གཉིས་པ་ནི། དམ་ཚིག་མཆོག་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་དང་། སྒྱུ་ལུས་པ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་
བསྒོམ་པ་དེ་ཉིད་རིལ་འཛིན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་འདི་ནི་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་འགོག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་
ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་སངས་རྒྱས་ནི་ཕུང་
པོ་ལྔ་སྟེ་ཐ་མལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྤངས་པའི་ཟུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུའི་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། རྟེན་སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་དབྱིངས་ཀྱི་སྐད་དོད་དྷཱ་ཏུ་ལ་དྷཱ་རར་བྱས་པ་
འཛིན་པ་ལའང་འཇུག་པས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་ཁམས་ཏེ། རང་མ་གཏོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཞུ་བར་མོས་ནས་
གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་རང་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་དུ་གནས་པ་ལ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་
པར་བྱ་བ་དང་། སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེ་ཡང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་ལུས་ངག་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ༀ་ཡིག་ལ་ཐིམ། དེ་ཐིག་ལེ་
ལ་ཐིམ། དེ་ཡང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རྡོ་རྗེ་ནམ་མཁའ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པར་
བསམས་ན་དེ་ལྟར་སེམས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ནི། སྐལ་པའི་སྐད་དོད་རྟོག་པ་ལའང་

422

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འཇུག་པས། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་བའི་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་
ཀྱི་བར་དུ་གནས་ནས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་འགྱུར་རོ། །དབྱིངས་

ཏེ་ཁམས་རང་མ་གཏོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཞུ་བར་མོས་ནས་རང་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་
དུ་གནས་པ་ལ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱ། གསུང་རྡོ་རྗེ་དེ་ཡང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་ལུས་ངག་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཨཿཡིག་ལ་ཐིམ་
པར་བསྒོམ། དེ་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རྡོ་རྗེ་ནམ་མཁའ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་དུ་ཞུགས་པར་བསམས་ན་དེ་ལྟར་སེམས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ནི། སེམས་ཅན་
གྱི་རྟོག་པའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་ནས། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དབྱིངས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སྣོད་བཅུད་
ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཞུ་བར་མོས་ནས་རང་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་
བསྐྱོད་པར་གནས་པ་ལ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ཡང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་ལུས་ངག་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཧཱུཾ་ཡིག་ལ་ཐིམ། དེ་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ། ཐིག་
ལེ་དེ་ཡང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རྡོ་རྗེ་ནམ་མཁའ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པར་
བསམས་ན་དེ་ལྟར་སེམས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་རེ་བའི་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་འཁོར་

423

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ནས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་རྗེས་གཞིག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འགྲོ་

བའི་རྟོག་པ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་མཁྱེན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཡི་རང་བཞིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པའི་སྣོད་རུང་གི་དབང་བཞི་ཡ་རྫོ གས་པར་ཐོབ་པ་འདིར་གྱུར་ཕྱིན་ཆད་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིམ་གཉིས་བསྒོམ་
པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་ཀློག་གམ་ཡང་ན་དེའི་དོན་སེམས་པ་དག་ཀྱང་རུང་སྟེ་དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་

མཆོད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་དང་
རྡོ་རྗེ་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལེའུ་
ཡིན་ལ། དེ་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་ལའང་ལེའུ་ཞེས་བྱའོ། །༈ བཞི་པ་ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། །འོ་ན་གཞུང་གང་དང་གང་མཐའ་དྲུག་གང་དང་གང་གིས་བཤད་སྙམ་ན། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་

424

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད། ཡེ་ཤེས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་ནི་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད། འོད་ཟེར་འབར་བའི་ཡི་གེ་ཐླཱེཾ་ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་བྱང་
ཆུབ་པ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པ་མིན་པས་བཤད། རྣམ་པར་དབེན་པའི་རི་བོ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་བསྡུས་པ་འདི་དག་བསྒོམ་ཞེས་པའི་བར་དྲང་ངེས་ཀྱིས་བཤད། མི་བསྐྱོད་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་སོགས། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་མཁྱེན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད། རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ། །ཞེས་པ་ནས། རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་ལེའུ་ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །
དེ་ལྟར་ན་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་དེ་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས། དགོངས་དགོངས་མིན། དྲང་ངེས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བས་ཐོན་
པའི་ལམ་ལ། རིགས་དྲུག་གི་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པའི་དྲན་པ་གཅིག་པ་དྲུག་
དང་། སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པ་དང་
རྫོགས་རིམ་པའི་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་
སུམ་བརྩེགས་རྣམས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས།
འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་
སྐུར་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ཐོབ་ནས་

425

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་བཀླག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་

མཆོད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་རྣམས། འཆད་ཚུལ་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྔ་ལ་བཤད་པས། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་འོད་ཟུང་གི་གོ་བ་ཆགས་པ་ནི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །
༈ གསུམ་པ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་སྦྱོར་བའི་དམ་ཚིག་བསྒྲུབ་པའི་མཆོག་བསྟན་པའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་ལ། ལེའུ་སྔ་ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་
བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པས་རྒྱུད་བཀླག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སོགས་བསྟན་
པའི་སྒོ་ནས། སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ལམ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་དེ་
ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་ཐིམ་པའི་སྒོ་ནས། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་འདི་གསུངས་སོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། དོན་དམ་པ་ལ་དམིགས་པས་ཟིན་པའི་ངང་ནས་སྤྲོས་པ་རྣམས་བྱ་བར་བསྟན་པ་དང་།དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པའི་གནས་བསྟན་པ་དང་། གནས་དེར་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་བསྟན་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཐབས་བསྙེན་པའི་ཆོ་ག་བསྟན་པ་
དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་སྟོན་པ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཟུང་འཇུག་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་

426

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པར་བྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་འབྱིན་

པར་བྱེད་པས་ན་བསྐྱེད་པ། ཡེ་ཤེས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པར་མཛད་པས་ན་བསྒྲུབ་པ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་
རྗེ་གསུམ་དམ་ཚིག་སྟེ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་

ཕྱེད་པའི་གསུང་གིས་འོག་ནས་འཆད་པའི་དོན་རྣམས་བཀའ་སྩལ་པ་ཡིན་ནོ། །༈ གཉིས་པ་ནི། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནམ་མཁའ་ཐོགས་པའི་
རེག་པ་བཀག་པ་དང་མཚུངས་པར། བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་བཀག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད།
ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པ་ལ། བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་ཟིན་པའི་ངང་ནས་རོལ་མོ་མཁན་གཅིག་ཉིད་ཆས་གོས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར། རྡོ་རྗེ་འཆང་
གཅིག་ཉིད་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འདི་དག་ཏུ་ཤར་བར་བསྒོམ་པ་སྟེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
༈ གསུམ་པ་ལ། དྲང་ངེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་ཀྱིས་

འཕགས་པའི་དགོན་པ་དང་། དཔག་ཚད་བཅོ་ལྔས་འཕགས་པའི་དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་དེར་སྐྱེས་པའི་ཤིང་ལྗོན་པ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་

པའི་རི་བོའི་ཕུག་ལ་སོགས་པ། སྐྱེ་བོའི་འདུ་འཛིས་དབེན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་ས་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་བཤད་ཟིན་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་དངོས་གྲུབ་

427

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱས་ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། སྒྱུ་ལུས་པའི་ཕུང་སོགས་ནི་གྲོང་གི་ངེས་དོན་དང་། དེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ནི་གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་དང་། དཔག་ཚད་བཅོ་ལྔས་འཕགས་པའི་དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་དོན་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་མི་གནས་པར་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་

འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ས་ཕྱོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ནམ་
མཁར་བརྟགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཕུང་པོ་དགོན་པ་ཆེན་པོར་འདོད། །གནས་མེད་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །གནས་ཆེན་པོ་ནི་ས་ཕྱོགས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ནི་ས་ཕྱོགས་དེར་སྐྱེས་པའི་ཤིང་ལྗོན་པའི་ངེས་དོན་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་བ་དེ་དངོས་གྲུབ་སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཤིང་ལྗོན་པ་མེ་ཏོག་དང་ལྡན་པའི་ངེས་དོན་དང་། ཟུང་འཇུག་པ་དེས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གཟུང་བ་ནི་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ངེས་དོན་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཤིང་། །དངོས་གྲུབ་སྣ་ཚོགས་མེ་ཏོག་ལྡན། །སྤྲུལ་པའི་འབྲས་བུས་ཡང་དག་བརྒྱན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་རི་བོའི་ངེས་དོན་དང་། དེ་གཉིས་སྣང་
དང་བྲལ་བ་ནི་སྐྱེ་བོའི་འདུ་འཛིས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་བསྒྲུབ་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རི། །དངོས་མེད་དབེན་པ་ཉམས་དགའ་བའོ། །རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་དེར་བསྒྲུབ་བྱ། །ཞེས་

428

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

༈ བཞི་པ་ལ། རྫོགས་རིམ་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བསྟན་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་།རྫོགས་རིམ་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་གཉིས།
དང་པོ་ནི། མཾ་ནི་འཇམ་དཔལ་གྱི་ས་བོན་ཏེ་སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་
ལས་བསྒྲུབས་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་ལྡན་ཞིང་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པའི་
རྣལ་འབྱོར་པ་དེས། རང་བསྐྱེད་རིམ་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། བསྟེན་ཅིང་བསྙེན་པས་ན་འཇམ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས། ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲོས་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བལྟས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྡོ་རྗེ་འཇམ་པ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྲ་མའི་སྐུ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་སྙམ་ན། དག་པའི་བདག་ཉིད་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་མཚན་དཔེའི་རྒྱན་རྣམས་ཀུན་
གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། རང་གི་སྐུ་ལས་བྱུང་ཞིང་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་

ཕྱེད་པའི་འབར་བའི་འོད་དག་གིས་དཔག་ཚད་བརྒྱའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་སྒྱུ་ལུས་པ་རང་གི་ལུས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཚངས་པ་དང་། དྲག་པོ་དང་།ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་ནུས་ན། དེ་

429

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་ནམ་ཡང་མཐོང་བར་མི་
ནུས་སོ། །རྡོ་རྗེ་འཇམ་པ་མཆོག་གི་དམ་ཚིག་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ཉིད་སྒྱུ་ལུས་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་བཤང་བ་ཡུལ་ལྔ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་དང་། གཅི་བ་དབང་པོ་ལྔ་སེམས་དཔའ་ལྔ་རྣམས་སུ་བལྟས་ནས་དམ་ཚིག་སྟེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྕགས་ཏེ་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བྱུང་བ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ། སྐུ་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་

ཁར་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་སངས་རྒྱས་རྟོག་གེ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་ཐུགས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དེ་རུ་
ཡང་དང་ཡང་དུ་བཅུག་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམས་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ། རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་རྡོ་རྗེ་འཇམ་པའི་འོད་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་སེམས་འདུན་པར་བྱ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཁ་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ག་
དང་། ལྷ་རྣམས་དགྱེས་པའི་ཕྱིར་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་དང་། དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་རིག་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་

430

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འཛིན་བསྒྲུབ་པ། སྔགས་ཀྱི་རི་ལུ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་འཛིན་བསྒྲུབ་པ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་སྐུ་བསྒོམས་ནས་རིག་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། འཁོར་ལོའི་དང་།རྡོ་རྗེའི་དང་། པདྨའི་དང་། རལ་གྲིའི་རིག་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། བསྒྲུབ་
ཚུལ་དངོས་དང་། ཕན་ཡོན་མཇུག་སྡུད་དང་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་ཚུལ་རྟེན་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་རྣམ་སྣང་གི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ལ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། དངུལ་ལས་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཁྲུ་གང་པ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་ལྟེ་བ་མུ་འཁྱུད་དང་བཅས་
པ། ཡི་གེ་གསུམ་བཟླས་པའི་དྲིའི་ཆུས་བསང་བདུད་རྩི་ལྔས་བྱུགས་པའི་བསྲུང་བ་བྱས་ལ། བསྒྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བཞག་བསང་སྦྱངས་བྱས་ཏེ་སྟོང་
པའི་ངང་ལས་རང་གི་སྔགས་ༀ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་འོད་ཟེར་
བསྣོལ་མར་འཕྲོ་བའི་མདངས་མཆོག་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་རབ་ཏུ་བསྒོམས་ལ། དེའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་རྣམ་སྣང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཐུན་བཞིར་བསྒོམས་ནས། དྲོད་དུ་མེ་གསུམ་གྱི་རྟགས་གང་རུང་བྱུང་བའི་ཚེ་ལག་ཏུ་ཐོགས་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོའི་རིག་འཛིན་བརྙེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དེའི་རིག་འཛིན་བརྙེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་རབ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་ཀུན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་འཁོར་དང་འདྲ་བར་རང་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་རོ། །འཁོར་ལོའི་

431

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རིག་འཛིན་བརྙེས་པ་དང་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་དམ་ཚིག་སྟེ་མཉམ་པར་ཐོབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། བསྒྲུབ་ཚུལ་དངོས་དང་། ཕན་ཡོན་མཇུག་སྡུད་དང་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟེན་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་
མི་བསྐྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། ལྕགས་ལས་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་སོར་བརྒྱད་པ་རྩེ་ལྔ་པ་ཡི་གེ་གསུམ་བཟླས་པ་སོགས་སྔར་བཞིན་བྱས་ཏེ། བསྒྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བཞག་

བསང་སྦྱངས་བྱས་ལ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་གི་སྔགས་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྔ་པར་བསྐྱེད་པ་དེའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐུན་བཞིར་བསྒོམས་ནོས། དྲོད་དུ་མེ་གསུམ་གྱི་
རྟགས་གང་རུང་བྱུང་བའི་ཚེ་ལག་ཏུ་ཐོགས་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེའི་རིག་འཛིན་བརྙེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་རབ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་གྲངས་དེ་སྙེད་ཀྱི་

བུད་མེད་རྣམས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་གནས་སུ་
འགྱུར་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་དྲག་པོ་དག་གིས་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་
ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །རྡོ་རྗེའི་རིག་འཛིན་བརྙེས་པ་དང་།སྤངས་རྟོགས་དམ་ཚིག་སྟེ་མཉམ་པར་ཐོབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །༈ གསུམ་པ་ལ། བསྒྲུབ་ཚུལ་དངོས་དང་། ཕན་ཡོན་མཇུག་སྡུད་དང་བཅས་

432

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟེན་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་
པོས་དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། ཙནྡན་ནམ་ཟངས་ལས་བྱས་པའི་པདྨ་ཆེན་པོ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཡི་གེ་གསུམ་བཟླས་པ་སོགས་སྔར་བཞིན་བྱས་ཏེ། བསྒྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་

བཞག བསང་སྦྱངས་བྱས་ལ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་གི་སྔགས་ཨཱཿལས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པའི་འོད་ཟེར་འབར་བའི་པདྨ་ཆེན་པོ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ལྟེ་བ་གེ་སར་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད་དེའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་མཆོག་
འོད་དཔག་མེད་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་

འཁོར་ཐུན་བཞིར་བསྒོམས་ནས། དྲོད་དུ་མེ་གསུམ་གྱི་རྟགས་གང་རུང་བྱུང་བའི་ཚེ་ལག་ཏུ་ཐོགས་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཆོས་འོད་དཔག་མེད་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། པདྨའི་རིག་འཛིན་བརྙེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་རབ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་དག་པའི་བདག་ཉིད་རིག་འཛིན་ཕོ་དང་། སངས་རྒྱས་མཆོད་མཆོག་རིག་འཛིན་མོ་རྣམས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །པདྨའི་རིག་འཛིན་
བརྙེས་པ་དང་སྤངས་རྟོགས་དམ་ཚིག་སྟེ་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ བཞི་པ་ལ། བསྒྲུབ་ཚུལ་དངོས་དང་། ཕན་ཡོན་མཇུག་སྡུད་དང་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟེན་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་མིག་ཡངས་ཏེ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་

433

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པོས་ཡེ་ཤེས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཡུལ་ལྔ་ལ་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་
པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ལ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་གནམ་ལྕགས་སམ་ལྕགས་གཞན་བཟང་པོ་ལས་བྱས་པའི་རལ་གྲི་ཆེན་པོ། ཡི་གེ་གསུམ་བཟླས་པ་ནས་བསང་སྦྱངས་ཀྱི་བར་སྔར་ལྟར་བྱས་ལ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་གི་སྔགས་ཧཱ་ལས་འོད་ཟེར་
ལྔ་མཉམ་པར་འཕྲོ་བའི་མདོག་ཅན་གྱི་རལ་གྲི་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་པའི་ཡུ་བའི་ལྟེ་བའི་
དབུས་སུ། དོན་གྲུབ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་

འཁོར་ཐུན་བཞིར་བསྒོམས་ནས་དྲོད་དུ་མེ་གསུམ་གྱི་རྟགས་གང་རུང་བྱུང་བའི་ཚེ་ལག་ཏུ་ཐོགས་ན། གནས་སྐབས་སུ་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྙེན་ཅིང་བསྐུར་བ་སྟེ་ཐོབ་
པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་

ཡུན་དུ་གནས་ནས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཡ་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འཛིན་པའི་རལ་གྲིའི་རིག་འཛིན་བརྙེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་
ལྡན་པའི་སྔགས་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་འགྱུར་བ་དང་། ཁམས་
གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་མཆོད་ཅིང་ཚངས་པ་དང་དབང་པོ་དང་ལྷ་མ་
ཡིན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱས་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་ན་ནི་རང་གཅིག་པུ་བ་སྟེ་

434

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རང་ཉིད་སྟོང་གསུམ་གྱི་བདག་པོར་འགྱུར་བ་དང་། གསང་བ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་
པའི་མིའི་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་
ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་སེམས་ལ་གང་རྣམས་འདོད་དང་བསམ་པ་དག་སྟེ། ཡིད་ལ་གང་འདོད་པ་དེ་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་སྟེར་བར་འགྱུར་རོ། །རལ་གྲིའི་རིག་
འཛིན་བརྙེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་པ་སྟེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ཏོ། །འདིར་རིན་པོ་ཆེའི་རིག་འཛིན་བསྒྲུབ་པར་མ་བཤད་པ་ལ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག རིན་པོ་ཆེ་ནི་དགོས་འདོད་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགོས་འདོད་རང་བཞིན་གྱིས་

འབྱུང་བ་དེས་ཕྱག་མཚན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་ཙམ་དུ་ཡང་བསྒྲུན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདུས་པ་ལུགས་
གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཕྱག་མཚན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་ཡང་། འཁོར་ལོ་སོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཤེས་ནུས་པོའི་
དབང་དུ་བྱས་སོ། །
༈ གཉིས་པ་སྔགས་ཀྱི་རི་ལུ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ནི། རྟེན་ནང་
ལ་གཞོལ་བའི་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་རྣམ་སྣང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་
གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། ༀ་ནི་རི་ལུ་ཙ་ན་ཀ་སྟེ་མོན་སྲན་རྡེའུའི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་དུ་བསམས་ནས་ནི། ༀ་དེའི་མགོ་བོའི་ནང་གི་དབུས་སུ། ༀ་ལས་བྱུང་བའི་རང་གི་ལྷ་རྣམ་སྣང་གི་གཟུགས་སུ་བསམས་ལ། ཁ་སྟེ་སྤྱི་བོར་

435

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཅུག་ནས་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམས་ན་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འོད་འདྲར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་མ་ཤར་བའི་འོད་དང་འདྲ་ཞིང་འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་གྱི་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །རྟེན་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་སྣང་
མཐའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་
བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་ཨཱཿནི་རི་ལུ་ཙ་ན་ཀ་སྟེ་མོན་སྲན་རྡེའུའི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་དུ་བསམས་ནས་ནི། ཨཿདེའི་མགོ་བོའི་ནང་གི་དབུས་སུ་ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་རང་གི་ལྷ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་བསམས་ལ། ཁ་སྟེ་མགྲིན་པར་བཅུག་ནས་

རླུང་ནང་དུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམས་ན། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་འོད་འདྲར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་མ་ཤར་བའི་འོད་དང་འདྲ་ཞིང་། འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་
གྱི་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །རྟེན་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་མི་བསྐྱོད་པའི་
རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པོ་པོས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་
ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། ཧཱུཾ་ནི་རི་ལུ་ཙན་ཀ་སྟེ་མོན་སྲན་རྡེའུའི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་དུ་བསམས་ནས་ནི། ཧཱུཾ་དེའི་མགོ་བོའི་ནང་གི་དབུས་སུ་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རང་གི་ལྷ་མི་བསྐྱོད་པའི་གཟུགས་བསམས་ལ། ཁ་སྟེ་སྙིང་ཁར་བཅུག་ནས་རླུང་ཕྱིར་ལྡང་བའི་
རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམས་ན། དེ་ལྟར་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐུ་དང་འོད་དེ་གཟི་བརྗིད་

འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །

436

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

༈ གསུམ་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་བསྒོམ་ནས་རིག་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་ལ། རིགས་ལྔའི་གཟུགས་སུ་བསྒོམས་ནས་རིག་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་གཟུགས་སུ་བསྒོམས་ནས་ཁྲོ་བོའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་རིག་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཁའ་དབྱིངས་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པས་མཚོན་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དོང་། གསལ་བ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གནས་པར་རྣམ་པར་སྣང་

མཛད་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པ་སྟེ་རྣམ་སྣང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་

འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། རང་གི་ལག་ཏུ་སྟེ་
ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོར་བསྣམས་པའི་འཁོར་ལོ་དེ་བསང་སྦྱངས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་
ༀ་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་ལྟེ་བ་མུ་ཁྱུད་དང་བཅས་པའི་
ལྟེ་བའི་དབུས་སུ། འཁོར་ལོའི་རིགས་ཆེན་པོ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྣམ་སྣང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐུན་བཞིར་རབ་ཏུ་
བསྒོམས་ན་འཁོར་ལོའི་རིག་པ་འཛིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གི་སྐུར་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་ཞིང་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་སྣང་གི་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ནི། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གི་སྒྲུབ་པ་པོ་དག་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །མཁའ་དབྱིངས་ཏེ་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པས་མཚོན་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པའི་འོད་ཟེར་འབར་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གནས་པར་ཆོས་
དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་རབ་ཏུ་བསྒོམས་པ་སྟེ། མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་

437

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཏང་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་རང་གི་ལག་ཏུ་སྟེ་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་
རྡོ་རྗེ་དེ་བསང་སྦྱངས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་སྔོན་པོར་བསྒོམས་པའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཆེན་པོ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཐུན་བཞིར་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱས་ན། རྡོ་རྗེའི་རིག་པ་འཛིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུར་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་ཞིང་དེའི་བསྒྲུབ་པ་འདི་ནི། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་
པའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་དག་གིས་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རིན་འབྱུང་དང་། ཚེ་དཔག་
མེད་དང་། དོན་གྲུབ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡི་བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྱད་པར་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། རང་མི་བསྐྱོད་པར་གསལ་བའི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོར་སྟོབས་པོ་ཆེའི་རྩེ་གསུམ། འདོད་
རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྕགས་ཀྱུ། དབྱུག་སྔོན་ཡ་ཅན་གྱི་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་བསང་
སྦྱངས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྩེ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱེད། དེ་དག་གི་ལྟེ་བའི་གནས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐུན་བཞིར་བསྒོམ་ན། རྩེ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རིག་འཛིན་གྱི་
དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དམ་ཚིག་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་སྟོན་

438

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་རིག་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། ནང་ལ་གཞོལ་བའི་སྒྲུབ་པ་པོས་ལམ་གྱི་བཞི་མདོ་སྟེ་རྒྱལ་རིགས། རྗེ་
རིགས། དམངས་རིགས། བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞིའམ། ཤིང་གཅིག་དྲུང་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་པོ་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ནའམ་མཚན་མ་གཅིག་པ་སྟེ་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པའི་བུད་མེད་དམ་ཞི་གནས་ཏེ་གདོལ་པ་མོ་ལ་སོགས་པའི་བུད་མེད་ལེགས་པར་བསླབས་པ། རྡོ་རྗེ་སྟེ་སྣང་བ་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་དགུག་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་པ་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཐབས་
ཀྱིས་རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་རྟག་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་གདུལ་བྱའི་སེམས་འདུན་པར་བྱ་བ་ལ། སྐྱེ་བོ་སྐལ་ལྡན་དགུག་པ། ལྷ་མོ་རྣམས་དགུག་པ། གནོད་སྦྱིན་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དགུག་པ། དེ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྒྱས་གདབ་པའི་ཆོ་ག་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྔགས་ཡི་གེ་གསུམ་
གྱིས་མཚོན་པའི་མངོན་བྱང་ལྔའི་སྦྱོར་བས་རང་ཉིད་སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསམས་ནས་སྦྱོར་གསུམ་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པས་མཚོན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཏེ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཅན་དུ་གནས་པའི་ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཀྱོ་བ་བཏང་སྟེ། ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་ལ་གནས་པའི་སངས་

439

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་ལྡན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་སྙིང་ཁ་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་ཕུག་མགྲིན་པ་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་ཞགས་པས་

བཅིངས་ཏེ། རླུང་གིས་བསྐྱོད་ནས་རང་གི་མདུན་དུ་བྱུང་བར་བསྒོམས་ནས་ལམ་ལས་བྱུང་བའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་སྟེ་འོག་ནས་འཆད་པའི་རྒྱས་
འདེབས་བྱེད་པ་འདི་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་ལྡན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དགུག་པའི་ཐབས་དམ་པ་སྟེ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་དམ་ཚིག་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་མོ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་བཤད་མ་ཐག་པའི་དགུག་པའི་
ཆོ་གས་བཀུག་ནས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་འདི་ནི། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་སྟེ་ནམ་མཁའི་ལྷ་མོ་རྣམས་དགུག་
པའི་ཆོ་ག་མཆོག་དམ་པའོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། འཁོར་ལོ་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་ཕྱག་མཚན་འཁོར་ལོ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཀྱོ་བས་སྙིང་ཁ་ནས་ཕུག འོད་
ཟེར་གྱི་ཞགས་པས་མགྲིན་པ་ནས་བཅིངས་ཏེ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ནས་དམ་ཚིག་ལྷ་མོ་
རྣམས་དྲངས་ཏེ་དགུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། པདྨ་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་པའི་འོད་དཔག་མེད་དང་། སོགས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་པའི་རིན་འབྱུང་དང་། རལ་གྲི་ཕྱག་མཚན་དུ་
འཛིན་པའི་དོན་གྲུབ་རྣམས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་

440

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་རང་གི་ཕྱག་མཚན་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་སྙིང་ཁ་ནས་ཕུག མགྲིན་པ་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་ཞགས་པས་

བཅིངས་ཏེ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ནས་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་ཁམས་གསུམ་ན་གནས་པའི་གནོད་སྦྱིན་པོ་རྣམས་དམ་ཚིག་སྟེ་དགུག་པར་བྱའོ། །
༈ བཞི་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དགུག་པའི་ཚེ་རིགས་གང་གིས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དགུག་པ་

ཡིན་ཀྱང་རྒྱས་གདབ་པའི་དུས་སུ་རང་མཚན་དཔེའི་རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀུན་
གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམས་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཅན་དུ་བསྒོམས་
ནས་ཐུགས་ཁའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཀྱོ་བས་བཀུག་པའི་བསྒྲུབ་
བྱ་རང་གི་ལག་ཏུ་བཟུང་ནས། འོག་ནས་འཆད་པའི་རྒྱས་གདབ་ཀྱི་ཆོ་ག་འདི་དག་ལྟ་
བུའི་སྦྱོར་བ་ཡིས་བསྒྲུབ་བྱ་འདི་ནི། ཐོབ་བྱའི་གནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ལས་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དགུག་པའི་ཚེ་རིགས་གང་ཡིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དགུག་

པར་བྱེད་ཀྱང་རྒྱས་འདེབས་པའི་དུས་སུ་རང་གི་ལག་ཏུ་བསྒྲུབ་བྱ་བཟུང་བར་བསམས་ནས། རང་མཚན་དཔེའི་རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་

ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་ལུས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་དེ་བྱས་ན། གནས་སྐབས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་རང་གི་དབང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། མཐར་ཐུག་རང་མཚན་དཔེའི་རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་

441

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའི་སྐུའི་རྒྱས་གདབ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུའི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ངག་གི་གནས་ལྕེ་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད། ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་ཆེ་གེ་མོ་མ་མ་ཝ་ཤཾ་ཀུ་རུ་ཨཱཿ ཞེས་བཟླས་ཏེ་ངག་གིས་རྒྱས་བཏབ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྡོ་རྗེའི་གསུང་དང་འདྲ་བར་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་།སྔགས་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་རང་གི་དབང་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག་
ཅིག་སྙམ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་བྱས་ན་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་འདྲ་བར་ཐུགས་ཀྱི་

དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གསང་བ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་

བཏབ་པའི་དམ་ཚིག་གི་མཆོད་པའི་མཆོག་འདི་ནི། རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་མཆོད་པས་མཆོད་ནས་དངོས་གྲུབ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཆོ་ག་འདི་ནི་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དབང་དུ་
དགུག་པའི་ཆོ་ག་སྟེ་ཐབས་གསང་བའི་སྙིང་པོ་སྟེ་གཅེས་པ་རྣམས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསང་བ་ལྷ་ཆེན་པོ་རྣམས་དབང་དུ་དགུག་པ་སྟོན་པའི་དམ་ཚིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་རིག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ལས་བསྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་བསྟེན་སྙམ་ན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་རྙེད་པའི་ཤ་ཆེན་རང་གི་ཟས་ཡ་སུ་བཟའ་བ་དང་ལྷ་དང་འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མར་སྦྱིན་པའི་དམ་ཚིག་མཆོག་གིས་ནི། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལྷ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་

442

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལྡན་པས་རང་གི་ལུས་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པའི་དངོས་གྲབ་བསླབ་པར་བྱ་བ་དང་།བཤང་གཅིས་མཚོན་པའི་བདུད་རྩི་ལྔ་རང་གི་ཟས་དང་ལྷ་དང་འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མར་སྦྱིན་པའི་དམ་ཚིག་མཆོག་གིས་ནི་རིག་པ་འཛིན་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་རྙེད་པའི་གླང་པོ་ཆེའི་ཤ་རང་གི་ཟས་སོགས་བྱེད་པའི་དམ་ཚིག་མཆོག་གིས་ནི་མངོན་ཤེས་ལྔ་དག་ཐོབ་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་རྙེད་པའི་རྟའི་ཤ་རང་གི་ཟས་སོགས་བྱེད་པའི་དམ་ཚིག་མཆོག་གིས་ནི་མི་སྣང་བའི་བདག་པོར་འགྱུར་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཤ་དེ་རྣམས་མ་རྙེད་ན་རྙེད་སླ་བའི་ཕྱིར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་རྙེད་པའི་ཁྱིའི་
ཤ་དག་རང་གི་ཟས་དང་ལྷ་དང་འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མར་སྦྱིན་པའི་དམ་ཚིག་མཆོག་གིས་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་དངོས་གྲུབ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་།ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་རྙེད་པའི་བ་གླང་གི་ཤ་རང་གི་ཟས་སུ་ཟ་བ་དང་ལྷ་དང་འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མར་སྦྱིན་པའི་དམ་ཚིག་མཆོག་གིས་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟར་དགུག་དཀའ་བའི་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་དུ་དགུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
གོང་དུ་བཤད་པའི་ཤ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་རྙེད་ན་ཤ་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཤ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསམ་པ་དང་། ཤ་གཅིག་ཀྱང་མ་རྙེད་ན་ཟན་དང་བག་ཟན་སོགས་ལ་མི་དང་གླང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བྱས་ཏེ་དངོས་ཡིན་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་བྱས་ལ། བསད་པ་མིན་པར་ཤི་བའི་མོས་པས་དེ་དག་གི་ཡན་ལག་སོགས་རང་གི་ཟས་དང་ལྷ་དང་འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མར་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་ལོངས་སྤྱད་དེ་དངོས་
གྲུབ་རྣམས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་

443

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མི་ཕྱེད་པའི་ཁ་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་དག་བྱས་ན། མཁའ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་འགྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་
གྱིས་རློབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ བཞི་པ་ལ། དབུ་རྒྱན་གྱི་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་རྩིས་སེམས་དཔའ་གསུམ་ཀ་ཚིམ་པར་བྱེད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། རིགས་སོ་སོའི་ལྕེའི་བསྐྱེད་ཆོག་གིས་བཟའ་
བཏུང་བདུད་རྩིར་བྱས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པར་བསྟན་པ། དེའི་ཕན་ཡོན་མཇུག་སྡུད་
དང་བཅས་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་
དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། རང་ཉིད་མཚན་དཔེའི་རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་དམ་ཚིག་སེམས་
དཔའ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྔོན་པོར་བསྐྱེད་པའི་སྙིང་གར་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་
དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ་ཡུམ་བཅས་སུ་བསྒོམ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་གདན་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་ཧཱུཾ་ཡིག་སྔོན་པོ། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་དབུ་རྒྱན་ཏེ་རལ་པའི་ཅོད་པན་ལ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ། ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་

དང་ལྷན་ཅིག་ཁ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་གྱིས་

སངས་རྒྱས་ཏེ་སེམས་དཔའ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པ་སྟེ་ཚིམ་པར་བྱ་བ་ནི། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ནང་

ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི། དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་དམ་ཚིག་

444

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

མཆོག་གིས་སྒྲུབ་པ་པོ་དག་གིས་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དབུ་རྒྱན་གྱི་ལྷ་ལས་བྱུང་

བའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ། ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཚིམ་པར་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། བསྙེན་པ་དང་བསྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་དམ་ཚིག་སྟེ་རྡོ་རྗེ་རིགས་ལྔ་པོ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཅན་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒོམ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་གྱིས་རང་གི་ལྕེ་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པར་བསྐྱེད་དེ། བཟའ་བཏུང་རྣམས་བདུད་རྩི་ལྔར་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས་ཟོས་ན་རྡོ་རྗེ་གསུམ་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ་ཐབས་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོད་དཔག་མེད། རྣམ་སྣང་། རིན་འབྱུང་། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་
ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་རང་གི་ལྕེ་ཨཱཿལས་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དང་། ༀ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་དང་། སྭཱ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་པ་དང་། ཧཱ་
ལས་རལ་གྲི་ལྗང་ཁུར་བསྐྱེད་དེ་བཟའ་བཏུང་རྣམས་བདུད་རྩི་ལྔར་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྦྱོར་བས་བཟའ་བར་བྱས་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། རིགས་སོ་སོའི་ལྕེའི་བསྐྱེད་ཆོག་གིས་བཟའ་བཏུང་རྣམས་བདུད་རྩིར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་ཡིས་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །བཟའ་བཏུང་རྣམས་རྡོ་

445

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རྗེའི་དམ་ཚིག་སྟེ་བདུད་རྩིར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཆོ་གས་བདུད་རྩིར་བྱས་པའི་
བདུད་རྩིའི་ཕྲེང་བ་སྟེ་ཚོགས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ གསུམ་པ་རྫོགས་རིམ་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་ཐབས་དངོས་བསྟན་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ། རྡོ་
རྗེ་སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་དམ་ཚིག་སྟེ་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པར་བྱས་
པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་བསྐྱེད་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་མངའ་བ་ཅན་གྱི་མི་སློབ་པའི་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། རང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། མངོན་
ཤེས་ལྔ་ཐོབ་ནས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་གནས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མི་སློབ་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། ཕྱོགས་
བཅུའི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་འདོད་སྩོལ་བ་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བར་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་སྐུ་ལས་བྱུང་ཞིང་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་

446

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་ལོའི་རིགས་དང་
འབྲེལ་བའི་དམ་ཚིག་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འགྲུབ་པ་ལ། སངས་རྒྱས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དངོས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་རིགས་གཞན་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འགྲུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་བཞི་དངོས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དང་རིགས་ལྔ་དང་འབྲེལ་བའི་དམ་ཚིག་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འགྲུབ་པས། གངྒའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་

ཏུ་བགྲོད་ནས་གཞན་གྱི་དོན་རྣམ་པར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དམ་ཚིག་མཁའ་འགྲོ་ཕོ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་པ་རིག་པ་སྟེ་སྔགས་འཛིན་པའི་གཙོ་བོར་འགྱུར་བ་དང་།
སྔོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
དམ་ཚིག་མཁའ་འགྲོ་ཕོ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་འགྲུབ་པ་དང་། རང་གི་རྐང་ལག་
ཀྱང་མི་སྣང་བར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སློབ་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེའི་སྐུ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོང་ཁམས་དག་ནི་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཀུན་གྱི་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཕྲོག་པ་སྟེ་རང་རྒྱུད་ལ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷའི་བུ་མོ་མཆོག་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཆུང་མ་སོགས་བཀུག་ནས་དེ་དག་
ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སྤྱོད་པ་དང་། གངྒཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ན་

བཞུགས་པ་རྣམས་རང་གི་ལག་པའི་མཐིལ་དུ་བཞག་པའི་སྐྱུ་རུ་ར་གཅིག་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་དང་།གངྒཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་ན་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་འབྱུང་

447

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲར་གྲགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྣ་བའི་དྲུང་ན་འཁོད་པའི་སྒྲ་གཅིག་བཞིན་དུ་ཐོས་པའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་དང་། འདི་ལ་སྒྲོན་གསལ་དུ་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་ཀའི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། ཟླ་བས་མཛད་ཟེར་བའི་དབུ་མ་ཕུང་པོ་ལྔ་པར་དེ་མེད་པར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཕུང་པོ་ལྔ་པ་དེ་ཟླ་གྲགས་ལ་ཁ་གཡར་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གངྒཱའི་བྱེ་སྙེད་ཞིང་དག་གི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་རོལ་མོ་མཁན་གཅིག་ཉིད་ཆས་གོས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱི་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པའི་གྲངས་དང་། རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པར་འགྱུར་བ་དང་།སྔོན་བསྐལ་པ་གང་གཱའི་བྱེ་སྙེད་ཀྱི་ཡུན་དུ་འཁོར་བ་དག་ན་གནས་པའི་གནས་དང་།
འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་དེར་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཞག་གསུམ་ལོན་ནས་དྲན་པ་བཞིན་དུ་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྔོན་གནས་ཤེས་པའི་
མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་རྫུ་འཕྲུལ་མཆོག་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་
མངའ་བའི་མི་སློབ་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་རང་གི་ལུས་གང་གཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་དང་
མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲིན་ཏེ་ཚོགས་སུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་སྟེ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་བ། བསྐལ་པ་གངྒའི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་
འགེངས་པ་སྟེ། སྤྲུལ་བར་བྱེད་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དམ་ཚིག་མངོན་པར་མཁྱེན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་

448

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། མངོན་ཤེས་ལྔ་སོ་སོར་བཤད་པ་དེ་ལ། མངོན་ཤེས་ལྔ་པོ་དེ་དག་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། འོད་གསལ་གྱིས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྦྱངས་པ་ལས་
བྱུང་ཞིང་། གཟུགས་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་རྡོ་རྗེ་
འཆང་གི་སྤྱན་དང་། འོད་གསལ་གྱིས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྦྱངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཕྲ་
རགས་ཐམས་ཅད་ཐོས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྙན་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་། འོད་གསལ་
གྱིས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྦྱངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པའི་རྒྱུ་
ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རིག་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དང་།
རང་དང་གཞན་གྱི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྔོན་གནས་རྗེས་
དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུའི་སྤྲུལ་པ་དཔག་མེད་ཅིག་ཆར་དུ་སྟོན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཏེ་མངོན་ཤེས་ལྔ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་
ལྔ་འགྲུབ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་
འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། སྐུ་དང་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་མི་སློབ་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་གང་གཱའི་བྱེ་སྙེད་གྲངས་མེད་པའི་འཁོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ནས་སུ།
ལྷའི་བཞོན་པ་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྫས་རྣམས་ཐོགས་ནས་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་བགྲོད་ནས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། ། ༈ ལྔ་པ་དངོས་
གྲུབ་ཀྱི་ཐབས་བསྙེན་པའི་ཆོ་ག་བསྟན་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་བསྙེན་པ་དངོས་བཤད་པ་དང་། བསྒྲུབ་པའི་གནས་བསྟན་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་མདོར་

449

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འབྲིང་པོ་བྱེད་ཚུལ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་
པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ། ཐུན་
མོང་གི་བསྙེན་པ་དང་། མཆོག་གི་བསྙེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་བགྲོད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་པར་

བསྟན་ནས། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་དེ་ཆིངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

བསྙེན་པའི་དམ་ཚིག་སྦྱོར་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་ནི་བསྙེན་པའི་དམ་ཚིག་སྦྱོར་བ་སྟེ་བསྙེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ལས་ལྡང་བའི་དེ་ཉིད་ནས། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ནི་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་འབྱུང་བ་སྟེ་ཉེར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དེ་
ཉིད་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ནི། བསྒྲུབ་པའི་དོན་གྱི་དམ་ཚིག་
སྟེ་བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དང་། རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས་ལུས་བརྟས་
པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ནི། བསྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དག་དང་སྟེ་བསྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལྔའི་བྱེ་བྲག་གིས་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཁྲོ་བོ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་བཏང་ལ་དེ་ནས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་རྣམས་བསྒྲབ་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། བསྙེན་པ། ཉེར་སྒྲུབ། སྒྲུབ་པ། སྒྲུབ་ཆེན་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤཱུ་རྱ་ཏཱའི་སྔགས་ཀྱི་དོན་

450

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད་ནི་བསྙེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དངོས་ཡིན། དེའི་ཡན་ལག་ནི་རབ་སྦྱོར་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་མ་ནུས་པས་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་སྡུད་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསྙེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡུལ་
ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྙེན་ཅིང་དམིགས་པར་བྱེད་པས་ན་བསྙེན་པ་དང་རྩེ་གཅིག་
པས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། ཉེར་སྒྲུབ་དངོས་དང་། དེའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ལས་ལྡང་བའི་དེ་ཉིད་ནས། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ནི་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་དངོས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒྱུར་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆ་སོ་གཉིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལས། སྔགས་ཀུན་གྱི་ཐོག་མར་ༀ་
ཡིག་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་སོ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་ཡན་
ཆད་ཀྱི་བར་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉེར་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། གང་ལ་ཉེ་བའི་ཡུལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཁད་ཀྱིས་ཉེ་བའི་སྔགས་ཀྱི་

ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཉེར་སྒྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་
དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་པ་

451

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལ། དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་སྐུ་འཆང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་ཚིག་གིས་
གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱས་པས་མཚོན་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་
དང་། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་རང་རང་གི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་བདག་པོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པ་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་སྔགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཧཱུཾ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པ་ནི་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་སེམས་
དཔའ་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ན་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །༈ བཞི་པ་ནི། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་འདུ་བྱས་པའི་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ལྷ་རང་རང་གི་སྔགས་བཛྲ་དྷཱིཀ་ལ་
སོགས་པའི་མཚན་སྔགས་སོ་གཉིས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྤེལ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ་སྐུ་བསྐྱེད་
ལ། རིགས་ལྔའི་དབུ་རྒྱན་ལ་ནི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བསམ་པ་དང་། ལྷ་གཞན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་རིགས་བདག་གིས་དབུ་བརྒྱན་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཐུན་བཞིར་བསྒོམས་ན་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སྒྲུབ་པ་པོ་དེས་གང་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་མཆོག་གི་བསྙེན་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་བསྙེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ། མཆོག་གི་བསྙེན་པ་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་ངེས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པར་བསྟན་པ། སོར་སྡུད་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་གི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་དང་བཞི། དང་པོ་

452

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ནི། དེ་ལྟར་བསྙེན་པ། ཉེར་བསྒྲུབ། བསྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་བཞི་དང་བསྒྲུབ་ཆེན་
གྱིས་བསྡུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་
གི་རྫོགས་རིམ་གྱིས་གྲོལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ཐུན་མོང་མཆོག་
གི་དབྱེ་བ་ཡིས། །བསྙེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར། །ཐ་མལ་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་བཞིས། །མཆོག་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བསྙེན་པ་ལ་ཐུན་མོང་བ་དང་མཆོག་གཉིས་ལས་ཐུན་མོང་བའམ་ཐ་མལ་པའི་བསྙེན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་བཞི་སྟེ། གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས་ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན་ལ། མཆོག་
གི་བསྙེན་པ་ནི་སོར་སྡུད། བསམ་གཏན། སྲོག་རྩོལ། འཛིན་པ། རྗེས་དྲན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྡོ་རྗེ་བཞི་ཐུན་མོང་བའི་བསྙེན་པར་བྱེད་ན་ཐུན་མོང་བའི་བསྙེན་པ་མིན་པའི་ཉེར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཆེན་རྣམས་བཞག་དགོས་པས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། རྡོ་རྗེ་འཆང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལྷ་ཐམས་ཅད་སེམས་དཔའ་
སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱས་ཏེ། འོད་ཟེར་གྱི་ཀྱོ་བ་དང་གནོད་མཛེས་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་

ལས་རྒྱལ་མཆོག་དང་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱེད་པ་དང་། རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བའི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་སྟེ་ལེའུ་བཅུ་པ་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་ནི། ཐུན་མོང་བའི་བསྙེན་པ་མིན་པའི་ཉེར་སྒྲུབ་དང་།སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་མིན་པར་བསྐྱེད་རིམ་པས་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་།
ལྷ་ལ་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཕུར་གདབ་བྱེད་པ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་བསྙེན་པ་མིན་པའི་བསྒྲུབ་པ་

453

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དང་། མདོར་བྱས་ནས་བཤད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆུང་ངུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། འབྲིང་བསྒྲུབ་

པ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་བསྙེན་པ་མིན་པའི་བསྒྲུབ་པ་ཆེན་པོར་འཇོག་གོ །
༈ གཉིས་པ་མཆོག་གི་བསྙེན་པ་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་ངེས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ལ་བསྙེན་བྱའི་ཡུལ་ནི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩི་སྟེ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཁོ་ནས་དུས་དང་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་
དུ་ནི་རྟག་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞིང་།སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་འདི་ནི་སྔགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་སྦྲུལ་ལ་
སོགས་པ་དྲང་དོན་གྱི་སྔགས་དང་། རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ངེས་དོན་གྱི་

སྔགས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་
བ་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་དེ་མཆོག་གི་བསྙེན་པ་ཡིན་ན། མཆོག་གི་བསྙེན་པ་མིན་པའི་མཆོག་གི་ཉེར་བསྒྲུབ་བསྒྲུབ་པ་བསྒྲུབ་ཆེན་རྣམས་བཞག་དགོས་པས་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ལེའུ་བཅུ་པ་ནས་བཤད་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་ནི་མཆོག་གི་ཉེར་བསྒྲུབ་དང་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་མིན་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷ་ལ་དྲག་
ཤུལ་གྱི་ཕུར་གདབ་བྱེད་པ་ནི་མཆོག་གི་བསྒྲུབ་པ་དང་ཟུང་འཇུག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་

རྒྱལ་མཆོག་སྤྲུལ་པ་ནི་མཆོག་གི་བསྒྲུབ་ཆེན་དུ་འཇོག་གོ །སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་དང་
འབྲེལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཡི། དེ་དང་བྲལ་བའི་
བསྐྱེད་རིམ་རྐྱང་པའི་ཐབས་ཀྱི་དེ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། བསྙེན་པའི་ཡན་
ལག་དྲུག་ཏུ་ནི། །བྱས་ནས་མཆོག་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །གཞན་དག་གིས་ནི་བསྒྲུབས་

454

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གྱུར་ན། །དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གོསུངས་པའི་ཕྱིར། །

༈ གསུམ་པ་སོར་སྡུད་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་གི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་པ་རིམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་

ཕྲན་རྣམས་ལས་ཞིབ་ཏུ་འབྱུང་བས་རྟོགས་སླ་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་སྒྲོན་གསལ་གྱི་སྐབས་འདིར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་
ཀྱི་གཞུང་ཕྲན་རྣམས་ལས་མི་འབྱུང་བས་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་།སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་དེ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྔར་འདུ་བར་ཤེས་དགོས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ལ། སེམས་འགྲེལ་སྐོར་གསུམ་གྱི་ལུགས་དང་། འཇམ་

དཔལ་ཞལ་ལུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ལུགས། སྙིམ་པའི་མེ་ཏོག་གི་ལུགས། མན་ངག་སྙེ་མའི་ལུགས། ལུ་ཨི་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེས་གསུངས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་དང་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་དྲུག་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་པས་དེ་རྣམས་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྔར་འདུས་ཚུལ་སྟོན་པ་མིན་གྱི། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་དོན་
སྒྲོན་གསལ་གྱིས་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྔར་
འདུས་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ །དེ་ཡང་ཡན་ལག་དྲུག་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། སོ་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་དང་། །སྲོག་རྩོལ་དེ་བཞིན་འཛིན་པ་དང་། །རྗེས་སུ་དྲན་དང་ཏིང་འཛིན་རྣམས། །སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དྲུག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

455

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

༈ གཉིས་པ་ལ། ཡན་ལག་དང་པོ་སོར་སྡུད་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལག་གཉིས་པ་བསམ་གཏན་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལག་གསུམ་པ་སྲོག་རྩོལ་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལག་བཞི་པ་འཛིན་པ་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལག་ལྔ་པ་རྗེས་དྲན་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལག་དྲུག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་དང་དྲུག དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། དབང་པོ་
བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །རང་གི་འཇུག་གནས་ཐམས་ཅད་དུ། །འདོད་པ་སོ་སོར་སྡུད་
པས་ན། །སོ་སོར་སྡུད་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་ལུས་དབེན་རྗེས་
ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལྔ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་འཇུག་གནས་ཡུལ་ལྔ་ལ་སོ་སོར་འཇུག་པའི་ཚེ་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་མིག་སོགས་དབང་ཤེས་ལྔ་ལ་གང་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་མཉམ་བཞག་གི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྣལ་
འབྱོར་ནི། སོ་སོར་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྡུད་པ་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་ན་སོར་སྡུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། འདོད་པ་ལྔ་ནི་མདོར་བསྡུས་ནས། །སངས་
རྒྱས་ལྔ་རུ་སྦྱོར་བ་ཡིས། །བརྟག་པ་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དེ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་མིག་སོགས་དབང་ཤེས་ལྔ་དང་མདོར་བསྡུས་པ་སྟེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་དང་། སངས་རྒྱས་ལྔའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་དེས་མཚོན་པའི་ཁམས་ལྔ་དང་དབང་པོ་ལྔ་རྣམས་ལྷར་བརྟག་པ་སྟེ། ལྷར་ལྟ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས། དགའ་བདེ་གཉིས། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དང་ལྔར་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། བསམ་གཏན་

456

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དེ་ནི་རྣམ་ལྔར་འགྱུར། །རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་དགའ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་བདེ་བ་ཉིད་དང་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་རྩེ་གཅིག་ཉིད་དག་སྟེ། །ལྔ་པོ་དེར་ནི་བསམ་གཏན་བསྡུ། །གསང་
བའི་རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོངས་བཤད་པ། །གསང་བ་གསུམ་བྱུང་རྟོག་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་དཔྱོད་པ་འོ། ། དགའ་ལ་རེག་པ་གསུམ་པ་སྟེ། །བདེ་བས་བསྡུས་པ་བཞི་པ་འོ། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་བྱུང་ཟད་པའི། །རང་སེམས་ལྔ་པར་ཤེས་པར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་དངོས་ཞི་བ་ནི། །འདོད་པ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་གསང་བ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་དུ་
མར་ཡོངས་སུ་བཤད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཁམས་ལྔ་དབང་པོ་ལྔ་ཡུལ་ལྔ་རྣམས་ལྷར་ཤར་བ་དེ་ལ་བློས་རྩིང་བར་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པའི་ཡན་ལག དེ་རྣམས་ལྷར་ཤར་བ་ལ་བློས་
ཞིབ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་དཔྱོད་པའི་ཡན་ལག རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡིད་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་དགའ་བའི་ཡན་ལག དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་བདེ་བའི་ཡན་ལག རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་གོམས་པའི་མཐར་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་པ་མིག་ཤེས་སོགས་དྲུག་དང་། ཤེས་བྱ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་གི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་ཞི་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་

དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་ཞི་བའི་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་
གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སོར་
བསམ་གཉིས་ལུས་དབེན་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དབེན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་

457

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སུ་གང་སྣང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་བལྟ་བ་ནི་སོར་སྡུད་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་ཤར་བའི་ཡུལ་སྣང་རྣམས་ལྷར་བལྟ་བ་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ལ། གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་ཚུལ།
གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་ཚུལ། སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་
ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་དབུགས། །འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །གོང་བུའི་གཟུགས་
ཀྱིས་ཕྱུང་ནས་ནི། །སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་རབ་ཏུ་བརྟག །ཅེས་འབྱུང་བས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་འབྱུང་བ་ལྔའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་དབུགས་ཏེ་རླུང་གི་རྣམ་པ་ལ་ཐིག་ལེའི་ངོ་བོར་
ལུས་ཀྱི་སྟོད་ཀྱི་རྩ་ནང་སོ་སོ་ན་གནས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཞུ་བ་གོང་བུ་སྟེ་ཐིག་ལེའི་
གཟུགས་ཀྱིས་ཕྱུང་ནས་སྣའི་རྩེ་མོར་ཏེ་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣའི་ཕྲད་མཚམས་སུ་བརྟག་པ་
སྟེ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། ། ༈ གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་དབུགས། །འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ། །སྲོག་གི་རྩོལ་བ་ཞེས་བྱར་བཤད། །རང་སྔགས། ཞེས་འབྱུང་ལ། སྲོག་གི་རྩོལ་བ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས། གང་གི་ཕྱིར་རིང་དུ་བསྲིང་བ་དང་མཆེད་པས་ན་སྲོག་གི་རྩོལ་བ་ཞེས་ཚེ་བསྲིང་བར་བྱེད་པའི་རླུང་གཅིག་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། ཡན་ལག་དྲུག་གི་ནང་ཚན་གྱི་སྲོག་རྩོལ་ནི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
སྲོག་རྩོལ་ཞེས་མིང་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ན། ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་འབྱུང་བ་ལྔའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྲོག་རྩོལ་ཏེ་རླུང་
ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་སྔགས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་

458

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དེ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། སྙིང་གར་བསམས་ནས་ནི། །སྲོག་ནི་ཐིག་
ལེར་གྱུར་པ་བཞག །ཅེས་འབྱུང་ལ། །དོན་ནི་བསམ་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གནས་གང་དུ་ན། སྙིང་ག་ཆོས་ནང་དུའོ། །གང་བསམས་ན། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་ན་གནས་པའི་སྲོག་སྟེ་
རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །དེ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་
ཡིན་གྱི། བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། ཐོག་མར་སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་
རྩོལ་དང་། དེ་ནས་གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་དང་། དེ་ནས་གསང་
བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རང་དབང་རིན་ཆེན་དགག་པ་ལ། །གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་བཤད། །སེམས་ནི་འགོག་པའི་རྡོ་རྗེར་གྱུར། །མཚན་མ་ཉེར་འཛིན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །མཚན་མའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་ལྔར། །བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེས་གསུངས་པ་ཡིན། །སྨིག་རྒྱུ་འདྲ་བ་དང་པོ་སྟེ། །དུ་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན། །མཁའ་
སྣང་འདྲ་བ་གསུམ་པ་སྟེ། །མར་མེ་ལྟར་འབར་བཞི་པ་འོ། །སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་
བུར་ནི། །རྟག་ཏུ་སྣང་བ་ལྔ་པ་འོ། །བརྟན་འགྱུར་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ནི། །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་སྤྲོ་བར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། རང་ནི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་དང་མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་དང་རིན་ཆེན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་

འགོག་པའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སེམས་འོད་གསལ་དུ་དགག་པ་སྟེ་གཞུག་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུང་བ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི། ཡན་ལག་བཞི་པ་འཛིན་པའི་

459

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཡན་ལག་ཡིན་པར་བཤད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྔ་ལོགས་སུ་
མཚན་མ་ཉེ་བར་འཛིན་པ་འབྱུང་བ་སྟེ། མཚན་མ་དུ་འབྱུང་སྙམ་ན། མཚན་མའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་འབྱུང་བར་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་སྨིག་རྒྱུ་འདྲ་བ་དང་པོ་སྟེ། ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་དུ་བ་ལྟ་བུ་
ནི་གཉིས་པ་ཡིན། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་མཁའ་སྣང་འདྲ་བ་གསུམ་པ་སྟེ། རླུང་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པར་རྩོམ་པ་ན་མར་མེ་ལྟར་འབར་བ་བཞི་པའོ། །རླུང་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པའི་རང་དུས་སུ་སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ནི་རྟག་ཏུ་སྣང་བ་མཚན་མ་ལྔ་པའོ། །སྤྲིན་མེད་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ལ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འབྱུང་ངོ་། །བརྟན་འགྱུར་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ནི། སྨིག་རྒྱུ་ནས་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་བར་གྱི་སྣང་བ་རྣམས་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་རིམ་གྱིས་

ཐིམ་པའི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲོ་བ་སྟེ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །
༈ ལྔ་པ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རྗེས་དྲན་གང་ཞིག་རྣམ་བསྒོམ་པ། །དེ་དང་འདྲ་
བར་སྤྲོ་བར་བྱ། །རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བཤད་དེ། །སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་འབྱུང་ལ། རྗེས་དྲན་གང་ཞིག་རྣམ་བསྒོམ་པ་སྟེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྔ་ལོགས་སུ་

སྨིག་རྒྱུ་ནས་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་བར་ལུགས་འབྱུང་གི་རིམ་པ་དེ་དང་གྲངས་འདྲ་བར་ཉེར་
ཐོབ་ནས་སྨིག་རྒྱུའི་བར་ལུགས་བཟློག་ཏུ་སྤྲོ་བ་སྟེ་སོ་སོར་སྣང་བ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་དྲན་པར་བྱེད་པས་ན་ཡན་ལག་ལྔ་པ་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་

ལག་ཅེས་བཤད་དོ། །
༈ དྲུག་པ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་

460

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པས། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་པ། །གོང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་ནས་
ནི། །དབུས་སུ་གཟུགས་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ། །ཡུད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་བྱེད་
པ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། ཐབས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་ཤེས་རབ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། ངོ་བོ་གཅིག་
ཏུ་གྱུར་པའི་ཟུང་འཇུག་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བར་བཏགས་པ་སྟེ་བཤད་དོ། །
དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་དེ་གང་གིས་བྱས་ན་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་

བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་གཟུགས་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་དེ། སྣོད་
བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་པ་གོང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་ནས་སུ།
ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་དེ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཟག་པ་མེད་
པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་སུ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ལས་ཆུ་ལས་ཉ་འཕར་བའི་ཚུལ་དུ་
ཡུད་ཀྱིས་ཏེ་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་
སྐུར་ལྡང་བར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་སྲོག་རྩོལ་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རིམ་

པར་སྡུད་པ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་རྩོལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་
ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པའི་ཡན་ལག་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པར་སྡུད་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་པའི་ཡན་ལག་དང་རིམ་པ་བཞི་
པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རྗེས་དྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པར་སྡུད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་བཟློག་ཏུ་ལངས་པའི་

461

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཉེར་ཐོབ་དང་། མཆེད་པ་ནས་སྨིག་རྒྱུའི་བར་རྣམས་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཟུང་

འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སེམས་དབེན་དང་སྒྱུ་ལུས་གཉིས། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་དངོས་ཀྱི་ཚིག་
ཟིན་ལ་མ་བྱུང་ཡང་སེམས་དབེན་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྔ་ལོགས་
སུ་ཤར་བའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། སྒྱུ་ལུས་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པས་སྦྱོར་དྲུག་སྟོན་པའི་གཞུང་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པས་སེམས་དབེན་དང་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་པོ་དེ་གོ་བར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཨ་བྷ་ཡ་ཀཱ་རའི་འགྲེལ་པ་ཟླ་འོད་ལས། སོར་བསམ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་དུ་སྡུད། སྲོག་རྩོལ་རྡོར་བཟླས་སུ་སྡུད། འཛིན་པ་སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་དུ་སྡུད། རྗེས་དྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པར་སྡུད་དོ། །སྐལ་ལྡན་གྲགས་པའི་སྒྲོན་མ་རབ་གསལ་དང་། ཀུ་མ་རའི་སྙིང་གི་མེ་ལོང་གཉིས་ལས་སོར་བསམ་གཉིས་སེམས་དབེན། སྲོག་རྩོལ་རྡོར་བཟླས། འཛིན་པ་འོད་གསལ། རྗེས་དྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྡུད་དོ། །པཎྜི་ཏ་སྒྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པས་
སོར་བསམ་གཉིས་ལུས་དབེན། སྲོག་རྩོལ་རྡོར་བཟླས། འཛིན་པ་སེམས་དབེན། རྗེས་དྲན་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་གསུམ་དུ་སྡུད། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་

ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལམ་ལོགས་པ་གཅིག་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །བོད་ཀྱི་མཁས་པ་
གླན་གྱིས་སོར་སྡུད་ཀྱིས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་

ལག་ལ་ལྔར་ཕྱེ་བའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་དབེན་བསྟན། དགའ་བས་ལུས་དབེན་གྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན། སྲོག་རྩོལ་གྱིས་ངག་དབེན་རྡོར་བཟླས་བསྟན། བདེ་བས་

462

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ངག་དབེན་གྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན། སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་སེམས་དབེན་བསྟན། སངས་
རྒྱས་ཀུན་དངོས་ཞི་བ་ཞེས་པས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་སྒྱུ་ལུས་དེ་བསྟན། འཛིན་
པ་འོད་གསལ་དང་། རྗེས་དྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པར་སྡུད་དོ། །མར་ལུགས་པ་ཁ་ཅིག་སོར་སྡུད་ལུས་དབེན། བསམ་གཏན་སེམས་དབེན། སྲོག་རྩོལ་རྡོར་བཟླས། འཛིན་པ་སེམས་དབེན། རྗེས་དྲན་སྒྱུ་ལུས། ཏིང་ངེ་འཛིན་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྡུ་ཞེས་ཟེར། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག སོར་སྡུད་དང་
བསམ་གཏན་གཉིས་སྒྱུ་ལུས་སུ། སྲོག་རྩོལ་རྡོར་བཟླས་སུ། འཛིན་པ་འོད་གསལ་དུ། རྗེས་དྲན་སྒྱུ་ལུས་དང་སེམས་དབེན་དུ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པར་སྡུད་ཅེས་ཟེར་རོ། །
༈ བཞི་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ལ། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པོ་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་
ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷའི་
རྣལ་འབྱོར་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱིན་གྱིས་བརླབས་དང་ཡོངས་བརྟགས་དང་། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
གཟུགས་རྫོགས་པའི། །རྣལ་འབྱོར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྔགས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱིན་བརླབས་ཙམ་
གྱིས་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད། །རྣལ་འབྱོར་བྱིན་བརླབས་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་

463

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོ་ག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་
བསྐྱེད་པ་དང་།སྒོ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་ནི་དག་པ་དང་། །གསང་སྔགས་ས་བོན་སྐྱེ་བ་ཆེ། །ཕྱག་རྒྱའི་ཚོགས་སུ་བརྟགས་པ་ཡིས། །རིམ་གྱིས་གཟུགས་ནི་རྫོགས་བྱས་པ། །དེ་ནི་བརྟགས་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། །རྣལ་འབྱོར་ཆོ་ག་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོད་
གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་ཏེ་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་
མཚན་དཔེའི་རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་པའི་སྐུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་སྤྲོ་བ་དང་སྡུད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྡུ་དང་སྤྲོ་བར་བྱ་བ་ལས། །རྣམ་པའི་མཆོག་ཀུན་ལྡན་པ་དག །སྐད་ཅིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྫོགས་པ། །རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་གཉིས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ།
རྣལ་འབྱོར་གསུམ་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་ལ་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་
ཡོད་དེ། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱུད་འདི་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་ཡང་། འདིར་དེ་མི་འདོད་དེ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་བཞིན་ནོ། །༈ གཉིས་པ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ལ། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་རམ་མཚན་མ་མེད་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཡོངས་སུ་མ་དག་

464

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་རམ་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། ངེས་ངོར་སྟོང་ཉིད་ངེས་ནས། སྣང་ངོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྣང་ངོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ནི་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་
དངོས་གྲུབ་ཉིད་འགྲུབ་ལ། མཚན་མ་མེད་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ནི་འཇིག་རྟེན་
དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གསང་བའི་བདག་པོ་ལྷའི་གཟུགས་ཀྱང་
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་སྟེ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། །ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ནི་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཏེ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོ། །དེ་ལ་ལྷའི་
གཟུགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་བ་གཉིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་མ་དང་
བཅས་པས་ནི་མཚན་མ་དང་བཅས་པའོ། །མཚན་མ་མེད་པས་ནི་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །མཚན་མར་བཅས་པས་མཚན་
བཅས་ཀྱི། །དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་བ་དམ་པ་བཞེད། །མཚན་མ་མེད་ལ་གནས་པས་
ནི། །མཚན་མ་ཅན་ཡང་འགྲུབ་ཏུ་རུང་། །དེ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །མཚན་མ་མེད་པ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རྫོགས་རིམ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བསྐྱེད་རིམ་

465

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཤས་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་འདིར་དྲངས་པ་ཡིན་གྱི། ལུང་དེས་བསྐྱེད་རྫོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་ལུང་གིས་རྫོགས་རིམ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་དག་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པ་གང་ཞིག རྫོགས་རིམ་དེ་དག་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། མི་རྟག་པ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་མི་རྟག་པ་མ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །
༈ གཉིས་པ་བསྒྲུབ་པའི་གནས་བསྟན་པ་ལ། དྲང་ངེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་དང་། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དབེན་པ་དང་། །རི་བོ་ནགས་འདབ་ཆུ་ངོགས་སུ། །རྟག་ཏུ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་རྣམས་གོ་སླའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་པའི་བསྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་དེ་
སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་དོན་དང་།མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་དང་། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་རབ་ཏུ་རྣམ་
པར་དབེན་པའི་ངེས་དོན་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི་རི་བོ་ནགས་འདབ་ཀྱི་ངེས་

དོན་དང་།བྱ་བསྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆུ་ངོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲུག་པ་
རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་འཐོབ་པ་ནི་གནས་དེར་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་དགོན་པ་ཆེ། །མཉམ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ས་ཕྱོགས་སོ། །སོ་སོར་རྟོག་བྱ་རབ་ཏུ་དབེན། །རྣམ་པར་དག་པ་རི་བོ་ནགས། །བྱ་བ་བསྒྲུབ་

466

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་ཆུ་ངོགས་སུ། །དྲུག་པ་ཉིད་ནི་བདེ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

༈ གསུམ་པ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ། དྲང་
ངེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་ཡང་
བསྡུས་ནས་བཤད་ན། ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཐོབ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་བོ། །གང་གིས་ན། རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལྷ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒོམ་པར་
བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པ་སྟེ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དེས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་ན། རྡོ་རྗེ་བཞིའི་བསྙེན་པ་བྱས་པའི་ཐབས་དག་གིས་སོ། །རྡོ་རྗེ་བཞི་ནི་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ། ས་བོན་བསྡུས་པའི་རྡོ་རྗེ།
གཟུགས་ཉིད་རྫོགས་པའི་རྡོ་རྗེ། ཡི་གེ་འགོད་པའི་རྡོ་རྗེའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ལས་ལྡང་བའི་དེ་ཉིད་ནས་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། གསུམ་པ་ནི། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན་ཞིང་། བཞི་པ་ནི། འདིར་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐུ་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་
པདྨའི་ཡི་གེ་འགོད་པའི་བར་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་
སྟེ། །གཉིས་པ་ས་བོན་བསྡུས་པའོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་ཉིད་རྫོགས་པ་སྟེ། །བཞི་པ་ཡི་གེ་དགོད་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

༈ གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་བཞི་ལས་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་བཞི་

467

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཤད་ན། ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཐོབ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བོ། །གང་གིས་ན་རང་གི་སྒོ་གསུམ་དང་ལྷ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དེས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་ན་རྡོ་རྗེ་སྟོང་པ་བཞིའི་བསྙེན་པ་བྱས་པའི་ཐབས་དག་གིས་སོ། །འོ་ན་གོང་དུ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་བསྙེན་པར་བཞག་ནས། འདིར་སྟོང་པ་བཞི་བསྙེན་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ་དབེན་གསུམ་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་སུ་མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོང་པ་བཞི་པོ་དེ་དྲངས་ནས་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ནི་ལམ་འདིའི་གཞུང་ཤིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༈ བཞི་པ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འབྲིང་པོ་བྱེད་ཚུལ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།
དེའི་ཕན་ཡོན་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་དུས་ཐབས་གང་གིས་འགྲུབ་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རྟེན་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་སྒྲུབ་པ་པོ། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པར་འདོད་པའི་བློ་དང་ལྡན་པ་སྒྱུ་རྩལ་རེ་བཞིའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མཁས་པ་དེས། དུས་བཞི་སྟེ་སྤྱན་སོགས་ཡུམ་བཞིར་བསྒོམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་དང་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་བསྒོམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་སྟེ་ལེགས་པར་བསླབས་པ་ལྔ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཡུལ་

ལྔར་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྟེ། དང་པོ་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་། དེ་ནས་གླུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་སྙན་པ་ཉན་པ་དང་དེ་ནས་ལུས་དང་གོས་ལ་བྱུགས་པའི་དྲི་ཞིམ་པོ་

468

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྣོམ་པ་དང་། དེ་ནས་མ་མཆུའི་སྦྲང་རྩིའི་རོ་འཇིབས་ཏེ་མྱང་བ་དང་། དེ་ནས་རེག་བྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་རང་དང་རིག་མ་ལྷར་བསྐྱེད། ལུས་ལ་རིགས་ལྔ་བཀོད་ནས་རང་གི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་རྭ་དབུས་མའི་ནོར་བུ་ལ་ཡི་གེ་ༀ་གྱིས་མཚན་པ། བུ་ག་ཡི་གེ་ཕཊ་སེར་པོས་བཀག་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་
པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བུ་ག་ཡི་གེ་ཕཊ་སེར་པོས་བཀག་པར་བསྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་རབ་སྦྱོར་བ་སྟེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་སྤྱི་བོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཞུ་བ་ནོར་བུའི་རྩེའི་བར་དུ་ཕབ་པ་འཕོ་མིན་དུ་བཟུང་བའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པས་ན་སྡོམ་པ་ཡིན་པར་རྒྱུད་འདིར་བཤད་དོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ཞག་
བདུན་དང་འབྲིང་གིས་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་ཐ་མས་ཀྱང་ཟླ་བ་གཅིག་གམ་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་
གཉིས་ནས་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་མཚན་མ་འབྱུང་བའི་ཞག་གྲངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རབ་
བསྐུལ་བ་སྟེ་དབྱེ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ང་ཡིས་རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ནོ། ། ༈ གསུམ་པ་ནི། མཚན་འཛིན་གྱིས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དམ་ཚིག་སྟེ་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་བསྒྲུབས་ན་ནི།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་དངོས་གྲུབ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་མཆོག་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་སྐད་དོད་པཀྵ་ཞེས་པ་ཕྱོགས་ལའང་འཇུག་པས་

469

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཕྱོགས་ཀྱི་ནང་དུ་འགྲུབ་པར་སྟོན་ལ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དོན་དམ་བདེན་པ་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་སྟེ་བདེན་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་
འཇུག་དེ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

༈ ལྔ་པ་བསྐྱེད་རིམ་པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ།
དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། མཇུག་བསྡུས་ཏེ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་
པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟེ་
དེའི་ནང་ནས་ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེས་རང་གི་ལུས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་སྡོམ་པ་སྟེ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡུལ་འདི་ནི་
འོག་ནས་འཆད་པའི་རྣམ་སྣང་གཙོ་འཁོར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྣང་
མཛད་དཔལ་སྤྱན་མ་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པ་དེ་ལ། རང་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ལས་འབྱེད་བྱེད་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམ་པའི་རང་གི་ལུས་བྱིན་
གྱིས་བརླབ་པའི་གནས་སུ་བྱས་ཏེ། སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་ལྡན་པར་བྱ་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །དེར་མ་ཟད་རྣམ་སྣང་གི་འཁོར་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་རང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམས་པས་རང་གི་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་གནས་སུ་བྱས་ཏེ། སྐུ་ཡིས་མཚན་པ་ཡི་སྟེ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་
ལྡན་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་

470

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྟེ་དེའི་ནང་ནས་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་ངག་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པའི་གསུང་རྡོ་རྗེ་དང་སྡོམ་པ་སྟེ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡུལ་འདི་ནི།
འོག་ནས་འཆད་པའི་འོད་དཔག་མེད་གཙོ་འཁོར་ཡིན་ལ་དེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་འོད་དཔག་མེད་དཔལ་གོས་དཀར་མོ་
ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པ་དེ་ལ། རང་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ལོས་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་
དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམས་པས། རང་གི་ངག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་
གནས་སུ་བྱས་ཏེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་དང་ལྡན་པར་བྱ་བར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །དེར་མ་ཟད་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་འཁོར་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་
རང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་བསྒོམས་པས་རང་གི་ངག་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་གནས་སུ་བྱས་ཏེ། གསུང་ལས་བྱུང་བ་ཡི་སྟེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་དང་ལྡན་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་
པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་སེམས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པའི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དང་སྡོམ་པ་སྟེ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་གང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
པའི་ཡུལ་འདི་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་འཁོར་ཡིན་ལ་དེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་འཛིན་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དཔལ་མཱ་མ་ཀཱི་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པ་དེ་ལ་རང་
ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ལས་འབྱེད་བྱེད་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམས་པས་རང་གི་སེམས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་གནས་སུ་བྱས་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་
དང་ལྡན་པར་བྱ་བར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །དེར་མ་ཟད་མི་བསྐྱོད་པའི་འཁོར་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་རང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་

471

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འཆང་དུ་བསྒོམས་པས་རང་གི་སེམས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་གནས་སུ་བྱས་ཏེ།
ཐུགས་ལས་བྱུང་བ་ཡི་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་ལྡན་པར་བྱ་བར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །
༈ གཉིས་པ་མཇུག་བསྡུས་ཏེ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མི་བསྐྱོད་པའམ་ཡང་ན་ཆོས་ཀྱི་

སེམས་དཔའི་འོད་དཔག་མེད་གང་རུང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་
བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་ཕྱིན་ཆད་དུ། དེ་བསྒོམ་པའི་མན་ངག་ལ་རྨོངས་པས་
འདའ་བར་བྱེད་ན་ནི། ཚལ་པར་འགས་པ་ནི་རིང་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་པས་རྒྱུད་
སྨིན་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་བྲལ་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གདོན་མི་ཟ་
བར་རིང་དུ་འགྱུར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྡོ་
རྗེ་བཞིའི་སྦྱོར་བ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་
པའི་དམ་ཚིག་སྟེ་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་རྫོགས་རིམ་པའི་བསྒྲུབ་པའི་མཆོག་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལེའུ་ཡིན་ལ། དེ་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་སྟེ་
བཤད་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་ལའང་ལེའུ་ཞེས་བྱའོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། །འོ་ན་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི་གཞུང་གང་དང་གང་མཐའ་དྲུག་གང་དང་གང་གིས་བཤད་སྙམ་ན།

472

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དེ་ནས་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །ཞེས་པ་ནས། རོལ་མོ་འདི་དག་རབ་ཏུ་བསྒོམ། །ཞེས་པའི་བར་དགོངས་མིན་གྱིས་བཤད། དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །ཞེས་པ་ནས། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་བསྒྲུབ། །ཅེས་པའི་བར་དྲང་ངེས་ཀྱིས་བཤད། མཾ། ལུས་དང་ངག་སེམས་རྡོ་རྗེ་ལ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད། འཁོར་ལོ་འོད་འཕྲོ་མདངས་མཆོག་ཅན། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་རྡོ་རྗེས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད། ལམ་གྱི་བཞི་མདོའམ་ཤིང་གཅིག་དྲུང་། །ཞེས་པ་ནས། སྒྲུབ་པ་པོས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྒྲུབ། །ཅེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད། སྦྱོར་གསུམ་རྡོ་རྗེ་ཅན་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་འགྲུབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད། བསྙེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩི་དག །ཅེས་པ་ནས། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོན་བསྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་
བཤད། དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་དང་། །ཞེས་པ་ནས། བསྒོམས་ན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་དྲང་ངེས་ཀྱིས་བཤད། དུས་བཞི་དག་ཏུ་རབ་སྦྱོར་བས། །ཞེས་པ་ནས། ང་ཡིས་རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན། །ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད། གསང་བ་མཆོག་ལས་བྱུང་བ་ལ། །ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་གསུངས། །ཞེས་
པ་གཉིས་དགོངས་པས་བཤད། དེ་ལ་འདི་ནི་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པའི་སྡོམ་པའི་ཡུལ་ལོ་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སྦྱོར་བའི་དམ་ཚིག་སྒྲུབ་པའི་
མཆོག་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད་པའོ། །
དེ་ལྟར་ན་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་དེ་དགོངས་པ་

473

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འགྲེལ་ཚུལ་མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས། དྲང་ངེས་གཉིས། དགོངས་དགོངས་མིན་གཉིས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བས་ཐོན་པའི་ལམ་ལ་རྫོགས་རིམ་པས་དངོས་
གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་ལྡང་བའི་ཚུལ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་
འཛིན་བསྒྲུབ་པ་དང་།སྔགས་ཀྱི་རི་ལུ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་དང་།ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་བསྒོམས་ནས་རིག་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རིག་མ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།སྐྱེ་བོ་སྐལ་ལྡན་སོགས་དགུག་པ་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཤ་ལྔ་ལ་སོགས་
པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་། ཁ་
ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བསྙེན་པ་རྡོ་རྗེ་བཞི་དང་།མཆོག་གི་བསྙེན་པ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་དང་། རིམ་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་མདོར་
བསྡུས་པ་དང་། སྤྲོས་མེད་འབྲིང་གི་སྤྱོད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་དུས་ཐབས་གོང་གིས་འགྲུབ་པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརླབས་ཀྱིས་

གསོལ་གདབ་གསུམ་དང་བཅས་པ་རྣམས། འཆད་ཚུལ་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྔ་ལ་བཤད་པས། གང་ཟག་ལྔ་པོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་བ་ཆགས་པ་ནི། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །
༈ དོན་བསྒོམ་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་ལ། ལེའུ་སྔ་

474

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པས་ལེའུ་དང་པོའི་དོན་བཤད་པ་དེ་ནས་རིམ་གཉིས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཅིང་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་གོམས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པར་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གདུལ་བྱ་རྣམས་རང་དང་བསྟན་པ་ལ་འདུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚར་གཅོད་དང་རྗེས་འཛིན་གྱི་ལས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་འདི་གསུངས་སོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། ལས་ཚོགས་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་
པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། བསྟོད་པས་སྟོན་པ་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གཏབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གསུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་བོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། གང་གིས་གསོལ་ན། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྡོ་རྗེ་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་རང་རྒྱུད་ལ་འཛིན་ཅིང་། འདོད་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཀུན་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཞི་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པར་
འབྱུང་བ་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་པའི་ས་སྙིང་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །གང་ལ་གསོལ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་
གྱི་ཐུགས་ལ་བཞུགས་པས་ན་ཐུབ་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་

475

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དོན་ཏེ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་གདུལ་བྱ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྩོལ་བའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་
ཡིན་པས་ན་སྟོན་པ་ཆེ་སྟེ། འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གཉིས་དམ་ཚིག་སྟེ་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་ཏོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་གསོལ་ན། ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་
མཆོད་དེ་ཕྱག་འཚལ་ནས་སོ། །དོན་གང་གསོལ་ན། ཚར་གཅོད་དང་རྗེས་འཛིན་གྱི་ལས་ཚོགས་རྣམས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་དབྱིངས་འདི་
གསུངས་སོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། ཨེ་མའོ་ནི་ངོ་མཚར་བའོ། །གང་ལ་ངོ་མཚར་ན་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཏེ་ཐབས་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྡོ་
རྗེ་བཞི་ལས་འདས་པས་ན་བཟང་པོ་སྟེ་དེ་ལའོ། །ཡང་ཨེ་མའོ་ནི་ངོ་མཚར་རོ། །གང་ལ་ངོ་མཚར་ན་བྱང་ཆུབ་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དྲུག་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ་
ཐབས། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཟུང་འཇུག་དེ་ཉིད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་ན་མཆོག རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་པོའི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ངོ་མཚར་རོ། །ཨེ་མའོ་ནི་ངོ་
མཚར་བའོ། །གང་ལ་ངོ་མཚར་ན་ཆོས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བ་དེ་ལའོ། །ཡང་ཨེ་མའོ་ནི་ངོ་མཚར་རོ། །གང་
ལ་ན། སྔགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ་
ཐབས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པར་
བསྟན་པ་དེ་ལའོ། །དེ་ཡང་རྩ་ཤེ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་

476

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཉིད་ཀྱིས་ཞི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་

སྐྱེས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་

སྟོང་པ་ཡིན་ལ། མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཐབས་ཀྱིས་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་རབ་ཏུ་བཤད་པ་དེ་ལ་ངོ་མཚར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་རྫོགས་རིམ་པས། ཡིད་དུ་འོང་བ་དབྱངས་གསལ་ལས་བཏུས་པའི་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་རྣམས་ཀུན་གང་དུ་བསྡུས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་
བཞིའི་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་གདངས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་
བཟླས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཤད་དུ་གསོལ། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་བསྒོམས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པས་སྦྱོར་བ་ཡིས། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་བསྒྲུབ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་

རློབ་པ་དེ་བཤད་དུ་གསོལ། སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

རིགས་ཏེ་ཚོགས་གང་དུ་བསྡུས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཚན་མ་ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་ནས་

477

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསང་སྔགས་བཟླ་བར་བྱེད་པའི་ངེས་དོན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དེ་དེ་རིང་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་གསུང་དུ་གསོལ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལྷའི་སྐུ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་ཅན་དུ་སློབ་བཞིན་པའི་ཡེ་
ཤེས་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་གསན་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་

དུའོ། །དུས་ཏེ་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་

སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་
ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་རབ་ཏུ་བསྒོམས་པས། གཞན་གང་དང་ཡང་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཤད་དུ་གསོལ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། བཟླས་པའི་ཆོ་ག ལས་ཚོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ། མཆོད་པའི་ཆོ་ག བཟླས་པའི་རབ་དབྱེ། དུག་གསུམ་གྱི་དོན་
བསྒོམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དངོས་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་གསུངས་ན། གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྗེས་དེ་ནས་
སོ། །གང་གིས་གསུངས་ན་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་སྟོན་པ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཟུང་འཇུག་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་མཛད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། ཡེ་ཤེས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་
གཉིས་འབྱུང་བ་སྟེ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་པར་བྱེད་པས་ན་བྱེད་པ། གཞན་

478

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
གྱིས་རང་ལ་མངོན་སྤྱོད་དང་དབང་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་རྣམས་གཅོད་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེད་པ། དམ་པ་ཚངས་པ་སོགས་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་དགྲ་བཅོམ་ལ་
སོགས་པའོ། །དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། ། གང་གསུངས་ན་འོག་ནས་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་འདི་གསུངས་སོ། །༈ གཉིས་པ་ནི། སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀུན་གང་དུ་
བསྡུས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་རླུང་ལྡང་
འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་སུ་མི་ཕྱེད་པར་མཚན་པ་སྟེ་དབྱེར་མེད་དུ་
སྦྱར་ནས་བཟླ་བ་ཡིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྐུ་རྡོ་རྗེ་གསུང་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། རྡོ་རྗེའི་མཐར་ཏེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྲགས་པའི་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་
གསུམ་གྱི་རང་གདངས་བཀོད་པ་སྟེ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་
སྦྱར་ནས་བཟློ་བ་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་
དེ་འདྲ་བའི་རྡོར་བཟླས་དེ་རྟེན་གང་ལ་གནས་ནས་བྱེད་སྙམ་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་

རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སམ་རྟེན་ནི། གཞིའི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་གྲགས་པའི་སྒྲུབ་
པ་པོའི་ཕུང་པོ་རྙིང་པའི་རྟེན་ལ་གནས་ནས་སྤྲོ་བ་སྟེ་རླུང་ཕྱིར་ལྡང་བ་དང་དེས་མཚོན་
པའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དག་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་

ཤར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱའོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱས་པ་འདི་ཡིས་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། ༈ གཉིས་པ་ལ། དབང་པོ་རབ་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་།

479

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དབང་པོ་ཐ་མའི་མཆོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཟུང་འཇུག་པས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་། གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དང་།
ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒོམས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པའི་མཆོག་བརྟག་པར་བྱས་ན་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་འཆད་ན་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ཕྲ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་ནས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པར་ཉེར་སྤྱོད། འདོད་ཡོན། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་ཚོགས་སྤྲུལ་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་
གྱི་ངོ་བོར་བསམས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པའི་མཆོག་བརྟག་པར་རབ་ཏུ་བྱ་བ་འདི་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པའོ། །ཉེར་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་བླ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པར་བཞག་ཀྱང་རྟེན་ཟུང་འཇུག་པས་འདི་ལྟར་བྱས་ནས་མཆོད་པའི་ཆ་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་པའི་མཆོད་པ་ལས་གཞན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་མཆོད་པ་བཤད་ན་མཆོད་ཡུལ་གྱི་ལྷ་དང་། མཆོད་པའི་ལྷ་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་སོ་སོ་སྟེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་གྱི་ལྷའི་ཚོགས་དུ་མ་ཞིག་ཏུ་སྤྲོ་བར་བྱ་སྟེ། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཉེར་སྤྱོད། འདོད་ཡོན་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པར་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཏེ་

480

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བློའི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་སྤྲོ་ཞིང་། མཆོད་ཡུལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་
མཆོད་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་ནས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཧཱུཾ་ཡིག་ལ་རབ་ཏུ་བསྡུ་བར་བྱ་བ་དང་ཐུན་གྱི་མཐར་བརྗོད་ནས་
ཏེ་གང་དུ་སྤྲོས་པའི་རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཚུར་རང་ལ་སྤྲོ་བ་
སྟེ་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སོགས་དང་ཁ་སྦྱོར་ཏེ་
ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་མཆོད་པ་འདི་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ཕྱེ་བའི་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་
གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
༈ གསུམ་པ་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བཟླས་པ། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རིན་
པོ་ཆེའི་བཟླས་པ། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཟླས་པ། ཁྲོ་བོའི་
བཟླས་པ། དུག་གསུམ་གྱི་བཟླས་ས་པ། མ་ནིང་གི་བཟླས་པ་དང་དྲུག་ཡོད་པ་ལས།
དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་པའི་སྐུའི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་
སྣང་གི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་ༀ་གྱི་སྒྲ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་ན་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་
པར་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ༀ་ཡིག་གི་དོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
སེམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྐུའི་བཟླས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་

གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་པའི་གསུང་གི་དམ་ཚིག་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཨཱཿཡིག་དེ་

481

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཛིན་པས་ན་སྒྲ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་སྒྲ་མིན་པ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཨཱཿཡིག་གི་དོན་དེ་
ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གསུང་གི་བཟླས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་མི་
བསྐྱོད་པའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཧཱུཾ་ཡིག་དེ་སྒྲས་བརྗོད་ཅིང་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཛིན་པས་ན་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་གནས་པ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་རྡོ་རྗེ་ཧཱུཾ་ཡིག་གི་དོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་
པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་དུས་ཏེ་ལྡང་འཇུག་གནས་
གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་སྟེ་དབྱེར་
མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་དོན་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་
གྱི་གདངས་སུ་ཤར་བ་ལ་ཡིད་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་བཟང་པོ། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བཟླས་པས་ནི་རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བཟླས་
པ་དེ་ནི་འདོད་དོན་སྟེར་བས་རིན་པོ་ཆེའི་བཟླས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ༈ གསུམ་པ་ནི། རྩ་བའི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ནུས་པ་ཐོན་པའི་མཚམས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མི་
ཤིགས་པ་ལས་དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནས་སྤྲོ་བ་དང་སྡུད་པའི་སྐུའི་སྤྲིན་ཏེ། ཡན་ལག་གི་རླུང་རྣམས་ཕྱིར་བཞུད་པ་ཧཱུཾ་གྱི་གདངས་དང་། ནང་དུ་བྱོན་པ་ༀ་གྱི་

482

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གདངས་དང་། ནང་དུ་གནས་པ་རྡོ་རྗེའི་དོན་ཨཱཿའི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་དེ་ནི་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་དབང་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་བཟླས་པ་ཡིན་པས་ན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཟླས་པར་བཤད་དོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་དམ་ཚིག་སྟེ་བསད་བསྐྲད་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཅན་
གྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་ལྕེ་ཧཱུཾ་ལས་
བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་ནས་ༀ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཚིག་རང་གཞན་
གྱིས་ཐོས་པར་གྲགས་ཏེ་བཟློ་བ་དེ་ནི་ཁྲོ་བོའི་བཟླས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་དོ། །
༈ ལྔ་པ་ནི། རྟེན་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་འདོད་པའི་དོན་ཏེ་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པས་དེ་ལྔ་ཚོལ་བ་ལྷུར་ལེན་པའི་འབད་པས་མྱོས་པ་སྟེ་ངལ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོབ་ཅིང་ཕན་པར་དགའ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གཏི་མུག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཏི་མུག་རྣམ་པར་དག་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་གཏི་མུག་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་འོད་གསལ་དུ་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇོག་པ་སྟེ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གཏི་མུག་
གི་བཟླས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་
བརྟན་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འཁྲིག་ཚིག་ཕོ་མོ་ཕན་ཚུན་དུ་སྨྲ་བར་བྱེད་ཅིང་།ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་འདོད་ཆགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་

འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་པར་དག་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་

483

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རྒྱ་མཚོ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་འོད་གསལ་དུ་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཞག་པ་སྟེ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གཞན་ལ་ཞེ་སྡང་བའི་བློ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ། ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཞེ་སྡང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་དག་པའི་འདོད་པའི་བསམ་པས་
ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་འོད་གསལ་དུ་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཞག་པ་སྟེ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཞེ་སྡང་གི་
བཟླས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །
༈ དྲུག་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དམ་ཚིག་སྟེ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཅན་
འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་དབུ་མ་དམ་ཚིག་སྟེ་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་དང་། རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་པ་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་འོད་གསལ་རྣམས། དཔེར་ན་མ་ནིང་ཕོ་མོ་གཉིས་གང་གི་ཡང་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བ་ལྟར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་སྒོམ་པར་
བྱེད་པ་ནི་མ་ནིང་གི་བཟླས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་དོ། །འདི་ལ་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་དང་གླན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་དུ་བྱས་ནས་རྡོར་བཟླས་ལ་དབྱེ་བ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། རིགས་དྲུག་དང་། ཁྲོ་བོའི་བཟླས་པ་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་དང་། མ་ནིང་གི་བཟླས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་
ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྐུ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་

484

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁྲོ་བོའི་བཟླས་པ་ནི་ངག་བཟླས་དང་།དུག་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དུག་གསུམ་ཅན་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་
འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་ནིང་གི་བཟླས་པ་ནི་འོད་གསལ་བསྒོམ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་པས་དེ་རྣམས་ལ་རླུང་གི་བཟླས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

༈ བཞི་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དོན་བསྒོམ་པ་དང་། གཏི་མུག་དང་ཞེ་སྡང་གི་
དོན་བསྒོམ་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་པས་ཐོབ་བྱའི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་མཆོག་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྫོགས་པར་མཛད་དོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་རྫོགས་ན། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་
གིས་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །གང་རྫོགས་ན། སེམས་ཅན་
ཀུན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པས་ཏེ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་དེའོ། །ཐབས་གང་གིས་རྫོགས་ན། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པས་ཏེ། ཁ་སྦྱོར་ལས། ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཆགས་བྲལ་མིན། །དབུ་མར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆགས་པ་མཆེད་པ་མིན། ཆགས་བྲལ་སྣང་བ་མིན། དབུ་མ་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་
པའི་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམ་པའི་ཐབས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་
མཛད་དོ། ། ༈ གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའི་རྟེན་འབའ་ཞིག་གིས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འགྲུབ་པར་མ་ཟད་ཀྱི། བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་

ཀྱང་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རིག་པ་ཆེན་མོ་སྤྱན་ཞེས་བྱ་

485

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རིག་པ་ཆེན་མོ་ནི་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལེགས་པར་བསླབས་པའི་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ཡུམ་བཞིར་བསྒོམ་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་པདྨ་ཅན། གླང་པོ་ཅན། དུང་ཅན་མ། རི་དྭགས་ཅན་
གྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་
བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་རྟག་ཏུ་
བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པ་བསྟན་པ་དག་གིས་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་

ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པ་ཡོད་ན། སྐྱེས་པས་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་ལས་ལོགས་སུ་བུད་མེད་ཀྱིས་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་མ་གསུངས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འོག་སྒོར་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པ་ལྟ་བུ་ལམ་གྱི་

ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སྐྱེས་པས་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བུད་མེད་ཀྱིས་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་
མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བཞི་དང་སྟོང་བཞི་དྲངས་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་
དུ་བསྒོམ་པར་བྱས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པ་བཞིན་
དུ། ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་མས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་དགའ་བཞི་དང་སྟོང་བཞི་དྲངས་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་

མཐར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གཉིས་པོ་ལ། དྲང་བའི་དོན་དང་། ངེས་པའི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཏི་མུག་གི་དམ་ཚིག་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་། དེའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་བྱམས་

486

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་དང་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་རྡོ་རྗེ་ཅན་ས་སྙིང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་འདིར་ཕྲེང་སྔགས་མ་གསུངས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཕྲེང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་བཟླས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ། མ་ནིང་སྟེ་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་དག་གི་གནས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པས་འགྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། །གསོད་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་དག་དང་ལྡན་ཞིང་གདུག་པ་འདུལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི། མཆོག་གི་ཆོས་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་དང་
ལྡན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་དག་པ་མི་བསྐྱོད་པ་འབྱུང་བའི་གནས་ཧཱུཾ་ཡིག་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
གྱིས་གསོད་པའི་དོན་གྱི་ལས་སྦྱོར་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །༈ གཉིས་པ་ནི། གཏི་མུག་གི་དམ་ཚིག་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས།
མ་ནིང་སྟེ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་དག་གི་གནས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འགྲུབ་པས་དངོས་གྲུབ་དམ་པ་རབ་ཏུ་སྟེར་བ་སྟེ་སྩོལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ནི་མཆོག་གི་ཆོས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་འདོད་
པ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས། ཞེ་སྡང་སྣང་བ་དང་དེ་འབྱུང་
གནས་སུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་གསུམ་དང་། ཁྲོ་བོ་མཆེད་
པ་དང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་དང་དེས་མཚོན་པའི་ཉེར་ཐོབ་
དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་པོ་རྣམས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་

487

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསོད་པ་སྟེ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་དག་གིས་གསོད་པ་སྟེ་ཕུང་པོ་སོགས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་ལས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རིགས་ལྔའི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་དང་། དེའི་སྔོན་དུ་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་དང་། དེའི་སྔོན་དུ་བྱ་བའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྣམ་སྣང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་བསྒོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རང་གི་སྙིང་ཁའི་དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམ་སྣང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་བསྒོམ། དེའི་ཐུགས་ཀར་གསལ་བ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གནས་

པར་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་བསྐྱེད། དེའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་འཁོར་ལོའི་
སྔགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ༀ་ཡིག་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དོན་ཏེ་
གང་ལ་ཞི་བའི་ལས་བྱ་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་བཀུག་ནས་རང་གི་སྣ་བུག་གཡོན་པ་ནས་དྲངས་ཏེ། སྙིང་ཁའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ལ་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཞི་བའི་ལས་རྣམས་བསྒོམ་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །རང་མི་བསྐྱོད་པ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྙིང་ཁའི་
དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་

488

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་བསྒོམ། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྡོ་རྗེ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གནས་པར་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པའི་ལྟེ་
བའི་ནང་གི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེའི་སྔགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཧཱུཾ་ཡིག་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དོན་ཏེ་གང་དབང་དུ་བྱ་རྒྱུའི་བསྒྲུབ་བྱ་བཀུག་ནས་རང་གི་སྣ་བུག་
གཡོན་པ་ནས་དྲངས་ཏེ། སྙིང་ཁར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ལ་འོག་ནས་འཆད་པའི་དབང་གི་ལས་རྣམས་བསྒོམ་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །རང་རིན་འབྱུང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་རང་གི་སྙིང་ཁའི་དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རིན་འབྱུང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་བསྒོམ། དེའི་ཐུགས་ཀར་རིན་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་གདན་ལ་
རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་པའི་ལྟེ་བའི་ནང་གི་དབུས་སུ་གནས་པའི་རིན་ཆེན་སྔགས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སྭ་ཡིག་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་དོན་ཏེ། གང་ལ་རྒྱས་
པའི་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་གང་ཟག་དེ་བཀུག་ནས་རང་གི་སྣ་བུག་གཡོན་པ་ནས་དྲངས་ཏེ་སྙིང་ཁར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ། འོག་ནས་འཆད་པའི་རྒྱས་པའི་ལས་རྣམས་བསྒོམ་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །རང་འོད་དཔག་མེད་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སྙིང་
ཁའི་དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འོད་དཔག་མེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་པདྨ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་བསྒོམ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣ་ཚོགས་པདྨའི་གདན་ལ་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་

489

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་པདྨའི་སྔགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཨཱཿ ཡིག་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་དོན་ཏེ་གང་ལ་དབང་གི་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་གང་
ཟག་དེ་བཀུག་ནས་རང་གི་སྣ་བུག་གཡོན་པ་ནས་དྲངས་ཏེ། སྙིང་གའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་འོག་ནས་འཆད་པའི་དབང་གི་ལས་རྣམས་བསྒོམ་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །རང་དོན་གྲུབ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྙིང་གའི་དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དོན་གྲུབ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རལ་གྲི་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་
པ་ཅན་དུ་བསྒོམ། དེའི་ཐུགས་ཀར་དམ་ཚིག་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་
དབུས་སུ་རལ་གྲི་གནས་པའི་རལ་གྲིའི་ཡུ་བའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་རལ་གྲིའི་སྔགས་ཏིང་
ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཧཱ་ཡིག་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་དོན་ཏེ། གང་ལ་དབང་གི་
ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་གང་ཟག་དེ་བཀུག་ནས་རང་གི་སྣ་བུག་གཡོན་པ་ནས་དྲངས་ཏེ་སྙིང་གའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ལ་འོག་ནས་འཆད་པའི་དབང་གི་ལས་རྣམས་བསྒོམ་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་པོ་ཀུན་གྱི་དབུས་དང་ནང་གི་
ངོས་བཞི་གྲྭ་བཞི་ཕྱིའི་གྲྭ་བཞི་སྒོ་བཞི་སྒོའི་གཡས་གཡོན་རྣམས་དང་མཚམས་བཞི་དང་སྟེང་འོག་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་གནས་སུ་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དགོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་སྣང་གི་སྒོ་ནས་ཞི་བའི་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ལྷ་དང་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་། རིན་

490

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པའི་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྷ་རྣམས་དང་འོད་ཟེར་རྣམས་ཁ་དོག་སེར་པོ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབང་གི་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལ་འོད་ཟེར་དང་ལྷ་རྣམས་ཁ་དོག་དམར་པོ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དྲག་པོའི་ལས་
བསྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་ལྷ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་ཁ་དོག་ནག་པོ་སྟེ། འོད་ཟེར་ལྔའི་བྱེ་བྲག་གིས་
ལས་ཀྱི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་རྣམས་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་དང་ནང་དུ་སྡུད་པའི་དཀྱིལ་

འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དེ་བསྒོམས་ན་བྱང་ཆུབ་སྟེ་འདོད་པའི་དོན་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་སྔགས་པ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་སྤྲོ་བ་སྟེ་སྤྲུལ་པ་དང་བསྡུ་བར་བྱ་བའི་ལྷ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་དང་
རྫོགས་རིམ་གྱི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བསྒྲགས་སོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་
པས་ལྷ་སྤྲོ་བའི་ཚེ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་འཁོར་ལོའི་ལྷ་རྣམས་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་དང་
ནང་དུ་བསྡུ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལུས་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ངག་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སེམས་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཕྱིར་

སྤྲོ་བ་དང་། ནང་དུ་བསྡུས་ནས་རང་རང་གི་གནས་སུ་བཀོད་ནས་དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ནི་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པའི་གནས་སུ་
འགྱུར་ཞིང་འདོད་པའི་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྫོགས་རིམ་པས་ལྷ་སྤྲོ་བ་དང་བསྡུ་བའི་ཚེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་པོ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་འཁོར་
ལོའི་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བར་བྱ་བ་དང་། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སོགས་ལྔར་བསྡུ་བ་

491

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དང་། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ལྷར་བསྡུ་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གཅིག་ཏུ་
བསྡུ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་བའང་བསྒོམ་པ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
༈ གསུམ་པ་དེའི་སྔོན་དུ་བྱ་བ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པ་ནི། སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་།གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དེས་མཚོན་པའི་རིན་འབྱུང་དང་དོན་གྲུབ་སྟེ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་གའི་དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་རང་རང་གི་བདག་པོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་གཟུགས་བསམས་ནས་དེའི་ཐུགས་ཀར་རང་རང་གི་སྔགས་རྡོ་རྗེ་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ༀ་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དག་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་པའི་ལས་བསྒྲུབ་པ་ནི། བསམ་གཏན་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་བའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་གི་འབྱུང་བ་བཞིའི་
དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་དག་གི་རླུང་ཁ་དོག་རྣམ་པ་བཞིར་གནས་པ་ཀུན་བརྟགས་ལ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྙིང་གར་ཏེ་སྲོག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
བཞིའི་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་སྔགས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་དོན་ཏེ།
ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་
བསྒོམས་ནས་ཏེ་བྱས་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་སྲོག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་བཟླས་པས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི། ཟུང་འཇུག་ལ་གནས་པའི་སྔགས་པ་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྣོད་
མིན་པ་ལ་རབ་ཏུ་གསང་བར་བྱ་བའི་བཟང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུང་ལས་བརྒྱུད་པ་ལས་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ནི། ནད་ལ་སོགས་

492

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་ཞི་བའི་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནི་སྤྱན་གྱི་ཚུལ་ཏེ་ཁ་དོག་དཀར་ཞིང་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་
ནས་དལ་བར་རྒྱུ་བའི་སྲོག་འཛིན་ཆུའི་རླུང་གིས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་དང་། ཚེ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་རྒྱས་པའི་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནི་གསེར་ཞུན་མའི་མདོག་ལྟར་རྣམ་པར་སྣང་བར་མཛད་ཅིང་མཛེས་པའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་
གནས་ཀྱི་རླུང་ཐུབ་སེལ་སའི་རླུང་སེར་པོས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་སྣ་བུག་གཉིས་ནས་དྲག་ཏུ་རྒྱུ་བ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་དང་། རང་དང་ཆོས་ལ་དད་པར་བྱེད་པའི་དབང་གི་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནི་རྡོ་རྗེ་པདྨོ་ཅན་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རླུང་གྱེན་རྒྱུ་མེའི་རླུང་
དམར་པོས་གཙོ་བྱས་ནས་སྣ་བུག་གཡས་རྐྱང་ནས་དལ་བུས་རྒྱུ་བ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་དང་། མངོན་སྤྱོད་དེ་བསད་བསྐྲད་སོགས་ཀྱི་དྲག་པོའི་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནི་
རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་སྟེ་དོན་འགྲུབ་ཀྱི་རླུང་མཉམ་གནས་རླུང་གི་རླུང་ལྗང་སེར་གྱིས་གཙོ་བྱས་
ནས་སྣ་བུག་གཡོན་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བ་ལ་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱའོ། །བསྐྱེད་རིམ་པས་ལས་སོ་སོ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ལྷ་དང་སྔགས་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར་མིན་པར་འདིར་སྔགས་རྣམས་ཀུན་གྱིས་མཚན་པ་སྟེ་སྣོད་མིན་
པ་ལ་གསང་བར་བྱ་བ་ལྷ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བའི་རོལ་མོ་སྟེ་རིམ་པའོ། །ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་གཅིག་པུས་སྤྲུལ་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་པ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་ཟུང་འཇུག་ལ་གནས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་སྣོད་མིན་ལ་གསང་བར་བྱ་བ། སྐུ་གསུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་
རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
༈ གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དྲག་པོའི་ལས་དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བ་ཞི་

493

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་དང་།སྔར་
བཤད་པའི་ཞི་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་དང་། རྒྱས་པ་དང་དབང་གིས་ལས་གཉིས་སྤེལ་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབང་གི་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་། བསད་
ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་བསྟན་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ལ། བསད་པའི་ལས་སྦྱོར་དང་།མནན་པའི་ལས་སྦྱོར་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་བསད་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། གསོད་པའི་ཆོ་ག་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སོགས་ལ་མ་དད་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་སེམས་
ཀྱིས་སྨོད་ཚིག་སྨྲ་བའི་སེམས་ཅན་ལོག་ལྟ་ཅན་རྣམས་དང་། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་སྨོད་པ་དང་གཞན་ཡང་མཚམས་མེད་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གདུག་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལའང་ཆེ་གེ་མོ་འདི་སོད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གིས་རབ་ཏུ་བསྐུལ་བའི་བསད་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དངོས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་བྱའོ། །ཞེས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རིགས་གསུམ་གྱི་བདག་

ཉིད་ཅན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་བསད་ལས་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་བསད་ལས་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསད་ལས་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་སྔོན་དུ་ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་
བའི་ཆོ་ག་དང་། བསད་ཆོག་གི་བཀའི་འཁོར་ལོ་བསྟན་པ་དང་། བགེགས་བཟློག་པའི་བཀའི་འཁོར་ལོ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་མི་བསྐྱོད་པ་དྲག་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་འདོད་ཁམས་གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་མེད་

494

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཁམས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམས་ལ། གང་ལ་བསད་ལས་བྱ་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་དགྲ་བོ་རྡོ་རྗེ་གནོད་སྦྱིན་སྲིན་པོའི་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་བ་དེས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསད་པར་བསམས་ནས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་ལུས་ལ། ལུས་
དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སོ་གཉིས་བཀོད་དེ་ལ་མཆོད་བསྟོད་བྱས་ལ་འདིས་ཕྱོགས་བཅུའི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསད་དོ། །རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་སྨད་དོ། །མཚམས་མེད་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། །ཞེས་དེའི་ཉེས་པ་ལྷ་རྣམས་ལ་བསྒྲགས་ཏེ་འདིའི་སྐྱབས་མ་མཛད་པར་འདི་ཆོམས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་བསྒོས་པས། ལྷ་རྣམས་
ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་ལུས་བཅོམ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ནས་ཕྱིར་ཕྱུང་

སྟེ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ལ་བཅུག་པར་མོས་པའི་ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བའི་ཆོ་ག་སྔོན་དུ་བྱས་ལ་དེ་ནས་བསད་ལས་དངོས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས་བརྩམ་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། མི་བསྐྱོད་པའི་དང་། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་དང་། དེའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་དང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའི་འཁོར་ལོ་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་ལ། དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། ལས་དེ་འགྲུབ་པར་
ངེས་པའི་དུས་བསྟན་པ་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མིང་བསྟན་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུས་པའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་བྱས་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར་ཏེ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཉི་ཟླ་པད་གསུམ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་

495

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཉི་མ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཧཱུཾ་རིང་པོ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཕྱོགས་བཞིའི་རྭ་རྣམས་དབུས་ཀྱི་རྭ་ལ་མ་རེག་པར་ཁ་ཕྱིར་གྱེས་པ། དེ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ལས་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། ཁྲོ་བོའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པའི་མཆོག་སྟེ་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དྲག་པོ་ཞལ་བཞི་པ་གནག་པ་མཆེ་བ་གཙིགས་པ་ཕྱག་དྲུག་པ་སྐུ་མདོག་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་མདོག་ལྟར་སྔོ་བ། ཞབས་གཡས་བསྐུམ་གཡོན་བརྐྱང་བས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་བཞུགས་པར་རྣམ་པར་

བསྒོམས་པ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་པའི་དང་པོ་
སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དྲག་པོ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཅན་དུ་བྱས་པ་དེས། ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་སྤྱན་དྲངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཏེ་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་སོགས་རིགས་ལྔའི་བྱེ་བྲག་གིས་གོང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སུ་སྟེ་དྲག་པོའི་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་རང་གི་ལུས་
ཀྱི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་ལྷ་དེ་དག་གཟུད་པ་སྟེ་དགོད་པར་བྱ་ཞིང་།དེ་ནས་འདུ་བྱས་པའི་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ལུས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཞུ་

བའི་ཐིག་ལེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་བབ་པ་དེ་ཉིད་ཆ་གཅིག་བྷྲུཾ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་དང་། ཆ་གཅིག་གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་
བའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་

496

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བསྒོམས་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་སྟོབས་པོ་ཆེ་སྟེ་ཁྲོ་བོའི་རྣམ་པར་བསམ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཕྱིར་སྤྲོས་མཛད་པ་མཛད་ནས་སླར་ཡང་ཚུར་འདུས་ཏེ།
ལྷ་ཕོ་དྲག་པོ་རྣམས་ལག་པ་གཡས་པ་སྟེ་གཙོ་བོའི་གཡས་ལོགས་སུ་རབ་ཏུ་དགོད་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷ་མོ་དྲག་མོ་རྣམས་གཙོ་བོའི་གཡོན་ལོགས་སུ་དགོད་པ་འདི་རབ་ཏུ་བྱའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་དེ་རྣམས་སྤྲོ་ཚུལ་དང་ཉམས་ཇི་ལྟར་
བསྒོམ་ཞེ་ན་སེམས་ཁྲོས་པས་ལུས་འཁྲུགས་པའི་ཉམས་ཅན་གྱི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་མི་སྡུག་
པ་སྟེ་སྨིན་མ་བསྐྱོད་པ་སྤྱན་དམར་བ། མཆེ་བ་གཙིགས་པ། འཇིགས་སུ་རུང་བའི་སྐུ་ཆེ་ཞིང་སྦྲུལ་སྐ་རགས་སུ་བཅིངས་པ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །ཕྱག་ན་དགྲ་སྟ་དང་སྟ་རེ་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་མཆོག་འཛིན་པ། གསོད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གཙེས་ཤིག་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའི་དོན་འབའ་ཞིག་སེམས་པ་བསྒྲལ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་ཀྱང་གསོད་པར་ནུས་ན་སེམས་ཅན་གདུག་པ་ཅན་གཞན་རྣམས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས་སོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། པ་ཚབ་ཀྱིས། ཉི་མ་བདུན་དུ་འདི་བྱ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

ཀྱང་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །རྨོངས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་གསོལ། །འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་
ཡོངས་མི་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་འགྱུར་ལེགས་ཏེ། དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་གསོལ་བ་བླ་མ་ལ་རག་ལས་པའི་དོན་གྱིས་ན་རྨོངས་པའི་བདག་ཉིད་རྟེན་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་སྒྲུབ་པ་
པོས། བསད་ལས་དངོས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་འདི་ཉི་མ་བདུན་དུ་བྱས་ན་བསད་ལས་

497

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ལས་རྣམས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོངས་སུ་མི་བྱ་ཞིང་། ཉི་མ་བདུན་གྱི་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྡོ་
རྗེ་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་བཅུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་
མཆོག་སྩོལ་བར་ལུང་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ༈ ལྔ་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གཙེས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བའི་བཀའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་
དམ་ཚིག་སྟེ་ཁྲོ་བོའི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མིང་བསྟན་པ་དང་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་གཉེན་ཏེ་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་སྡུད་པའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་
པོས། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཉི་ཟླ་པད་གསུམ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། །དེའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ༀ་ཡིག་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པའི་འོད་ཟེར་འབར་བས་བརྒྱན་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། མཚན་དཔེའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པའི་མཆོག་ནི་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྐུ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཅན་དུ་

498

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རབ་ཏུ་བསྒོམས་ལ། དུས་གསུམ་དམ་ཚིག་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་བྱས་པ་དེས་རང་གི་སྙིང་གའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་སྤྱན་དྲངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་
ཏེ་སངས་རྒྱས་རྣམས། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་སྟེ་ལྷ་ཕོ་མོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་འོད་
ཟེར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ་དྲག་པོའི་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་ནི་ལྷ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་གཟུད་པ་སྟེ་བཀོད་ལ། དེ་
ནས་འདུ་བྱས་པའི་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ལུས་ཀྱི་ལྷ་དྲག་པོ་རྣམས་
ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཐིག་ལེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་བྱུང་བའི་ཆ་གཅིག་ཧྲུཾ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་དང་། ཆ་གཅིག་གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་
དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྣམ་སྣང་མ་གཏོགས་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལྷ་དྲག་པོ་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་དེ། ཡུམ་གྱི་པདྨ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱིར་ཕྱུང་

མཛད་པ་མཛད་སླར་བྱོན་ནས་རང་ལ་ཞུགས་པས་རང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་གྲགས་ཆེན་ཏེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དྲག་པོ་ཞལ་བཞི་ཕྱག་དྲུག་པ་དེའི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་
ན་མེ་སྟག་འཕྲོ་བ་ཅན་གྱི་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་དགུ་པ་ཁ་གྱེས་པ་བསྣམས་པར་བསྒོམ་ས་
པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤྲོ་བ་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
ཕྱིར་སྤྲོས་མཛད་པ་མཛད་སླར་བྱོན་ནས་ལྷ་ཕོ་དྲག་པོ་རྣམས་གཙོ་བོའི་གཡས་ལོགས་དང་། མོ་དྲག་མོ་རྣམས་གཙོ་བོའི་གཡོན་ལོགས་སུ་དགོད་པར་བྱ་ཞིང་།ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་རང་གིས་བཀའ་བསྒོས་པའི་གནོད་མཛེས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་རླུང་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསྐྱོན་ནས་ལྕགས་ཀྱུས་སྙིང་ག་ནས་ཕུག འོད་ཟེར་གྱི་ཞགས་

499

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
པས་མགྲིན་པ་ནས་བཅིངས་ཏེ་བཀུག་ནས་རང་གི་མདུན་ན་གནས་པ་ལ་རང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དྲག་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་སྐུ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཅན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་དེའི་སྲས་རྣམས་བདག་ལ་གསོན་ཅིག བདག་ནི་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོ་རབ་སྦྱོར་བ། །གལ་ཏེ་དམ་ཚིག་ལས་འདས་ན། །རྡོ་རྗེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཡིས། །སྐུ་གསུམ་ལས་བྱུང་དགས་པར་
བགྱི། །ཞིག་པར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་འཚལ། །ཞེས་བཀའ་བསྒོས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་དུ་ཁྱེར་ཏེ་སྲོག་
དང་འཕྲལ་བའི་བསད་ལས་དངོས་བྱས་ནས། བསྒྲུབ་བྱ་མི་འཁྲུགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་པར་བསྒོམ་མོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོའི་དམ་ཚིག་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དྲག་པོ་སྟེ་དེ་ཡང་རྣམ་སྣང་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དྲག་པོ་བཅུག་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དྲག་པོར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་སྣང་གི་བསད་ཆོག་གི་བཀའི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་པ་དང་དེས་མཚོན་ནས་རིན་འབྱུང་འོད་དཔག་མེད་དོན་གྲུབ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དྲག་པོར་བསྐྱེད་དེ་རང་རང་གི་བསད་ཆོག་གི་བཀའི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །༈ གསུམ་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མིང་བསྟན་པ་དང་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་སྒྲུབ་པ་པོས་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་ལྷག་མོས་
ཀྱི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་དེའི་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་

500

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་སུ་སྟེ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པར་
བསམ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པས་མཚོན་པའི་མངོན་བྱང་ལྔའི་རིམ་གྱིས་

རང་ཉིད་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཅན་གྱི་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དུ་བསྐྱེད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་
སེམས་དཔའི་བར་དུ་བརྟག་པ་སྟེ་བསྒོམ་པར་བྱས་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ལ་ལྷ་དྲག་པོ་སོ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་དེ་རྣམས་རང་གི་སྐུ་གསུམ་སྟེ་སྤྱི་བོ་མགྲིན་པ་སྙིང་ག་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་ལ་གཞུག་པ་དག་བྱའོ། །དེ་ནས་འདུ་བྱས་པའི་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་
པ་ལས་ལུས་ཀྱི་ལྷ་དྲག་པོ་རྣམས་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཐིག་ལེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཕྱུང་བ་

དེ་ཉིད་ཆ་གཅིག་བྷྲུཾ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་དང་། ཆ་གཅིག་གདན་དེ་
རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཤིན་རྗེ་
གཤེད་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཁྲོ་བོ་
གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་མདོག་དང་འདྲ་བ་སྟེ་ཁྲོ་བོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱས་ཏེ།
ཡུམ་གྱི་པདྨར་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་རྣམས་
སླར་ཡང་ཕྱིར་སྤྲོ་བར་བྱ་ཞིང་། དུས་གསུམ་ལ་བཞུགས་སེམས་ཅན་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་དྲག་པོ་སོ་གཉིས་སྤྲོས་པ་རྣམས་མཛད་པ་མཛད་ནས་སླར་བྱོན་ཏེ་
ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གནས་སུ་ལྷ་ཕོ་དྲག་པོ་རྣམས་གཙོ་བོའི་གཡས་ལོགས་དང་མོ་
དྲག་མོ་རྣམས་གཙོ་བོའི་གཡོན་ལོགས་སུ་དགོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
སྔོན་དུ་བཏང་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་ལྷ་རྣམས་ཁྲོས་པས་བསྒྲལ་བའི་

501

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གདུག་སེམས་ཅན་གྱི་དགྲ་བོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་གསོད་པར་བསྒོམ་
པའི་བསད་ལས་དངོས་འདི་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། གཤིན་རྗེ་གཤེད་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གཙེས་ཤིག་པའི་བཀའི་དོན་དཀྱིལ་ཏེ་སྙིང་པོ་འཁོར་ཏེ་ལེན་ཅིང་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དམ་ཚིག་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་
པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པས་མཚོན་པའི་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་རིམ་གྱིས་

བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་
བཏང་ནས། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་བསད་ཆོག་གི་བཀའི་འཁོར་ལོ་དང་། གཤིན་རྗེ་
གཤེད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་ནུས་པ་མཉམ་ཞིང་ཁྲོ་བོའི་གཟུགས་
སུ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སྟེ་ཁྲོ་བོ་ལྷག་མ་དགུ་ལའང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བསད་ཆོག་གི་བཀའི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །༈ བཞི་པ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསད་ཆོག་གི་བཀའི་འཁོར་ལོ་བསྟན་པ་ནི། སྐུ་
རྣམ་སྣང་། གསུང་འོད་དཔག་མེད། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པས་མཚོན་པའི་གཤེགས་པ་ལྔ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱན་སོགས་གཤེགས་མ་ལྔ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དྲག་པོར་བསྒྱུར་བའི་བསད་ཆོག་གི་བཀའི་འཁོར་ལོ་སྦྱོར་བའམ། རང་སྔགས་ཏེ་རྣམ་སྣང་སོགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དང་དེས་མཚོན་པའི་སེམས་མ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་ཏེ་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་སྐུ་མདོག་ཕྱག་
མཚན་སོགས་མདོར་བྱས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཏེ་དཀྱིལ་

འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དྲག་པོར་བསྒྱུར་བའི་བསད་

502

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཆོག་གི་བཀའི་འཁོར་ལོ་སྦྱོར་བའམ། ཡང་ན་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་མཐུ་སྟོབས་དམ་ཚིག་སྟེ་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་ཁྲོ་བོ་ལྷག་མ་དགུ་རྣམས་གང་དུ་ཡང་མ་བསྒྱུར་བའི་བསད་ཆོག་གི་བཀའི་འཁོར་ལོ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། གཞུང་འདིའི་འམ་ཞེས་པ་དང་ཡང་ན་ཞེས་པའི་དོན་ལྷ་ཞི་བ་རྣམས་ཀྱི་བསད་ལས་

བྱེད་པའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དྲག་པོར་བསྒྱུར་བའམ། ཡང་ན་རང་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་

བོར་བསྒྱུར་ནས་བསད་ལས་བྱེད་པའི་གདམ་ང་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འམ་ནམ་ཡང་ན་ཞེས་པ་གཤེགས་པ། སེམས་དཔའ་ཁྲོ་བོ་སྟེ་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་བསད་ལས་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། །

༈ གསུམ་པ་བགེགས་བཟློག་པའི་བཀའི་འཁོར་ལོ་བསྟན་པ་ནི། སྔགས་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་པོ་ཀུན་གྱིས་བགེགས་བྱེད་པ་བསྲུང་བ་སྟེ་ཟློག་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་
མཆོག་གི་རྡོ་རྗེ་ཅན་སྒྲུབ་པ་པོས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། བསྲུང་འཁོར་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་ལས་དང་པོ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་བསྒོམ་པ་ལ་སེམས་བགེགས་
ཀྱིས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་ལོས་བསྲུང་བའི་དོན་ཆེན་པོར་བྱའོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། ། ༈ གཉིས་པ་ནི། རྟེན་ཟུང་འཇུག་པས་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་གནས་པར་ཏེ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་གདུག་པའི་བསམ་པས་སྣང་ཞིང་འབར་བས་ན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད། སྐུ་མཆོག་ལས་བྱུང་བའི་སྐུ་གསུམ་དམ་ཚིག་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་དག མཁའ་དབྱིངས་རྡོ་རྗེའི་དབུས་གནས་པར་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་

503

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པར་བསམས་ནས་ཟུང་འཇུག་པ་རང་གི་གདན་དུ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་གཉིས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པའི་གཞི་འོད་གསལ་དུ་གཞག་པར་རབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཟུང་འཇུག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་ངག་དང་གནས་ལུས་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་རྣམས་ཐུགས་ཀྱི་སྟེ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་སྒོམ་པར་བྱས་ནས། མཁའ་
དབྱིངས་ཏེ་འོད་གསལ་ལས་སངས་རྒྱས་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་གསུམ་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་རྣམ་པར་བསྒོམ་མོ། །སངས་རྒྱས་ཏེ་བསྒྲུབ་
བྱའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་པོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་དུ་བསྒོམས་ནས་སླར་ཡང་རང་གིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་བསྡུ་བར་བྱའོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་དུ་
བྱས་པ་དེ། རང་གི་སྐུ་གསུམ་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ནི་དེ་དག་གཟུད་པ་སྟེ་གཞུག་པར་བྱས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྲོག་དང་བྲལ་ནས་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྡོ་རྗེ་ལྟར་གཞིག་པར་དཀའ་བའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འཇིག་པར་བྱ་བའི་སྔགས་ཏེ་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུར་
རབ་ཏུ་གསལ་བར་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །༈ གཉིས་པ་མནན་པའི་ལས་སྦྱོར་ལ། སྣོད་མནན་པ་དང་། བཅུད་མནན་པའི་ཆོ་ག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཆོ་ག་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་ཆོ་ག་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་སྒྲུབ་པ་པོས་རང་མཚན་དཔེའི་རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་རབ་ཏུ་བསྒོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་

504

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྣོད་ཆུས་བཀང་བ་རང་གི་མདུན་དུ་བཞག་ལ་རང་ཉིད་ཆུའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁར་འདུག་པར་མོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་ཆུའི་ནམ་མཁའི་ཁམས། ཧཱུཾ་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་རང་བཞིན་དང་། དེས་མཚོན་ནས་ཆུའི་རླུང་།མེ། ཆུ། སའི་རྡུལ་རྣམས། ཡཾ་རཾ་བཾ་ལཾ་ལས་དོན་གྲུབ་འོད་དཔག་མེད་རིན་འབྱུང་རྣམ་སྣང་གི་རང་བཞིན་རླུང་མེ་ཆུ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི། སྔོ་དམར་དཀར་སེར་པོ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་བཀོད་ནས་སྲ་ཞིང་འཐས་པར་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་ཆུ་དེ་རྐང་ལག་གིས་མནན་བཟོད་པ་ན་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པའི་ཆུའི་སྟེང་དུ་རྐང་པས་བཅག་
པར་བྱས་པས་ཀྱང་བྱིང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རྟེན་ཟུང་འཇུག་པས་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་མཉམ་བཞག་སྟེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཟུང་འཇུག་ལ་གནས་པ་ཡིས། ཆུའི་སྤྱི་བོ་སྟེ་སྟེང་དུ་རྐང་པས་བཅགས་ཀྱང་བྱིང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ངོ་བོ་ཉིད་དག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རྡོ་རྗེ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པའི་ཆུ་རྐང་པས་གནོན་པར་
བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། ། ༈ གཉིས་པ་བཅུད་གནོན་པ་ལ། ངག་གནོན་པ་དང་། དཔུང་གནོན་པ་དང་། ཡིད་གནོན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་སྒྲུབ་པ་པོས་རང་གི་ལྷའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ། བསྒྲུབ་བྱ་རང་གི་རྩོད་ཟླ་དེའི་
ཁའི་ནང་གི་ལྕེའི་སྟེང་དུ་ལཾ་ལས་དབང་ཆེན་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོ་རྡོ་རྗེ་གཉིས་
ཀྱིས་མཚན་པ་བསྒོམས་ནས་ནི། དེའི་སྟེང་གི་དབུས་སུ་ཧཱུཾ་རིང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཁྲོ་

505

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བོའི་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་མེ་འོད་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་བཞག་པས་མནན་ཅིང་ཁ་བཀབ་པར་བསམས་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་སྤྱི་བོར་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བསམ་དེའི་
སྟེང་དུ་ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་སྐུ་མདོག་སེར་པོ་རི་རབ་ལྟར་ལྕི་བ་རྐང་པ་གཡོན་
བརྐྱང་བས་མནན་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གཅེར་བུ་པ་ལ་སོགས་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་
དང་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ཏེ་ངག་སྤྲོ་བ་གནོན་པ་ལ་དམིགས་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་གསུམ་མཆོག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དང་པོ་
སྦྱོར་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་སོགས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་གང་ཡང་རུང་
བའི་ཚུལ་དུ་བསྒྱུར་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་
ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ། གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་དང་ཤིང་རྟའི་བཞོན་པ་ཅན་དང་དཔུང་བུ་ཆུང་
རྐང་ཐང་སྟེ་ཡན་ལག་བཞིའི་དཔུང་གི་སྤྱི་བོར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་དུ་སྣ་
ཚོགས་རྡོ་རྗེ། དེའི་སྟེང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་པདྨའི་གེ་སར་སེར་པོའི་
མདོག་དང་འདྲ་བའི་སེར་པོ། ཐམས་ཅད་ཚད་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལྟར་ལྕི་བར་བསམས་ནས། ཁྲོ་བོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོན་བརྐྱང་གིས་གནོན་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམས་
ལ་དགྲའི་དཔུང་ཐམས་ཅད་ས་འོག་ཏུ་སོང་བར་བསམས་ན། སངས་རྒྱས་ལས་སྦྱོར་ལ་མཁས་པའི་དཔུང་ཡང་གནོན་པར་བྱེད་ནུས་ན་གཞན་དག་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ལས་བྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དཔུང་ཐམས་ཅད་གནོན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །

506

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

༈ གསུམ་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་ཞིང་སྲོག་གི་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་

མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་སེམས་པའི་དགྲ་བོ་རྨོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་པོ་
རང་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་སྟེ་འཇིགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་འོག་ནས་བཤད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོ་གའི་ལས་སྦྱོར་འདི་
རབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ་ལས་དང་པོ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་འདས་པས་ཏེ་བྱས་ན་ཡང་། འགས་པ་སྟེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་
སོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་གྱི་ལས་སྦྱོར་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མི་བསྐྱོད་པའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ། ཧཱུཾ་ལས་ཕུར་
བུ་བསམ་པ་ནི། རྩེ་ལྔ་པ་ཡི་ཚད་དུ་སྟེ། ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་སྟོད་ཁྲོ་བོ་
བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་ལ་སྨད་མདུང་རྩེ་གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཅན། མེ་འོད་འཕྲོ་བར་
བསམ་པ་དེ་ཡིས་ནི་རང་ཉིད་ཁྲོས་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྙིང་གར་ཕུར་བུ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བཏབ་པར་བསྒོམས་ན། སངས་རྒྱས་ལས་སྦྱོར་ལ་མཁས་པའི་དཔུང་དག་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་གཞན་བསྒྲུབ་བྱ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟའོ། །ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་སེམས་
པའི་དགྲ་བོ་རྨོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་དམིགས་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མིང་དང་
བཅས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདུད་དང་མ་མོ་སོགས་ཀྱིས་བཏང་བའི་ནད་

507

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཡམས་དང་བཅས་པའི་གྲོང་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ངམ་ཡང་ན་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་མང་པོ་འདུ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་རམ། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་གནས་པའི་ལྗོངས་དག་ཏུ་ནི་འོག་ནས་བཤད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་འདིས་ནི་རིམས་ལ་སོགས་པའི་ནད་
ཀུན་སྤོང་བ་དང་ཞི་བར་བྱ་བ་ལ་ཡང་རྟག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་
གྱི་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་ནི་རྣམ་སྣང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་ནད་དང་བཅས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་སོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་བར་སྣང་དག་
ལ། ༀ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་ཤིང་ཏ་ལའི་ཚད་ཙམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་
དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་བསྐལ་པ་བསྲེག་པའི་མེ་ལྟར་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བར་བསྒོམ། མེ་འོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ནད་གདོན་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བསྲེགས་པར་བསམས་ནས་
སླར་ཡང་རྡོ་རྗེ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་ནང་དུ་རབ་ཏུ་
བསྡུ་བར་བྱའོ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་འོད་ལྟར་དྭངས་ཤིང་འོད་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོགས་དེ་རྣམས་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་དག་ཀྱང་བྱ་
སྟེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་ལ། དེའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་རྣམ་སྣང་
སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་བསྒོམས་ནས་ཀྱང་། ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་
པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུན་བབ་པས་བསྒྲུབ་
བྱའི་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་བ་སྟེ་ཞུགས་པས་ནད་གདོན་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་

སྦྱངས་པར་ཡང་དག་པར་བསམ་པའི་ཞི་བའི་ཆོ་ག་འདི་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་བཤད་མ་ཐག་
པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་འདི་ཡིས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ནད་མེད་པ། རྡོ་རྗེ་

508

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལྟར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྦྱིན་པ་རབ་ཏུ་སྒོམ་པ་སྟེ་བྱས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ཀྱི་ཉམས་

སྟོབས་ཟད་པ་དགང་དཀའ་བ་སྟེ་རྒྱས་པར་དཀའ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་འགེངས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་བྱས་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་དཔལ་དང་འདྲ་བར་འོད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་
རོ། །ནད་དང་བཅས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་དང་།ཆོས་ཆེན་འོད་དཔག་མེད་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྲིན་

ཏེ་ཚོགས་དེར་སྤྲོ་བར་བྱས་ནས་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་བྱས་ན། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཡུན་

དུ་གནས་དེར་ནད་མེད་པ་དང་བདེ་བར་གནས་པར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྣོད་མིན་ལ་གསང་བའི་སྐུ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ཀྱི་ནད་ཐམས་ཅད་

ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྐྱོན་མེད་པ་སྟེ་མི་བསླུ་བའི། རིམས་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་ནད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པ་
འབྱུང་བའི་ཐབས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དམ་བཅས་པས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལས་དང་པོ་པ་བསྐྱེད་རིམ་པས་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་བསྒོམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡིད་དང་མཐུན་
པའི་གནས་གང་དུ་དམ་བཅས་པ་སྟེ་ཐུན་བཞིར་བསམ་གཏན་གྱིས་ཡང་དག་པར་

སྤྱོད་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕུར་གདབ་དང་བཅས་པའི་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་བསྲུང་འཁོར་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། དཀྱིལ་

509

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི་ཐུན་བཞིར་གནས་པར་བྱས་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཏེ་རང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་ལྷ་དེ་རྣམས་དང་ནུས་མཐུ་མཚུངས་པར་
འགྱུར་རོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམས་པའི་ཕུར་གདབ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། སྟོད་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བདུད་རྩི་ཐབ་སྦྱོར་གྱི་གཟུགས་ལ་སྨད་མདུང་

རྩེ་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་ལས། མེ་སྟག་འབར་བ་འདྲ་བ་འཕྲོ་བའི་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་དེས་ཕྱོགས་བཅུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་བགེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུའི་སྤྱི་བོར་

གདབ་པར་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་སྒྲུབ་པ་པོའི་སེམས་བགེགས་
ཀྱིས་འདུལ་བ་སྟེ་གཞན་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་བགེགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ བཞི་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མིང་དང་
བཅས་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ས་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནས། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་གཞུང་བཞིན་དུ་བསྐྱེད། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཞི་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བསམས་ནས་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་
ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ༀ་ཡིག་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། རང་རྣམ་སྣང་དམ་ཚིག་

510

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སེམས་དཔར་བསྒོམས་པའི་ཐུགས་ཀར་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་གདན་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྒོམས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གང་ལ་ནད་ཞི་བར་བྱ་བར་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དྲངས་ཏེ་རང་གི་སྣ་བུག་གཡོན་པ་ནས་ཞུགས་པ་སྙིང་གར་ཟླ་གདན་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞག་ལ། ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་དང་སྦྱོར་བའི་མཆོག་ཅན་རྣམ་
སྣང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་གང་བ་སྤྱན་
དྲངས་པར་བསྒོམས་ལ། ལྷ་དེ་རྣམས་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་བསྡུས་ནས་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་
ཞུགས་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱ་ནད་པ་དེ་ལ་སྤྱི་བོ་ནས་དབབ་པར་བྱས་པ་ཡིས་ནད་དང་བྲལ་བར་
བྱས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་རང་གི་སྣ་བུག་གཡས་པ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་མདུན་དུ་ༀ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཞག་ལ། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེས་སྔར་སྤྱན་
དྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྲིན་ཏེ་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་འོད་ཟེར་གྱི་
གཟུགས་ཀྱིས་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་པ་རྣམས་བ་སྤུའི་བུ་ག་སྟེ་རང་གི་རྡོ་རྗེའི་ལམ་
ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་སྤྲོས་པ་སྟེ་ཕྱུང་བ་ལས། རྣམ་སྣང་གི་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་བསྐྱེད་
དེ་ཡུམ་གྱི་པདྨ་ནས་ཕྱིར་ཕྱུང་། བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་སྟེང་གི་བར་སྣང་ལ་སངས་རྒྱས་སྤྲིན་

ཏེ་རྣམ་སྣང་གི་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་གནས་པ་དེའི་ཚེ་ལྷ་དེ་རྣམས་ཡབ་ས་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ནད་པ་དེ་ལ་དབང་བསྐུར་བས་
ནད་ཞི་བ་དང་ལུས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་སྩོལ་བ་ཡིན་ནོ། །

511

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

༈ གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྤྲིན་ཏེ་རྣམ་སྣང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་བཀོད་པ་སྟེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་གསོ་དཀའ་བའི་ནད་པ་ལ་དམ་ཚིག་གིས་ཏེ་དབང་བསྐུར་བས་སྐད་ཅིག་གིས་ནད་དང་བྲལ་ནས་ལུས་རྒྱས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པར་འགྱར་བའི་ཚུལ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ ལྔ་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མིང་དང་
བཅས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་ནི། །ཞེས་པ་རྣམ་
སྣང་གི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་བསམ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱས་
ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེ་
ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནས། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་གཞུང་བཞིན་བསྐྱེད་ནས་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་རྒྱས་པའི་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ལཾ་ལས་དབང་ཆེན་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བསམ་སྟེ། དེའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྭཱ་
ཡིག་དང་དེ་ལས་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་རིན་འབྱུང་གི་གཟུགས་སུ་བསམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། རང་རིན་འབྱུང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་བསམ་པའི་སྙིང་གར་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྒོམས་ནས་། ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གང་ལ་རྒྱས་

པའི་ལས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་བཀུག་ནས་རང་གི་སྣ་བུག་གཡོན་པ་ནས་

512

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དྲངས་ཏེ་སྙིང་གར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞག་པར་བྱས་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་པའི་མཱ་མ་ཀཱི་དང་སྦྱོར་བའི་
རིན་འབྱུང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལྷའི་ཚོགས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་སུ་སྟེ་ནམ་
མཁའ་གང་བར་བསྒོམས་ནས་ཉམས་དགའ་བ་སྟེ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས། ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
གསེར་གྱི་འོད་དང་འདྲ་བའི་སེར་པོ་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་རང་གི་
སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་པས་སྙིང་གར་བཞག་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ལ་གནས་པའི་རྒྱས་པའི་ལས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་ལུས་ལ་བབ་པར་བྱས་པ་ལས། བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་སེར་སྣ་སོགས་སྦྱངས་ནས་རང་གི་སྣ་བུག་གཡས་པ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་མདུན་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་ལ་བཞག་ལ། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་སྔར་
སྤྱན་དྲངས་པའི་རིན་འབྱུང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་འོད་དུ་ཞུ་བ་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེ་བ་སྤུའི་བུ་ག་སྟེ་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་སྤྲོས་པ་
ལས་རིན་འབྱུང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལྷའི་ཚོགས་བསྐྱེད་དེ་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་སྦྱོར་མཚམས་ནས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྲིན་ཏེ་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་ཕྱིར་སྤྲོས་ནས་
བསྒྲུབ་བྱའི་སྟེང་གི་བར་སྣང་ལ་བཀོད་དེ། ལྷ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་བས་
དེའི་དབུལ་ཕོངས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བཀྲུས་པར་ཡང་དག་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་བཤད་མ་ཐག་
པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོ་ག་འདི་ཡིས་ནི་དགང་དཀའ་བ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ནོར་ལ་

513

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སོགས་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་དཀའ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་འགེངས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བ་དང་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་དཔལ་དང་
ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲིན་གྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་རིན་འབྱུང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལྷའི་
ཚོགས་རྣམས་བཀོད་པ་སྟེ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ཏོ། །
དབང་གི་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་
བསམས་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཨཱཿདང་། དེ་ལས་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཆོས་འཛིན་པའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་

བསམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། རང་འོད་དཔག་མེད་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་བསྒོམས་པའི་སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་ཐུགས་ཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྒོམས་ནས། ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་གིས་གང་དབང་དུ་བྱ་བར་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་བཀུག་པ་རང་གི་སྣ་བུག་གཡོན་པ་ནས་དྲངས་ཏེ་ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞག་པར་བྱས་ལ། དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གོས་དཀར་མོ་དང་སྦྱོར་བའི་ཉམས་དགའ་བ་སྟེ་འོད་
དཔག་མེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་

གནས་ནི་སྟེ་ནམ་མཁའ་དགང་བ་སྟེ་གང་བར་སྤྱན་དྲངས་ནས། ལྷ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་

514

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་པདྨ་
རཱ་གའི་ཁ་དོག་དང་འདྲ་བའི་དམར་པོ་རྣམས་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་
ནི་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ། ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ལ་གནས་པ་རང་གི་དབང་
དུ་བྱ་བར་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་ལུས་ལ་དབབ་པར་བྱས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དེས་རང་ལ་མ་དད་པ་སྦྱངས་ཏེ། རང་ལ་དད་ཅིང་འདུན་པར་བྱས་ནས་དེ་རང་གི་སྣ་བུག་གཡས་པ་ནས་བཏོན་ཏེ་མདུན་དུ་པདྨ་དམར་པོའི་གདན་ལ་བཞག་ལ། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་སྔར་སྤྱན་དྲངས་པའི་ལྷ་རྣམས་འོད་དུ་ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་
ཞུགས་བ་སྤུའི་བུ་ག་སྟེ་ནོར་བུའི་བུ་ག་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་བབས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་

ཏེ། འོད་དཔག་མེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་་བསྒོམ་པ་སྟེ་བསྐྱེད་ནས་སུ་ཡུམ་
གྱི་པདྨ་ནས་འོད་དཔག་མེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྲིན་ཏེ་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས། བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་
སྟེང་གི་བར་སྣང་ལ་ཕྱིར་སྤྲོས་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དབང་བསྐུར་བས་དེས་རང་དང་ཆོས་ལ་མ་དད་པའི་སྒྲིབ་པ་

སོགས་བཀྲུས་པར་ཡང་དག་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་

མི་ཕྱེད་པའི་བཤད་མ་ཐག་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོ་ག་འདི་ཡིས་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་དེས་
ནོར་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིན་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རང་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་ལ་འདོད་པའི་དོན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་
བ་དང་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་

སྤྲིན་གྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་འོད་དཔག་མེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་བཀོད་པ་སྟེ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་

515

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལ་དབང་བསྐུར་བ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ དྲུག་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མིང་དང་
བཅས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམས་པའི་དབུས་སུ། ནམ་
མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེ་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་ནས་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་
བར་གཞུང་བཞིན་བསྐྱེད། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗང་སྔོན་
དབྱིབས་ཟླ་གམ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཧཱུཾ་དང་། དེ་ལས་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་རྡོ་རྗེ་ནམ་མཁའ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་གཟུགས་སུ་བསམ་པ་དང་། དོན་གྲུབ་ལ་ས་བོན་ཧཱ་དང་ཕྱག་མཚན་
རལ་གྲི་དང་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། ཆོས་འོད་དཔག་མེད་བསྐྱེད་པ་མདུན་དུ་སྟེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་
སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། རང་རང་གི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་སྙིང་གར་རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་རང་རང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསམས་ནས། དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གང་འདོད་པ་དེ་དབང་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་དབང་

གི་ལས་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་དང་གང་ཟག་གཞན་གྱི་དབང་དུ་སྡུད་པ་གཉིས་
ལས་འདིར་ཕྱི་མ་དང་། དེ་ལ་ཡང་གང་ཟག་དེ་དང་དེས་དབང་དུ་སྡུད་རྒྱུ་གཉིས་ལས་
འདིར་གང་ཟག་གཞན་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གཞན་དེ་བཀུག་ནས་རང་གི་སྣ་བུག་གཡོན་པ་ནས་དྲངས་ཏེ་ཐུགས་ཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་ལྷན་ཅིག་

516

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཏུ་བཞག་པར་བྱས་ལ་རང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྣམ་སྣང་ལ་

སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། ས་སྙིང་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མཚོན་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་དོན་གྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡབ་ཡུམ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་གང་བར་སྤྱན་དྲངས་ལ། ལྷ་རྣམས་
སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཟི་བརྗིད་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འོད་ཟེར་
ལྔའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་རིགས་ལྔའི་སྐུ་མདོག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་ཕྱེ་བའི་ལྗང་གུར་སྣང་བ་དེ་ནི་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་པ་དེ་ནི་ཐུགས་ཀར་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་
དབབ་པར་བྱས་པས། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཞན་གྱི་མ་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་སྐྱོན་རྣམས་
སྦྱངས་ནས་གཞན་གྱི་དད་པའི་གནས་སུ་བྱས་ཏེ་རང་གི་སྣ་བུག་གཡས་པ་ནས་ཕྱིར་

ཕྱུང་མདུན་དུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་དང་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་སྟེང་དུ་བཞག་པར་བྱས་ལ། སྔར་རང་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་འོད་དུ་ཞུ་བ་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་པའི་ཐིག་
ལེ་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་བབས་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དོན་གྲུབ་གཉིས་
ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་བསྐྱེད། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨའི་སྦྱོར་མཚམས་
ནས་ཕྱིར་སྤྲོས་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱའི་སྟེང་གི་བར་སྣང་ལ་འཁོད་པ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལ་དགྱེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་
ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་དགའ་
སྟོན་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལ་སྩོལ་བར་མཛད་དོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབང་གི་ལས་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་

517

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་གནས་སྐབས་སུ་དབང་གི་ལས་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་རང་གི་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་

སུ་བྱོན་པ་དང་། ལུས་འཇམ་དཔལ་གྱི་ནི་མདོག་དང་འདྲ་བ་སྟེ་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་
པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གནས་ལ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་རང་གི་འདོད་པའི་ལས་
བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེས་བལྟས་པ་ཙམ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གིས་གང་མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དབང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་བློན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཚུངས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། དམ་
ཚིག་སྤྲིན་ཏེ་བློན་པོའི་ཚོགས་ཀྱིས་བཀོད་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་གང་ཟག་དེ་ལ་བསྙེན་
བཀུར་བས་འདུན་པར་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །༈ བདུན་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་དྲག་པོས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་དྲག་པོ་
རྣམས་སྤྲུལ་པའི་རྗེས་སུ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱིའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་ནམ་མཁའ་སྟེ་བར་
སྣང་གི་གནས་སུ་རྡོ་རྗེ་གནོད་སྦྱིན་སྲིན་པོ་ནི་དྲག་ཅིང་སྟེ། གསོད་པར་དགའ་བ་ཁྲོ་ལ་རབ་ཏུ་གཏུམ་པ་དང་ཝ་དང་བྱ་རོག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་མི་ཤ་ཟ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་།བྱ་རྒོད་དང་ཁྱི་རྣམས་ཀྱིས་གང་བར་བསྒོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ། དགྲ་བོ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་རྡོ་རྗེ་གནོད་
མཛེས་ཀྱིས་བཀུག་ནས་རང་གི་མདུན་དུ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གནས་

པར་བསམས་ནས་ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བའི་སྔོན་འགྲོ་དང་ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བའི་ཆོ་ག་དངོས་གཞི་བྱས་ནས། བསྒྲུབ་བྱ་དགྲ་བོ་རྣམས་སྡིག་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་ཉེས་པས་སེམས་

518

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཤིན་ཏུ་སྐྲག་ཅིང་ལུས་འདར་བུས་ཐེབས་པར་བསྒོམས་ལ། དགྲ་བོ་དེས་སངས་རྒྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པར་བསམས་ལ། དེ་ནས་བསད་ལས་ཀྱི་རྣལ་

འབྱོར་དངོས་གཞིའི་ལས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་རང་གིས་བཀའ་བསྒོས་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དགྲ་བོ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་

གནས་སུ་ཁྱེར་ཏེ་རལ་གྲི་དང་སྟ་རེ་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས་
པས་མནན་ནས་ཏེ་དུམ་བུར་གཏུབས་པས། དེ་ན་གནས་པའི་ཝ་དང་བྱ་རོག་སོགས་
ཀྱིས་རྒྱུ་མ་ཁྲག་དང་རྐང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དྲངས་ནས་ཟོས་པར་རྣམ་པར་བསྒོམ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་ན་དགྲ་རྣམས་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བསྒོམས་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་དང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་
བསྐྱེད་རིམ་པ་ལས་སྦྱོར་ལ་མཁས་པ་ཡང་བསྒྲལ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན། ཟླ་བ་ཕྱེད་ནི་ཚུན་ཆད་དུ། །འཆི་བར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟའོ། །རྡོ་རྗེའི་སྤྲིན་མི་བསྐྱོད་པའི་ཁྲོ་བོའི་ཚོགས་དང་དམ་ཚིག་སྲིན་པོ་སོགས་རྣམས་དང་བཀོད་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་

འཕྲུལ་བ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ གསུམ་པ་ལ། སྔགས་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་དང་།
དེ་གཉིས་ཉེ་བར་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རིགས་ལྔའི་དང་། ཡུམ་བཞིའི་དང་། ཁྲོ་བོ་བཅུའི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་བཤད་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་གཞན་མང་པོར་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྐུ་མདོག་ནི་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་དཀར་པོའི་མདོག་དང་འདྲ་བར་དཀར་པོ་
དང་། ཞལ་གསུམ་པ་དེའི་རྩ་ཞལ་དཀར་བ། གཡས་ཞལ་ནག་པོ། གཡོན་ཞལ་རབ་

519

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཏུ་དམར་བ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་འཁོར་ལོ་བསྣམས་པ། དབུ་སྐྲ་རལ་པ་
ཐོར་ཚུགས་སུ་བཅིངས་པ་ལ་དབུ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་པྲོག་ཞུ་དག་གིས་བརྒྱན་པར་བསམ་མོ། །རྡོ་རྗེ་ཅན་མི་བསྐྱོད་པ་ནི་ཞལ་གསུམ་པ་རྩ་ཞལ་ནག་པོ། གཡས་ཞལ་དཀར་བ། གཡོན་ཞལ་དམར་པོར་བསམ་ཞིང་།ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ཀྱི་དང་པོར་རྡོ་
རྗེ་བསྣམས་པ། དབུ་སྐྲ་རལ་པ་ཐོར་ཚུགས་སུ་བཅིངས་པ་ལ་དབུ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་སྲོག་ཞུས་བརྒྱན་པ། སྐུ་ལ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཅན་དུ་བསྒོམ་མོ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་འཁྲུག་བྱེད་པ་ནི་ཞེས་པ་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
བསྐོར་བའོ། །དེ་དང་ཞལ་གྱི་འགྲོས་འདྲ་བའི་འདོད་ཆགས་ཅན་ཏེ་འདོད་ཆགས་རྣམ་
པར་དག་པའི་འོད་དཔག་མེད་ནི་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གསུམ་པའི་རྩ་ཞལ་དམར་པོ། གཡས་ཞལ་ནག་པོ་གཡོན་ཞལ་དཀར་པོའི་ཞལ་དུ་བསམ་ཞིང་།ཕྱག་དྲུག་པ་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོར་པདྨ་ཆེན་པོ་བསྣམས་པ། དབུ་སྐྲ་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་སུ་
བཅིངས་པ་ལ་དབུ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་སྲོག་ཞུས་བརྒྱན་པ། ལོངས་སྤྱོད་ཅན་ཏེ་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆགས་ཆེན་གྱི་སྐུར་བསྒོམ་མོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལྷའི་སྐུ་གསུམ་པོ་
བསྒོམས་ན་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་ལས་རྣམས་རབ་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་བཟང་པོ། མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་ཏེ་ཕྱག་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ནི་མདོར་བྱས་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམ་
པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་སྐུ་
མདོག་ཕྱག་མཚན་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྣ་
ཚོགས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

520

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

༈ གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་
མཛད་པས་ཕན་པར་བཞེད་པ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་མ་ནི་ཞལ་གསུམ་དག་ཏུ་བསམ་པའི་རྩ་ཞལ་དཀར་པོ། གཡས་ཞལ་ནག་པོ། གཡོན་ཞལ་རབ་ཏུ་དམར་པོ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་ཨུཿཏྤལ་དཀར་པོ་འཛིན་པ། མཛེས་པའི་གཟུགས་སུ་རབ་ཏུ་
བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་ལྷག་མ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་འདྲ་བར་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །མཁའ་སྐྱེས་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱན་གྱི་སྐད་དོད་ནཱཻ་ཏྲ་ལ། ན་ཡ་ཏི་
ཞེས་པ་འདྲེན་པ་ལ་འཇུག་པས་མི་བསྐྱོད་པ་རང་གི་གམ་དུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་ན་སྤྱན་ནི་མཱ་མ་ཀཱིའོ། །རྒྱལ་མོ་ཆེ་ནི་བཙུན་མོའི་མཆོག་སྟེ་ཞལ་གསུམ་ནི་རྟག་པར་བསྒོམ་པའི་རྩ་ཞལ་ནག གཡས་ཞལ་དཀར། གཡོན་ཞལ་དམར་བའི་ཚུལ་གྱིས་

མཛེས་པའི་གཟུགས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་འདྲ་བར་ཅི་རིགས་པར་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འོད་དཔག་མེད་གམ་དུ་འདྲེན་པས་ན་ཆུ་སྐྱེས་སྤྱན་ནི་རྒྱལ་མོ་ཆེ་སྟེ་བཙུན་མོའི་མཆོག་གོས་དཀར་མོ་ཞལ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའི་རྩ་ཞལ་དམར་བ་དང་། གཡས་ཞལ་ནག་པ་དང་གཡོན་ཞལ་དཀར་བ་ཁ་དོག་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་འོད་དཔག་མེད་དང་འདྲ་བར་ཅི་རིགས་པར་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་ཨུཏྤལ་ཕྱག་མཚན་དུ་བསྣམས་པའི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རིག་མ་སྒྲོལ་མ་ནི་ཞལ་གསུམ་རབ་ཏུ་མདངས་གསལ་བ་དང་ལྡན་པའི། ལྗང་གུ་ནག་དང་དཀར་བའི་ཞལ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་འདྲ་བར་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་མོ་བཞི་རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱར་བསྒོམས་ན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྩ་རྒྱུད་དུ་སེར་དང་ནག་དང་དཀར་བའི་ཞལ།

521

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་ནི་དོན་
གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྒྲོལ་མ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། ཡིད་འོང་སྒྲོལ་མ་དབྱུང་བྱས་ཏེ། །ལྗང་དང་ནག་དང་དཀར་བའི་ཞལ། །དུར་བའི་ལོ་མའི་འོད་དང་མཉམ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི་སྐུ་ལ་དྲག་པོའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཕྲེང་བ་དང་ལྡན་པས་འོད་བཟང་བ། རབ་ཏུ་གཏུམ་པས་ན་རྣོན་པོ། འཇིགས་པའི་གཤིན་རྗེའང་འཇིགས་པར་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནི་ཁ་དོག་སྟེ་སྐུ་མདོག་ནག་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །སྐུ་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་ཕྲེང་བ་མང་པོ་དག་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ་དང་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པ། ཞལ་ནས་དྲག་ཏུ་བཞད་པའི་སྒྲ་འབྱིན་པས་མ་མོ་ལ་
སོགས་པའི་གདོན་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་ནི་སྐུ་
མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །གདུག་པའི་ཀླུ་དང་ས་བདག་ཐམས་ཅད་ཞབས་ཀྱིས་མནན་པ་སྟེ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་
ཆེན་པོ་རྟ་མགྲིན་ནི་སྐུ་མདོག་བསྐལ་པ་བསྲེག་པའི་མེའི་མདོག་བཞིན་དུ་དམར་པོ་
རབ་ཏུ་འབར་བའི་མཆེ་བ་རྣོན་པོ་བཞི་གཙིགས་པའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །སྐུ་ལ་དྲག་པོའི་འཁོར་ལོ་འབར་བ་འདྲ་
བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐོར་ཞིང་མེ་འོད་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཁྲུག་པ་སྟེ་འཕྲོས་
པས་འཇིགས་པའི་གནོད་སྦྱིན་དང་ལོག་འདྲེན་གྱི་གདོན་དག་ཀྱང་འཇིགས་པར་བྱེད་
པའི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་མི་འཆི་བ་སྟེ་བདུད་རྩི་ཐབས་སྦྱོར་ནི་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་བསྒོམ་མོ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་

522

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལ་འཇིགས་པ་གསུམ་སྟེར་བ་བདེན་བྲལ་གྱི་གདོན་འཇིགས་པར་བྱེད་པའི་མཆོག་
འདོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་ཊཀྐི་

སྟེ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ནི་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
རྩ་རྒྱུད་ལས་ཕྱག་བཞི་ཞེས་པ་ནི། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཧཱུཾ་མཛད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ་དོར་བའི་ལྷག་མ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མི་

ཤེས་པའི་མུན་པ་སེལ་བ་གདུག་པ་དབང་ལྡན་གྱི་གདོན་ལ་སོགས་པའི་གདོན་
ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཆེ་སྟེ་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ནི་སྐུ་མདོག་ནག་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་ནི་རྟག་པར་བསྒོམ་མོ། །རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྐུ་ལ་འོད་ཟེར་རྣོན་པོ་འབར་བ་རབ་ཏུ་བསྒོམས་པས་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་རླུང་ལྷའི་གདོན་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་འཇིགས་པ་སྟེ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་དབྱུག་སྔོན་ཅན་ནི་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྤྱན་གཡོ་བ་ཞི་བ་སྟེ་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་ཐུགས་རིན་པོ་ཆེ་མི་གཡོ་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བརྟན་པར་འཛིན་པའི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་མི་གཡོ་བ་ནི་སྐུ་
མདོག་ནག་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རལ་གྲི་དང་ཞགས་པ་

བསྣམས་པར་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་ཏེ་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་བསྒོམ་པར་
བྱའོ། །སྐུ་ལ་འོད་ཟེར་འབར་བ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་འཕྲོས་པས་ཚངས་པ་དང་ལྷའི་གདོན་ལ་སོགས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་གཅིག་སྟེ་བྷྲུཾ་ཡིག་གི་ངོ་བོར་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་

523

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་ནི་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་མཆེ་བ་རྣོན་པོ་བཞི་བཞི་གཙིགས་པའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཅན་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་ལ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །སྐུ་ལ་མེ་འོད་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་བརྟན་གཡོའི་དུག་དང་ཀླུ་དང་ས་བདག་གི་གདོན་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་གནོད་མཛེས་ནི་སྐུ་མདོག་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁ་དོག་དང་མཚུངས་པའི་འོད་ཅན་ཏེ་མཐིང་ནག་ལ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་མཆེ་བ་རྣོན་པོ་བཞི་བཞི་གཙིགས་པའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོས་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཅན་
བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་བཀའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གཟི་བརྗིད་ཀྱི་

ཕུང་པོ་ནི་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་སོ། །༈ བཞི་པ་ནི། གང་རྒྱུད་འདིར་བཤད་པ་ལས་གཞན་དུ་སྔགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ཅན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ་སོར་དག་ཏུ་སྟེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དམ་ཚིག་སྟེ་ལྷ་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལོངས་སྤྱོད་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་མཚན་འཛིན་
པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས། སྔགས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ནང་ཚན་གྱི་
རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་དག་ནི་རེ་རེ་ལ་ཡང་བྲན་ཕོ་མོ་དང་ཕོ་ཉ་ཕོ་མོ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་
སྟེ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ཤིན་ཏུ་འཕགས་པ་སྟེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དོ། ། ༈ གཉིས་པ་ལ། ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་བས་རིགས་ལྔའི་སྤྲུལ་སྐུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡུམ་བཞིའི་སྤྲུལ་སྐུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁྲོ་བོ་བཅུའི་སྤྲུལ་སྐུ་བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་

524

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལས། དང་པོ་ནི། དམ་པ་ནི་ཟླ་བ་དང་རྡོ་རྗེ་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་དབུས་གནས་པར་ཏེ་དེ་ལས་ལུགས་
ལྡོག་ཏུ་བྱུང་བའི་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམས་ལ། དེས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམ་པར་བསམ་ཞིང་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །
སྐུ་དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བཞིན་དུ་གསལ་ཞིང་། སྐུ་མདོག་དཀར་བ་དང་ཞི་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ། སྐུ་ལ་འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྔའི་འོད་ཀྱིས་བསྐོར་བས་ན་འོད་ཟེར་སྣ་
ཚོགས་འདྲ་བའི་འོད་དང་། མེ་ལོང་གི་ནང་ལ་ཤར་བའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་བཞིན་དུ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ན་མེ་ལོང་ལྟ་བུར་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྒྱན་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྒྱན་རྣམས་ཀུན་
གྱིས་བརྒྱན་པ་དག་དང་ལྡན་པར་བྱས་ཤིང་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཟུང་འཇུག་པའི་རྣམ་སྣང་ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསམ་གཏན་རྡོ་རྗེ་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པ་འདི་ཡིས།
རང་གི་གདུལ་བྱ་འཇིག་རྟེན་ཏེ་ཉན་ཐོས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དེ་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་པའི་མི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཟུང་འཇུག་པ་འདི་ཡིས་མཐོང་བ་སྟེ་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཟུང་
འཇུག་པའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་འབྱུང་བ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག མཛེས་པའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ཏོ། །དམ་པ་ནི་ས་བོན་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་སྟེ་འོད་

525

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་དབུས་གནས་པར་ཏེ་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བྱུང་བའི་
རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་ཡ་གསུམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་
ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་གཟུགས་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པ་སྟེ་བཞེངས་ལ། ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་དེས་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་བསམ་པ་སྟེ་སྤྲོས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་ནི་མཆེ་བ་ཅུང་ཟད་གཙིགས་པ་གསལ་བའི་ལུས་ཏེ་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བ་དང་། འབར་བ་སྣ་ཚོགས་མཉམ་པའི་འོད་དེ་སྐུ་ལ་འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྔའི་འོད་ཀྱིས་བསྐོར་བ་དང་། མཚན་དཔེའི་རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀུན་
དང་ལྡན་པའི་རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་དང་། ཞི་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་
པ་ཡེ་ཤེས་གནས་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་མྱུར་དུ་སྟེ་མགྱོགས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །མི་བསྐྱོད་པའི་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་བསམ་གཏན་རྡོ་རྗེ་རབ་ཏུ་བསྐུལ་བ་སྟེ་བསྒོམས་པ་
འདིས་ནི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བདག་ཉིད་ཆེ་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དམ་ཚིག་ཐམས་
ཅད་ནི་ཟུང་འཇུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་གང་ལས་འབྱུང་བའི་མཛེས་པའི་རྡོ་
རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
དམ་པ་ནི་ས་བོན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ནམ་མཁའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་དབུས་གནས་པར་ཏེ་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཟུང་
འཇུག་ལོངས་སྐུའི་གཟུགས་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པ་སྟེ་བཞེངས་ལ། ཟུང་འཇུག་ལོངས་

526

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྐུ་དེས་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་འོད་དཔག་མེད་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་སྟེ་སྤྲོས་
པའི་སྤྲུལ་བའི་སྐུའི་ལུས་ནི་ཤིན་ཏུ་དྭངས་ཤིང་གསལ་བ་ཞི་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་དང་། མཚན་དཔེའི་རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་དང་། སྐུ་ལ་འོད་ཟེར་
གྱི་སྤྲིན་ཏེ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་
མཚོས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་སྟེ་ཟུང་འཇུག་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པ་འདི་ཡིས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་
པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་སྟེ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཚེ་འདི་
ཉིད་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་ནི་འོད་དཔག་
ཏུ་མེད་པའི་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་དང་དེ་ཉིད་མི་ཕྱེད་པས་
ན་རྡོ་རྗེ། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིན་འབྱུང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དམ་པ་ནི་ས་བོན་སོགས་ལ་མི་བལྟོས་པར་ནམ་མཁའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་དབུས་སུ་བསམ་པ་སྟེ་དེ་ལ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བྱུང་
བའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བཞེངས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུའི་གཟུགས་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམས་ལ། ཟུང་འཇུག་པ་དེས་སྤྲུལ་སྐུ་སྤྱན་གྱི་མཆོག་སྟེ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་མ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་སྟེ་སྤྲོ་བར་
བྱའོ། །དེའི་ཁྱད་པར་ནི་བཞིན་མཛེས་པས་ན་ཞལ་བཟང་བ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཟིགས་རྒྱ་ཆེ་བས་སྤྱན་རབ་ཏུ་ཡངས་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
དང་ལྡན་པས་སྣ་ཚོགས་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ། ལང་ཚོ་དང་ལྡན་པས་ན་

527

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མཚན་རྣམས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ། བུད་མེད་སྒྱུ་མ་སྟེ་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་

མཆོག་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་པ་བསྟན་པའི་
སྒོ་ནས་དབང་དུ་བྱེད་པ། འཁོར་ལོ་སྟེ་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་སྟེར་བ་སྟེ་དེ་དང་འདྲ་བ་དང་།ཕྱག་
གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་རིན་པོ་ཆེའི་འཁོར་ལོ་བསྣམས་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །སྤྱན་གྱི་

དམ་ཚིག་སྟེ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕྱག་གི་མཆོག་སྟེ་ཕྱག་གིས་འཁོར་ལོ་བསྣམས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །འོད་མཆོག་ཅན་ཏེ་སྔགས་
ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལས་མཆོག་མཁའ་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་
དབུས་སུ་བསམ་པ་སྟེ་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་སྣང་
མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུའི་གཟུགས་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམ་ནས་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་སྤྲུལ་སྐུ་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཡུམ་མཆོག་མཱ་མ་ཀཱི་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པ་སྟེ་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །ཞལ་བཟང་སྤྱན་ནི་རབ་ཏུ་ཡངས་ཞེས་པ་ནི་གོང་ལྟར་རོ། །
ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཡུམ་མཆོག་མཱ་མ་ཀཱི་ནི་སྐུ་མདོག་ཨུཏྤལ་མཐིང་གའི་མདོག་དང་འདྲ་བ། དེའི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་ཨུཏྤལ་སྔོ་དམར་
བསྣམས་པ་ལང་ཚོ་དང་ལྡན་པས་ན་མཚན་རྣམས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ། ཁམས་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་དག་གིས་ཕྱག་བྱས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་དབང་བྱེད་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་མཆོག་དང་། དེ་ཉིད་ནི་
དངོས་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་ཅན་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བར་བྱ་བའོ། །ནམ་མཁའ་འོད་

528

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཡུམ་མ་མ་ཀཱི་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་འོད་ཀྱི་སྤྲིན་ཏེ་
ཚོགས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་། རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་གཉིས་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་མཱ་མ་ཀཱི་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
དམ་པ་ནི་གོང་ལྟར་རོ། །ནམ་མཁའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་
དབུས་སུ་བསམ་པ་སྟེ་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་སྣང་
མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུའི་གཟུགས་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམས་ལ། ཟུང་འཇུག་པ་དེས་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ཆོས་མ་སྟེ་གོས་དཀར་མོ་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པ་སྟེ་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །ཞལ་བཟང་སྤྱན་ནི་རབ་ཏུ་ཡངས་པ་ནི་གོང་ལྟར་རོ། །སྐུ་མདོག་པདྨ་རཱ་གའི་མདོག་དང་འདྲ་བ་སྒྱུ་ལུས་མཚོན་པ་སྟེ་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན་མཆོག འོད་གསལ་དེ་ལས་བྱུང་བ་དང་འདོད་ཆགས་འཛིན་པ་འོད་དཔག་མེད་དེའི་ཡིད་དུ་འོང་བས་ན་སྡུག་པ། ལང་ཚོ་དང་ལྡན་པའི་བུད་མེད་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པས་རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དེ་གོས་དཀར་མོ་ནི་
ཕྱག་ན་ཨུཏྤལ་དམར་པོ་བསྣམས་པ། རབ་ཏུ་བསྒོམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་བདེན་
གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་འབྱུང་བའི་གནས་ཏེ་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་གསང་བར་བྱ་
བའོ། །ཆོས་ཀྱི་དམ་ཚིག་འོད་དཔག་མེད་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་
པའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེ་གོས་དཀར་མོ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །དངོས་གྲུབ་ཅེས་པ་ནས་བསྒོམས་ལ་ཞེས་

529

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པའི་བར་ནི་གོང་གི་རིགས་འགྲོས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཟུང་འཇུག་པ་དེས་སྤྲུལ་
སྐུ་སྒྲོལ་མའི་མཆོག་སྟེ་སྐུ་ནི་བསྒོམ་པ་སྟེ་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །དེའི་ཁྱད་པར་ནི་ཞལ་བཟང་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་བརྒྱན་ཞེས་པའི་བར་ནི་གོང་བཞིན་ནོ། །དེའི་སྐུ་མདོག་ནི་ལྗང་སེར་འོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་བུད་མེད་ཀྱིས་སྒྲ་མས་རབ་ཏུ་མྱོས་པ་སྟེ་དེའི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། རྡོ་རྗེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་ཞིང་
གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བྱ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་དེའི་ཕྱག་ན་
ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་བསྣམས་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དམ་ཚིག་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དེའི་བཙུན་མོ་མཆོག་སྒྲོལ་མ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །རྩ་རྒྱུད་དུ། ཨུཏྤལ་སེར་པོ་བཤད་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་ལ་བཞེད་དོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། དམ་པ་ནི་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལས་མཆོག ནམ་མཁའ་
རྡོ་རྗེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་དེའི་དབུས་སུ་བསམ་པ་སྟེ་དེ་ལས་
ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་བཞེངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུའི་གཟུགས་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམས་ལ། ཟུང་འཇུག་པ་དེས་སྤྲུལ་སྐུ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་མཆོག་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་སྟེ་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །དེའི་ཁྱད་པར་ནི་སྐུ་ལ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་འོད་ཟེར་མང་པོ་འཕྲོ་བ་དང་བགེགས་རྣམས་འཇིགས་པར་མཛད་པ་ནི་དཀྱིལ་ཏེ་སྙིང་པོ་འཁོར་ཏེ་ལེན་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པས་སྤྱན་རྩ་དམར་བ། མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཙིགས་
པ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་རལ་གྲི་བསྣམས་པར་བསྒོམ་པ་དང་དེའི་དབུ་ལ་རྣམ་
པར་སྣང་མཛད་བཞུགས་པར་རྣམ་པར་བསྒོམས་ན་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་སྒྲུབ་པ་པོ་དགྱེས་པ་

530

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྟེ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་ཟུང་འཇུག་པའི་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་གནོད་
པར་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་ཀུན་ཏེ་མ་རུངས་པ་རྣམས་འདུལ་བའི་དམ་ཚིག་སྟེ་འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྐུ་སྤྲོ་བ་སྟེ་སྣང་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་བཀོད་པ་
བསྒོམ་པ་སྟེ་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །དེའི་རིགས་འགྲོས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་

ལྷག་མ་དགུའི་སྤྲུལ་སྐུ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
༈ གསུམ་པ་ལ། དྲང་བའི་དོན་དང་། ངེས་པའི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ནང་ལ་
གཞོལ་བ་དེས་སོ། །གང་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་སྲོག་འགོག་པའི་དྲག་པོའི་ལས་སྦྱོར་དེའོ། །རྣལ་འབྱོར་གང་གིས་ན་རྡོ་རྗེ་ལྟར་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་
གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་

སོ། །འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་

འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་པས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་ན་སངས་རྒྱས་འཁོར་ལོ་སྟེ་རིགས་

531

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལྔའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་སྒྱུ་ལུས་པའི་ཕུང་སོགས་རྣམས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་འོད་
གསལ་དུ་འགོག་པ་སྟེ་བཅུག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སོ། །འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་གྱི་
ལུས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པས་ན་ཁྲོ་བོ། གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པས་
ན་འཁོར་ལོ་རྩེ་གཅིག་པས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན། གཉིས་སྣང་གིས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པས་ན་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ། དཀྱིལ་ཏེ་སྙིང་པོ། འཁོར་ཏེ་ལེན་ཅིང་འཛིན་
པར་བྱེད་པའོ། །གང་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །༈ གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས་རྡོ་
རྗེ་རིགས་ལྔ་དམ་ཚིག་སྤྱན་སོགས་ཡུམ་བཞི། བཀོད་པ་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམས་པས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་འོད་གསལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལས་རིམ་
གཉིས་ཀྱི་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལེའུ་དང་། དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་
གཞུང་གི་ཚོགས་ལའང་ལེའུ་ཞེས་བྱའོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། །འོ་ན་ལེའུ་
བཅུ་གསུམ་པའི་གཞུང་གང་དང་གང་མཐའ་དྲུག་གང་དང་གང་གིས་བཤད་པ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་བདེར་གཤེགས་ཀུན་ཞེས་པ་ནས། མཆོད་དེ་རྡོ་རྗེའི་དབྱངས་འདི་གསུངས་ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད། ཨེ་མའོ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་རེ་བཟང་ཞེས་པ་ནས། ཨེ་མའོ་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་རེ་བརྟན་ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད།
མ་སྐྱེས་པ་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པའི་བར་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད། ཡིད་འོང་སྔགས་རྣམས་ཀུན་བསྡུས་པ་

532

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཞེས་པ་ནས། བཟླས་པ་མ་ནིང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད། འདོད་ཆགས་དེ་ཉིད་དོན་བསྒོམ་པ་ཞེས་པ་ནས། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བསྟེན་ན་འགྲུབ་ཅེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད། གཏི་མུག་དམ་ཚིག་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་དམ་ཚིག་གིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་དྲང་ངེས་ཀྱིས་བཤད། ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་
ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད། ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་གནས་པར་ཞེས་པ་ནས། སྔགས་རིན་པོ་ཆེ་རབ་ཏུ་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད། རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀུན་ལྡན་པའི་ཞེས་པ་ནས། ཆུ་ཡི་སྟེང་དུ་བཅག་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད། རྐང་པ་མཉམ་བཞག་སྦྱོར་བ་ཡིས་ཞེས་པ་ནས། རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་མཚོ་རྐང་པས་གནོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད། དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམས་ནས་ནི་ཞེས་པ་ནས། རྡོ་
རྗེའི་དམ་ཚིག་སུམ་བྷ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད། འགོག་པ་ཁྲོ་བོའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཞེས་པ་ནས། རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་

འཁོར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་དྲང་ངེས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །དེས་ན་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་དེ་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས་དྲང་ངེས། དགོངས་དགོངས་མིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བས་ཐོན་
པའི་ལམ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཟླས་པ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་པ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་བཟླས་པ། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་བཟླས་པ། ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཟླས་

533

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ། ཁྲོ་བོའི་བཟླས་པ། དུག་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ། མ་ནིང་གི་བཟླས་པ། བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་བའི་ཚུལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལས་ཚོགས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་ལས་ཚོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྫོགས་རིམ་པའི་ལས་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། བསྐྱེད་ཡ་རིམ་པའི་ལས་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་འཆད་ཚུལ་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྔ་ལ་བཤད་པས། གང་ཟག་ལྔ་པོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་བ་ཆགས་པ་ནི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

534

༄༅། །རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་འཆད་པ་ལས་ལེའུ་བཅུ་བཞི་
པ་ནས་བཅུ་བདུན་པའི་བར་གྱི་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པ་བཞུགས་སོ། །

བཞི་པ་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ནས་བཅུ་བདུན་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་རྒྱལ་པོའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ། དམ་ཚིག་སྙིང་པོའི་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ལེའུས་བཤད་
ཚུལ། རྡོ་རྗེའི་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་
ལ། ལེའུ་སྔ་ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་དོན་
བཤད་པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། །
༈ དང་པོ་ནི། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པར་རྟེན་ནང་ལ་གཞོལ་བས་སྔགས་བཟླས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ལས་ཚོགས་བསྒྲུབ་ཚུལ་བསྟན་ནས། འདིར་རྟེན་སྔགས་ལ་གཞོལ་བས་ཕྲེང་སྔགས་སོགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བཞི་བསྒྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་འདི་གསུངས་སོ། །༈ གཉིས་པ་ལ། ལས་བཞིའི་སྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དགོད་

535

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ་དང་།རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ལས་ཚོགས་བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགྱེས་ནས་ཆེད་བརྗོད་མཛད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པས་ལས་བཞི་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་ལས་བཞི་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོན་གསལ་དུ། ཞི་སོགས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་། །གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་དངོས་གྲུབ་ཆུང་ངུ་དང་། གྲུབ་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
གྲུབ་འབྲིང་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཕྲ་མོ་དང་། གྲུབ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འབྲིང་རྣམས་དོན་དུ་གཉེར་བར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་
དག་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་ཕྱིར་བཟློག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྫོགས་
རིམ་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་གསུངས་པ་དང་།རྩ་རྒྱུད་དུ་རྫོགས་རིམ་པས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་གཉིས་
འགལ་ལོ་སྙམ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་
བུའི་གང་ཟག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དུ་
ཞུགས་ནས། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་
བའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཚོགས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རྩ་རྒྱུད་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རྟེན་ཟུང་འཇུག་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་རྩ་བའི་རླུང་བཞི་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་ནས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་རྣམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་

536

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཡ་ཟག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་

རྫོགས་རིམ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་། བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་བསྒྲུབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བར་མི་བྱེད་ལ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་དམན་པ་བཞི་ལ་ཕུགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། འཕྲལ་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཐུགས་ཕྲོགས་
ནས་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་རྒྱུད་ལས་བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ལས་ཚོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །
དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐུན་མོང་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ལས་གང་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཕྱོགས་གང་དུ་ཁ་བལྟ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་

ཁྱད་པར། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་བསྒྲུབ་པ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ལྷ་དང་ཆས་གོས་ཀྱི་ཁ་དོག་
ཇི་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ཁ་དོག་གི་ཁྱད་པར། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་བྱ་བ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར། གནས་གང་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཡུལ་གང་ལ་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་
པར། ཁ་ཟས་ཇི་ལྟ་བུ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཁྱད་པར། གྲོགས་གང་ལ་བསྟེན་
ནས་བྱ་བ་གྲོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དང་པོ་ནི། བཤད་རྒྱུད་
རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་འགྱུར་ཁ་ཅིག་ལས། བྱང་དུ་ཁ་བལྟས་ཞི་བ་ལ། །དེ་བཞིན་རྒྱས་ལ་ཤར་དུ་བལྟ། །ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ཀླུ་བྱང་གིས་རྒྱས་པ་ལ་བྱང་དང་། ཞི་བ་ལ་ཁ་ཤར་དུ་བལྟ་བར་། བཤད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱས་པ། ཞི་བ། དྲག་ལས་སྤྱི་དང་།

དབང་དང་དབང་གི་དགུག་པའི་ལས་དང་། གསོད་པ། དབྱེ་བ། གནས་ནས་བསྐྲད་པ། རེངས་པའི་ལས་རྣམས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁ་བྱང་། ཤར། ལྷོ། ནུབ། མེ་

537

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མཚམས། བདེན་བྲལ། རླུང་། དབང་ལྡན་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། བྱང་དུ་ཁ་བལྟས་རྒྱས་པ་ལ། །དེ་བཞིན་ཞི་ལ་ཤར་དུ་བལྟ། །དྲག་པོའི་ལས་ལ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ། །དབང་གི་ལས་ལ་ནུབ་ཏུ་བལྟ། །གསོད་པ་ཉིད་ལ་མེ་ཡི་ཕྱོགས། །སྡང་བར་བྱ་ལ་བདེན་བྲལ་དུ། །གནས་ལས་བསྐྲད་ལ་རླུང་གི་ཕྱོགས། །གནོན་པ་ལ་ནི་དབང་ལྡན་ཕྱོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཟླ་བའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཞག་གི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཞི་རྒྱས་གཉིས་ཟླ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་དང་། དབང་དང་མངོན་སྤྱོད་གཉིས་ཟླ་བ་མར་གྱི་ངོ་

ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཞི་བ་དང་ནི་རྒྱས་པ་དག །ཟླ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་ལ་

བྱ། །དབང་དང་མངོན་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ། །ཟླ་བ་མར་གྱི་ངོ་ལ་བརྩམ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཞག་གཅིག་གི་དུས་ཚོད་ནི་ཞི་བ། རྒྱས་པ། དབང་། མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་

རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྲོད་དང་།སྔ་དྲོ་དང་། ཉིན་གུང་། ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་རྣམས་

སུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཞི་བ་ཕལ་ཆེར་སྲོད་ལ་བྱ། །དེ་བཞིན་རྒྱས་པ་སྔ་དྲོ་བྱ། །དབང་དང་མངོན་སྤྱོད་དག་གི་ལས། །ཉི་མ་གུང་དང་མཚན་ཕྱེད་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཞི་བ། རྒྱས་པ། དབང་།
མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་རྣམས་བསྒྲུབ་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་མཆོད་རྫས་ཀྱི་ཡོ་

བྱད་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཁ་དོག་དཀར་པོ། སེར་པོ། དམར་པོ། ནག་པོར་བྱེད་པར་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཞི་ལ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་སྟེ། །རྒྱས་པ་ལ་ནི་སེར་པོར་བྱ། །དབང་དང་དགུག་པ་དག་ལ་དམར། །ཁ་དོག་ནག་པོ་གསོད་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

538

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་རྣམས་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་། ཕུན་ཚོགས་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་དང་། ཆགས་པའི་སེམས་དང་། ཁྲོས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱ་བར་

བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞི་བ་ལ། །དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་

རྒྱས་པ་ལ། །ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དབང་དག་ལ། །ཁྲོས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གསོད་
པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དྲག་ལས་ཀྱི་གནས་ནི་
ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ལས། མ་མོའི་གནས་སམ་དུར་ཁྲོད་དུ། །ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་སྤྱོད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ནོ། །ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་དབང་
གི་ལས་ལ། དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ཞེས་པ་ནས། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་བསྒྲུབ། །ཅེས་པའི་བར་དྲང་དོན་གྱི་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་
གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དྲག་པོའི་ལས་བྱེད་པའི་ཡུལ་ནི། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པར། མ་དང་སྨྲ་བའི་སེམས་ཅན་དང་ཞེས་པ་ནས། རབ་ཏུ་བསྐུལ་བ་འདི་བྱ་འོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་

བསྟན་ལ། དེས་གཞན་གསུམ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ལེའུ་
དྲུག་པ་ལས། ཟས་སུ་ཤ་རྣམས་ཟ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་བཟའ་བར་
བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ནོ། །གྲོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་
ལས། ལམ་གྱི་བཞི་མདོའམ་ཤིང་གཅིག་དྲུང་། །ཞེས་པ་ནས། སྒྲུབ་པ་པོས་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞིའམ། གཅིག་གང་རུང་
ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
༈ གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་པའི་ལས་བཞི་བསྒྲུབ་ཚུལ་ནི། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་

539

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་འདི་ནི་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ལ་ལྟོས་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ནི་གསང་བ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་ཡང་སྦ་བར་བྱ་བས་ན་ཤིན་ཏུ་གསང་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་མིན་པས་ན་ཤིན་
ཏུ་ཕྲ་བ་དང་། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་འོད་གསལ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཐུ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས།
ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དུས་ཞེས་
གང་ལ་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ནང་གི་བདག་ཉིད་
ཅན་གྱི་དུས་ནི་གསང་བ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་གསང་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འདྲ་བ་དང་།སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པས་ཞི་སོགས་ཀྱི་

ལས་བསྒྲུབ་པ་ལ་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་དེས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པས་བཅོམ་ལྡན་དང་། དེ་ཉིད་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མིན་པ་
དང་། དེ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་།
སེམས་ཀྱི་བཞོན་པར་གྱུར་ནས་ཡུལ་ལ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པས་ན་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་

ཏེ་རྒྱུ་དང་། རླུང་ལྔ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། མེ་ཏོག་ལ་གནས་པའི་དྲི་ལྟར་དུ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྙིང་སྟེ་སེམས་ཀྱི་བཞོན་པར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་གྲོལ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །སྔགས་རྣམས་བསྒྲུབ་ལ་དངོས་
གྲུབ་ཡིན། །ཞི་དང་རྒྱས་པའི་ལས་དག་དང་། །དེ་བཞིན་དབང་དང་མངོན་སྤྱོད་

540

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལ། །བཅོམ་ལྡན་གཟུང་མིན་ཞི་བ་སྟེ། །སེམས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན། །མེ་ཏོག་ལ་དྲི་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་བའི་སྙིང་ལ་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཟུང་འཇུག་པས་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་བ་དེས་སྙིང་ཁ་ན་གནས་པའི་ཆུའི་རླུང་སྲོག་འཛིན་དཀར་པོས་གཙོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་དུ་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་དལ་བར་རྒྱུ་བའི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་ཞི་བའི་ལས་བསྒྲུབ་པ་དང་། གསང་གནས་ན་གནས་པའི་ཐུར་སེལ་སའི་རླུང་སེར་པོས་གཙོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་དུ་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་དྲག་ཏུ་རྒྱུ་བའི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་ནས་རྒྱས་པའི་ལས་བསྒྲུབ་པ་དང་། མགྲིན་པ་ན་གནས་པའི་
གྱེན་རྒྱུ་མེའི་རླུང་དམར་པོས་གཙོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་དུ་སྣ་བུག་གཡས་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་ནས་དབང་གི་ལས་བསྒྲུབ་པ་དང་།ལྟེ་བ་ན་གནས་པའི་མཉམ་གནས་རླུང་གི་རླུང་ལྗང་སེར་གྱིས་གཙོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་དུ་སྣ་བུག་གཡོན་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་ནས་དྲག་པོའི་ལས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རིམ་ནི་གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཐུན་ཕྱེད་ཀྱི་ནི་དུས་སུ་གནས། །མེ་དང་རླུང་དང་དབང་ཆེན་
དང་། །ཆུ་སྟེ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། །དམར་དང་གནག་དང་དེ་བཞིན་སེར། །དཀར་
པོ་ཉིད་དེ་མདོར་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

༈ གཉིས་པ་ལ། སྔགས་དང་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་ལས་ཚོགས་དང་།སྔགས་ལ་གཞོལ་བའི་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་དང་། ཕུར་བུས་གདབ་པའི་ལས་ཚོགས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྔགས་ལ་གཞོལ་བས་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ། ནང་ལ་གཞོལ་བས་ལས་

541

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བསྒྲུབ་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ། ལྷ་མོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་དགུག་པའི་ལས་
དང་།སྔགས་ལ་གཞོལ་བས་དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་བཟླས་པ་བསྟན་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ། ཡུམ་བཞིའི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསྒྲུབ་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
སྤྱན་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་བ་དང་། མཱ་མ་ཀཱི་ལ་བརྟེན་ནས་བགེགས་བསལ་བ་དང་།གོས་དཀར་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱས་པ་དང་། སྒྲོལ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་གི་ལས་བསྒྲུབ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་གསུངས་ན། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་དམ་ཚིག་སྟེ་སྤྱན་སོགས་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྐུ་
དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་

ལས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་གསུངས་ན། རིམས་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཀུན་ཞི་བའི་དམ་ཚིག་དེ་བྱེད་པའི་མཆོག་རྣམ་སྣང་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།སྤྱན་མའི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཚོགས་དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །
གང་གསུངས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་བཙུན་མོའི་མཆོག་སྤྱན་མ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྲེང་སྔགས་འདིའོ། །ཇི་ལྟར་དུ་གསུངས་ན་སྒྲའི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་ལས། མིང་ནི་ཐོག་མར་ༀ་སྦྲུལ་གྱི་གདེངས་ཀ་ལྟ་བུ་དང་། ཐ་མར་སྭཱཧཱ་སྦྲུལ་གྱི་མཇུག་མ་ལྟ་བུ་དང་། བར་ན་སྔགས་སྦྲུལ་གྱི་ལུས་ལྟ་བུར་ཡོད་

542

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་སྔགས་ཡིན་པས་སྦྲུལ་གྱི་སྔགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་ལས།

ཐོག་མར་ༀ་ལྡན་ཐ་མར་ནི། །སྭཱཧཱར་ཡང་དག་ལྡན་པ་འདི། །སྦྲུལ་ཏེ་ཞི་བའི་ལས་ཅན་དུ། །སྔགས་སྟེན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། ༀ་
ལ་ཨ་ཨུ་ཨཾ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཨས་སྐུ་རྡོ་རྗེ། ཨུས་གསུང་རྡོ་རྗེ། ༀ་གྱིས་ཐུགས་

རྡོ་རྗེ་མཚོན་པར་ལོ་ཙྪ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་བཤད། སྐལ་ལྡན་གྲགས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཐུགས་གསུང་སྐུ་གསུམ་དུ་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །ཨ་ལ་ཨུ་བཅུག་པས་ཨོ་དང་།ཨཾ་གྱི། ཨ་ཡིག་བརྗོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཕྱིས་ལ་ཐིག་ལེ་ཨོ་ལ་བྱིན་པས་ༀ་ཞེས་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་དེ་མཚོན་
ཞིང་། མཚོན་དོན་དེ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་སྦྲུལ་དང་མཐའ་མེད་ཀྱི་སྔགས་ཀུན་གྱི་འགོར་
ༀ་ཞེས་བརྗོད་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལེན་ཅིང་སྡུད་པར་བྱེད་དོ། །རུ་རུ་ནི་
སྔགས་ཀྱི་ལྷའི་ཚོགས་ཏེ་རྣམ་སྣང་དང་སྤྱན་མའི་ལྷའི་ཚོགས་སོ། །སྥུ་རུ་གསལ་བར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་སྣང་དང་སྤྱན་མའི་ལྷའི་ཚོགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྤྲོས་ཏེ་
བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ནད་མེད་པ་སོགས་གསལ་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །ཛྭ་ལ་གཟི་
བརྗིད་དེ་ནད་ཀྱི་ཟུག་རྔུ་སྲེག་པའི་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །ཏིཥྛ་
བཞུགས་ཤིག་སྟེ་བདག་གི་བསམ་པ་མ་ལུས་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཞུགས་

ཤིག་པའོ། །སིདྡྷ་ལོ་ཙ་ནི་ཞེས་པ་ནི་གྲུབ་པའི་སྤྱན་མངའ་བ་དང་། སརྦ་ཐམས་ཅད། ཨཱརྠ་དོན། སཱ་དྷ་ནི་གྲུབ་པ་སྟེ་ཀྱཻ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་སྤྱན་མ་ལ་བོད་པའི་ཚིག་གོ །སྭཱཧཱ་ནི་ལས་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ནོ། །
སྤེལ་བ་ནི། ༀ་རུ་རུ་སྥུ་རུ་ཛྭ་ལ་ཏིཥྛ་སིདྡྷ་ལོ་ཙ་ནི་སརྦ་ཨརྦ་སཱ་དྷ་ནི། ཆེ་གེ་

543

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མོའི་ནད་གདོན་ཤཱནྟིཾ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ་ཞེས་པའོ། །ནད་ཞི་བའི་འབྱོར་བ་ཀུན་ལ་དགྱེས་པའི་
འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་རྣམ་སྣང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་མཉེས་ཤིང་རབ་ཏུ་
དགྱེས་པ་སྟེ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས། དེ་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སངས་རྒྱས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་རྣམ་སྣང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། རང་ཉིད་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་རྣམ་སྣང་དུ་གནས་པའི་ཐུགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་སྟེང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ༀ་གྱིས་

མཚན་པའི་མཐར་སྔགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་རྣམས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་མགོ་གྱེན་བསྟན་གཡས་
སྐོར་དུ་བཀོད་ནས་རང་གི་མདུན་དུ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་ནད་པ་ལྟ་བུ་དེ་བཞག་ལ། དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སྔགས་ཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་མར་མར་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྔགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་མུ་ཏིག་
དཀར་པོ་སྟར་ལ་རྒྱུས་པ་བཞིན་བྱུང་ནས་རང་གི་་སྣ་བུག་གཡོན་པ་ནས་ཐོན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་སྣ་བུག་གཡས་པ་ནས་ཞུགས་པས་སྙི་ཁར་སྔགས་རྣམས་བཀོད་པའི་འོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་ནད་གདོན་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཤ་ཟའི་
གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་སྣ་བུག་གཡོན་པ་ནས་ཕྱིར་ཕྱུང་བར་བསམས་ལ།

དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་བསྐུལ་མཛད་མ་སྟེ་སྤྱན་མའི་ཕྲེང་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་འདི་ཐུན་བཞིར་གསུངས་པ་སྟེ་བཟླས་པ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་
པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་དོན། ཤི་བ་ལ་ཉེ་བའི་ནོད་པ་རྣམས་ཀྱང་སོས་པར་བྱེད་པའི་ཞི་
བའི་ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་ཞི་བ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བར་

544

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

མ་ཟད། དེ་བཞིན་དུ་སྔགས་སྤེལ་བ་དང་ལྷ་དང་ཆས་གོས་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་
བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པ་དང་དྲག་པོ་དང་དབང་གི་ལས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་སོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། སྤྱན་མའི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་བའི་ལས་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་
ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། སྐུ་གསུམ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དམ་ཚིག་སྟེ་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། མཱ་མ་ཀཱིའི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་བགེགས་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་
ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཙུན་མོའི་མཆོག་མཱ་མ་ཀཱི་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་
ཕྲེང་སྔགས་འདི་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །སྔགས་
དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་ལས། མིང་ནི་སྦྲུལ་གྱི་སྔགས་དང་། དོན་ནི། ༀ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། ཤཾ་ཀ་རེ་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་མཛད་པ་དང་།ཤཱནྟ

່་ཀ་རེ་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་གྱིས་བྱས་པའི་ནད་ཞི་བར་མཛད་པ་དང་། གྷུཊྚ་ནི་
གྷུཊྚ་ནི་གདུག་པ་རྣམས་ཆོམས་ཤིག་ཆོགས་ཤིག་པའོ། །གྷུཊྚ་ནི་གྷུཊྚ་ནི་གདུག་པ་
རྣམས་རབ་ཏུ་བརླག་པར་གྱིས་ཤིག་གཉིས་དང་། གྷཱ་ཏ་ཡ་གྷཱ་ཏ་ཡ་ནི་འཁོར་རྣམས་

545

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཀྱང་བརླག་ཏུ་ཆུག་ཅིག་གཉིས་སོ། །སྤེལ་བ་ནི། ༀ་ཤཾ་ཀ་རེ་ཤཱནྟ

່་ཀ་རེ་གྷུཊྚ་གྷུཊྚ་གྷུཊྚི་
ནི་གྷཱ་ཏ་ཡ་གྷཱ་ཏ་ཡ་གྷུཊྚི་ནི་ཆེ་གེ་མོ་ལ་རཀྵ་རཀྵ་སྭཱཧཱ་ཞེས་པའོ། །སྐུ་གསུམ་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེས་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པའི་སྤྱན་ནི་
གདངས་པ་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་ནས་སུ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ། རང་བགེགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་བགེགས་ཀྱི་གནོད་པ་བསྲུང་བའི་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རང་གི་མདུན་དུ་བསྲུང་
བྱ་གང་ཡིན་དེའི་སྤྱི་བོ་ལ་ཧཱུཾ་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་གྱེན་
དུ་འགྲེང་བ་བཞག་པའི་ལྟེ་བའི་ནང་གི་དབུས་སུ། མཱ་མ་ཀཱི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་མཐར་སྔགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་མགོ་གྱེན་བསྟན་
གཡས་སྐོར་དུ་བཀོད་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སྔགས་ཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཕྲ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེའི་གོ་ཆས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྤྱི་བོ་ནས་རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་གྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བགོས་པར་
བསམས་ལ། དེ་ནས་མཱ་མ་ཀཱིའི་ཕྲེང་སྔགས་འདི་ཐུན་བཞིར་གསུངས་པ་སྟེ་བཟླས་པ་ཙམ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་གཞོམ་དཀའ་བའི་བགེགས་ཆེན་པོའི་འཇིགས་པས་ཉེན་ཅིང་གཟིར་བ་རྣམས་ལ་བགེགས་ཀྱིས་མི་ཐུབ་པའི་རྟག་ཏུ་སྟོབས་ནི་བྱེད་པ་སྟེ་བགེགས་བསྲུང་བའི་ལས་རྣམས་རྟག་ཏུ་སྟེ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བར་རྒྱུད་འདིར་བཤད་དོ། །རིན་འབྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་མཱ་མ་ཀཱིའི་ཕྲེང་སྔགས་ཀྱིས་རྒྱས་པའི་

546

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལས་བསྒྲུབ་པ་ལའང་ཁ་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། མཱ་མ་ཀཱིའི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་བགེགས་བཟློག་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །
གང་གིས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་
རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན།
འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་དམ་ཚིག་འོད་དཔག་མེད་ལ་གཟིགས་པ་སྟེ་འོད་དཔག་མེད་
ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གོས་དཀར་མོའི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱས་པའི་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འོད་དཔག་མེད་དང་དེའི་བཙུན་མོའི་མཆོག་
གོས་དཀར་མོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྲེང་སྔགས་འདིའོ། །ཇི་ལྟར་དུ་ན། །གདངས་
ཀྱི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་ལས། མིང་ནི་སྦྲུལ་དང་། དོན་ནི་ༀ་ནི་བཤད་ཟིན། ཀ་ཊེ་གསོ་བ་སྟེ་ཕོངས་པ་རྣམས་གསོ་བའོ། །བི་ཀ་ཊེ་ཕོངས་པ་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་གསོ་བའོ། །ནི་ཀ་ཊེ་ཉེ་བ་སྟེ་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཉེ་བའོ། །ཀ་ཊཾ་ཀ་ཊེ་ཤིན་ཏུ་ཡང་གསོ་བའོ། །
སྤེལ་བ་ནི། ༀ་ཀ་ཊེ་བི་ཀ་ཊེ་ནི་ཀ་ཊེ་ཀ་ཊཾ་ཀ་ཊེ་ཆེ་གེ་མོ་ལ་པུཥྚཾ་ཀུ་རུ་བཱཽ་ཥ་ཊ་སྭཱཧཱ་ཞེས་པའོ། །ཆོས་སྤེལ་བ་ལ་མཚོན་ན་ཆེ་གེ་མོའི་དྷརྨ་པུཥྚཾ་ཀུ་རུ་བཱཽ་ཥ་ཊ་སྭཱཧཱ་ཞེས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་འཛིན་པ་གསུང་རྡོ་རྗེ་
འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས། ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་རྣམས་མཉེས་ནས་ཏེ་དེ་
ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་འདྲ་བའི་རྣལ་

547

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འབྱོར་པས། རྡོ་རྗེའི་ཆོས་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་འོད་དཔག་མེད་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་འོད་དཔག་མེད་དུ་གནས་པའི་ཐུགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་སྟེང་གི་པདྨ་སེར་པོ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཨཱཿཡིག་གི་མཐར་སྔགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ཁ་དོག་སེར་པོ་མགོ་གྱེན་བསྟན་གཡས་སྐོར་དུ་
བཀོད་ནས། རང་གི་མདུན་དུ་པདྨ་སེར་པོའི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་བཞག་སྟེ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་སྔགས་ཕྲེང་ལས་སྔགས་ཕྲེང་སེར་པོ་བྱུང་བ་རང་གི་སྣ་བུག་གཡས་པ་ནས་ཐོན་ནས། བསྒྲུབ་བྱའི་སྣ་བུག་གཡོན་པ་ནས་ཞུགས་པས་སྙིང་ཁའི་པདྨ་སེར་པོའི་སྟེང་དུ་སྔགས་ཕྲེང་གཡས་སྐོར་དུ་བཀོད་ནས། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་སེར་པོས་བསྒྲུབ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ལ་རྨོངས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་རྣམས་བསྲེགས། ལུས་ཐམས་ཅད་སྔགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སེར་
པོས་གང་། བ་སྤུའི་བུ་ག་ནས་འོད་ཟེར་ཕྱིར་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གསུང་རབ་

ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་དོན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཨཱ་ལི་ཀཱ་
ལིའི་རྣམ་པར་བསྡུས་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ལ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་ཞིང་། དེ་ནས་གོས་དཀར་མོའི་ཕྲེང་སྔགས་འདི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་བཀའ་བཞིན་དུ་བཟླས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་རྟག་ཏུ་ཆོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་དོན་
ལ་མཁས་པའི་བློ་གྲོས་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་རིད་པ་རྒྱས་པ་དང་བྱ་བ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྤྲོ་བའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་།རྟག་ཏུ་ནོར་
གྱིས་གང་བའི་མཛོད་པོ་ཆེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱས་པའི་ལས་རྣམས་འགྲུབ་

548

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །
གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི། །མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྙད་ལུང་བསྟན་དང་། །ཚིགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་རྟོགས་པ་བརྗོད། །དེ་ལྟར་བྱུང་དང་གླེང་གཞི་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སྐྱེས་རབས་བཅས། །གཏན་ལ་ཕབ་རྨད་བྱུང་ཆོས་ཏེ། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུར་བསྡུ་ན། རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་སྐྱེས་རབས་གསུམ་གླེང་གཞིར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། གོས་དཀར་མོའི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱས་པའི་ལས་བསླབ་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དམ་ཚིག་གི་རིགས་རྣམས་
ཀྱི་གཙོ་བོ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྒྲོལ་མའི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་གི་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་པའི་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་བཙུན་མོའི་མཆོག་སྒྲོལ་མ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྔགས་འདིའོ། །ཇི་ལྟར་དུ་ན་སྒྲའི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་ལས། མིང་ནི་སྦྲུལ་དང་། དོན་ནི། ༀ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན། ཏཱ་རེ་སྒྲོལ་བ་སྟེ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བར་མཛད་པས་ན་སྒྲོལ་མའོ། །ཏུཏྟཱ་རེ་སྐྱོབ་པ་སྟེ་ནད་རྣམས་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། ཏུ་རེ་མྱུར་དུ་སྐྱོབ་པའོ། །སྤེལ་བ་ནི། ཆེ་གེ་མོ་བ་ཤཾ་མཱ་ན་ཡ་ཧོ་

549

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྭཱཧཱ་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏེ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
མཉེས་ཤིང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་དོན་གྲུབ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། རང་སྒྲོལ་མ་དམར་མོ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བ་དམར་པོའི་སྟེང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་མཐར་སྔགས་ཕྲེང་དམར་པོ་མགོ་གྱེན་བསྟན་གཡས་སྐོར་དུ་བཀོད།
དེ་ནས་རང་གི་མདུན་དུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་གསལ་བར་དམིགས་ཏེ་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སྔགས་ཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཕྲེང་བ་དམར་པོ་རང་གི་ཁ་ནས་ཐོན་ཏེ་བསྒྲུབ་
བྱའི་ཁ་ནས་ཞུགས་པས་སྙིང་ཁར་བཀོད། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་དམར་
པོས་གང་བས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་རང་ཉིད་ལ་མ་གུས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་བསྲེགས་བསྒྲུབ་བྱ་
སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་སྙིང་ཁ་དང་། བུད་མེད་ཡིན་ན་གསང་གནས་ཀྱི་པདྨ་དམར་པོ་བསྐུལ་
ནས་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཟླ་བ་དམར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དེའི་མཚན་གྱི་སྒོ་
ནས་ཕྱུང་སྟེ། རང་གི་སྙིང་ཁར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་གདན་གྱི་ཟླ་

བ་དམར་པོ་དེ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་དེ་ཉིད་དུ་འདུག་པར་བསམ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཡང་སྙིང་ཕྲོགས་པས་རང་དབང་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྐང་པ་ལ་

མགོ་བོས་བཏུད་ནས་རང་གི་བཀའ་ཉན་པར་བསམས་ནས། ༀ་ཏཱ་རེ་ཏུཏྟཱ་རེ་ཏུ་རེ་ཆེ་

550

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གེ་མོ་བ་ཤཾ་མཱ་ན་ཡ་ཧོ་སྭཱཧཱ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐུན་བཞིར་གསུངས་ཤིང་བཟླས་པ་ཙམ་
གྱིས་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཁྱིམ་བདག་དང་། བློན་པོ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་སྲ་
བའི་ང་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། སྡེ་ཆེན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དང་གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པའི་ཁམས་ནི་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་ཏེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བྲན་བཞིན་དུ་གཡོ་མེད་དུ་རང་གི་དབང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རིགས་མཐོན་པོའི་བུད་མེད་ལ་སོགས་པ་དགུག་པ། བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་
པའི་སྒོ་ནས་གདོན་གྱིས་ཟིན་པ་དགྲོལ་བ། རྟ་མགྲིན་གྱི་སྒོ་ནས་དུག་བསལ་བ།
དབྱུག་སྔོན་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་བསད་པ། སྟོབས་པོ་ཆེའི་སྒོ་ནས་ཆར་དབབ་པ། འདོད་
རྒྱལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་འགུགས་པ། མི་གཡོ་བའི་སྒོ་ནས་ལྷ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འགུགས་པ། གནོད་མཛེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བུ་མོ་ལ་སོགས་པ་འགུགས་པ་དང་དགུ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུམ་བཞིའི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་

ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་སྤྲིན་ཏེ་ཚོགས་འཕྲོ་བའི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་
ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་པའི་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་

551

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན་རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྔགས་འདིའོ། །ཇི་ལྟར་དུ་ན་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་ལས། མིང་འགོ་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མཐར་སྭཱཧཱ་ཡོད་ཅིང་འགོར་ༀ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་

རྒྱུད་ལས། སྭཱཧཱར་ལྡན་ཞིང་ༀ་མེད་པ། །མིང་ནི་འགོ་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། ན་མཿཕྱག་འཚལ་ལོ། །ས་མནྟ་ཀུན་ནས། ཀཱ་ཡ་སྐུ། ཝཱ་
ཀ་གསུང་། ཙིཏྟ་ཐུགས། བཛྲརྡོ་རྗེ། ཎཾ་ལའི་དོན་ཏེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ་ཀུན་
ནས་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །
ༀ་བཤད་ཟིན། ཁ་ཁ་ཟོ་ཟོ། ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི་ཟོ་ཞིག་ཟོ་ཞིག་སྟེ་འཁོར་རྣམས་ཟར་ཆུག་ཅིག་པའོ། །སརྦ་ནི་ཐམས་ཅད། དུ་ཥྚ་གདུག་པ་ཅན། སཏྭ་སེམས་ཅན། ད་མ་ཀ་འདུལ་བ་པོ་སྟེ་སེམས་ཅན་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འདུལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཨ་སི་རལ་གྲི། མུ་ས་ལ་གཏུན་ཤིང་། པཱ་ར་ཤུ་དགྲ་སྟ། པཱ་ཤ་ཞགས་པ། ཧ་སྟ་ཕྱག་མཚན་ཏེ་རལ་གྲི་དང་གཏུན་ཤིང་དང་དགྲ་སྟ་དང་ཞགས་པ་རྣམས་ཕྱག་ན་བསྣམས་པའོ། །ཙ་ཏུར་བཞི། མུ་ཁ་ཞལ། ཙ་ཏུར་བཞི། བྷུ་ཛ་ཕྱག ཥཊྩ་དྲུག་པ། ར་ཎ་ཞབས་ཏེ། ཞལ་བཞི་ཕྱག་བཞི་ཞབས་དྲུག་དང་ལྡན་པའོ། །ཨཱ་གཙྪ་ཨཱ་གཙྪ་ཚུར་བྱོན་ཚུར་བྱོན་ཞེས་བོད་པའོ། །སརྦ་ཐམས་ཅད། དུཥྚཱ་མ་རུངས་པ། པྲཱ་ཎ་སྲོག་ཨཱ་བ་ཧཱ་རི་ཎེ་འཕྲོག་པ་སྟེ་མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའོ། །མཧཱ་
ཆེན་པོ། བིགྷྣན་བགེགས། གྷཱ་ཏ་ཀ་གསོད་པ་སྟེ་བགེགས་ཆེན་པོ་གཤིན་རྗེ་གསོད་པའོ། །བི་ཀྲ

་རྣམ་པར་འགྱུར་བ། ཏཱ་ན་ན་ཞལ། སརྦ་ཐམས་ཅད། བྷཱུ་ཏ་འབྱུང་པོ། བྷ་

552

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཡཾ་འཇིགས་པར། ཀ་ར་མཛད་པ་སྟེ་ཞལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་འཇིགས་པར་མཛད་པའོ། །ཨཊྚ་ཊྚ་སྐྲག་པ། ཧཱ་ས་རྒོད་པ། ནཱ་དི་ནི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་སྟེ་སྐྲག་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྟེ་ཧ་ཧ་ཞེས་སྒྲོགས་པའོ། །བྷྱཱགྷྲ་སྟག ཙ་རྨ་ནི་ལྤགས་པ། ནི་ཝ་ས་ན་གོས་ཏེ་སྟག་གི་ལྤགས་པ་ཤཾ་ཐབས་སུ་མནབས་པའོ། །སརྦ་དུཥྚ་ནས་འདིའི་བར་ནི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་བོད་པའི་ཚིག་གོ །ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་མཛོད་མཛོད། སརྦ་ཐམས་ཅད། ཀརྨ་ཎི་ལས་ཏེ་ལས་ཐམས་ཅད་མཛོད་ཅིག་མཛོད་ཅིག་པའོ། །ཚིནྡ་ཚིནྡ་ཆོད་ཆོད། སརྦ་ཐམས་ཅད། མན་ཏྲཱན་སྔགས་ཏེ་གཞན་གྱི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཆོད་ཅིག་ཆོད་ཅིག་པའོ། །བྷིནྡ་བྷིནྡ་ཕུག་ཕུག པ་ར་ཕ་རོལ། མུད་ཏྲཱ་མ་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་ཕ་རོལ་གྱི་

ཕྱག་རྒྱ་ཕུག་ཅིག་ཕུག་ཅིག་པའོ། །ཨཱ་ཀརྵ་ཡ་ཨཱ་ཀརྵ་ཡ་ཁུག་ཅིག་ཁུག་ཅིག སརྦ་ཐམས་ཅད། བྷཱུ་ཏཱ་ནན་འབྱུང་པོ་སྟེ་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཁུག་ཅིག་ཁུག་ཅིག་པའོ། །མ་ཐ་མ་ཐ་ཆོམ་ཞིག་ཆོམ་ཞིག་པའོ། །ནི་རྨ་ཐ་ནི་རྨ་ཐ། ངེས་པར་ཐུལ་ངེས་པར་ཐུལ། སརྦ་ཐམས་ཅད། དུཥྚན་མ་རུངས་པ་སྟེ་མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་ཐུལ་ཞིག་ངེས་པར་ཐུལ་ཞིག་པའོ། པྲ་བེ་ཤ་ཡ་པྲ་བེ་ཤ་ཡ་ཆུག་ཅིག་ཆུག་ཅིག་པའོ། །གང་དུ་ན། མཎྜལ་དཀྱིལ་འཁོར། མ་དྷྱེ་ནང་དུ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཆུག་

ཅིག་ཆུག་ཅིག་པའོ། །ཀུ་རུ་ནས་འདིའི་བར་ནི་རྦོད་གཏོང་བྱ་བའི་ཚིག་གོ །བཱཻ་བ་སྭ་ཏ། ཉི་མའི་བུ་སྟེ་གཤིན་རྗེའོ། །ཛཱི་བི་ཏ་སྲོག ཨན་ཏ་མཐར། ཀ་ར་བྱེད་པ་སྟེ་དེའི་སྲོག་མཐར་བྱེད་པ་སྟེ་དེའི་སྲོག་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པའོ། །མ་མ་བདག་གི །སརྦ་ཐམས་ཅད། ཀཏྱཾ་བྱ་བ། ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་གྱིས་ཤིག་གྱིས་ཤིག་སྟེ་བདག་གི་བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་ཤིག་གྱིས་ཤིག་སྟེ་སྒྲུབས་ཤིག་པའོ། །ད་ཧ་ད་ཧ་སྲེགས་སྲེགས་ཏེ་སྡིག་

553

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ་ཐམས་ཅད་བསྲེགས་ལ་ཐལ་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །པ་ཙ་པ་ཙ་ཚོས་ཚོས་ཏེ་སྡིག་

པ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཤིག་པའོ། །མ་བྷི་ལཾ་བ། མཱ་བྷི་ལཾ་བ། མ་ཐོགས་མ་ཐོགས་ཞེས་པ་སྟེ་དུས་རིང་པོར་སྡོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག་པའོ། །ས་མ་ཡ་དམ་ཚིག མ་ནུ་རྗེས་སུ། སྨ་ར་དྲན་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ནི་
བགེགས་གཞིག་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ལ་སྡིགས་མཛུབ་མཛོད་ཅིག་པའོ། །ཕཊ་ཕཊ་ནི་བགེགས་རྣམས་དགས་པའོ། །བི་སྥོ་ཏྲ་ཡ། བི་སྥོ་བ་ཏྲ་ཡ་རྣམ་པར་ཁོས་ཤིག་རྣམ་པར་ཁོས་ཤིག་པའོ། །སརྦ་ནི་ཐམས་ཅད། ནཱ་ཤ་ཡ་དགྲ་སྟེ་དགྲ་ཐམས་ཅད་རློག་ཅིག་པའོ། །ཀ་ར་ཀ་ར་གཏུབས་གཏུབས། བིགྷཱན་བགེགས་ཏེ་བགེགས་ཐམས་ཅད་གཏུབས་ལ་ཕྱོགས་བཅུར་གཏོར་ཅིག་པའོ། །
སརྦ་ཐམས་ཅད། ཨ་ཤཱ་བསམ་པ། པ་རི་པཱུ་རྫོགས་པར། ར་ཀ་མཛད་པ་སྟེ་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མཛད་པའོ། །ཧེ་ཧེ་ཀྱེ་ཀྱེ། བྷ་ག་ཝན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ་ཀྱེ་ཀྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བོད་པའོ། །ཀི་ཉྩི་རཱ་ཡ་སི་ཅིའི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་པོར་ཐོགས་ཞེས་པའོ། །མ་མ་བདག་གི། སརྦ་ཐམས་ཅད། ཨརྠཱན་དོན། སཱ་དྷ་ཡ་སྒྲུབས་ཤིག་སྟེ་བདག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབས་ཤིག་པའོ། །སྤེལ་བ་ནི། སྭཱཧཱའི་གོང་དུ་ཆེ་གེ་མོ་ཨཱ་ཀརྵ་ཡ་ཧྲི་སཱཧཱ། ཞེས་པའོ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་
ཕྲེང་སྔགས་གསུངས་པ་དེ་ནས། འདི་ནི་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་
དོད་བུདྡྷཱ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པས། སྒྲུབ་པ་པོས་འགུགས་པའི་ཐབས་དེས་རང་ཉིད་འདུལ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བའི་གྲགས་
པ་ཆེན་པོ་ཀུན། འཇིགས་ཤིང་ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པར་གྱུར་ནས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྗེས་

554

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སུ་དྲན་པ་སྟེ་དེ་ལ་འདུད་པར་བྱེད་པའོ། །ཆོ་ག་ནི་རང་རྣམ་སྣང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། ཚངས་བུག་མེད་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་ཐོད་པ་མ་ཆག་ཅིང་མ་གས་པ་གཟུགས་མཛེས་པ་ཡིད་དུ་
འོང་བ་རྙེད་པ་ལ་དེའི་ནང་གི་དབུས་སུ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བས་གང་འགུགས་པར་

འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་གཟུགས་བརྙན་བྲིས་ལ་དེའི་སྙིང་གར་སྔགས་མིང་སྤེལ་དང་
བཅས་པ་བྲིས་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་རྣམ་ཤེས་བཀུག་ནས་གཟུགས་བརྙན་ལ་བཅུག་སྟེ་
དངོས་ཡིན་པར་བསམས་ཤིང་། དེ་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རང་ཁྲོ་བོ་
གཤིན་རྗེ་གཤེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཞབས་གཉིས་ལ་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱིས་

མཚན་པའི་རྐང་པ་གཡས་བརྐྱང་བས་དེའི་སྙིང་གར་མནན་ཏེ་ཞབས་ཀྱི་ལྕགས་ཀྱི་

ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྙིང་ག་ནས་ཕུག་སྟེ་བཀུག་
པར་བསམ་པ་དང་།སྔགས་འདིའི་དོན་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱས་ནས་ལན་གསུམ་སྟེ་ཐུན་གསུམ་དག་ཏུ་ཅི་ནུས་སུ་བརྗོད་པར་བྱས་ན་ནི་དེ་མ་ཐག་སྟེ་ཞག་བདུན་གྱིས་

ནང་དུ་མཱ་མ་ཀཱི་སྟེ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོའམ་སྤྱན་ཏེ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཡང་
རུང་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོའི་རིགས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་མཐོན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་བུད་མེད་རྣམས་ངེས་པར་འགུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས། ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་
པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་

555

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྣང་བར་མཛད་པའི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དམ་ཚིག་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་མདོག་
མརྒཏ་ཀྱི་མདོག་དང་འདྲ་བའི་འོད་ཟེར་སྟུག་པོའི་མཆོག་གི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཁྱབ་
པའི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པའི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་
ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན་དམ་ཚིག་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་མི་འཆི་བ་དང་
ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྲེང་སྔགས་འདིའོ། །ཇི་ལྟར་དུ་ན་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་

གསུངས་སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་ལས། མིང་འགོ་མེད། དོན་ནི། ན་མཿཞེས་སོགས་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། ན་མོ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བཛྲ་རྡོ་རྗེ། ཀྲོདྷཱ་ཁྲོ་བོ། ཡ་ནི་ལའི་དོན་དང་། མཧཱ་ཆེན་པོ། དཾཥྚོ་ཊ་། མཆེ་བ། ཀ་ཊ་གཙིགས་པ། བྷེ་ར་ཝཱ་ཡ་འཇིགས་སུ་རུང་བ། ཨཱ་སི་རལ་གྲི། མུ་ས་ལ་གཏུན་ཤིང་། པ་ར་ཤུ་དགྲ་སྟ། པཱ་ཤ་ཞགས་པ། ཧ་སྣ་ཕྱག་མཚན། ཡ་ནི་ལའི་དོན་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་མཆེ་བ་གཙིགས་པས་འཇིགས་སུ་རུང་བ་རལ་གྲི་དང་གཏུན་ཤིང་དང་དགྲ་སྟ་དང་ཞགས་པ་ཕྱག་ན་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །
ༀ་ནི་བཤད་ཟིན། ཨ་མྲི་ཏ་བདུད་རྩི། ཀུན་ཌ་ལི་འཁྱིལ་པ་སྟེ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་

པ་ཞེས་བོད་པའོ། །ཁ་ཁ་ཟོ་ཟོ། ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ཟོ་ཞིག་ཟོ་ཞིག ཏིཥྛ་ཏིཥྛ་མནོས་མནོས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་པོའི་དོན་དུ་མནོས་ཤིག་པའོ། །བྷནྡྷ་བྷནྡྷ་ཆིངས་ཆིངས། ཧ་ན་ཧ་ན་རྒྱོབ་རྒྱོབ། ད་ཧ་ད་ཧ་སྲེགས་སྲེགས། གརྫ་་གརྫ་སྒྲོགས་སྒྲོགས་ཏེ་གདུག་པ་རྣམས་འཇིགས་པའི་སྒྲ་སྒྲོགས་ཤིག་པའོ། །བི་སྥོ་ཊ་ཡ་བི་སྥོ་ཊ་ཡ་རྣམ་པར་ཁོས་ཤིག་རྣམ་

556

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པར་ཁོས་ཤིག་པའོ། །སརྦ་བིགྷྣན་བགེགས་ཐམས་ཅད་དོ། །བི་ནཱ་ཡ་ཀཱན་ལོག་འདྲེན། མཧཱ་ཆེན་པོ། ག་ཎ་པ་ཏི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ། ཛཱི་བི་ཏ་སྲོག ཨན་ཏ་མཐར། ཀ་རཱ་ཡ་
བྱེད་པའོ། །སྤེལ་བ་ནི་སྭཱཧཱའི་སྔོན་དུ་ཆེ་གེ་མོ་ཨུ་ཙ་ཏ་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པའོ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པའི་ཕྲེང་སྔགས་འདི་ནི་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་

སངས་རྒྱས་ཏེ་རང་ཉིད་སྒྲུབ་པ་པོས་ཚར་གཅད་བྱ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་བརྒྱ་བྱིན་ལ་

སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བའི་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་བརྒྱལ་ཞིང་རབ་ཏུ་འཇིགས་པར་གྱུར་ནས། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་བསྒོམ་ཞིང་དེའི་ཞབས་ལ་འདུད་པར་བྱེད་དོ། །
རང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་
མཆོག་གི་དུས་སུ། རྡོ་རྗེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་བསྐྲད་པར་དཀའ་བ། བསྐྲད་པའི་སྔགས་
རྣམས་ཀུན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྐེ་ཚེ་དང་། ལན་ཚྭ་དང་། ཏིལ་དང་། དུག་དང་ད་ཏུ་
རུའི་ཁུ་བ་དང་། མཛུབ་མོའི་ཁྲག་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ་དེ་དང་།བྱ་རོག་གི་སྒྲོ་རྐང་གི་སྨྱུ་གུས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རོ་རས་ལ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟླ་གམ་ངོས་གཉིས་སུ་རྡོ་
རྗེས་མཚན་པ་བྲིས་ལ། དེའི་དབུས་སུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་སྔགས་དང་སྤེལ་བ་བྲིས་ནས་

བསྒྲུབ་བྱའི་རྣམ་ཤེས་བཀུག་སྟེ་མིང་ཡིག་ལ་བཅུག་པ་དང་དེ་ལ་བསྒྲུབ་བྱར་དངོས་སུ་ཞེན་པ་བྱས་ཏེ་རང་ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པར་བསྐྱེད་པའི་ཞབས་གཉིས་ཧཱུཾ་ལས་
བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུས་མཚན་པའི་ཞབས་གཡས་བརྐྱང་བས་མནན་ལ། དོན་
གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁྲོས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པའི་ཕྲེང་སྔགས་འདི་
ཐུན་བཞིར་བཟླས་པ་བྱས་ཏེ། དུར་ཁྲོད་དུ་སྦེད་པའི་ལས་སྦྱོར་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་

557

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཤད་པའི་ཆོ་ག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ལས་སྦྱོར་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔུང་དག་ཀྱང་སྐྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པའི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསྒྲུབ་
ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་སྟེ་རྒྱལ་མཚན་འཆང་བ་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཟེར་
རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཁྲོ་བོ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པའི་ཕྲེང་
སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན། རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་
དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྔགས་འདིའོ། །
ཇི་ལྟར་དུ་ན། གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་
བ་གསུམ་ལས། མིང་འགོ་མེད། དོན་ནི་ན་མཿནས་ༀ་གྱི་བར་བཤད་ཟིན། ཧཱུཾ་ནི་བགེགས་ལ་སྡིགས་མཛུབ་བྱེད་པའོ། །ཛིན་ནི་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་སྟེ་བོད་པའོ། །རི་ཊི་ཊྚ་ལྷོགས་ཤིག་སྟེ་བགེགས་རྣམས་ཕྱེ་མར་ལྷོགས་ཤིག་པའོ། །ཧཱུཾ་གསུམ་ནི་བགེགས་ལ་སྡིགས་མཛུབ་བྱེད་པ་དང་། ཕཊ་ནི་དགས་པར་བྱེད་པའོ། །སྤེལ་བ་ནི། ཆེ་གེ་མོ་རཀྵ་ས་དྷི་བྷྱོ་བི་མོ་ཙ་ཡ་ཧྲི་སྭཱཧཱ་ཞེས་པ་སྟེ་རཀྵས་སྲིན་པོ། དྷི་བྷྱོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས། བི་རྣམ་པར། མོ་ཙ་ཡ་ཧྲི་གྲོལ་བར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །རྡོ་རྗེ་
འཆང་གིས་ཁྲོ་བོ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པའི་ཕྲེང་སྔགས་འདི་ནི་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་

558

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སངས་རྒྱས་ཏེ་སྲིན་པོ་སོགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་སྒྲུབ་པ་པོས་ཚར་གཅད་བྱ་ཉིད་དུ་ཤེས་
པའོ། །རང་གི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པས་ན་བདག་ཉིད་ཆེ་སྐྱེས་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་

ལ་སོགས་པའི་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་འཇིགས་ཤིང་ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པར་གྱུར་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་དེ་ལ་འདུད་པར་བྱེད་དོ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་སེམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྦྱར་ནས་སྤྲུལ་པའི་རིན་འབྱུང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། རང་རིན་འབྱུང་དུ་བསམས་པའི་རྩ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་ཧཱུཾ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་

འཁོར་རེ་རེ་བསྒོམས་ལ། དེ་ནས་རང་གི་མདུན་དུ་ཁྲོ་བོ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་

གནས་པར་བསམ་སྟེ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་འདིའི་ལུས་ལ་ཞུགས་པའི་སྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་དྲོངས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་བསྒོས་པས་ཁྲོ་བོ་དེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་སྤྲུགས་པ་ལས་སྲིན་པོ་སོགས་ཀྱི་བགེགས་རྣམས་དྲངས་ཏེ་ཁྲིད་ནས་རང་ལ་ཕུལ་བ་དང་། རང་གི་
རྩ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་མཐིལ་གྱི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཆུད་པར་བྱས་

ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྲེགས་ནས་ཐལ་བར་བྱས་པར་
བསམས་ལ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པའི་ཕྲེང་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་འདི་ཐུན་
བཞིར་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བཟླས་པ་བྱས་ན་སྲིན་པོ་སྟེ་ཤ་
ཟ་དང་། མ་རུངས་པ་སེངྒེ་སོགས་དང་། གཏུམ་པོ་ཕྱིར་རྒོལ་བ་དང་། དུག་སྦྲུལ་དང་།
མེ་ཆུ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་འཁྲུགས་པ་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། ཁྲོ་བོ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པའི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་

559

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་
ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་གསུངས་ན། གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན་གྱི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་
ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་པའི་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན་པདྨོའི་རིགས་སུ་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་རྟ་མགྲིན་

དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྔགས་འདིའོ། །ཇི་ལྟར་དུ་ན་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསུངས་

སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་ལས། མིང་ནི་འགོ་མེད་དང་། དོན་ནི་ན་མཿནས་ༀ་གྱི་བར་བཤད་ཟིན། ཧཱུཾ་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་སྡིགས་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ནོ། །ཏ་རུ་ཡམས་དང་གནོད་
པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོལ་བ་དང་། ལ་ནི་སྒྲོལ་བ་དེ་ལེན་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །བི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་གནོད་པ། རུ་ནི་གནོད་པ་དེ་རྣམས་འཇིག་པ་དང་། ལ་ནི་འཇིག་པ་དེ་ལེན་པར་བྱེད་པའོ། །ཨཱ་དཱ་ན་ནི་བོད་པ། སརྦ་ཐམས་ཅད། བི་ཥ་དུག གྷཱ་ཏ་ཀ་འཇོམས་པ་སྟེ་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་བའི་དུག་དང་མི་རྒྱུ་བ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་དུག་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཛཱ་ལི་ཏ་འབར་བ། བི་རྣམ་པར། སྥུ་ལིངྒ་འཁྲུགས་པ་སྟེ། འབར་བ་རྣམ་པར་འཁྲུག་པ་མེ་སྟག་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་བཅས་པའོ། །ཨཊྚ་ཊྚ་སྐྲག་པ། ཧཱ་ས་དགོད་པ་སྟེ་སྐྲག་པའི་ཕྱིར་ཧ་ཧ་

ཞེས་དགོད་པའི་སྒྲ་དང་བཅས་པའོ། །ཀེ་ས་རི་སེངྒེ། ས་ཊ་རལ་པ། ཨ་ཊོ་པ་བསྒྱིངས་

560

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་སྟེ་སེང་གེའི་རལ་པ་ལྟར་འགྱིང་བ་གང་ལ་ཡོད་པའོ། །བཛྲ་རྡོ་རྗེ། ཁུ་ར་ཞབས།
ནིར་གྷ་ཏ་ན་བརྡབས་པ། ཙ་ལི་ཏ་བསྐྱོད། བ་སུ་དྷ་སའི། ཏ་ལ་གཞི་རྣམས་ཏེ་རྡོ་རྗེའི་ཞབས་བརྡབས་པའི་སའི་གཞི་རྣམས་བསྐྱོད་པའོ། །ནི་ཤྭཱ་ས་དབུགས། མཱ་རུ་ཏོཏ།
འབྱིན་པ་སྟེ་སྣའི་དབུགས་སོ། །ཨུད་ཀྵི་པ་ཏ་གྱེན་དུ་འཐོར་བ། དྷ་ར་ཎི་དྷ་ར། ས་འཛིན་པ་རི་བོ་སྟེ་རྟ་མགྲིན་དེའི་སྣའི་དབུགས་འབྱིན་པས་རི་བོ་རྣམས་གྱེན་དུ་འཐོར་
བར་བྱེད་པའོ། །བྷཱི་ཥ་ཎ་འཇིགས་སུ་རུང་བ། ཨཊྚ་ཊྚ་ཧཱ་ས་ནི་སྐྲག་པའི་ཕྱིར་ཧ་ཧ་

ཞེས་བཞད་པས་འཇིགས་སུ་རུང་བའོ། །ཨ་པ་ར་མི་ཏ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། བ་ལ་སྟོབས། པ་རཱ་ཕ་རོལ། ཀྲམ་གནོན་པ་སྟེ་སྟོབས་དང་ཕ་རོལ་གནོན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངའ་བ་སྟེ་རྟ་མགྲིན་ལ་བོད་པའོ། །ཨཱརྱ་འཕགས་པ། ག་ཎ་བགྲངས་པ་སྟེ།
འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟང་པོར་བརྩིས་པས་ན་བགྲངས་

པའོ། །བྷཱི་ཏ་འཇིགས་པ། བྷཱུ་ཏ་འབྱུང་པོ། ག་ཎ་ཚོགས་ཏེ་གང་གིས་འབྱུང་པོའི་ཚོགས་དེ་འཇིགས་པའོ། །དྷུ་ཥི་ཏ་ཞེས་པ་འདིའི་དོན་གསལ་བར་མི་སྣང་བས་འཇིགས་པའི་དོན་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །
བུདྡྷྱ་བུདྡྷྲ་སད་སད་དེ་ལྷའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཡང་དག་པར་སད་པར་བྱས་ནས་
རྦོད་པའོ། །ཧ་ཡ་གྲཱི་བ་རྟ་མགྲིན་ཞེས་འབོད་པའོ། །ཁཱ་ད་ཁཱ་ད་ཟོ་ཞིག་ཟོ་ཞིག་པ་སྟེ་
གདུག་པ་ཐམས་ཅད་ཟོ་ཞིག་པའོ། །པ་ར་གཞན་གྱི། མན་ཏྲན་སྔགས། ཚིནྡ་ཚིནྡ་ཆོད་
ཅིག་ཆོད་ཅིག་པ་སྟེ་གཞན་གྱི་སྔགས་ཆོད་ཅིག་པའོ། །སིདྷི་དངོས་གྲུབ། མ་མེ་བདག་
ལ། དི་ཤ་སྩོལ་ཅིག་པ་སྟེ་བདག་ལ་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་ཅིག་པའོ། །ཨཱ་བེ་ཤ་ཡ་ཕོབ་ཅིག་པའོ། །སརྦ་ཐམས་ཅད། ཛཱ་ར་རིམས། པི་ཤཱ་ཙཱ་ན་ཤ་ཟ་སྟེ་རིམས་དང་ཤ་ཟ་

561

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཐམས་ཅད་དོ། །སརྦ་ཐམས་ཅད། གྲ་ཏེ་ཥུ་གདོན་གྱིས། ཨ་པྲ་ཏི་མི་ཚུགས་པ། ཧ་ཏོ་
བྷ་བ་མཛོད་ཅིག་པ་སྟེ་གདོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །བཛྲ་
རྡོ་རྗེ། དཾཥྚ་མཆེ་བ་ཅན། ཀིཉྩི་རཱ་ཡ་སི། རྡོརྗེའི་མཆེ་བ་ཅན་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱི་བཤོལ་
མཛད་ཅེས་པའོ། །ཨི་དཾ་འདི། དུཥྚ་མ་རུངས་པ། གྲ་ཧཾ་གདོན། དུཥྚ་གདུག་པ་ཅན། སརྦཾ་བཱ། སྦྲུལ་ཏེ་གདོན་མ་རུངས་པའམ་སྦྲུལ་གདུག་པ་ཅན་འདིའོ། །དྷུ་ན་དྷུ་ན་སྐྱོད་ཅིག་སྐྱོད་ཅིག་པའོ། །མ་ཐ་མ་ཐ་རྣམ་པར་ཆོམས་ཤིག་ཆོམས་ཤིག་པའོ། །མར་ད་མར་ད་བརླག་པར་མཛོད་བརླག་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །པཱ་ཊ་ཡ་པཱ་ཊ་ཡ་ཁོས་ཤིག་ཁོས་ཤིག་པའོ། །མ་ཊ་མ་ཊ་བརླག་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །བནྡྷ་བནྡྷ་ཆིངས་ཤིག་
ཆིངས་ཤིག་པའོ། །བུད་དྷ་སངས་རྒྱས། དྷརྨ་ཆོས སཾ་གྷ་དགེ་འདུན། ཨ་ནུ་ཛྙཱ་ཏཾ་བཀའ་སྩལ་པའི། ཀརྨ་ལས། ཀུ་རུ་མཛོད་ཅིག་པ་སྟེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་

བཀའ་སྩལ་པའི་ལས་གྱིས་ཤིག་པ་སྟེ་རྦོད་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་དེའི་ཚེ་རང་ཉིད་ལ་སྨྲས་པ། ཧ་ཡ་གྲྭི་བཱ་ཡ་ཕཊ། རྟ་མགྲིན་ལའོ། །
བཛྲཱ་ཡ་ཕཊ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་གཞན་གྱིས་མི་ཕྱེད་པ་ལའོ། །བཛྲ་གཱ་ཏྲཱ་ཡ་ཕཊ་རྡོ་རྗེའི་
ལུས་ཅན་ལའོ། །བཛྲ་ནེ་ཏྲཱ་ཡ་ཕཊ་རྡོ་རྗེའི་མིག་ལའོ། །བཛྲ་དཥྚཾ་ཡ་ཕཊ་རྡོ་རྗེའི་མཆེ་བ་ཅན་ལའོ། །བཛྲ་ཁུ་རཱ་ཡ་ཕཊ་རྡོ་རྗེའི་ཞབས་ཅན་ལའོ། །བཛྲ་ཁུ་ར་ནིར་གྷཱ་ཏ་ནཱ་ཡ་ཕཊ་རྡོ་རྗེའི་ཞབས་ངེས་པར་བརྡབས་པ་ལའོ། །ཏྲཻ་གསུམ། ལོ་ཀྱ་འཇིག་རྟེན། བྷ་ཡཾ་འཇིགས་པ། ཀ་རཱ་ཡ་ཕཊ་མཛད་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་འཇིགས་པར་མཛད་པ་ལའོ། །སརྦ་ཀརྨེ་ཥཱ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ། ཨ་པྲ་ཏི་ཧ་ཏཱ་ཡ་ཕཊ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལ་སྟེ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལའོ། །བཛྲ་རྡོ་རྗེ། ཀུ་ལ་རིགས། སན་གྱི་སྒྲ་ལ་

562

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་པས་ཡང་དག་པ། ཏྲཱ་ས་ནཱ་ཡ་ཕཊ་འཇིགས་པར་མཛད་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་རྣམས་ཡང་དག་པར་འཇིགས་པར་མཛད་པ་ལའོ། །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་ཕཊ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྟ་མགྲིན་ལ་བསྡིགས་པར་མཛད་པའོ། །སྭཱཧཱ་ནི་དེ་
ལྟར་བསྡིགས་པའི་མཐར་དབུགས་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩིའི་རྒྱུད་ལས། ཡི་གེ་སྭཱཧཱ་མཱ་མ་ཀཱི། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རབ་སྟེར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྤེལ་བ་ནི། ཆེ་གེ་མོ་བིཥ་དི་ཀཾ་ཨ་པ་ཧ་ར་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ་ཞེས་པ་སྟེ་བི་ཥ་དུག དི་ཀཾ་ལ་སོགས་པ། ཨ་པ་ཧ་ར་ཉེ་བར་ཕྲོགས་ཤིག་པའོ། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་རྟ་མགྲིན་གྱི་ཕྲེང་སྔགས་འདི་ནི་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་
འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །ཆེ་མཆོག་སྐྱེས་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན་གྱིས་

འདུལ་བར་བྱ་བའི་བགེགས་ཐམས་ཅད་འཇིགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ནས་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་པོ་འོད་དཔག་མེད་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདུད་པའོ། །རང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། བསྒྲུབ་བྱ་དུག་གིས་ཟིན་པ་དེ་རྟ་མགྲིན་སེམས་དཔའ་སུམ་
བརྩེགས་སུ་བསམས་ལ་དེའི་ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་

བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ཡོངས་སུ་བཀང་བས་དུག་མི་མངོན་པར་གནས་པ་རྣམས། སང་པར་བྱས་པར་བསམས་ནས་རང་འོད་དཔག་མེད་ལས་རྟ་མགྲིན་དུ་བསྒྱུར་པའི་ལག་
པ་གཡས་པའི་མཐིལ་དུ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧཾ་ཡིག་དཀར་པོ་གཅིག་བསམ་ཞིང་། མཐེ་བོང་ནས་མཐེའུ་ཆུང་གི་བར་གྱི་ལག་པ་གཡས་པའི་སོར་ཚིགས་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ༀ་ཛྲིཾ་ཧྲིཾ་ཀྵིཾ་ཁྲི་ཞེས་བྱ་བ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཅན་རྣམ་པར་བཀོད་ནས། ནད་

563

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ་དེའི་སྤྱི་བོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལག་པས་བྱབས་པས་སྔགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་
ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དང་བདུད་རྩི་དཀར་པོའི་ཆུ་རྒྱུན་བྱུང་བ་དེའི་ལུས་ལ་ཞུགས་
པས་དུག་རྣམས་ཁ་དོག་ནག་པོའི་རྣམ་པར་འོག་ཏུ་བདས་ནས་རྐང་མཐིལ་ནས་ཕུད་དེ་སྟོང་པར་གྱུར་པའི་ཤུལ་དུ་བདུད་རྩི་དཀར་པོས་གང་བར་བསམ་ཞིང་། ཁྲོ་བོའི་
རྒྱལ་པོ་རྟ་མགྲིན་བསྐུལ་བ་ཡིས་ཕྲེང་སྔགས་འདི་ཐུན་བཞིར་བཟླས་ན་རྡོ་རྗེ་ལྟར་
གཞོམ་དཀའ་བའི་ཧ་ལ་ཧ་ལའི་འོད་དེ་སྣ་ཚོགས་པའི་དུག་གིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་དུག་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་པར་བྱེད་
པར་འགྱུར་རོ། །
༈ ལྔ་པ་ནི། ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན་གྱི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསྒྲུབ་པའི་
རྗེས་དེ་ནས། ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོན་ཡོད་པའི་དངོས་གྲུབ་རབ་ཏུ་སྩོལ་བས་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་གྲུབ་པ་སྟེ་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། གྲུབ་པ་གདོན་མི་ཟ་བ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་དམ་ཚིག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བའི་དཔལ་ཏེ་རྒྱལ་མཚན། རྡོ་རྗེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྣལ་

འབྱོར་དང་དབྱུག་སྔོན་ཅན་གྱི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསད་པའི་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ་
དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་གསུངས་ན། རྡོ་རྗེ་བེ་ཅོན་སྔོན་པོ་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྲེང་སྔགས་འདིའོ། །ཇི་ལྟར་དུ་ན། སྒྲའི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་ལས། མིང་ནི་འགོ་མེད་དང་། དོན་ནི་ན་མཿནས་ༀ་གྱི་བར་

564

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བཤད་ཟིན། ཨེ་ཧྱ་ཧི་ཚུར་སྤྱོན། བྷ་ག་ཝཱན་བཅོམ་ལྡན་འདས། ནི་ལ་སྔོན་པོ། བཛྲ་རྡོ་རྗེ། དཎཱ་དབྱུག་པ་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་དབྱུག་པ་སྔོན་པོ་ཞེས་བོད་པའོ། །ཏུ་རུ་ཏུ་རུ་རིངས་པར་རིངས་པར། ཧུ་ལུ་ཧུ་ལུ་ཞུགས་ཤིག་ཞུགས་ཤིག་པ་སྟེ་རིངས་པར་བདག་ལ་ཞུགས་ཤིག་པའོ། །ཧ་ཧ་སད་སད་དེ་ལྷའི་ཐུགས་ཡང་དག་པར་སད་པར་བྱ་བའོ། །གུ་ལུ་གུ་ལུ། ཚོར་ཅིག་ཚིར་ཅིག་པའོ། །གུ་ལཱ་པ་ཡ་གུ་ལཱ་པ་ཡ་འཚིར་དུ་ཆུག་འཚེར་དུ་ཆུག་ཅེས་པ་སྟེ་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་འཚིར་དུ་ཆུག་ཅིག་པའོ། །ཀྲ་མ་པ་ཀྲ་མ་སྐྱོད་སྐྱོད། བྷ་ག་ཝཱན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བོད་པའོ། །
བཱ་ཡུ་རླུང་། བེ་གེ་ཎ་ཤུགས་ཀྱིས་ཏེ་རླུང་གི་ཤུགས་ཀྱིས་སོ། །བྷུ་ཏན་འབྱུང་
པོ་རྣམས། ཤཱི་གྷྲཾ་མྱུར་དུ། ད་ཧ་ད་ཧ་སྲེགས་སྲེགས་ཏེ་འབྱུང་པོ་རྣམས་མྱུར་དུ་བསྲེགས་ལ་ཐལ་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །ད་ར་ད་ར་ཁོས་ཤིག་ཁོས་ཤིག་པའོ། །བ་ཧ་
བ་ཧ་ཆོམས་ཤིག་ཆོམས་ཤིག་པའོ། །པ་ཙ་པ་ཙ་སྐོལ་ཅིག་སྐོལ་ཅིག་པའོ། །མ་ཐ་མ་ཐ་རྣམ་པར་ཤིག་ཅིག་པའོ། །པཱ་ཏ་ཡ་པཱ་ཏ་ཡ་ལྟུང་ལྟུང་སྟེ་འོག་ཏུ་ལྟུང་བར་གྱིས་ཤིག་
པའོ། །མ་ཊ་མ་ཊ་རློག་ཅིག་རློག་ཅིག་པའོ། །མོ་ཊ་པ་ཡ་མོ་ཊ་པ་ཡ་འཁོར་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་བརླག་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །སརྦ་ཐམས་ཅད། ཀརྨ་ཎི་ལས། ཚིནྡྷ་ཚིནྡྲ་
ཆོད་ཆོད་ཅིག་པ་སྟེ་དགྲ་བོས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་བསྐྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཤིག་ཅིག་ཤིག་ཅིག་པའོ། །བྷ་ཀྵ་ཡ་བྷཀྵ་ཡ་ཟོ་ཞིག་ཟོ་ཞིག་པའོ། །མེ་དམ་ཚིལ། ཨ་སྱ་འདིའི། མེ་ད་ཞག མད་ཛ་རྐང་། རུ་དྷི་ར་ཁྲག བྲི་ཡ་དགྱེས་པ། ཨེ་ཧྱ་ཧི་ཚུར་
བྱོན། བྷ་ག་ཝཱན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ་ཀྱཻ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚིལ་དང་རྐང་དང་ཞག་དང་ཁྲག་ལ་དགྱེས་པ་ཚུར་བྱོན་ཚུར་བྱོན་ཞེས་བོད་པའོ། །སརྦ་བིགྷཱན་བགེགས་

565

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཐམས་ཅད། སརྦ་ཐམས་ཅད། བིདྱཱ་ནི་རིག་པ། སརྦ་ཐམས་ཅད། མནྟྲ་ནི་སྔགས། སརྦ་ཐམས་ཅད། མཱུ་ལ་རྩ་བའི། ཀརྨ་ནི་ལས། ཀྲི་ཏྲི་མ་བཅོས་པའི། བི་ཥཱ་དུག དཱེ་ནི་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བཅོས་པའི་དུག་ལ་སོགས་པའོ། །སརྦ་གྲ་ཧཱ་ན་གདོན་ཐམས་ཅད། ཧ་ན་ཧ་ན་ཆོམས་ཆོམས་ཤིག་པའོ། །
བྷན་ཛ་བྷན་ཛ་ཤིག་ཤིག་ཅིག་པའོ། །མར་ད་མར་ད་མཉེས་ཤིག་པའོ། །ཨི་དཾ་འདི། ཀརྱཾ་བྱ་བ། སཱ་དྷ་ཡ་སྒྲུབས་ཤིག་པ་སྟེ་བྱ་བ་འདི་སྒྲུབས་ཤིག་པའོ། །ཧཱུཾ་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྡིགས་མཛུབ་བྱ་བའོ། །ནཱི་ལཱ་ཡ་སྔོན་པོ་ལའོ། །ནཱི་ལཱ་བཛྲ་དཎྜ་ཡ་རྡོ་རྗེ་
དབྱིག་པ་སྔོན་པོ་ཅན་ལའོ། །ཏུ་རུ་ཏུ་རུ་རིངས་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །བིགྷཱན་བགེགས། བི་ན་ཡ་ཀ་ལོག་འདྲེན། ནཱ་ཤཱ་ཡ་ནཱ་ཤཱ་ཡ་རློག་ཅིག་ཟློག་ཅིག་པའོ། །ཧུ་རུ་ཧུ་རུ་འབད་པ་སྟེ་བདག་གི་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །དཱིཔྟ་འབར་བ་

ཙནྡྲ་ཡ་གཏུམ་པོ་སྟེ་ལྷག་པར་ཁྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སརྦ་ཐམས་ཅད། ཤཏྲཱུཾ་ཎཱཾ་དགྲའི། ཧྲི་
ད་ཡཱ་སྙིང་། ནི་བི་ཌ་ཡ་ངེས་པར་ཚོར་ཅིག་སྟེ་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་ངེས་པར་ཚིར་
ཅིག་པའོ། །ཚིནྡ་ཚིནྡ་ཆོད་ཆོད། བ་ར་གཞན། བིརྱ་ཎཱཾ་རིག་པ། ཚེ་ད་ཀ་གཅོད་པ་སྟེ་
གཞན་གྱི་རིག་པ་གཅོད་པ་པོས་གཞན་གྱི་རིག་པ་ཆོད་ཅིག་པའོ། །ཧཱུཾ་ནི་དེ་གསལཾ་
བར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ནོ། །བིདྨ་ཎཾ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱི། ཤིཀ་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པར་གྱུར་པས་ན་བྱེད་པ་པོའ། །ོས་མ་ཡ་མ་ནུ་སྨ་རཾ་དམ་ཚིག་རྗེས་སུ་
དྲོན་ཅིག་པའོ། །བཛྲ་དྷ་ར་པ་ཙ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་རྗེས་སུ་དྲོན་ཅིག་པའོ། །མརྨཱ་ཎཱི་གནད། ནི་ཀྲིན་ཏ་ཆོད་ཅིག་སྟེ་གནད་ཆོད་ཅིག་པའོ། །ཧཱུཾ་བསྐུལ་བའོ། །ཧ་ན་ཧ་ན་རྒྱོབ་ཅིག་རྒྱོབ་ཅིག་པའོ། །ད་ཧ་ད་ཧ་སྲེགས་ཤིག་སྲེགས་ཤིག་པའོ། །

566

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་མཛོད་མཛོད་ཅིག་པའོ། །ཏུ་རུ་ཏུ་རུ་རིངས་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །ཧུ་རུ་ཧུ་རུ་འབད་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །ཕཊ་ཕཊ་དགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་སྡིགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཀྲིཏཱནྟ་ཡ་མཐར་བྱེད་པ་སྟེ། ཀྲི་ཏ་ཡ་བྱེད་པ། ཨན་ཏ་མཐའོ། །དེ་ཝ་ལྷ། རིཥི་དྲང་སྲོང་། བི་རྣམ་པར། དྲྭ་བ་ཀཱ་ཡ་སྤྲོད་པ་སྟེ་ལྷ་དང་དྲང་སྲོང་རྣམ་པར་སྐྱོད་པའོ། །ཧ་ན་ཧ་ན་རྒྱབ་རྒྱོབ། བཛྲ་དཎྜེན་དབྱུག་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་དབྱུག་པ་སྔོན་པོས་རྒྱོབ་ཅིག་པའོ། །སྤེལ་བ་ནི། ཆེ་གེ་མོ་མཱ་ར་ཡ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ་ཞེས་པའོ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་དབྱུག་སྔོན་ཅན་གྱི་ཕྲེང་སྔགས་འདི་ནི་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་གདུག་

པའི་མཆོག་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་བགེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀུན་ཡིད་ནི་འཇིགས་ཤིང་རབ་ཏུ་སྐྲག་ནས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདུད་པར་བྱེད་པའོ། །
ཆོ་ག་ནི་རང་དོན་གྲུབ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་སྐྱེ་ཚེ་དང་། ལན་ཚྭ་དང་། ཡུངས་དམར་དང་། དུག་དང་། དྷ་དུ་ར་སྟེ་ཐང་ཕྲོམ་པའི་ཁུ་བས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རོ་རས་ལ་འཁོར་ལོ་

རྩིབས་བཅུ་དྲུག་པ་བྲིས་པའི་ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བྲིས་དེའི་ལྟེ་བ་ལ་མེའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ལ། དེའི་དབུས་སུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་སྔགས་དང་སྤེལ་བ་བྲིས་ཏེ་
དགྲ་བོའི་རྣམ་ཤེས་བཀུག་ནས་མིང་ལ་བཅུག་སྟེ་དངོས་ཡིན་པར་བསམས་ལ་དེ་ནས་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པའི་ཆུ་བོའི་ངོགས་གཉིས་ཀྱི་ས་དང་། གྲོག་མཁར་གྱི་ས་དང་

བསྒྲུབ་བྱའི་རྐང་རྗེས་ཀྱི་ས་དང་། བཤང་གཅི་ལ་སོགས་པའི་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་ལྡན་

པས་འཇིམ་པ་ལས་དགྲ་བོའི་གཟུགས་བརྙན་བྱས་ལ། དེའི་སྙིང་ཁར་འཁོར་ལོ་

567

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཅུག་ནས་དགྲ་བོའི་རྣམ་ཤེས་བཀུག་སྟེ་དེ་ལ་བཅུག་ནས་དགྲ་བོ་དངོས་ཡིན་པར་བསམས་ལ་དཔའ་བོ་གཡུལ་དུ་ཤི་བའི་ཐོད་པ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་ནང་དུ་བཅུག་ལ། དེ་ནས་
ནམ་ཕྱེད་དམ་ཉིན་ཕྱེད་ལ་རང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་རྐང་པ་གཡོན་པས་མནན་ཏེ་
སྔགས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པས་དབྱུག་སྔོན་ཅན་ལ་བཀའ་བསྒོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་
པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་ག་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཁྲོ་བའི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་ཆེན་དབྱུག་སྔོན་ཅན་གྱི་

སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་འདི་བསྐུལ་བ་ཡིས་ཏེ་ཐུན་བཞིར་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བཟླས་པར་བྱས་ན་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་གསོད་པར་འགྱུར་རོ། །༈ དྲུག་པ་ནི། དབྱུག་སྔོན་ཅན་གྱི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་
བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་གསུངས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུ་སྐུ་དང་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་
ནས་གསུངས་ན། སྒོ་ཀུན་ནས་ཆར་འབེབས་པའི་སྤྲིན་སྡུད་པའི་དཔལ་གང་ལ་ཡོད་པའི་སྟོབས་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆར་འབེབས་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་གསུངས་ན། རྡོ་རྗེ་སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྲེང་སྔགས་འདི་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་དུ་ན་སྒྲའི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་ལས་མིང་ནི་འགོ་མེད་དང་། དོན་ནི། ན་མཿནས་ༀ་གྱི་བར་སྔར་བཞིན་
ནོ། །ཧཱུཾ་གསུམ་ནི་བགེགས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་སྡིགས་པར་བྱེད་པའི་ས་
བོན་ནོ། །ཕཊ་གསུམ་ནི་དགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཨུ་གྲ་ནི་དྲག་པོ། ཤཱུ་ལ་མདུང་། པཱ་

568

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཎི་ལག་པ་སྟེ་གང་གིས་ལག་པ་ན་དྲག་ཅིང་རྣོ་བའི་མདུང་ཡོད་པ་དེ་ལའོ། །ཛྱོ་ཏི་ཐོག ནིར་ནཱ་ད་སྒྲ་སྟེ་ཐོག་འབབ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལའོ། །ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་ཆར་

མི་འབེབས་ན་ཧཱུཾ་གསུམ་གྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་སྡིགས་མཛུབ་བྱེད་པ་དང་།
ཕཊ་གསུམ་གྱིས་དགས་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །མཧཱ་ཆེན་པོ། བཱ་ལ་སྟོབས་སོ། །སྤེལ་
བ་ནི། བཱར་ཥ་དྷཱ་རཾ་པཱ་ཏ་ཡ་ཧྲི་སྭཱཧཱ། ཞེས་པའོ། །
དེ་ཡང་བཱར་ཥ་ཆར་གྱི། དྷཱ་རཾ་རྒྱུན། པཱ་ཏ་ཡ་ཧྲི་ཕོབ་ཅིག་པའོ། །རང་སྐུ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དྲག་པོ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་
རྡོ་རྗེ་འཆང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་དེ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒྱུར་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་སྐེ་ཚེ་སོགས་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྫས་ཀྱི་ཁུ་བས་རོ་རས་ལ་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཚན་པ་
གཉིས་བྲིས་ལ་ཕོ་འཁོར་གྱི་ཤར་གྱི་འདབ་མ་ལ་ནོར་རྒྱས་ཀྱི་བུ་སེར་པོ། ལྷོར་པདྨ་
དཀར་པོ། ནུབ་ཏུ་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུ་དམར་པོ། བྱང་དུ་འཇོག་པོ་ནག་པོ། མེར་པད་ཆེན་
སྔོ་བསངས། བདེན་བྲལ་དུ་མཐའ་ཡས་སྐྱ་བོ། རླང་དུ་རིགས་ལྡན་དཀར་པོ། དབང་ལྡན་དུ་དུང་སྐྱོང་སེར་པོ་རྣམས་སྟོད་མི་འདྲ་བ་ལ་སྦྲུལ་གྱི་གདེངས་ཀ་བདུན་དང་ལྡན་པ། སྨད་སྦྲུལ་མཇུག་ལན་བདུན་དུ་འཁྱིལ་བའི་ཀླུ་བརྒྱད་བྲིས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་
ག་དང་སྤྱི་བོར་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་དང་མཧཱ་བཱ་ལའི་མཇུག་ཏུ་བཱར་ཥ་དྷཱ་རཾ་བཱ་ཏ་ཡ་ཧྲི་སྭཱཧཱ་ཞེས་
སྤེལ་བ་བྲིའོ། །པདྨའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ། ༀ་ཨཱ་ཧཱུཾ་བཛྲ་དྷ་ར་ཨཱཛྙཱ་པ་ཡ་ཏི་སརྦ་ནཱ་གཱ་
བར་ཥ་དྷ་རཱ་མུད་ཙིར་ཛནྟི་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པ་གཡས་སྐོར་དུ་བཀོད་ནས། དེ་བཞིན་དུ་མོ་འཁོར་གྱི་ཤར་གྱི་འདབ་མ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡོན་སྐོར་དུ་བྲིས་པའི་ཕོ་འཁོར་མོ་

569

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འཁོར་གཉིས་ཁ་སྦྱར་ཏེ་ཀླུ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཀུག་ནས་ཀླུ་སོ་སོའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་བཅུག་སྟེ་དེ་རྣམས་དངོས་ཡིན་པར་བསམས་ལ་ཆུ་བོའི་ངོགས་གཉིས་ཀྱི་ས་དང་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་འཇིམ་པ་ལས་ཀླུ་བརྒྱད་གང་རུང་གི་གཟུགས་
གཅིག་བྱས་པ་ལ་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྫས་ཀྱིས་བྱུགས་ཏེ་དེའི་སྙིང་ཁར་འཁོར་ལོ་བཅུག་
སྟེ་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧྲཱིཿའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཀླུ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཀུག་ནས་
གཟུགས་བརྙན་ལ་བཅུག་སྟེ་དེ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱས་ལ། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སོལ་བའི་

མེ་ལ་ཀླུའི་གཟུགས་ཏེ་གདུང་བར་བྱས་ལ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་བཀའ་བསྒོ་བའི་ཚུལ་དུ་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་འདི་ཐུན་གསུམ་དུ་རེ་རེ་ལ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བཟླས་པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཡིས་ལས་འདི་གསུངས་མ་ཐག་ཏུ་ཀླུ་སྟོབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀུན་ཡིད་ནི་འཇིགས་ཤིང་རབ་ཏུ་སྐྲག་ནས་ཐན་པ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ན་ཡང་ཆུའི་དཀྱིལ་

འཁོར་གྱི་ཆར་འབེབས་པར་བྱེད་དོ། །དེར་མ་ཟད་སྟོབས་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ལྟ་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་དབང་གི་
ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །
༈ བདུན་པ་ནི། སྟོབས་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་
ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། ཀུན་ཏུ་ངེས་པར་འཇོམས་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྒྲ་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོག་པའི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་དགུག་པའི་ལས་
བསྒྲུབ་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་

570

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་དུ་གཤེགས་པའི་བགེགས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་འཆིང་བར་བྱེད་པས་ཊཀྐི་སྟེ་
ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྲེང་སྔགས་འདིའོ། །ཇི་ལྟར་དུ་ན། སྒྲའི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་ལས། མིང་ནི་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། སྭཱཧཱ་མེད་ཅིང་ༀ་མེད་
པ། །གང་ཡིན་བཏུས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། ན་
མཿསོགས་བཤད་ཟིན། ཊཀྐི་འཆིང་བ་སྟེ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་འཆིང་བ་པོ་ཞེས་བོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཧཱུཾ་ནི་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ལ་སྡིགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཛ་ནི་གདུག་པ་
རྣམས་སྐྲག་པའི་ཕྱིར་རྦོད་པའོ། །
སྤེལ་བ་ནི། ཆེ་གེ་མོ་ཨ་ཀརྵ་ཡ་ཧྲི་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཁྲོ་བོ་
འདོད་རྒྱལ་གྱི་ཕྲེང་སྔགས་འདི་ནི་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྒྲུབ་
པ་པོས་རང་ཉིད་ལ་ལས་སྒྲུབ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟེ་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པར་གྱུར་ནས། སྐུ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་
དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདུད་པར་བྱེད་དོ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས་ཏེ་དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། བཙག་གིས་ས་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་གཟུགས་བྲིས་པའི་སྙིང་ཁར་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་སྔགས་དང་སྤེལ་བ་
བྲིས་ལ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཀུག་ནས་མིང་ལ་བཅུག་སྟེ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱས་

571

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལ་རང་ཁྲོ་བོ་འདོད་རྒྱལ་དུ་བསྒྱུར་བའི་རྐང་པ་གཡས་པ་ཛ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུས་མཚན་པས་ལིངྒ་མནན་ཏེ། ལྕགས་ཀྱུ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྙིང་ཁར་ཕུག་ནས་བཀུག་པར་བསམ་པ་དང་རང་མི་བསྐྱོད་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་དམ་ཚིག་སྟེ་འདོད་རྒྱལ་མདུན་དུ་བློས་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པས་འདོད་རྒྱལ་ལ་བཀའ་བསྒོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་འདོད་རྒྱལ་
གྱི་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་འདི། ཐུན་བཞིར་བཅད་ནས་རེ་རེ་ལ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བཟླས་པས་སྔགས་རྣམས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགུགས་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །
༈ བརྒྱད་པ་ནི། འདོད་རྒྱལ་གྱི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་། བརྟེན་ནས་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་
བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་གསུངས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཕྲེང་བ་སྟེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཆུ་ལྟར་མཉེན་པའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་

ཕྱེད་པའི་མི་གཡོ་བའི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་དགུག་པའི་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་གསུངས་ན། མི་གཡོ་བའི་རྡོ་རྗེ་གཏུམ་པོ་དང་དམ་ཚིག་སྟེ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྔགས་འདིའོ། །ཇི་ལྟར་དུ་ན་སྒྲའི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་ལས། མིང་འགོ་མེད། དོན་ནི། ན་མཿསོགས་ཀྱི་དོན་སྔར་ལྟར་
རོ། །ཨ་ཙ་ལ་མི་གཡོ་བ་སྟེ་བགེགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པར་མི་ནུས་པའོ། །ཀཱ་ཎ་

572

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལོང་བ་སྟེ་བགེགས་རྣམས་ལོང་བར་བྱེད་པའོ། ། ཙཎྜ་གཏུམ་པོ་སྟེ་ཁྲོ་བོའི། །ཎ་ཊྚ་ཞེས་པ་ནི་ཤཱ་ཏ་ན་སྟེ་གཅོད་པའོ། །མཊྚ་ནི་མཏ་ཏ་སྟེ་དགའ་བའོ། །མོ་ཊྚ་མོ་ཊྚ་ནི་ལུས་བོངས་ཆེ་བའོ། །ཥཊྚཱ་ཥཊྚ་ནི་འཇིགས་པ་སྟེ་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་འཇིགས་པའོ། །ཏ་ཊྚ་ཏ་ནྚ་ཟད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའོ། །ཧ་ན་ཧ་ན་རྒྱོབ་ཅིག་རྒྱོབ་ཅིག་པའོ། །ད་ཧ་ད་ཧ་སྲེགས་ཤིག་སྲེགས་ཤིག་པའོ། །མོ་ཧ་མོ་ཧ་རྨོངས་ཤིག་རྨོངས་ཤིག་པའོ། །མོ་ཧ་ར་ཀ་ར་ནི་རྨོངས་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །ཧ་ས་ཧ་ས་རྒོད་
པའོ། །བཛྲ་ཧ་སཾ་ཀུ་རུ་རྡོ་རྗེ་བཞད་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །ཧ་ས་ཧ་ས་བཞད་པ། མར་
ད་གནད། ར་ཊ་ཆོད་ཅིག མར་ད་ར་ཊ་གནད་ཆོད་ཅིག་པའོ། །གརྫ་གརྫ་སྒྲོགས་ཤིག་སྒྲོགས་ཤིག་པའོ། །ཧ་ན་ཧ་ན་རྒྱོབ་ཅིག་རྒྱོབ་ཡ་ཅིག་པའོ། །བནྡྷ་བནྡྷ་ཆིངས་ཤིག་ཆིངས་ཤིག་པའོ། །ཏིཥྛ་ཏིཥྛ་མནོས་ཤིག་པའོ། །ཨཱ་བེ་ཤ་ཡ་ཨཱ་བེ་ཤ་ཡ་ཞུགས་ཤིག་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ལུས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཤིག་པའོ། །མཧཱ་མནྟྲ་སྔགས་ཆེན་པོ་སྟེ་མི་གཡོ་བའི་ཕྲེང་སྔགས་འདི་ཉིད་དོ། །པཱ་ལ་ཀ་སྐྱོང་བ། དྷུ་ན་དྷུ་ན་སྐྱོད་ཅིག་སྐྱོད་ཅིག་པའོ། །ཏི་ཎི་ཏི་ཎི་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའོ། །ཁཱ་ད་ཁཱ་ད་ཟོ་ཞིག་ཟོ་ཞིག་སྟེ་བགེགས་རྣམས་ཟོ་ཞིག་པའོ། །བིགྷྣན་བགེགས། མཱ་ར་ཡ་མཱ་ར་ཡ་སོད་སོད། གང་ན། དུཥྚཾ་གདུག་པ་ཅན། བྷཀྵ་བྷཀྵ་ཟོ་ཟོ། གང་ན། སརྦཱཾ་སྦྲུལ། ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་མཛོད་མཛོད། ཀི་རི་ཀི་རི་བྱེད་བྱེད། གང་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་རྣམ་པར་གཏོར་ཞིག་པའོ། །མཧཱ་བིཥ་ཎ་དུག་ཆེན་པོ། བཛྲ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ། སྥོ་ཊ་ཡ་སྥོ་ཊ་ཡ། ཁོས་ཁོས་ཤིག་པ་སྟེ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཁོས་ཤིག་པའོ། །
ཧཱུཾ་གསུམ་ནི་བསྐུལ་བའི་ཚིག་གོ །ཏྲི་བ་ལི་རིམ་པ་གསུམ་པ་སྟེ་ཁམས་

573

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསུམ་མོ། །རཾ་ག་གནས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་གར་གྱི་གནས་སོ། །ནར་ཏ་ཀ་བྱེད་
པ་སྟེ་གནས་དེར་གར་བྱེད་པའོ། ཨཱོཾ་གསུམ་ནི་ལུང་བསྒོ་བའོ། །ཧཱཾ་གསུམ་བོད་པའོ། །ཨ་ཙ་ལ་ཙེ་ཊ་མངག་གཞུག་པ་སྟེ་མི་གཡོ་བ་མངག་གཞུག་གོ །སྥོ་ཊ་སྥོ་ཊ་ཡ་དགས་པར་མཛོད་ཅིག་དགས་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཨ་ས་མན་ཏིཀ་ཉེ་བར་མི་གནས་པའོ། །ཏྲ་ཊ་ནི་ཁོས་ཤིག་པའོ། །མཧཱ་བ་ལ་སྟོབས་པོ་ཆེ། ཤཱ་ཏ་ཡ་ཆོད་ཅིག་པའོ། །བ་ར་མན་ཏྲི་གཞན་གྱི་རིག་པའོ། །ཨཱཾ་ཨཱཾ་
བཀའ་བསྒོ་བའོ། །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་བོད་པའོ། །ཤུད་དྷྱ་ཏུ་ཡོ་ག་འཇིག་རྟེན་དག་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ཏུ་ཥྱ་ཏུ། དགྱེས་པར་གྱུར་ཅིག བཛྲི་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ཅན་དགྱེས་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ན་མོ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སཏྭ་སེམས་དཔའ། ཨཱ་པྲ་ཏི་ཧ་ཏ་བ་ལེ་བྷྱ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྟོབས་ཆེན་ཏེ་སྟོབས་བཅུ་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་དོན་ཏོ། །ཛྭཱ་ལ་ཡ་འབར་བ་སྟེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ནོ། །ཏྲ་ཊ་ནི་ཁོས་ཤིག་པའོ། །ཨ་ས་ཧ་ནི་མི་བཟོད་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་བཟོད་པས་ན་མི་བཟོད་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་ན་མཿཞེས་སྨོས་སོ། །
སྤེལ་བ་ནི། ཆེ་གེ་མོ་ཨ་ཀརྵ་ཡ་ཧྲི་སྭཱཧཱ་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་
མི་གཡོ་བའི་ཕྲེང་སྔགས་འདི་ནི་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཀུན་བརྒྱལ་ཞིང་ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་སྐྲག་ནས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདུད་པར་བྱེད་དོ། །ཆོ་ག་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་དེ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒྱུར་བའི་དཀྱིལ་

འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ། གྲོ་གའམ་དར། རས་

574

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་གཞི་ལ་གི་ཧཾ། གུར་ཀུམ། རྒྱ་སྐྱེགས་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་གི་ཁུ་བས་བྱུགས་པ་ལ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་འགུགས་པར་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་བྲིས་པའི་སྙིང་ཁར་དེའི་མིང་སྔགས་
དང་སྤེལ་བ་གཡས་སྐོར་དང་གཡོན་སྐོར་དུ་བྲིས་པའི་ལིངྒ་གཉིས་ཡི་གེ་གཅིག་གི་
སྟེང་དུ་གཅིག་འབབ་པར་བྱས་ཏེ་ཁ་སྦྱར་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཀུག་ནས་དེ་ལ་བཅུག་སྟེ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱས་ལ་རང་མི་གཡོ་བར་བསྐྱེད་པའི་རྐང་པ་
གཡོན་བརྐྱངས་པ་ལ་ཛ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུས་མཚན་པས་ལིངྒ་མནན་ཏེ། ལྕགས་ཀྱུ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཀྱོ་བས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྙིང་ཁ་ནས་ཕུག་
མགྲིན་པ་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་དྲངས་ནས། རང་གི་གམ་དུ་བྱུང་བར་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་རང་མི་བསྐྱོད་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མི་གཡོ་བ་ལ་བཀའ་བསྒོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་མི་གཡོ་བའི་ཕྲེང་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་ཅས་པ་འདི་
ཐུན་གསུམ་དུ་བཟླས་པ་ཡིས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དག་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་ཆེན་དག་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱན་སྔར་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པས་སྐྲག་པར་གྱུར་ནས་འགུགས་པ་སྟེ་ཁུགས་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ དགུ་པ་ནི། མི་གཡོ་བའི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་གསུངས་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་
ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་བཀའ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྲེང་

575

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་དགུག་པའི་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་གསུངས་སོ། །གང་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིནཏེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་བཀའི་ངོ་བོ་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་གནོད་
མཛེས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྲེང་སྔགས་འདི་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་དུ་ན་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་ལས། མིང་
མཐའ་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འགོར་ༀ་ཡོད་ཅིང་མཐར་སྭཱཧཱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། གང་ལ་ༀ་ཡོད་སྭཱཧཱ་མེད། །དེ་ནི་མཐའ་མེད་ཅེས་བརྗོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། ༀ་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། །སུམྦྷ་ངེས་པར་འདུལ་
བ། ནི་སུམྦྷ་མ་ལུས་པར་ངེས་པར་འདུལ་བའོ། །
ཧཱུཾ་འདུལ་བ་སྟེ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །གྲིཧྣ་གྲིཧྣ་ཟུང་ཟུང་སྟེ་བགེགས་བྲོས་
པ་རྣམས་ཟུང་ཞིག་པའོ། །གྲིཧྣཱ་པ་ཡ་གྲིཧྣཱ་པ་ཡ་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅིག་འཛིན་དུ་ཆུག་
ཅིག་སྟེ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅིག་པའོ། །ཧཱཾ་ནི་བསྐུལ་བའོ། །ཨཱ་ན་
ཡ་ཁུག་ཅིག་ཧོ་ཀྱེ། བྷ་ག་ཝན་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ་ཀྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁུག་ཅིག་པའོ། །བིདྱཱ་རཱ་ཛཱ་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོད་པའོ། །ཧཱུཾ་ཕཊ་གསོད་པའི་ཕྱིར་བསྐུལ་
བའོ། །སྤེལ་བ་ནི། ཆེ་གེ་མོ་ཨཱ་ཀརྵ་ཡ་ཧྲི་ཞེས་པའོ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྗེས་སུ་དྲན་
པ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་རང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་མི་བསྐྱོད་
པར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཧཱུཾ་ཡིག་གི་ཞབས་ཀྱིས་མནན་པ་སྟེ་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐོར་

576

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བའོ། །བསྐོར་ཚུལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་བདག་པོའི་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྙིང་
པོ་རང་མི་བསྐྱོད་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒོས་པས་དེའི་ཕྱག་
གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་རྡོ་རྗེ་དེ་ལྕགས་ཀྱུར་བསྒྱུར་ནས་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུས་བསྒྲུབ་བྱའི་
སྙིང་ཕུག་ཅིང་མགྲིན་པ་ནས་ཞགས་པས་བཅིངས་ནས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
བསྐྱོན་ཏེ་དྲངས་ནས་རང་གི་མདུན་དུ་བྱུང་བར་བསམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གནོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྲེང་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་
བཅས་པ་འདི་ནི། ཐུན་གསུམ་དུ་གསུངས་ཤིང་བཟླས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་བུ་མོ་
མཐུ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ནི་སྐུ་བཤིག་གོས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ནས་ཁུགས་པར་ནུས་པས། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལས་སྦྱོར་འདི་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་བུ་མོ་རྣམས་འགུགས་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །
༈ གཉིས་པ་ནང་ལ་གཞོལ་བས་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་དགུག་པ་དང་། རང་གི་མཚན་མས་དགུག་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྔགས་ལ་གཞོལ་བས་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དམ་ཚིག་
ཆེན་པོ་སྟེ་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་སྒྲུབ་པ་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་དགུག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་
གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ལས་སྦྱོར་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པ་འབྱུང་བ་དེ་
བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན་དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་སྟེ་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་སྟེ་

577

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྣོད་མིན་
ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་གསུང་གི་དམ་ཚིག་སྟེ་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་རྒྱུད་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ན་གནས་སམ་གཞི། འོག་ནས་འཆད་པའི་དགུག་པའི་ལས་སྦྱོར་འདི་གསུངས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་དགུག་པར་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་པཎྜི་ཏའི་སྐུ་གསུམ་སྟེ་དེའི་ལུས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསྐྱོན་ངག་གི་གནས་
མགྲིན་པ་འོད་ཟེར་གྱི་ཞགས་པས་བཅིངས། སེམས་ཀྱི་གནས་སྙིང་ཁ་རྡོ་རྗེ་ཀྱོ་བའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་ཕུག་ནས་དགུག་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་སངས་
རྒྱས་ཏེ་པཎྜི་ཏ་དགུག་པའི་ཐབས་དམ་པ་སྟེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཁུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དྲང་ངོ་། །
གང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་དོན་གྱི་

འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་མང་པོའི་བདག་པོ་མཁས་པ་པཎྜི་

ཏ་དེའི་སེམས་ལ་སྟེ་སྙིང་ཁར་རྡོ་རྗེ་ཀྱོ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྦྱོར་བ་གཏོང་བས། རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་སྟེ་དེའི་ཐུགས་ཁུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུན་ཅི་ཙམ་དུ་ན། རྟག་ཏུ་སྟེ་འཕྲལ་དུ་ངེས་པར་ཁུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐབས་གང་གིས་ན་ཕྱག་མཚན་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཞགས་པ་དང་ལྕགས་ཀྱུའི་སྦྱོར་བ་ཡིས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་གང་གིས་བྱ་བ་ནི་གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྣམ་སྣང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་

578

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ། རང་གི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་འཁོར་ལོ་ལས་
དང་། །འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་པདྨ་ལས་དང་། ཞེ་སྡང་ཤས་ཆེ་བའི་
རྣལ་འབྱོར་པས་རང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་

པོའི་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་པཎྜི་ཏའི་ལུས་རླུང་དཀྱིལ་ལ་བསྐྱོན།
མགྲིན་པ་འོད་ཟེར་གྱི་ཞགས་པས་བཅིངས། ཁྱད་པར་གྱིས་ཏེ་འཁོར་ལོ་དང་པདྨ་དང་
རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཀྱོ་བས་སྙིང་ཁ་ཕུག་ནས་དྲངས་ཤིང་རླུང་གིས་
བསྐྱོད་ནས་རང་གི་མདུན་དུ་བྱུང་བར་ཡང་ཡང་བསམས་ཏེ་ཁུགས་པ་ན་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱས་གདབ་ཀྱིས་ཆོ་ག་བྱས་ན་རང་གི་དབང་དུ་འགྱུར་
རོ། །བསྒྲུབ་བྱ་པཎྜི་ཏ་དགུག་པ་འདི་ནི་སྔགས་རྣམས་ཀྱི་དགུག་པར་བྱ་བའི་བསྒྲུབ་
བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་པཎྜི་ཏ་དེས་རང་ལ་རྡོ་
རྗེ་འཆང་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་གནས་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། མིའི་བུ་མོ་དགུག་པ་དང་། ལྷའི་བུ་མོ་དགུག་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བུ་མོ་དགུག་པ་དང་། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་དགུག་པ་དང་། གནོད་
སྦྱིན་མོ་དགུག་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་སྔགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྟེ་རང་གི་གང་ལ་
མེ་ཏོག་ཕོག་པའི་ལྷའམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་

579

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་མིའི་བུ་མོ་མཆོག་
རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་དང་པོར་རྡོ་རྗེ་འཆང་བསྒོམས་ནས་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།
ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེའི་དངོས་ཞི་བ་སྟེ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་མཛེས་པར་གྱུར་པའི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་མིའི་བུ་མོ་མཆོག་རྣམས་བཞག་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་འོག་ཏུ་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམས་པའི་རླུང་གིས་རྡོ་རྗེ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱོད་པར་བསམ་པ་
དང་དུས་མཉམ་དུ་མགྲིན་པ་འོད་ཟེར་གྱི་ཞགས་པས་བཅིངས། འོད་ཟེར་གྱི་ཀྱོ་བས་

སྙིང་གར་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཕུག་ནས་དྲངས་ཏེ་རང་གི་མདུན་དུ་བྱུང་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ན་མིའི་བུ་མོ་མཆོག་རྣམས་རྟག་ཏུ་སྟེ་འཕྲལ་དུ་ངེས་པར་འགུགས་པ་སྟེ་ཁུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རང་རྣམ་སྣང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་ལྷའི་བུ་མོའི་མདུན་དུ་རྣམ་པར་
སྣང་མཛད་ཀྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་གཅིག་བསྒོམས་ནས་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་སྟེང་དུ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གནས་ནས་ཤ་ཙི་སྟེ་བརྒྱ་བྱིན་
གྱི་ཆུང་མ་བདེ་སོགས་མ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པས་ཕྲོགས་ནས་བཞག་ལ་ཟླ་བའི་འོག་ཏུ་
རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཀྱོ་བའི་གཟུགས་ཆེན་པོ་འོད་ཟེར་འབར་
བ། རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་བསམས་པའི་འོག་ཏུ་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་བསམས་པའི་རླུང་གིས་ཟླ་བ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱོད་ནས་ལྕགས་ཀྱུས་དྲངས་པར་བསྒོམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ནི་རྡོ་རྗེ་མི་འཆི་བའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་རང་གི་ཕྱག་མཚན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་མགྲིན་པ་འོད་ཟེར་གྱི་ཞགས་པས་བཅིངས། སྙིང་

580

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ག་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་ཕུག་ནས་དྲངས་ཏེ་རང་གི་མདུན་དུ་བྱུང་བར་ཡང་ཡང་བསམ་པ་དང་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པའི་ཕྲེང་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་ལན་
གྲངས་ལྔ་བཅུར་བརྗོད་ན་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟག་ཏུ་སྟེ་འཕྲལ་དུ་ངེས་པར་འགུགས་པ་སྟེ་ཁུགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ནམ་མཁའི་བུ་མོ་སྟེ་ལྷའི་བུ་མོ་རྣམས་འགུགས་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། རང་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བུ་མོའི་
མདུན་དུ་ཁྲོ་བོ་རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་བསྒོམས་ནས་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པར་གྱུར་པའི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་བཞག་ལ། རྡོ་རྗེའི་འོག་ཏུ་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམས་པའི་རླུང་གིས་རྡོ་རྗེ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱོད་པོ་དང་
དུས་མཉམ་དུ་རྡོ་རྗེ་ས་འོག་གནོད་མཛེས་བཀུག་སྟེ་མདུན་དུ་གནས་པའི་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ན་མདུང་དང་ལྕགས་ཀྱུ་བསྣམས་པ་དག་ལ། རང་མི་བསྐྱོད་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་

བསྒྲུབ་བྱ་བུ་མོ་དེ་ཁུག་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྒོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྲེང་
སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བཟླ་བ་དང་ཤཱུ་ལ་སྟེ་གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་གི་མདུང་གིས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྙིང་ཕུག་པའི་བུ་གར་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུས་བཏབ། མགྲིན་པ་འོད་ཟེར་
གྱི་ཞགས་པས་བཅིངས་ནས་དྲངས་ཏེ་རང་གི་མདུན་དུ་བྱུང་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ངེས་པར་ཁུགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བུ་མོ་
འགུགས་པའི་གནས་ཏེ་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་

581

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་བཙག་གམ་རྡོ་རྒྱུས་དག་ཀྱང་རུང་བོ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཀྱོ་བའི་སྟེ་
རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་བྱས་ཏེ་ཟླ་བ་གཟས་ཟིན་པའི་ཚེ་ཁར་ཏེ་རང་གི་རྡོ་རྗེའི་བུག་པའམ་ཕྱག་རྒྱའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་ཟླ་བ་གཟས་ཟིན་པ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས་བསྒྲུབ་པར་བྱས་ཏེ་ཟླ་བ་གཟས་ཟིན་པ་བཏང་བའི་ཚེ་ལྕགས་ཀྱུས་གཟུགས་དེ་བཏོན་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་མམ་བསྲུང་འཁོར་གྱིས་བསྲུང་བ་བྱས་ནས། རྡོ་རྗེ་ཀྱོ་བ་དེས་སྤང་ལེབ་སོགས་ལ་ཚངས་
པ་དང་དྲག་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་འགུགས་པར་འདོད་པའི་ལྷ་རང་རང་གི་མིང་རང་གི་ལྷའི་སྔགས་དང་སྤེལ་བ་བྲིས་ནས་བསྒྲུབ་བྱའི་རྣམ་ཤེས་བཀུག་སྟེ་མིང་ལ་བཅུག་
ནས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱས་ཏེ་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བཟླས་ན། རྡོ་རྗེ་
གསུང་གི་བཀའ་ཐོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་རྣམས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་རང་གི་མདུན་དུ་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །
༈ ལྔ་པ་ནི། རང་མཚན་དཔེའི་རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཇམ་དཔལ་རབ་ཏུ་བསྒོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་གནོད་སྦྱིན་མོའི་མདུན་དུ་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་གཤིན་རྗེ་
གཤེད་བསྒོམས་ནས་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་ཀྱོ་བ་བསྐལ་པ་བསྲེགས་པའི་མེའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་ཚོགས་ཆེན་པོའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བར་རྣམ་པར་བསམས་པའི་སྟེང་དུ་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུ་བསྒྲུབ་བྱ་གནོད་སྦྱིན་མོ་དྲངས་པ་བཞག་
སྟེ་ལྕགས་ཀྱུའི་འོག་ཏུ་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམས་པའི་རླུང་གིས་ལྕགས་
ཀྱུས་ཆེས་ཆེར་བསྐྱོད་ནས། ལྕགས་ཀྱུས་དྲངས་པར་བསམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་

582

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རང་གི་ཕྱག་མཚན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་མགྲིན་པ་འོད་ཟེར་གྱི་ཞགས་པས་

བཅིངས། སྙིང་ག་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་ཕུག་ནས་དྲངས་ཏེ་རང་གི་མདུན་དུ་བྱུང་བར་ཡང་ཡང་བསྒོམས་ནས་ཁུགས་པ་ན་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱས་གདབ་བྱས་ཏེ་གནོད་སྦྱིན་མོ་དག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་ཡང་ཡང་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱའོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལྷའི་སྐུ་དེ་ལ་
སྔགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྔགས་བཟླས་པའི་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་ངག་གི་བཟླས་པ་དང་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དག་གིས་ཐམས་ཅད་འགུགས་པའི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་མ་ལུས་པ་རྒྱུད་འདིར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྔགས་ལ་གཞོལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་མང་དུ་སོང་ན་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་
བརྟན་པོ་མེད་ཀྱང་ལས་དེ་འགྲུབ་བམ་སྙམ་ན་ལས་དེ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་
འགྲུབ་པ་ལ་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་མང་དུ་སོང་བ་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པ་གཉིས་
ཀ་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མེད་པར་བྱས་ན་འཇིག་པ་སྟེ་ལས་དེ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྙེན་པ་དང་བསྒྲུབ་པའི་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་ཕྱི་དཀྱིལ་དང་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་རྒྱལ་པོ་མཆོག་སྟེ་
རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐུལ་བ་སྟེ་བལྟ་བ་ལ་རྟག་ཏུ་བསླབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་མ་བདེ་མཆོག་ལས། རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཁམས་གསུམ་པ་ནི་མ་ལུས་ཀུན། །དེ་ཡི་ཉེ་བར་

583

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལོངས་སྤྱོད་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

༈ བཞི་པ་ལ། རལ་གཅིག་མའི་སྒོ་ནས་ཀླུའི་བུ་མོ་དགུག་པ་དང་། ཁྲོ་གཉེར་
ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་རིག་འཛིན་གྱི་བུ་མོ་དགུག་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ནང་ལ་
གཞོལ་བའི་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་པདྨ་ལས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་
ན། ནམ་མཁའ་ལྟར་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་སྟེ་འགྲོ་བའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ཕྱག་མཚན་དུ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
བརྟེན་ནས་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་གསུངས་སོ། །གང་ན་རྡོ་རྗེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སྟེ་གཙོ་བོ་དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་
པའི་གསུང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིག་མ་རལ་པའི་ལན་བུ་གཅིག་ཡོད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་ཐོར་
ཚུགས་གཅིག་མ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྔགས་འདི་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་དུ་ན་སྒྲའི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །
སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། མིང་ནི་སྦྲུལ་གྱི་སྔགས་དང་། དོན་ༀ་ནི་གོང་བཞིན། ཤཱུ་ལ་ནི་མདུང་ཅན་མ་ཞེས་བོད་པའོ། །སྤེལ་བ་ནི། ཆེ་གེ་མོ་ཨ་ཀརྵ་ཡ་ཧྲཱིཿསྭཱཧཱ་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་རལ་གཅིག་མའི་
སྔགས་འདི་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀླུའི་བུ་མོ་མཐུ་ཆེན་རྣམས་ཆགས་པའི་མེས་ཚིག་པར་གྱུར་ཅིང་གོས་དང་བྲལ་བར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྟེ་དོན་ཡོད་གྲུབ་

584

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་དེ་ལ་འདུད་པར་བྱེད་དོ། །ཆོ་ག་ནི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་གཙོ་བོར་བྱས་
པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་དེ་ལ་སྐུ་མདོག་སོགས་སྒྲོལ་མ་དང་འདྲ་བའི་རལ་གཅིག་མས་འཁྱུད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ།

བུད་མེད་ཀྱི་ཐོད་པ་ལ་བཙག་གིས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟླ་གམ་ངོས་གཉིས་སུ་རྡོ་
རྗེས་མཚན་པ་བྲིས་པའི་དབུས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་ཀླུའི་བུ་མོ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་
བྲིས་པའི་སྙིང་ཁར་དེའི་མིང་སྔགས་དང་སྤེལ་བ་བྲིས་ལ། ཀླུའི་བུ་མོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་

ཤེས་བཀུག་ནས་དེ་ལ་བཅུག་སྟེ་དེ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱས་ལ་རང་གི་རྐང་པ་
གཡོན་བརྐྱངས་པ་ཛཿལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུས་མཚན་པས་མནན་ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྔགས་ཀྱི་རིག་པ་ༀ་ཤཱུ་ལི་ནི་ཆེ་གེ་མོ་ཨཱ་ཀརྵ་ཡ་ཧྲཱིཿསྭཱཧཱ་ཞེས་པ་འདི་
ཐུན་བཞིར་བཟླས་པ་ཡིས་ནི་ཀླུ་ཡི་བུ་མོ་མིག་བཟང་དག་ཁུགས་པར་འགྱུར་ཞིང་།བཀུག་ནས་དེ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཆོ་ག་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ཐོད་པའི་ནང་དུ་ནོར་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཀླུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གཟུགས་བྲིས་ན་འགུགས་པ་སྟེ་ཁུགས་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རལ་གཅིག་མའི་སྒོ་ནས་ཀླུའི་བུ་མོ་འགུགས་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་
ཞིག་མཛད་ནས་ན། ནམ་མཁའི་དམ་ཚིག་སྟེ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་རྡོ་རྗེ་ཐ་མལ་གྱི་རྟོག་པས་མི་ཕྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དེ་
བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་

585

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསུངས་སོ། །གང་ན་ཆོས་ཆེན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་དེའི་རིགས་ཅན་
གྱི་རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་མ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྔགས་འདི་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་
ལས། མིང་སྦྲུལ་གྱི་སྔགས་དང་། དོན་ༀ་ནི་གོང་བཞིན་ནོ། །སརྦ་ཐམས་ཅད། བྷ་ཡ་འཇིགས་པ། ནཱ་ཤ་ཡ་འཇིག་པ་སྟེ་རྐུན་པོ་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའོ། །ཏྲཱ་ས་ནི་སྐྲག་པ་སྟེ་དགྲ་རྣམས་སྐྲག་པར་མཛད་པའོ། །ཏྲཱ་ས་སྐྲག་པ་སྟེ་འཇིགས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །ཏྲཱ་ས་ཡ་བཀའ་བསྒོ་བའོ། །བྷི་ར་ཊི་བྷྲི་ཀུ་ཊི་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་ཏེ་གློག་ལྟར་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །ཏ་ཊཱི་འབྲུག་ལྟར་སྒྲ་

སྒྲོགས་པའོ། །བཱཻ་ར་ཊི་དྲི་མ་ངན་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཤཱ་ཏེ་དཀར་པོ་སྟེ་འདོད་ཆགས་དག་པས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཤཱི་ཏ་འོད་དཔག་མེད། ཛ་ཊི་ནི་རལ་པ་སྟེ་རལ་པའི་ཅོད་པན་ལ་འོད་དཔག་མེད་བཞུགས་པ་ཞེས་བོད་པའོ། །སྤེལ་བ་ནི། ཆེ་གེ་མོ་ཨྵ་ཡ་གྷི་སྭཱཧཱ་ཞེས་པའོ། །
དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་གྱི་སྔགས་འདི་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་

རིག་པ་འཛིན་པའི་བུ་མོ་ཀུན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེས་བསྐྱེད་པས་རབ་ཏུ་འདར་བར་
གྱུར་ནས་ཀྱང་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་དེ་
ལ་འདུད་པར་བྱེད་དོ། །ཆོ་ག་ནི་འོད་དཔག་མེད་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་མ་གཏོགས་གོས་དཀར་མོ་དང་འདྲ་བས་འཁྱུད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་
གྱི་དུས་སུ། དམ་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས་ཏེ་བུད་མེད་ཀྱི་ཐོད་པ་ལ་བཙག་གི་ཁུ་བས་

586

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟླ་གམ་ངོས་གཉིས་སུ་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ་བྲིས་པའི་དབུས་སུ།
བསྒྲུབ་བྱ་རིག་འཛིན་གྱི་བུ་མོའི་གཟུགས་བྲིས་པའི་ཐུགས་ཀར་དེའི་མིང་སྔགས་
དང་སྤེལ་བ་བྲིས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཀུག་ནས་དེ་ལ་བཅུག་སྟེ་
དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱས་ལ་རང་གི་རྐང་པ་གཡོན་བརྐྱངས་པ་ཛ༔ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུས་མཚན་པས་མནན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྔགས་ཀྱི་རིག་པ་ཁྲོ་གཉེར་
ཅན་གྱི་ཕྲེང་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་འདི་ཐུན་བཞིར་བཟླས་ན་ནི་རིག་པ་འཛིན་པའི་བུ་མོ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ལྡན་པ་མཆོག་གསེར་གྱི་རྣ་ཆ་འཕྱང་

ཞིང་གཡོ་བ་རྣམས་འགུགས་པ་སྟེ་ཁུགས་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ ལྔ་པ་ནི། རྟེན་བསྐྱེད་རིམ་པས་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་རིགས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་གང་དུ་འགོག་ཅིང་སྡུད་པའི་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་སྟེ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་

དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཏེ་རང་གིས་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་

དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་གྲོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡེ་ཤེས་
གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་དང་
གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་གསུམ་གྱི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་ཕྲེང་སྔགས་བཅོ་ལྔའི་བཟླས་པས་མཛེས་མཆོག་སྟེ་ཞི་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཀུན་ནས་དེ་མ་
ཐག་ཏུ་སྟེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འགུགས་པ་སྟེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། སྔོན་དུ་བསྙེན་པའི་ཆོ་ག མངོན་སྤྱོད་བྱ་བའི་ཡུལ་བསྟན་པ། བསད་པའི་ཆོ་ག དྲག་ལས་བྱ་བའི་གནས། བསད་བསྐྲད་ཀྱི་ཆོ་ག་གཞན་གསུམ་
བསྟན་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་དངོས་

587

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ལས་ཡང་ན་སྙིང་པོ་སོགས་ཀྱི་ངག་གི་བཟླས་པས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་
པར་བྱེད་ན། སྔགས་པ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྐྱེ་བོའི་འདུ་འཛིས་དབེན་པའི་གནས་ནི་ཆེན་པོ་དེ་རུ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་བཅུས་མཚོན་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔགས་འབུམ་དུ་བཟླས་པ་བྱས་ན་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཐམས་

ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པར་རྒྱུད་འདིར་བཤད་དོ། །སྡོམ་འབྱུང་ལས་རྩོད་དུས་སུ་བཞི་འགྱུར་དུ་བགྲང་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཐོད་པར་བསོད་ནམས་ཆུང་བས་བྱེ་བ་བགྲང་དགོས་པར་ཡང་བཤད་དོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་སློབ་དཔོན་དང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་སྙིང་ནས་སྨོད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྨོད་པ་དང་།
གཞན་ཡང་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དག་ནན་ཏན་དུ་སྟེ་ལྷོད་པ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་
ཀྱིས་གསད་པར་བྱ་བ་དང་ཡང་ན་གནས་ནས་སྤོ་བ་སྟེ་བསྐྲད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་འདི་ཡིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཞི་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་བསྒྲལ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གདུག་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་
དགྲ་བོ་དེ། རྡོ་རྗེ་གནོད་སྦྱིན་སྲིན་པོའི་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་ལ་དགྲ་བོ་དེས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་
དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་བསད་པར་བསམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ནི་ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བའི་ཆོ་ག་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལས་ལ་སྦྱོར་བོའི་

588

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དུས་སུ་རང་ཉིད་ཁྲག་དང་ཆུ་དྲོན་དང་བཤང་གཅི་གསུམ་གྱི་ཁུ་བས་གཤེར་བར་བྱས་པའི་གོས་བགོས་ནས་སྐེ་ཚེ་སོགས་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྫས་ལས་བསྒྲུབ་བྱའི་
གཟུགས་བརྙན་བྱས་པའི་སྙིང་གར་དེའི་མིང་དང་སྔགས་སྤེལ་བ་སྟེ་བྲིས་པ་བཅུག་

ལ། བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་བཀུག་ནས་དེ་ལ་བཅུག་སྟེ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱས་ལ་སྣ་
ཚོགས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་རང་གི་རྐང་པ་གཡས་པས་ལིངྒ་མནན་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་པོ་གང་རུང་གི་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ནི་ཡོངས་སུ་བཟླས་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ་ལས་ཚོགས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་ངེས་པར་འཇིག་པ་སྟེ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་རང་ཉིད་ཆུ་དྲོན་གཅིག་པུས་གཤེར་བར་བྱས་
པའི་གོས་བགོས་ནས་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ལིངྒ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་རྐང་པ་གཡས་པས་མནན་ནས་ཁྲོ་བོའི་མཆོག་བཅུ་པོ་གང་རུང་གི་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བཅིངས་པ་སྟེ་ཐུན་བཞིར་བཟླས་པ་ཡིས་སངས་རྒྱས་ལས་སྦྱོར་ལ་མཁས་པ་དག་ཀྱང་འཇིག་པར་གསུངས་སོ། །
ཡང་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་བཤང་གཅིས་གཤེར་བར་
བྱས་པའི་གོས་ངན་པ་རུལ་བའི་དྲི་མ་མནམ་པ་བགོས་ཏེ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ལིངྒ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་རྐང་པ་གཡས་པས་མནན་ནས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་གང་རུང་གི་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་ཐུན་བཞིར་བཟླས་པ་བྱས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་དགྲ་བོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐམས་ཏེ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་

རང་ཉིད་ཐལ་བའི་སྐྱོ་མས་གཤེར་བར་བྱས་པའི་གོས་བགོས་ནས་སེམས་ཁྲོ་བས་

589

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འཁྲུག་བཞིན་དུ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ལིངྒ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་རྐང་པ་གཡོས་པས་མནན་ནས་ཁྲོ་བོ་གང་རུང་གི་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་ཐུན་བཞིར་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་བཟླས་པ་བྱས་ན་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་གསད་ལས་ཤིན་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་དཀའ་བའི་ཡུལ་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་དགྲ་བོ་གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ལས་སྦྱོར་ལྔ་པོ་འདི་ནི་ཆས་གོས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས་མི་
བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁྲོ་བོ་བཅུ་གང་རུང་གི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་རང་ཉིད་གོས་ཕུད་དེ་
གཅེར་བུ་སྐྲ་བཤིག་ལ་འཇིགས་པའི་ཞལ་མཆེ་བ་གཙིགས་ཤིང་སྤྱན་གསུམ་དམར་ལ་ཟླུམ་པ་བཞིན་འགྱུར་བ་ཁྲོས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ཏེ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ལིངྒ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་རྐང་པ་གཡས་པས་མནན་ཏེ། ཁྲོ་བོ་བཅུ་གང་རུང་གི་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་ཐུན་གསུམ་དུ་བཟླས་ན་ནི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཏེ་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དག་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་གཟུགས་ཅན་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟའོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། ཚངས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་།ཁྱབ་འཇུག་དང་། དྲག་པོ་དང་།
གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་དང་། གཤིན་རྗེ་ནི་ལོག་འདྲེན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆུང་མ་དང་། རྒན་

བྱེད་མ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་མོ་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སམ་དུར་ཁྲོད་དམ། ཁང་སྟོང་
ངམ་ལམ་རྒྱ་གྲམ་གྱི་བཞི་མདོའམ་མཚན་གཅིག་སྟེ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་མཚན་མ་ཡོད་
པའི་གནས་དང་ནི་ཤིང་གཅིག་དྲུང་དུ་མངོན་པར་སྤྱོད་པ་འདི་བརྩམ་པར་བྱའོ། །༈ ལྔ་པ་ནི། ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་གང་རུང་གི་ཏིང་ངེ་

590

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་མིའི་རྗེ་ངར་གྱི་རུས་པ་

ལས་ཕུར་བུ་ཚད་སོར་བརྒྱད་པ་དག་བྱས་ལ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས་ལ་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་

རྫས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བྲིས་པའི་ལྟེ་བ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་སྔགས་དང་སྤེལ་བ་
བྲིས་ནས། དེའི་རྣམ་ཤེས་བཀུག་ནས་དེ་ལ་བཅུག་སྟེ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱས་ནས་
འཁོར་ལོ་ཕུར་བུའི་ཁོང་སྟོང་དུ་བཅུག་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་རྐང་རྗེས་ཀྱི་སས་ཕུར་བུའི་

ཡར་མར་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་བཀང་ནས་རང་ཁྲོ་བོ་གང་དུ་བསྒོམ་པའི་སྔགས་མིང་
སྤེལ་དང་བཅས་པ་ཐུན་བཞིར་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་བཟླས་པ་བྱས་ཏེ་དགྲ་བོའི་སྒོ་ཁར་སྦས་ན་ནི། སངས་རྒྱས་ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་སྐུ་གསུམ་སྟེ་
འགྲོ་བ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ལ་མཆོག་གི་དོན་སྦྱིན་པ་དང་།དྲིན་ལ་ལན་ལྡོན་པའི་
ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་སྟེ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་ཕན་མ་བཏགས་ཀྱང་

དྲིན་ལན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་རྣམ་པར་སྤངས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་བསྒྲལ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན་ཟླ་བ་ཕྱེད་ནི་ཚུན་ཆད་
ཀྱིས་ཉམས་པ་སྟེ་སྐྲོད་པའམ་ཡང་ན་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །
ཡང་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་ཕོ་མོའི་ཐོད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་མཁས་པས་ཐོད་པ་
གང་བ་སྟེ་མ་ཆག་མ་གས་པ་རྨ་མེད་པ་དག་བཙལ་བའི་ཐོད་པ་དེར་ནི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་གི་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་སྤེལ་བ་བྲིས་ཏེ་དགྲ་བོའི་
རྣམ་ཤེས་བཀུག་ནས་མིང་ལ་བཅུག་སྟེ་དེ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱས་ནས། རྡོ་རྗེའི་
ཚིག་གིས་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་ཐོས་པར་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་ཐུན་བཞིའམ་
གསུམ་དུ་བཟླས་པ་བྱས་ལ་ཐོད་པ་དེ་ས་དགྲའི་སྒོའམ་གྲོང་གི་སྲང་བར་དག་ཏུ་སྦས་

591

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ན་བསྒྲུབ་བྱ་དགྲ་བོ་ངེས་པར་སྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་

སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་ཏ་ལའི་ལོ་མའམ། གཞན་དར་རས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མངོན་སྤྱོད་
ཀྱི་རྫས་ཀྱི་ཁུ་བས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་གང་རུང་གི་སྔགས་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་སྤེལ་བ་ཀུན་
ཏུ་བྲིས་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་རྣམ་ཤེས་བཀུག་སྟེ་མིང་ལ་བཅུག་ནས་དོན་དེར་དངོས་སུ་ཞེན་པ་བྱས་ལ། སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་ཐུན་བཞིར་བཟླས་ཏེ་དགྲའི་གྲོང་གི་སྲང་བར་རམ་སྒོ་དག་ཏུ་སྦས་ན་འཆི་བའམ་སྐམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་དཔལ་གསད་པའི་ལས་བསྒྲུབ་པ་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
གསུམ་པ་ལ། ཐུན་མོང་གི་ཕུར་བུས་གདབ་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕུར་བུས་གདབ་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཕུར་གདབ་ཀྱི་སྔགས་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་།རྫས་ཀྱི་ཕུར་གདབ་དང་།
བསམ་གཏན་གྱི་ཕུར་གདབ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྔགས་ལ་གཞོལ་བས་ཆོ་
གའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞལ་ནས་གསུངས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། ཇི་ལྟར་དྲག་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་འཚམས་པའི་དྲག་ལས་ཀྱིས་གཤེགས་པ་སྟེ་དགག་པར་བྱ་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཏེ་ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུས་ངེས་པར་འཆིང་བ་སྟེ་གདབ་པས་མི་གཡོ་བར་བྱས་པ་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་

592

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་གསུངས་སོ། །གང་གསུངས་ན་རྡོ་རྗེ་ལྟར་གཞོམ་དཀའ་བའི་ཁམས་གསུམ་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུས་
གནོན་པ་སྟེ་འདེབས་པའི་སྔགས་འདི་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་དུ་ན་སྒྲའི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་ལས། མིང་མཐའ་མེད་དང་།དོན་ༀ་ནི་སྔར་བཞིན། གྷ་གྷ་ཞེས་པ་ནི་གྷ་ཏ་ཀ་སྟེ་གསོད་བྱེད་ཅེས་བོད་པའོ། །གྷཱ་ཏ་ཡ་གྷཱ་ཏ་ཡ། ཆོམས་ཤིག་ཆོམས་ཤིག་པའོ། །སརྦ་དུཥྚན་མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད། ཕཊ་ཕཊ་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཀཱི་ལ་ཡ་ཀཱི་ལ་ཡ་ཕུར་བུས་བཏབ་ལ་མི་འགུལ་
བར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །སརྦ་པཱ་པཾ་སྡིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །ཕཊ་ཕཊ་དགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཧཱུཾ་གསུམ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སྐུལ་བར་བྱེད་པའོ། །བཛྲ་ཀཱི་ལ་ཡ་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་ལ་བོད་པའོ། །བཛྲ་དྷ་ར་ཨཱཛྙཱེ་པ་ཡ་ཏི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ཅིག་པའོ། །ཀཱ་ཡ་ཝཱ་ཀ་ཙིཏྟ་བགེགས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མོ། །བཛྲ་ཀཱི་ལ་ཡ་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་ཞེས་བོད་པའོ། །
ཧཱུཾ་གསུམ་ནི་བགེགས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་སྡིགས་མཛུབ་བྱེད་པའོ། །ཕཊ་ཕཊ་ནི་སླར་ཡང་སྐུལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཕུར་
གདབ་ཀྱི་སྔགས་འདི་ནི་གསུངས་པ་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་ལས་འདི་བསྒྲུབ་པར་དཀའ་བས་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ཀུན་དང་པོར་
བརྒྱལ་ཞིང་ཕྱིས་དྲན་པ་རྙེད་ནས་རབ་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པར་གྱུར་ནས་ནམ་
མཁའ་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་

593

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་མིའི་རུས་པ་ལས་བྱས་པའི་ཕུར་བུའམ་
ཡང་ན་སེང་ལྡེང་གི་རྩེ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ་དེའི་སྙིང་པོ་སོགས་ལས་བྱས་པའི་ཕུར་བུ་དང་། ལྕགས་ལས་བྱས་པའི་ཕུར་བུ་སྟོད་ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་ལ་སྨད་མདུང་རྩེ་
གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཅན་དག་གིས་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྫས་རྣམས་ལས་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་
བྱས་པའི་ལིངྒའི་སྤྱི་བོ་ནས་རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་གདབ་ཅིང་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་
བཅས་པ་ཐུན་བཞིར་བཅད་ནས་བཟླས་ན་རྡོ་རྗེ་ལྟར་གཞོམ་དཀའ་བའི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐུ་གསུམ་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །
གསུམ་པ་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུར་བུས་གདབ་པ་དང་། ཕུར་བུའི་དབྱིབས་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་དང་སྙོམས་
པར་ཞུགས་པས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུས་བསྐོར་བ་སྤྱན་དྲངས། རང་གི་ཞལ་ནས་ཞུགས་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨ་

ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་བཅུ་གཅིག་ཧཱུཾ་རིང་པོ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཁྲོ་བོ་བཅུར་གྱུར་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་དྲངས་
ཕྱིར་སྤྲོས་མཛད་པ་མཛད་ནས་རང་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་རང་འོད་འཕྲོ་འཁྲུག་ཅིང་མདངས་བཟང་བའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་མཉམ་བཞག་པ་སྟེ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་ཞལ་མཆེ་བ་ཅུང་ཟད་གཙིགས་པ་འོད་དམར་པོ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་སུ་བཞུགས་པར་བསྒོམས་ལ། ཡུམ་གྱི་མངལ་ནས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་དྲངས། རང་གི་

594

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
ཐུགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་ཕྱུང་སྟེ་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རྩིབས་བཅུ་པ་གཡས་སྐོར་དུ་
མགྱོགས་པར་འཁོར་བའི་རྩིབས་ཀྱི་རྩེ་མོ་ཅུང་ཟད་མ་རེག་པའི་ཕྱོགས་མཚམས་
རྣམས་སུ་བཞག་པའི་རང་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཀྱི་སྐུར་བསྒོམ་
པ་དེའི། འོག་གི་མཐར་ཐུག་པར་གནས་པའི་གནོད་མཛེས་ཀྱི་གཟུགས་བསམས་པ་

དེ་ལ་བལྟས་པས། དེས་སྤྲུལ་བའི་གནོད་མཛེས་གཉིས་པ་རང་གི་མདུན་དུ་འདུག་པ་ལ་བཀའ་བསྒོས་པས་བགེགས་རྣམས་བཀུག་པ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བསམ་གཏན་
གྱིས་ཕུར་གདབ་འདི་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རྩིབས་བཅུ་པ་དང་རྩིབས་ལ་ཁྲོ་བོ་རྣམས་དགོད་པ་
འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། ཨ་བྷྱས་འཁོར་ལོ་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པར་མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་འདིར་ཡང་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ལོངས་སྤྱོད་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྡན། །རིག་པའི་སྐྱེས་
བུ་རྡོ་རྗེ་ཅན། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །གྲུ་གསུམ་དུ་ནི་རྣམ་པར་
བསྒོམ། །ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། །རྩིབས་བཅུ་དེ་དབུས་རྣམ་པར་
བསྒོམ། །རྩིབས་ཀུན་ལ་ནི་ཁྲོ་བོ་བཅུ། །ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་བཅུ་ལས་བྱུང་། ། འགོག་
པའི་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་བྱ་ཞིང་། །མཆོག་ཏུ་མཛེས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་
སྤྲིན་སྤྲོས་པས། །མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་ཡང་ཕུར་གདབ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་འབའ་ཞིག་གིས་བྱེད་པར་མ་ཟད་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ཡང་ན་འདོད་ཆགས་རྡོ་རྗེ་
ཅན་འོད་དཔག་མེད་དང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་དག་

595

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བསམས་ནས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་སྟེ་བགེགས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཡང་གནོན་པ་སྟེ་ཕུར་བུས་པ་འདེབས་པར་བྱའོ། །ཕུར་བུས་ཇི་ལྟར་དུ་གདབ་སྙམ་ན། བྱང་གི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པས་སྤྲུལ་བའི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་གཉིས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས་སྟོད་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་ལ་སྨད་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་བཅུར་གྱུར་པ་ཡིས། གདུག་པ་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་བཏབ་ཅིང་ཁྲོ་བ་ཚར་བཅད་པ་སྟེ་བརྩེ་བ་
མེད་པར་གཞོམ་པར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་གང་གིས་ན་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
གྱི་སྦྱོར་བས་བྱའོ། །དེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཡང་སྟེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་དང་འོད་དཔག་མེད་དང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟེ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དུ་བསྒོམས་ནས་ཀྱང་བདུད་
རྩི་འཁྱིལ་པའི་ཕུར་གདབ་འདི་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཕུར་བུའི་དབྱིབས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གོང་དུའང་སྟེ་སྟོད་དམ་ཚིག་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་དུ་བྱས་ལ་སྙིང་ག་སྟེ་ལྟེ་
བ་ནས་ནི་རྐང་པའི་མཐའི་བར་དུ་མདུང་རྩེ་གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཕུར་
བུའི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་འདི་ནི་ཕུར་བུའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཏེ་དབྱིབས་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུའི་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིས་ཕུར་བུས་བཏབ་ན་སངས་
རྒྱས་ཏེ་ཕུར་བཏབ་ཀྱི་ལས་སྦྱོར་ལ་མཁས་པ་དག་ཀྱང་ངེས་པར་འདབས་པ་སྟེ་མི་
གཡོ་བར་ནུས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་དང་ཁམས་
གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོར་དབང་བསྐུར་བའི་གང་ཟག་ཀྱང་མྱུར་དུ་སྟེ་
རིངས་པར་འཆི་བར་འགྱུར་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཕུར་གདབ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་ཕུར་གདབ་

596

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ལ་ཕུར་བུས་གདབ་པ་དང་། ངག་གི་གནས་ལ་ཕུར་བུས་གདབ་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་གནས་ལ་ཕུར་བུས་གདབ་པ་དང་གསུམ་

ལས། དང་པོ་ནི། ཐུན་མོང་གི་ཕུར་གདབ་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ཕྱུང་ངོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། རྣམ་པར་སྣང་
མཛད་ཆེན་པོའི་སྐུ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྤྱི་བོ་ནས་རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་རྣམ་

པར་འཕྲུལ་བ་སྟེ་ཕུར་བུས་གདབ་པའི་གནས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཕུར་བུས་འདེབས་པའི་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །
གང་ན་སྐུའི་དམ་ཚིག་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་རྣམས་ཚམ་ངམ་གྱིས་

གནོན་པ་སྟེ་ཚར་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུའི་སྔགས་འདིའོ། །ཇི་ལྟར་དུ་ན་
གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་ལས། མིང་
མཐའ་མེད་དང་། དོན་ༀ་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། །བཛྲ་རྡོ་རྗེ། ཚིནྡྲ་ཚིནྡ་ཆོད་ཆོད་ཅིག་པའོ། །ཧ་ན་ཧ་ན་ཆོམས་ཆོམས་ཤིག་པའོ། །ད་ཧ་ད་ཧ་སྲེགས་སྲེགས་ཤིག་པའོ། །གང་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་སོ། །གང་གིས་ན། དཱིཔྟ་འབར་བ། བཛྲ་རྡོ་
རྗེ། ཙཀྲ་འཁོར་ལོ་སྟེ་འབར་བའི་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་སོ། །ཧཱུཾ་ཕཊ་ཅེས་པ་ནི་
བསྐུལ་བའོ། །སྤེལ་བ་ནི། ཆེ་གེ་མོ་མཱ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཅེས་པའོ། །ཆོ་ག་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་
མཱ་མ་ཀཱིར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་དཀྲི་བ་སྟེ་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐེ་བོ་

597

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྟེ་རང་གི་རྡོ་རྗེ་ཕྱག་རྒྱའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་རབ་ཏུ་བསྡམ་པ་སྟེ་བཅུག་ལ་དེ་ཉིད་དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡིན་པས་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཕྱག་རྒྱའི་ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་སུ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམས་པའི་སྟེང་དུ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་སྔོན་པོའི་
འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་བསྒྲུབ་བྱ་བཀུག་ནས་བཞག་ལ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་
ཚུལ་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྤྱི་བོ་ནས་རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་རང་གི་ལིངྒ་
སྟེང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ལ་འོག་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུས་ངེས་
པར་གདབ་ཅིང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་།སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་ཐུན་བཞིར་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་རྡོ་རྗེ་ལྟར་གཞོམ་དཀའ་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་སེམས་དཔའ་ཆེ་སྟེ་
ལུས་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་དམ་ཚིག་མཆོག་གིས་ཏེ་
དྲག་ལས་ཀྱི་ཕུར་བུས་བཏབ་ན་བཏབ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་ལྡང་བ་སྟེ་
བསྒྲུབ་བྱ་གནས་ནས་སྐྲོད་པར་འགྱུར་བའམ་ཡང་ན་འཆི་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ལ་ཕུར་བུས་གདབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་

གསུངས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་གསུངས་ན། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གསུང་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ངག་གི་གནས་ལྕེ། རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་སྟེ་ཕུར་གདབ་ཀྱི་གནས་སུ་བྱས་

ནས་དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུས་འདེབས་པའི་ལས་སྦྱོར་དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་གསུངས་སོ། །གང་ན་གསུང་གི་དམ་

598

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཚིག་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ངག་གི་སྤྲོས་པ་ཚམ་ངམ་གྱིས་གནོན་པ་སྟེ་རེངས་པར་བྱེད་པའི་
རྡོ་རྗེའི་ཕུར་གདབ་ཀྱི་སྔགས་འདི་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་དུ་ན་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་

གསུངས་སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་ལས། མིང་མཐའ་མེད་དང་།དོན་ནི་ༀ་སྔར་བཞིན་ནོ། །ཧྲི་བསྒྲུབ་བྱའི་ངག་འགུགས་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་
ནོ། །བྷུར་བྷུ་བཿའཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཞེས་འབོད་པའོ། །སྤེལ་བ་ནི་ཆེ་གེ་མོ་
མཱ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པའོ། །ཆོ་ག་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ། རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་མཱ་མ་ཀཱི་དང་ཕན་ཚུན་འཁྱུད་དེ་
སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་འབྱུང་བའི་གནས་ཕྱག་རྒྱའི་བྷ་གའི་པདྨོ་ཁ་ཕྱེ་བའི་ནང་དུ་རང་གི་སོར་མོ་སྟེ་གསང་གནས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ངེས་པར་བཅུག་ནས་བཞག་ལ། ཕྱག་རྒྱའི་
ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་སུ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པའི་སྟེང་དུ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་
ཧཱུཾ་སྔོན་པོའི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་བསྒྲུབ་བྱ་བཀུག་ནས་བཞག་པའི་འདོད་ཆགས་
རྡོ་རྗེའི་ཚུལ་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ངག་གི་གནས་ལྕེ་ལ་རང་གི་ལིངྒ་སྟེང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ལ་འོག་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་རྡོ་རྗེའི་ཕུར་བུས་ངེས་པར་འདེབས་ཤིང་
སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་ཐུན་བཞི་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཕུར་གདབ་བྱས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་དྲི་མ་མེད་
པ་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་སྐུ་གསུམ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ངག་

གི་གནས་ལྕེ་ལ་ཕུར་བུས་བཏབ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་ཆེ་སྟེ་བསྒྲུབ་
བྱའི་ངག་གི་སྤྲོས་པ་རྣམས་ལྡང་བ་སྟེ་རེངས་པར་འགྱུར་བའམ་ཡང་ན་འཆི་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །

599

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསུམ་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ངག་གི་གནས་ལ་ཕུར་གདབ་ཀྱི་ལས་སྦྱོར་བསྟན་
པའི་རྗེས་དེ་ནས། ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཐུགས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་གནས་སྙིང་ག་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་སྟེ་ཕུར་གདབ་ཀྱི་གནས་སུ་བྱས་ནས་

དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུས་འདེབས་པའི་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་གསུངས་སོ། །གང་ན་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་
བསྒྲུབ་བྱའི་སེམས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཚམ་ངམ་གྱིས་གནོན་པ་སྟེ་གཞོམ་པར་བྱེད་པའི་
ཕུར་གདབ་ཀྱི་སྔགས་འདི་གསུངས་སོ། །
ཇི་ལྟར་དུ་ན་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་དོན་སྤེལ་
བ་གསུམ་ལས། མིང་མཐའ་མེད་དང་། དོན་ནི་ༀ་སྔར་བཞིན་ནོ། །བཛྲ་རྡོ་རྗེ། ར་ཛཱ་རྒྱལ་པོ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོད་པའོ། །ཧཱུཾ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྙིང་གནོན་པ་ལ་བཞུད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །སྤེལ་བ་ནི་ༀ་བཛྲ་རཱ་ཛ་ཧཱུཾ་ཆེ་གེ་མོ་མཱ་ར་ཡ་ཕཊ་ཅེས་པའོ། །ཆོ་ག་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་

སུ། རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་མཱ་མ་ཀཱི་དང་ཕན་ཚུན་འཁྱུད་དེ་ཕྱག་རྒྱའི་ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་སུ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པའི་སྟེང་དུ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་

བསྒྲུབ་བྱ་བཀུག་ནས་བཞག་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱའི་སེམས་ཀྱི་
གནས་སྙིང་གར། རང་གི་གསང་གནས་ཀྱི་ལིངྒ་འོད་འཕྲོ་མང་པོ་འཁྲིགས་པའི་སྟེང་
རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལྔ་པ་ལ་འོག་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཅིངས་པ་སྟེ་བསྒོམས་

600

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུས་ངེས་པར་གདབ་ཅིང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་
གསལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་སེམས་
ཀྱི་གནས་ལ་ཕུར་བུས་བཏབ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་ཆེ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་
སེམས་ལྡང་བ་སྟེ་རྣལ་དུ་གནས་པ་ལས་འདས་ནས་དྲན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའམ་ཡང་ན་འཆི་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གནས་ལ་ཕུར་གདབ་ཀྱི་

ཆོ་ག་ལེགས་པར་ཤེས་པས་ཕུར་གདབ་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས་ཕུར་བུས་བཏབ་
པར་བྱས་ན་ནི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐས་ཀླས་པའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་གཞོམ་
དཀའ་བ་ལ་ཡང་ཕུར་བུས་འདེབས་པར་གདོན་མི་ཟའོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུས་ཕུར་གདབ་ཀྱི་ལས་སྦྱོར་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་
བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ལས་ཚོགས་བཤད་པ་དེ་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལས་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཏེ་རྫོགས་རིམ་ལ་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་

ཅད་ལ་ཕན་པར་མཛད་ནུས་པ་དག་གིས་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ལས་ཚོགས་རྣམས་ཐོས་པས་དང་པོར་ཐུགས་མཉེས་ཤིང་། ཕྱིས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ནས་
རབ་ཏུ་དགྱེས་ཤིང་མགུ་བར་གྱུར་ནས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གསུང་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ཡང་ཨེ་མའོ་ནི་ངོ་མཚར་བའོ། །གང་ལ་ངོ་མཚར་ན་སྣོད་མིན་ལ་

601

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསང་བའི་མཆོག་སྔགས་ལ་གཞོལ་བས་ངག་གི་བཟླས་པས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་

སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ངོ་མཚར་བའོ། །ཡང་ན་ཨེ་མའོ་ནི་ངོ་མཚར་བའོ། །གང་ལ་ན་སྙིང་པོ་ཀུན་བསྡུས་པ་སྟེ་ཕྲེང་སྔགས་རྣམས་ཀྱིས་ཆས་གོས་སོགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་
པར་གྱིས་བཟླས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་རབ་འབྱམས་བསྒྲུབ་པ་དེ་ལ་ངོ་
མཚར་བའོ། །ཡང་ཨེ་མའོ་ནི་ངོ་མཚར་ཡ་བའོ། །གང་ལ་ན། དེར་མ་ཟད་ཆོས་ཀྱི་

གནས་ཞི་བ་སྟེ་ནང་ལ་གཞོལ་བས་བསམ་གཏན་ཙམ་གྱིས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་

ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པ་དེ་ལ་ངོ་མཚར་བའོ། །ཡང་ཨེ་མའོ་ནི་ངོ་མཚར་བའོ། །གང་ལ་ན་རྡོ་རྗེ་ལྟར་གཞོམ་དཀའ་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་གདུག་པ་ཅན་དག་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་དྲག་ལས་དང་སངས་རྒྱས་ཏེ་ལས་སྦྱོར་ལ་མཁས་པའི་བསླབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕུར་བུས་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དང་།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་དང་གྲགས་ཆེན་ཏེ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་ལ་ཕུར་བུས་བཏབ་པ་དེ་ལ་ངོ་མཚར་བའོ། །དེར་མ་ཟད་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གནས་ལ་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུས་གདབ་པ་ཡང་དག་པར་
བཤད་པ་དེ་ལ་ངོ་མཚར་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྔགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕུར་གདབ་ཀྱི་ལས་སྦྱོར་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་རྡོ་རྗེ་
འཆང་གི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་
མཆོག་འདོད་པའི་དོན་སྦྱིན་པ་སྟེ་སྟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལེའུ་འདིར་རྩ་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་དང་། དོན་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་སྤེལ་བ་དང་བཟླས་
པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

602

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

༈ གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས།
ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་དང་གཞན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆ་དུ་མ་ལ་དམིགས་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚར་གཅོད་པ་དང་། འདོད་དོན་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དང་། དབྱངས་གསལ་ལས་བཏུས་པའི་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགུགས་པ་སྟེ་བསྡུས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་

ཤར་བའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པོས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་བསྒྲུབ་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལེའུ་དང་།
དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་ལ་ཡང་ལེའུ་ཞེས་བྱའོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། །འོ་ན་ལེའུ་
བཅུ་བཞི་པའི་གཞུང་གང་དང་གང་མཐའ་དྲུག་གང་དང་གང་གིས་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས་དགུག་ཅེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད། འགོག་པའི་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཀུན་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགུགས་ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད། ཡང་ན་ཁྲོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེས་པ་ནས། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོན་བསྡུས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་
བཤད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། ལེའུ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་དེ་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་སྒོ་མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས་དགོངས་བཤད་དང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཀྲལ་བས་ཐོན་པའི་ལམ་ལ་

603

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྔགས་ལ་གཞོལ་བས་ཕྲེང་སྔགས་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་།
ནང་ལ་གཞོལ་བས་འགུགས་པའི་ལས་ཚོགས་དྲུག་དང་། ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགུགས་པའི་ལས་དང་། དྲག་པོའི་ལས་སྦྱོར་དང་། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕུར་གདབ་རྣམས་འཆད་ཚུལ་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྔ་ལ་བཤད་པས་གང་ཟག་ལྔ་པོའི་རྒྱུད་ལ་འོད་གསལ་པ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་བ་སྐྱེས་པ་ནི་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། ། ། །
༈ གཉིས་པ་དམ་ཚིག་གི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བའི་ལེའུས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ། ལེའུ་སྔ་ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་
དོན་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པར་སྔགས་དང་ནང་ལ་གཞོལ་བས་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས། བཤད་ཟིན་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་འགྲུབ་པ་ལ་སྤྱི་དོན་གྱི་

སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྦས་དོན་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ནས་བསྒོམ་པ་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་འདི་གསུངས་སོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ལས་
ཚོགས་དང་། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལྷ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང་།སྣོད་ལ་ཡེ་ཤེས་དབབ་
པའི་ཆོ་ག་དང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོ་གར་གཏོགས་པའི་ལས་ཚོགས་དང་། རྒྱ་མ་ལྟ་
བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟན་པ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་

604

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྤྱོད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པས་མཆོག་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། རིགས་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་
གསང་མཆོད་བྱ་བ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མི་
བསྐྱོད་པའི་ཆོ་ག་ལྷག་མ་བཤད་པ་དང་། རིགས་གཞན་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་
སྤྱོད་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་དང་། སྣང་མཐའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོ་ག་
ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། བཀའ་སྩལ་པའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་དོན་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་
གསུང་ནིའོ། །གང་གིས་ན་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་སྟེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་དང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་མི་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་ཐམས་
ཅད་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ཡང་དབང་སྐུར་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཏེ་རིགས་ལྔ་པོ་ཀུན་གྱི་ཁྱབ་བདག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་
ཆེན་པོས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། རང་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མ་བསྒྲུབ་པ་དང་། གནས་སྦྱངས་ཏེ་
དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་དང་། བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེའི་དབུས་སུ་རང་
དང་མཚན་ལྡན་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་འདོད་པའི་དོན་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་
པོས། གང་ན། སྨེ་ཤ་ཅན་ཏེ་རིགས་ངན་གྱི་བུ་མོ་ན་ཚོད་ལོ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་ལོན་
པ། བདག་ཉིད་ཆེ་སྟེ་དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་།

605

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེའོ། །གནས་གང་དུ་ན་སྐྱེ་བོའི་འདུ་འཛིས་ཁྱད་
པར་དུ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཡང་དབེན་པའི་གནས་སུའོ། །གང་དང་ལྡན་པར་ན་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་དབང་ལེགས་པར་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ། བཟླས་པ་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པོ་དང་། སྒྱུ་རྩལ་རེ་བཞི་རྣམས་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བསླབས་པ་དང་ལྡན་པར། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ན། རྟག་ཏུ་སྟེ་ལེགས་པར་བྱང་བར་བསླབས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དམ་ཚིག་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་བའི། བ་
སེར་སྐྱའི་བཤང་གཅི་འོ་ཞོ་མར་ཏེ་བ་བྱུང་ལྔ་དང་ལ་སོགས་པས་ཙནྡན་སོགས་དྲི་བཟང་གི་ཆུས་བྱུགས་པའི་གནས་དེ་རུ་ཀླུ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ནས་བཤད་པའི་ཆོ་ག་
བཞིན་དུ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་ལྷམ་པ་སྒོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐིག་དང་ཆུ་ཚོན་གྱིས་བྲི་བར་བྱའོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མི་བསྐྱོད་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་ཚོན་གྱིས་བྲིས་པའི་འོག་ཏུ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་
བྱས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། རང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་
པོས་རྐང་མཐིལ་ནས་སྤྱི་གཙུག་གི་བར་གྱི་བུད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་འབར་བ་དང་། རབ་ཏུ་བཟང་བ་སྟེ་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་བཞིན་ཡང་མཛེས་པ་སྟེ་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཕྱོགས་པས་ཉེ་བ། དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་ན་རྒྱན་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་འཁྲིག་ཐབས་རེ་

606

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བཞིའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་རང་གི་པང་པར་བཞག་ནས་དེ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་
བྱའོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། རིགས་ལྔའི་སྒྲུབ་པ་པོས་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྔའི་གཟུགས་སུ་རང་ཉིད་བསྐྱེད་དེ་འཁོར་ལོ་ཡིས་ཏེ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་
གཅིག་གིས་བསྐོར་བའི་རིགས་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསྒོམ་ཞིང་།སྔགས་ཀྱི་

ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པ་ཅན་གྱིས་

གསང་བ་སྙོམས་འཇུག་གི་མཆོད་པ་ཉམས་དགའ་བ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་
གནས་དེ་བྱས་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་ཉིད་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་

དབུས་སུ་བསྐྱེད་ནས་སྔགས་ཏེ་ལྷའི་བསམ་གཏན་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་རྣམས་སྦྱོར་བ་ཡིས་ཏེ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་རང་རང་གི་གནས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་བཙོ་བླག་མཁན་གྱི་བུ་མོ་ནི་མདོག་དཀར་བ་བདག་ཉིད་ཆེ་
སྟེ་དད་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྟག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་སྔགས་དང་རྒྱུད་ལ་
ལེགས་པར་བྱང་བར་བསླབས་པ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྤྲོས་མེད་བསྡུས་པའི་སྤྱོད་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་འོད་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་
སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་མི་

607

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྨེ་ཤ་ཅན་གྱི་བུ་མོ་ཁ་དོག་ཨུཏྤལ་
མཐིང་གའི་མདོག་དང་འདྲ་བ་དག་ནི་ལེགས་པར་བསླབས་པ་དེ་དང་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་སྟེ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྤྲོས་མེད་བསྡུས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་བརྩམ་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །
༈ ལྔ་པ་ནི། སྔགས་རྣམས་ཏེ་རིན་འབྱུང་འོད་དཔག་མེད་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྲེང་རྒྱུད་མཁན་དང་གར་
མཁན་དང་བཟོ་བྱེད་མཁན་གྱི་བུ་མོ་ལེགས་པར་བསླབས་པ་དེ་དང་སྙོམས་པར་
འཇུག་པའི་སྤྲོས་མེད་བསྡུས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་དམ་ཚིག་གི་སྟེ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབ་པའི་ཆོ་གའི་སྔོན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱ་བ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་ཤིན་ཏུ་འདའ་དཀའ་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་གནས་སྐབས་སུ་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔའི་འོད་དེ་རིན་འབྱུང་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་
ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འོད་དཔག་མེད་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པ་མངོན་མཐོ་དང་ཐར་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྲུབ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཞིང་མཐར་ཐུག་དེ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ དྲུག་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཆོས་འོད་དཔག་མེད་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་གར་མཁན་གྱི་བུ་མོ་རབ་ཏུ་མཛེས་ཤིང་མདོག་དམར་སྐྱ་བཞིན་བཟང་སྟེ་སྒྲུབ་
པ་པོ་ལ་སྙིང་ཉེ་བ་མིག་གི་དཀྱུས་རིང་བ་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དེ་རྟག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་སྔགས་དང་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བར་བསླབས་པ་དེ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་

608

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་སྤྱོད་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་པོ་དེས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཆོས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་།རྒྱལ་པོ་གསུང་གི་དམ་ཚིག་སྟེ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་འཛིན་པ་དང་མངའ་བདག་སྟེ་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་
རྒྱལ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་བསྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་བྱ་བ་དང་། སྤྱོད་པའི་མཐར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་།དངོས་གྲུབ་དེ་འདོད་པས་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་ལ་བསླབས་ན་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན་གསང་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེའོ། གང་གིས་ན་བསྐྱེད་རིམ་
གྱིས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ། ཆོས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བདག་ཉིད་རྟོགས་
པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་ན་བྲམ་ཟེའི་རིགས་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་རྗེའུའི་རིགས་དང་དམངས་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་བུ་མོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལེགས་པར་བསླབས་པ་ཞིག་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་
བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། ཕྱིའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟན་པ་དང་། ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་
བའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བྱུང་བའི་སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་སྟེ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་

609

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཉི་མ་ནུབ་ནས་ནི་སྲོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱས་ལ་
མཚན་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བའི་
བསྒྲུབ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ། བསྒོམ་པའི་མཆོག་གིས་ཏེ་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་གདམས་པ་ཕོག་པ་བསྒོམས་པས་ཉེར་ཐོབ་དང་སྣང་བ་མཚོན་པའི་མཚན་མོའི་ཆ་འདས་པའི་ཐོ་རངས་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ནི་ཕྱིའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་

སློད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་
པས་ན་ཕྱིའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་རྟེན་སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་སྟེ་མཆེད་པའི་དུས་སུ་སྣང་བ་ནུབ་ནས་ནི་འོད་གསལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉེར་ཐོབ་ཀུན་ཏུ་བརྩམ་པར་བྱ་
ཞིང་སྐྱ་རེངས་འཆར་བ་སྟེ་ཉེར་ཐོབ་འདས་པ་ན་བསྒོམ་པའི་མཆོག་གིས་ཏེ་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་
ཞིང་དེའི་རླུང་སེམས་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་དེ་ནི་ནང་གི་ཤེས་པ་སློད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་
མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པས་ན་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །༈ གསུམ་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དེ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མཚན་དཔེའི་རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀའི་ཟུང་འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་བ་དང་སྤོས་དང་མེ་ཏོག་རྣམས་ཀྱིས་

བརྒྱན་པ་སྟེ་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་མི་སློབ་

610

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པའི་ཟུང་འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་ཟུང་འཇུག་
ཐོབ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་མཆོག་སྟེ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་བསྒོམ་ན། གྲུབ་པ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མྱུར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་

ཐོབ་པ་འདི་ནི་སྐུ་གསུམ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོག་འདོད་
པའི་དོན་སྦྱིན་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་མཚན་དཔེའི་རྒྱན་ནི་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་གྲགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེའི་རྒྱན་གྱིས་མཚན་པར་གྱུར་པའོ། །གཞན་ཡང་དཔག་
ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཙམ་གྱིས་མཚོན་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་

ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱེད་དོ། །དོན་གྱི་འོད་གསལ་
དང་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་ཟུང་འཇུག་པ་ཡིས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཟུང་འཇུག་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག་སྟེ་ཤིན་ཏུ་འདའ་དཀའ་བའོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་གནས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་
བཤང་བ་ཡུལ་ལྔ་དང་། གཅི་བ་དབང་པོ་ལྔའི་ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཚིག་སྟེ་མཉམ་པར་འདུས་ནས་དབང་པོས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་བཟའ་བ་སྟེ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་བཞག་གི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟ་བ་དང་དེ་ཉིད་ལྷ་སྐུར་བལྟ་བའི་
སོར་བསམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྣང་ཀུན་ནང་དུ་བདེ་ཆེན་

611

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འབར་བའི་གྲོགས་སུ་སོང་ནས་བདེ་ཆེན་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག་སྟེ་ཐབས་དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་དཀའ་བའོ། །བཤང་བ་ཡུལ་ལྔ་ལ་གཅི་བ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལྔས་དམ་ཚིག་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟ་བ་དང་
དེ་ཉིད་ལྷའི་འཁོར་ལོར་བལྟ་བའི་སོར་བསམ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྐད་དོད་དང་པོར་
བྱས་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་དབང་པོ་
གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་ཟུང་འཇུག་པ་ཡིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཞི་ཞིང་དག་པ་བླ་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདོད་པ་མངོན་མཐོ་དང་ཐར་པ་མྱང་འདས་གཉིས་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པར་དམ་ཚིག་སྟེ་མཉམ་པར་རྟོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། ཆོ་ག་ས་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཆེད་བརྗོད་མཛད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁྲོ་བོ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང་། རི་ལུའི་བསྒྲུབ་པ་བཅུ་བསྟན་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་ལས་ཚོགས་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ཧྲཱི་ཥྚཱིའི་ལས་སྦྱོར་བསྟན་པ་དང་།
ཕཊ་ཀྱི་ལས་སྦྱོར་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སྔགས་གསུངས་པ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ལས་སྦྱོར་སོ་སོར་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣལ་ལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་
ཞིང་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་

612

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་སོ། །ཅི་
ཞིག་མཛད་ནས་ན། དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྔགས་དེ་བཤད་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་དུ་གཤེགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀུན་ཏུ་སྐྲག་
པར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྔགས་འདི་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་དུ་ན་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསུངས་སོ། །སྔགས་དེ་ལ་མིང་
དོན་སྤེལ་བ་གསུམ་ལས། མིང་སྦྲུལ་གྱི་སྔགས་དང་། དོན་ནི། ༀ་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མཚོན་དོན་ཡིན་ནོ། །ཧྲཱིཿབོད་པར་
བྱེད་པའི་ཚིག་གོ །ཥྚཱི་ནི་དཾཥྚར་བྱས་ན་མཆེ་བ་གཙིགས་པ་རྣམ་པར་འགྱུར་བས་གདུག་པ་རྣམས་འདུལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཝི་ཀྲིཏ་ཨཱ་ན་ན་ཞལ་འཇིགས་སུ་རུང་བའོ། ། སརྦ་ཤ་ཏྲུན་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །ནཱ་ཤ་ཡ་བརླག་པར་གྱིས་ཤིག་
པའོ། །སྟཾ་བྷ་ཡ་རེངས་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་དོན་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཕཊ་ཕཊ་གསོད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ནོ། །སྭཱཧཱ་ལྷ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བའོ། །སྤེལ་བ་ནི། སྭཱཧཱའི་སྔོན་དུ་མིང་སྤེལ་བའོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། དགུག་ཅིང་གནོན་པའི་ལས་སྦྱོར་དང་། ལས་དེའི་ནུས་པ་བསྟན་པ་དང་། ནོར་འགུགས་པའི་དང་། བསད་པའི་ཆོ་ག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱིན་སྲེག་ཏུ་དབུལ་བར་བྱའོ། །གང་གིས་ན་ལས་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པའི་
ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་སོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ན་མར་ངོའི་བཅུ་བཞིའམ་མར་

613

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉི་མའི་གུང་ངམ་ནམ་ཕྱེད་ན་དབུལ་བ་འདི་ནི་ཡོང་ཡེ་རབ་ཏུ་ཤིས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་གང་གིས་ན། ཁྲོ་བོ་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པས་གནས་གང་
དུ་ན་ཐབ་ཁུང་གྲུ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་པོ་སོ་འཆའ་ལ་སོགས་པའི་ཚེར་མ་ཅན་གྱི་མེ་སྦར་ལ། དེར་ཁྲོ་བོ་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་བསྐྱེད་པའི་ཞལ་དུའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ན། བུ་མོའི་མིང་དང་སྔགས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྤེལ་ནས་དེ་ཡང་ༀ་ཧྲཱིཿཥྚཱི་ཝི་ཀྲི་ཏ་
ཨཱ་ན་ན་ཀ་ནྱ་ཆེ་གེ་མོ་སྟཾ་བྷ་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ་ཞེས་སྟོང་རྩ་བརྒྱད་དུ་བཟླས་ནས་ནི་ཆོ་ག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲེགས་ཤིང་། བསྲེག་རྫས་གང་གིས་སྡོང་བུ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པའི་དུག་དང་མར་དང་སྦྲང་རྩི་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་དུག་དང་། ཅི་རིགས་པར་རྙེད་པའི་ཁྲག་དང་ལན་ཚྭ་དང་སྐེ་ཚེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་སྤུངས་པ་ཏིལ་
མར་གྱིས་བསྐུས་པ་དེ་སྲེག་ཅིང་སྦྱིན་སྲེག་བྱའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། བུ་མོ་
དག་ནི་འགུགས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུའོ། ། ཡུན་ཇི་ཙམ་དུ་ན། དེ་འདྲ་བའི་སྦྱིན་སྲེག་
འདི་ནི་ཉི་མ་གསུམ་དུ་དབུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་གང་འབྱུང་བ་ནི། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་གཞོན་ནུ་དང་དར་བབ་དང་རྒན་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རྟག་ཏུ་སྟེ་བར་དུ་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་སྦྱོར་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ཡིས་གནོན་པར་ཏེ་དབང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་དཔུང་གནོན་པ་སོགས་ལ་ཡང་སྱཻ་ནྱ་ཆེ་གེ་མོ་སོགས་ཀྱི་སྤེལ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ངམ་ཆོས་འཛིན་པ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའམ་ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་དེས་མཚོན་ནས་རིན་འབྱུང་

614

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དང་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའམ་ཁྲོ་བོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒྲུབ་པ་པོས་བཤད་མ་ཐག་པའི་དགུག་ཅིང་གནོན་པའི་ལས་སྦྱོར་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོ་ག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན། །ལས་སྦྱོར་གྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་
ངེས་པར་འགྲུབ་པ་ལ། གལ་ཏེ་ལས་སྦྱོར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་རྨོངས་པ་སྟེ་འདའ་བར་བྱས་ན་
ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེའི་ཚེ་ནི་ལས་རྣམས་མ་གྲུབ་པའི་བར་དེར་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །༈ གསུམ་པ་ནི། ཟླ་བ་མར་ངོའི་བཅུ་བཞིའམ་ཡང་ན་མར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་
ཁྲོ་བོ་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་སྐྱེས་པ་མཚོན་གྱིས་བསད་པའི་རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྲེགས་པའི་སོལ་བ་བླངས་ནས་ནི་མིའི་ཐོད་པ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་ནང་དུ་བཞག་སྟེ། སྔགས་སྟོང་རྩ་བརྒྱད་དུ་
བཟླས་ནས་དེ་ནས་སོལ་བ་དེས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རོ་རས་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་
ཡང་རུང་བའི་གཟུགས་བྲིས་ལ་དེ་དམ་ཚིག་པར་བསྐྱེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་པ་དང་དབང་བསྐུར་བ་དང་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་པའི་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་སྐུ་དེའི་སྙིང་གར་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་པ་གཡོན་པས་བྲབ་ཅིང་ཆོ་
ག་བཞིན་དུ། ཕཊ་ཆེ་གེ་མོ་ཨི་དཾ་དཱ་པ་ཡ་ཧྲི་སྭཱཧཱ་ཞེས་པའི་སྔགས་ཉིན་གུང་ངམ་ནམ་
ཕྱེད་གང་རུང་ལ་སྟོང་རྩ་བརྒྱད་དུ་བཏབ་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་སྟེར་བར་འགྱུར་རོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། བསད་པའི་ལས་སྦྱོར་ཤེས་པའི་སྔགས་པ་ཡིས་སྔར་བཞིན་
བྱས་པའི་སོལ་བ་དེས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས་ལ་དགྲ་བོ་གང་ཡང་རུང་བའི་གཟུགས་
བརྙན་བྲིས་པ་ལ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་སུ་མར་པོའི་བཅུ་བཞི་ཚེས་བརྒྱད་གང་

615

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རུང་གི་ཉིན་གུང་ངམ་ནམ་ཕྱེད་གང་རུང་ལ་རང་གང་ལ་མོས་པའི་ཁྲོ་བོ་དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ། བཤད་མ་ཐག་པའི་
སོལ་བ་དེ་མཚོན་ཆར་བསམས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས་སུ་བྱ་བའི་བསམ་གཏན་དག་གིས་དེའི་སྤྱི་བོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དབུས་སུ་རི་མོ་བྲི་ཞིང་། ༀ་ཧྲཱིཿཥྚཱིཿཝི་ཀྲི་ཏ་ཨཱ་ན་ན་
ཆེ་གེ་མོའི་ཧྲི་ད་ཡ་པཱ་ཊ་ཡ་སཱ་དཱ་ཡ་སརྦ་ཤ་ཏྲུཾ་ནཱ་ཤ་ཡ་སྟཾ་བྷ་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ་
ཞེས་བཟླས་ན་ནི་དགྲ་བོ་དེ་སྙིང་གས་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟའོ། །༈ གཉིས་པ་ལ། ཐོ་བ་དང་རྡོ་རྗེས་གསོད་པའི་ཆོ་ག དེ་རྣམས་ནང་ལ་གཞོལ་བས་བྱེད་ཚུལ། སྟ་རེས་གསོད་པ། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་ཚར་བཅད་པ། རྟ་མགྲིན་གྱིས་

བགེགས་བཟློག་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་བསྟན་པ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
ལ་གནས་པ་ཡིས་ཆུ་ངོགས་ཀྱི་ས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་རྐང་རྗེས་ཀྱི་ས་ལས་དགྲ་བོའི་
གཟུགས་བརྙན་བྱས་ལ། དེའི་རྣམ་ཤེས་བཀུག་ནས་དེ་ལ་བཅུག་ལ་དེ་དངོས་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་བྱས་ཏེ་རང་གི་ལག་ཏུ་ཐོ་བ་བཟུང་ནས་ཁྲོས་པས་ཕཊ་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་བསྒྲུབ་བྱའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྤྱི་བོར་ཐོ་བ་ཕབ་སྟེ་བསྣན་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་སྤྱི་
བོར་དངོས་སུ་ཐོ་བ་ངེས་པར་ལྷུང་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལས་སྦྱོར་འདི་ནི་ནང་ལ་གཞོལ་བས་བསམ་གཏན་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་
གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་

སུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ས་གཉིས་ལས་དགྲ་བོའི་གཟུགས་བརྙན་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལ། རང་གི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོར་ཧཱུཾ་ནི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་བཅས་པ་

616

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་མེ་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ་དེས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྤྱི་བོར་རབ་ཏུ་བསྣན་
པར་བསྒོམས་ན་དགྲ་བོ་དེའི་སྤྱི་བོར་རྡོ་རྗེ་དངོས་སུ་ལྷུང་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཅན་གྱིས་གནོད་མཛེས་
དྲན་པ་སྟེ་དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་

ཆོ་ག་དེ་རྣམས་ནང་ལ་གཞོལ་བས་བསམ་གཏན་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་གདུག་པ་ཅན་

ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་རྡོ་རྒྱུས་སམ་སོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོན་རྩི་གང་

ཡང་རུང་བས་བསྒྲུབ་བྱ་སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་གང་རུང་གི་གཟུགས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་

རས་ལ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྲིས་ལ། རང་གི་ལག་པར་ཧཱུཾ་རིང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་སྟ་རེ་བཟུང་བར་བསམས་ནས་སུ་ཕཊ་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་བསྒྲུབ་བྱའི་མགྲིན་པ་སྟ་རེས་
བཅད་པར་རྣམ་པར་བསྒོམས་ན་སངས་རྒྱས་ལས་སྦྱོར་ལ་མཁས་པ་སྐུ་གསུམ་རིན་ཆེན་མཆོག་སྟེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་སེམས་ཅན་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ཀུན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་
པ་བག་མེད་པར་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ལུས་སྣད་པར་འགྱུར་བའམ་འཆི་བར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟའོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་
ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་ཆར་ཧ་ཅང་ཆེས་པ་བཅད་པར་འདོད་པས་ནམ་མཁའི་
གནས་སུ་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་སེར་པོ་རབ་ཏུ་འབར་བ་མེ་སྟག་མང་པོ་

617

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
འཁྲིགས་པ་ཅན་ཞིག་བསྒོམས་པའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཁ་གྱེས་པ་མེ་འོད་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ་གྱེན་དུ་གནས་པར་བསྒོམས་ནས་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་མེ་འོད་ཀྱིས་ཆར་གྱི་རྒྱུན་རྣམས་སྐེམ་པར་བསམས་ན་ནི། ཆུ་ཆར་འོག་ཏུ་འབབ་པ་
རྣམས་མནན་པ་སྟེ་བཅད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །
༈ ལྔ་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ནི་འབྲི་བ་ན་རླུང་
འཚུབ་དང་ཆུ་ཆར་དང་ཐོག་འབབས་པ་ལ་སོགས་པའི་བགེགས་ཀྱི་གནོད་པ་བྱུང་ན་
ནི་མཆེ་བ་ནོར་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཀླུ་རྣམས་དང་གདུག་པ་བགེགས་རྣམས་ཏེ། དེའི་
དགྲ་རྟ་མགྲིན་གྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཅིངས་ནས་སུ་སྟེ་དྲན་པར་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ། རང་རྟ་མགྲིན་གྱི་ང་

རྒྱལ་གྱིས་ཕྱག་མཚན་གྱི་མཚོན་ཆས་བསྡིགས་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་རང་སྡེ་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་སྡེའི་སྔགས་པ་ཡིས་གང་ཞིག་སྤྲུལ་པར་གྱུར་པའི་གནོད་པ་ཡང་རྟ་མགྲིན་གྱི་སྐུ་དེ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་
གཞན་དུ་བགེགས་སེལ་ཐབས་མ་བྱས་ན་བརྩམས་པའི་ལས་དེ་འཇིག་པ་སྟེ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་རང་སྡེ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་སྡེའི་སྔགས་པ་དང་སྐྱེ་བོ་གདུག་པ་སྟེ་ཐ་མལ་བ་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་གནོད་པ་དག་ཀྱང་
རང་ཉིད་རྟ་མགྲིན་གྱི་སྔགས་ཀྱི་སྐུའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཕཊ་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་ཕྱག་མཚན་
གྱི་སྡིགས་མཛུབ་ཀྱིས་སྐྲག་པར་བྱས་ན་ནི་འཆི་བར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟའོ། །
༈ དྲུག་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་དྲག་པོའི་ལས་འདི་རྣམས་ལ་འོག་ནས་བཤད་པའི་ཕཊ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་དྲག་པོའི་

618

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
སྔགས་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་གི་སྙིང་པོའ། །ོདེ་གང་ཞེ་ན་ཕཊ་ཅེས་པའོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། སྤྲོས་མེད་འབྲིང་གི་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྲོས་མེད་བསྡུས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་ཁ་ཟས་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་
དང་། ཕན་ཡོན་མཇུག་སྡུད་འགལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་

རིམ་གྱིས་སྦྱོར་བའི་རླུང་སེམས་ལས་བསྒྲུབ་པའི་སེམས་དཔའ་སྒྱུ་ལུས་པ། སྔགས་ཏེ་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་སྤྱོད་པའི་རྣམ་བཞག་ཤེས་པ་ཡིས་སྣ་ཚོགས་པདྨ་རས་ཀྱིས་

གཡོགས་པའི་གདན་བཞིའི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གཟུགས་ནི་བསྒོམ་པ་སྟེ། དེའི་ཆས་སུ་ཞུགས་པར་བྱས་ལ་བུད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

ཡོངས་སུ་མཚན་ཅིང་ལེགས་པར་བསླབས་པའི་བུད་མེད་ལྔ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་དང་སྤྱན་མ་སོགས་ལྷ་མོ་བཞིའི་རྣ་རྒྱན་དང་ཆས་གོས་དང་འདྲ་འབག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ལ་དབུས་དང་རིམ་པ་དང་པོའི་གྲྭ་བཞིའི་གནས་བཞི་རུ་སྤྱོད་པའི་དུས་རྟག་ཏུ་བཞག་པར་བྱ་ལ་རང་དང་ཕྱག་རྒྱའི་དྷཱུ་ཏིའི་མར་སྣ་གཉིས་སྤྲད་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བྱས་པས་སྙིང་གའི་པདྨ་སྟེ་དྷཱུ་ཏི་རྒྱས་པ་དེ་ཁ་ཕྱེ་བའི་ནང་དུ་རླུང་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་གི་ལུས་
ཀྱི་གནས་སྤྱི་བོ་ནས། ངག་གི་གནས་མགྲིན་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཀྱི་གནས་སྙིང་
གར་ཕབ་པ་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
མཉམ་བཞག་ཏུ་བསྐྱངས་པ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་ཟེར་ལྔ་ནི་རབ་
ཏུ་འབར་བའི་ཡན་ལག་གི་རླུང་རྣམས་ཧཱུཾ་གི་གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་

619

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཚེ་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟ་བ་དང་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཅན་
གྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྒོམས་ན་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རྒྱལ་པོ་ཆེ་སྟེ་རིན་འབྱུང་དང་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་དང་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྡོ་
རྗེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་འོད་དེ་གཟི་བརྗིད་འདྲ་བར་

འགྱུར་རོ། །སེམས་དཔའ་སྟེ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འདྲ་བར་བསྐྱེད་པ་དེ་འབྱུང་བ། རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པ་
ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །དེ་ཡང་། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་འོད་འདྲ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་མདོ་བསྲེ་
ལས། བསྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོར་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་།
སྒྲོན་གསལ་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ། །སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། རྡོ་རྗེའི་
ཚིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྟ་བུའི་ཚད་ལྡན་གྱིས་དོན་དུ་མ་ལོ་སྦྱར་
ནས་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ས་ནི། འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལྔ་མ་རྙེད་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྙམ་ན། སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་བཞིན་བཟང་བ་སྟེ་བཞིན་རབ་ཏུ་དང་བ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་ཕན་པར་འདོད་པ་ཡི་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་གང་ཡང་རུང་བའི་བུད་མེད་རྙེད་པ་ན་ལེགས་པར་བསླབས་ཏེ་འདུས་པ་

620

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ནས་བཤད་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བོའི་འདུ་འཛིས་དབེན་པའི་སར། གསང་བ་སྙོམས་འཇུག་གི་མཆོད་པ་བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་གསང་བ་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་བླངས་ནས་བཟའ་བ་སྟེ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤྲོས་མེད་བསྡུས་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་སྒྱུ་ལུས་པ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་དཔལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཅས་པ་གཉིས་ཀ་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་མི་སྣང་བ་སྟེ་སྤངས་ནས་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་བདག་པོ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་འཇམ་དཔལ་ཏེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་གཟི་བརྗིད་མཉམ་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་འཛམ་བུ་ཆུ་བོ་གསེར་གྱི་མདངས་ཏེ་རིན་ཆེན་ཏོག་དང་འདྲ་བར་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། སྤྲོས་མེད་འབྲིང་བསྡུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
དེས་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་བ་གླང་གི་བཤང་བ་ལ་སོགས་པའམ་ཡང་ན་ནས་ཟན་དང་འབྲས་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་མཐུན་པའི་བཟའ་བ་སྟེ། ཅི་རིགས་པར་རྙེད་པའི་ཤ་དག་ཀྱང་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བསྔགས་ནས་ནི་ཁར་
གཞུག་པར་བྱས་ཏེ་ཟོས་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ་རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་མི་སྣང་བའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། རྟེན་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་གི་ལྷའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ། སྐྱེས་ནས་ཞག་གཅིག་
མ་ལོན་པའི་བུ་ཆུང་གི་བཤང་བ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་སྟེ་ས་ལ་མ་རེག་པར་བླངས་ནས་

621

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཁམ་ཕོར་ཏེ་ཐོད་པ་ཁ་སྦྱར་བའི་ནང་དུ་བཞག་པར་བྱས་ལ། གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་ཡི་གེ་གསུམ་ཐུན་བཞིར་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་བསྐུལ་བ་སྟེ་བཟླས་ནས་ནི་རིལ་བུ་སྲན་མ་ཙམ་བྱས་ཏེ་གསེར་དངུལ་ཟངས་གསུམ་གྱི་ལྗང་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཀྲིས་ཏེ་ཟླ་བ་གཟས་གཟུང་བའི་དུས་སུ་ཕྱག་རྒྱའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་བཅུག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞིང་ཟླ་བ་གཟའ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚེ་བཏོན་ནས་དྲོད་དུ་མེ་གསུམ་གྱི་རྟགས་གང་རུང་བྱུང་བ་ན་རིལ་བུ་དེ་ཁར་བཅུག་ནས་ཟོས་ན་སངས་རྒྱས་ཉི་མ་སྟེ་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་མི་སྣང་བའི་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱིའི་ཤ་དང་རྟ་ཤ་དང་ཤ་ཆེན་དག་ནི་ཆོ་ག་བཞིན་སྟེ་ས་ལ་མ་རེག་པར་བླངས་ནས་ཐོད་པ་ཁ་སྦྱར་གྱི་ནང་དུ་བཞག་སྟེ་གཏོར་
མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཡི་གེ་གསུམ་ཐུན་བཞིར་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་བཟླས་ནས་རི་
ལུ་སྲན་མ་ཙམ་བྱས་ཏེ་གསེར་དངུལ་ཟངས་གསུམ་གྱི་ལྗང་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཀྲིས་ཏེ་ཟླ་བ་གཟས་ཟིན་པའི་དུས་སུ་ཕྱག་རྒྱའི་ཆོས་འབྱུང་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བའི་ཐབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱས་ལ་གཟའ་ལས་གྲོལ་
བའི་དུས་སུ་བཏོན་ནས་ཁ་རུ་ཟོས་ན་རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ། བཤང་དང་ལྷན་ཅིག་
སྦྱར་བ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། ས་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པའི་བར་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པ་སྦྱོར་རོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་པའི་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ་དངོས་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལོངས་སྐུ་བ་དེས་

622

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རང་ཉིད་ཟུང་འཇུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཞི་ཁྲོ་གང་ཡང་
རུང་བའི་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སྟེ་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་
བཟུང་ནས་གཞན་དོན་དུ་རྩ་བའི་རླུང་བཞི་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་ཞི་སོགས་ཀྱི་

ལས་རྣམས་གང་འདོད་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། ། ༈ གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེ་ནི་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་དེ་དང་འདྲ་བའི་དཔལ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །
དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ཆག་འགྱུར་ལས། གཟུགས་ཕྲ་བ་དང་རེག་པ་ཡང་། །ཁྱབ་པ་ཡང་དག་ཐོབ་པ་ཉིད། །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་བརྟན་པ། །དབང་ཕྱུག་ཉིད་དང་འདོད་དགུར་བསྒྱུར། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་གཟུགས་ཕྲ་བ་ནི་དག་པའི་བཅུད་སྤྲོ་བསྡུ་བྱེད་པ་དང་། རེག་པ་ཡང་བ་ནི་སྣོད་སྤྲོ་བསྡུ་བྱེད་པ་དང་།ཡང་དག་ཐོབ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་སྤྲོ་བསྡུ་བྱེད་ནུས་པའོ། །ཁྱབ་པ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་གང་

བསམས་པ་དེར་ལུས་ཀྱིས་ཕྱིན་པར་ནུས་པའོ། །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ནི་རང་གི་ལུས་
ཀྱི་འོད་དང་གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་དེ་དག་གིས་
རང་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་པའོ། །བརྟན་པ་ནི་གང་འདོད་པའི་དོན་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་

ཐོབ་ནུས་པའོ། །དབང་ཕྱུག་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚར་གཅོད་དང་རྗེས་འཛིན་
གྱི་དབང་ཡོད་པའོ། །འདོད་དགུར་བསྒྱུར་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་འདོད་
དགུར་ལྡན་པའོ། །གཞན་ཡང་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་ཕ་རོལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྟོབས་
ཅན་གནོན་པ་སྟེ་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དཔག་ཚད་བྱེ་བ་རྫོགས་པའི་སའི་སྟེང་དེ་དང་ཚད་མཉམ་པའི་ས་འོག་ཏུ་ཡང་གནམ་ལྕགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟར་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་

623

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྐད་ཅིག་གིས་བགྲོད་
པ་དང་།ཕྱག་རྒྱའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་།སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་
དང་འདྲ་བ་སྟེ་དེ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་ཁམས་ན་གནས་པའི་ལྷའི་བུ་མོ་དང་ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་འགྲན་ནུས་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་
རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཏེ་བུ་མོ་དང་། ཡང་ན་གཟུགས་ཁམས་ན་གནས་པའི་བུད་མེད་ཅིག་ཡོད་ན་ཡང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོབས་ཆེན་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་ནི་འདོད་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དམ་ཚིག་གི་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་མི་སྣང་བ་སྟེ་སྤངས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །༈ གཉིས་པ་ནི། ལས་ཚོགས་རྣམས་བསྟན་པ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལས་ཚོགས་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྣམས་ཐོས་པས་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་འཁྲུལ་བ་སྟེ་བསྐྱོད་པས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང་དེའི་དོན་བསམ་ཞིང་བསྒོམས་པས་ལས་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཡིད་ལ་དབང་
བ་སྟེ་དོན་ཅི་རིགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་རབ་ཏུ་དགྱེས་པའི་སྤྱན་ནི་གདངས་ཏེ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གསུང་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཨེ་མའོ་ནི་ངོ་མཚར་བའོ། །གང་ལ་ན་སྤྱན་མ་དང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལྟ་བུའི་ཕྲེང་སྔགས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་

ལས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དང་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ལས་རབ་འབྱམས་

འགྲུབ་པ་འདི་ལ་རབ་ཏུ་ངོ་མཚར་རོ། །ཨེ་མའོ་ནི་ངོ་མཚར་རོ། །གང་ལ་ན་ཤིན་ཏུ་གསང་བར་བྱ་བའི་གནས་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་རོལ་བའི་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་

624

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་འགྲུབ་པ་དེ་ལས་
གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ངོ་མཚར་རོ། །གཞན་ཡང་རིལ་བུའི་སྒྲུབ་པ་བཅུས་གང་གི་ཕྱིར་དངོས་གྲུབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་དང་། ཟུང་འཇུག་པས་ལྷ་ཞི་ཁྲོ་གང་རུང་གི་སྐུ་ལ་དམིགས་ནས་ལས་རབ་འབྱམས་བསྒྲུབས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ངོ་མཚར་བའོ། །ཨེ་མའོ་ནི་ངོ་མཚར་རོ། །གང་ལ་ན་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་བདེ་བས་རྟོགས་ནས་བསྒོམས་པས་
ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཨེ་མའོ་ངོ་མཚར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལྷ་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ལས་ཚོགས་བསྟན་པ་དེ་ནས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་འདུལ་བར་མཛད་པས་ན་སྟོན་པ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། ལྷའི་འཁོར་ལོ་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་བསྐྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
མ་འདས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པར་མཛད་པས་ན་བྱེད་པ་དྲུག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་
ན་མི་བསྐྱོད་ཆེ། སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་། རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ། ཆོས་ཆེན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་འོག་ནས་འཆད་པའི་དོན་
སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་འདི་སྐད་དུ་བཀའ་སྩལ་པའོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང་།འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་དང་།

625

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དབང་བསྐུར་བའི་ཕན་ཡོན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མི་བསྐྱོད་པས་གང་ལ་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། རིགས་བདག་གིས་དབང་བསྐུར་བའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་དང་།རིགས་ལྷག་མ་བཞིས་གང་ལ་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། རིགས་ལྔ་ལ་གང་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེའི་རིགས་འཛིན་པའི་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ། མཱ་མ་ཀཱི། ཕྱག་རྡོར། འཇམ་དཔལ། སྟེང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་སེམས་དཔའ་འམ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པས་སྤྱི་བོར་དབུ་བརྒྱན་པར་སྦྱོར་བ་ཡིས་དེ་རྣམས་མི་
བསྐྱོད་པའི་རིགས་སུ་མཉེས་པ་སྟེ་གསལ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་སྣང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སྟེ།
རིགས་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྣང་གིས་དབུ་བརྒྱན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཅན་དུ་མཉེས་པ་སྟེ་གསལ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་རིགས་གཞན་
བཞི་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ་སྐུ་དང་ལ་སོགས་པས་རིན་འབྱུང་སྣང་མཐའ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
གཙུག་ཏོར་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་པར་རྒྱུད་འདིར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སྤྱན་མ་དང་།གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ། བྱམས་པ། ས་སྙིང་། ཁྲོ་བོའི་ནང་ནས་གཤིན་རྗེ་གཤེད། མི་གཡོ་བ་རྣམས་ལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གིས་དབུ་བརྒྱན་པར་རབ་ཏུ་སྒོམ་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་མཱ་མ་ཀཱི་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་ཆོས་མཆོག་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་འཛིན་པའི་མ་མ་ཀཱི་དང་སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མ། ཕྱག་རྡོར།

626

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ནམ་སྙིང་། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ། འདོད་རྒྱལ་རྣམས་ལ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་ཏེ་
རིན་འབྱུང་གིས་དབུ་བརྒྱན་པར་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་དང་། རིག་པའི་རྒྱལ་མོ་གོས་དཀར་མོ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཅན་གོས་དཀར་མོ་དང་།དྲི་རྡོ་རྗེ་མ། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག འཇམ་དཔལ། རྟ་མགྲིན། དབྱུག་སྔོན་ཅན་
རྣམས་ལ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པ་དང་། ལས་ཀྱི་

རིགས་སུ་བྱེད་པའི་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོལ་མ། རོ་རྡོ་རྗེ་མ། སྒྲིབ་སེལ། ཀུན་བཟང་།
བགེགས་མཐར་བྱེད། སྟོབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་གདོན་མི་ཟ་བའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། སྔགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྣམ་སྣང་སོགས་
རིགས་ལྔ་པོ་ཉིད་ལ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༈ གཉིས་པ་ནི། རང་གི་བསྐྱེད་སྔགས་ས་བོན་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱུད་དེ་བསྐྱེད་པའི་གནོད་སྦྱིན་མོ་ལ་ནི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱིས་

དབུ་བརྒྱན་པར་རབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ། ། ༈ གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་ནི་རང་རང་གི་རིགས་
བདག་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་སྤྱི་བོ་

ནས་ནི་བསྐུལ་བ་སྟེ་དབང་བསྐུར་བ་ཤིས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དམ་ཚིག་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྔགས་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་
ལ་རང་རང་གི་རིགས་བདག་གིས་མཉེས་པ་ཡིས་ཏེ་དབུ་བརྒྱན་པ་དེ་ཡིས་ནི་དམ་

627

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཚིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་སོ། །
༈ བཞི་པ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་གིས་དོན་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལྷ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས་བགེགས་ཐམས་ཅད་
ཞི་བར་མཛད་པས་ན་སྟོན་པ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། ཁམས་གསུམ་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་གཙོ་བོ། ཕུང་ཁམས་
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་
དབང་ཕྱུག སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་དབྱེར་མེད་
འཆང་ཆེན་པོས་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དོན་ལུང་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་དབབ་པའི་ཆོ་ག་རྡོ་རྗེ་
ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པ་འདི་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། སྔོན་དུ་བསྙེན་པའི་ཆོ་ག་བྱ་ཚུལ། སྣོད་སྦྱང་བའི་ཆོ་ག སྣོད་ལ་དབབ་པའི་ཆོ་ག སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ཆོ་ག་ལས་འདས་པའི་ཉེས་
དམིགས། འབེབས་པའི་སྙིང་པོ་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གནས་གང་དུ་ན་རིའི་རྩེ་མོ་དང་མཐོ་བར་འདྲ་བའི་ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་སྟེང་ངམ་ནགས་ཚལ་ཏེ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་
འདུ་འཛིས་དབེན་པར་ཡང་རབ་ཏུ་ཉམས་དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་གནས་སུའོ། །རྣལ་འབྱོར་གང་གིས་ན་བསམ་གཏན་རྡོ་རྗེ་སྔགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སོ། །གང་བྱ་ན་སྔགས་ངག་གི་བཟླས་པ་དང་རླུང་སྔགས་དབྱར་

628

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

མེད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་རང་གི་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་དང་། རང་རང་གི་ལྷའི་
སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིས་བསམ་གཏན་གྱི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མི་
བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བས་གསུང་གི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དོན་ལུང་སྟོན་
པའི་ལས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་
པ་དབབ་པར་བྱ་བའི་སྣོད་དེ་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཆོས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་པདྨ་རཱ་གའི་འོད་དང་འདྲ་བར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་བོར་ཧྭཿ ལྐོག་མར་ཨཱཿསྙིང་གར་ཧཱུཾ་རྣམས་བཀོད་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་
རྗེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་སྤྱན་དྲངས་ལ། སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་
གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ནི་རིགས་གསུམ་རྟག་ཏུ་སྟེ་རབ་ཏུ་ཐིམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྣོད་སྦྱངས་པ་དེ་ལ་འོག་ནས་བཤད་པའི་དབབ་པའི་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དབབ་པར་བྱས་ན་ནི་དབབ་པའི་ལས་བཞི་གདོན་མི་
ཟ་བར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལས་བཞི་ནི། བསྐུལ་བ་སྟེ་འཕར་བ་དང་། འདར་བ་དང་། འཁོར་བ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་དང་བྲལ་ནས་དག་པའི་སྣང་ཞེན་ལ་ཤིང་
རེངས་པ་ལྟར་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་དང་། ལྷ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྙིང་ལ་ཞུགས་པས་འཕགས་པའི་ལམ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དོན་མཁྱེན་ནས་ལུང་སྟོན་པའི་
དབབ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་རྡོ་རྗེ་གྲུབ་པ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་རང་གི་ལྷའི་སྔགས་ལ་ཡི་གེ་བཞི་བཏགས་པ་འབུམ་དུ་བཟླས་ཤིང་དེའི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་

629

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བྱས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་བྱས་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྣོད་ལ་ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་རྟག་པར་ཏེ་ཉེ་བར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། སྐྱེས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བུ་མོ་ལོ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་མའམ། བུད་མེད་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཁྱེའུ་ལོ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་པ་མིག་སྣ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཚང་བ་ཕོ་མོའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་བཟུང་ནས་སྣོད་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་བྱས་ནས་ནི། ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་རབ་ཏུ་བརྟག་པར་ཏེ་བྱས་ནས་འདས་མ་འོངས་ལུང་སྟོན་པའི་ལས་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །
༈ ལྔ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་འདི་རྣམས་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱས་ན་ནི་སྣོད་ལ་ཡེ་ཤེས་མི་འབེབས་སོ་ཞེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་དཔྱས་པ་དེ་འཕྱ་
བར་འགྱུར་རོ། །
༈ དྲུག་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་དབབ་པའི་ཆོ་ག་དེ་ལ་ཐུགས་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་པོ། སྣོད་མིན་ལ་གསང་བར་བྱ་བས་ན་སྔགས་སོ། །ཚིག་གི་སྐད་དོད་པཱ་ཏ་གནས་ལའང་འཇུག་པས་སྔགས་ཀྱི་གནས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཡི་གེ་འདི་རྣམས་སོ། །དེ་
གང་ཞེ་ན། ཧཱུཾ་ཧཱཿ ཨཱཿ ཛྷཱཻཿ ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྣོད་ལ་སྣོད་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱས་ན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱང་སྣོད་ལ་འབབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་ཕེབས་པའི་སྣོད་དེ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལྟར་སྟོང་པ་དང་ཤི་བའི་རོ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བའི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐམས་
ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་ཤིང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡི་གེ་བཞི་བཀོད་པའི་དགོས་པ་

630

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བསྟན་པ་ནི་སྙིང་གར་གནས་པའི་ཧཱུཾ་ལ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བདག་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པ་བཞུགས་ལ། སྤྱི་བོར་གནས་པའི་ཧཱ་ལ་ནི་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ཅན་རྣམ་སྣང་དང་། མགྲིན་པར་

གནས་པའི་ཨཱཿལ་ཆོས་ཀྱི་རིགས་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ་འོད་དཔག་མེད་བཞུགས་ཏེ་
སྣོད་མིན་ལ་གསང་བའི་ཚིག་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་དབབ་པའི་སྣོད་ལ་བསྟན་པའོ། །ཛྷཱཻཿ ཡི་བྱེད་ལས་ནི། བསྐུལ་བ་སྟེ་འཕར་བར་བྱེད་པ་དང་འགུལ་བ་སྟེ་འདར་བ་དང་། གཡོ་བ་སྟེ་བསྐྱོད་པ་རྣམས་ཡིན་པར་བཤད་ལ། སྣོད་མིན་ལ་གསང་བ་བསྐུལ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་འཕར་བ་དང་། འདར་བ་དང་། བསྐྱོད་པ་སོགས་འདི་ནི་ཛྷཱཻའི་བྱེད་ལས་སྙིང་པོར་གྱུར་པར་རྒྱུད་འདིར་རབ་ཏུ་བཤད་དོ། །སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་སྔགས་རབ་ཏུ་བསྐུལ་བ་སྟེ་བཟླས་པས་དབབ་པའི་སྣོད་ལ་ཡེ་ཤེས་དབབ་པར་བྱས་ན། ལྷ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་འདི་ལྟར་གྱིས་ལ་སྒྲུབས་ཤིག་དང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བཀའ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་ཡེ་ཤེས་བབས་ནས་འཕར་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ཙམ་དུ་ན་ས་གཞི་ལས་ཁྲུ་གང་ཙམ་མམ་ཁྲུ་དོའམ་ཁྲུ་བརྒྱད་ཙམ་མམ་ཁྲུ་ལྔ་ཙམ་དུ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་འཕར་བར་འགྱུར་རོ། །སྣོད་མིན་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་འཕར་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་འདི་ནི་ཛྷཱཻཿ ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་སྔ་མ་ཧཱུཾ་དང་ཧཱཿ དང་ཨཱཿརྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱེད་ལས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ ལྔ་པ་ལ། དྲག་པོའི་ཆོ་ག་དང་། ཞི་བའི་ཆོ་ག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
མཚམས་སྦྱར་ཏེ་སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། སྒྲུབ་པ་པོ་དང་ལྷའི་སྐུ་ཇི་ལྟ་བུས་བྱ་བ། ལས་སྦྱོར་དངོས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྣོད་ལ་

631

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡུལ་སྟོང་
པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གཤེགས་པའི་སྤྱན་སོགས་ལྷ་མོ་
ཀུན་གྱི་བདག་པོ་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་གནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྒྲིབ་

པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་འོག་ནས་འཆད་པའི་གསུང་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པས་ཏེ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་རྩེ་གཅིག་མ་གྱུར་པ་སྟེ་བསྙེན་བཀུར་སོགས་ཀྱིས་གཡེང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
དེས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་གཞན་རྣམ་སྣང་ནས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་གྱིས་བྱ་བ་མིན་པར་མི་
བསྐྱོད་པ་དྲག་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་
ལས་སྦྱོར་འདི་དག་བྱའོ། །
༈ གསུམ་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པས་བྱེད་པའི་དྲང་དོན་གྱི་བསད་ལས་དང་།

རྫོགས་རིམ་པས་བྱེད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་བསད་ལས་དང་།སྲིན་པོ་དང་རིམས་ཀྱིས་

འཛིན་དུ་གཞུག་པ། དྲག་ལས་དམིགས་བསལ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་མཇུག་སྡུད་དང་བཅས་པ། བསད་པའི་ལས་གཞན་བསྟན་པ། ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་ལས་སྦྱོར་དང་དྲུག་
ལས། དང་པོ་ལ། ལིང་ག་དང་བཟླས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བསད་ལས་དང་།སྦྱིན་སྲེག་གི་བསད་ལས་བཟླས་པའི་བསད་ལས་དང་བཅས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་དྲག་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་

སུ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སོལ་བ་དང་རྩྭ་ཕུབ་མའི་སོལ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐེ་ཚེ་དང་། དུག་
དང་། དྷ་དུ་ར་ཀ་དང་། ལན་ཚྭ་དང་ཡུངས་མར་དང་།ཁྲག་དང་བཅས་པ་ལས་དགྲ་

632

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བོའི་གཟུགས་བརྙན་བྱས་ནས་ནི་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྫས་ཀྱི་ཁུ་བས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས་ལ་

དགྲ་བོའི་མིང་སྔགས་དང་སྤེལ་བ་བྲིས་པ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྙིང་གར་བཅུག་ནས་
བསྒྲུབ་བྱ་དགྲ་བོའི་རྣམ་ཤེས་བཀུག་ནས་དེ་ལ་བཅུག་སྟེ་དེ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱས་
ནས་རང་ཉིད་ཁ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་ལ། སྐྲ་བཤིག་ཅིང་གཅེར་བུར་བྱུང་ནས་ནི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་བསད་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་ཐུན་བཞིར་བཟླས་ན་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དག་ཀྱང་འཇིག་
པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་དུར་ཁྲོད་དུ་རོ་བསྲེགས་པའི་
ཐལ་བ་ཡུངས་མར་གྱིས་སྦས་པ་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྫས་དང་བཅས་པ་ཡིས་བསྒྲུབ་བྱ་
དགྲ་བོའི་གཟུགས་བརྙན་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ནི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་གི་བསད་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་ཐུན་བཞིར་སྟོང་རྩ་བརྒྱད་དུ་བཟླས་པས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་དགྲ་བོ་འཆི་བར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་རོ་བསྲེགས་པའི་ཐལ་བས་དུར་ཁྲོད་དུ་
མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་གསུམ་པ་བྱས་པ་ལ་དེར་ཤིང་ཚེར་མ་ཅན་གྱིས་མེ་སྤར་ལ་བ་
གླང་གི་ཤའམ་རྟའི་ཤ་དང་ཁྱིའི་ཤའམ་ཤ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དགྲ་བོའི་གཟུགས་བརྙན་
ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ། ཁྲོ་བོ་གང་རུང་གི་སྔགས་སྟོང་རྩ་བརྒྱད་དུ་བཟླ་ཞིང་གཏུབ་ཅིང་གཏུབ་ཅིང་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་ན་རྡོ་རྗེ་ལྟར་གཞིག་པར་དཀའ་བའི་དགྲ་བོ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཤ་ཆེན་གྱིས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ནི་
ཤའི་ལས་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རྡོ་རྗེ་ལས་བྱུང་སྟེ་ཤ་ཆེན་གྱི་ལས་སྦྱོར་དེ་ནི་
བསྒྲུབ་བྱ་དགྲ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འཇིགས་པ་མི་བཟད་པར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཤ་

633

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཆེན་གྱི་ལས་སྦྱོར་འདི་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དགྲ་བོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་
བཟད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་ཆོས་མཆོག་ཅན་ཏེ་སྨེ་ཤ་ཅན་གྱི་
བཤང་གཅི་དག་གིས་བསྲེས་པའི་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྫས་ལས་དགྲ་བོའི་གཟུགས་བརྙན་
ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་ཁྲོ་བོ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བཟླས་ནས་ནི་ཐབ་ཁུང་གྲུ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་ཚེར་མའི་མེ་ལ་སེམས་ཁྲོས་ནས་གཏུབས་ཤིང་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ལས་སྦྱོར་ལ་མཁས་པ་དག་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་འབབས་པའི་ཆུ་
བོའི་འགྲམ་གཉིས་ཀྱི་ས་བསྲེས་པའི་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྫས་ཀྱིས་ཀྱང་དགྲ་བོའི་གཟུགས་
བརྙན་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ནི་དེའི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ནང་ཀུན། པོ་སོ་འཆའ་ལས་བྱུང་བའི་ཚེར་མ་དང་བའི་རྭ་ལ་བསྐུས་ན་འོ་མ་དམར་པོར་འོང་བའི་དུག་དང་སྦལ་བ་དཀར་པོའི་དུག་དང་། སྦྲུལ་རུས་པའི་མཆེ་བ་ཅན་གྱི་དུག་གིས་རི་ལུ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་
གྱིས་གང་བར་བྱས་ནས་ཁྲོ་བོ་གང་རུང་གི་བསད་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་ཡིས་བསྐུལ་བ་སྟེ་ཐུན་བཞིར་བཟླས་ན་སངས་རྒྱས་ལས་སྦྱོར་ལ་མཁས་པ་དག་ཀྱང་ངེས་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱ་དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་བསད་པ་ལ་སྐེ་ཚེ་ལན་ཚྭ་འབྲུ་མར་དུག་དང་དྷ་དུ་ར་དག་ལས་དགྲ་བོའི་གཟུགས་བརྙན་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ཐབ་ཁུང་གྲུ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་ཚེར་མའི་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་མཆོག་ཏུ་སྟེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པར་རྒྱུད་འདི་བཤད་དོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། ལེའུ་དགུ་པར་ངེས་དོན་གྱི་བསད་ལས་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་
རོ། ། ༈ གསུམ་པ་ནི། ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སོལ་

634

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཁུས་གཤེར་བར་བྱས་པའི་གོས་དག་ནི་གྱོན་ཏེ་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྫས་ལས་དགྲ་བོའི་
གཟུགས་བརྙན་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་སེམས་ནི་ཁྲོས་ནས་སུ་ལིངྒ་རྐང་པས་མནན་ནས། ཆེ་གེ་མོ་རཀཱ་སཻ་གྲིཧྣ་པ་ཡ་སྤེལ་བའི་གནོད་མཛེས་ཀྱི་སྔགས་ཐུན་བཞིར་
བཟླས་ན་དགྲ་བོ་དེ་སྲིན་པོས་འཁྱེར་བར་གདོན་མི་ཟའོ། །ཡང་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་

མིའི་རུས་ཕྱེ་དང་ཁྲག་དང་དུག་རྣམས་ཀྱིས་དགྲ་བོའི་གཟུགས་བརྙན་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་
རབ་ཏུ་བྱས་ནས་ལིངྒ་རྐང་པས་མནན་ཏེ། ཆེ་གེ་མོ་རཀྵ་སཻ་གྲིཧྣ་པ་ཡ་སྤེལ་བའི་
གནོད་མཛེས་ཀྱི་སྔགས་ཐུན་བཞིར་བཟླས་ན་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དྲག་པོ་ཡང་བསྒྲལ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན་མྱུར་བ་དག་ཏུ་སྲིན་པོས་འཁྱེར་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་སྐྱེ་ཚེ་དང་བཤང་གཅི་སོགས་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྫས་དང་སྦྱར་བ་
ཡིས་ལིངྒ་ཡོངས་སུ་གང་བར་ནི་བླུགས་ལ་སྟེ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དྲག་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་རྐང་པས་རབ་ཏུ་མནན་ནས་

མཧཱ་དཱ་ཧེ་ན་གྲིཧྣ་པ་ཡ་སྤེལ་བའི་བདུད་རྩི་ཐབས་སྦྱོར་གྱི་སྔགས་ཐུན་བཞིར་བཟླས་
ན་བསྒྲུབ་བྱ་དགྲ་བོ་དེ་ཚ་བ་ཆེན་པོས་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་དྲག་པོའི་ལས་སྦྱོར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་
འོག་ནས་འབྱུང་བའི་སྔགས་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྙིང་པོའ། །ོདྲག་ལས་དམིགས་བསལ་མེད་པ་
རྣམས་ཀྱི་བཟླ་བའི་སྔགས་སོ། །ན་མཿས་མནྟ་ཀཱ་ཡ་ཝཱ་ཀ་ཙིཏྟ་བཛྲ་ཎཱཾ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ་ཀུན་ནས་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །ༀ་ནི་བཤད་ཟིན། ཧུ་ལུ་ཧུ་ལུ། ཞུགས་ཞུགས། ཏིཥྛ་ཏིཥྛ་མནོས་མནོས། བན་དྷ་བན་དྷ་ཆིངས་ཆིངས། ཧ་ན་ཧ་ན་རྒྱོབ་རྒྱོབ།

635

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ད་ཧ་ད་ཧ་སྲེགས་སྲེགས། པ་ཙ་པ་ཙ་ཚོས་ཚོས། གརྫ་གརྫ་སྒྲོགས་སྒྲོགས། བི་སྥོ་ཊ་ཡ་བི་སྥོ་ཊ་ཡ་རྣམ་པར་ཁོས་ཁོས། སརྦ་བིགྷཱན་བི་ནཱ་ཡ་ཀཱན་བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་ཐམས་ཅད། མཧཱ་ག་ཎ་པ་ཏཱི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆེན་པོ། ཛཱི་ཝི་ཏ་ཨནྟ་ཀ་རཱ་ཡ་སྲོག་
མཐར་བྱེད་པ། ཧཱུཾ་སྡིགས་པར་བྱེད་པ། ཕཊ་དགས་པར་བྱེད་པའོ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་
སྦྱིན་སྲེག་དང་ཡང་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བསད་ལས་དག་མ་ཡེངས་པ་སྟེ་རྩེ་གཅིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱ་བ་འདི་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དགྲ་བོའི་ལུས་དང་ངག་སེམས་
འཇིག་པ་སྟེ་གསོད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །
༈ ལྔ་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་བསད་ཆོག་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་བསད་ལས་
ཀྱི་ཆོ་ག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བའི་སྔོན་འགྲོ་ཐུན་མོང་གི་ཆོ་ག་དང་།
བསམ་གཏན་གྱིས་བསད་པའི་ཆོ་གའི་ལྷག་མས་སྦྲུལ་དང་སྡིག་པ་སོགས་ཀྱི་

གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་བསད་ཆོག་དང་། དགྲ་བོ་འབྱུང་པོ་ནག་པོར་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་ཆོག་དངོས་གཞི་དང་བཅས་པ། ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བའི་ཆོ་ག་དངོས་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་རང་མི་བསྐྱོད་པ་དྲག་པོར་གསལ་བའི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་རྡོ་
རྗེ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཞེ་
སྡང་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་ནག་པོའི་རྣམ་པར་དྲངས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འབྱུང་པོ་ནག་པོའི་གཟུགས་སུ་བསམས་ནས་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་དགྲ་བོའི་
ལུས་ལ་བསྟིམ་པས་དགྲ་བོ་དེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཁྲོ་བོ་ཆེ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་གནོད་སྦྱིན་སྲིན་
པོའི་གཟུགས་ཅན་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་ཕ་རོལ་གནོན་པ་ལ་ཁ་གདངས་ཤིང་མིག་རྣམ་པར་བསྒྲད་པ་འཇིགས་འཇིགས་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་འཚེ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཕྱག་ན་སྟ་རེ་དང་

636

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཐོ་བོ་བསྣམས་པར་བསམས་ནས་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་བསམ་གཏན་ཏེ་བསད་
ལས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་དངོས་གཞི་འདི་རབ་ཏུ་བྱའོ། །སྔར་བཤད་པའི་བསད་ལས་དེ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་དྲག་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་

བྱ་བ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག་གོ །དེ་ཡང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་རང་གིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་རབ་ཏུ་བསྒོམས་ལ། དེ་རྣམས་བསྒྲུབ་བྱ་དགྲ་བོ་གདུག་པ་དེ་ཡིས་བསད་པར་བསམས་ནས་ནི། དགྲ་བོ་དེ་
སྡིག་ཆེན་པོ་བསགས་པས་སེམས་འགྱོད་ནས་ལུས་འདར་བུས་འདེབས་ཤིང་རིད་པར་གྱུར་ཅིང་སྐྱབས་མེད་པར་རང་གི་མདུན་ན་འདུག་པར་བསམས་ནས་བཤད་ཟིན་དང་འཆད་འགྱུར་གྱིས་བསད་ལས་རྣམས་བྱས་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགྲ་བོ་དེ་འཆི་བར་
འགྱུར་རོ། །ཡང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཏེ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་
གྱི་རབ་བྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱིམ་པ་སྡོམ་པ་དང་
ལྡན་པ་ཡིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་བསྒོམས་ནས་ནི་དེ་རྣམས་གདུག་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་དགྲ་བོ་དེ་བསད་པར་བསམས་ནས་ནི། སྔར་ལྟར་གྱུར་པའི་དགྲ་བོ་དེ་ལ་བསད་ལས་བྱས་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལས་ཀྱི་ནུས་

མཐུ་བསྟན་པའོ། །སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་དེ་སྡིག་ཆེན་པོ་བསགས་པས་རང་ཉིད་སེམས་སྐྲག་ཅིང་འཇིགས་པས་དཀྲུགས་ལ་སྐྱབས་མེད་པར་ནི་སྔགས་མཁན་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་མདུན་དུ་གནས་པར་

བསམས་ནས་བསད་ལས་རྣམས་བྱས་ན་འཆི་བར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟའོ། །༈ གཉིས་པ་ནི། རང་མི་བསྐྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནོད་

637

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒོས་པས་དེས་དགྲ་བོ་བཀུག་སྟེ་རང་གི་མདུན་དུ་འདུག་པ་ལ་དེ་ནས་འཁོར་གྱི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་བདག་ལ་གསོན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒོས་པས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་
ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཉེ་འཁོར་གྱི་དུར་ཁྲོད་དུ་ཁྱེར་ནས་དེར་འཁོར་འཇིག་རྟེན་པ་སྲིན་པོ་
ལ་སོགས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཁྲོ་བོ་འཚེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཤ་དང་ཁྲག་དང་ཚིལ་དང་རྐང་དང་ཞག་ཟ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་གཏུམ་ཞིང་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཁྲོ་བོ་མི་བཟད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་སྐྲག་པར་བྱས་ཏེ། ཕྱག་གི་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་
ཀྱིས་བཅད་ཅིང་གཏུབས་ཏེ་བསད་ནས་ཤ་ལ་སོགས་པ་ཟོས་པར་བསམས་ན་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་བསྒྲལ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན་དེས་ནི་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འུག་པ་དང་ཁྭ་ཏ་དང་བྱ་རྒོད་དང་མཆུ་རིང་བ་སྟེ་བྱ་ཀང་ཀ་དང་ཝ་སྟེ་ལྕེ་སྤྱང་རྣམས་
ཀྱིས་དེ་ཡི་ཤ་ཟོས་པར་བསམས་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་སྦྱོར་ལ་མཁས་པ་དག་ཀྱང་ངེས་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། ནང་ལ་གཞོལ་བའི་བསྙེན་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་ལས་སྦྱོར་གྱི་

དུས་སུ་སྦྲུལ་མདོག་གནག་པ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་འཇིགས་པའི་བགེགས་དག་ཀྱང་འཇིགས་པར་བྱེད་པའི་གདེངས་ཀ་ལྔ་པ་ཁ་རེ་རེ་ལའང་ལྕེ་གཉིས་པ་མཆེ་བ་གཙིགས་པ་ཅན་ནི་ཚོན་རྩི་གང་ཡང་རུང་བས་བྲིས་པའི་དཔྲལ་
བར་ཁཾ་བཀོད་ནས། དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧྲིཿལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་

རྒྱུ་བ་སེམས་ཅན་དང་མི་རྒྱུ་བ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དུག་གི་དམ་ཚིག་མཆོག་སྟེ་དུག་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་ནག་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དྲངས་ནས་ནི་དཔྲལ་བར་

638

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཁཾ་དང་ལྡན་པའི་སྦྲུལ་དེའི་ཁཾ་དང་ཁར་ཞུགས་པར་བསམས་ནས་སླར་ཡང་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧྲིཿལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཀླུ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་གི་རྣམ་ཤེས་
བཀུག་ནས་སྦྲུལ་གྱི་གཟུགས་དེ་ལ་བསྟིམ་པས་སྦྲུལ་དེ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ།
འགུལ་བ་དང་འགྲོ་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ནས་དེ་ལ་ཆེ་གེ་མོ་ཟོ་ཞིག་ཅེས་བསྐུལ་ཞིང་དེའི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྦྲུལ་དེས་ཟོས་པར་བསམས་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་ཚོགས་ལ་མཁས་པ་དག་ཀྱང་ངེས་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། ཡང་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་རང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དྲག་པོར་
བསམས་པའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཡམས་སམ་གདུག་པ་
ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཁམས་མི་སྙོམས་པས་བསྐྱེད་པའི་ནད་ལ་སོགས་པ་དང་གནོད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་ནག་པོའི་རྣམ་པར་དྲངས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འབྱུང་པོ་ནག་པོའི་གཟུགས་སུ་བསམས་ནས་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་དགྲ་བོ་ལ་ངེས་པར་འབབས་པའི་མཆོག་སྟེ་གཞུག་པར་བྱས་པའི་དགྲ་བོ་དེ་རྡོ་རྗེ་གནོད་སྦྱིན་སྲིན་པོའི་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་བ་འདི་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དགྲ་བོ་བསྐུལ་བ་སྟེ་གསོད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ནང་ལ་གཞོལ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་བཀའ་བཞིན་དུ་ཐོ་བ་རབ་ཏུ་དྲག་པོ་
ཡིས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྙིང་གར་བརྡེགས་པར་བྱས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་དགྲ་བོའི་སྲོག་ནི་མེད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་སྟ་རེ་དང་ལ་སོགས་པས་ཐག་མདུང་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་གཤེག་ཅིང་གཏུབས་པར་བསམས་ན་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་སྐུ་གསུམ་གྱི་སྟེ་

639

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སེམས་ཅན་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ལ་ནི་མཆོག་འདོད་པའི་དོན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་ཡང་དྲག་པོ་སྟེ་བླ་མ་སྨོད་པ་སོགས་ཀྱི་བསྒྲལ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །
༈ ལྔ་པ་ནི། ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལ་སྲུང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་
པོ་དང་ལྷ་རྣམས་དང་སྔགས་དང་བསྲུང་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་རང་གིས་བཀའ་བསྒོས་པའི་གནོད་མཛེས་ཀྱིས་བཀུག་ནས་རང་གི་གཡོན་ལོགས་སུ་བཞག་པ་ལ་ཀཱ་ཡ་ཝཱ་ཀ་ཙིཏྟའི་གནས་སུ་ཆེ་གེ་མོའི་རཀྵ་ས་བྷུ་ཊ་དིཾ་རཀྵ་མནྟྲ་དེ་ཝ་ཏཥྩ་ཞེས་པ་བཅུག་པའི་ཕུར་བུའི་སྔགས་བརྗོད་ཅིང་སྟོད་ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་

འཁྱིལ་པ་ལ་སྨད་མདུང་རྩེ་གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཕུར་བུས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་

ནས་རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་གདབ་པར་བསམ་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་གཞན་གྱི་རིག་པ་
གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་དགྲ་བོ་གསོད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་དམ་ཚིག་སྟེ་ཤིན་ཏུ་འདའ་དཀའ་བའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རྟེན་ཟུང་འཇུག་པས་རིགས་ལྔའི་ངོ་བོར་བཤད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔས་ཇི་ཙམ་དུ་ཁྱབ་པའི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པ་ལ་
བསྒྲལ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་གསོད་པའི་བསམ་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་

རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་བསད་ཅིང་གཞུག་པར་བྱས་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་

རླུང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གཏོགས་པར་བསམས་ན་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མཉེས་པ་སྟེ་སྲོག་དང་བྲལ་ནས་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་མཚོན་ཆ་སོགས་ཀྱིས་བསད་པས་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཟུང་འཇུག་དེ་

640

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཐབས་གང་གིས་སྒྲུབ་སྙམ་ན་རྟེན་སྒྱུ་ལུས་པས་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྐུའི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཏེ་
གསུང་གི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་སོགས་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཅན་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་བཀའ་སྩལ་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་གཞིག་དང་རིལ་འཛིན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོར་བས་གཞིའི་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་
དུ་གཞུག་པར་བྱས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དེའི་རླུང་སེམས་ལས་ཟུང་འཇུག་
གི་སྐུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོའི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཁྲོ་བོ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །༈ དྲུག་པ་ལ། སྟུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། རང་བཞིན་མེད་པའི་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཞི་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་ངོ་མཚར་
བར་བསྟན་པ། ལས་ཀྱི་མིང་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྫོགས་
རིམ་པའི་བསད་ཆོག་བསྟན་པ་དེ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་ན་
རྒྱལ་པོ། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་སྟེ་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་དང་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ། དབང་བསྐུར་བའི་སྐད་དོད་ཨ་བྷི་ཥེ་ཀ་ཏ་ཟད་ཅིང་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་འགྱུར་བ་སྟེ་འཇིག་པ་དེ་ཤེས་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འདོད་དོན་སྟེར་བའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས འོག་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་སྟོན་པའི་གསུང་ནི་བཀའ་སྩལ་ཏོ། ། ༈ གཉིས་པ་ནི། ཨེ་མའོ་ནི་ངོ་མཚར་བའོ། །གང་ལ་ན་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་

641

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཉིད་ཀྱིས་དག་པའི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་དེ། སྔར་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་ལམ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་སྐྱེ་བར་རྒྱལ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་ལ་ངོ་མཚར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ལ། སྡིག་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ལ་དུག་བཅུག་པའི་
བསད་ལས་དང་། དུག་གིས་ཟིན་པའི་གནས་གཞན་ནས་གཞན་དུ་སྤོ་པའི་ལས་སྦྱོར་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཆོས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་འོག་ནས་འཆད་པ་འདི་ནི་རྡོ་རྒྱུས་སོགས་རྫས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་ལས་སྦྱོར་དྲག་ལས་ཀྱིས་གཅེས་པའི་དོན་
ཡིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་སྣོད་མིན་ལ་སྦ་བར་བྱ་བས་ན་གསང་བའོ། །མི་བསྐྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་སྦྲུལ་ནི་མི་སྡུག་པ་
འཇིགས་པར་བྱེད་པོ་འོད་ནག་པོ་འབར་བ་འཁྲུག་ཅིང་ཁྲོ་བ་གདེངས་ཀ་གཅིག་གམ་གསུམ་མམ་ལྔ་པ་ཁ་རེ་རེ་ལའང་ལྕེ་གཉིས་པ་མཆེ་བའི་ཕྲེང་བ་ཅན་ནི་རྡོ་རྒྱུས་དག་གམ་སོལ་བས་བྲིས་པའི་ཀླུའི་གཟུགས་དེ་ལ། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཀླུ་ཁྲོ་བོ་བསྐུལ་
བའི་སྙིང་པོ་ཁམ་ནག་པོ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སྦྲུལ་དེའི་མགོའི་དབུས་ཏེ་ཁའི་ནང་ན་འདུག་པར་བསམས་ལ་དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧྲཱིཿ ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མི་
བཟད་པར་ནི་འགྱུར་བའི་དུག་ནི། ཧ་ལ་ཧ་ལའི་དུག་དང་མཚུངས་པར་གནག་པ་སྲེག་པའི་མེའི་ཁ་དོག་བཞིན་དུ་དམར་ནག་འབར་བའི་རྣམ་པར་དྲངས་ནས་ཁཾ་དེ་ལ་བསྟིམ་སླར་ཡང་ཐུགས་ཀའི་ཧྲཱཾཿལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཀླུ་བརྒྱད་པོ་གང་
རུང་གི་རྣམ་ཤེས་བཀུག་ནས་སྦྲུལ་གྱི་གཟུགས་དེ་ལ་བཅུག་སྟེ་གཡོ་བར་བསྒོམས་

642

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ན་སྦྲུལ་དེ་འགུལ་བར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟའོ། །སྔར་བཤད་པའི་སྦྲུལ་དེ་ལ་དུག་
ཐམས་ཅད་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་སྙིང་པོ་ཧྲཱིཿའི་ཡི་གེ་འདི་ནི་རྒྱུ་བ་དང་མི་རྒྱུ་བའི་
བརྟན་གཡོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་དུག་དང་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་ཁམས་གསུམ་ན་ནི་གནས་པའི་དུག་ཀུན་ཧྲཱིཿ འི་འོད་ཟེར་དེ་ཡིས་ཁྱེར་བ་སྟེ་དྲངས་པར་བསྒོམས་ནས་ནི་སྦྲུལ་དེ་ལ་འབབ་པར་འགྱུར་བར་རྣམ་པར་བསམས་ན་སྦྲུལ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་དུག་གི་རྒྱ་མཚོར་འགྱུར་ལ་ཁཾ་ཧྲཱིཿཨ་མུ་ཀ་བྷ་ཀྵ་པ་ཞེས་པས་བསྐུལ་བས་དེས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་རེག་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །སྦྲུལ་དང་སྡིག་པ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་བསད་
ལས་ཀྱི་ཆོ་གའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ཡིས་སྡིག་པ་དང་རུས་སྦལ་ལ་སོགས་པས་
སྦལ་པ་དང་ལྕེ་སྤྱང་དང་ཁྱི་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ལའང་བརྟེན་ནས་དུག་གི་སྦྱོར་
བ་འབྱུང་བ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་པ་དག་ཀྱང་སྦྲུལ་ལ་བཤད་པའི་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དུག་སྤོ་བ་དེ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཡི་གེ་ༀ་འདི་ནི་ལྷ་སྦྱིན་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དུག་ཐམས་ཅད་མཆོད་སྦྱིན་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་འཕོ་བ་སྟེ་སྤོ་བར་བྱེད་པའི་སྙིང་པོའ། །ོརང་མི་བསྐྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་ལྟ་བ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་མཐོང་བའི་དུག་དང་མཆེ་བས་བཟུང་
བ་ཙམ་གྱིས་འཆི་བའི་མཆེ་བའི་དུག་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མི་བཟད་པ་ཡི་དུག་ལྷ་སྦྱིན་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་གནས་པ་དེ་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་སྤྱི་བོར་བརྗོད་པའི་ༀ་དཀར་པོ་
འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་སྤྱི་བོ་ནས་བདས་པ་རྣམས་རྐང་མཐིལ་ན་ༀ་ནག་པོ་རྣམ་པར་འཕྲོ་

643

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བའི་གཟུགས་སུ་གནས་པར་བསམས་ལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་པ་པོས་རང་གི་སྙིང་གའི་ཧྲཱིཿའི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་རྐང་མཐིལ་ནས་འདྲེན་པ་སྟེ་དྲངས་ནས་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་སྙིང་གའི་ཁཾ་ལ་བཅུག་པར་བསམས་
ན་ལྷ་སྦྱིན་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་ཡོད་པར་བསམ་པའི་དུག་ཐམས་ཅད་མཆོད་སྦྱིན་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སྦྱོར་སྟོན་པའི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པས་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དུག་གི་ནད་གསོ་བའི་ཆོ་ག་དང་། ཉེ་བའི་དུག་གསོ་བའི་ཞར་ལ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ནད་བསལ་བའི་ཆོ་ག་དང་།ཁྱད་པར་དུ་ནད་གསོ་བའི་ཆོ་ག་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དུག་ནད་གསོ་བ་དེ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་འདི་ནི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྙིང་པོའམ་ས་བོན་ནོ། །ནང་ལ་གཞོལ་བས་རྣམ་སྣང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་དུག་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
བསྒྲུབ་བྱའི་རྐང་མཐིལ་དུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྙིང་པོ་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་འདི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་བཞིན་དུ་བསིལ་བའི་འོད་ཀྱི་སྤྲིན་ནི་ཤིན་ཏུ་འབར་ཞིང་འཕྲོ་བ་
རྣམ་པར་བསམས་ནས་རྐང་མཐིལ་གྱི་བུ་ག་ནས་ཞུགས་ནས་ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་གྱེན་
དུ་སོང་བས་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ཀྱི་དུག་ནད་རྣམས་གྱེན་དུ་ཕུལ་བས་ལུས་ཀྱི་གསང་

གནས་ལྟེ་བ་སྙིང་ཁ་མགྲིན་པ་སྟེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ་ཕྱིན་པར་བསྒོམས་ནས་ནི། དེ་མ་
ཐག་ཏུ་དུག་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཁ་ནས་དུག་སྐྱུགས་པ་དག་ཏུ་

644

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བསམས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ཀྱི་ནམ་

མཁའི་ཁམས་ཀྱི་ནང་ཀུན། དུག་གིས་གང་བ་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དུག་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། ཉེ་བའི་དུག་གསོ་བ་དེ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཨཱ་འདི་ནི་དྷ་དུ་ར་དང་ཤོག་ཤིང་སོགས་དང་སྦྱར་བའི་ཉེ་བའི་དུག་ཐམས་ཅད་དྲངས་པས་ཏེ་གསོ་བར་བྱེད་པའི་སྙིང་པོའ། །ོའབྲས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་དང་བོང་བུའི་གདོང་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་དང་
ཕོལ་མིག་སྟེ་འབྲུམ་ཕྲན་དང་འབྲུམ་བུ་སྟེ་རི་དྭགས་ཀྱི་རྐང་རྗེས་ལྟ་བུའི་འབྲས་དང་དེ་
ལས་གང་གཞན་རིམས་ལ་སོགས་པའི་ནད་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་བཀའ་བཞིན་དུ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་
བསམ་གཏན་གྱི་ལས་སྦྱོར་འདི་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གང་
ཞེ་ན་རང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ། རང་གི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐིལ་དུ་པདྨ་དཀར་པོ་ཆེན་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཟླ་བ་བཞིན་དུ་དྲི་མ་མེད་པ་གཅིག་བསམས་ནས་དེའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་ཨཱཿ དཀར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ཧྲཱིཿ དཀར་པོ་འོད་ཟེར་ལྔ་ནི་རྫོགས་པ་འཕྲོ་བ་རེ་
འདུག་པར་བསམ་སྟེ། ངག་ཏུ་ཧྲཱིཿབརྗོད་ཅིང་ལག་པ་གཡོན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ནད་པའི་
ལུས་ལ་བྱབས་པས་ཧྲཱིཿ འི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ནད་དང་འབྲས་ལ་སོགས་པ་
བསྐུལ་བ་སྟེ་དྲངས་ནས་ནི་དབུས་ཀྱི་ཨཱཿལ་བཅུག་པས་དམ་ཚིག་སྟེ་ཨཱཿདེ་ནག་པོར་སོང་བར་བསམས་ནས་དེ་ནས་ཁུ་ཚུར་སྡུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཨཱཿ འི་དུག་རྣམས་ས་འོག་ཏུ་སོང་བར་བསམ་སྟེ་ཨཱཿདེ་དཀར་པོར་སོང་བར་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་

645

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
བསམ་གཏན་གྱི་གནས་ཨཱཿདེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་ན་ཡེ་ཤེས་དྲི་
མ་མེད་པ་སྣོད་མིན་ལ་སྦ་བར་བྱ་བས་ན་གསང་བ་རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་ན་གསང་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། ནད་གསོ་བའི་ཆོ་ག་དེ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་སྔགས་འདི་ནི་མངོན་སྤྱོད་དང་མཚོན་ཆ་སོགས་ཀྱི་གློ་བུར་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིའི་ནད་དང་
རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་འདུས་པའི་ནད་དང་། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན། རོ། ཁྲག ཤ ཚིལ།
རུས་པ། རྐང་། ཁུ་བ། གཅིན། བཤང་བ། རྔུལ། སྙིང་པོ། ནུ་མ་ཅན། ཕྲ་མོ་སྟེ་ལུས་ཟུངས་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ནད་དང་དྲི་མ་བསྡུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྲན་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ནད་རྣམས་གསོ་བའི་སྙིང་པོའི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་ཚིག་རྣམས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཛི་ན་ཛཱིཀ ཨཱ་རོ་ལིཀ བཛྲ་དྷྲིཀ་རྣམས་སོ། །རྡོ་རྗེ་ལྟར་གསོ་དཀའ་བའི་ནད་རྣམས་བསྐུལ་བ་སྟེ་ཞི་བར་འདོད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡིས་ཛི་ན་ཛཱིཀ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཚིག་གི་གང་དང་
གང་འདོད་པ་དེ་ལ་དད་པས་དེ་འདྲ་བའི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གང་རུང་གི་གཟུགས་ཏེ་སྐུ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་མངོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་

དུས་སུ་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་མཐའ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ལྟེ་བར་སྔགས་གསུམ་གང་རུང་འོད་ཟེར་འབར་བ་དང་བཅས་པ་བསམས་ལ། ནད་པ་རང་གི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ལ་གནས་པ་དེ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ནད་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཀཾ་ནག་པོའི་རྣམ་པར་སྡུད་པར་བསམས་ཏེ་དེ་ནས་ལྟེ་བའི་སྔགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་གྱེན་དུ་བདས་པས་སྔགས་སྙིང་གར་ཕྱིན་པ་ན་ཚོགས་

646

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གཉིས་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་དཀར་བར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྡིག་པའི་ངོ་བོ་ཀཾ་དེ་སྣའི་སྒོ་ནས་དམ་ཚིག་སྤྲེའུ་དང་ཡང་ན་ཁྱི་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཁྱི་

དང་འདྲ་བའམ་གནག་ཅིང་མི་སྡུག་པའི་དེ་དག་གི་གཟུགས་གང་ཡང་རུང་བར་གྱུར་ནས་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་ཅིང་རིད་པའི་རྣམ་པར་བྱུང་ནས་རང་གི་མདུན་ན་གནས་པ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེའི་གོ་འཕང་སྟེ་རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་འཁོར་ལོའམ་ནི་རྡོ་རྗེ་གང་ཡང་རུང་བས་བསྣུན་པར་བསྒོམས་ནས་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ལ་དམ་་ཚིག་སྟེ་གནོད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཕྱག་མཚན་དེས་ནི་ཕྱེ་མར་བརླག་པར་བསྒོམ་ཞིང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གང་རུང་གི་སྔགས་ལ་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་

ཆོམ་ཞིག་ཧཱུཾ་ཞེས་བཏགས་ནས་བཟླས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་དེས་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ནད་ཞི་བའི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ནད་ཞི་བའི་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་གོ་འཕང་དམ་པ་དག་དགྱེས་པའི་སྤྱན་
གྱིས་ཏེ་སྤྱན་རབ་ཏུ་གདངས་ནས་རབ་ཏུ་སྩོལ་བ་སྟེ་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། །སྟེར་ལུགས་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གི་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་དང་འོད་
དཔག་མེད་ཀྱི་ཚོགས་དང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྲིན་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱན་མ་གོས་དཀར་མོ་མཱ་མ་ཀཱི་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་གྱིས་ནད་པ་ལ་དབང་བསྐུར་བར་རྣམ་པར་

བསམས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རང་གི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་

647

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རྣམ་པར་བསྒོམས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ནད་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །༈ གཉིས་པ་ནི། རྟེན་ཟུང་འཇུག་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་བློ་ལྡན་མིག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་འདི་དག་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལ་ཁྲོས་པ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱོད་པའི་ཁམས་རྣམས་མི་མཉམ་པར་འཁྲུགས་
ནས་ན་བ་དེ་ལ་དེའི་ནད་ཞི་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་རུང་གི་སྦྱོར་བ་འདི་དག་གིས་གཞིའི་འཆི་བར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་བྱས་ན་ནི་ཉི་མ་བདུན་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་སྔོན་གྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་
པའམ་སྟེ་ལས་ལས་བྱུང་བར་གྲགས་པའི་ནད་རྣམས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཟུང་འཇུག་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ནད་ཞི་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ནི་བརྒྱ་དང་བཅས་པའི་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ་སྲོག་འཛིན་
གྱིས་གཙོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ཐུན་ཕྱེད་རྒྱུ་བའི་རླུང་ལ་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་
ན་བདག་ཉིད་སྔགས་ཏེ་བདག་བྱིན་བརླབས་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་
ནད་ཞི་བར་བྱ་བའི་བསམ་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོ་ག་
སྟེ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བསམས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། རྫོགས་རིམ་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་གསུམ་པོ་འདི་ནི་ནད་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་མི་འདའ་བས་
ན་དམ་ཚིག་སྟེ་ཤིན་ཏུ་འདའ་དཀའ་བའོ། །

648

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

༈ དྲུག་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་
འཇུག་པ། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པའི་
དགོས་པ། སྒྲུབ་པ་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་གྱི་མཚན་མ་མཐོང་ཚུལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སྒྲུབ་པ་ལ་རྨི་ལམ་དཔེར་བཀོད་ནས་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ། དེ་ལྟར་བཤད་པས་འཁོར་
རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་ནས་ཅང་མི་སྨྲ་བར་བཞུགས་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོ་གར་གཏོགས་པའི་ལས་ཚོགས་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱོ་བ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་པོ་ཆེ་སྟེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་འདོད་ཡོན་
ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་
པོ། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་འོག་ནས་འཆད་པའི་དོན་སྟོན་པའི་གསུང་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་
ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་རི་དང་
ཁང་ཁྱིམ་ལྟ་བུའོ། །རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་སྤྱིར་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
དང་།ཁྱད་པར་དུ་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་འོད་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་

མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་

པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་འཁྲུལ་པ་སྟེ་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཕ་
ལམ་གྱིས་བྲག་རི་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༈ གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

649

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དང་པོ་ནི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་བཟླས་པའི་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་ནི་སྤྱོད་པའི་མཐར་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ཡིས་རྨི་ལམ་གྱི་མཚན་མའི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་རྟག་ཏུ་མཐོང་སྟེ། སངས་
རྒྱས་རྫོགས་རིམ་པས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་མཚན་མ་དང་།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབ་པའི་མཚན་མ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༈ གཉིས་པ་ལ། དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་རྨི་ལམ་གྱི་མཚན་མ་མཐོང་ཚུལ་དང་།
དམ་ཚིག་ཉམས་པས་རྨི་ལམ་ངན་པ་མཐོང་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་
ཀྱི་དོན་དང་། བཤད་པའི་དོན་བསྡུ་བ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་རྨི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་
པའི་རྨི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་མཚན་མ་གཞན་བསྟན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་མཚན་མ་གཞན་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་འོག་ནས་བཤད་
པའི་རྨི་ལམ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་མཚན་མ་ཡིན་པས་རྨི་ལམ་ཆེན་པོ་དང་། མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག མི་སླུ་བས་ན་གནས་ཏེ་དེ་ཡང་ལམ་གྱི་དུས་གང་དུ་

འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་དུས་དེར་བྱུང་ན་མི་སླུ་བ་ཡིན་གྱི་དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མི་སླུ་བ་མིན་ནོ། །རྟེན་སེམས་དབེན་པས་སྤྱོད་པའི་མཐར་རྨི་ལམ་དུ་རང་ཉིད་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་འོད་ནི་བཟང་པོར་ཏེ་མཚན་བཟང་པོ་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་
བརྒྱན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་མཐོང་བ་དང་། སྒྱུ་ལུས་པས་སྤྱོད་པའི་མཐར་རྨི་ལམ་དུ་

650

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ཐོབ་པ་སྟེ་
མཐོང་བ་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པས་རྨི་ལམ་དུ་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཐོབ་པར་མཐོང་ཞིང་རྨི་བ་ནི་སྒྱུ་ལུས་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་རྣམས་མྱུར་དུ་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་
བའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྡོ་རྗེ་རྫོགས་རིམ་ལ་གནས་པ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྤྱོད་པའི་མཐར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ཚངས་པ་
དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པས་རང་ཉིད་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པར་མཐོང་བ་དང་། རང་ཉིད་
ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་འོད་འདྲ་སྟེ་དེ་དང་མཚུངས་
པའི་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་གཟུགས་སུ་གྱུར་པ་ལ་འཁོར་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་རྟག་ཏུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་
པ་མཐོང་བ་དང་། རྨི་ལམ་དག་ན་རང་གི་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འམ་མི་བསྐྱོད་
པ་དང་གཟུགས་ཆེན་པོ་རྣམ་སྣང་དང་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་རྡོ་རྗེ་ཆོས་འོད་དཔག་མེད་དང་གསང་བ་རྡོ་རྗེ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ། གྲགས་པ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བའི་རྨི་ལམ་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་མཐོང་བར་གྱུར་
པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་སྟེར་བ་སྟེ་
འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པས་སྤྱོད་པའི་མཐར་རྨི་ལམ་དུ་རྣ་རྒྱན་ལ་

སོགས་པའི་རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོ་ཡིད་དུ་

651

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འོང་བ་དང་མིའི་ཁྱིའུ་དང་བུ་མོ་དག་མཐོང་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་
གྲུབ་རྣམས་མྱུར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ། ༈ གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་རྡོ་རྗེ་རྫོགས་རིམ་ལ་གནས་པའི་དམ་ཚིག་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྤྱོད་པའི་
མཐར་རྨི་ལམ་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་ན་བཞུགས་པ་ངེས་པར་མཐོང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ནི་དགྱེས་པར་གྱུར་ནས་ཀྱང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་བརྗོད་བྱར་ཆུད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་
ཡིད་དུ་འོང་བའི་གླེགས་བམ་རང་ཉིད་ལ་སྩོལ་བ་དང་རང་གི་ལུས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

བསྒྱུར་བའི་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྟན་སེང་གེས་བཏེགས་པའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་ནས་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་གྱི་འཁོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་རྨིས་ན་

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། ། ༈ བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་དམ་ཚིག་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་
སྤྱོད་པའི་མཐར་རྨི་ལམ་དུ་ཀུན་དགའ་ར་བ་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གནས་དང་སྐྱེད་མོས་
ཚལ་རྒྱལ་པོའི་རྩེད་མོ་བྱེད་པའི་གནས་དེ་དག ལྷ་དང་མིའི་བུ་དང་བུ་མོ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་སྟེ་གང་བ་མཐོང་བ་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་བ་རྨི་ལམ་དུ་མཐོང་བ་དང་རིག་པ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་ཡིས་རང་ཉིད་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པར་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་པ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་
སྤྱོད་པའི་མཐར་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་རྒྱུད་འདིར་བསྟན་པ་དང་གཞན་དུ་བསྟན་པ་ལས་

652

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བྱུང་བའི་སྣ་ཚོགས་པའི་རྨི་ལམ་དྲི་མ་མེད་པ་བཟང་པོ་མཐོང་ཞིང་རྨིས་ན་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་སྟེ་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྐུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་བློས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྨོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་བྱུང་
བའི་དམ་ཚིག་ཉམས་པས་རྨི་ལམ་དུ་གདོལ་པ་མོ་དང་། ཁྱི་མོ་དང་ལ་སོགས་པས་
རྒོད་མ་དང་སྤྲེའུ་མོ་དང་ཡི་དྭགས་མོ་དང་སྦྱོར་བ་མཐོང་ཞིང་རྨིས་ན་བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་བློ་དང་ལྡན་ཞིང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་
ཡང་ཕྱི་མར་སེམས་ཀྱི་གནས་ནི་སྟེ་ངན་འགྲོའི་ལུས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད། སྙིམ་པའི་མེ་ཏོག་ལས། གལ་ཏེ་གདོལ་པ་མོའམ་ཁྱི་མོའམ་

རྒོད་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་བདག་ཉིད་སྦྱོར་བར་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཏེ་བརྟན་པའི་བློས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བློ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་གནས་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྨི་ལམ་གྱི་

མཚན་མ་བཟང་པོར་ཡང་བཤད་དོ། །
༈ བཞི་པ་ལ། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་སྤྱི་དོན་གྱི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟན་
པ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟན་
པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་བསྟན་པ། དེ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་དོགས་པ་བསལ་བ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་དང་རྨི་ལམ་

དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་བ་འདི་ནི་རྨི་ལམ་དཔེར་བྱས་ནས་སད་དུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་

653

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པར་བྱེད་པས་ན་སྙིང་པོའ། །ོསད་དུས་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་

སྟོང་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་རི་ཁང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ནི་
རང་གི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་སྟེ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་སེམས་དེ་གང་ལ་གནས་ཞེ་ན། སེམས་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ།
རྩ་ཤེ་ལས། མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བདེན་གྲུབ་རྫུན་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་སྲིད་ཅིང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྨི་ལམ་དང་སད་དུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས།
ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དབང་སོགས་རྣམས། །ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་འདིར་ལེགས་འདུས་ནས། །སྟོང་ཆེན་གྱུར་པས་གང་ཞིག་གཉིད་ལོག་པ། །རླུང་ལ་བརྟེན་པས་ངེས་པར་རྨི་ལམ་མཐོང་། །རྨི་ལམ་འབྲས་བུ་འདོད་པས་ཀུན་བཏགས་
པ། །གཉིད་ལོག་སད་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་དེ་ཀུན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་

654

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྟེ། །བརྫུན་དང་བདེན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཇོག་པ་
འགལ་བར་ཞུས་པ་དང་། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ལན་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་དེ་ནས་འཁོར་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་རྨད་དུ་གྱུར་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་
པར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འོག་ནས་པ་འབྱུང་བའི་བཀའི་དོན་འདི་ཅི་ཞིག་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའོ། །བཀའ་ཡི་དོན་འདི་གང་ཡིན་སྙམ་ན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དེ་ནམ་མཁའ་ལྟར་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རྒྱུ་ལས་ནམ་མཁའ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པས་སྟོང་པའི་འབྲས་བུ་བསྒོམས་པ་སྟེ་འབྱུང་བ་ཀུན་ཏུ་བཤད་པ་ནི་ཨེ་མའོ་ངོ་མཚར་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་ནི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་
བུ་འབྱུང་བའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་སོང་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མི་རྙེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་དང་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་བྱ་བྱེད་འཇོག་པ་མི་འགལ་བར་ཤེས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། ནམ་མཁའི་དཔེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན་

655

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ནམ་མཁའི་དཔེས་དུ་མ་རོ་གཅིག་གི་དོན་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་དེ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །
འཁོར་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་ནས་ནམ་མཁའ་ནི་བུམ་སྣམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གང་དང་ཡང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཀག་ཙམ་ལ་འཇོག་ལ་བུམ་སྣམ་སོགས་ནི་ཐོགས་བཅས་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་ནས། རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྨི་ལམ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་དམ་ཚིག་གི་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་
རྨི་ལམ་གྱིས་མཚོན་པའི་སད་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྨི་ལམ་དང་སད་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ནམ་མཁའ་དེ་བུམ་སྣམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
སྟེ། ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གོ་སར་ཐོགས་པའི་རེག་པ་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་བཀག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཐོགས་པའི་རེག་པ་བཀག་པ་དེ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་

656

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
དུ་རྨི་ལམ་དང་སད་དུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་
པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནམ་མཁའ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་
གཅིག་ལ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་དང་ནམ་མཁས་གཟུགས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ལྟར་དུ་རྨི་

ལམ་དང་སད་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་ངོ་བོ་
གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་དང་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་དེས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་ཁྱབ་པ་
དེ་གཟུགས་ཅན་བཞིན་དུ་མི་མངོན་པ་དང་། དེ་ན་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
ལྟ་བ་སྟེ་སོང་བའོ་སྙམ་དུ་ཡང་མི་སེམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་
པ་དེས་རྨི་ལམ་དང་སད་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་དང་།ཁྱབ་པ་དེ་གཟུགས་
ཅན་ལྟར་མི་མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པས་འཁོར་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་ནས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ཐོགས་པའི་རེག་པ་བཀག་ཙམ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་དབང་ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བརྟག་ཏུ་སྟེ་བཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་བལྟར་མི་སྣང་བ་དང་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་
དུ་འཁོར་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་
ནས་རྨི་ལམ་དང་སད་དུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

657

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པས་སྟོང་པར་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཚུར་མཐོང་གི་དབང་ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་བལྟར་མི་སྣང་བ་དང་ཆོས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། གནས་ཏེ་ཡུལ་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཏེ་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཆོས་
ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རྗེས་སུ་སོང་བ་སྟེ་དེས་ཁྱབ་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་

གང་ཡིན་པའི་སྣོད་བཅུད་རྣམས་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཏེ་གཉིས་པོ་དེ་དག་དོན་ཡིན་ལུགས་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་བློས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པའོ། །
ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སྡུད་པ་ལས། མཁའ་ལ་རླུང་བརྟེན་དེ་ལ་ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་བརྟེན། །དེ་ལ་ས་ཆེན་འདི་བརྟེན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་གནས་པ་སྟེ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་ནམ་མཁའ་གང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ནམ་མཁའི་ཁམས་དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་དོན་དམ་པར་གནས་པ་མ་ཡིན། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ཡང་དོན་དམ་པར་གནས་པ་མ་ཡིན། གཟུགས་མེད་
པའི་ཁམས་ན་ཡང་དོན་དམ་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་གནས་དང་གནས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གང་ཁམས་གསུམ་ན་

658

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཆོས་གང་ལ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ནི་ཆོས་དེ་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་

བརྟག་པ་སྟེ་བཞག་པར་མི་ནུས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་ན་འཁོར་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་ནས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞི་དང་རྩ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། སྒྱུ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་འབྱུང་བའི་གནས་བསྟན་པ་དང་། ཡིད་
ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷའི་སྐུས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་དང་། སྒྱུ་མའི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་བདེན་གཉིས་གང་དུ་གནས་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་པས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱཻ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་
ལུས་ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས། ངག་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་

ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས། སེམས་ཏེ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལ་རང་བཞིན་
གྱིས་མི་གནས་སོ། །ཆོས་གང་ཁམས་གསུམ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་
དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་

659

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཀྱཻ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་ནས་རྨི་ལམ་དེ་ནི་བདག་གིས་ཁམས་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་

གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྨི་ལམ་དང་འདི་འདྲ་བ་གཅིག་མཐོང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་
སོ། །མི་སྟེ་རྨི་ལམ་རྨི་མཁན་ཡང་བདག་གིས་རྨི་ལམ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་གཅིག་
མཐོང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་རྨི་ལམ་གང་རྨིས་ཐམས་ཅད་རྨི་བ་པོའི་འདུན་པའི་དབང་
གིས་རྨི་བར་མི་སེམས་སོ། །དེས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བློ་སྔོན་དུ་གཏོང་
བའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་སྟེ་སད་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་དགེ་མི་དགེའི་བྱ་བ་
དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྫུན་པ་དང་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་མི་བདེན་ཀྱང་
རྒྱུ་སྣ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་རྨི་ལམ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་རྨི་

ལམ་བཞིན་དུ་རྫུན་པར་གནས་པའོ། །
དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་ས་རབ་

དགའ་སོགས་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྙེད་པ་རྣམས་དང་སྐྱེ་གནས་བཞིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རགས་པ་

གནས་སྐབས་པ་དང་ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་གཉིས་ལས། ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུས་སུ་ཟད་དེ་དཔེར་ན། རྨི་ལམ་དུ་ཤར་བའི་གང་ཟག་ལ་ངར་འཛིན་པའི་བདག་གི་གནས་སུ་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གོང་དུ་རྨི་ལམ་གཉིས་ཟློས་སོ་སྙམ་ན་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྔ་མ་ནི་རྨི་ལམ་

660

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
དང་སད་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་རྫུན་མཚུངས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་།
འདིར་ནི་དག་མ་དག་གི་གང་ཟག་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་ན་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུས་སུ་ཟད་པ་སྟེ་རྨི་ལམ་དུ་ཤར་བའི་གང་ཟག་གི་
ལུས་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། སྟོན་པས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་
དེ་ལས་འཕྲལ་གྱི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་བསླངས་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ་སྟེ་དེ་འདྲ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་གིས་གསེར་རམ་རིན་པོ་ཆེའམ་དངུལ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་སྟེ། བསླངས་ན་གང་བསླངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་མོད་ལ་འབྱོར་བར་བྱེད་དོ། །གསེར་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོའི་སེམས་ལ་ཡང་མི་གནས་ཤིང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལ་ཡང་གནས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འབྲས་བུའི་སངས་རྒྱས་དང་
དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་དེ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་
འདས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འདྲ་
ཚུལ་ནི། རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་དངོས་གྲུབ་ནི་གསེར་དངུལ་

661

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ། རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་
འདས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལས་གསེར་ལ་སོགས་པའི་
རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་བ་དང་འདྲ། རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
ལས་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་བ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་དང་འདྲའོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་དང་། སྟོན་པས་དེའི་ལན་མཛད་པ་དང་།
ཁྱད་པར་དུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་ཞུས་ལན་མཛད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྱུ་མའི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ནས་འཁོར་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགྱེས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་བདེ་བའི་སྤྱན་གདངས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །སྟོན་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བོས་ནས་གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་མཁའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྟེ་
མདོར་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྣམས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་ངོ་མཚར་ཞིང་རྨད་
དུ་གྱུར་ཏོ། །ངོ་མཚར་བ་དེ་ནས་འཁོར་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱག་
ན་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཞབས་གཉིས་ལ་བཏུད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་ནས་འདི་སྐད་

662

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཅེས་གསོལ་ཏོ། །གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱི་

བཟླས་པ་ཐམས་ཅད་དང་རྡོ་རྗེ་བསམ་གཏན་གྱི་ལྷའི་སྐུ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུབ་པར་
བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པའི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་པོ་དེ་དག་འཕྲེང་སྔགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་རྡོ་རྗེ་བསམ་གཏན་གྱི་ལྷའི་སྐུ་གཉིས་གང་
ལ་གནས་པ་ལགས་ཞེས་ཞུས་སོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་དང་དེའི་གཞི་རྣམས་བདེན་པར་དམིགས་སུ་ཡོད་པར་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་དེ་ནས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
བྱིན་ནས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་ནས་སྔགས་པ་སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ནི་
སྒྲུབ་པ་པོའི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་གནས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་སྒྲུབ་པ་པོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་རྒྱུད་
དུ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་དྲི་བ་བཀོད་ནས། དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་སྒྲུབ་པ་

663

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགྲེལ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་མ་བཀོད་པ་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་ནུས་པས་མ་བསྟན་པའམ་སྦས་ནས་བསྟན་པའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་རྟེན་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་གཏན་ནས་མེད་པར་ཐལ། དངོས་གྲུབ་གཉིས་དང་དེ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་ནས་དེ་གཉིས་པོ་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་

སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་རྡོ་རྗེ་ལ་ནི་གནས་པ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པར་ཐལ། དེ་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྟེན་སྒྲུབ་པ་པོའི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་དག་ཀྱང་འདོད་པའི་ཁམས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ཡང་རང་བཞིན་
གྱིས་མི་གནས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས། སེམས་ཀྱང་ལུས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས། ལུས་ཀྱང་སེམས་ལ་རང་བཞིན་
གྱིས་མི་གནས། ངག་ཀྱང་སེམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་སེམས་ཀྱང་ངག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས། ངག་ཀྱང་ལུས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་ལུས་ཀྱང་

664

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ངག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། སྟོན་པས་འཁོར་རྣམས་ལ་ལན་མཛད་པ་དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་ཆོས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་གང་ནས་བྱུང་ཞིང་གང་ན་གནས་ཞེས་ཞུས་སོ། །དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་བཀའ་སྩལ་པ། དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ལས་བྱུང་ཞིང་འབྲས་བུའི་ས་ལ་གནས་སོ། །འཁོར་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་ག ཤེགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་གསོལ་བ། དེ་ཡང་ལུས་ངག་གཉིས་སེམས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་ནུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་གང་ལ་གནས། སྟོན་པས་བཀའ་
སྩལ་པ། སེམས་དེ་ནམ་མཁའ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལ་གནས་
སོ། །འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་གང་ལ་
གནས། སྟོན་པས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་གནས་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་སོ། །
༈ ལྔ་པ་ནི། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟན་པ་དེ་ནས་འཁོར་གྱི་སངས་

རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་སྤྱི་དོན་གྱི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟན་
པ་དེ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟན་པ་ལ་རྨད་དུ་གྱུར་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་ཆོད་དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་

665

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཏུ་གནས་ནས་སེམས་ཤིང་ཅང་མི་སྨྲ་བར་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་ཀྱི་གསང་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱར་འདུས་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་
རྟོགས་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྙིང་པོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ལ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་
གྱི་ལེའུ་དང་། དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་ལ་ཡང་ལེའུ་ཞེས་བྱའོ། །༈ བཞི་པ་ནི། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། །འོ་ན་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པའི་གཞུང་གང་དང་གང་མཐའ་དྲུག་གང་དང་གང་གིས་བཤད་སྙམ་ན། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཞེས་པ་ནས། གསུང་ནི་འདི་སྐད་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པ་མིན་པས་བཤད། རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་ནུབ་ནས་ནི་ཞེས་པ་ནས། འདོད་པ་དང་ཐར་པའི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དམ་ཚིག་སྙིང་པོའི་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དགོངས་པས་བཤད། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་དེ་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས་དགོངས་དགོངས་མིན་དང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བཀྲལ་བས་ཐོན་པའི་ལམ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་
ལས་ཚོགས། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལྷ་ལ་དབང་བསྐུར་བ། སྣོད་ལ་ཡེ་ཤེས་དབབ་པའི་
ཆོ་ག དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོ་གར་གཏོགས་པའི་ལས་ཚོགས་གཞན་བསྟན་པ། སྒྱུ་མ་ལྟ་

666

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟན་པ་རྣམས་འཆད་ཚུལ་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་གཉིས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྔ་ལ་བཤད་པས་གང་ཟག་ལྔའི་རྒྱུད་ལ་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་བ་ཆགས་པ་ནི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །
༈ གསུམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་
ལ། ལེའུ་སྔ་ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་དོན་
བཤད་པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་འགྲུབ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་
བ་ཐོབ་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སློབ་མ་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་འདི་གསུངས་སོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། སྤྱོད་
པའི་ཆོ་ག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཉན་པའི་བསམ་པས་
གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་མཆོད་པ། གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གསོལ་བ་བཏབ་བོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་འདུས་པ་ཉན་པའི་འཁོར་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྔར་དཀྱིལ་འཁོར་
བཤད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་མ་ཟད་སླར་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་
འདུས་པར་གྱུར་ནས་སོ། །གང་ལ་ན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་

667

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལའོ། །བསམ་པ་གང་གིས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ཉན་པའི་བསམ་པས་
སོ། །དོན་གང་ལ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པར་རོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉེས་བྱེད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྫས་ཀྱི་

མཆོད་པའི་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱས་ཏེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་ཡོན་ཏན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ལེའུ་བཞི་
པར་གསུངས་པའི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ཞི་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟོད་ཚིག་
གིས་བསྟོད་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་འདིར་སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་སུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་
བསྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་། རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་བསྟན་ལ།
དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་ལ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས།

བཞི་པ་དང་ནི་བཅུ་དྲུག་པ། །བརྒྱད་དང་དེ་བཞིན་བཅུ་གཉིས་པ། །སློབ་དཔོན་སྤྱི་ཡི་

ལས་དང་ནི། །དངོས་གྲུབ་བརྟུལ་ཞུགས་སྡོམ་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་དེའི་འགྲེལ་པར། བདག་གི་དོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ཏེ་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་
དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་གྱི་དོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ཏེ་སློབ་མ་
གཞུག་པའི་ཆོ་གས་བཅུག་ལ་དབང་རྣམ་པ་བཞི་སྐུར་བར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལེའུ་འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་བྲི་བར་གསུངས་

པ་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་

668

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྤྱོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཚེ་སློབ་མ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་

འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ལེའུ་འདིར་གསུངས་པའི་རི་ལུ་ཐོད་པ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་ནང་དུ་བཞག་ནས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པར་ཕྱི་རོལ་
གྱི་རྫས་ལས་བྱས་པ་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་མཚན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་

སུ་བཞག་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །རྒྱུད་འདིར་བླ་མ་ལ་ལྟོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པའི་འོག་ཏུ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ནམ་

མཁའི་ཁམས། །ཡོངས་སུ་གང་བར་རབ་ཏུ་བསྒོམ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་དཀྱིལ་

འཁོར་པའི་ལྷ་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་
རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཞུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པ་དང་།བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེས་སངས་
རྒྱས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་འོག་ཏུ་ལྷ་ངོ་སྟོན་པ་སོགས་གོ་
རིམ་འཁྲུགས་པ་མང་ངོ་། །དེ་ལ་འཁྲུགས་པ་སྡེབ་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བར་

གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལེའུ་འདིར་བཤད་དགོས་ཏེ་ལེའུ་འདིའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གང་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པར་སྟོན་
པར་གསུངས་པ་ནི་གང་ཞིག་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་

བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའང་མ་བཤད་ན། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་འདིར་སློབ་མ་གང་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་གཞུང་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོའི་དང་། ཐུན་མོང་གི་ཆོ་ག་དང་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། སྐུ་དཀྱིལ་གྱི་དང་། གསུང་དཀྱིལ་གྱི་དང་། ལྷ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་

669

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྔོན་དུ་བཏང་
ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་ཆོ་གས་རྟེན་གྱི་

དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱིས་བྲིས་ཏེ་དགོད་པ། སྒྲུབ་
ཅིང་མཆོད་པ་དོན་བསྡུ་དང་བཅས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་ནས་བྱུང་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་རི་དྭགས་
རྣམས་འཇོམས་པར་མཛད་པས་ན་སེང་གེའི་དམ་ཚིག་གི་རྒྱལ་པོ། སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་བཤད་སྙམ་པའི་
དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱེད་
པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་ཏིང་ངེ་
འཛིན་སྔོན་དུ་བཏང་བ་དེ་ནས་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
མཆོག ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བདུད་བཞིས་གཡོ་བར་མི་ནུས་པ་
དེ་དང་རབ་ཏུ་འདྲ་བ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ནི་ཀུན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །༈ གཉིས་པ་ལ། བྲི་བར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་བྲི་ན་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་

བསྔགས་པའི་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གཙོ་བོར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དེའོ། །དེའི་ཁྱད་པར་ནི་རྩ་ཐིག་གི་ངོས་རེ་རེ་ལ་ཁྲུ་བཞི་བཞི་སྟེ་མཐའ་ཀུན་ནས་

670

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བསྐོར་བར་ཁྲུ་ནི་བཅུ་དྲུག་གི་ཚད་དུ་བྱའོ། །དབྱིབས་གྲུ་བཞི་པ་ལྷམ་པ་སྟེ་ཟླུམ་པོ་
མིན་པ་དང་དེས་མཚོན་པའི་སྒོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བྱ་ཞིང་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ་དེའི་ནང་དུ་འཁོར་ལོའི་ཕྲེང་བས་བསྐོར་བའི་ཕོ་བྲང་ནང་མའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཟླུམ་པོའ། །ོདངོས་པོ་གང་གིས་ན་རབ་ཏུ་མཛེས་པའི་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པའི་ཐིག་ཚོན་གྱིས་སོ། །གང་ཟག་
གང་གིས་ན། དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ནས་བཤད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་གདབ་པའི་ཆོ་
ག་ངེས་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་སོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བྲིས་པ་དེ་ནས་རྟེན་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ལྷ་རྣམས་དགོད་པར་བྱ་ཞིང་བྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་
སྔགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀུན་གྱི་དབུས་སུ་སྣོད་མིན་ལ་གསང་བ་མཆོག་རྡོ་རྗེ་སྟེ་བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་ན་སྤྱན་མ་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གཙོ་བོར་གནས་པ་བྲི་བར་བྱའོ། །རྣམ་སྣང་གཙོ་བོར་སོང་བའི་
ཚེ་མི་བསྐྱོད་པ་ནང་གི་ཤར་དང་ལ་སོགས་པས་རིན་འབྱུང་ལྷོ་འོད་དཔག་མེད་ནུབ། དོན་གྲུབ་བྱང་དུ་བྲི་བར་བྱ་ཞིང་། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མཆོག་སྟེ་སྤྱན་མ་
དབུས་སུ་གཙོ་བོར་སོང་བའི་ཚེ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ནང་གི་ཤར་ལྷོ་དང་མཱ་མ་ཀཱི་ལྷོ་ནུབ། གོས་དཀར་མོ་ནུབ་བྱང་སྒྲོལ་མ་བྱང་ཤར་དུ་བྲི་བ་དང་། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་
པ་ཕྱིའི་ཤར་ལྷོ་ལ་སོགས་པའི་གྲྭ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་དགོད་པར་བྱ་ཞིང་། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་བཞི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་བཞིར་བྲི་བ་དང་། ཕ་རོལ་
གྱི་སྟོབས་ཆེན་པོ་གནོན་པའི་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་ལྷག་མ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤར་ལྷོ་ལ་སོགས་པའི་རང་རང་གི་གནས་སུ་བྲི་བར་བྱའོ། །

671

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

༈ བཞི་པ་ནི། སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོ་ག་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་
ཡིས་རང་གི་རྡོ་རྗེ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་གསང་བའི་པདྨ་ཡང་དག་པར་འདུས་པར་བྱས་པའི་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
བསྐྱེད་དེ་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་མཉེས་ཤིང་ཚིམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གསང་བ་
སྙོམས་འཇུག་གི་མཆོད་པ་བྱ་བ་འདི་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་སྔགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

འདའ་བར་མི་བྱ་བས་ན་དམ་ཚིག་ཤིན་ཏུ་འདའ་དཀའ་བའོ། །བཤང་བ་དང་གཅི་བ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་རྩི་ལྔ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐུ་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་ངེས་པར་འབུལ་
ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བཟའ་བ་འདི་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་
ཀྱི་སྔགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདའ་བར་མི་བྱ་བས་ན་དམ་ཚིག་གོ །དེ་ལྟར་
མཆོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ལ་མཆོད་པའི་ཡུལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་
དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
བྲི་བ། དེར་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་བྲིས་ཏེ་དགོད་པ། སྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པ་དོན་
བསྡུ་དང་བཅས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་
ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན་གསུང་

672

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་འོད་དཔག་མེད་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྤྲིན་ཏེ་ཚོགས་རང་རང་གི་གནས་སུ་བཀོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་བཤད་སྙམ་
པའི་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ན་
ཏིང་ངེ་འཛིན་སྔོན་དུ་བཏང་བ་དེ་ནས་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་མཆོག ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བདུད་བཞིས་གཡོ་བར་
མི་ནུས་པ་དང་རབ་ཏུ་འདྲ་བ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ནི་ཀུན་ལས་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། གདབ་ཅིང་བྲི་བར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་བྲི་བར་བྱ་ཞེ་ན་
གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དངོས་པོ་གང་གིས་ན་རྡོ་
རྗེ་རིགས་ལྔའི་མདོག་ཅན་རིགས་ལྔའི་ངོ་བོར་བསྒོམས་པའི་ཐིག་ཚོན་གྱིས་

སོ། །གང་ཟག་གང་གིས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་ལྷམ་པ་ལ་སོགས་པར་བྲི་ཐིག་
གདབ་པའི་ཆོ་ག་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་སོ། །ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་བྲི་ན་རྩ་ཐིག་གི་ངོས་རེ་རེ་ལ་ཁྲུ་ལྔ་ལྔ་སྟེ་མཐའ་ཀུན་ནས་
བསྐོར་བའི་ཁྲུ་ནི་ཉི་ཤུའི་ཚད་དུ་བྱས་པ་དབྱིབས་གྲུ་ཡ་བཞི་པ་སྒོ་བཞི་པར་ལྡན་པ་
དེའི་དབུས་སུ་པདྨའི་ཕྲེང་བས་ཀུན་ནས་བསྐོར་བའི་ཕོ་བྲང་ནང་མའི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ནི་ཟླུམ་པོར་བྲི་བར་བྱའོ། ། ༈ གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་
པར་བྲིས་ནས་མདོ་སྟེ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་རུ་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་བྲི་བར་བྱའོ། །གང་ཟག་གང་གིས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱུད་ནས་

673

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་གསུང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་
དུ་ན་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་དབུས་སུ་གོས་དཀར་མོ་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པའི་ཚེ་
དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞག་པ་སྟེ་བྲི་བར་བྱ་ཞིང་སྐུ་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་
གནས་མཆོག་སྟེ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་འོད་དཔག་མེད་གཙོ་བོར་སོང་བའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་དགོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པ་ནུབ་དང་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ནུབ་བྱང་གི་གནས་སུའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལེའུ་འདིར་བྲི་བ་དང་དགོད་པར་གསུངས་པ་ལས་
ལུས་ཀྱིས་བྲི་བ་དང་ཡིད་ཀྱིས་བྲི་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དང་པོ་ནི་ལག་པས་ཕྱག་རྒྱ་
དགོད་པ་དང་གཉིས་པ་ནི་ལྷ་དམ་ཚིག་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲུབ་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མ་བཤད་ན་ལེའུ་འདིའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་
པའི་ཐབས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གང་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་

བསྒྲུབ་པ་སྟོན་པར་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པའི་གསུང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་

ཚིག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་གསལ་
བར་ཡང་དག་པར་བྱས་ཤིང་བསྒྲུབས་ནས་ནི། སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་རང་གི་རྡོ་རྗེ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་གསང་གནས་ཀྱི་པདྨ་འདུས་བྱས་ཤིང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ཕྱག་
རྒྱའི་ཆོས་འབྱུང་ནང་དུ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་པར་
བྱ་བ་དང་། མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་

674

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པོས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་མཉེས་ཤིང་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་གསང་བ་སྙོམས་
འཇུག་གི་མཆོད་པ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གསང་བ་སྙོམས་འཇུག་གི་མཆོད་པ་འོན་ཏང་སྟེ་བྱས་ན་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་དག་མཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བླ་
མེད་ཀྱི་སྔགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤང་གཅི་དང་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དམ་
ཚིག་སྟེ་བདུད་རྩི་ལྔས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་མཆོད་ཅིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་

ཟོས་ན་མངོན་པར་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ་བླ་མེད་པའི་སྔགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

འདའ་བར་མི་བྱ་བས་ན་དམ་ཚིག་ཤིན་ཏུ་འདའ་དཀའ་བའོ། །མཆོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་

གང་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རྡོ་རྗེ་
འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ལ། སྡུད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་ཆོ་ག་ལྷག་མ་གསུངས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ། གཙོ་བོ་འཕོ་ཚུལ་དོན་བསྡུ་དང་བཅས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། སྒོ་
ཀུན་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པར་བྱེད་པས་ན་སྤྲིན་ཏེ་ལྷའི་ཚོགས་རྡོ་
རྗེ་སྟེ་ལྷ་ལྷག་མ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་གསུངས་སོ། །གང་ན་སྣོད་མིན་ལ་རབ་ཏུ་གསང་བར་བྱ་བའི་རིན་འབྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་

675

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
དཀྱིལ་འཁོར་གསང་བ་ཆེན་པོ་འདིའོ། ། ༈ གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་རིགས་པས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་རིན་འབྱུང་དང་སོགས་པས་དོན་གྲུབ་ནས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་

གང་ཡིན་པའི་ལྷ་རང་རང་གི་གཟུགས་ནི་དབུས་སུ་ལེགས་པར་བྲིས་པའི་རྟེན་གྱི་

དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལ་རིན་འབྱུང་ནས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་གང་གཙོ་བོར་སོང་
བ་དེ་ཡི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
མི་བསྐྱོད་པའི་གཟུགས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་དབུས་སུ་བྲིས་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་དེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་གནས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་འདུས་པ་འདིར་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་གཉིས་ཡོད་ལ་དེ་
རྣམས་བསྡུ་ན་རིགས་ལྔ་དང་དེ་ཡང་རིགས་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འདུ་བ་ཡིན་
ཏེ། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་རྣམས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་དང་། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་རྣམས་
གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་གསང་བ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་དེའི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་དང་། གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དང་། ཐུགས་རྡོ་
རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་གནས་ཏེ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཐིག་ཚོན་གྱིས་བྲི་བ་

ཤེས་ཤིང་གསང་བ་སྟེ་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་ནས་མཆོད་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་
སྣོད་མིན་ལ་རབ་ཏུ་གསང་བ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། སློབ་མ་གཞུག་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོ་ག་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་སྒྲུབ་ཀྱི་དང་།

བགེགས་བྱུང་ན་བཟློག་པའི་དང་། བུམ་པའི་དང་།སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་དང་བཞི་ལས།

676

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དང་པོ་ལ། ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་སྒྲུབ་སྤྱིར་བསྟན་པ། ཕྱག་རྒྱ་དང་

བྲལ་བའི་ཆོ་གའི་དམིགས་བསལ་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དཀྱིལ་

འཁོར་བྲི་བ་དང་། བསྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཐིག་འདེབས་
པ་དང་ཚོན་དགྱེ་བའི་སྔགས་བསྟན་པ། དེའི་གྲོགས་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱ་བ་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོའི་ཆོ་ག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་ཞེས་
དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྟོན་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། ཅི་ཞིག་
མཛད་ནས་ན། ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། མི་སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འབྱུང་བའི་ཐབས་དེ་བཤད་སྙམས་པའི་ཐུགས་རྩེ་
གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་། གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་སྣོད་མིན་ལ་སྦ་བར་བྱ་བ་འདིའོ། །དེ་ཡང་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་དེ་ལ་འོག་ནས་འཆད་པའི་འབྲུ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ། ཡིད་སྡུག་བསྔལ་བ་ལས་
སྐྱོབ་ཅིང་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པས་ན་སྔགས། ལྷར་གྱུར་པས་ན་སྙིང་པོའ། །ོཐིག་གདབ་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ན་ཡི་གེ སྔགས་རྣམས་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་ན་གནས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་ཡི་གེ་གསུམ་བཟླ་ཞིང་རྡོ་རྗེ་རིགས་ལྔའི་མདོག་ཏུ་བཙོས་པའི་ཐིག་སྐུད་སྣ་ལྔ་པ་ལྔས་ཐིག་གདབ་པ་དང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཚོན་རྩི་སྣ་ལྔ་དག་

677

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གིས་དགྱེ་བ་དག་ཏུ་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་
དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་བཅས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་

བྲི་བའི་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།ཕྱག་རྒྱའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བའི་ཆོ་ག་བསྟན་པ་
དང་། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འདིར་ཁ་ཅིག་གིས། གཞུང་འདིས་སྒྱུ་ལུས་པ་དང་ཟུང་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་སྔགས་ཡིན་
པས་ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་མི་བྱ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་
བ་མི་རིགས་ཏེ། གཞུང་འདིས་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཆོ་གས་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་སྒྲུབ་མི་བྱ་བར་བསྟན་པ་ནི་འོག་གི །དེ་བས་
དམ་ཚིག་ཚུལ་ཤེས་པས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་

དང་།ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་སྒྲུབ་བྱ་བར་གསལ་
བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་དང་བྲལ་
བའི་ཆོ་གས་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་སྒྲུབ་མི་བྱ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་པས་དཀྱིལ་

འཁོར་བྲི་བ་དང་བསྒྲུབ་པ་བྱས་ན་ཚེ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་རིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་རིང་བ་དེ་བས་ན་དམ་ཚིག་སྟེ་ཕྱག་རྒྱའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་ཚུལ་ཏེ་འདུས་པ་ལས་གསུངས་པའི་
རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ཤེས་པའི་སྔགས་པས་མཆོག་སྟེར་བར་བྱེད་པས་ན་ལྷ་སྟེ་རང་གི་

678

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཕྱག་རྒྱ་མོ་རྣམས་ཕབ་ལ་མདུན་དུ་བཞག་ནས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་སྟེ་དེའི་ལུས་
ལ་རིགས་ལྔར་གཏོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་འགོད་པ་སོགས་ཀྱི་བསྒོམ་པ་སྟེ་བསྐྱེད་ནས་
དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ནི་ཐིག་ཚོན་གྱིས་བྲི་བ་དང་བསྒྲུབ་པ་དང་
མཆོད་པའི་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་བརྟག་པ་དེ་བྱའོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་བཅས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་ཚུལ་སྤྱིར་

བསྟན་པ་ལས། ཡང་ན་ཕྱག་རྒྱའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་ཆོ་གས་དཀྱིལ་

འཁོར་བྲི་བ་བསྟན་ན། རང་ཉིད་རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དུ་བསྒོམས་པའི་སྒྲུབ་
པ་པོས་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་མ་བཙོ་བླག་མཁན་གྱི་བུ་མོ་སྤྱན་མར་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་འདྲའི་
ཡེ་ཤེས་པ་དབབ་པ་སྟེ་བཅུག་པར་བྱས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གི་གནས་ཏེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་ཞིང་བསྒྲུབས་ཏེ་མཆོད་པར་བྱས་ན་སྐུ་
རྡོ་རྗེའི་ཡོན་ཏན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པར་སྣ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་

གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྒོམས་པའི་
སྒྲུབ་པ་པོས་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་གར་མཁན་གྱི་བུ་མོ་ཆོས་མ་སྟེ་གོས་དཀར་མོར་བསྐྱེད་
ནས་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་དབབ་པ་སྟེ་བཅུག་པར་བྱས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསུང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་ཞིང་བསྒྲུབས་ནས་མཆོད་པ་འདི་ནི་འདུས་པའི་གསུང་རྡོ་རྗེའི་
རིགས་ཀྱི་སྔགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྣོད་མིན་ལ་རབ་ཏུ་གསང་བར་བྱ་བ་
དང་རྟག་པ་སྟེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒོམས་པའི་སྒྲུབ་པ་

679

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པོས་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་ངན་གྱི་བུ་མོ་མཱ་མ་ཀཱིར་བསྐྱེད་ནས་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་
པ་དབབ་པ་སྟེ་བཅུག་པར་བྱས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་ཞིང་

བསྒྲུབས་ནས་མཆོད་པ་འདི་ནི་འདུས་པའི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་སྔགས་པ་རྣམས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་སྣོད་མིན་ལ་གསང་བ་དང་རང་གི་བླ་མ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་བརྒྱུད་པ་ལས་བྱུང་བ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཆེན་པོའ། །ོ
༈ བཞི་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་

ཤིང་བསྒྲུབས་ཏེ་མཆོད་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡིད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་རབ་ཏུ་དགྱེས་པར་གྱུར་ནས་ནི་སྒྲུབ་པ་པོའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་གཤེགས་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་གསང་བ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་

འཁོར་བྲི་སྒྲུབ་རྫོགས་པ་དག་ཀྱང་སྩོལ་བར་མཛད་དོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། དམ་ཚིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་
སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བསྟིམ་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་དང་། ནང་
ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་
འདི་སྐད་ཀྱང་གསུངས་སོ། །གང་ཞེ་ན། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་བཅས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ལྷའི་སྐུ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་དཀྱིལ་

འཁོར་རྫོགས་པར་བྲིས་ཤིང་བསྒྲུབས་ནས་མཆོད་པར་བྱ་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཆེན་པོའ། །ོདེ་ཡང་དམ་ཚིག་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གནོད་མཛེས་བཀུག་ནས་མདུན་དུ་བཀའ་
ནོད་པ་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་དོན་དུ་འབྱོན་པར་བསྐུལ་ཅིག་

680

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཅེས་བསྒོས་པས་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་གནོད་མཛེས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་བཀུག་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་པ་ལ་བསྟིམ་ནས་

འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མཆོད་པས་མཆོད་པར་བྱའོ། ། ༈ གཉིས་པ་ནི། མཆོད་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ལ་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དག་གི་ཡུལ་ལའོ །དངོས་པོ་གང་གིས་ན་ཡུལ་ལྔ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔར་དམ་ཚིག་སྟེ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་རྫས་ཀྱིས་སོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ན་དུས་
ཚིགས་གསུམ་མམ་ཐུན་གསུམ་དུའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་

རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལྷ་སོ་གཉིས་དང་རྡོ་རྗེ་ལྟར་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་

སོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ན་སྔགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་
གྲུབ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་འདི་སྐད་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འདུས་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་སྔགས་པ་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་ཡང་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ནང་གི་གཏོར་མ་འདི་འབུལ་བར་བྱའོ། །ནང་གཏོར་དེ་གང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་གཏོར་མ་མིན་གྱི་བཤང་བ་དང་
གཅི་བ་དང་ཤ་དང་འབྲུ་མར་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཙནྡན་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་རིག་མ་ནི་ནང་གི་གཏོར་མ་ཡིན་པས་དེ་དབུལ་བར་བྱའོ། །འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་རིག་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མ་རྙེད་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཁུ་བ་ནི་ཆང་སྟེ་ཆང་བདུད་རྩིར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཏུང་བ་དག་གིས་
ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འདུས་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་སྔགས་པ་རྣམས་ཀུན་

681

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཚིམ་པར་འགྱུར་བར་རྒྱུད་འདིར་ཀུན་ཏུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བཏུང་བས་ཚིམ་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདའ་

བར་མི་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆང་བདུད་རྩིར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

པའི་བཏུང་བ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ལོངས་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་པོའི་ལུས་ཀྱི་ཀུན་ད་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་མན་ངག་བཞིན་དུ་སྦར་བའི་གཏུམ་མོའི་མེས་བཞུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཚེ་དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས།
ཀ་རྱཻྡོ་རྗེ་ལས། དེ་ལ་ག་བུར་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །ཤ་ནི་བཟའ་བ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་
ཆང་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དང་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐིག་ཚོན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་གདབ་ཅིང་དགྱེ་བ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་
རབ་མ་མེད་པར་ཐབས་རྐྱང་པས་ཐིག་གདབ་པར་བྱེད་པ་གང་གི་ཚེ་སྐུའི་དཀྱིལ་

འཁོར་གྱི་ཐིག་གདབ་པའི་ཆོ་ག་འདི་ལ་སྤྱོད་པ་ན་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དུ་བསྒོམས་ནས་སུ་སློབ་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པའམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ལས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྟེ་ལས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བསྟེན་པ་
སྟེ་དེ་ལ་བསྔགས་པའི་རྡོ་རྗེ་འོད་པོ་ཆེ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་མི་འཆི་བར་གྲགས་པའི་བདུད་རྩི་
འཁྱིལ་པར་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་

682

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཐིག་གདབ་པ་ན་རང་ཉིད་འོད་དཔག་མེད་དང་སློབ་མ་མི་བསྐྱོད་པའམ་ཡང་ན་བདུད་
རྩི་འཁྱིལ་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་གདབ་པའི་ཚེ་རང་
ཉིད་མི་བསྐྱོད་པ་དང་སློབ་མ་རྣམ་སྣང་ངམ་ཡང་ན་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པར་བསྐྱེད་དེ་
བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་སྟ་གོན་གྱི་སངས་རྒྱས་

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་པོའི་ཐུགས་ཁ་ནས་རང་རང་གི་མདོག་ཅན་
གྱི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ །ཧཱུཾ་ༀ་སྭཱ་ཨཱཿ ཧཱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་སུ་གནས་པ་རྣམས་

བཏང་བ་ལག་པར་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་རིགས་ལྔའི་ངོ་བོར་བསྒོམས་པའི་ཐིག་སྐུད་སྣ་ལྔ་སོ་སོ་དག་ལ་དགོད་པ་སྟེ་བསྟིམ་པར་བྱས་པའི་ཐིག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གདབ་པར་
བྱ་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་རབ་ཏུ་རྨད་དུ་བྱུང་བའོ། །ཚོན་རྩི་
ལྔ་པོ་རེ་རེ་དག་ཀྱང་གཙོ་བོར་རང་གི་མདོག་དང་མཚུངས་པའི་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་ཕལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་བཞིའི་ངོ་བོར་ནི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་རྡུལ་ཚོན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགྱེ་བར་བྱ་བ་
འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས་གཞུང་འདིའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཚོན་རྩི་ལྔ་པོ་རེ་
རེ་ལ་གཞན་བཞི་བཞི་བསྲེས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་རྡུལ་
ཚོན་ཕན་ཚུན་འདྲེས་ན་ཆོས་ཀྱི་རིགས་རྒྱུད་འཆད་པར་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དམིགས་པའི་བློ་དང་ལྡན་

683

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པའི་སྔགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཨ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་དང་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ལ་
ཡང་གནས་ལྔ་དག་ཏུ་སྟེ་རྡོ་ཤིང་དང་བོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སའི་གནོད་པ་དང་ཆུ་རྡོལ་བ་དང་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་ཆུའི་གནོད་པ་དང་།ཐོག་འབབ་པ་དང་མེ་ཐ་མལ་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་མེའི་གནོད་པ་དང་། རླུང་འཚུབ་འཁྱིལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རླུང་གི་གནོད་པ་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་
དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའི་གནོད་པ་སྟེ། གནོད་པ་དེ་རྣམས་
བྱུང་ན་རང་ཉིད་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ཡང་སྐུའི་ཆོ་འཕྲུལ་གཡས་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ་དང་། གསུང་གི་ཆོ་
འཕྲུལ་ཞལ་ནས་ཧཱུཾ་གྱི་སྒྲ་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོགས་པ་དང་། དམ་ཚིག་མཆོག་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་

ཆོ་འཕྲུལ་བགེགས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་བྱས་ན་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ་དེ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྤྲུལ་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རང་ཉིད་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་བགེགས་བྱེད་པར་མི་ནུས་ཤིང་བཟློག་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་སྒྲུབ་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་མཛད་དོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། སྔགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རྣམས་བརྗོད་བྱར་བསྡུས་པའི་རྒྱུད།
དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་སོགས་ལ་མཁས་པའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་བརྟན་པའི་བློ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་རྡོ་རྗེ་བུམ་པ་སྟེ་ལས་བུམ་དང་དེས་མཚོན་པའི་རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་དང་ལྷ་གཞན་དག་གི་བུམ་པ་རྣམས་བཞག་པ་སྟེ་གང་དུ་འགོད་པའི་གནས་དང་གདན་དང་བུམ་པ་ལ་བྲི་བའམ་གདགས་པར་བྱ་བའི་
མཚན་མ་རྣམས་དང་། ནང་དུ་འཇུག་པའི་སྨན་དང་དྲི་བཟང་དང་འབྲུ་དང་རིན་པོ་ཆེ་

684

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དང་མགུལ་ཆིངས་དང་ཁ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚོགས་པར་བྱས་པའི་བུམ་པ་ཆས་སུ་འཇུག་པ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་བུམ་པའི་ཆོ་ག་བརྟག་པར་བྱའོ། །
༈ བཞི་པ་ལ། གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་གས་ནང་དང་ཕྱིའི་ཟས་
ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་བྱ་བ་དང་།སྙོམས་འཇུག་ལ་གནས་པས་ནང་དང་
ཟས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་གཉིས་སྤེལ་ཏེ་བྱ་བ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་སྦྱིན་སྲེག་ལ་
སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་
པའི་ཆོ་གས་ནང་དང་ཕྱིའི་སྦྱིན་སྲེག་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དགོས། དེ་ལ་ལྷ་དབང་དུ་འདུ་བ་དགོས་ལ་དེ་
ཡང་ཐོག་མར་སྦྱིན་སྲེག་གིས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྦྱིན་སྲེག་
བྱ་ན་རང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དག་ལ་གནས་པའི་ཚོགས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤང་བ་སྟེ་ཙམ་པ་དང་།
གཅི་བ་སྟེ་ཚོད་མ་དང་འབྲུ་མར་ཏེ་ཆང་དང་། ཤ་ལ་སོགས་པའི་བཟའ་བཏུང་རྣམས་ཚོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནང་གི་ལུས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་ལྷ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་ཏུ་ནི་འབུལ་བར་བྱ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བཟའ་བཏུང་ལྷག་མ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སྟེ་དགང་གཟར་དང་བླུགས་
གཟར་གྱིས་རང་རང་གི་ལས་དང་མཐུན་པའི་ཐབ་ཁུང་གི་དབུས་སུ་རང་གི་ལྷའི་གཟུགས་བསྐྱེད་ནས་ཞལ་དུ་སྟེ་ཁའི་སྒོར་དབབ་པར་བསམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་
སྲེག་དབུལ་བར་བྱའོ། །

685

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

༈ གཉིས་པ་ནི། སྙོམས་འཇུག་མེད་པའི་སྦྱིན་སྲེག་ཏུ་མ་ཟད་སྙོམས་འཇུག་དང་བཅས་པའི་སྦྱིན་སྲེག་འདི་སྐད་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རང་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དམ་ཚིག་སྟེ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་ལ་གནས་པས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བཟའ་བཏུང་ལ་

ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནང་གི་ལྷ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་ཏུ་དབུལ་བར་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བཟའ་བཏུང་ལྷག་མ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ཏེ། རང་རང་གི་ལས་དང་མཐུན་པའི་ཐབ་ཁུང་གི་དབུས་སུ་རང་གི་ལྷའི་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་ཞལ་གདངས་པར་བསམས་པའི་ནང་དུ་སྦྱིན་སྲེག་གཉིས་སྤེལ་མར་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམ་ཚིག་ཤིན་ཏུ་འདའ་དཀའ་བ་སྟེ་འདར་མི་རུང་བ་གཞན་ལ་མ་
གྲགས་པའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་ཚུལ་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། དབབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ་དང་།
དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་ལྷག་མ་བསྟན་པ་དང་། ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང་། སྤྱོད་པའི་དམ་ཚིག་དབོག་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ཡེ་ཤེས་དབབ་པའི་ཆོ་ག་ཁྱད་པར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྙིང་པོ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་མ་
ཕེབས་ན་སྦོགས་ཆོག་བྱ་བ་ནི། སློབ་མ་རྡོ་རྗེ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་དེ། ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་དེ། ཨཱཿདམར་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་ལུས་དང་ངག་

686

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ཏེ་ཡན་ལག་གི་ནང་ཀུན་གང་བར་བསམས་ལ་དེའི་སྤྱི་བོར་ༀ་

ལས་རྣམ་སྣང་ལ་སྤྱན་མས་འཁྱུད་པ་དང་། མགྲིན་པར་ཨཱཿལས་འོད་དཔག་མེད་ལ་
གོས་དཀར་མོས་འཁྱུད་པ་དང་།སྙིང་གར་ཧཱུཾ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་མཱ་མ་ཀཱིས་འཁྱུད་པར་བསྒོམས་ནས་ཨཱཿའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེ་གསུམ་བསྐུལ་བས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཀུན་གང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཨཱཿདམར་པོ་འོད་ཟེར་ཆར་ལྟར་འབབ་པར་བསམ་ཞིང་ངག་ཏུ་བཛྲ་ཨ་བཱེ་ཤ་ཡ་ཨཱ་ཨཱ་ཨཱ་ཞེས་དྲག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་དབབ་བར་བྱས་ན་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ལྷས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་འགྱུར་
རོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ན། རྒྱལ་ཆེན་ཏེ་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་།གྲགས་ཆེན་ཏེ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་དག་སློབ་མ་དེའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གནས་དག་ཏུ་དམ་ཚིག་སྟེ་
མཉམ་པར་ཞུགས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྩོལ་བར་མཛད་དོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་
ཡི་གེ་འབྲུ་ལྔ་པོ་འདི་ནི་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་རྡོ་
རྗེའི་ཚིག་གོ །དེ་གང་ན་ཨཱཿཁཾ་བི་ར་ཧཱུཾ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་འབྲུ་ལྔ་པོ་འདི་ནི་དམ་ཚིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཏེ་རྣམ་སྣང་དང་རིན་འབྱུང་། ངག་སྟེ་འོད་དཔག་མེད་དང་དོན་གྲུབ། སེམས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྙིང་པོ་སྟེ་དེ་རྣམས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་སྔགས་ཡིན་ཏེ། ཨཱཿའོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ས་བོན། ཁཾ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ས་བོན།
བི་རྣམ་སྣང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ། ར་རིན་འབྱུང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་དང་། ཧཱུཾ་མི་

687

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བསྐྱོད་པའི་ས་བོན་ནོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དབང་བསྐུར་བ་དེ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་

བསྒྲུབ་པ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་ཆེན་པོ་ལ་གསང་བ་སྟེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གང་དུ་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣོད་མིན་ལ་སྦ་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གསང་
བའོ། །དེ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ནི་འཛིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འོག་མིན་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཀུན་
གྱིས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་བ་སྤྱན་དྲངས་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམ་
ཞིང་དེ་ལ་གཟུགས་དང་སིལ་སྙན་དང་དྲི་དང་དེས་མཚོན་ནས་རོ་དང་རེག་བྱའི་སྤྲིན་

ཏེ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བསྒོམས་ནས་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དམ་ཚིག་གི་དཀྱིལ་

འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་བསྟིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཐད་
ཀྱི་སྒྲོན་གསལ་དུ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྲིས་པའི་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་
བྱ་ཞིང་། རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟིམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ལ། བུམ་པའི་དང་། གསང་བའི་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དང་།

བཞི་པའི་དབང་བསྐུར་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་དབང་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཆུ་དབང་བསྐུར་བ། སློབ་མ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པ་སྔོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་དབང་
བསྐུར་བར་བྱ་བ། དབང་བསྐུར་བ་སྦྱིན་པ་དང་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཆོ་ག དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་ཞིང་དམ་ཚིག་བསྒྲག་པ། །ལྷ་དང་སྔགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་
སྦྱིན་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་འདི་སྐད་ཀྱང་གསུངས་སོ། །རང་ཉིད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་གཙོ་བོ་

688

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཡབ་ཡུམ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་
ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུངས་ཀར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་འོད་ཟེར་དག་གིས་དབང་ལྷ་རྣམས་ལ་བརྡེག་པར་བྱ་ཞིང་སྟེ་བསྐུལ་བར་བྱས་ནས་སྤྱན་དྲངས་པ་དེའི་ཚེ་ན་ནི་སློབ་མ་དེ་ལ་དབང་ལྷ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཆུ་དབང་བསྐུར་བ་
རབ་ཏུ་སྩལ་བར་མཛད་དོ། །ཡང་ན་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སངས་

རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་དབང་གི་ལྷ་སོ་གཉིས་སྤྱན་དྲངས་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟར་བསྒོམ་ནས་བུམ་པ་དེ་རྣམས་དམ་ཚིག་མཆོག་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བར་མཁས་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དག་གིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། ལྷ་དང་སྔགས་གང་དུ་འགོད་པའི་ལུས་ཀྱི་གནད་ཀྱི་དབྱེ་བ་
ཤེས་པས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་སློབ་མ་རྟག་ཏུ་མ་ཡེངས་པའི་བློ་བརྟན་པ་དེ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་
པར་སྣང་མཛད་དུ་བསམས་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྤྱི་བོར་ༀ་ལས་རྣམ་པར་སྣང་
མཛད་དང་། ངག་གི་གནས་མགྲིན་པར་ཨཱཿལས་འོད་དཔག་མེད་དང་། སེམས་རྡོ་རྗེ་
ཅན་ཏེ་སེམས་ཀྱི་གནས་སྙིང་གར་ཧཱུཾ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ནས་རྐང་མཐིལ་གཉིས་སུ་ཧཱུཾ་
ལས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་རྣམས་ནི་འགོད་པར་བྱའོ། ། ༈ གསུམ་པ་ནི། སློབ་མ་ལྷར་བསྐྱེད་ནས་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་པ་དེ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཚིགས་བཅད་འདི་ནི་རྡོ་
རྗེ་སློབ་དཔོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུགས་དཀྱིལ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་

ཅད་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཏུ་སྨྲས་པའི་སྒོ་ནས་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་རྡོ་རྗེ་

689

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསང་བ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་ཁམས་གསུམ་དག་གིས་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སུ་སོང་བ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་དོར་དུ་མི་རུང་བའི་དབང་བསྐུར་བ་ཆེན་པོ་འདི་ངས་ཁྱོད་ལ་སྦྱིན་གྱི་ཁྱོད་
ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལ་ནན་ཏན་ཏུ་སྒྲུབས་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །དེ་ལྟར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་དེ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་སྣོད་མིན་ལ་གསང་བའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྔོན་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཆོད་ཆེན་ཏེ་
དབང་བསྐུར་བ་ཇི་ལྟར་བསྩལ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སློབ་བཞིན་པ་བདག་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་རབ་ཏུ་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ནམ་མཁའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེང་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བདག་ལ་དབང་བསྐུར་བ་སྩོལ་ཅིག་པའོ། །དེ་
ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་རབ་ཏུ་དགྱེས་ནས་དབང་བསྐུར་བ་སྩོལ་བར་མཛད་དོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་བློ་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་བསྡུས་པར་སྔགས་སུ་ཡོད་པས་ན་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཚིག ༀ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེང་ཁྱོད་
ཀྱིས། །མིག་འབྱེད་པ་ནི་བརྩོན་པར་མཛད། །ཅེས་སོགས་བརྗོད་ནས་མིག་དར་ཕྱེ་སྟེ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བའི་དབང་བྱིན་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་དག་ནི་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་ཀླུ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཕྱི་ནང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷའི་གཟུགས་སོ་གཉིས་ཚང་

690

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བར་དགོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིས་ཏེ་སློབ་མ་རྣམ་སྣང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནང་ལུས་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཚང་བར་བཀོད་པ་དེའི་ཚེ་ན་སྙིང་གར་བདག་པོ་སྟེ་དཀྱིལ་

འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བཞག་པ་དེ་འགོད་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་གསུངས་པ་

འདི་འདའ་བར་མི་བྱ་བས་ན་དམ་ཚིག་སྣོད་མིན་ལ་སྦ་བས་ན་གསང་བ་སློབ་མ་ལ་བསྒྲག་པར་བྱ་བ་འདི། ཁྱོད་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་གསད་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ལེའུ་ལྔ་
པར་དགོངས་བཤད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྲོག་སྟེ་རོ་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་བསད་པ་སྟེ་བཅད་ནས་དབུ་མར་
ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བུད་མེད་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་སྟེ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱངས་པ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་རྫུན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ནས་དོན་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྨྲ་བར་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་རྣམས་བླང་བྱའི་རྫས་སུ་བྱས་ནས་དེ་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གིས་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་ལེན་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་
པའི་ལམ་འདི་དག་གིས་ནི་སེམས་ཅན་ཏེ་སློབ་མ་ཐམས་ཅད་དོན་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བསྐུལ་བར་བྱ་ཞིང་འདི་སྐད་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་དམ་ཚིག་བཞི་པོ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་མཆོག་ཏུ་རྟག་པ་སྟེ་དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མའང་མེད་པའི་བར་དུ་ཡོད་པས་འདའ་བར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

691

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

༈ ལྔ་པ་ནི། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སློབ་མ་དེ་ལ་ཁྱོད་དངོས་གྲུབ་གང་འདོད་ཅེས་དྲིས་ལ་སློབ་མ་དེས་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་

བསྐུལ་བའི་ཚིག་སྨྲས་པ་ཡིས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚིག་དེ་ལས་དེའི་བསམ་པ་ཤེས་
པར་བྱས་ནས་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྔགས་ཀྱི་

རྗེས་གནང་དག་ཀྱང་དེ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། བུམ་དབང་བྱིན་པའི་སློབ་མ་དེ་ལ་གསང་དབང་ཡང་སྦྱིན་པ་བརྩམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དཁུ་བའམ་ཡང་ན་བཤང་བའང་རུང་བ་སྟེ་འམ་གྱི་སྒྲས་
བདུད་རྩི་ལྷག་མ་གསུམ་བཟུང་བས་བདུད་རྩི་ལྔ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་

བསྔགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ནི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མའི་ལྕེ་ཐོག་ཏུ་
བཞག་པ་བཟའ་བ་སྟེ། མྱངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་པ་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིས་གསང་བའི་དབང་བསྐུར་བ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །འོན་ཏང་སྟེ་དེ་ལྟར་གསང་དབང་བསྐུར་བ་བྱིན་ན་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་རྙེད་པར་མི་དཀའ་བ་སྟེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། གསང་དབང་བསྐུར་བའི་སློབ་མ་དེ་ལ་པདྨ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བུད་མེད་རིགས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་གང་རུང་དུ་བསྐྱེད། དེའི་ལུས་ལ་རིགས་ལྔ་བཀོད་མཁའ་གསང་
བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་རྩེར་བབ་པ་མི་འཕོ་བར་བཟུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་པ་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་འདི་ནི་གསང་

692

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དབང་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བའི་གསང་ཆེན་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཀུན་གྱིས་སྣོད་མིན་ལ་གསང་བའོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་
འཇུག་ལ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་དང་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་

དུ་སྔོན་བྱུང་ལ་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཞུགས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་
རྣམ་སྣང་སོགས་བུད་མེད་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལས་བྱུང་སྟེ་དེ་དག་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་བདེ་ཆེན་
འདྲེན་པ་དང་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་སྐུའི་བཀོད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། དབང་བཞི་པ་བསྐུར་བ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། བཞི་པ་དོན་ནི་དམ་པ་འོ། །ཞེས་དང་། བཞི་པ་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་
པའི་ཟུང་འཇུག་དེ་དབང་བཞི་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པ་ཡིས། །འདི་ནི་མན་ངག་ལས་ནི་ཤེས། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས།

བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དབང་བཞི་པ་དེ་དབང་གསུམ་པ་དཔེར་བྱས་ནས་བསྐུར་བར་གསུངས་པ་དང་། སམ་བྷུ་ཊ་ལས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་མོས་ན། །ཚིག་གིས་རིན་ཆེན་དབང་བསྐུར་བྱ། །ཞེས་དབང་བཞི་པ་ཚིག་གིས་བསྐུར་བར་གསུངས་པས་དབང་བཞི་པ་དེ་ལ་ཐོབ་བྱ་དོན་གྱི་དང་།སྣོད་རུང་གི་དབང་བཞི་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཟུང་
འཇུག་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི། བུམ་དབང་གསང་དབང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་

བསྐུར་བ་གསུམ་ཐོབ་ནས་དབང་བཞི་པའི་དོན་དུ་མཎྜལ་འབུལ་ཞིང་གསོལ་བ་

693

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འདེབས་པའི་སློབ་མ་ལ། དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་པ་ངེས་པ་དང་
རང་ལྷར་གསལ་བ་ཡིད་ངོར་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དཔེར་བྱས་ནས་ཟུང་འཇུག་ལ་བླ་མའི་ཚིག་གིས་བརྡ་སྤྲད་པའི་སྒོ་ནས་སློབ་མ་ལ་གོ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་སྣོད་རུང་གི་དབང་བཞི་པ་བསྐུར་བ་ཡིན་ས་ནོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་དབང་བསྐུར་ནས་དམ་ཚིག་སྦྱིན་པ་དེ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་མཉེས་
པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྣོད་མིན་ལ་གསང་བའོ། །དེ་ལ་གླང་པོའི་ཤ་དང་རྟའི་ཤ་དང་ཤ་ཆེན་དག་དང་དེས་མཚོན་པའི་ཤ་གཞན་གཉིས་ཏེ་ཤ་ལྔ་རང་གིས་བཟའ་བར་བྱ་ཞིང་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀུན་ལ་ཕྱི་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་དང་གཏོར་མ་
དབུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མགོན་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་
པར་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་ཞིང་མཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་ལ་སྤྱོད་པའི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཁས་པས་རབ་ཉིན་རེ་བཞིན་
དང་། འབྲིང་ཟླ་བ། ཐ་མ་ལོ་རེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འདུས་པ་ལ་
ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་དམ་ཚིག་ལུང་དབོག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་
འཇིག་རྟེན་ན་བཟའ་བྱར་མ་གྲགས་པའི་བཤང་གཅིས་མཚོན་པའི་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་

བཟའ་བྱར་གྲགས་པའི་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པ་བཟའ་བར་བྱ་བ་དང་ཚིག་གི་སྐད་དོད་པ་དཱི་གནས་ལ་ཡང་འཇུག་པས་རང་གི་གསང་གནས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་
གསང་གནས་ཀྱི་པདྨ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གླུ་གར་ལ་
སོགས་པ་དག་གིས་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཕོ་མོ་

694

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བྱ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་དང་མ་གྲགས་པའི་བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཧཱུཾ་གྱིས་ཁ་དོག་དྲི་ནུས་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་སྦྱངས། ཨཱཿས་བདུད་
རྩིར་རྟོགས་པར་བྱས། སྔགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཐོག་མར་འབྱུང་བའི་ཡི་གེ་ༀ་གྱིས་

མང་པོར་སྤར་ཞིང་སྤེལ་བར་བསྒོམས་ན་ནི། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འབར་བ་སྟེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྔགས་ཀྱི་རིག་པའི་སྐྱེས་
བུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། དབང་བསྐུར་ནས་དམ་ཚིག་བསྲུངས་པས་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ལས་ཚོགས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ནད་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆུང་ངུ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པ་དང་དམ་ཚིག་སྟེ་འབྲིང་རི་ལུ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་བསྒྲུབ་
པ་དང་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཉིད་དག་ཀྱང་དབང་
བསྐུར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བ་དང་།ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་ནི་འབད་ཅིང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱས་
ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དབང་བསྐུར་བ་མ་ཐོབ་པ་དང་དམ་ཚིག་དང་
སྡོམ་པའི་བསྲུང་སྡོམ་དང་བྲལ་བས་བསྒྲུབས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གོང་གི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་ཞེས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་འཆད་ན་མི་སྣང་བའི་དངོས་གྲུབ་དང་སྟོབས་ཏེ་རིག་འཛིན་གྱི་བདག་པོར་འགྱུར་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དེ་མངོན་ཤེས་
ཀྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་འགུགས་པའི་མཆོག་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་དངོས་གྲུབ་དག་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་སྐུ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་གསུངས་པའི་བཀའ་

695

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་
ཤིང་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་དག་གིས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔའི་རི་ལུའི་སྒྲུབ་པ། མངག་གཞུག་པ་སྒྲུབ་པ། རྡོ་རྗེ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་དུ་བྱ་བ། གདུལ་བྱ་
མ་དད་པ་དད་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ། རྣམ་སྣང་གི་སྒོ་ནས་བཀྲེས་སྐོམ་ཞི་བའི་སྦྱོར་བ། ལྷ་སོ་སོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། ཟླ་བ་མར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་དམ་བཅུ་བཞི་གང་རུང་ལ་བཤང་གཅིས་མཚོན་པའི་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་ནི་ཤ་ཆེན་གྱིས་མཚོན་པའི་ཤ་ལྔ་རྣམས་ཆ་ནི་མཉམ་པར་བྱས་ནས་རི་ལུ་སྲན་མ་ཙམ་བྱས་པ་གྲིབ་མ་ལ་བསྐམས་ནས་ཁམ་ཕོར་ཏེ་ཐོད་པ་ཁ་
སྦྱོར་གྱི་ནང་དུ་བཞག་ནས་ནི་རང་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པས་གཏོར་མ་ལྟར་
བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་ཡི་གེ་གསུམ་ཐུན་བཞིར་བཟླས་པ་བྱས་ཏེ། དྲོད་དུ་མེ་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟགས་སུ་བྱུང་བ་ན་ནང་རེ་བཞིན་རི་ལུ་རེ་ཟོས་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རིག་འཛིན་བརྙེས་པ་ཀུན་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེ་དེ་དང་ཚེ་མཉམ་པར་འཁོད་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མངག་གཞུག་པ་སྒྲུབ་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་མངག་གཞུག་པ་བསྐུལ་བ། མངག་གཞུག་པ་སྒྲུབ་པའི་གནས་དང་དུས། མངག་གཞུག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན། མངག་གཞུག་པ་བསྐུལ་བའི་སྙིང་པོ། མངག་གཞུག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ལ། མངག་གཞུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། རིགས་སོ་སོར་

696

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དབྱེ་བའི་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་དང་། མངག་གཞུག་པ་བསྐུལ་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་མངག་གཞུག་པ་བསྒྲུབས་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཧྲཱིཿའདི་ནི་གསང་བ་གནོད་སྦྱིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་
རྗེ་སྟེ་གཙོ་བོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཁྲོ་བོ་གསུམ་མངག་གཞུག་པ་སྒྲུབ་པའི་
ཐབས་ཀྱི་ཚིག་མཆོག་གོ །དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གང་རུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་ཡི་གེ་ཧྲཱིཿནི་དམར་པོ་འོད་ཟེར་བཟང་
པོ་སྣ་ལྔ་འབར་བ་ཀུན་ནས་འཁྲིགས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་སུ་བསམ་
ཞིང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་
སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཀུན་གྱིས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་བ་སྤྱན་
དྲངས་པ་རྣམ་པར་བསྒོམས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་པ་དེའི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་

ཡི་གེ་ཨཱཿདང་། གསུང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཁཾ་དང་། ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དྷཱི་ལ་གནས་པ་སྟེ་ཞུགས་པར་བསམས་པའི་ཨཱཿཁཾ་དྷཱི་གསུམ་པོ་འདི་ནི་
གསང་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཧྲཱིཿདེར་ནི་དབབ་པར་བྱ་ཞིང་ཧྲཱིཿཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་
ཨཱཿཁཾ་དྷཱི་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་ལས་མངག་གཞུག་པ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ལ་ཡི་གེ་ཨཱཿའདི་ནི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་སྟེ་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྙིང་པོ་དང་ཁཾ་ནི་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་
སྔགས་ཀྱི་ལྷ་ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་སྟེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྙིང་པོ་དང་།དྷཱི་
ནི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་ཁྲོ་བོ་གནོད་མཛེས་བྱིན་གྱིས་

རློབ་པ་སྟེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྙིང་པོའ། །ོ

697

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

༈ གཉིས་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷར་

བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་དྲག་པོའི་གཟུགས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་གནོད་མཛེས་རང་གི་བཀའ་ཉན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་།འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཕྱག་ན་པདྨོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་
ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་རྟ་མགྲིན་རང་གི་བཀའ་ཉན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་པས་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་སྟེ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོའི་
གཟུགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་བསྒོམས་ནས་གསང་བ་སྟེ་རང་གི་བཀའ་ཉན་པའི་གནས་སུ་བཞག་གོ །
གསུམ་པ་ནི། སྒྲུབ་པའི་མངག་གཞུག་པ་དེ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་གྱི་རིགས་ཀྱི་གསང་བ་ཁྲོ་བོ་གསུམ་རང་གི་བཀའ་ཉན་པའི་གནས་སུ་
གཟུངས་པའི་ཐབས་སོ། །དེ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་རྡོ་རྗེ་ལ་
གནས་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གནས་པར་ཉོན་མོངས་པས་མི་གཡོ་
བས་ན་མི་བསྐྱོད་པའམ་ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་བའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པས་ན་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ་དེའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་གནོད་མཛེས་ནི་རབ་ཏུ་བརྟག་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། འོད་
དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་པདྨ་ལ་གནས་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་

གྱི་དབུས་སུ་གནས་པར་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེ་སྟེ་འོད་ཟེར་ཆེན་
པོ་དང་ལྡན་པའི་ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཟླ་བ་ལ་གནས་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གནས་པར་

སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཁྲོ་བོ་

698

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གཤིན་རྗེ་གཤེད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། རང་དང་མངག་གཞུག་པའི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་

སྙིང་གར་ཨཱོཾཿབཀོད་ནས་རང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པ་ཡིས་ཐུགས་ཀའི་
ཨཱོཾཿལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་མངག་གཞུག་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་
ཀྱི་སྙིང་གར་བཏབ་ནས་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བར་བསམ་ཞིང་ཨཱ་ཁཾ་དྷཱི་ༀཱ་ཞེས་བཟླ་ཞིང་བཀའ་བསྒོས་པས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དངོས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་
པོ་མ་བཟོད་ནས་ཁྲོ་བོ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྟེ་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བར་
མཛད་དོ། །མངག་གཞུག་པ་བསྐུལ་བ་དེ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་
གྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྟེ་ཐུགས་རྒྱུད་སྐུལ་བར་བྱེད་
པའི་ས་བོན་ༀ་འདིའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་

འཁོར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཕྱག་ན་མདུང་རྩེ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་དང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྕགས་ཀྱུ་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི། མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་མཆོག་འཛིན་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པའི་འཁོར་རྣམས་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་མངག་གཞུག་པར་བསྐུལ་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སྟེ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་རྣམས་རབ་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །སྒྲུབ་པ་པོ་རང་འདི་ཡིད་ཉམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རིའི་རྩེ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་མཐའ་ཆུས་བསྐོར་བའི་གླིང་སྟེ་སྐམ་ས་དང་ལྷ་ཁང་དང་སྐྱེད་མོས་
ཚལ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྐྱེ་བོའི་འདུ་འཛིས་དབེན་པའི་གནས་སུ་མངག་གཞུག་པ་བསྒྲུབས་ན་ཟླ་བ་ཕྱེད་ནི་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཏེ་འདོད་པའི་མངག་གཞུག་པ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པར་གདོན་མི་ཟའོ། །བཞི་པ་ལ། རིག་འཛིན་གྱི་འཁོར་

699

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཚད་མེད་པ་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཁྲིད་ནས་མཆོག་འགྲུབ་ཚུལ་
དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་ཅན་མངག་གཞུག་པ་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེའི་མངག་གཞུག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་རབ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་གྱི་ཚོགས་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འགྲུབ་
པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མངག་གཞུག་པ་འགྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་མངག་གཞུག་པ་དེས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཁྲིད་ནས་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞིང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྔགས་བླ་མེད་
ཀྱི་ལམ་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་ཆོས་གསུངས་པ་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་དོན་ཉམས་སུ་
བླངས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡང་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དམ་
ཚིག་རྡོ་རྗེ་བཞད་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
ལྔ་པ་ནི། མངག་གཞུག་པ་བསྐུལ་བ་དེ་ལ་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་གནོད་
སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མངག་གཞུག་པ་ཐམས་ཅད་སྐུལ་བར་བྱེད་པའི་སྙིང་པོ་སྣོད་མིན་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་གསང་བའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་
བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ཧཱུཾ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་འཛིན་ཅིང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ཨཱཿདང་། སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་དགོད་པ་སྟེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ༀ་རྣམས་ནི་ཡིན་ནོ། །ཡི་གེ་གསུམ་བཟླས་པས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མངག་གཞུག་པ་དག་རྟག་ཏུ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དུས་

700

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཐམས་ཅད་དུ་བསྐུལ་བར་བྱའོ། །དྲུག་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། མངག་གཞུག་པས་
ལས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མངག་གཞུག་པ་བསྒྲུབས་པ་དེ་ལ་འོག་ནས་བཤད་པའི་དམ་ཚིག་བཞི་པོ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་ཚོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་མངག་གཞུག་པ་བསྒྲུབ་
པར་བྱ་བའི་ཚིག་འདའ་བར་མི་བྱ་བས་ན་དམ་ཚིག་གི་གནས་སོ། །དེ་གང་ན་རང་ནུས་ལྡན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཟླས་པས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་སྐུལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དམ་ཚིག་བསྐུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ། །སད་པར་བྱ་བ་བསྐུལ་བར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་

གི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་མངག་གཞུག་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དམ་ཚིག་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དམ་ཚིག་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་སུ། །འོད་ཟེར་འགྱེད་པ་གཏོང་བ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངག་གཞུག་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་སྔགས་སྤེལ་
ནས་བོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟློ་བའི་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་དམ་ཚིག་སྟེ་བོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཉིད་ལས། རྡོ་རྗེ་ཅན་ཀུན་སྤྱན་འདྲེན་པས། །རྡོ་རྗེ་ཅན་ཀུན་སྤྱན་དྲངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ཉིད་རིགས་གསུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཅན་ལ་གནས་པའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་
གྱི་མཚོན་ཆ་འཕྲོས་པས་ཡེ་ཤེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཀར་བཏབ་ནས་དེ་
དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ནུས་མཐུ་རྣམས་འོད་ཟེར་གྱི་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་དྲངས་ནས་
མངག་གཞུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་གཞུག་པ་དང་། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་

701

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་མངག་གཞུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་བཏབ་སྟེ་བཀའ་བསྒོ་བར་
བསྒོམ་པ་ནི་དམ་ཚིག་པ་བཅིང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་གནས་དེ་
ཡི། །འོད་ཟེར་གྱིས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཀུན། །བསྡུས་ནས་གོང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སུ། །བཅིངས་པ་
བཅིང་བ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་
དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ན་རྣམ་སྣང་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནང་
ལ་གཞོལ་བས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་མངག་གཞུག་པར་བསྒྲུབས་ནས་དེས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་དུ་ཁྲིད་དེ་མཆོག་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་ན། རྣམ་སྣང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཟླ་བ་ལ་གནས་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་

དབུས་སུ་ཧྲཱིཿདམར་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་གཅིག་བསམ། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་
གྱིས་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་

པ་ཅན་དུ་སྤྱན་དྲངས་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཨཱཿ དང་། གསུང་རྡོ་རྗེའི་
རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཁཾ་དང་། ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དྷཱི་ལ་ཞུགས་པར་
བསམ་ཞིང་ཨཱཿ ཁཾ་དྷཱི་གསུམ་ཧྲཱིཿ ཡིག་ལ་བསྟིམ་པས་དྷཱིཿ ཡིག་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས་ཨཱཿདང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་བསྐྱེད་པའི་གནས་གསུམ་དུ་ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་ཏེ་མངག་གཞུག་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དམ་ཚིག་པ་ལ་དགུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་པར་བྱས། སླར་ཡང་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་

702

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་བཏབ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ནུས་མཐུ་ཐམས་ཅད་འོད་
ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་དྲངས་ནས་མངག་གཞུག་པའི་ཐུགས་ཀར་གཞུག་ཅིང་དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་འཕྲོས་ཏེ་མངག་གཞུག་པའི་ཐུགས་ཀར་བཏབ་ནས་ངག་ཏུ། ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་ཡ་མཱནྟ་ཀྲིཏ་ཨཱཿ ཞེས་ཟློས་ཤིང་མངག་གཞུག་པར་བསྒྲུབས་ནས་འགྲུབ་པ་ན། ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་ཡ་མཱནྟ་ཀྲིཏ་བུདྡྷ་ཀྵེ་ཊ་ནྱ་ཏི་ཞེས་བཟླས་ན་མངག་གཞུག་པ་དེས་སྒྲུབ་པ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཁྲིད་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་མཚོན་ནས་མངག་གཞུག་པ་གཞན་གཉིས་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་མངག་གཞུག་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པས་འགྲུབ་པའི་མངག་གཞུག་པ་དེས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་པ་ནི་ཐོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡང་གོང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་སྲ་བའི་གཟུགས་ཅན་རྨད་དུ་བྱུང་བར་
སྒྲུབ་པ་པོས་བསྐུལ་ན་མངག་གཞུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ལས་
གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྲིད་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ཚར་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་

ལས་རྣམས་བྱེད་པར་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །
༈ བདུན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་གང་ལ་མངའ་བའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །༈ གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་བསྟན་བཅོས་ལ་མཁས་པ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཞིང་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་དང་ལྡན་

703

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པའི་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་གལ་ཏེ་རང་གིས་དབང་དུ་བྱ་བར་འདོད་ན་རིགས་གསུམ་གྱི་མཆོག་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སོགས་གསུམ་རང་གི་ངོ་བོར་འཛིན་
པའི་འཇམ་དཔལ་ཆེན་པོའི་སྐུ་སྣོད་མིན་ལ་གསང་བ་ཆེན་པོ། འོག་ནས་བཤད་པ་འདི་བསམ་ཞིང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། གསང་བའི་བསྐུལ་བ་དག་གིས་ཏེ་ནང་ལ་གཞོལ་བ་བྱིས་པ་ལྟར་གཞོན་ཤ་ཅན་གྱི་འཇམ་དཔལ་ལ་སེམས་པའི་བློ་དང་ལྡན་པའི་
གྲགས་ཆེན་གྱིས་ཏེ་ནུས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་གནས་ལྔ་དག་ཏུ་སྔགས་རྣམས་འགོད་པ་དང་གཏོང་བ་ཤེས་པའི་སྔགས་པས་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསམས་པའི་དབུས་སུ་སྟེ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཇམ་དཔལ་སྟོབས་པོ་ཆེ་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ན་བཟའ་དང་རྒྱན་ཐམས་ཅད་དམར་པོ་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་སོར་མོ་ལྔའི་ནང་ནས་རཾ་ལས་བྱུང་བའི་མདའ་ཨུཏྤལ་དམར་པོ་ཁ་མ་བྱེ་བའི་
མདེའུ་ཅན་ལྔ་འདྲེན་ཅིང་གཡོན་ན་མཾ་ལས་བྱུང་བའི་གཞུ་ༀ་ལས་བྱུང་བའི་གཞུ་རྒྱུད་ཅན་བསྣམས་པ། མདའ་ལྔ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་
ལ་ཡོད་པའི་དྲེགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྨོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མེད་པར་བྱེད་པའི་མདའ་ལྔའི་ངོ་བོར་བསམ་པའི་ཧཱུཾ་ༀ་སྭཱ་ཨཱཿཧཱ་རྣམས་དབུ་རྒྱན་གྱི་རྩེ་མོ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ག་སྤྱི་

བོ་ལྟེ་བ་གསང་བ་རྐང་པའི་གནས་ལྔ་དག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་སྟེ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཡང་དག་པར་སྤྲོ་ཞིང་རབ་ཏུ་དབབ་པར་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་དངངས་ཤིང་བརྒྱལ་བར་བསྒོམས་པའི་བསམ་གཏན་འདི་ནི་དུས་ཟླ་བ་ཕྱེད་དུ་བསྒོམས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་དབང་དུ་འགྱུར་བར་སྔགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གསང་བ་རྡོ་རྗེའི་དོན་གྱི་བློ་

704

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཡིས་གསུངས་སོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། རྟེན་ནང་ལ་གཞོལ་བས་རང་གི་ལྷའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་རང་དང་བསྟན་པ་ལ་མ་དད་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་
མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་དབུས་སུ་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་རྟེན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ནི་བསམ་པར་བྱས་
ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག འདོད་ཆགས། ང་རྒྱལ། ཕྲག་དོག་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་དང་། ལ་སོགས་པས་ༀ་ཨཱཿསྭཱ་ཧཱ་རྣམས་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་འཁོར་ལོ་པདྨ་རིན་པོ་ཆེ་རལ་
གྲི་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དང་། སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གསུམ་དང་ལ་སོགས་པའི་རིན་འབྱུང་དང་དོན་གྲུབ་ཏུ་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་མིག་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་ༀ་ཡིག་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བར་བསམས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་འདི་དག་གིས་མདུན་གྱི་ནམ་

མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་མཐོང་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་
དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་ན། དེས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟེན་པ་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀུན་གྱི་གཟུགས་དག་ནི་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཅན་དུ་མངོན་སུམ་
དུ་མཐོང་ནས་རང་དང་བསྟན་པ་ལ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ ལྔ་པ་ནི། བཀྲེས་སྐོམ་དང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྣམ་པར་བསམས་ན་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་བཀའ་བཞིན་དུ་བཀྲེས་

705

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་གཟུགས་ཆེན་པོར་བསམས་པའི་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམས་ནས་རང་གི་ཁའི་ནང་གི་
རྐན་ཕུག་ཏུ་ཡི་གེ་བཾ་ནི་དཀར་པོ་ཟླ་བ་ཉ་གང་བ་ལྟ་བུ་མགོ་ཐུར་དུ་བལྟ་བ་བདུད་རྩིའི་

རྒྱུན་འཛག་པ་གཅིག་བསྒོམ་ཞིང་། ཡི་གེ་ༀ་ནི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ལྕེ་ལ་འདུག་པར་བསམས་ལ་བཾ་ཡིག་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་ༀ་ཡིག་གི་སྟེང་དུ་བབས་པ་ལྕེ་ཐོག་ཏུ་བྱུང་བ་མྱངས་པ་ལས་བཟའ་བར་བྱ་བ་འཕྲོད་པ་དང་མི་འཕྲོད་པ་ཀུན་གྱི་

ནད་མེད་པའི་གནས་ཏེ་བདེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་ལང་ཚོ་དང་ནད་མེད་པ་དང་བདེ་བ་དམ་པོ་རབ་ཏུ་སྟེར་བས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུས་བརྒྱན་པ་སྟེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་
བུ་ལྟར་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། དུག་དང་སྦྱར་དུག་དང་འབྱུང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཉེ་བར་འཚེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་དོན་
རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་
བུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ དྲུག་པ་ལ། དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེའི་སྒོ་ནས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་

ཚུལ། སྐུལ་བྱེད་མའི་སྒོ་ནས་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ། ཛམྦྷ་ལའི་སྒོ་ནས་ནོར་སྒྲུབ་ཚུལ། གནོད་སྦྱིན་མོ་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལས་སྒྲུབ་པ། མཁའ་འགྲོ་མ་གཉིས་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་འབྲས་བུ་གཉིས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་སྣང་གི་སྒོ་ནས་བཀྲེས་སྐོམ་ནི་བའི་ལས་སྦྱོར་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་ཞེས་དྲང་

706

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ངོ་། །གང་ལས་ན་རྡོ་རྗེ་གསུང་ལས་སོ། །གང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་པ་སྟེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་མཆོག་བཱིཿའདིའོ། །གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་ཕྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་རྟེན་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། གསུང་ས་བོན་ལས་
བྱང་ཆུབ་པ་བ་བཱིདང་། ཐུགས་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྐུ་
རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མཚན་དཔེའི་རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐུ་མདོག་ཅུང་ཟད་སེར་བ་རྡོ་རྗེ་འགྱིང་བ་སྟེ་ཞལ་ཕྱག་གི་
གྲངས་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་རིན་འབྱུང་དང་འདྲ་བ་ཞི་བའི་ཉམས་ཅན་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་རྒྱན་ཏེ་པྲོག་ཞུ་ཅན་དུ་བསམ་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་།འདུ་བྱས་པའི་རིག་མ་མཱ་མ་ཀཱི་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུམ་གྱི་པདྨར་རིན་འབྱུང་རིགས་བདག་ཏུ་བཞུགས་པའི་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེ་ལ་མཱ་མ་ཀཱིས་འཁྱུད་པ་དབུས་སུ་བཀོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་ལྷོ་དང་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་བཀོད་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཐམས་ཅད་འོད་བཟང་པོས་
བརྒྱན་པ་སྟེ་བསྐོར་བར་བསམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ། །མཱ་མ་ཀཱི་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་
སྟོང་པ་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པ་བརྩམ་
པར་བྱའོ། །དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གསུངས་པ་ལས་ཐུགས་སྤྲོ་བའི་དཔའ་བོ་

707

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།
བརླབས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེའི་སྒོ་ནས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་
ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་
ཞིག་མཛད་ནས་ན། སྒོ་ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབྱངས་གཅིག་གིས་
བསྟོད་པར་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་སྐུལ་བྱེད་མའི་སྒོ་ནས་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ལས་སྐུལ་བྱེད་མ་བསྒོམས་པ་སྟེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་གྱི་ཚིག་ཙུཾ་འདིའོ། །དེ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་
བ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་ཆོ་ག་ཡིས་ཏེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་ཡུམ་གྱི་
པདྨར་བསྐྱེད་པ་ཕྱིར་སྤོ་བ་དང་ཚུར་འདུས། རང་གི་གནས་སུ་བཞག་པའི་དཀྱིལ་

འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཉི་གདན་
གྱི་དབུས་ཀྱི་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་སྟོང་པར་སྦྱངས་པའི་དབུས་སུ་བསམ་
པ་སྟེ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པའི་སྟེང་དུ་ཙུཾ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་བྱེད་པས་ན་གྲགས་ཆེན། བགེགས་ཀྱི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ལ་དབབ་པ་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་སྐུལ་བྱེད་རྡོ་རྗེ་མ་བསྒོམ་མོ། །
དེ་ཡང་རྣ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྔགས་

708

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
ཀྱི་ལྷ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་དྲུག་གི་ཚིག་སྟེ་ཕྱག་གཡས་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་པདྨ། གཡོན་དྲིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་དགོད་པ་སྟེ་འཛིན་པའི་ཁ་དོག་དཀར་མོར་རབ་ཏུ་
བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་བསམས་ལ། དེའི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་གསུམ་དུ་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་སྟེ་ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་པའི་བྱིན་བརླབས་བྱས་ལ་རང་རྡོ་རྗེ་མི་
བསྐྱོད་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྐུལ་བྱེད་མ་དང་དམ་ཚིག་སྟེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་པ་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་ཐམས་

ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །སྐུལ་བྱེད་མའི་སྐུ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་འཕྲོ་བ་
དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། སྐུལ་བྱེད་མའི་སྒོ་ནས་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་

སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན་རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་པ་པོས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ལོངས་སྤྱོད་པར་སེམས་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་གནོད་གནས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་བཤད་སྙམ་པའི་ཐུགས་རྩེ་
གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོའི་ཚུལ་ཏེ་གནོད་གནས་ཀྱི་ས་བོན་ཛཾ་འདིའོ། །དེ་
ཡང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་པར་བསྒོམས་པའི་དབུས་སུ་བསམ་པ་སྟེ་སྟོང་
པའི་ངང་ལས་སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་དག་སྟེ་པད་ཟླའི་སྟེང་དུ་ཛཱཾ་སེར་པོ་
ཆོ་ག་ཡིས་ཏེ་ཛཱཾ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྟེ་གསེར་ལ་

709

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲུ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་རྣམས་ཐམས་ཅད། འོད་ཀྱི་རྣམ་

པར་བསྡུས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་གནོད་གནས་སྒོམ་པ་པོས་ཛཱཾ་ཡིག་ལ་དབབ་པ་སྟེ་བསྟིམ་པར་

བྱས་པའི་ཛཾ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བཱི་ཛ་པཱུ་ར་ཛཱཾ་གྱིས་མཚན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས་རང་ཉིད་གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་གནོད་གནས་སེར་པོ་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དབུ་རྒྱན་ཅན་སེར་ནག་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་བཱི་ཛཱ་པཱུ་ར་ལྕགས་ཀྱུ་མདའ་འཛིན་པ། གཡོན་དང་པོས་རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཞགས་པ་བཟང་པོ་དང་བཅས་པའི་ནེའུ་ལེ་དང་གཞུ་འཛིན་པ་ཞི་བའི་
ཉམས་ཅན་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་གསུས་པ་

ཆེ་བ་གནོད་སྦྱིན་མིའུ་ཐུང་གི་གཟུགས་འཛིན་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཆོ་ག་ཡིས་ཏེ་དེའི་སྤྱི་བོ་མགྲིན་པ་སྙིང་ག་ལྟེ་བ་གསང་གནས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་གནས་ལྔ་དག་ཏུ་ༀ་ཨཱཿཧཱུཾ་སྭཱ་ཧཱ་ལྔ་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་། འོད་དཔག་མེད། མི་བསྐྱོད་པ། རིན་འབྱུང་།དོན་གྲུབ་ལྔ་རྣམས་བསྒོམས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །
དེ་ནས་རང་གི་མདུན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་དུ་ཛམྦྷ་ལའི་སྐུ་གཟུགས་ཡོད་ན་བཞག་སྟེ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱས་སྟོང་པར་སྦྱངས་པའི་སྟོང་པའི་ངང་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་པད་ཟླའི་སྟེང་དུ། ཛཾ་སེར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་གསང་གནས་སུ་ཧཱ་ལས་དོན་གྲུབ་བསྐྱེད་པའི་བར་བདག་བསྐྱེད་བཞིན་དུ་བསྒོམས་ནས། དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཛམྦྷ་ལ་རང་འདྲ་བ་གཉིས་པ་ཕྱུང་སྟེ་མདུན་གྱི་ཛམྦྷ་ལ་ལ་བསྟིམ་སྟེ་དབུ་རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་
ཡུམ་ཆོ་ག་ཡིས་ཏེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་བབས་པའི་བྱང་ཆུབ་

710

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུན་གྱིས་ཛམྦྷ་ལ་དེ་ལ་དབང་བསྐུར་བར་བསམ་ཞིང་རང་གི་ལག་གི་
ཛཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩིའི་ཆུ་དེའི་བསམ་གཏན་གནས་ཏེ་མདུན་གྱི་རིན་པོ་
ཆེའི་སྣོད་དུ་འདུག་པའི་ཛམྦྷ་ལའི་སྤྱི་བོར་དབབ་ཅིང་། ༀ་ཛམྦྷ་ལ་ཛཱ་ལཱེན་ཏྲཱ་ཡེ་སྭཱཧཱ་
ཞེས་ཆུ་སྦྱིན་དབུལ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གནོད་སྦྱིན་གནོད་གནས་དབང་པོ་འོད་ཆེན་ཏེ་མཉེས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་གང་འདོད་པ་དེ་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། །ཐ་མལ་གྱི་རྟོག་པས་མི་ཕྱེད་པའི་གནོད་གནས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་
དེ་ཉིད་འདའ་བར་མི་བྱ་བས་ན་དམ་ཚིག་རྫས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཏོག་གི་སྟེ་མཐོ་ཞིང་དཔལ་ཏེ་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། ཛམྦྷ་ལའི་སྒོ་ནས་ནོར་བསྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །ཅི་
ཞིག་མཛད་ནས་ན་རྡོ་རྗེ་གནོད་སྦྱིན་མོའི་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡུལ་ལྔ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་དཔལ་ཏེ་དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན་གནོད་སྦྱིན་མོའི་དམ་ཚིག་སྟེ་སྐུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ས་བོན་ཀྵིཾ་འདིའོ། །ཡ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཡིན་ཡང་དེ་ནི་གནོད་སྦྱིན་ཕོ་མོ་
གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཀྵ་ལ་ཨི་བཅུག་པས་ཀྱི་ནི་གནོད་སྦྱིན་མའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཐིག་ལེ་བྱིན་ནས་ས་བོན་དུ་བྱས་པའོ། །ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ངང་ལས་རྡོ་རྗེའི་སའི་དབུས་

711

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གནས་པར་ཏེ་དེའི་སྟེང་དུ་ཀྵིཾ་ལས་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་བྱས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་ལྷམ་པ་རབ་ཏུ་བཟང་པོ་གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པའི་གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཡན་ཆད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཇམ་དཔལ་དམར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ། རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་གསུམ་སྟེ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཅན་དུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གནོད་སྦྱིན་མོ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མདུན་གྱི་ནམ་

མཁའི་དབྱིངས་ནི་གང་བ་སྤྱན་དྲངས་པར་བསམ་ཞིང་དེ་དག་ལ་མེ་ཏོག་དང་སྤོས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དང་བདུད་རྩི་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་མཆོད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་
འཁྲིགས་པས་ལེགས་པར་མཆོད་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྦྱོར་བས་གནོད་སྦྱིན་མོ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་དབབ་པར་རྣམ་པར་བསམས་ལ། གནོད་སྦྱིན་མོའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲིན་ཏེ་ཚོགས་དག་མ་ལུས་པ་གནོད་
སྦྱིན་མོའི་གཟུགས་ནི་གཅིག་ཏུ་བསམ་པར་བྱ་ཞིང་དེའི་ལུས་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་རྡོ་
རྗེའི་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་པ་ལས་བྱེ་བྲག་གིས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་པ་གནས་གསུམ་དུ་བསྟིམ་

པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརླབས་བྱས་ཏེ། དེའི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ལྔར་
བསམ་གཏན་ཏེ་ༀ་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་ལྔ་ལས་རིགས་ལྔ་བསྒོམ་པར་བྱས་ནས་དབུ་རྒྱན་ལ་ནི་གནོན་པའི་དོན་དུ་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་བསྒོམ་མོ། །
སྙིང་གར་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་ཀྵ່

་བསྒོམས་ལ་རང་གི་རྡོ་རྗེ་དང་དེའི་གསང་གནས་

712

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
ཀྱི་པདྨ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཏེ་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་

ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པ་བརྩམ་པར་བྱའོ། །གནོད་སྦྱིན་མོ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ཏེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམས་པར་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །
༈ ལྔ་པ་ནི། གནོད་སྦྱིན་མོ་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་

སོ། །ཅི་ཞིག་མཛད་ནས་ན། རྡོ་རྗེའི་སྔགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྟེ་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་སྟེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་
ཚུལ་དེ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སོ། །གང་ན་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྲ་མོ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་འདི་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་མཁའ་འགྲོ་མ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྔགས་སྐྱེས་དང་ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་

མཁའ་འགྲོ་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་
གནས་ཐིམ་གསུམ་མ་བྱུང་བའི་ཕོ་ཉ་མོ་དང་ཕྱི་མ་ནི་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་
ཐིམ་གསུམ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མ་ཐོབ་བར་གྱི་ཕོ་ཉ་མོ་རྣམས་ལ་
འཇོག་ལ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པའི་

713

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འཕགས་མ་གཅིག་ལ་འཇོག་ལ་དེ་ཡང་སྔགས་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་གཟུགས་སྣ་
ཚོགས་ལེན་པས་ན་སྐུ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་།སྒྲ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་པར་
བྱེད་པས་ན་གསུང་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ཡིད་ལ་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་རྣམས་འཐོབ་པར་ནུས་པས་ཐུགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ། སྐུ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མའི་
གཟུགས་འདྲ་བའི་གཟུགས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་འོད་བཟང་པོ་འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་དང་པདྨ་རཱ་ག་དང་བཻ་ཌཱུརྱ་དང་མར་གད་ལ་སོགས་པའི་འོད་དང་འདྲ་བའི་མདོག་ཅན་དེ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་དེས་རི་ལུ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབས་པའི་
རྫས་བྱིན་པ་ལོངས་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔགས་ལ་གཞོལ་བའི་རིག་པ་འཛིན་པའི་དབང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཕྲ་མོ་དག་སྟེ་མི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་དག་སྟེར་བ་ལ་གནས་པའོ། །
གནོད་སྦྱིན་རྒྱལ་མོ་ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་ཕུང་སོགས་དང་སྟོང་བ་གསུམ་མི་སྣང་བ་སྟེ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་དུ་
འཇུག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡང་དག་
པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེར་བ་དང་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་

རློབ་པ་སོགས་བྱེད་དོ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ལྷན་
སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ཚེ་འདི་ལ་མངའ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །མཁའ་འགྲོ་མ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་དེ་ལ་འོག་

714

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ནས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེའི་དངོས་གྲུབ་སྟེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉུག་མའི་
གཟུགས་སྣོད་མིན་ལ་གསང་བའི་དངོས་གྲུབ་སྟེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་སོ། །མཁའ་འགྲོ་མ་གཉིས་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་

སུ་གུར་ལས་གསུངས་པའི་གཙུག་ཏོར་འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་ཕྲེང་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་
སྟེ་མཁའ་འགྲོ་མ་གཉིས་ཐོབ་པ་སྟེ་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བཟླས་པས་འོད་ཟེར་ཤིན་ཏུ་འབར་བས་མཛེས་པའི་གཟུགས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྣ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་ཐམས་
ཅད་དུ་རྒྱུ་བ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་ཚིམ་ཞིང་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་སྔགས་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་
ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ལ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་བདག་པོ་དང་འདྲ་བར་འདོད་པའི་
དོན་རྣམས་མྱུར་དུ་ཕོ་ཉ་མོ་དེས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བྱེད་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་
མཆོག་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་སངས་

རྒྱས་རྡོ་རྗེ་རབ་བསྒོམ་པ་སྟེ་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་ཀྱང་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གསུམ་པ་ལ། སྤྲོས་མེད་བསྡུས་པའི་སྤྱོད་པ་བྱ་ཚུལ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་ཚུལ་དང་། སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཐུན་

715

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མོང་བའི་ཆོ་ག་དང་། སྤྱོད་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་པོས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་དང་། སྤྱོད་པའི་གཞུང་ཉེ་བར་བསྡུ་བ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། མཚམས་སྦྱར་སྔོན་འགྲོས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཆ་ལུགས་བསྒྱུར་དགོས་པར་བསྟན་པ། རིགས་གསུམ་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་སྤྱོད་པ་བྱ་ཚུལ། ཁ་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ། ངེས་དོན་གྱི་དམ་ཚིག་བཞི་ལ་གནས་པར་བྱ་བ། རང་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མ་མ་རྙེད་ན་
ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། གནོད་སྦྱིན་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་བསྟན་ནས་ཐབས་དེས་ཕྱག་རྒྱ་མོ་རྙེད་ན། དེ་ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་

འབྱོར་པས་ཕྱག་རྒྱ་མོ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་
དཔག་མེད་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། རང་
དང་རིག་མ་ལྷའི་ཆས་སུ་འཇུག་པའི་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྤྱོད་པ་འདི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཕྱུང་

ངོ་། །དེ་གང་ན་རང་གི་ལུས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་ངག་གསུང་རྡོ་རྗེ་དང་སེམས་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་
རྣམས་སུ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་རང་དང་རིག་མ་གཉིས་ཀ་རང་གི་ཚུལ་ལམ་གཟུགས་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་རང་རང་གི་འདྲ་འབག རྒྱན། ཕྱག་མཚན། ན་བཟའ། ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྷ་རང་རང་གི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཆས་སུ་འཇུག་པ་དེ་བྱས་ཏེ་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དུ་ལོངས་སྤྱད་ན་མངོན་པར་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

716

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

༈ གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་དང་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པས་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་རང་དང་རིག་མ་ལྷའི་ཆས་སུ་འཇུག་པའི་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་སོ། །དེ་ཡང་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམ་སྣང་གི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྡོམ་པ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་མ་
དེས་ཀུན་ཏུ་བསྡམས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ཡང་། ལོ་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ནི། རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་རྣམ་པར་བཀློབས། །བཞིན་སྡུག་མིག་གི་དཀྱུས་རིང་བ། །རྙེད་ནས་
ལེགས་པར་བསླབས་པ་དེ། །སྤྱན་གྱི་གོ་འཕང་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་འདྲ་འབག་ཕྱག་མཚན་རྒྱན་ན་བཟའ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱན་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཆས་སུ་འཇུག་ཅིང་། རང་ཉིད་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་དང་དབུ་རྒྱན་དང་འདྲ་འབག་ཕྱག་མཚན་རྒྱན་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་རྣམ་སྣང་གི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཇི་འདྲ་བའི་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་རིག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །
ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་མཱ་མ་ཀཱིའི་རིགས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་མ་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གིས་བསྟན་པས་ཆོ་ག་ཤེས་པ་སྟེ་འགོ་སྨོས་
པས་གོ་བའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྒྱུ་རྩལ་
རེ་བཞི་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བར་བསླབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་རང་གཉིས་ཀ་མཚན་མས་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་མཱ་མ་ཀཱིའི་འདྲ་འབག་སོགས་ཀྱི་ཆས་སུ་འཇུག་པ་བྱས་ཏེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་རིག་པ་བརྟུལ་
ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པར་བྱའོ། རང་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དུ་

717

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་གི་བཙུན་མོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྟེ་གོས་དཀར་
མོའི་ཆས་སུ་འཇུག་པ་བྱས་ཏེ་རབ་ཏུ་གནས་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཞན་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་སྙོམས་འཇུག་གི་མཆོད་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཆེན་པོ་དེ་དུས་ཐོ་རངས་སྔ་དྲོ་
ཕྱི་དྲོ་སྲོད་བཞིར་ནི་རབ་ཏུ་བྱའོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པས་ཟས་གོས་སོགས་སྦྱིན་བདག་ལ་ལྟོས་པའི་གཡེང་བ་སྤངས་ཏེ་སྡོང་བུ་རྩ་བ་འབྲས་བུ་ཡི་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་སྤྱད་པར་བྱ་ཞིང་སྤྱོད་པ་ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་བྱས་ན་འོན་ཏང་སྟེ་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔ་པོ་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྟེ་
འབྲས་དུས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཀུན་མྱུར་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འཐོན་
པར་འགྱུར་རོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རྟག་ཏུ་གཞན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ནོར་རྣམས་རྐུ་བ་སྟེ་རང་རྒྱུད་ལ་བླང་བར་བྱ་ཞིང་
སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་
བཅུག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་པའི་
གསང་བའང་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དང་དེ་འདྲ་བའི་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་པས་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་འདོད་ཆགས་རྡོ་རྗེའི་གནས་སྤྱོད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་རྫུན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་རང་གིས་རྟོགས་ཤིང་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཚིག་སྨྲ་བའི་སྡོམ་པ་སྟེ་དམ་ཚིག་བཞི་པོ་འདིས་ནི་ཀུན་ཏུ་བསྡོམས་པ་སྟེ་སློབ་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། ། ༈ ལྔ་པ་ནི། གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དང་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་

718

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པར་སྣང་མཛད་དང་ཐུགས་མཆོག་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མ་མ་རྙེད་ན་གང་ལ་འདོད་པ་སྤྱད་པས་མཚན་འཛིན་གྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་དངོས་གྲུབ་རྣམས་འགུགས་པར་བྱེད་པས་ན་ལྕགས་ཀྱུ་མོ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཉིད་སྐ་རགས་སུ་བྱས་པའི་མཱ་མ་ཀཱི་ཕྱག་རྒྱར་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། ༀ་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཅན་བསམ་
གཏན་པ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་རྡོ་རྗེ་
དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་ཕྱུང་ནས་དེ་དང་
སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཁྱེན་པ་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟའོ། །འོ་ན་དེའི་ཚེ་ཁ་ཟས་གང་ལས་བསླང་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་བློ་བརྟན་པ་སྟེ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཚེ་
ནགས་ཚལ་དག་ལ་གནས་པའི་ལྷ་ལ་བསོད་སྙོམས་བསླང་བ་དག་བྱས་ན་ལྷའི་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་བསྟར་བ་སྟེ་སྦྱར་བ་དག་ལྷ་དེ་དག་སྐྲག་ནས་སྟེར་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་སྒྱུ་ལུས་ལ་གནས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་དེས་སྤྱོད་པ་ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ཤིང་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་དངོས་གནས་ལ་ཕྱེ་བའི་
མི་འགྱུར་བ་སྟེ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །༈ བཞི་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ལྷ་མོ་ཀླུ་མོ་

719

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གནོད་སྦྱིན་མོ་ལྷ་མ་ཡིན་ནམ་མི་མོའང་རུང་བ་རྙེད་ནས་ལེགས་པར་བསླབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རིག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པར་བྱས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། ། ༈ ལྔ་པ་ནི། སྤྲོས་མེད་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྔགས་པ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣོད་མིན་ལ་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་དོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པའི་ཚུལ་ཏེ་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱོད་པ་
སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རླུང་

སེམས་ལས། མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱས་པའི་རླུང་སེམས་ལས་རིགས་
འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ དྲུག་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་དེ་
སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་ཀྱི་གསང་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱར་འདུས་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས་གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་དབང་གིས་དངོས་གྲུབ་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་གཙོ་བོར་སོང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་
རྣམས་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལེའུ་དང་། དེ་
བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་ལ་ཡང་ལེའུ་ཞེས་བྱའོ། །

720

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

༈ བཞི་པ་ནི། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། །འོ་ན་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པའི་གཞུང་གང་དང་གང་མཐའ་དྲུག་གང་དང་གང་གིས་བཤད་པ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས། སྔགས་ཀྱི་དངོས་
གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད། འདི་སྐད་ཀྱང་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཙནྡན་དང་ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པས་བཤད། ཁུ་བ་དག་གི་སྔགས་རྣམས་ཀུན་ཞེས་པ་ནས། བརྟན་པའི་བློས་ནི་བརྟག་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད། དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་འབྲས་འདོད་
པས་ཞེས་པ་ནས། དམ་ཚིག་ཤིན་ཏུ་འདའ་དཀའ་བའོ་ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པས་བཤད། རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས་ཞེས་པ་ནས། དམ་ཚིག་གསང་བ་བསྒྲག་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད། ཁྱོད་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་གསད་
པར་བྱ་ཞེས་པ་ནས། རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནི་འདི་དག་གིས་ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐུལ་བར་བྱ་ཞེས་པ་ནས། གདོན་མི་ཟ་བར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད། རྟག་ཏུ་གཞན་གྱི་ནོར་རྐུ་ཞིང་
ཞེས་པ་ནས། སྡོམ་པ་འདིས་ནི་ཀུན་ཏུ་བསྡམས་ཞེས་པའི་བར་དགོངས་པས་བཤད། འདོད་ཆགས་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་མོ་ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་སྐྲག་ནས་སྟེར་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད། རྡོ་རྗེ་གསུམ་བདག་ཅན་འདས་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི་དགོངས་པས་བཤད། ལྷ་མོ་ཀླུ་མོ་གནོད་སྦྱིན་མོ་ཞེས་པ་ནས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་པའི་
བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད་དོ། །དེས་ན་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་

721

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་སྒོ་མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་དགོངས་པས་བཤད་པས་ཐོན་པའི་ལམ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དང་། ལུས་
དང་ཡིད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་ཞིང་སྒྲུབ་པ་དང་།སྣོད་ལ་ཡེ་ཤེས་དབབ་པའི་སྦོགས་
ཆོག་དང་། དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐུར་ཚུལ་དང་། ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འཕོ་ཚུལ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལས་ཚོགས་བསྒྲུབ་ཚུལ། སྤྲོས་མེད་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་རྣམས་འཆད་ཚུལ་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྔ་ལ་བཤད་པས་གང་ཟག་ལྔའི་རྒྱུད་ལ་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་བ་སྐྱེས་པ་ནི་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །
༈ བཞི་པ་རྡོ་རྗེ་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་ལ། ལེའུ་སྔ་
ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལེའུ་དང་པོ་ནས་བཅུ་དྲུག་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པའི་
དབང་ཐོབ་ཅིང་། རིམ་པ་གཉིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཅས་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་རང་རང་གི་དམ་ཚིག་དང་། རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགོག་པའི་སྡོམ་པ་ཉམས་སུ་མ་བླངས་ན་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་འདི་གསུངས་སོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་ནས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བསྟོད་པ་ལ་སྟོན་པ་དགྱེས་ནས་གསུང་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ། གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་

722

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བཤད་པ། འདུས་པའི་དོན་འཆད་པའི་རིམ་པ་འབྱུང་ཚུལ་མཇུག་སྡུད་དང་བཅས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གསོལ་བ་བཏབ་བོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་འཁོར་གྱི་

བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྔར་འདུས་པའི་རྒྱུད་བཤད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་མ་ཟད། སླར་ཡང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་སོ། །
གང་ལ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལའོ། །ཇི་ལྟར་དུ་ན་རིགས་ལྔའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞེས་བསྟོད་ནས། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་དོན་བཤད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། །དེ་ཡང་རིགས་ལྔའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཚུལ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བས་ན་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་

རིགས་ཡིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་དང་། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་
ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྐད་དོད་དྷཱ་ཏུ་ལ་དྷ་
རར་བྱས་པས་རྡོ་རྗེ་རིགས་ལྔ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པས་ན་མཁས་པ་ཆེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་མཆོག འབྲས་དུས་ཀྱི་དོན་དམ་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞེས་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་བསྟོད་དེ་ཕྱག་འཚལ་ནས་གསང་བའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་དོན་རྣམས་དབྱངས་ཏེ་གསུང་དུ་

723

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། །ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་རྣམ་པར་སྣང་བར་
མཛད་པ་དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ན་དག་པ་ཆེ། རྡོ་རྗེ་རིགས་ལྔ་པོ་དྲི་མ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་དག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཞི་བ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ལྷན་
སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་དགའ་བ་ཆེ། རང་བཞིན་གྱིས་

འོད་གསལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོག་སྟོན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམ་
པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞེས་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་
འཚལ་ནས། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་དོན་རྣམས་བཤད་དུ་གསོལ། རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་རྒྱལ་པོ། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་

ཉིད་ཡིན་པས་ན་རབ་ཏུ་ཟབ་པ། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་པས་རྡོ་རྗེ་རིགས་ལྔ་ནམ་
མཁའ་སྟེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་གློ་
བུར་གྱི་དྲི་མས་གོས་པ་མེད་པ། སྐུའི་དབང་ཕྱུག་བརྙེས་པས་ན་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་སྟེ་དེ་འདྲ་བའི་རིན་འབྱུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་ནས་སོ། །
གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་
རྒྱལ་པོ་ཆེ། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་ན་མི་རྟོག་པ་ནམ་མཁའ་འམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་རྡོ་རྗེ་རིགས་ལྔ་རང་གི་བདག་ཉིད་
དུ་འཛིན་པ་འདོད་ཆགས་འཁོར་བ་ཟད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྙེས་པ། གསུང་གི་
དབང་ཕྱུག་བརྙེས་པས་ན་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་

724

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཞེས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་ནས་སོ། །གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དོན་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་སྩོལ་བས་ན་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་བསྟར་ཞིང་
མཆོད་པར་བྱེད་པས་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས། གདུལ་བྱ་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་

རྒྱུད་ལ་ཞི་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སོགས་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་མཛད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་དོན་རྣམས་བཤད་དུ་གསོལ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། །དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་དབྱངས་གཅིག་གིས་བསྐུལ་བ་སྟེ་
གསུངས་པའི་བསྟོད་པའི་ཚིག་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཞི་བ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་ལོངས་
སྤྱོད་དེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ན་ནི་བསྟོད་པ་པོ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་
འཆང་དང་འདྲ་བར་ཀུན་གྱིས་བསྟོད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་

ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་མཛད་པས་ན་སྟོན་པ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། སངས་རྒྱས་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་མཛད་པས་ན་རྗེས་སུ་བརྩེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་བསྟོད་པ་ལ་དགྱེས་ནས། རྡོ་རྗེ་གསང་བ་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་བསྲུང་

བའི་དམ་ཚིག་དང་ཤ་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་རྣམས་སྟོན་པའི་གསུང་རྣམ་པར་དག་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་གསུང་ནི་

725

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཀའ་སྩལ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་ལ་བརྩམས་པའི་ཡི་
གེ་ཆེ་སྟེ་བསྟོད་ཚིག་འདི་ནི་ཨེ་མའོ་ཞེས་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་བསྟོད་ཚིག་འདི་ནི་རང་བཞིན་སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བཞིན་དུ་དྲི་མ་མེད་པ་བརྗོད་ནས་བསྟོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༈ གསུམ་པ་ལ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་བསྟན་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཏན་ལ་དབབ་པ། དེའི་ཐབས་སུ་ལྷའི་སྐུ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་པ་དམ་ཚིག་དང་བཅས་པ། འཁོར་གྱི་དྲིས་ལན་གྱིས་བླ་མ་བསྙེན་བཀུར་ཚུལ་བསྟན་པ།
བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དབང་རྫོགས་པར་བསྐུར་བའི་
ཚུལ། ལས་ཚོགས་མཆོད་པ་དམ་ཚིག་རྣམས་སྤེལ་ནས་བསྟན་པ། རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་བ་

བསྟན་པ། ཐོས་བསམ་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་
པ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་ཚུལ་དང་དགུ་ལས། དང་པོ་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་གཞན་གྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དང་། རིམ་
པ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རིགས་གསུམ་གྱི་བཟའ་བ་དང་བསྲུང་བའི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བསྟེན་ཚུལ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བསྟེན་ཚུལ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྟོད་པ་ལ་སྟོན་པ་དགྱེས་ནས་གསུང་བར་ཞལ་གྱིས་

བཞེས་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ། །གང་གིས་ན། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་

726

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་

པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །གང་ན་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་
འདི་གསུངས་སོ། །དེ་གང་ན་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བསྲུང་བའི་དམ་
ཚིག་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་བཞི་ནི་བསྲུང་བར་བྱ་ཞིང་། བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་ཤ་ཆེན་དག་ནི་རྟག་ཏུ་སྟེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཟའ་བར་བྱ་བ་འདི་ནི་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཅན་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་
ནོ། །ཕྱུང་ངོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །
དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ན་སྐུའི་དམ་ཚིག་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སོ། །གང་ཟག་གང་
གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་སོ། །གང་གསུངས་
ན་རྡོ་རྗེ་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆེ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྲུང་བའི་དམ་ཚིག་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་བསྲུང་བར་བྱ་ཞིང་། བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་བཤང་གཅི་དག་ནི་རྟག་ཏུ་སྟེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཟའ་བར་བྱ་བ་འདི་ནི་གསུང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསང་བ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཆེན་པོའ། །ོགསུང་གི་དམ་ཚིག་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་

727

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་

སོ། །གང་ན་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་འདི་ཕྱུང་ངོ་། །དེ་གང་ན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་པ་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པ་སྟེ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པས་བསྲུང་བའི་དམ་ཚིག་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་བསྲུང་བར་བྱ་ཞིང་། བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་ཁྲག་དང་ཁུ་བ་སྦྱར་བ་དག་རྟག་ཏུ་སྟེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཟའ་བར་བྱའོ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་སངས་

རྒྱས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཀུན་གྱི་བཟའ་བ་དང་བསྲུང་བའི་དམ་ཚིག་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཆེན་པོ་
འདི་ནི་རྟག་ཏུ་སྟེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་

བསྲུང་བར་བྱའོ། །དེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གང་ཞིག་བཟའ་བ་དང་བསྲུང་བའི་དམ་ཚིག་འདི་བསྲུངས་པས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འོད་པོ་ཆེ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་ནི་སྐད་ཅིག་སྟེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་དེའི་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་པ་དེ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །༈ གཉིས་པ་ནི། རིགས་གསུམ་གྱི་བཟའ་བསྲུང་གི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་
ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་མོས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ཀྱིས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་

ངག་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོར་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་རྡོ་རྗེའི་

728

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྐུ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ནས་མེ་འབར་བ་དང་།སྨད་ནས་ཆུ་གྲང་མོ་འབབ་པ་ལྟ་བའི་རྫུ་
འཕྲུལ་ཡ་མ་ཟུང་སྟོན་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་དེས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གང་འདོད་པའི་དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཟུད་པའི་ངང་ཚུལ་འདི་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་དམ་ཚིག་མཆོག་ཏུ་བརྟག་པ་སྟེ་ངག་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་འདྲ་ཞིང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཡོད་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ནི་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་ལུས་འདྲ་བས་འདིར་མ་བཤད་དོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་
ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་མོས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གང་
ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་
དང་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་བསླབས་པ་སྟེ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་དམ་ཚིག་འདི་ཕྱུང་ངོ་། །དེ་གང་ཞེ་ན་དགེ་བ་བཅུའི་ལམ་ལ་འཛུད་པར་བྱེད་པའི་ལྷག་པ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་དེས་མཚོན་ནས་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་

བཤད་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པར་བྱེད་པ་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པ་
སྟེ། དེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་དམན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མོས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བསླབ་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཆེན་པོའ། །ོ
༈ གཉིས་པ་ལ། གཙོ་བོ་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་འཁྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་དང་།

729

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རྫུ་འཕྲུལ་ཆུང་བ་ལྔའི་དམ་ཚིག་དང་། དམ་ཚིག་དེ་བརྒྱད་ལ་གསང་འདུས་པས་ཀྱང་སྤྱད་པར་བྱ་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་ཁུངས་དང་བཅས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །
གང་ན། ཚངས་པ་ཐོབ་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །དེ་
གང་ན་ཚངས་པ་ཐོབ་པས་གྲོལ་བར་སེམས་པའི་སེམས་ཅན་གཏི་མུག་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་ལམ་དེ་ལས་གང་ཟས་གཅོད་པ་དང་ཡིད་འཇིགས་ཤིང་མི་སྡུག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མེ་ལྔ་སོགས་བསྟེན་པ་དང་། ཉི་མ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཚངས་པའི་ལམ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སྟེ་ཐོབ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དེས་ནི་སྐུའི་རྡོ་རྗེ་ཚངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚངས་པའི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་དྲག་པོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

བསླབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །དེ་གང་ན་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་ཁམས་གསུམ་དག་ན་གནས་པའི་བུད་མེད་རྡོ་རྗེ་ལྟར་དགུག་དཀའ་བ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་བཀུག་ནས་དེ་དག་དང་དགའ་ཞིང་མགུ་བའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་སྙོམས་
པར་འཇུག་པས་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་འདི་ནི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་

ཚིག་མཆོག་ཏུ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཡ་ཆེན་པོའ། །ོདབང་ཕྱུག་གི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་དེ་

730

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་

ནས་སོ། །གང་ན་ཁྱབ་འཇུག་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་
འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་སྐུ་གསུམ་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་གནས་པ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དང་སྣོད་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
བསམ་གཏན་གྱི་རྡོ་རྗེས་མཁའ་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་སྟོང་པར་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པས་
གསད་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁྱབ་འཇུག་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ །ཁྱབ་འཇུག་
གི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་

རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་འདི་ཕྱུང་ངོ་། །དེ་གང་ཞེ་ན།
རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་
ལོག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐུའི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་ཚངས་པ་དང་། གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་མི་བསྐྱོད་པ་
དེ་ཉིད་ཁྱབ་འཇུག་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཛད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོ་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་འཁྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་བསྟན་
པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་

731

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་གནོད་སྦྱིན་མོ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་དམ་

ཚིག་འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཁྲག་དང་ཤ་ནི་རང་གིས་ཟ་ཞིང་རྟག་ཏུ་འཁྲིག་པའི་འདོད་
པ་ལྷུར་ལེན་པའི་བུད་མེད་གནོད་སྦྱིན་མོ་དེ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་གནོད་སྦྱིན་མོ་རྣམས་དགའ་ཞིང་མཉེས་པར་
བྱའོ། །གནོད་སྦྱིན་མོའི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །
གང་གིས་ན། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་

ནས་སོ། །གང་ན་ནོར་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བུ་མོ་རྣམས་
དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་དེ་དག་ནི་འོ་མ་འཐུང་བ་དང་།ལྕེ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་གཞན་འབྱེད་པའི་ཕྲ་མའི་ཚིག་སྨྲ་བ་ཅན་འཁྲིག་པའི་འདོད་པ་ལྷུར་ལེན་པ་དང་། སྤོས་ཀྱི་དྲི་ལ་འབད་པའི་དམ་ཚིག་འདིས་ནི་ཀླུའི་བུ་མོ་
རྣམས་དབང་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱས་ན་ངེས་པར་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་ཀླུའི་བུ་མོ་རྣམས་དབང་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཀླུའི་བུ་མོ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་
དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་
ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བུ་མོ་རྣམས་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་
ཀྱི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་ཁྲོ་ཞིང་གཞན་གསོད་པས་འཚེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ང་རྒྱལ་གྱི་ཁུར་གྱིས་ནོན་ཅིང་སྤོས་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་སྤྱོད་ལ་
དགྱེས་པ། གདུལ་དཀའ་བ་སྟེ་ཉམས་སུ་བླང་པ་དཀའ་བའི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བུ་མོའི་དམ་

732

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཚིག་སྟེ་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་རྡོ་རྗེ་ས་འོག་གི་རྒྱུད་དང་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་

རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་གསུངས་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བུ་མོའི་དམ་
ཚིག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་སྲིན་མོ་རྣམས་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་
ཀྱི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་ཐོད་རུས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་དང་འབྲུ་མར་ཏེ་མིའི་རྐང་མར་
དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟའི་ཤ་བཙོས་པའི་ཞག་རང་གིས་ཟ་ཞིང་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ལ་
བྱིན་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་ཤ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་འདི་ནི་འབྱུང་པོ་ཀུན་གྱི་དམ་ཚིག་སྟེ། བགེགས་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་པོས་
བརྩམས་པའི་འདོད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྲིན་མོ་རྣམས་
ཀྱི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །
གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་

ནས་སོ། །གང་ན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ་དབང་ཕྱུག་གི་ཆུང་མ་དཀར་
མོ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཨུ་མ་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་བཤང་གཅི་དང་དེས་མཚོན་པའི་བདུད་རྩི་གཞན་གསུམ་དང་ཤ་ལྔ་དང་ནི་ཁྲག་དག་སྔགས་ཀྱིས་སྦྱངས་ནས་རང་གིས་ཟ་ཞིང་དེ་རྣམས་ལ་བྱིན་པ་དང་སྦྱར་བའི་ཆང་དང་ལ་སོགས་པས་རྒུན་ཆང་དང་འབྲུའི་ཆང་རྣམས་ཀྱང་རང་གིས་བཏུང་ཞིང་དེ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བྱིན་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་སྤྱི་བོ། མགྲིན་པ། སྙིང་ཁ། ལྟེ་བ། གསང་

733

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གནས་ཏེ་གནས་ལྔ་ནས་ཁྲག་དྲངས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས་བསད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་སྟེ་དཀར་མོ་རྣམས་དབང་དུ་བྱའོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མར་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་
ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་ཁམས་གསུམ་དག་ན་རྒྱན་ཆ་ལུགས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྱོད་ཅིང་དེར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཚར་གཅོད་དང་ཕན་པར་འདོད་པའི་བསམས་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཙོ་བོ་གསུམ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ཆུང་བ་ལྔ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པའི་དམ་ཚིག་བརྒྱད་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་
མཐར་ཕྱིན་པའི་འདུས་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁ་ཅིག་གཞན་སྨིན་

ཅིང་གྲོལ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་བསླབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ན་སྤྱོད་པའི་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་འཇུག་པར་བྱ་ཡི་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་ལ་འདིར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྙས་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་རང་གི་བསྟན་པ་
ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ལ་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་སྨྲ་བ་
ངེས་བྱའི་ཕྱིར། །འགའ་ཞིག་རྟག་བྱེད་རྣམ་གནས་པ། །དེ་འདིར་བརྙས་པར་མི་བྱ་
སྟེ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ལ། རྫོགས་རིམ་པས་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་འོད་གསལ་གྱིས་དག་

པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པ་དང་རྫོགས་རིམ་པས་ཕྱག་བྱ་

734

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བ་དང་མི་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་དབང་རྣམས་ཐབས་ཤེས་སུ་སྡུད་པའི་སྡོམ་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་ཐ་མལ་པའི་ལུས་སྤངས་ནས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་། ནང་ལ་གཞོལ་
བ་རྣམས་ཀྱི་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་།སྔགས་ལ་གཞོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚིམ་པར་

བྱེད་པའི་ཆོ་ག་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་གཞན་གྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་
པ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་ལུས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེ་རྫོགས་རིམ་པས་ལུས་
ཀྱི་ལས་ལམ་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །
དེ་གང་ཞེ་ན་རྫོགས་རིམ་པས་སྲོག་གཅོད་པ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལོག་པར་
གཡེམ་པ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་ལས་ལམ་རྣམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྡོ་རྗེ་འོད་གསལ་དུ་
གཞུག་པར་བྱས་པ་ལས་ནི་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཁམས་ཏེ་རྫོགས་རིམ་པས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །རྫོགས་རིམ་
པས་ལུས་ཀྱི་ལས་ལམ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་
ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་
ན་རྫོགས་རིམ་པའི་དངོས་གྲུབ་ངག་གིས་ཀྱང་སྟེ་ངག་གི་ལས་ལམ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་རྫུན། ཕྲ་མ། ཚིག་རྩུབ། ངག་ཀྱལ་ཏེ་རྫོགས་རིམ་པའི་ཚིག་གི་ལས་ལམ་མ་ལུས་པ་ཁམས་གསུམ་དྲི་མེད་དཀྱིལ་

735

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འཁོར་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚིག་གི་སྟེ་དངོས་གྲུབ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པ་འདི་ནི་འདའ་བར་མི་བྱ་བས་ན་དམ་ཚིག་ཤིན་ཏུ་འདའ་དཀའ་བའོ། །རྫོགས་རིམ་པས་ངག་གི་ལས་ལམ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་བཤད་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་རྫོགས་རིམ་པས་སེམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་
སྟེ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལམ་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་དམ་ཚིག་
འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་གནོད་སེམས་བརྣབ་སེམས་ལོག་ལྟ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་ལམ་ཀུན། རྫོགས་རིམ་པས་རྡོ་རྗེ་བརྟན་པ་འཛིན་པ་སྟེ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་བློས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་དངོས་
གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ལམ་འོད་
གསལ་དུ་བཅུག་པ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་རྫོགས་རིམ་པས་འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་ཏུ་མཛེས་དགའ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་པས་ལས་ལམ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་
དམ་ཚིག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་
ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་སྔགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟར་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་སྙིང་པོ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །དེ་

736

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གང་ཞེ་ན་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སུ་སྦྱོར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཡིད་ཀྱིས་རང་དམན་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ནི་མཆོག་ཏུ་བཟང་བའི་
ཕྱིར་ན་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་པ་ནི་མི་རུང་ངོ་སྙམ་པའི་ཡིད་རྐྱང་པའམ། ཡིད་དང་བཅས་པའི་ལུས་ངག་གིས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་དངོས་སམ་དེ་བཞིན་ཏེ་དེ་དག་གི་སྐུ་འདྲ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ན་ནི་མ་རུངས་པར་འགྱུར་ལ། དགོས་པའི་དབང་གིས་དེ་འདྲ་བའི་ཡིད་དང་བྲལ་བའི་ལུས་ངག་རྐྱང་པས་ཕྱག་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བསྐྱེད་རིམ་པས་ཕྱག་བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །
གང་ན་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་ལ་གཤེགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་ལ་བསམ་གཏན་ཏེ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྟ་བའི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་རླུང་
ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་རྡོ་རྗེ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དབྱེར་
མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ངེས་དོན་གྱི་སྔགས་བཟླས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པར་བྱ་
ཞིང་དེ་འདྲ་བའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཀུན་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་

737

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་སྔགས་སྒྲུབ་པ་པོ་ཟུང་འཇུག་ལ་
གནས་པས་ཕྱག་བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་འདི་ཕྱུང་ངོ་། །དེ་གང་ཞེ་ན་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་ཟུང་འཇུག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་

རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་མདོར་ན་སྟེ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་གཅིག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བསམ་གཏན་རྡོ་རྗེས་བསྐུལ་བར་བྱ་བ་སྟེ་བལྟས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཕྱག་བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བའི་
ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཉིད་ཀྱི་
ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་བསྙེན་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་དང་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བཞིས་བསྡུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་དབང་རྣམས་ཐབས་ཤེས་སུ་སྡུད་པའི་སྡོམ་པ་འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་བཤང་བ་ཡུལ་ལྔ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་དང་གཅི་བ་དབང་པོ་ལྔ་སེམས་དཔའ་ལྔའི་ངོ་བོར་རྡོ་རྗེ་སྟེ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཡོངས་

སུ་གང་བར་རྣམ་པར་བསམས་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དུས་ཏེ་ཐུན་གསུམ་དུ་རང་ཉིད་བསྙེན་བསྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིས་བསྡུས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དབུལ་བར་བྱ་བ་འདི་ནི་རབ་ཏུ་བརྟག་པ་སྟེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་པར་

738

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བརྒྱུད་པའི་དམ་ཚིག་འདའ་དཀའ་བའོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པས་ཡུལ་དབང་རྣམས་ཐབས་ཤེས་སུ་སྡུད་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་
ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་རྡོ་རྗེ་ཐུན་མོང་བའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མི་སྣང་བ་སྟེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་རྡོ་རྗེ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྐྱེད་པའི་
ཐབས་ཀྱི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཏེ་སྒྱུ་ལུས་པས་ཉི་མ་རེ་རེ་
བཞིན་དུ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་རྣམས་ཐུན་བཞི་སྟེ་སྟོང་པ་བཞིའི་རིམ་གྱི་མཆོག་
འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་དང་དེ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རྟག་ཏུ་སྟེ་
རྒྱུན་དུ་སྤྱད་པར་བྱས་པའི་མཐའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་སླར་ཡང་ཟུང་
འཇུག་གི་རྫས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་དཔྲོག་པ་སྟེ་བླངས་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །
༈ ལྔ་པོ་ནི། རྫོགས་རིམ་པས་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་སྤངས་ནས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་བསྐྱེད་
པའི་ཐབས་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་
རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་ནམ་མཁའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་ཅིང་འཛིན་
པར་བྱེད་པའི་ནང་ལ་གཞོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་དམ་ཚིག་
འདིའོ། །དེ་གང་ན་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རང་
གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དབུ་རྒྱན་ཏེ་རང་གི་ཀླད་

739

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རྒྱས་དག་ན་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལྕེ་ཆུང་བ་ནས་བརྒྱུད་དེ་ལྕེ་ཐོག་ཏུ་
བབ་པར་བསམ་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་སྟེ་རང་གི་ལུས་དམ་ཚིག་སྟེ་རླུང་
མཁྲིས་བད་ཀན་འདུས་པའི་ནད་ཁྲོས་ཤིང་འཁྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཐུབ་ཅིང་
རྒས་སྲ་བ་དང་གཉེར་མ་མེད་པ་དང་ཚེ་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །༈ དྲུག་པ་ནི། ནང་ལ་གཞོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་བསྟན་པ་དེ་
ནས་བྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་
ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་སྔགས་འཆང་ལས་དང་པོ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་བརྟས་པར་

བྱེད་པའི་དམ་ཚིག་འདི་བྱུང་ངོ་། །དེ་གང་ན་ཁ་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་རང་ཉིད་སྐུའི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་བཟའ་བཏུང་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏེ་གཞན་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་
རོ་རེག་བྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་པ་དང་མདོ་འདོན་པ་སྟེ་གསུང་རབ་ཀློག་པ་དང་དབྱངས་ལེན་པ་དང་ལྷ་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང་།གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་གའི་བྱ་བ་ལ་རང་ཉིད་རྟག་པར་རྡོ་རྗེ་ཆོས་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ངོ་བོ་ཉིད་དག་པ་རྡོ་རྗེས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། ། ལ་རང་ཉིད་རྟག་པར་རྡོ་རྗེ་ཆོས་འོད་དཔག་མེ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ངོ་བོ་ཉིད་དག་པ་རྡོ་རྗེས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །༈ གཉིས་པ་ལ། རྗེས་འཇུག་གི་ལས་ཚོགས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པ་འོད་གསལ་ལ་བཞུགས་པ་དང་། དེ་ལ་སྔོན་
བྱུང་གི་དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་དྲིས་ལན་མཛད་པ་དང་། དེ་

740

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལ་སྟོན་པ་མཉེས་ནས་དོན་དེ་ཉིད་རང་གི་གསུང་གིས་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། སློབ་བཞིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཞུས་ལན་མཛད་པ་དང་།འོད་ཟུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ་འཁོར་རྣམས་ངོ་མཚར་བར་གྱུར་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་བསྟན་པ་དེ་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཕྱག་
ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོས་རྗེས་འཇུག་གི་ལས་ཚོགས་
རྣམས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤངས་

རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མ་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པར་མཉམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་འོད་
གསལ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་རྣམ་པར་དགོངས་པ་སྟེ་བསྒོམས་ནས་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། འཁོར་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་འོད་གསལ་ལ་བཞུགས་
པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞུས་པ་དང་། དེའི་ལན་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་
པ་དང་། ལན་དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པས་བསལ་བ་དང་།འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་འོད་གསལ་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ནས་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རི་རབ་ཀྱི་རྡུལ་རབ་ཏུ་ཕྲ་བ་
དང་གྲངས་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་

འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་

741

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གསོལ་ཏོ། །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་
འདི་ཅིའི་སླད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་
གྱི་ནང་དུ་ཅང་མི་གསུང་བར་བཞུགས་པ་ལགས་ཞེས་ཞུས་སོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་དེ་ནས་འཁོར་
གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞུ་བ་པོའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཞེས་བོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་

པོ་འདི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་མི་འགྱུར་བའི་གནས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ཅང་མི་གསུང་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་མི་འགྱུར་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་གདུལ་བྱ་ལ་བརྗོད་པ་སྟེ་བསྟན་པར་འདོད་ནས་ཅང་མི་གསུང་བར་བཞུགས་སོ། །དེ་ནི་ཡི་གེ་དང་ཚིག་གི་སྐད་དོད་མི་འགྱུར་བ་དང་གནས་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཞེས་བོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་འདི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཅང་མི་གསུང་བ་ནི་འདི་སྙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ལ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་འདི་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་གང་ཞེ་ན་སྐུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགྱུར་བ་དང་། གསུང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་

སྐྱེས་པ་དང་། ཐུགས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་
དོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་

742

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་ཤིང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་
ལས་བྱུང་བར་ཟད་དོ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དེ་ལས་ལྷའི་སྐུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ལོག་པར་ཏེ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཡོངས་
སུ་བཟུང་བ་སྟེ་སྤྲུལ་པས་ན་ཟིན་པ་སྟེ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ལ། ལོག་པར་གཟུང་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་དང་། འོད་ཟུང་གི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་གསུངས་པ་དེ་
ནས་འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་ཚིག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་མི་ཤེས་པ་གཏི་མུག་གི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་བླངས་ནས་ལོག་པར་མི་བརྟག་པ་སྟེ་མི་གཟུང་དུ་གསོལ་ལོ། །དེ་ལ་ལོག་པར་འཛིན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་

བོ་ཉིད་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་
འབྲས་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་གཤེགས་པ་དང་དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་འབྱོན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་དང་ཟུང་འཇུག་

743

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གི་སྐུར་བཞེངས་པ་དེ་དགོས་པ་ཅིའི་སླད་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་

སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་གཟུགས་ཕྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་
དང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་ནས་འདི་སྙམ་དུ་རྣམ་པར་
རྟོག་སྟེ། ཅི་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་འདི་ཡིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྱུར་པའི་གསང་བའི་ཡི་གེ་རྣམས་འཆད་དམ། འོན་ཏེ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་ནས་གསང་བའི་ཡི་གེ་རྣམས་འཆད་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ཡང་མཆིས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ བཞི་པ་ལ། དོན་དམ་པར་ཐོབ་བྱ་སོགས་མ་གྲུབ་པས་བྱང་ཆུབ་རྙེད་དཀའ་བར་བསྟན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རྙེད་སླ་བར་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འོད་ཟུང་གི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས་འཁོར་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་རྣམས་
ཀྱིས་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་
གྱིས་མི་ཤེས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་ངེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐུ་
དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་གསང་བ་མི་འགྱུར་བ་སྟོན་པའི་འདུས་པའི་རྒྱུད་རྡོ་

744

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རྗེ་འཆང་ལས་དངོས་སུ་རྙེད་པ་སྟེ་ཐོས་པའམ། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་འོད་ཟུང་གི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་རྟོག་པའི་གཟུང་བྱར་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་ཟུང་
འཇུག་གི་སྐུ་འབྱུང་བའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཞེས་བོས་ནས་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་སྟེ་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་
གསུམ་གྱི་རིམ་གྱིས་གནས་པར་བྱེད་ན་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་རྙེད་སླ་བ་ཡིན་
ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པའི་རིམ་གྱིས་སྐུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་སླ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པས་སྟོང་པ་སྟེ་སྐུ་གསུམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཆོས་ཉིད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་ན། དེ་
རྣམས་ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དགོས། དེ་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་དགོས། དེ་

745

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཡིན་ན་དེ་འདྲ་བའི་བློ་དེ་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློ་ལྟར་གློ་བུར་བ་འབྲལ་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་དྲིས་ལན་མཛད་པ་དེ་ནས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་བདག་པོས་
འཁོར་གྱིས་དྲིས་ལན་མཛད་པ་ལ་མཉེས་ནས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །རྟོག་པ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་མ་
ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་དོན་དམ་
པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་སྐུ་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་བདག་མེད་པའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གདུལ་བྱ་ལ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ བཞི་པ་ལ། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་
གང་ལས་བྱུང་བ་དང་གང་དུ་ཐིམ་པའི་རྒྱུ་ཞུས་པ་དང་། སྟོན་པས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་རྒྱུ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་སླར་ཡང་ཞུས་ལན་མཛད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་པའི་གསུང་གིས་ལན་མཛད་པ་དེ་ནས་འཁོར་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་སྟེ་གང་ལས་

746

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འབྱུང་བ་དང་། གང་ན་གནས་པ་སྟེ་གང་དུ་ཐིམ་པའི་རྒྱུ་གང་ལགས་ཞེས་ཞུས་སོ། །༈ གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་
འཛིན་པས་གསུངས་པ། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཞེས་བོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ཇི་སྙེད་པ་དག་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
བརྒྱུད་ནས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པའི་འོད་གསལ་ལས་འབྱུང་ཞིང་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་སྟེ་གནས་སོ། །
༈ གསུམ་པ་ལ། དངོས་གྲུབ་དང་ཁམས་གསུམ་དག་གི་རྩ་བ་གང་ཡིན་ཞུས་
པ་དང་། དེའི་རྩ་བ་འོད་གསལ་དང་དེ་ལ་རྩ་བ་གཉིས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སླར་གསོལ་བ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་
རྗེའི་དངོས་གྲུབ་དང་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་གང་ན་གནས་པ་སྟེ་རྩ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་ཞུས་སོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་
རྗེའི་བདག་པོས་གསུངས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་
མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་གནས་སོ། །འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ། ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་གང་ལ་གནས། དེ་

747

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོས་གསུངས་པ། གང་ན་ཡང་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །
༈ ལྔ་པ་ནི། འོད་ཟུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་
སྐུར་བཞེངས་པ་ལ་རྨད་དུ་གྱུར་ནས་ཨེ་མའོ་རྡོ་རྗེ་ནི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལ་ངོ་མཚར་བ་དང་། ཨེ་རྡོ་རྗེ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ངོ་མཚར་བ་དང་ཨེ་མའོ་རྡོ་རྗེ་ཡི་བཤད་
པ་ནི་འོད་ཟུང་གི་ཆོས་བཤད་པ་ལ་ངོ་མཚར་བའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གང་དུ་སྟེ་རང་གི་ངོར་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་
སྣང་བ་མེད་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་དེ་རུ་སྟེ་དེ་ལས་མཚན་དཔེའི་
གཟུགས་ནི་ཀུན་གྱི་རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་བསྒོམ་པ་སྟེ་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ངོ་མཚར་བའོ། །
༈ གསུམ་པ་ལ། རིགས་སོ་སོའི་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དང་།
རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མི་བཅིང་བའི་དམ་ཚིག་དང་།ཕྱག་རྒྱ་མ་ལ་བསྟེན་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསུམ་བསྟན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་གསུམ་ལ་གནས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷར་ཞེན་པ་བསལ་
ཞིང་བདག་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷར་བལྟ་བའི་དམ་ཚིག་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་པ། དེ་ནས་བཤད་པར་མཛད་དོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀུན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རིག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལྷའི་སྐུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་

748

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་བཤད་དོ། །གང་གིས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་
འཛིན་པ་ཆེན་པོས་སོ། །དེ་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། འཁོར་གྱི་སངས་རྒྱས་
ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བྱས་པ་དང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཚངས་པ། དབང་པོ། ཁྱབ་འཇུག་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་མཆོག སྐུའི་
སྤྲུལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཅིག་ཆར་དུ་སྟོན་པའི་སྐུའི་དབང་ཕྱུག་དང་། མཐའ་ཡས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་རང་རང་གི་སྐད་ཀྱིས་གཅིག་ཆར་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་
དབང་ཕྱུག་དང་། རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དང་། ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་མཐའ་ཡས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་པས་རྫུ་
འཕྲུལ་གྱི་དབང་ཕྱུག་དང་། ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པའི་ཀུན་
འགྲོའི་དབང་ཕྱུག་དང་། ཡ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་གང་འདོད་པའི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་
པའི་གནས་དང་ཅི་འདོད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དང་། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བརྟན་གཡོ་སྣ་
ཚོགས་པའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་པས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དབང་ཕྱུག་དང་། སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་དང་ལྡན་

པར་འགྱུར་རོ། །
དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ནི། དཔལ་མཆོག་ལས། སྐུ་ཡི་དབང་ཕྱུག་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དང་། །རྫུ་འཕྲུལ་ཀུན་འགྲོ་གནས་ཀྱི་

དབང་ཕྱུག་དང་། །ཅི་འདོད་བསྐྱེད་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་

749

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྟོན་ནོ། །བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་མ་རྫོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་ཚོགས་
རྣམས་མཁའ་དབྱིངས་རྡོ་རྗེའི་དབུས་གནས་པར་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པར་
བསྒོམས་པར་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་ངང་

ལས་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམས་ནས་ཟླ་བ་དེའི་སྤྱི་བོར་ཏེ་སྟེང་དུ་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ཞལ་གསུམ་པ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་སྐུ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་
ཚོགས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་བསམ་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྡོ་རྗེ་དང་འཁོར་ལོ་སོགས་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛིན་པའི་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་འཁོར་ལོ་
ལ་སོགས་པའི་གསང་བ་སྟེ་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་རང་རང་གི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱས་ན། དེ་ལྟར་བསམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མངོན་བྱང་ལྔ་དང་བྲལ་བའི་བསྐྱེད་ཆོག་གིས་རྣམ་པར་བསྒོམས་ན་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་འཐོབ་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་གསང་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བསྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་ཕན་ཡོན་དང་

750

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
བཅས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བསྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱུ་མཆོག་ཟུང་འཇུག་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་ཕྱུང་སྟེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྙིང་ག་ནས་རྒྱལ་མོ་ཆེ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་

དབང་ཕྱུག་མ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་མོ་བྱུང་བར་རྣམ་པར་
བསམས་པ་སྟེ་ཕྱུང་ནས། དེ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་
གྱིས་མཚན་པ་སྟེ་སྟོང་པ་སྔ་མ་གསུམ་ཕྱི་མ་ལ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་བཞི་པ་
འོད་གསལ་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་མཉེས་པར་འགྱུར་བར་
བྱའོ། །གང་ཞིག་གང་གིས་འཐོབ་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་འདི་དག་བསྒོམ་པ་སྟེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སེམས་པས་ན་སེམས་དཔའ་གྲགས་ཆེན་ཏེ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་གཟི་ཆེ་བ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞག་བདུན་གྱིས་ཏེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ནི་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
ཅན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བསྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ཐིག་ལེ་ཡུམ་གྱི་གསང་བའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་གནས་པ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་

751

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་དམ་ཚིག་སྟེ་མཉམ་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་དོན་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བརྟགས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱུད་
འདིར་བཤད་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་འདུ་བྱས་པ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་བསྒོམས་ན་སྐད་ཅིག་གིས་ཏེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །༈ གསུམ་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་
ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་
སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་མིན་པས་ན་
གསང་བ་རྫོགས་རིམ་པས་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མི་བཅིང་བའི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
རྡོ་རྗེ་འཆང་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་བསྟོད་སོགས་ཙམ་ལ་
ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མི་བཅིང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སེམས་ངེས་དོན་གྱི་

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་དངོས་གནས་པ་བཞེངས་པ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་དེ་བཞག་ནས་གཞན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཆོད་ཡུལ་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔའ་འཚོལ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི། །མངོན་སུམ་ཡིན་ན་གཞན་ཅི་ཚོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་རིམ་པའི་
སྔགས་པ་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་ཙམ་ལ་ཞེན་པའི་

752

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

སྒོ་ནས་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མི་བཅིང་བའི་དམ་ཚིག་འདི་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འདའ་བར་ཉམས་སུ་བླང་བའོ། །
༈ བཞི་པ་ལ། རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་བསྐྱེད་པའི་བདུད་རྩི་ཟོས་

པའི་བཅུད་ལེན་གྱིས་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས་པར་བྱ་བ་དང་། གསུང་རྡོ་རྗེ་ལྕེས་རྩ་
བསྐུལ་ནས་བདེ་བ་བསྐྱེད་དེ་དེ་ལས་ཕྱུང་བའི་བདུད་རྩི་ལྕེས་མྱོང་བ་དང་། པདྨ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དགའ་བར་བྱ་ཞིང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་སུན་

མི་དབྱུང་བ་མཇུག་སྡུད་དང་བཅས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྫོགས་རིམ་པའི་ལག་པས་ཕྱག་རྒྱ་མི་བཅིང་བའི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་སངས་རྒྱས་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་
ཅད་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་སུ་རང་གི་ལུས་ལས་བྱུང་བའི་བཤང་གཅི་ལ་སོགས་པའི་བདུད་རྩི་ལྔ་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བཤང་གཅི་དང་ཁུ་བ་དང་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྨད་པ་དང་ཐ་ཆད་པ་དག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསམ་པར་མི་བྱ་ཞིང་རྟག་ཏུ་བཟའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བདུད་རྩི་བཟའ་བའི་གསང་བ་འདི་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས་ནས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་བྱུང་སྟེ་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བདེ་བར་གནས་པར་འབྱུང་བ་དེ་བྱེད་པའི་བཅུད་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། སྐུའི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་

753

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་གསུང་རྡོ་རྗེ་ལྕེས་རྩ་བསྐྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཁུ་
བ་སོགས་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་ལམ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་ཁམས་གསུམ་དག་གི་བུད་མེད་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་

ནས་ལེགས་པར་བསླབས་པའི་ཤེས་རབ་མ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་འཁྲིག་ཐབས་ཀྱིས་

མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དེའི་ལམ་མཆོག་སྟེ་བྷ་གའི་ནང་གི་རྩ་གསུམ་དང་པོར་སོར་མོ་དང་། དེ་ནས་རང་གི་གསུང་རྡོ་རྗེ་ལྕེའི་ཐུར་མས་རྩ་གསུམ་ལས་བདུད་རྩི་

འཛག་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྐྱོད་ནས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་ལ་མི་སྨད་ཅིང་ལྕེས་བླངས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་མྱང་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་གསུང་རྡོ་རྗེ་ལྕེས་རྩ་བསྐུལ་ནས་དེའི་ཁ་བྱེ་བའི་རྟགས་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱ། རྟགས་བྱུང་བ་ན་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་སྤྱད་པར་བྱའོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། གསུང་གི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་

ནས་སོ། །གང་ན་པདྨ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྟེ་སེམས་
དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་སུན་མི་དབྱུང་བའི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་
གྱི་སྟེ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་བྱ་བས་དམ་ཚིག་པདྨ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཀུན་གྱི་སེམས་མགུ་ཞིང་ཚིམ་པས་དགའ་བ་
དག་ཏུ་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སེམས་ལ་སྨོད་ཚིག་གིས་མི་སྨད་ཅིང་སུན་

754

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ་ཚེ་འདིར་མཆོག་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཞུ་བདེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེའི་རྟེན་རང་གི་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྩ་
བ་པདྨ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་དེའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས། ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བུད་མེད་
ལ། །སྨོད་པར་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པ། །ཞེས་པའི་བཅས་པ་ཡང་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་སྟོན་
པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
༈ ལྔ་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཡང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་སྣོད་མིན་ལ་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རང་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷར་བལྟ་བའི་དམ་ཚིག་འདི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་

ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ། །དེ་གང་ན་སྤྱོད་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ། དབང་པོ་ལྔ། ཡུལ་ལྔ། ཁམས་ལྔ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པོ་རེ་རེ་ལའང་རིགས་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་བའི་རིགས་བརྒྱ་པོ་མདོར་བསྡུས་ན་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔར་འདུས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་ལྔར་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྟེ་བལྟ་བར་བྱ་བ་དང་། རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་དག་ཀྱང་སྟེ་མིག རྣ་བ། སྣ། ལྕེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་
རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་སྙིང་།ཕྱག་རྡོར། ནམ་སྙིང་།འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག སྒྲིབ་སེལ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་སྟེ་དེ་རྣམས་སུ་
བལྟས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་མཆོད་པས་མཆོད་

755

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་ཁམས་གསུམ་པོ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པ་སྟེ་འཇུག་པ་དང་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་དོན་འདི་སྐུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཞལ་ནས་ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ། །དེ་གང་ན་རང་
གི་ལུས་ཀྱི་སའི་ཁམས་ནི་སྤྱན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཆུའི་ཁམས་ནི་མཱ་མ་ཀཱི་དང་མེའི་ཁམས་ནི་གོས་དཀར་མོ་དང་རླུང་གི་ཁམས་ནི་སྒྲོལ་མར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྟེ་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། མཁའ་དབྱིངས་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་སྟེ་ནམ་
མཁའི་ཁམས་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་དུ་བལྟས་ནས་སྤྱོད་པ་གསུམ་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཁོར་གྱི་བཅོམ་ལྡན་
འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་གནས་ཏེ་ཁམས་ལྔའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །སྤྱིར་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་
པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་ཕུང་སོགས་རྣམས་ལྷར་བསྒོམས་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་མྱུར་དུ་འགྲུབ་ལ་དེ་
ལྟར་མིན་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་བསྟོད་སོགས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་མི་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་རང་གི་ཕུང་སོགས་ལྷར་བལྟས་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་མཆོད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །
༈ བཞི་པ་ལ། འཁོར་རྣམས་ལ་དྲིས་ལན་གྱི་སྐབས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་འོད་
གསལ་ལ་བཞུགས་པ་དང་། དེའི་ཚེ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་དྲིས་ལན་ཇི་ལྟར་དུ་མཛད་
པ་དང་། དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་ནས་ཐུགས་རངས་པ་ཐོབ་

756

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པ་དང་།དྲིས་ལན་གྱི་དོན་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་བཞི་
ལས། དང་པོ་ནི་ལྷའི་སྐུ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྤྱད་པ་དམ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དེས་མཚོན་པས་གཤེགས་མ་དང་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ་དང་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྐུའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པའི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་གནས་པར་བྱེད་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་

བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་རང་གི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་ཕུང་
པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པའི་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ལ་
གཟིགས་ནས་འཁོར་རྣམས་ལ་ཞུ་བའི་སྐབས་དབྱེ་བའི་དོན་དུ་འོད་གསལ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་ཏོ། །སྐབས་དབྱེ་བའི་དོན་དུ་འོད་གསལ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཅང་མི་གསུང་པར་གྱུར་ཏོ། ༈ གཉིས་པ་ལ། བྱམས་པས་འདུས་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཞུས་པ་དང་།བྱམས་པ་ལ་དེའི་ལན་མཛད་པ་དང་། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་བླ་མའི་
བསྔགས་པ་བསྟན་པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་གང་ལ་གནས་པའི་དྲིས་

757

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་འོད་གསལ་ལ་བཞུགས་པས་འཁོར་རྣམས་
ཀྱིས་ཞུ་བའི་སྐབས་མེད་པ་དེ་ནས། དེ་ཡང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་
གསང་བ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མངོན་པར་
དབང་བསྐུར་བའི་སློབ་དཔོན་ལ་ཁྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ངེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བགྱི་ཞེས་ཞུས་སོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱམས་པ་སོགས་ལ་
རིགས་ཀྱི་བུ་ཞེས་བོས་ནས་ངེད་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
ཁྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་འདུས་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རང་ལ་འདུས་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་རྒྱུ་
འབྲས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཉམ་ཞིང་
སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་མ་རྫོགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་དོ། །རིགས་
ཀྱི་བུ་ཞེས་བོས་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྙེད་ཆོས་སྐུས་འཁོད་ཅིང་ལོངས་སྐུས་འཚོ་ལ་སྤྲུལ་སྐུས་སྐྱོང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་སྟེ་ཐུན་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་རང་ལ་འདུས་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དང་སྤྱིར་ཡང་

758

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འདུས་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་མཆོད་པས་ཡང་དག་པར་མཆོད་ནས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་
འགྲོ་ཞིང་ངག་རྡོ་རྗེའི་ཡི་གེ་སྟེ་ཚིག་ཀྱང་འདི་སྐད་འབྱིན་ནོ། །འདི་ནི་བདག་ཅག་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕའོ། །འདི་ནི་བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། །འདི་ནི་བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་བསྟོད་པའོ། །གཞན་ཡང་བྱམས་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཞེས་བོས་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་དོན་མི་གསལ་བ་སྤྱིར་

བསྟན་པ་དེ་དཔེར་ན་ཞེས་དོན་གསལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱོགས་བཅུ་ན་ཇི་སྙེད་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་མཆོད་པ་ལས་བྱུང་
བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་བས་ཀྱང་འདུས་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་བ་

སྤུའི་བུ་ག་གཅིག་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་

ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ནི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྟེ་དབྱིངས་སུ་གྱུར་བའོ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་བར་དུའོ་ཞེས་ལན་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་འདུས་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་འཆང་
དང་འདྲ་བར་ལྟ་དགོས་སམ་མི་དགོས་སྙམ་པའི་ཡིད་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཉེས་པས་ཡིད་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་ཅང་མི་སྨྲ་བར་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། །

759

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

༈ གསུམ་པ་ནི། བྱམས་པ་ལ་ལན་མཛད་པ་དེ་ནས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་གྲུབ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྐུ་དེས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་སྤྲུལ་སྐུ་
ཐམས་ཅད་ཕར་འབྱིན་པ་དང་ཚུར་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ན་འཛིན་པ་དང་། དེ་འདྲ་
བའི་ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་སྐུ་ལ་དམིགས་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་

མི་ཕྱེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་བྱམས་པ་ལས་གཞན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་རྣམས་ཉོན་ཅིག གང་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་གསུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་

གསུམ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་
ཀྱིས་རང་ལ་འདུས་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། དབང་བསྐུར་མཆོག་ཐོབ་རྡོ་རྗེ་ཡི། །སློབ་དཔོན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་བཞུགས་པས། །དུས་གསུམ་དུ་ནི་མངོན་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་མ་ཟད། སྤྱིར་ཡང་འདུས་པ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དང་ཕྲད་ན་མཆོད་
པ་བྱེད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་ལ་ལམ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེ་གེ་མོའི་དོད་ཀྱང་ཡིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་

760

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འབྱུང་བའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ བཞི་པ་ལ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་གང་ཡིན་ཞུས་པ་དང་། དེའི་རྩ་བ་བླ་མ་
ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ལན་དང་།བླ་མའི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་གནས་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བླ་མའི་བསྔགས་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་
དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཅི་ལ་གནས་པ་སྟེ་དངོས་གྲུབ་
ཀྱི་རྩ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པའོ། ། ༈ གཉིས་པ་ནི། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྐུ་གསུམ་གསང་བའི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་
དངོས་གྲུབ་ནི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་རྡོ་རྗེ་ལ་གནས་པ་སྟེ་
དེའི་རྩ་བ་ཅན་ནོ། ། ༈ གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་

གསོལ་བ། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་རྡོ་རྗེ་གང་ལ་གནས་ཞེས་
ཞུས་པའོ། །གང་ལ་ཡང་མི་གནས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ལ་གནས་སོ། །འདིར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་གནས་པ་ལ་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་ཞེས་བསྟན་པ་ནི་འདིས་མཚོན་པའི་རྒྱུད་དོན་རྣམས་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། འཁོར་གྱིས་དྲིས་ལན་ཇི་ལྟར་དུ་མཛད་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་
ནས་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་བླ་མའི་བསྔགས་པ་བསྟན་པ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། རྨད་དུ་གྱུར་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་ནས་ཅང་མི་སྨྲ་བར་

761

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། ། ༈ བཞི་པ་ནི། དཔལ་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱུད་ལས། སློབ་དཔོན་ཇི་འདྲར་བལྟ་ཞེ་ན། །བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ། །དེ་ཉིད་རྟག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་ཏོག །དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན། །སློབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གཟུང་། །སྐྱོན་རྣམས་ནམ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་གྱིས་ནི་དངོས་གྲུབ་ཅིང་། །སྐྱོན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དངོས་
གྲུབ་ཉམས། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་ནས་རབ་བསྒྲིམས་ཏེ། །བསམ་ཡས་འབྲས་བུ་སྨིན་བྱེད་
པ། །སངས་རྒྱས་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་དད་པས་དེ་མཆོད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཨ་རྒྱན་གཽྱི་རི་ལ་བཞུགས་ནས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་སློབ་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་མ་ལུས་པ་ལ་སློབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཉོན་ཅིག དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་མི་མཐོང་ན་ཡང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་བླ་མ་དེ་འདིར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཉེ་བར་བསྟེན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ ལྔ་པ་ལ། སྟོན་པ་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་ཉན་པར་བསྐུལ་བ་དང་། འཁོར་གྱིས་དེ་བཤད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ།
གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བླ་མ་བསྙེན་བཀུར་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

762

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

རྣམས་གང་ལས་འབྱུང་བ་དང་གང་དུ་ཐིམ་པའི་གནས་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་བཞེངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བོས་ཏེ་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟུང་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་གི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་ཉན་པར་
བསྐུལ་བའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །སྟོན་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བོས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་

དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བཤད་དུ་གསོལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་བོས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། །
༈ གསུམ་པ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་བདག་
བསྐྱེད་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་བསམ་
གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པ་དང་། སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་ལྷག་མའི་
མཚོན་བྱེད་ནང་དབང་བསྐུར་བ་དང་། དབང་བསྐུར་བའི་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་བསམ་པ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་དང་

རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་པའི་སྟེང་དུ་བྷྲུཾ་ཡིག་ལས་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་ལྷམ་པ་

763

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བསྐྱེད་པའི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་

དང་། བྷྲུཾ་ཡིག་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་ཆ་སོ་སོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་
རབ་ཏུ་མཛེས་པའི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་དེ་དེའི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་
སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་གནས་པའི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དེས་
མཚོན་པའི་ཕུང་པོ་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་སྦྱོར་བ་སྟེ་བསྒོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་འདུ་བྱས་པའི་རིག་
མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བསམ་གཏན་གྱིས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་
པས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། མི་བསྐྱོད་
པའི་ཕྱིའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་རྣམས་འགོད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོ་
ཅན་ཀུན་ཏེ་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་ནས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྐུལ་
བར་བྱ་བ་སྟེ་ཡུམ་གྱི་པདྨ་ནས་ལྷ་སོ་གཉིས་ཕྱིར་སྤྲོས་མཛད་པ་མཛད། གཅིག་ཏུ་
འདུས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་ནས་ཚུར་བྱོན་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་རང་ལ་བཅུག་པས་རང་ཉིད་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷ་གཞན་རྣམས་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་རང་གི་གནས་སུ་བཞུགས་
པ་སྟེ་བཀོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལེའུ་བཞི་
པར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བློ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨར་ལྷ་སོ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཕྱིར་སྤྲོས་མཛད་པ་མཛད་སྤྱན་དྲངས་
ནས་མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དམ་ཚིག་པ་སོ་སོ་ལ་བསྟིམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་

764

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བྱ་ཞིང་མཆོད་པའི་དུས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པར་བྱའོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་

སྙིང་གར་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་དེའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་གདན་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བསྒོམས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སློབ་མ་བཀུག་ནས་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་སྐུའི་
དབྱིབས་བརྒྱུད་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཕྱུང་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་ལྷར་བསྐྱེད་ནས་ནང་དབང་བསྐུར་བ་ནི་བརྩམ་པར་བྱའོ། །ཇི་
ལྟར་དུ་ན་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་
དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཀུན་གྱིས་

མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་གང་བར་སྤྱན་དྲངས་པར་རྣམ་པར་
བསྒོམས་ནས་མཆོད་ལ། རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་
བ་བཏབ་པས་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ་བ་སློབ་དཔོན་གྱི་རྣམ་སྣང་གི་སྒོ་ནས་ཞུགས་སྐུའི་གནས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་ཡི་གེ་
གསུམ་གྱི་གདངས་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་སྙོམས་
པར་ཞུགས་པ་ལས་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་གནས་པའི་སློབ་མའི་སྤྱི་
བོ་ནས་དབབ་པ་སྟེ་དབང་བསྐུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། ནང་དབང་གིས་མཚོན་པའི་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐུར་བ་

765

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འདི་ཡིས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པ་སྟེ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དབབ་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་
དངོས་གྲུབ་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་རང་གི་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་
པ་དང་དེར་མ་ཟད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཟུང་འཇུག་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་སྙིང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་མའི་སྤྱི་བོ་ནས་དབབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ནང་དབང་གང་དུ་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །
༈ དྲུག་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གདུག་པ་རྣམས་ཚར་
གཅད་པ་དང་། མཆོད་པའི་ཆོ་ག་དང་། ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་ངག་གི་དམ་ཚིག་དང་། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ལས་ཕྲ་མོའི་ལྷག་མ་བསྟན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐར་རྡོ་རྗེ་ཨཉྫ་ན་བསྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་བསྟན་པ་
དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་དབང་
བསྐུར་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་སྐུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་

སོ། །གང་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་དུ་གཤེགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སྟོབས་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཚར་
གཅོད་པའི་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་གསང་བ་སྟེ་སྐྱེད་

766

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

པར་བྱེད་པའི་ཧཱུཾ་ཧྲཱི་ཁཾ་འདི་ཕྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤ་རུས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེ་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་བསམས་པའི་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཧཱུཾ་ཧྲཱཾ་ཁཾ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ཁ་དོག་ནག་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མདུང་རྩེ་གསུམ་པ་ཧཱུཾ་ཧྲཱཾ་ཁཾ་གིས་མཚན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་ཕ་རོལ་གནོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་གདུག་པའི་ཤ་ཁྲག་ཟ་བར་བརྩོན་པའི་དྲག་པོ་མི་སྡུག་ཅིང་ཁྲོས་པ། སྐུ་མདོག་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའི་མདོག་འདྲ་བ་ཕྱག་བཞི་པ་ཆོ་ག་ཡིས་ཏེ་ཕྱག་
གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་མདུང་རྩེ་གསུམ་པ། གཉིས་པ་ན་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ། གཡོན་གྱི་དང་

པོ་ན་ཐོད་པ་ཁྲག་གིས་བཀང་བ། གཉིས་པ་ན་མཆོག་དག་གིས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཡང་དྲག་པོའི་ཕུར་བུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་བསྣམས་པར་བསྒོམས་ནས། དེ་ནས་བརྟུལ་ཞུགས་
ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་རང་གི་ལྕེ་བསམ་གཏན་གྱིས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པར་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡ་
ར་ལ་ཝ་ཧཱའི་ཡི་གེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་ནག་པོ། དམར་པོ། སེར་པོ། དཀར་པོ། སྔོན་པོ་རྣམས་བཀོད་པ་ལས་འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྔ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་བསྒོམ་ཞིང་རང་གི་མདུན་དུ་ཧཱུཾ་ལས་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ཀྱི་ནང་ཁྲག་གིས་གང་བའི་རྐྱལ་པ་ལྟ་
བུར་བསྐྱེད་ལ་དེའི་སྙིང་ག་ལ་སོགས་པའི་གནས་ལྔར་ཕྱག་གི་མདུང་རྩེ་གསུམ་པ་དང་ཕུར་བུས་བསྣུན་པས་དེའི་བུ་གར་ཡི་གེ་རྣམས་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་བཅུག་ནས་སྲིན་བུ་པདྨ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ཀྱི་ཁྲག་རྣམས་དྲངས་ཏེ་ལྤགས་པ་དང་རུས་པ་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མ་ལུས་པར་བསམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས་ཁྲག་དྲང་བ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་བསད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

767

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཡང་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་མཚོན་ཆས་བསྒྲུབ་བྱ་མདུན་དུ་གནས་པར་བལྟས་ནས་རྡོ་རྗེའི་སྦྱོར་བ་གདབ་པ་སྟེ་དེའི་ལུས་དུམ་བུར་གཏུབས་པར་བསམ་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་
ཀྱི་སྐུ་དག་ཀྱང་བསྒྲལ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན་གཞིག་པར་ནུས་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་གཞིག་པར་ནུས་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་ལས་སྦྱོར་གྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པའོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ། ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གི་མཆོད་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་ལྔའི་ཐུན་མོང་གི་མཆོད་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྲས་བསྐྲན་ཏེ་བསྲུང་བ་དང་གསོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་མཆོད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་དམིགས་ནས་
ས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཆོད་པ། མཆོད་པ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་དག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཚར་བཅད་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་ཡང་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་

སོ། །གང་ན་རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་བྱ་
བའི་དམ་ཚིག་འདིའོ། །དེ་གང་ན་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་འབྲས་ཆན་ལ་
སོགས་པ་བཟའ་བའམ་འོ་མ་ལ་སོགས་པའི་བཏུང་བ་གང་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་གང་བཟའ་བ་དང་འཐུང་བའི་ཚེ་ནའང་བཤང་གཅིས་མཚོན་པའི་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་ཤ་ལྔར་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བས་འདུས་པ་ནས་བཤད་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ལྕེ་དང་ལྐོག་མོ་དང་སྙིང་ག་རྣམས་སྦྱངས་ཏེ་རང་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཚུལ་དུ་སྟེ་ཡོངས་སུ་

768

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བརྟག་པ་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱས་ན་སྦྱིན་བདག་གིས་བྱིན་པའི་བཟའ་བཏུང་རྣམས་བུ་ལོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། གདན་བཞི་ལས། གང་ཞིག་ཅུང་ཟད་བཟའ་བཏུང་རྣམས། །བསྔོ་བ་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱ། །འདི་ལྟར་སྤྱད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །བུ་ལོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གི་མཆོད་པ་བཤད་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་ཡང་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མཉེས་བྱེད་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་ལྔའི་ཐུན་མོང་གི་མཆོད་པའི་མཆོག་འདིའོ། །དེ་གང་ན་ལམ་འདིའི་སྒྲུབ་པ་པོས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཡུལ་ལྔའི་མཆོག་གི་མཆོད་པས་བདག་དང་གཞན་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ཤིན་ཏུ་འདའ་
དཀའ་བའོ། ། ༈ གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་ལྔའི་ཐུན་མོང་གི་མཆོད་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཆོད་པ་སྣོད་མིན་ལ་གསང་བ་འདིའོ། །དེ་གང་ན་སྒྲུབ་པོ་རང་དང་ལས་ཀྱི་

རིག་མ་ལྷར་གསལ་བའི་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་བ་ཡིས་ཏེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་བདག་གི་ཁུ་བ་དང་རིག་མའི་རཀྟའི་རྡུལ་གཉིས་སྐྱེ་གནས་སུ་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་བར་དོ་ཤི་བའི་རླུང་སེམས་ཞུགས་ཏེ་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔ་རིམ་གྱིས་རྫོགས་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཙས་ནས་བྱིས་པ་ལ་སོགས་

769

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པའི་གནས་སྐབས་སུ་སཾ་བྷུ་ཊ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་གཞན་ལས་བཤད་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བསྲུང་བ་དང་གསོ་བ་སོགས་ཀྱི་མཆོད་པས་ཀུན་ཏུ་མཆོད་ན་དེ་ལྟར་བྱས་
པའི་གང་ཟག་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ། ༈ བཞི་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་སྲས་བསྐྲུན་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་
དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་
འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་དུ་གཤེགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱར་སྡུད་པའི་སྡོམ་པ་འདིའོ། །དེ་གང་ན་སྐྱེ་གནས་བཞིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་

པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་མ་སྟེ་སྤྱན་མའི་སྦྱང་གཞིར་གྱུར་པའི་ས་ཡིན་ལ། འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྡོ་རྗེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་དམིགས་ནས་ས་
ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་འདི་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཆེན་པོའ། །ོདེས་ན་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དམིགས་
ནས་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་དགོས་པ་ནི་གཞུང་འདི་ཡི་དོན་ནོ། །
༈ ལྔ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དམིགས་ནས་ས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་
བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པའི་
དུས་སུ་རྡོ་རྗེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་འདིའོ། །དེ་ཡང་

770

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་བྱ་བའི་མཆོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྫས་ཐམས་ཅད་
གསང་བ་གསུམ་གྱི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་སྐྱེད་
པ་དང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་
བཟང་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བས་འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འབད་ཀྱང་ཡོང་ཡེ་འཇིག་པ་སྟེ་དེ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། མཆོད་པའི་ཆོ་ག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་ཡང་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་སྡོམ་པ་འདིའོ། །དེ་གང་ན་སྤྱི་བོའི་ཐད་ཀྱི་
མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པའི་ནམ་མཁར་ནི་ཝ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བརྟག་པ་སྟེ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་

འཁོར་དེའི་འོག་གི་དབུས་སུ་ༀ་ཡིག་འོད་ཟེར་ལྔ་འཕྲོ་བ་མགོ་ཐུར་དུ་བལྟ་བ་གནས་པར་བསམས་ནས། དེ་ལས་བདུད་རྩི་ལྔ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྣ་ལྔའི་རྣམ་པར་བྱུང་ནས་
སྒྲུབ་པ་པོའི་སྤྱི་བོ་ནས་དབབ་པར་བྱས་ནས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བར་མཚམས་
མེད་པར་གང་བར་བསམ་པའི་རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི་རང་གི་ལུས་སྐད་ཅིག་དག་གིས་ཏེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་གཟི་མདངས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ལ་ནི་དོགས་པ་མེད་དོ། །

771

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

༈ བཞི་པ་ནི། ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་ཡང་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །གང་ན་སྔགས་གསང་བ་འདུས་པ་འཛིན་པའི་རྫོགས་
རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་
ཀྱི་གསང་བ་སྟེ་འཇུག་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདིའོ། །དེ་གང་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ས་ལ་སོགས་པའི་འཇིམ་པ་སོགས་ལས་མཆོད་རྟེན་དག་གི་ལས་དང་དེ་ལ་མཆོད་པ་ཙམ་ལ་ཞེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཆོད་རྟེན་
དངོས་དང་མཐུན་པར་བཞེངས་པའི་མཆོད་ཡུལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་

གླེགས་བམ་ཀློག་པ་སོགས་ལ་ཡང་ཞེན་པར་མི་བྱ་སྟེ་རང་ཉིད་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྡུལ་ཚོན་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་སྒྲུབ་དང་དེ་ལ་ཞེན་པའི་སྒོ་
ནས་མཆོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་གསུམ་མཆོག་སྟེ་ཉན་
རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དངོས་དང་དེ་དག་གི་སྐུ་གཟུགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་
གཟུགས་ཙམ་ལ་ཞེན་པའི་ཕྱག་མི་བྱ་སྟེ་རང་ཉིད་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རླུང་སེམས་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པ་ཕྱག་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

772

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

༈ ལྔ་པ་ལ། དུག་བསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་
སྔགས་པས་གཞན་བསྲུང་བའི་ཆོ་ག་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་ངག་གི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སོ། །
གང་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་དུག་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ལ་འབྱིན་པའམ་གནོན་པ་སྟེ་རེངས་
པར་བྱེད་པ་དང་འདྲེན་པ་སྟེ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་སྤོ་བར་བྱེད་པའི་གསང་བ་འདི་ནང་ལ་གཞོལ་བས་རྣམ་སྣང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་
གྱི་དུས་སུ་ༀ་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་འོད་ཟེར་དཀར་
པོའི་ཕྲེང་བ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་ༀ་ཡིག་དཀར་པོས་མཚན་པར་བྱས་པའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ། དུག་གིས་ཟིན་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཆུད་པར་བཞག་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ལ་དུག་གི་འོད་ཟེར་སེར་པོ་འཁྲིགས་པ་སྟེ་ཁྱབ་པ་རྣམས་ནི་སྟེང་གི་འཁོར་
ལོ་དང་དེའི་ལྟེ་བའི་ༀ་ཡིག་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་
བྱའི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་པས་ལུས་ཀྱི་དུག་ཐམས་ཅད་ཐུར་དུ་དེད་དེ་འོག་གི་འཁོར་
ལོའི་ལྟེ་བའི་ༀ་ཡིག་ལ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་པའི་དུག་འབྱིན་པ་དང་། ཡང་ལས་སྦྱོར་གྱི་

དུས་སུ་དུག་གནོན་པ་སྟེ་རེངས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ༀ་ཡིག་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་དང་འོད་ཟེར་དང་ༀ་ཡིག་རྣམས་སེར་པོ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་བསྒོམ་ཚུལ་སྔར་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དུག་དེད་ནས་ས་འོག་ཏུ་སོང་བར་བསམ་པའོ། །དུག་གནས་གཞན་དུ་སྤོ་བ་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་ཡི་གེ་དང་འོད་ཟེར་རྣམས་དུད་ཁར་བྱེད་པ་མ་

773

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

གཏོགས་དུག་རྣམས་དེད་དེ་རྐང་མཐིལ་ནས་ཕུད་དེ་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བའི་ༀ་ཡིག་ལ་བསྟིམ་པའི་བར་སྔར་ལྟར་བྱས་ནས་རང་གི་སྙིང་གའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལྷ་བྱིན་ལྟ་བུའི་
ལུས་ལས་དུག་རྣམས་དྲངས་ནས་ཏེ་མཆོད་སྦྱིན་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་སྤྲོ་བར་བྱེད་པའོ། །ས་བོན་ༀ་ཡིག་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྒྲུབ་
བྱའི་དུག་བསལ་བའི་དམ་ཚིག་སྟེ་ལས་སྦྱོར་འདི་ནི་གསང་བ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། དུག་བསལ་བའི་ཆོ་ག་བསྟན་པ་དེ་ནས་བྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཡང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་

སོ། །གང་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གདགས་པའི་འཁོར་ལོའི་སྔགས་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སྙིང་པོ་དང་ལྡན་པ་འདིའོ། །དེ་གང་ན་ༀ་ཧུ་ལུ་ཧུ་ལུ་ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྣམ་སྣང་ངམ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བ་གང་རུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་གྲོ་ག་དང་ལ་སོགས་པས་དར་
དང་ཤོག་བུ་སེར་པོ་ལ་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བྲིས་པའི་ལྟེ་བར་གནས་པའི་
འཁོར་ལོ་ནི་རྩིབས་བརྒྱད་པ་བྲིས་པའི་དབུས་སུ་ཧཾ་ནི་བཞག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་གྲུ་གསུམ་
པ་མགོ་བོ་ཆེ་བ་ཟླ་ཕྱེད་ཐིག་ལེ་ནཱ་ད་དང་བཅས་པ་བྲིས་ནས་ཧཾ་དེའི་མགོ་བོའི་དབུས་སུ་ༀ་ཛི་ན་ཆེ་གེ་མོའི་རཀྵ་ཀུ་རུ་ཛིཀ་ཅེས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་སྤེལ་བ་བྲི་

བར་བྱ་ཞིང་། འཁོར་ལོའི་རྩིབས་དང་པོ་ལ་ༀ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཧུ་ལུ་ཧུ་ལུ།
གསུམ་པ་ལ་ཏིཥྛཏིཥྛ། བཞི་པ་ལ་བནྡྷ་བནྡྷ། ལྔ་པ་ལ་ཧ་ན་ཧ་ན། དྲུག་པ་ལ་ད་ཧ་ད་

774

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
ཧ། བདུན་པ་ལ་ཨ་མྲ

་ཏེ། བརྒྱད་པ་ལ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཚིག་
རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་རྟག་ཏུ་བྲིས་ནས་བཞག་པར་བྱས་ལ་དེ་ནས་རང་རྣམ་སྣང་དུ་
གསལ་བའི་སྙིང་གར་རྣམ་སྣང་གི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད། རྩིབས་ལ་བྲིས་པའི་སྔགས་
ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་རེ་རེའང་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པར་བསྐྱེད། དབུས་ཀྱི་ཧཾ་ཡིག་རྣམ་སྣང་དུ་
བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་གདན་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རྡོ་རྗེའི་ལུས་དང་ལྡན་པར་བསྐྱེད་དེའི་ལུས་ལ་ཧཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེའི་གོ་བསྐོན་པར་བསམ་ཞིང་དེ་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་མཆོད་བསྟོད་བྱས་ཏེ། ཟ་མ་ཏོག་གི་སྣོད་དུ་བཅུག་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོགས་པ་
འདི་ནི་འདུས་པའི་སྔགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གསང་བ་གསུམ་སྟེ་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོའི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའོ། །
༈ དྲུག་པ་ནི། བསྲུང་བའི་ཆོ་ག་བསྟན་པ་དེ་ནས་ཕྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ན་ཡང་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་
ཞལ་ནས་ཕྱུང་ཞིང་གསུངས་སོ། །གང་ན་ལས་རབ་འབྱམས་བསྟན་པའི་མཐར་ལས་ཐམས་ཅད་མི་བསླུ་བས་ན་རྡོ་རྗེ་ཨཉྫ་ན་སྟེ་མིག་སྨན་གྱི་དུད་པ་བསྒྲུབ་པའི་དམ་ཚིག་
འདི་གསུངས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་ལམ་གྱི་བཞི་མདོ་དང་ཤིང་གཅིག་དྲུང་དང་མ་མོའི་གནས་སམ་ཞི་གནས་ཏེ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་མཚན་མ་ཡོད་པའི་གནས་ཏེ་དེ་རུ་བསྙེན་པ་ལས་སུ་རུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་གི་ལྷའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་

775

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། རྡོ་རྗེ་ཨཉྫ་ན་མིག་སྨན་གྱི་དུད་པ་

ཐོད་པར་རྟག་ཏུ་དབབ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་ཚིལ་ཆེན་པོ་དང་ཁྲག་དང་བཤང་བ་དང་ཁུ་བ་དང་དྲི་ཆུ་སྟེ་བདུད་རྩི་ལྔས་སྦྱངས་པའི་པདྨོའི་སྐུད་པ་དང་ཨརྒའི་སྐུད་པ་སྟེ་
མིའི་རྩ་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་མེ་མར་གྱི་སྙིང་པོ་སྟེ་སྡོང་བུ་བྱས་ལ། ཚིལ་ཆེན་བཞུས་
པའི་ཞག་གིས་བཀང་བའི་ཐོད་པའི་ནང་དུ་བཙུགས་ལ་མེ་སྦར་ཏེ་མི་མགོའི་སྒྱེད་བུ་
གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག དེའི་སྟེང་དུ་ཆང་གིས་བཀང་བའི་ཐོད་པ་བཞག་པ་དེའི་
ཞབས་སུ་མར་མེའི་དུད་པ་ཆགས་སུ་གཞུག་གོ །དེ་ནས་འབྱུང་པོའི་ཉིན་ཞག་ཚེས་ཉི་ཤུ་དགུའི་ནམ་ཕྱེད་ན་རང་ཉིད་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམས་ནས་རྡོ་རྗེ་ཨཉྫ་ན་མིག་སྨན་གྱི་དུད་པ་ཐོད་པའི་གཤམ་ལ་
ཆགས་པ་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོག་གི་ནང་དུ་དབབ་པ་སྟེ་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ལ་སྔགས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བཏབ་ནས་མིག་ལ་བསྐུས་ན་རབ་མི་སྣང་བ་དང་འབྲིང་ས་འོག་
གི་གཏེར་མཐོང་བ་དང་ཐ་མ་བལྟས་པས་གང་མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གསུམ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་གསུངས་སོ། །
༈ བདུན་པ་ལ། རྒྱུད་འདི་ལ་དད་ཅིང་བསྒོམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

གསང་བ་གསུམ་གྱི་གནད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་
བར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུད་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་འདིར་མཆོག་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་མཐར་རྡོ་རྗེ་
ཨཉྫ་ནའི་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་དེ་ནས་འཁོར་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

776

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བདག་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གསང་བའི་ཡི་གེ་དུ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་དམ་ཚིག་ཐོས་ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་ལ་དད་ཅིང་དེའི་ལམ་བསྒོམ་པར་འགྱུར་ཞེས་ཞུས་སོ། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་འཁོར་གྱི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་གྱི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གསང་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་
པའི་རྡོ་རྗེ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དད་ཅིང་དེའི་ལམ་བསྒོམ་པར་འགྱུར་རོ། །འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ། གསང་བའི་
ཡི་གེ་གསུམ་པོ་གང་ཞིག་ལགས་ཞེས་ཞུས་སོ། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པས་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གསུང་རྡོ་རྗེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་སྟེ་དེ་གསུམ་མོ། །དེ་
ཡང་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །གསང་བ་ཞེས་ནི་བསྟན་པ་
ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་འདུ་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་དེས་མཚོན་ནས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ། །ཚོགས་པ་འདུས་པ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

777

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

དེ་ཡང་གསང་བ་འདུས་པའི་མཚན་དོན་ཚུལ་བཞིས་བཤད་པའི་དོན་ཤེས་ན། འདུས་པའི་རྒྱུད་ལ་དད་ཅིང་དེའི་ལམ་བསྒོམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནས་འཁོར་
གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་ནས་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་ཏོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་འདི་ལ་དད་ཅིང་དེའི་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་གནད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ་དེ་ནས་སྟོན་པ་
ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། སྔོན་བྱུང་བ་ན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་

ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྡུལ་རབ་ཏུ་ཕྲ་བ་དང་གྲངས་
མཉམ་པའི་བསྐལ་པ་ཡང་འདས་ནས་གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་
པ་འདི་གསུངས་ཤིང་། མར་མེ་མཛད་འདས་ནས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་འོད་སྲུང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བར་གྱི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་གང་གིས་ཀྱང་
གནས་འཕགས་ཡུལ་དུ། དུས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་དུས་སུ་འཁོར་མི་རིགས་བཞིའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཕྱིན་དྲུག་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་

བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་ཐེག་པ་གསུངས་ཀྱི། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་

འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་གསང་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ཀྱི་དོན་ལམ་རིམ་པ་

778

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

གཉིས་བཤད་པ་དེ། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཉན་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་ཀྱི་གདུལ་

བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་བགྲོད་པ་
ལ་མི་མོས་ཤིང་ཕྱིན་དྲུག་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་བགྲོད་པའི་ཐེག་པ་ལ་ལྷག་
པར་མོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་
ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་འོད་སྲུང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཡུན་ཚད་ལ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཅིག་དང་བསྐལ་ཆེན་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་གོ །འོ་ན་མཚན་བརྗོད་ལས། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་
གསུང་འགྱུར་ལ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཡང་ཡང་གསུངས་པ་གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡུལ་དང་དུས་གཞན་དུ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་མོ་རྣམས་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གསུངས་པ་ལ་
དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ལ་འོན་ཀྱང་། ཚེ་དང་། ལྟ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དང་།དུས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོ་བའི་དུས་འདིར་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །༈ གསུམ་པ་ནི། རྒྱུད་རྙེད་དཀའ་བ་འོན་ཀྱང་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྟེ་ཆུ་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དུ་མ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་རྐྱང་པའི་
ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པས་འབད་ཅིང་།སྦྱོར་བས་བཙལ་ཀྱང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་དེ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་

779

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མངོན་པར་དགའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་གཅིག་པོ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སངས་

རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པའི་མཐའི་འོད་གསལ་འདི་ལས་སྐད་ཅིག་སྟེ་སེ་གོལ་གཏོག་པ་ཙམ་དང་ཐང་ཅིག་སྟེ་ཉུངས་ཀར་བསྐོར་ཡ་བ་ཙམ་དང་ཡུད་ཙམ་གྱིས་ཏེ་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ཙམ་དང་། མིག་འཛུམ་པའི་ཡུན་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་
པའི་ངང་ནས་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་
ལམ་གྱི་དག་པའི་སྒྱུམའི་སྐུའི་རྒྱུན་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་
དུས་མཉམ་དུ་བཞེངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ བཞི་པ་ལ། རྗེས་འཇུག་གི་གང་ཟག་བཞིས་རྒྱུད་མ་ལུས་པ་ཉན་ཡང་དོན་མ་རྟོགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྔོན་བྱུང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བཤུམས་པ་
དང་། རྗེས་འཇུག་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་དེ་རྣམས་དབུགས་འབྱིན་པ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མྱ་ངན་བསལ་བའི་དྲིས་ལན་དང་།
རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་དེ་དག་གི་རབ་རིབ་བསལ་བས་དེ་དག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གསང་བ་འདུས་པ་འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པ་ཐོས་ཤིང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་མ་ལུས་པར་ཐོས་ཀྱང་མཐའ་དྲུག་གི་ཚིག་གི་དབྱེ་

780

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

བས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་རྨོངས་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ཙན་དན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་
པའི་ཉན་པ་པོ་རྣམས་སེམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རངས་པ་མ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་སྔོན་བྱུང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཡི་གེ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་འདི་ཐོས་ནས་རབ་ཏུ་ངུས་སོ། །༈ གཉིས་པ་ནི། རྗེས་འཇུག་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་དེ་རྣམས་
དབུགས་འབྱིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནས་སྔོན་བྱུང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་
ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་རྣམས་མ་ངུ་ཤིག་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ལ་མ་བསྒོམ་ཞིག་ཅེས་དབུགས་དབྱུང་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རྗེས་འཇུག་ལ་གང་ཟག་དམན་པ་བཞིས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་སྡུག་བསྔལ་བའི་རྒྱུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་བྱུང་
ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་
ཀྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་དུ་མི་ངུ་བར་བགྱི། ཇི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་མི་བསྒོམ་པར་བགྱི། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གསང་བའི་
ཡི་གེ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་མ་ཟད་འདུས་པའི་མིང་ཚིག་གི་
དོན་ཙམ་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཡང་མ་མཆིས་
སོ། །ཞེས་ཞུས་སོ། །གསང་བའི་ཡི་གེ་ལ་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ་ནི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་གསང་བ་གསུམ་སྟེ་ཡི་གེའི་དོན་དང་། ༀ་ཨཱཿ ཧཱུཾ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་གསང་བ་གསུམ་སྟེ་སྤྱིའི་དོན་དང་། རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་

781

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

པ་ནི་གསང་བ་གསུམ་སྟེ་སྣང་བ་སེམས་ཀྱི་སྦས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དང་
ཉེར་ཐོབ་གསུམ་ནི་གསང་བ་གསུམ་སྟེ་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་རྣམས་འདུས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཐོས་བསམ་གྱིས་མ་རྟོགས་སོ་ཞེས་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཅིག དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡི་གེའི་དོན་ཐོས་བསམ་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་ནི་ཁྱེད་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ངེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་བ་སྟེ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དུ་འདུས་པའི་རྒྱུད་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་
ཚུལ་གྱིས་མི་ཤེས་པ་དང་ཐོས་བསམ་གྱིས་དོན་མ་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ངེད་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་

རིགས་ཀྱི་བུ་ཞེས་བོས་ནས་དོན་དམ་པར་གཟུང་བྱར་མེད་པས་གསང་བའི་ཡི་གེ་འདུས་པའི་རྒྱུད་དོན་འདི་དག་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་དོན་དམ་པར་
འཛིན་པ་པོ་མེད་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཚིག་དོན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། རྗེས་འཇུག་ལ་གང་ཟག་དམན་པ་བཞིས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་བརྟེན་ནས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་
འབྱུང་བ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ནས་སྔོན་བྱུང་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་ནས་ཅང་མི་སྨྲ་བར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །འདིས་རྗེས་འཇུག་ལ་གང་ཟག་

782

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དམན་པ་བཞི་ཡིན་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་བརྟེན་ནས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
༈ བརྒྱད་པ་ལ། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ། དེ་ལ་ལྷ་མོ་བཞིའི་གླུས་བཞེངས་པར་བསྐུལ་བ། འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་ནས་རིགས་བཞིའི་ངོ་བོས་སྤྱན་སོགས་བཞི་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ། དེའི་འོག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གང་བར་བསྟན་པ། སྟོན་
པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ཚུལ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དེ་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་
ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་
ལ་དམིགས་པས་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པས་ན་བཙུན་མོ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་
གསལ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གྱུར་པས་ན་བྷ་
ག་སྟེ་དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་འོད་གསལ་ལ་བཞུགས་པ་དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་སྣང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱིས་

མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོག་སྤྱན་མས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་འདོད་པས་དྲུག་ལྡན་དང་།

783

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཀ་མོ་དང་ས་རིངས་དང་། ས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་འཇམ་ཞིང་སྙན་པའི་སྣ་གླུའི་
དབྱངས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པར་བསྐུལ་བ་ནི།
རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས། ཁམས་
གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་ན་གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་ནི་
ཞེས་མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་བལྟས་ནས། རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་བརྙེས་པས་ན་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དང་སྙོམས་
པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དོན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདོད་པས་སྤྱན་མ་བདག་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་སྟེ་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་རོལ་དུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་ཏེ་བདག་པོར་གྱུར་པ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་སྤྱན་
མ་བདག་ནི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཚེ་དང་ལང་ཚོས་གསོན་
པར་མཆིས་པར་བཞེད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་བྱུང་ཞིང་
འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་ན་སེམས་ཅན་ཡབ་ཆེན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་གཉེན་མཆོག་སྤྱན་མ་
བདག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་དགྱེས་ཤིང་རོལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་བསྐུལ་ལོ། །སྤྱན་མས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པར་བསྐུལ་བ་དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
བས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་བཙུན་མོའི་མཆོག་མཱ་མ་ཀཱིས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ། རྡོ་རྗེ་
དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་པའི་དགའ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་

784

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དགའ་བའི་མཆོད་པའི་མཆོག་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ཡི་གེའི་ཚིག་སྣ་གླུའི་དབྱངས་འདིས་ཡང་དག་པར་བསྟོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པར་བསྐུལ་བ་ནི། རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་སྐུ་བརྙེས་པས་ན་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཁྱེད་ཅེས་རང་གི་མདུན་དུ་གནས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་བཀའི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་མཛད་པ། སངས་རྒྱས་ཕུང་པོ་ལྔའི་དོན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་བྱང་ཆུབ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དོན་
དམ་པ་བདེན་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཟུང་འཇུག་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་དགོངས་པས་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་
གྱུར་པས་ན་མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་མཱ་མ་ཀཱི་བདག་གསོན་པར་མཆིས་པར་བཞེད་ན་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་དམ་ཚིག་སྟེ་ཐབས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་འདོད་
ཆགས་སྦྱོང་བར་མཛད་པས་མཱ་མ་ཀཱི་བདག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་དགྱེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པར་བསྐུལ་ལོ། །མཱ་མ་ཀཱིས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པར་བསྐུལ་བ་དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དབང་ཕྱུག་འོད་དཔག་
མེད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་མཉེས་པར་བྱེད་པ།
སྤྱན་གྱི་སྐད་དོད་འདྲེན་པ་ལ་འཇུག་པས་འོད་དཔག་མེད་གམ་དུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་གོས་དཀར་མོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་

པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་དམ་ཚིག་སྟེ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བས་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བརྗོད་བྱར་
སྟོན་པའི་འཇམ་ཞིང་སྙན་པའི་སྣ་གླུའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྟོད་པ་སྔོན་དུ་

785

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

འགྲོ་བས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པར་བསྐུལ་བ་ནི། སྟོན་པ་ལ་ཁྱོད་ནི་ཞེས་རང་གི་མདུན་ན་འདུག་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་བརྙེས་པས་ན་རྡོ་རྗེའི་གསུང་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕུགས་སུ་ཕན་ཞིང་འཕྲལ་དུ་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཚད་མེད་པ་བཞི་ཡིས་འཇིག་རྟེན་དག་གི་ཞི་སོགས་ཀྱི་དགོས་པའི་དོན་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པར་མཛད་པ་འགྲོ་བ་
རྣམས་ཀྱི་མགོན་པོ་སྟེ་བདག་པོ། གལ་ཏེ་དེ་རིང་གོས་དཀར་མོ་བདག་ནི་གསོན་པར་
མཆིས་པར་བཞེད་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་བཟང་ཞིང་དགེ་བ་ཐོབ་པར་མཛད་པས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གོས་དཀར་མོ་བདག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་དགྱེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་བསྐུལ་ལོ། །གོས་དཀར་མོས་སྟོན་པ་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པར་བསྐུལ་བ་དེ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་རྡོ་རྗེ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་
བཙུན་མོའི་མཆོག་སྒྲོལ་མས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་
ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་
འཇམ་ཞིང་སྙན་པའི་སྣ་གླུའི་དབྱངས་འདིས་བསྟོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པར་བསྐུལ་བ་ནི། སྟོན་པ་ལ་ཁྱོད་ནི་ཞེས་རང་གི་མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་

786

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

འདོད་པ། ལས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་དམ་ཚིག་མཆོག གདུལ་
བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་

ཤེས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་སྩོལ་བར་བྱེད་པས་ན་ཕན་དོན་ཆེ། ཤཱཀྱའི་རིགས་
རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་

མཆོག ཡང་ན་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་འདོད་དོན་
རྫོགས་པར་མཛད་པས་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མཆོགརང་གཞན་ལ་ཆགས་སྡང་གི་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་རིང་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པ། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མགོན་ཏེ་བདག་པོར་གྱུར་པ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་སྒྲོལ་མ་བདག་ནི་སྣང་བ་
གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐབས་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཚེ་
དང་ལང་ཚོ་སྟེ་འཆི་མེད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་གསོན་པར་མཆིས་པར་བཞེད་ན།
བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་གཏེར་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོལ་མ་བདག་ལ་དགྱེས་པར་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་རོལ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པར་བསྐུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་མོ་བཞིའི་གླུས་སྟོན་པ་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པར་བསྐུལ་བ་འདིས་ནི་འབྲས་བུའི་སྟོན་པ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་བཞུགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་རྗེས་འཇུག་ལ་པདྨ་
ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་རིག་མ་བཞི་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཚེ་བསྒྲུབ་པ་དེ་སྟོན་ནོ། །

787

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

༈ གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་འགྲོ་བའི་དོན་དང་འདོད་ཡོན་ལ་རོལ་བའི་ཕྱིར་བསྐུལ་བ་དང་། སྟོན་པ་རང་གི་སྔོན་
གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འོད་གསལ་ལས་གཞན་སྣང་ཙམ་དུ་བཞེངས་ནས་རྗེས་
འཇུག་གམ་ལམ་འདིའི་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་རིག་མ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་
འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར། འཁྱུད་པ་དང་། འོ་བྱེད་པ་དང་། སོ་འདེབས་པ་དང་།ཡང་དག་པར་བསྐྱོད་པ་དང་། སིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་དང་། སེན་མོ་འདེབས་པ་དང་།སྐྱེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་།སྙིང་ནས་འདུག་པ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་དེ་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་རྟོག་གི་དབྱེ་བས་བརྒྱད་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ལ་མཁས་ཤིང་ལེགས་པར་བསླབས་པ་དེ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷ་མོ་བཞི་གང་ཡང་རུང་བར་བསྐྱེད་དེའི་ལུས་ལ་རིགས་ལྔ་བཀོད། དེ་དང་རང་གི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་ཕྱག་
རྒྱའི་བྷ་གའི་ནང་གི་རོ་རྐྱང་དབུ་མའི་རྩ་སྦུབས་གསུམ་དང་པོར་སོར་མོས་བསྐྱོད་ཅིང་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བར་བྱས་ནས། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་སྦྱོར་བ། །གང་ཚེ་གསང་བའི་རྩ་གཉིས་ནི། །ཡང་དག་སྦྱོར་བས་རེག་གྱུར་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསང་གནས་ཀྱི་དྷཱ་ཏིའི་མར་སྣ་གཉིས་སྤྲད་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ལུས་ཀྱི་རྩ་སྟོང་ཕྲག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་ཨཱ་
ལི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཀཱ་ལི་བྱང་སེམས་དམར་པོ་རྣམས་ཞུ་བ་རིམ་གྱིས་གསང་
གནས་ཀྱི་རྩེར་ཕབ་ནས་འཕོ་མེད་དུ་བཟུང་བའི་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་པ་ངེས་པའི་བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་དང་བདེ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་མཆོད་པ་དང་།ཐིག་ལེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཕྱུང་བ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་སྤྲུལ་པ་

788

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་བླང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྔོན་བྱུང་ལ་སྟོན་པ་རིགས་བཞིའི་
ངོ་བོས་སྤྱན་སོགས་ལྷ་མོ་བཞི་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་རིགས་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེས་འདོད་ཡོན་ལྔ་སྤྱི་

དང་ཁྱད་པར་དུ་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལྔ་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དཔལ་དེ་གདུལ་བྱ་ལ་བཤད་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་མཉེས་བྱེད་ཀྱི་

བཙུན་མོའི་མཆོག་སྤྱན་མ། མཱ་མ་ཀི། གོས་དཀར་མོ། སྒྲོལ་མ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་དམ་ཚིག་གི་འཁོར་ལོ་སྟེ་རིགས་བཞིའི་ངོ་བོས་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་འདོད་པ་སྤྱོད་ཅིང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བརྙེས་ནས་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་ཏོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། སྟོན་པ་སྤྱན་སོགས་ཡུམ་བཞི་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་གཏོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་
སྣང་དང་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་དམ་ཚིག་གི་འཁོར་ལོ་སྟེ་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་སྟེ་དཔེར་ན་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བའི་བུམ་པ་བཟང་པོ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པའི་ཆུས་གང་བ་ལྟར་བར་མཚམས་མེད་པར་གཏམས་ཏེ་མི་གཡོ་བར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །
༈ ལྔ་པ་ལ། སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སེམས་ཅན་

789

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

རྣམས་ལ་དབང་བསྐུར་བས་དེ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མིང་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་།སེམས་ཅན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་
ཚུལ་དང་། དེ་ལ་འཁོར་རྣམས་ངོ་མཚར་ནས་ཞུས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རང་

བཞིན་འོད་གསལ་ཉིད་ཡིན་པས་ངོ་མཚར་རྒྱུ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གང་བར་བསྟན་པ་དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་
ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ན་གང་སྐུ་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེའི་དཔལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རེག་
ནས་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དབང་བསྐུར་བ་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྟོབས་བཅུ་དང་
མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་དུ་གྱུར་ཏོ། །འདིས་ནི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པས་འཁོར་བ་སྤངས་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་སྤངས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །
༈ གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་

བསྐུར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མིང་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསྟན་པ་

790

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འཁོར་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་ནས་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་ཞུགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དེ་མཐོང་ངམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །སྟོན་པ་ལ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་
རྗེ་འཆང་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་མཆོད་པས་མཐར་ཐུག་པའི་བདེ་ཆེན་བརྙེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བའི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དེ་མཐོང་ལགས་
སོ། །སྟོན་པ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་བོས་ནས་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དེ་མཐོང་
ལགས་སོ། །ཞེས་ཞུས་སོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དེ་ནས་འཁོར་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཙུན་མོའི་བྷ་ག་འོད་གསལ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལས་གཞན་སྣང་ཙམ་དུ་མངོན་པར་བྱུང་བ་སྟེ་བཞེངས་ནས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་

791

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ཅེས་གསོལ་ཏོ། །གང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཚིག་གིས་བསྟན་པའི་འདོད་ཆགས་
ལམ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པས་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ངོ་མཚར་ཏོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཏོ། །ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཞུས་སོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་མཚར་ནས་ཞུས་པ་དེ་ནས། སྟོན་པ་ཕྱག་
ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བོས་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ངོ་མཚར་ཞེས་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཅིག དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་

ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཚུངས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སོགས་
ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེར་གྲུབ་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
སོགས་གང་རུང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པ་ལ་དེར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་མ་ཡིན། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་འདོད་ཆགས་མ་ཡིན། ཞེ་སྡང་མ་ཡིན། གཏི་མུག་མ་ཡིན། ཆོས་དགེ་བར་མ་ཡིན། ཆོས་

792

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

མ་ཡིན་པ་མི་དགེ་བར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་འཁོར་
གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཉིད་
ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་ངོ་མཚར་རྒྱུ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་ཏོ། །
༈ དགུ་པ་ལ། འདུས་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྤྱིར་གཏད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་ཆོས་ལ་གཏད་དེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྗེས་འཇུག་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་གཏད་པའི་འོག་ཏུ་འཁོར་
རྣམས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་གྱུར་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་དེ་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་དང་དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་བསྒོ་བར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་
འཛིན་དུ་ཆུག་ཅིག དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱོགས་བཅུ་ན་གནས་པའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་ལ་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་དང་དེའི་བརྗོད་
བྱའི་དོན་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་ཉན་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པའི་སྐལ་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

793

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

༈ གཉིས་པ་ནི། འདུས་པ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སྤྱིར་གཏད་པ་

དེ་ནས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་
ཆོས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསང་བ་འདུས་པའི་ཚུལ་འདི་ད་ལྟ་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་པ་ཁྱོད་
ཀྱིས་འདི་ཡིད་ལ་ཞོག་ལ་ཟུང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱང་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་མངའ་བདག་ཏུ་དབང་བསྐུར་རོ། །འདིར་རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཞེས་པ་འདི། སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་དང་། ཤནྟི་པས་ཀྱང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེར་བཤད་དོ། །རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་
ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཏུ་བཞེད་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རང་གི་ལུགས་ནི་སྔ་མ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་དེ་བཞིན་དུ་བགྱིའོ་ཞེས་གསོལ་ནས་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་ཏོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གཏད་པ་དེ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འདུས་པ་ཉན་པའི་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གྱུར་ནས་ཅི་ཞིག་མཛད་ཅེ་ན། འདུས་པ་ཉན་པའི་འཁོར་རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ་དང་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ་དང་ཁྲོ་བོ་དང་ཁྲོ་མོ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་སྟེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་

རྡོ་རྗེ་གསུམ་ལ་རང་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་

794

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

མེད་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པར་ཞུགས་ནས་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཁམས་
གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལུས་རྟེན་ཏེ་རྒྱུ་དང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བརྟེན་པ་སྟེ་འབྲས་བུར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ལ་གནས་ཤིང་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་།སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཡང་དེར་སྣང་བར་
མཉམ་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཁམས་གསུམ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ངག་རྟེན་དེ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་
མེད་བརྟེན་པ་འབྲས་བུར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ལ་གནས་ཤིང་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་དང་

མ་རྫོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཡང་
དེར་སྣང་བར་མཉམ་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཁམས་གསུམ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་

གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་དེ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་
འཛིན་པ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་བརྟེན་པ་འབྲས་བུར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ལ་གནས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དང་

སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མཉམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་ཟུང་འཇུག་ཉིད་

795

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

ལ་དམིགས་ནས་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་ཏོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། འདིར་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་སློབ་མས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་
དྲིས་ལན་མཛད་ཚུལ་ནི། རྡོ་རྗེ་སློབ་མས་གསོལ་པ། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་དྲིན་
ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་དོན་ལ་རྨོངས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རྩ་རྒྱུད་མཐའ་དྲུག་གིས་འཆད་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་སྔགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་རྙེད་ཀྱང་ཟུང་འཇུག་གི་གནད་རྫོགས་པར་མི་རྙེད་པར་བསྟན་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སོ་སོ་

རང་གིས་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། བསྒྲུབ་གཞི་ཕུང་པོ་རྙིང་པའི་ཁྲོད་
ན་གནས་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་།སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་མི་རྙེད་པ་དང་། མཐའ་
དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་མན་ངག་དང་བྲལ་བའི་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ཙམ་དཔྱད་ཀྱང་དེའི་དོན་མི་རྙེད་པ་དང་།རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིས་བཤད་
རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་འཆད་པའི་བླ་མའི་མན་ངག་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་བདུན་ལྡན་གྱི་ཟུང་འཇུག་དེ་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་
བྱའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་དེ་སྟོན་པ་དང་སྡུད་པ་པོ་མི་
བཞུགས་པའི་འོག་ཏུ་སུ་ཡིས་སྟོན་ཞིང་གང་གི་རྒྱུད་ལ་འཕོ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཞུས་སོ། །རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཟབ་མོའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཁྱད་པར་
བདུན་ལྡན་གྱི་ཟུང་འཇུག་དེ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྟོན་པར་ལུང་བསྟན་ཚུལ། ལང་
ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། རྟོག་གེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་མིན་པ། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་

796

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཤེས་ནི། །ཕྱི་མའི་དུས་སུ་གྱུར་པ་ན། །མགོན་པོ་སུ་ཞིག་འཛིན་འགྱུར་གསུངས། །བདེ་
གཤེགས་མྱ་ངན་འདས་པའི་འོག །དུས་དག་འདས་ནས་འབྱུང་བ་ནི། །གང་ཞིག་བསྟན་པ་འཛིན་འགྱུར་ཏེ། །བློ་གྲོས་ཆེན་ཁྱོད་ཤེས་བྱོས། །ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་དའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ། །དེ་མིང་ཀླུ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡིས་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་འདིར། །བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། མགོན་པོ་སུ་ཞིག་འཛིན་འགྱུར་གསུངས་ཞེས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་

བ་མཐར་ཐུག་པ་དང་ཟུང་འཇུག་ལ་དགོངས་ནས་དྲིས་པ་ཡིན་ཞིང་།བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། ། ཞེས་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པས། སྟོན་པ་དང་སྡུད་པ་པོ་མི་བཞུགས་ན་ཡང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཁྱད་པར་བདུན་ལྡན་གྱི་ཟུང་འཇུག་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་མགོན་
པོ་འདི་ཟབ་མོའི་དོན་སྟོན་པར་ལུང་བསྟན་པར་མ་ཟད་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་གོ་
འཕང་བརྙེས་ནས་རིམ་ལྔ་དང་མདོར་བྱས་མདོ་བསྲེ་ལ་སོགས་པ་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་པར་མཛད་དོ། །དེས་ན་ཕ་ཡིས་བསགས་པའི་གཏེར་ལ་བུ་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་འདྲ་བར་མགོན་པོ་
ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་དོན་གསལ་བར་བསྟན་པ་རྣམས་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནས་སློབ་དཔོན་
རྣམས་རིམ་གྱིས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་རང་རང་གི་བླ་མའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པས་གདུལ་བྱ་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གོ་བས་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་
པའི་སྒོ་ནས་འཕོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

797

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

༈ བཞི་པ་རྒྱུད་ཀྱིས་གཞུང་ཉེ་བར་སྡུད་པ་ནི། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་སོ་ཞེས་པ་ནས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །
༈ གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་ཀྱི་གསང་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱར་འདུས་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

བཟའ་བ་དང་བསྲུང་བ་དང་བརྟེན་པའི་དམ་ཚིག་དང་། རིགས་ལྔ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགོག་པའི་སྡོམ་པ་དང་། དེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རྒྱལ་
པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལེའུ་དང་། དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་
ཚོགས་ལ་ཡང་ལེའུ་ཞེས་བྱའོ། །
༈ བཞི་པ་ནི། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། །འོ་ན་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི་གཞུང་གང་དང་གང་མཐའ་དྲུག་གང་དང་གང་གིས་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའི་བར་དགོངས་མིན་གྱིས་བཤད། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བསྐུལ་
བ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་འདྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད། དེ་ནས་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་

བཞིན་དྲི་མ་མེད། །ཅེས་པའི་བར་དགོངས་མིན་གྱིས་བཤད། དེ་ནས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོས་ཞེས་པ་ནས། ཇི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་
གསུམ་མི་བསྒོམ་པར་བགྱི། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་བར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་
བཤད། གསང་བའི་ཡི་གེ་མིང་ཙམ་ཐོས་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་

798

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།

ཞེས་པའི་བར་ཚུལ་བཞིས་བཤད། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅང་མི་སྨྲ་བར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་དགོངས་མིན་གྱིས་བཤད། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས་ལེའུའི་མཚན་དོན་གྱི་བར་

སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད་དོ། །
དེས་ན་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་སྒོ། མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས་དགོངས་མིན། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་གཉིས་དང་། ཚུལ་བཞིས་བཤད་པས་ཐོན་པའི་ལམ་ལ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བཤད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བསྟོད་པའི་དོན་དང་། གཞུང་གིས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་བསྟན་ཚུལ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེའི་ཐབས་ལྷའི་སྐུ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་པ་དམ་ཚིག་དང་བཅས་པ། འཁོར་གྱི་དྲིས་ལན་གྱིས་བླ་མ་

བསྙེན་བཀུར་ཚུལ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བཞི་
རྫོགས་པར་བསྐུར་ཚུལ་དང་། ལས་ཚོགས་མཆོད་པ་དམ་ཚིག་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་བ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་
བུ་དང་། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་ཚུལ་རྣམས་འཆད་ཚུལ་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྔ་ལ་བཤད་པས་གང་ཟག་ལྔ་པོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་བ་སྐྱེས་པ་ནི། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། ། ། །
༈ ༀ་སྭ་སྟི། གང་ཡང་འགྲོ་བའི་ཡིད་ལ་གནས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །མཐའ་
དག་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ལས་ཉེར་འདས་དོན་དམ་སྐུ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དངོས་བདེ་བ་

799

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

མཆོག་གི་རང་བཞིན་དུ། །རྣམ་པར་རོལ་བ་དང་པོའི་མགོན་པོ་དེ་ལ་འདུད། །ཚད་མེད་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་ཉེར་ཞུགས་པའི། །སྙིང་རྗེ་མཆོག་གི་ཟླ་བ་གསར་པའི་རིས། །མ་འདྲིས་པར་ཡང་ཀུན་གྱི་མཛའ་བཤེས་སུ། །འཆར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
བཀོད་པ་དེ་ལ་འདུད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་བརྩེ་མཐའ་དག་ལ། །ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་འབྱོར་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི། །དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་དང་ཟླ་གྲགས་སོགས། །འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ལ་དང་བས་འདུད། །སྙིགས་སྤྱོད་གྱེན་དུ་འཕྱུར་བའི་དུག་ཅན་མཚོ། །སྐམ་པའི་ཡིད་དམ་བརྟན་པོ་སྔོན་བླངས་ལྟར། །དུས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱལ་བ་བཞིན། །གསལ་མཛད་བཙོང་ཁ་པ་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །དོན་དམ་མངོན་གྱུར་ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་མཚོན། །བདུད་སྡེའི་གཡུལ་ངོ་འཇོམས་ལ་ཆེས་རྣོ་བས། །མི་འཇིགས་སེང་གེ་འགྱིང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། །ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་དང་བས་འདུད། །ངག་དབང་རྡོ་རྗེ་སྒྲ་ཡི་དབང་ཕྱུག་མར། །དགྱེས་དགུར་འཁྲིལ་བའི་དཔལ་མཆོག་དང་པོའི་མགོན། །གསུམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་
སློབ་དཔོན་གཟུགས་ཤར་བ། །བྱང་ཆུབ་དེ་སྲིད་སྙིང་གའི་པདྨོར་རོལ། །བདུད་ཀྱི་

སྤྱོད་ཡུལ་དག་ལས་རིང་བརྒལ་བའི། །རྒྱལ་རྔ་རྣར་སྙན་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་

སྒྲ། །སེམས་ཅན་མོས་པའི་ཁམས་དང་རབ་མཉམ་པ། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་མ་བསྐུལ་བར་ཡང་གྲགས། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་ལེགས་བཤད་གྲངས་ཀྱི་མཐའ། །འདི་ཞེས་མིང་དུ་
གདགས་པའི་སྐབས་བྲལ་བ། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་ཡང་རྩེ་རབ་དང་ཕུལ། །དཔལ་ལྡན་
གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་རྒྱལ་མཆོག །མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་དོན་ཟབ་སྙིང་པོའི་བཅུད། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་དང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་ཡིས། །ལེགས་པར་ཕྱུང་བའི་བདུད་རྩི་

800

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ།
སྨན་གྱི་བཅུད། །འཇམ་དབྱངས་བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་ས་སྟེང་ཁྱབ། །དེ་ལྟར་ལེགས་པར་
བཤད་པའི་རིན་ཆེན་སྐྱེས། །ངལ་བ་མེད་པར་འགྲོ་མང་ལག་མཐིལ་དུ། །སྟེར་བྱེད་
པར་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་འདི་ལྟ་བུ། །བསྐྲུན་སོགས་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་མཐུས། །བཀྲ་ཤིས་གསེར་གྱི་འོད་དུ་ཆེར་འབར་བའི། །དགའ་ལྡན་མདོ་སྔགས་རིང་
ལུགས་ཡིད་བཞིན་དབང་། །མི་མཐུན་རྡུལ་གྱིས་ནམ་ཡང་མི་གོས་པར། །མཐའ་དབུས་ཀུན་ཏུ་ཉི་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིག །གསང་བ་ཀུན་འཛིན་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་གྲྭ་སོགས། །ཐུབ་བསྟན་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས། །མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་བླ་ནས་བླར་རྒྱས་ཏེ། །རང་གཞན་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བའི་མཐུ་ལྡན་ཤོག །མཐའ་
བྲལ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས། །སྲིད་པའི་ཟུག་རྔུ་ཆེ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །དུས་ཀུན་བདེ་སྐྱིད་དཔལ་ལ་རོལ་བཞིན་དུ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པའི་ས་ལ་མྱུར་རེག་ཤོག །རྣམ་དཀར་དམ་པའི་ལས་འདིར་འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན། །སྡིག་སྒྲིབ་ཉེས་པའི་
ཆ་ཤས་ཡོངས་དག་ནས། །བདེ་ཆེན་གསང་བ་དམ་པའི་མྱུར་ལམ་གྱིས། །ཚེ་འདིར་
དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ལྡན་དཔལ་ཐོབ་ཤོག །
ཅེས་པ་འདི་ནི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཊིཀྐ་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་པའི་འཛིན་ཆོས་སུ་མཛད་པ་འདི་བཞིན་ཆོས་སྦྱིན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་ཆེད་པར་དུ་བསྐྲུན་དགོས་ཞེས་རྒྱུད་པ་བླ་མ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་དང་།བླ་མ་དབུ་མཛད་ཆོས་རྒྱ་མཚོ། སྔགས་རམས་པ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་བཅས་ཀྱིས་བསྐུལ་མ་བྱུང་བ་བཞིན་ཆ་རྐྱེན་རྣམས་གཞུང་ནས་བསྒྲུབས་ཏེ་ཡིག་བརྐོས་དབུ་མཛད་ཨེ་ཛམ་ལྷ། སྙེ་མོ་དར་རྒྱས་ཚེ་རིང་སོགས་མི་གྲངས་ཉི་ཤུ་སྐོར་དང་། དོ་དམ་རྩེ་དྲུང་རབ་འབྱམས་པ་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་དང་།སྔགས་རམས་པ་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན། ཞུས་དག་པ་རྒྱུད་པའི་དགེ་བཤེས་བསམ་གཏན་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་

801

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊིཀྐ།

བསྒྲུབས་པའི་པར་བྱང་དུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་རིག་པ་འཛིན་པ་བློ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དགེ་སློང་སྐལ་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱིས་བགྱིས་པའོ། །

802

པར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌།།ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༄༅། །ནམཿ སམནྟབུདདྷཱནཱཾ། ཨཙིནཏྱཱདབྷུཏརཱུཔཱིཎཱཾ། ༀཏཱརེསྭཱཧཱ། །
ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཚེ་འགོམ་ཡུག་གིཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །